

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu İkinci Dairesi aşağıda isimleri yazılı üyelerin katılımı iletarihinde toplandı.

..... eski hâlen Cumhuriyet Savcısı (.....), eski hâlen Cumhuriyet Savcısı (.....), eski hâlen Cumhuriyet Savcısı (.....) ile eski hâlen Cumhuriyet Savcısı (.....) hakkında, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Üçüncü Dairesi'nin .../.../..... tarih ve .../.../..... sayılı soruşturma izni verilmesi teklifi ve bu teklife bitişik Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanı'nın .../.../..... tarihli soruşturma izin oluru, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başmüfettişi tarafından yapılan soruşturma sonucunda düzenlenen .../.../..... tarihli soruşturma raporu ve ekleri, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Üçüncü Dairesi'nin .../.../..... tarih ve .../.../..... karar sayılı soruşturma tevdi kararı ile eki evrakı havi Dairemizin .../... sayılı dosyası incelendi.

SORUŞTURMA MADDELERİ;

A) eski hâlen Cumhuriyet Savcısı (.....)

1) Kusurlu, uygunsuz hareket ve ilişkileriyle mesleğin şeref ve nüfuzu ile şahsi saygınlığını yitirdiği,

Bu kapsamda;

a) Kendisine bağlı Savcısı tarafından yürütülen/..... ve/..... sayılı soruşturma dosyalarında; Cumhuriyet Başsavcısı'ya Cumhuriyet Başsavcılığı Çalışma Talimatına aykırı olarak tahkikatın hiçbir aşamasından bilgi vermediği, bütün ayrıntıları basın ve yayın organlarında yer alan soruşturma konularından Cumhuriyet Başsavcısının bilgi sahibi olmadığını ve televizyondan öğrendiğini söylemesi nedeniyle kamuoyunda farklı yorumlamalara ve yakınmalara sebebiyet verdiği,

b)/..... sayılı soruşturma dosyasında daha sonra şüpheli sıfatını alan Belediye Başkanı ile değişik zamanlarda görüşerek;

aa) Halen Asliye Ceza Mahkemesine ait .../..... esas sayılı dosyada imar kirliliğine neden olmak suçundan yargılamaları süren şüpheliler (.....) ve (.....)'ya ait Belediye sınırları içerisinde olan bir otelin cephe tadilatı ile ilgili şahıslara yardımcı olunmasını istediği, daha sonra otelin cephe tadilatı dışında kaçak kat çıktığına dair yan taraftaki başka bir otelden şikâyet gelmesi üzerine, birçok kez Başkan ile görüşmek için belediyeye gelip gittiği, .../.../..... tarihinde belediyenin müdürü (.....), başka bir tarihte de teknik işlere bakan yardımcısı (.....) ile görüştüğü, belediye başkanı ile bu konuyla ilgili olarak en az üç kez görüştüğü, görüşmelerde kaçak olan katın yıkılmamasını talep ettiği, başkan ve görevlilerin de yan tarafta bir otelin şikâyetinin olduğunu belirterek talep ettiği hususun yapılamayacağını ifade ettikleri, daha sonra da aynı taleple gelmesi nedeniyle belediye başkanı tarafından görüşme taleplerinin kabul edilmediği,

bb) Mülkiyeti Belediyesine ait “..... Kafe” adlı işyerinin tanıdığı bir şahsa devri için aracılık ettiği, devir gerçekleşikten sonra da kapalı alanı 51 metrekare olan kafenin büyütülmesini de talep ettiği, resmi başvuru yapılmadığı halde fiilen kapalı alanın büyütülüp 600-700 metrekareye çıkarıldığı, bu görüşmelerde çok ısrarcı bir şekilde tavır gösterdiği, belediye görevlilerinin otel ve kafe ile ilgili olarak yani yasal olarak yapmaları gereken işlemleri adı geçen Cumhuriyet savcısının görüşmelerdeki ısrarcı tutumundan dolayı ve çekindikleri için yapamadıkları,

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/.....	Karar No/.....	Karar Tarihi/.....
------------------------	-------------------------	-----------------------------

2) Ailesiyle birlikte/...../..... Tarihlerinde 'ye gittiği, toplam USD tutan gezi masraflarını hakkında Cumhuriyet Başsavcılığının/..... sırasından soruşturma yürütülen ' nun sahibi olduğu AŞ'ne ödediği, bu şekilde çıkar sağlamak amacı ile verilen hediyeyi kabul etmek suretiyle mesleğin şeref ve onurunu ve memuriyet nüfuz ve itibarını bozduğu,

3)/.....-...../.....tarihleri arasında raporlu olduğu dönemde yurt dışına gittiği,/..... tarihinde döndüğü, rapor bitiminden sonra/..... tarihinde görevine başladığını bildirmiş ise de/..... günlerinde yurt dışında bulunduğu, ayrıca/..... tarihinden itibaren Gün izin kullanıp iznini keserek/..... Günü göreve başladığını bildirmiş ise de,/..... Tarihinde çıktığı yurt dışından/.....günü giriş yaptığı, yine aynı şekilde/..... Tarihinden itibaren kullandığıgünlük izin dönüşü/.....tarihinde göreve başladığı şeklinde belirtmiş ise de,/..... Tarihinde gittiği yurt dışı seyahatinden/..... tarihinde döndüğü,/..... Ve/..... Tarihlerinden 'er gün mazeret izni kullandığı ve/.....tarihlerinde görevde olduğu belirtmiş ise de, söz konusu tarihlerde yurt dışında bulunduğu, gerçekte/.....günü göreve başlama yapmadığı halde başlamış gibi işlem yaptırdığı,

B) eski hâlen Cumhuriyet Savcısı (.....)

1) Yaptığı işler ve davranışlarıyla görevini doğru ve tarafsız yapamayacağı kanısını uyandırdığı,
Bu cümleden olarak;

a)/..... sayılı soruşturma dosyasında; maddî gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için şüphelilerin lehine ve aleyhine olan bütün delilleri toplamadan, suçun işlendiğine ve mal varlıklarının bu suçlardan elde edildiğine dair kuvvetli şüphe sebebi belirlenmeden şüpheliler ile şüphelilerin iştirakinin bulunduğu şirketlerin tüm mal varlığına el konulması için mahkemeden talepte bulunduğu,

b) CMK'nın 135. maddesinin 2. Fıkrasında yer alan "Şüpheli veya sanığın tanıklıktan çekinebilecek kişilerle arasındaki iletişimi kayda alınmaz. Kayda alma gerçekleşikten sonra bu durumun anlaşılması hâlinde, alınan kayıtlar derhâl yok edilir." hükmüne aykırı olarak/..... sayılı soruşturma dosyasında şüpheli 'ın eşi İle şüpheli 'in o tarihte İ..... Bakanı olan babası ile yaptığı telefon görüşmelerinin uzun süre dinlenip kayda alınmasına, tape yapılmasına müsaade ettiği ve bu görüşmeleri soruşturmada dikkate aldığı, yok etmeyip dosyada muhafaza ettiği, (Not:/..... Tarih ve sayılı yasayla, CMK'nın maddesine fıkra olarak yeni bir fıkra eklenmiş ve diğer fıkra numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir. Dolayısıyla, savunmalarda ve soruşturma maddelerinde geçen "CMK'nın maddesinin fıkrası" ibareleri, bugün itibarıyla geçerli yasal mevzuatta "CMK'nın maddesinin fıkrası"nı ifade etmekte olup bu şekilde anlaşılması gerekir.)

c)/..... sayılı soruşturma dosyasında; tahkikatta Cumhuriyet Savcıları ve 'inde görevlendirilmesine, herhangi bir hususta hukuki ihtilaf olduğu takdirde vazifeli üç Cumhuriyet savcısından ikisinin imzasıyla işlem yapılmasına dair Cumhuriyet Başsavcısı 'nın/.....tarihli yazılı talimatına aykırı şekilde, adı geçen Cumhuriyet savcılarında haber vermeden, imza ve görüşlerini almadan gözaltına alınıp mevcutlu olarak adliyeye getirilen bir kısım şüphelileri sadece kendi imzası ile/.....tarihinde tutuklamaya sevk ettiği,

d) Uzun süreden beri yürüttüğü/..... ve/..... Sayılı soruşturma dosyalarında; şüphelileri UYAP sistemine kaydettirmediği,

e) Cumhuriyet Başsavcılığı Çalışma Talimatına aykırı olarak tahkikattın hiçbir aşamasından da Cumhuriyet Başsavcısı 'ya bilgi vermemek suretiyle kamuoyunda farklı

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

yorumlamalara ve yakınmalara sebebiyet verdiği,

C) eski hâlen Cumhuriyet Savcısı (.....);

1) Yaptığı işler ve davranışlarıyla görevini doğru ve tarafsız yapamayacağı kanısını uyandırdığı,
Şöyle ki;

a) Cumhuriyet Başsavcılığı Örgütlü Suçlar Bürosunda görevli Cumhuriyet Savcısı tarafından yürütülmekte iken, soruşturma kapsamında örgüt bulunmadığı gerekçesiyle .../.../..... tarihinde Memur Suçları Bürosuna gönderilen ve tarafına tevdi edilen/..... sayılı dosyada, tahkikatın, aşaması itibarıyla operasyon yapılması, şüphelilerinin gözaltına alınması ve bir kısım tedbirlere başvurulması yönünden tekemmül etmemesine rağmen, soruşturma kendisine tevdi edildikten gün sonra .../.../..... tarihinde (aralarında bağlantı bulunmayan .../..... ve .../..... sayılı soruşturma dosyaları ile aynı gün) kolluk kuvvetinin inisiyatifi ile operasyon yapmak suretiyle bir kısım şahısların gözaltına alınması ve tedbirlerin uygulanması işlemlerini icra ettiği,

b) Kamuoyunda geniş yankı uyandıran soruşturma dosyasının kendisine tevdi edilmesinden kısa bir süre sonra Cumhuriyet Başsavcısı'ya hiçbir bilgi ve haber vermeden arama ve gözaltı gibi bir kısım tedbirlere başvurmak suretiyle farklı yorumlamalara ve yakınmalara sebebiyet verdiği,

D) eski hâlen Cumhuriyet Savcısı (.....) ;

.....eski hâlen Cumhuriyet Savcısı ile birlikte yanlarında aileleri de olduğu hâlde, ...-.../.../..... tarihlerinde'ye seyahat amaçlı gittikleri, USD seyahat ücretinin'ün tanıdığı olan ve hakkında Cumhuriyet Başsavcılığının/..... sırasından soruşturma yürütülen'nın sahibi olduğu AŞ'ne ödetmek suretiyle, çıkar sağlamak amacı ile verilen hediye kabul ettiği,

Konularından ibaret olup,

İlgili Cumhuriyet Savcıları,, ve'ün haklarındaki isnatları içeren belgeleri, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'na bağlı olarak çalışan Başmüfettiş marifetiyle tebellüğ ettikleri, ilgililere soruşturma sırasında bilgi ve belge fotokopileri ile haklarındaki iddiaların müfettiş marifetiyle verildiği, savunma için ...-.... günlük süreden sonra bilgi ve belge taleplerinin karşılanmasıyla birlikte ortalama-.... Günlükek süre de tanındığı, bu çerçevede Cumhuriyet Savcıları 'ün .../.../....., 'in .../.../....., 'ün .../.../..... tarihli savunmaları yaptıkları, ancak 'nın savunma yapmadığı, buna göre;

Cumhuriyet Savcısı, Av. aracılığıyla yaptığı .../.../..... tarihli savunmasında;

"Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu, hâkim ve savcılar hakkında başlatılacak olan soruşturmanın usulünü açık bir şekilde belirlemiş ve her merciinin görev ve yetki sınırları çizilmiştir. Ayrıca 15/02/2014 tarihli 6524 sayılı Kanun'un 23'üncü maddesiyle 6087 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinin (2) no.lu fıkrasını değiştiren (ç) bendinin iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

başvurulması neticesinde Anayasa Mahkemesinin gerekçeli kararı şu şekildedir;

Dava dilekçesinde, ilgili dairenin teklifi üzerine hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma yapılması işlemlerine Başkanın oluru verme yetkisine ilaveten inceleme ve soruşturma yapılmasına yer olmadığına ilişkin işlemlere de oluru verme yetkisinin getirildiği, Başkanın Üçüncü Dairenin her türlü kararını veto edebilmesinin yolunun açıldığı belirtilerek, veto yetkisinin varlığı eleştirilirken bu yetkinin genişletilmesinin Anayasa'nın 159' uncu maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

6087 sayılı Kanun'un Başkanın görev ve yetkilerini düzenleyen 6. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (ç) bendinde yapılan değişiklikle, "İlgili dairenin teklifi üzerine, hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma yapılması işlemleri ile inceleme ve soruşturma yapılmasına yer olmadığına ilişkin işlemlere oluru vermek" Başkanın görev ve yetkileri arasında sayılmıştır.

Anayasa'nın 159'uncu maddesinin dokuzuncu fıkrasında, "Hâkim ve savcılarının görevlerini; kanun, tüzük, yönetmeliklere ve genelgelere (hâkimler için idari nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetleme; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hal ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemleri, ilgili dairenin teklifi ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanının oluru ile Kurul müfettişlerine yaptırılır." hükmü yer almaktadır.

Anayasa'nın anılan hükmü uyarınca, hâkim ve savcılar hakkında araştırma ve gerektiğinde inceleme ve soruşturma işlemlerinin Kurul müfettişlerine yaptırılabilmesi için ilgili dairenin teklifi ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanının oluru gerekmektedir. Bu iki koşulun gerçekleşmemesi halinde, hâkim ve savcılar hakkında inceleme ve soruşturma yapılabilmesine olanak bulunmamaktadır.

Nitekim Anayasa'nın 159. maddesinde 7.5.2010 günlü, 5982 sayılı Kanun ile yapılan değişikliğin gerekçesinde, hâkim ve savcılarının haklarında inceleme ve soruşturma izni verilmesi yetkisinin Adalet Bakanına ait olması hususunun iç ve dış kamuoyunda eleştiri konusu yapıldığı belirtilerek "Kurulun görevlerine ilave olarak getirilen en önemli yenilik ise, halen Adalet Bakanlığına ait olan hâkim ve savcılarının denetlenmesi yetkisinin tamamen Kurula devredilmesidir. Yine hâkim ve savcılar hakkında inceleme ve soruşturma izni, Kurulun ilgili dairesinin teklifi üzerine, Kurul Başkanının oluruyla verilecektir" denilmiştir.

6524 sayılı Kanun'la 6087 sayılı Kanun'un 6. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (ç) bendinde değişiklik yapılmadan önceki, Başkanın "İlgili dairenin teklifi üzerine, hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma işlemlerine oluru vermek" görev ve yetkisi, söz konusu değişiklikle "İlgili dairenin teklifi üzerine, hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma yapılması işlemleri ile inceleme ve soruşturma yapılmasına yer olmadığına ilişkin işlemlere oluru vermek" görev ve yetkisine dönüşmüştür. Kanun tasarisında yer almayan bu değişiklik, TBMM Adalet Komisyonunca metne dahil edilmiş, TBMM Genel Kurulunda verilen bir önerenin kabulüyle metinde yer alan "araştırma" sözcüğünün bentten çıkarılmasıyla dava konusu kural bugünkü şeklini almıştır.

Adalet Komisyonunca maddede yapılan değişiklik gerekçesinde kuralın tekrar edilmesi yoluna gidilmiş, TBMM Genel Kurulunda verilen değişiklik önergesinin gerekçesinde ise "Önergeyle, ilgili dairenin teklifi üzerine hâkim ve savcılar hakkında inceleme ve soruşturma yapılmasına yer olmadığına ilişkin işlemlere "oluru" vermek görevi Kurul Başkanına bırakılmakta; araştırma yapılmasına yer olmadığına ilişkin işlemlere oluru vermek ise Başkanın görev alanı dışına alınmaktadır." denilmiştir. Söz konusu gerekçeler, kuralın anlam ve kapsamını açıkça ortaya koymaktan uzak bulunmakla birlikte dava konusu kuralın, hukuki sonuçları itibarıyla 6524 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikten önceki kuraldan farklı olmadığı, "inceleme ve soruşturma işlemlerinin gerek inceleme ve soruşturma yapılması

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

işlemlerini, gerekse inceleme ve soruşturma yapılmasına yer olmadığına ilişkin işlemleri kapsamı nedeniyle, dava konusu kuralla bu konuda ortaya çıkabilecek tartışmaları önleyici, açıklayıcı nitelikte bir düzenleme getirildiği anlaşılmaktadır.

Dava konusu kural, önceki kuraldan farklı ve yeni hukuki bir durum doğurmadığından, hâkim ve savcılar hakkında inceleme ve soruşturma yapılabilmesi için ilgili dairenin inceleme ve soruşturma yapılması yolunda teklifte bulunması zorunlu olup, ilgili dairenin bu yönde bir teklifi olmaksızın Başkan tarafından inceleme ve soruşturma izni verilebilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 159. maddesine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

Yasal mevzuat ve Anayasa Mahkemesi gerekçeli kararı bu şekildeyken ve Sayın Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Üçüncü Dairesi soruşturma açılması için teklifte bulunmamış iken, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanı tarafından yetki tecavüzü yapılarak, aşağıda sebeplerini detaylı bir şekilde anlatacağımız üzere müvekkilimizi "siyasi nedenler ile" baskı altına almaya yönelik "yok hükmünde" bir soruşturma izni vermesi usul ve yasalara aykırı olmuştur.

Tüm bu sebeplerden dolayı Sayın Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Üçüncü Dairesinin soruşturma başlatılması için teklifte bulunmadığı ;

- Belediyesi yetkilileri üzerinde baskı kurup görevlerinin icaplarına uygun davranmalarını telkin ettiği,

- Hiçbir kanuni zorunluluğu olmamasına rağmen, müvekkilimizin sıfatıyla yürüttüğü soruşturmada eski Cumhuriyet Başsavcısı'ya bilgi vermediği,

- Hafta sonu göreve başlaması ile hafta sonu göreve başlaması arasındaki farkta hiçbir menfaatinin bulunmaması ve yasal düzenlemeye uygun olmasına rağmen bildirimlerin usulsüz olduğu,

İddiaları için tarafımızca yukarıda anılan nedenlerle esasa ilişkin sadece bilgilendirme amaçlı kısa savunma yapılacaktır.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanı olan Sayın Adalet Bakanı'ın yetki ve görev sınırlarını aşarak; Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Üçüncü Dairesinin yetkisini gasp ederek müvekkilimiz hakkında soruşturma açılması talimatı vermesi konusu ise "erklerin ayrılığı", "bağımsız yargı", "yargı görevinin Anayasa tarafından teminat altına alınmış olması" ve "hukuk devleti" ilkeleri bakımından endişe ve kaygı boyutunu aşarak "cinayet" boyutuna ulaşmıştır. Şöyle ki; müvekkilimiz kamuoyunda "..... operasyonunu" yürüten Cumhuriyet savcılarının bağlı olduğu birimin Cumhuriyet başsavcı vekilliği görevini ifa etmiştir. Bu soruşturma sonrası trajikomik birçok hadise maalesef bir siyasi partinin milletvekili, Adalet Bakanı ve aynı zamanda Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanı olan Sayın yönetiminde yaşanmıştır. Sayın Başkan, müvekkilimizin, üyeleri hakkında soruşturma yürüttüğü Partisi üyesi ve milletvekilidir. Müvekkilimiz tarafından bir kısmı yürütülmüş fakat daha sonra "el çektirilmiş" Yolsuzluk ve Rüşvet soruşturması sonrasında, Sayın Başkanın müvekkilimiz hakkındaki birçok açıklaması basında yer almıştır. Daha sonrasında birçok yasal düzenleme yapılmış ve "yürütme erki" yasalarla denetlenemeyecek hale getirilmiştir. Bu düzenlemeler gerçekleştirilirken müvekkilimiz dâhil olmak üzere birçok hâkimin ve savcının görev yerleri gerekçe belirtilmeksizin değiştirilmiştir. Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 35 inci maddesi adeta yok sayılmıştır. Yıl ortasında ataması yapılan yargı görevlilerinin, aile, sosyal ve ekonomik durumları hiçbir suretle dikkate alınmamış sorgusuz ve savunmasız bir şekilde cezalandırılmışlardır. Kullanmış olduğumuz "cezalandırılmışlardır" ifadesi kesinlikle göreceli bir ifade olarak değerlendirilemeyecektir. Çünkü Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nda belirlenmiş disiplin cezaları arasında "yer değiştirme" cezası da yer almaktadır. Bu ceza, sorgusuz ve savunmasız olarak verilmiş yargısız infaz

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

yapılmıştır. Yürütme erkinin yargı görevlilerine yönelik siyasi baskısı bunlarla kalmamış, Terörle Mücadele Kanunu'nun 20 nci maddesinde, kat'i suretle korunması gereken müvekkilimizin korumaları alınarak terör örgütleri karşısında neredeyse savunmasız bırakılmıştır. Ve şuan gelinen nokta ise gazete manşetleri ışığında (defalarca tekzip edilmiş olmasına rağmen) bir siyasi parti üyesi olan Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanının görev ve yetkisini aşarak soruşturma talimatı vermesi akabinde müvekkilimizden gayri ciddi haberler için savunma yapması talep edilmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Devletimiz, Ve soruşturmaları sonrasında yaşananları ile “hukuk devleti” ve “kanun önünden eşitlik” ilkeleri bakımından sınıfta kalmıştır. Kamuoyunun genelinde “bir çocuk baklava çalınca yıllarca cezaevinde yatarken, o çocuğu baklava çalmaya mahkûm etmemekle görevli devlet adamlarını soruşturanlar kış demeden, çoluk çocuk demeden ve neden yaptın bile denilmeden oraya buraya sürüldüler.” yorumu yapılmıştır. Unutulmamalıdır ki mahkeme salonlarında da yazdığı gibi “ Adalet mülkün temelidir.” Müvekkilimizin’de yaptığı günlük ziyaret hakkında gazetelere siparişe haber yaptırılıp bu haberlere dayalı soruşturma başlatılıp görevinin gereğini korkusuz ve çekincesiz olarak yerine getirmesinden dolayı cezalandırılmaktadır. Yürütme erkinin, tabiri caizse “ibreti âlem” olması için gerçekleştirdiği bu eylemlerden sonra “Kanun önünde eşitlik” ilkesi yazılı metinlerde kalmaya ve uygulamaya geçmemeye mahkûm edilmiştir. Cezai müeyyideye uygulanması için soruşturulması ve yargılanması gerekenler yerine bu işlemleri yapması gerekenler soruşturulmaya başlanmıştır.

Müvekkilimiz hakkında soruşturma başlatılmasına sebep olan malum medya organlarının yayınlarına karşı tarafımızca mahkemeye başvurularak erişimin engellenmesi kararları aldırılmıştır. Mahkeme kararının yasal olarak Türkiye İletişim Başkanlığı tarafından, bildirimden itibaren en geç 4 saat içerisinde yerine getirilmesi gerekmektedir./.../..... Tarihinde, karar TİB’e mahkeme tarafından bildirilmiş olmasına rağmen henüz herhangi bir uygulama yapılmamıştır. Tüm bu vakalardan ortaya çıkan sonuç şudur ki; Türkiye Cumhuriyeti Devletinde ne yazık ki yürütme erkinin üyeleri ve aile hatta sülale bireyleri dahi, kişisel suçları nedeniyle Yargı erki tarafından denetlenemez hale getirilmiştir.

Sayın Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Dairesinin soruşturulmasını teklif etmediği fakat tarafımıza tebliğ edilen evraktaki (.....) numaralı iddia hakkındaki savunmalarımız:

Sayın Başmüfettiş, tarafımıza tebliğ olunan bilgilendirme yazısında müvekkilimize bağlı büro savcılarını tarafından yürütülen/..... ve/..... sayılı soruşturmalar çerçevesinde Cumhuriyet Başsavcısı’ya haber ve bilgi verilmeden yapılan arama ve gözaltı gibi soruşturma işlemlerinin Cumhuriyet Başsavcılığı Çalışma Talimatı’nın 11. maddesine aykırılık teşkil ettiğini iddia etmiştir.

Bu bağlamda öncelikli olarak değerlendirilmesi gereken husus adı geçen çalışma talimatının ilgili maddesinin hukuki bağlayıcılığı, kapsamı ve sınırlarıdır. Öncelikle açıkça anlaşılmalıdır ki söz konusu çalışma talimatı bir pozitif hukuk metni değil; kurum içerisinde hazırlanan idari bir talimatnamedir. Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 19' uncu maddesinde Cumhuriyet başsavcı vekillerinin görevleri sayılırken, ‘Cumhuriyet başsavcısının verdiği görevleri yerine getirmek’ de sayılmıştır. Dolayısı ile talimatname ile Cumhuriyet Başsavcısı tarafından Cumhuriyet başsavcı vekillerine verilen görevlerin yerine getirilmesi Cumhuriyet başsavcı vekilleri açısından yasal bir zorunluluk olacaktır. Ancak Sayın dayandığı talimatname maddesinde Cumhuriyet başsavcı vekillerine doğrudan doğruya yüklenen herhangi bir görev yoktur. Talimatname metninde denetim ve gözetim yetkisi kapsamında, sayılan hallerde Cumhuriyet başsavcısına bilgi vermekle görevlendirilmiş olanlar tek tek sayılmış olup bunlar ‘ilgisine göre müracaat veya suçüstü savcılarını veya nöbetçi savcılar’dır. Aynı madde ‘acil olmayan hallerde’ bu bilgilendirmenin nöbetçi Cumhuriyet başsavcı vekili vasıtasıyla yapılacağını öngörmüş; sayılanların haricindekilere herhangi bir bildirim yükümlülüğü yüklememiştir. Görüldüğü üzere Sayın

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
----------------------------	--------------------------------	------------------------------

..... dayandığı talimatname Cumhuriyet başsavcı vekillerine herhangi bir bildirim yükümlüğü getirmemiş; bildirim yükümlülüğünün Cumhuriyet savcıları tarafından doğrudan Cumhuriyet başsavcısına karşı yerine getirilmesini öngörmüştür. Bu durumda söz konusu talimatnamenin müvekkilimize Cumhuriyet başsavcısına bildirimde bulunması yönünde bir düzenleme getirmediği anlaşılmaktadır.

Diğer mevzuat incelendiğinde de Cumhuriyet savcılarının veya Cumhuriyet başsavcı vekillerinin yürütmekte oldukları gizli olarak yürütülen soruşturma çerçevesinde yaptıkları işlemler ve aldıkları tedbirler bakımından idari üstlerine bildirimde bulunma yükümlülüğünün öngörülmediği; bilakis tüm uluslararası ve ulusal hukuk metinlerinde savcıların bağımsızlığının sağlanabilmesi açısından bürokratik engelleme ve külfetlerin azaltılması gerektiği yönünde açıklamalar olduğu görülmüştür.

Talimatnamenin anılan maddesi, ilgili ulusal ve uluslararası pozitif hukuk metinleri ve ilke anlaşmaları müvekkilimize böyle bir görev yüklememişken Sayın hangi yorum usullerinden faydalanarak adı geçen talimatnamenin 19' uncu maddesinde müvekkilimize böyle bir bildirim yükümlülüğü yüklendiği sonucuna vardığı tarafımızca anlaşılabilir.

Ve ayrıca müvekkil operasyon kendisine bildirildiği günün mesai saati bitimi ve geç vakit olması sebebiyle sabah mesaide ilk olarak kendisine gelen soruşturma ile ilgili bilgi ve belgelerin tamamını Başsavcı'ya iletmış olup; Sayın Başsavcının da ifadesi bu yöndedir. Bu halde müvekkil zaten madde 19 kapsamında sorumluluğunu yerine getirmiş olmaktadır. Zira madde 19 gereği acil haller doğrudan Başsavcı'ya, aciliyeti olmayan haller Başsavcı vekillerine bildirilmektedir.

Sayın Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu.....Dairesinin soruşturulmasını teklif etmediği fakat tarafımıza tebliğ edilen evraktaki (1b) numaralı iddia hakkındaki savunmalarımız:

Müvekkilin görev yeri Adliyesinden Adliyesine değiştirildiğinde o dönemde Belediye Başkanlığı görevini yürüten kendisini makamında ziyaret ederek hayırlı olsun dileklerini iletmıştır. müvekkil ile arasındaki tanışıklık bu suretle başlamış ve daha sonra karşılıklı ziyaretlerle pekişerek aralarında bir dostluk gelişmiştir. O kadar ki;..... müvekkile 'abi' diye hitap etmeye başlamış ve müvekkilin daha sonra 'daki Adliyesinde göreve başlamasıyla birlikte sık sık makamında kendisini ziyaret etmiş ve defaatle adliyeye her geldiğinde müvekkile uğradığını, müvekkili ziyaret etmeden adliyeden ayrılmadığını belirtmiştir. O dönemde müvekkilin sekreterliğini yürütende bu duruma şahittir. Aralarında gelişen dostluğa binaen her türlü bayram ve özel günlerde müvekkile gömlek, çiçek ve çikolatadan oluşan bir paket göndermiş; pek çok kişisel işi için de müvekkilden yardım ve tavsiye istemiştir. Hatta üniversiteden mezun olan oğlu'in uygun bir hukuk bürosuna yerleştirilmesi için müvekkilden yardım istemiş, bunun üzerine müvekkil yanında ve kendi oğlu olduğu halde tanışıklığı olan bir hukuk bürosuna giderek'i ve'i tanıştırmıştır. Görüldüğü üzere taraflar arasında yakın bir dostluk ilişkisi mevcuttur.

Bunun haricinde müvekkil; meslektaşları, adliye personeli ve yakın çevresindekiler tarafından görevi ile alakalı olmayan her türlü problemlerinde ve ihtiyaçlarında yardıma koşan, karşılık beklemeden herkese iyilik yapan bir insan olarak tanınmaktadır. Müvekkil pek çok kişinin uygun doktor bulmasına, iş bulmasına, birbirleriyle tanışmasına vesile olmuş; karşılığında hiçbir bedel veya hediye kabul etmemiştir. Sayın adliyede yapacağı küçük bir soruşturma müvekkilin bu özelliğini ortaya koyacaktır. Ayrıca soruşturmayı yapan müfettişler de bu hususu bilmektedir.

Müvekkilin'e baskı yaptığı iddia edilen hususlardan birincisi olan Cafe adlı iş yerinin işletmecileri ile müvekkil arasında eskiye dayanan bir tanışıklık söz konusudur. Adı geçen iş yeri sadece müvekkilin değil, Büyükşehir Belediyesi'nin üst düzey görevlileri, vali

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

muavinleri, başka hâkim ve savcılar ile, başsavcı vekilleri ve başsavcılarının düzenli olarak gittiği ve işletmeciyile yakın ilişki geliştirdiği bir yerdir. Daha önceleri Adliyesine yakın bir muhitte benzer bir işyerini işleten işletmeciler ile müvekkilin tanışması yine meslektaşları vasıtasıyla olmuştur.

Bu konuda adı geçen yerin işletmecisinden ücreti karşılığında devir alan ve belediyeye devir için gittiğinde sorun çıkarılmasından şikâyet etmesi üzerine bu hususun müvekkile iletilmesi üzerine müvekkil Belediye Başkanı ile devir işlemlerinde yardımcı olunması konusunda bir görüşme yapmış; bu görüşme çerçevesinde herhangi bir baskı uygulamamıştır. Zira anlatıldığı üzere tarafların arasında gelişen bir dostluk mevcut olup, baskı yapılmasını gerektiren bir hal olmadığı gibi müvekkilin konu ile ilgili ricasında hukuka aykırı bir talep de mevcut değildir. Ayrıca İle görüşmesi karşılığında işletmeciden herhangi bir talebi veya beklentisi de olmamıştır. Hatta sonrasında müvekkil ve bazı meslektaşları ile belediye başkan yardımcıları söz konusu yerde birlikte yemek yemişlerdir. Sonrasında işyerinin kapalı alanının genişletilmesi ile alakalı müvekkilin herhangi bir bilgisi veya dahili bulunmamaktadır. Kaldı ki söz konusu işyerine düzenli olarak gelen Büyükşehir Belediyesi üst düzey görevlilerinden edinilen bilgiye göre anayol kenarlarındaki alanlar ilçe belediyelerine değil doğrudan Büyükşehir Belediyesi'ne bağlıdır. Dolayısı ile adı geçen işyerinde hukuka aykırı bir genişletme çalışması yapılmış dahi olsa bu konuyla alakalı müeyyide uygulama yetkisi Belediye Başkanlığı'nda değil Büyükşehir Belediye Başkanlığı'ndadır. Bu durumda'in beyanlarında yer alan, kendisine müvekkil tarafından baskı yapıldığı bu sebeple gerekli hukuki işlemlerin yapılamadığı iddiaları geçersizdir. Ayrıca müvekkil tarafından özürlü tuvaleti ile ilgili hiçbir husus gündeme getirilmemiştir.

..... ve diğer tanıklar tarafından beyan edilen, haberlere konu olan ve Sayın tarafından da rapora dahil edilen diğer bir iddia müvekkilin'taki bir otel için veBelediyesi'nin bazı görevlerine baskı yaptığı yönündedir. Müvekkil otel işletmecisinin ricası üzerine, otele tadilat izni verilmesi ve sonrasındaki işlemler için ile birkaç kez görüşmüş ve işletmeciye referans olarak yardımcı olunmasını rica etmiştir. Bu görüşmede herhangi bir tehdit veya baskı yapılması söz konusu olmamıştır. Daha sonrasında müvekkilin bildiği kadarıyla otel işletmecileri tadilat esnasında komşularıyla ihtilafa düşmüş; Belediyesi otel işletmecilerine yasal prosedürü işleterek ceza kesmiş ve olay yargıya taşınmıştır. Bu noktadan sonra müvekkilin konuya herhangi bir şekilde dahili veya incelemesi olmamıştır. Belediyesi tarafından tutulan tutanaklar ve yapılan işlemler göstermektedir ki; gerçekte müvekkilin iddia edildiği gibi ısrarcı bir tutumu olmadığı gibi, müvekkilin konumundan çekinildiği için yasal prosedürün işletilemediği iddiaları da temelsizdir. Müvekkilin konu ile alakalı sıklıkla Belediyesi'ne giderek ısrarcı bir tutum sergilediği iddiaları da kötü niyetli olup gerçeği yansıtmamaktadır. Zira yukarıda ayrıntılı şekilde açıklandığı üzere İle müvekkil arasında gelişen dostluk neticesinde taraflar zaten sıkça birbirleriyle görüştükleri ve hatta müvekkille belediye tesisinde yemek yedikleri de herkes tarafından bilinmektedir.

Tanıklar ifadelerinde müvekkilin ısrarcı tutumundan ve konumundan çekinmelerinden ötürü bazı işlemleri yapamadıklarını beyan etmiş olsalar da; gerek Belediyesi'nce tutulan tutanaklar ve yapılan diğer işlemler ile tanık'ın beyanlarında yer aldığı üzere işyerinin tuvalet kısmında yapılmak istenen tadilata belediye tarafından izin verilmemesi göstermektedir ki müvekkilin tutum ve davranışları, iddia edildiğinin aksine, adı geçenlerin görevlerinin gereğini yapmasına engel olmamıştır.

Ayrıca Sayın verdikleri ifadede müvekkil tarafından zor durumda bırakıldıkları ancak istedikleri yapılmadığı için soruşturmaya dahil edildikleri iddiasında bulunanların bu iddialarını malum soruşturma kapsamında savcılıkta verdikleri ifadede dile getirmemeleri ve soruşturmada şüpheli sıfatıyla

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

yer almalarından sonra bu iddiaları basın yoluyla yaymaları kötü niyetli olarak iftira attıklarının göstergesidir. Sayın ifadesine başvurduğu bu şahıslar soruşturmanın güvenilirliğini sarsmak amacıyla, kötü niyetli olarak müvekkili karalama çabası içerisine girmişlerdir. Aynı dönemde müvekkil ile alakalı aslı olmayan soyut iddialardan ibaret çok çeşitli yayınlar ve asparagas haberler de yapıldığı göz önüne alındığında, Sayınin raporunda yer alan bu iddiaların ciddiyeti ortaya çıkmış olacaktır.

Sayın Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Dairesinin soruşturulmasını teklif ettiği, tarafımıza tebliğ edilen evraktaki (2) numaralı iddia hakkındaki savunmalarımız:

Müvekkilimizin gerçekleştirmiş olduğu seyahati Tarafından organize edilmiştir.'nun ve haber sahibi yayın grubunun yayınladıkları sözde belgeler de ödemeninve tarafından yapıldığı belirtilmektedir. Dolayısı ile ilk olarak dinlenilmesi gereken tanıklar Ve İken Sayın Müfettiş tarafından dinlenilmemişlerdir.

Müvekkilimizin isminin yazıldığı sözde faturanın gerçekliği araştırılmamış ve keşide edildiği iddia edilen'de bu tarz faturaların yasal olarak bağlayıcılığı ve resmiyeti araştırılmamıştır.

..... ile'nun sahibi olduğu A.Ş. arasında gerçekleştirilen bu faturalaşmanın Maliye Bakanlığı nezdinde kayıtlara geçip geçmediği hususu araştırılmamıştır. Evrakların yazım keyfiyetinin de araştırılmadığı açıkça ortadadır. Proforma Invoice şeklinde düzenlenen bir evrakın resmiyeti ve güvenilirliği bulunmamaktadır. İstenildiğinde istenildiği şekilde düzenlenebilen evraktır.

.....'ın,'na ait hangi şirketin çalışanı olduğu, ne kadar süreyle çalıştığı, iş ilişkilerinin ne kadarlık bir bütçeyi kapsadığı, müvekkilimizi karşılamak ve gezdirmek için yaptığı sözde masrafların kendisi tarafından karşılanıp karşılanamayacağı konuları da araştırılmamıştır. Ayrıca 'ın mal varlığı da araştırılması gereken bir husustur.

Delil olarak sunulan evrakların yabancı dilde olduğu görülmesine rağmen Türkçeye çevirileri yapılmamıştır.

BaştaGazetesi olmak üzere A.Ş.'nin sahibi olduğu Gazetesi çalışanları dinlenilmemiştir. Müvekkilimizin kişisel verilerine nasıl ve kimler aracılığı ile ulaştıkları sorgulanmamıştır.

Müvekkilimiz ile ve arasında geçtiği iddia edilen "Bizide ağırlasan" konuşmasının hangi delillere dayandırıldığına belirtilmemesi ve'ın Sayın Müfettişe herhangi bir beyanda bulunup bulunmadığının belirtilmemesi ve ayrıca delil olarak yayınlanan evrakların aslının elde edilememiş olmasına rağmen soruşturma için rapor hazırlanmış olması usul yasalara aykırı olmuştur.

Müvekkilimizin, ile 5 yıl öncesine dayanan yakın arkadaşlığı söz konusudur.basın organları tarafından yansıtıldığı gibi'nun'de maaşlı çalışmanı değildir.

..... dünyasında çok sevilen, sayılan ve güven duyulan bir kişidir. Bu yönüyle birçok yatırımcının da danışmanlığını yapmaktadır. Yaptığı danışmanlık çerçevesinde gayrimenkul yatırımlarından komisyon almaktadır. Bu sektörde faaliyet yürüttüğü bir şirketi vardır. Hatta yaptığımız araştırmaya göre bu özelliğini bildiği'la ortak bir komisyon şirketi kurmuş ve yönetimine de ve kardeşi Avukat'ı ortak etmiştir. Haberlerin yayınlanması üzerine ve yanında çalışan Av. ile görüşen kişilere'nun üzerinde baskı olduğunu ve bu açıklamaları yapmak zorunda kaldığını söylemiş,

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

yaptıklarının ayıplanması üzerine de kendilerini savunmak için Av.....telefonunu göstererek “Bak şimdi arıyor Müsteşarı arıyor biz bunları karşımıza mı alalım şimdi” diyerek üzerlerindeki baskıyı belirtmiş, yine bu konu ile ilgili tüm yazışmalar sonrasında bizzat’le irtibatlı olduğunu söyleyen ve yakınlığı ile bilinen tarafından yapılmıştır.’ın kardeşi olup müvekkilimiz kendisini tanımamaktadır. Hiçbir yerde kendisi ile karşılaşmamıştır.

.....’ın müvekkilimizin yakın çevresine anlattığına göre,’ndan (..... USD) USD komisyon alacağı bulunmaktadır. Bugüne kadar adına-.....milyon Dolarlık daire satışı gerçekleştirdiğini, karşılığında sadece masraflarını alabildiğini, Milyon Dolarlık alacağını alamazsa kendisinin de ticari hayatının sonu olacağını bizzat olaylardan sonra kendisini ve müvekkilimizi tanıyan yakın çevresine söylemiştir.

Adalet Müfettişince, ilk planda adı çıkan ve olayın özünü bilen’ın İfadesinin alınması cihetine niçin gidilmediği hukuki olarak açıklaması gereken bir husustur. Ancak buna ilişkin hiçbir açıklama müvekkilimize gönderilen savunmada talebinde yer almamıştır. Birçok açık usul hatasının yapılmış olması, Sayın Müfettişlerin ulaşmak istedikleri amaç hususunda tarafımızda şüphe, endişe ve kaygıya sebep olmuştur.

.....’ın Müvekkilimizi iş yerinde ziyarete geldiği sırada, konuşma arasında bir meslektaşı ile birlikte bayram tatilinde’ye gezmek için gideceklerini söylemişlerdir. İse uygun fiyatlı otel bulma konusunda yardımcı olabileceğini söylemiştir. Müvekkilimiz ve yanında bulunan meslektaşı bilet arayışına girmiş uygun fiyatlı bilet temin etmeleri üzerine’ı çağırıp konuyu kendisine iletmişlerdir. Bu sırada’de bulunan kardeşi’ı arayıp biletler üzerinden bakarak müvekkilimizin gideceği ve geleceği tarihleri not ettirmiştir. daha sonra ve tarihleri için rezervasyon yapıldığını ve ücretinin müvekkilimiz için \$ tuttuğunu söylemesi üzerine TarihindeBankası Adalet Sarayı Şubesinden çekilerek kendisine elden o günkü kura karşılık TL ödeme yapılmıştır. Yine uçak masrafları müvekkilimiz tarafından Turizm Ltd. Şirketinden alınmıştır.

Müvekkilimizin Gezisi tarafından, ücreti kabilinde organize edilmiştir.müvekkilimizden TL elden para almış ve ...gecekte gezi için yeterli olduğunu söylemiştir. Aynı gün müvekkilimizin meslektaşı tarafından kendi payına düşen gezi masrafı da elden’a odasında teslim edilmiş, yapılan bu teslimatlar güven ve dostluk esasına dayandığından kendisinden belge talep edilmemiştir. Kendisi tarafından organize edilmesini, kardeşi’ın bayramda orada olacağını ve müvekkilimize rehberlik yapacağını söylemiştir.

Müvekkilimiz tarafından önceden tanınan, Devletinde olarak adlandırılan serbest bölgede çalışan biri olarak tanınıp bilinmekte iken’ye gidildiğinde’nun satış ofisinde çalıştığı öğrenilmiştir. Geçmişten olan tanışıklık ve samimiyetin gereği olarak tarafından konaklanan otelde bulunan isimli Türk restoranında akşam yemeğine davet edilmesi üzerine müvekkilimiz ve meslektaşı bir defa yemek yemişlerdir. İbraz edilen belgelerden sadece müvekkilimiz tarafından yapılan yazılı açıklamada da kabul edilen akşam yemeğine ilişkin fatura ve ailesi ile müvekkilimiz ve meslektaşının ailecek yediği yemekle alakalı olup bunun dışında ibraz edilen belgelerin hiçbiri müvekkilimiz ile alakalı değildir. Yine sohbet sırasında,’nun ofisinde 1,5 yıldır çalıştığını iyi maaş aldığını o sebeple serbest bölgedeki işinden ayrıldığını,’den sürekli’nun misafirlerinin geldiğini onları gezdirdiğini anlatmıştır. Buradan da ibraz edilen faturaların başka kişilerle ilgili olduğu

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

ortaya çıkmaktadır.

Müvekkilimiz ile Arasında İle alakalı kesinlikle hiçbir diyalog geçmemiştir. Böyle bir diyalogun geçtiğini iddia eden taraf iddiasını ispatla yükümlüdür.'nun müvekkilimize atfettiği "Bizi 'de misafir etsen" cümlesi hayatın olağan akışına aykırıdır ve çok çığ bir iftiradır. Ayda TL maaş ve TL kira geliri olan bir Cumhuriyet savcısının ailesi ile ... gün 'de tatil yapması maddi açıdan çok büyük birikimleri gerektirmemektedir. Bazı yandaş basın mensuplarınca abartıldığı şekilde bir maliyet söz konusu değildir. Bu hususun da Sayın Müfettişlerce araştırılmadığı görülmektedir.

Fatura, belge, delil vs. denilmek suretiyle yayınlanan veya tarafından ileri sürülen kâğıtların hukuken ve mantıken müvekkilimiz ile illiyet bağı söz konusu değildir. Hukukumuzda delil başlangıcı olarak bile değerlendirilmeyen, iki şirketin kendi aralarında faturalaşmaları ve imzasız, kabulsüz müvekkilimizin adı yazılmak suretiyle üretilen kâğıtlar ile müvekkilimiz arasında bağlantı kurulmaya çalışılmıştır. Maalesef, bu delil başlangıcı bile kabul edilemeyen evraklara dayalı olarak müvekkilimiz hakkında soruşturma açılmıştır. Delil olarak sunulan evraklar incelendiğinde görülecektir ki birçok evrak birbirinin aynısıdır. Excel dosyası şeklinde düzenlenen evrakta tüm yazılar İngilizce iken Ekim ayının kısaltması Eki olarak yazılmış. Bu gibi hatalar açık bir şekilde evrakların düzmece olduğunu göstermektedir. Evrak kalabalığı yapılmak suretiyle algı yönetimi yapılmıştır. Bir adet su faturası bile evraklar arasında sunulmuştur. Fatura denilerek yayınlanan evrakların toplam tutarı yaklaşık USD iken, malum medya organları tarafından yapılan haberler bu kötü algıyı oluşturmak için "..... TL'lik tatil" olarak lanse edilmiştir. Bu durum ile 'ın internete yansıyan telefon konuşmalarındaki "manşet attırma" vakasını akıllara getirmektedir.

.....'ın kredi kartı ile yapmış olduğu alışverişin müvekkilimiz ile illiyet bağı bulunmamaktadır. A.Ş. ile arasındaki ticaret müvekkilimiz ilgilendirmemektedir. Hukuksal ve mantıksal olarak böyle bir illiyet bağı kurmak mümkün değildir. Ticari hayatın serbestliği çerçevesinde herkes istediği ile ticari ilişki kurabilir. Müvekkilimizin 3 günlük seyahati için 6 günlük faturanın delil olarak sunulması ve kabul edilmesi açık bir şekilde iyi niyet taşımamaktadır. Müvekkilimizin yurtdışı çıkış tarihi .../.../....., giriş tarihi .../.../.....'tür. Hali hazırda soruşturma dosyasındaki bilgilerden de açık bir şekilde müvekkilimizin ve meslektaşının seyahatinin 3 gün olduğu anlaşılmaktadır. Müvekkilimizin \$ tutarında safari turuna katıldığı iddiası da kesinlikle gerçek dışıdır. Bu hususta sunulan evrakında müvekkilimiz ile illiyet bağı bulunmamaktadır. İddia eden iddiasını ispatla mükellef olduğundan başta Sayın, ve Müfettişler olmak üzere tüm iddia sahiplerini bu iddialarını ispata davet ediyoruz.

Müvekkilimizin tabi olduğu yasal mevzuat hiçbir şekilde fatura saklama zorunluluğu yüklememiştir. Şuan müvekkilimizden fatura ve belge istenilmesi hukuka aykırıdır.

Dosyadaki bu konuyla ilgili ihbar mektubu geldiği gün soruşturmaya kaydedilmiş olup ihbar mektubunda 'nun isminin geçmediği gibi onla alakalı hiçbir ifade de bulunmamasına rağmen müfettişin bu kanaate varması tamamen kötü niyetli olduğunu göstermektedir. Yine aynı konu ile ilgili dosya inceleme tutanağı incelendiğinde, 'nun tamamen başka bir başsavcı vekilinin bürosuna bağlı bir birimde /..... soruşturma no'lu evrakta teknik takip ve dinleme kararının alındığı ve yine aynı evrakta 'ın da teknik takipte olduğu, bu dosyadan 5 ay sonra müvekkilimize gelmiş ihbar mektubunda 'nun ismi imaen bile geçmemekte iken bu mektubu görev gereği havale edip ilgili büroya göndermekten başka eylemi olmayan müvekkilimizin dinlemeleri bilerek 'ye kendini zorla götürdüğünü iddia etmenin hukuki temelini biz izah edememekteyiz. Bu sebepten dolayı Sayın Müfettişin hangi hukuk silsilesi içinde bu yargıya vardığını açıklaması lazımdır. Bu yüzden müfettişin iyi niyetli ve tarafsız olmadığı yürütme organının avukatı gibi

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
----------------------------	--------------------------------	------------------------------

hareket edip tarafından atılan iddiaları ispatlama gayreti içinde komik ve gülünç duruma düştüğü ortaya çıkmıştır.

İlginçtir ki; yapılan haberler ve yayınlanan düzmece belgelerin tarafından basına vermediği ve basında yayınlanınca bu konuyu hatırladıklarını belirtilmiş ve Sayın Müfettişlerce söz konusu basın organlarının bu habere nasıl ulaştığı araştırılmamıştır. Bu hususun aydınlatılmasında da yarar olduğu görüşünderiz. Unutulmamalıdır ki, istihbarat devletinde belge ve bilgi uydurmak çok kolaydır. Gizlilik gerekçesi ile birçok yasadışı eylemin üzeri kapatılabilir. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, müvekkilimiz büyük rüşvet ve yolsuzluk soruşturmalarının başında koordinatör başsavcı vekili olarak görevli olması sebebiyle, kendisine süreçte siyasi baskılar yapılmıştır ve bu baskılara karşı hukukun üstünlüğünü tercih etmiş yapılan tehditlere aldırmaksızın hukuktan yana duruş sergilemiş ve akabinde tarafından önce iş takibi yaptığı sonra 25-30 kere yurt dışına gittiği, bunların çoğunun da Devletine olduğu iddia edilmiştir. Müvekkilimizin’da iki devlet büyüğü tarafından oğlunun da adının karıştığı soruşturmasıyla ilgili tavassutlarına olumsuz cevap vermesi üzerine kendisinin zarar göreceği belirtilmişve bir gün sonra tarafından iftira ve karalama kampanyası tüm gazetecilerin önünde başlatılmış ve arkasından da yandaş medya olarak bilinen basın organlarında sırayla aynı konular günlerce haber yapılmıştır. Madem bu iddiaları basına vermediyse iddiaları kim gündeme getirdi? Ve bu iddiaları niye abartarak tüm gazetecilerin önünde söyledi? soruşturma dosyasında da yer alan müvekkilimize ait yurt dışı giriş çıkış listesine nasıl ulaştı? Listede toplam 25 giriş çıkış olması ve “25-30 kez yurtdışına çıkmış” ifadesindeki 25 tesadüf mü?..... sürecinde ilk önce tarafından önce yönetim kurulu başkanı Tavassut için görevlendirilmiş ve bu konuda kendisini müvekkilimiz kabul etmeyince daha sonra da tarafından iki devlet büyüğü görevlendirilmiş ve bu da sonuçsuz kalınca karalama kampanyası başlatılmıştır. tarihinde Yönetim Kurulu Başkanı’nun makamının çevresindeki kameralar incelendiğinde ses kayıtlarındaki görüşmenin doğruluğu net bir şekilde ortaya çıkacaktır. Bu konu müvekkilimiz tarafından yazılı bir bildiri ile kamuoyuna duyurulmuş ve hakkında müvekkilimiz tarafından suç duyurusunda bulunulmuştur. Yine gazete haberleriyle alakalı onlarca suç duyurusu, tekzip ve içeriğin yayından kaldırılması kararı alınmış ve bu kararlar yürütme organının baskılarıyla uygulamaya konulmamıştır. Müvekkilimiz tarafından ve haber sahibi gazeteciler hakkında suç duyurusunda bulunulmuştur. Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından takipsizlik kararı verilmiştir. İlginçtir ki soruşturma dosyasından fotokopi almak istediğimizde tarafından sunulan sözde faturalar Cumhuriyet savcısı tarafından tarafımıza verilmemiştir. Başsavcı vekillerine başvurumuz neticesinde ilgili evraklar tarafımıza teslim edilmiştir.

Haberlerin tamamı siyasal olan Tarafından organize edilmiş ve medyaya servis edilerek Gündeme getirmesi üzerine yayınlanmıştır. Ve özellikle de sürekli gündemde tutulmaktadır. Yolsuzluk operasyonlarının unutturulup yerine suç teşkil etmeyen ancak kamuoyunca sevilip sayılan müvekkilimizin itibarını zedeleyip kendi ayıplarını örtmeye çalıştıkları açıkça ortadadır.

Sayın Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Dairesinin oluşturulmasını teklif etmediği fakat tarafımıza tebliğ edilen evraktaki (3) numaralı iddia hakkındaki savunmalarımız:

Müvekkilimizin daha önce görev yaptığı Adliyesinde ve’daki Adliyesinde ve halihazırda görev yapmakta olduğu Adliyesinde izin dönüşü göreve başlamada uygulanan bildirim usulü; izinden dönen personelin adliyede kendilerine tanımlanmış dahili hat üzerinden konu ile ilgilenen başsavcılık sekreterini araması, ilgili sekreterin de gerekli işlemleri yaparak göreve başlangıcı tespit etmesi şeklindedir. Yani müvekkilimizin başlangıç bildiriminde bulunabilmesi için fiilen adliyedeki odasında ve odasına bağlanmış dahili hattın başında olması gerekmektedir. Müvekkilimiz izin

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

süresinin bitişini takip eden ilk mesai gününde açıklanan şekilde bildirimde bulunmuş olup, yapılan işlemlerin hangi güne esas alınarak yapıldığını bilmemektedir. Müvekkilimiz tarafından zikredilenden başka herhangi bir yazılı veya sözlü beyanda bulunulmamış, sekreterlik tarafından yapılan usuli işlemler takip edilmemiş ve görülmemiştir. Dolayısı ile müvekkilimiz göreve başlangıcının hangi günden itibaren yapıldığı konusunda bilgi sahibi değildir. Kaldı ki yasal mesai saatlerinde çalışan başsavcılık sekreterine günü adliyedeki dahili numarasından bildirimde bulunma imkanı yoktur. Bizzat müvekkilimiz tarafından yapılmış yazılı bir bildirim de olmadığından; Sayın Müfettişin ilgili iddialarının geçersiz olduğu kanaati hasıl olmuştur.

Müvekkilimizin raporlu olduğu tarihte yurt dışına çıktığı iddiası da yine Sayın Başmüfettişin raporunda yer almıştır. Müvekkilimiz özlük dosyasında yer alan raporda da belirtildiği üzere o tarihlerde burun ameliyatı olmuş, raporu da bu operasyon neticesinde almıştır. Ameliyatın yapıldığı tarihlerde Türkiye’de hava sıcaklığının düşmesi neticesinde müvekkilimizin dikişlerinin iyileşmesi gecikmiş; iltihap riski ortaya çıkmıştır. Bunun üzerine müvekkilimiz raporlu olduğu sürenin son günlerinde doktor tavsiyesi üzerine daha sıcak iklime sahip bir ülkeye gitmek durumunda kalmıştır. Anılan yurtdışı gezisi açıklandığı üzere müvekkilimizin sağlık durumunun gerekli kıldığı bir gezi olup doktor tavsiyesi üzerine yapılmıştır; dolayısı ile müvekkilimizin herhangi bir kötü niyetinden veya hukuka aykırı davranışından söz etmek mümkün değildir.

Sonuç:

Müvekkil hakkındaki iddiaların tamamı bir kısım yürütme organı görevlilerinin de isminin geçtiği yolsuzluk soruşturmasında kordinatör savcı olarak yer alması sebebiyle kendisinden talep edilen soruşturma ile ilgili tavassut taleplerine olumsuz cevap vermesi sebebiyle intikam almak ve yıpratmak için gündeme getirilmiş iddialardır.

1. ile ilgili iddiaların da önce’ın ortaya atıp daha sonra medyada linç girişimine dönüştürülmek istenmesi ve bin TL olduğu iddia edilen tatil ile alakalı bin USD’lik, hukuki geçerliliği ve müvekkille alakası bulunmayan belgelerin ortaya atılarak müvekkilin karalanmaya ve itibarının zedelenmeye çalışıldığı soyut iddialardır.

2. Belediye Başkanı’nın soruşturmalarda şüpheli sıfatıyla yer aldığı ve bu iddiaların hiçbirini savunmalarında dile getirmediği, üzerinde oluşan kamuoyu baskısı ve olumsuz imajı gidermek için bu tür iddiaları ortaya attığı aşıkardır.

3. Kanunen ve talimatname gereği Başsavcıya bildirimde bulunulmasının zorunlu olmamasına rağmen müvekkil tarafından en kısa sürede Başsavcı’ya bilgi verilmiştir.

4. Müvekkilin izin dönüşleri ile ilgili yalan beyanda bulunmaya ihtiyacı yoktur. Zaten yurtdışı giriş çıkış kayıtlarının tutulduğunu kendisi yaptığı soruşturmalar sebebiyle bilmektedir. Müvekkil işe başladığı gün başladığına dair bildirimini ilgililere telefon ile bildirmiş; ilgililer herkese uygulanan teamüllere göre alıştıkları gibi başlangıç tarihlerini bildirmişlerdir. Önemli olan ilk mesai günü göreve başlamaktır. Müvekkil de göreve başladığı günü bildirmiş olup aksinin ispatı gerekir.

Arz ve izah olunduğu üzere iddiaların tamamı kötü niyetle yapılmış olup görevini yapan ve yasadışı hiçbir eylem ve fiili bulunmayan müvekkille alakalı tüm iddialarla ilgili soruşturma yapılmaması yönünde karar verilmesi arz ve talep olunur." Şeklinde beyanda bulunduğu,

Cumhuriyet Savcısı’nın verilen ilk savunma süresini ve ek süre kullanmadığı;

10 gün içinde savunmasını yapması yönündeki iddiaların ve savunma istem yazısının HSYK Başmüfettişliğince Cumhuriyet Başsavcılığı vasıtasıyla .../.../..... günü Cumhuriyet Savcısı

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

.....'ya tebliğ edildiği, Cumhuriyet Savcısı'nın yaptığı yazılı müracaatta soruşturma dosyasında bulunan bilgi ve belge suretleri ile savunma süresinin uzatılması talebinde bulunduğu, Başmüfettiş tarafından .../.../..... Günü soruşturma dosyasında bulunan bilgi ve belge suretlerinin, savunma için 10 gün ek süre ile birlikte verildiği, belirtilen ek sürenin .../.../..... tarihinde dolduğu ancak Cumhuriyet Savcısı'nın savunma göndermediği,

Cumhuriyet Savcısı/.../..... tarihli savunmasında;

"..... Cumhuriyet Başsavcılığı'nın/..... sayılı dosyası kapsamında; Bakanlığı bünyesindeki genel müdürler, daire başkanları, il müdür ve müdür yardımcıları, şube müdürleri ve özel şehir plancıları ile diğer bir kısım resmi kişi ve unsurlardan oluşan bir yapının devletten ihale kazanan inşaat şirketlerinin yapmış oldukları imar usulsüzlüklerine göz yumdukları, söz konusu şirketlere ait arazilerin imar planlarını, kanunlara, planlama ilkelerine aykırı olarak şahısların istedikleri doğrultuda değiştirdikleri, bu şekilde doğal ve kültürel sit alanlarını, koruluk ve yeşil alanların, bölgesinde özel kanunlarla koruma altına alınan alanların, mevzuata aykırı olarak imara açıldığı,

Söz konusu yapının yöntem olarak, imar planlama yetkisini Sayılı Bakanlığının Ve Hakkındaki Kanun Hükmündeki Kararnamede belirtilen hükümlerden yararlanarak Bakanlık uhdesine aldıkları, sonrasında ise oluşturulan yapı içerisinde yer alan kamu görevlileri vasıtasıyla istedikleri şekilde imar planları hazırladıkları,

Belirtilen yapının imar planlarını değiştirme aşamasında Varlıkları ve Varlıklarını Koruma Kuruluna müdahale ettikleri, kurul üyelerini baskı altına aldıkları, yönlendirdikleri veya rüşvet vererek imar dosyalarının onaylanmasını sağladıkları, bazı eylemlerde ise bu amaçla gerçeğe aykırı rapor düzenledikleri,

Ayrıca müdahale ettikleri projelerin Bakanlık dışındaki diğer kamu kurumlarındaki işlemleri sırasında da yapılan usulsüzlüklere göz yumulması için bazı kamu görevlilerine rüşvet verildiği, bu şekilde birçok imar planı ile ilgili olarak Belediyeler, ve Varlıkları Kurulları tarafından önceden verilmiş red kararları ile Mahkeme kararları bulunmasına rağmen, söz konusu yapının reddedilen planlara göre daha imtiyazlı planları onaylattıkları, bu faaliyetler kapsamında; rüşvet almak, vermek, nüfuz ticareti, resmi ve özel belgede sahtecilik, görevi kötüye kullanmak, imar kirliliği, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununa muhalefet... iddiaları kapsamında Cumhuriyet Başsavcılığı Örgütlü Suçlar Bürosunda görevli Cumhuriyet Savcısı tarafından soruşturma yürütölmekte iken, soruşturma kapsamında örgüt bulunmadığı gerekçesi ile dosyanın Suçları Soruşturma Bürosuna gönderildiği ve yetkili Cumhuriyet Başsavcı Vekili tarafından dosyanın/..... sayılı hazırlık numarası üzerinden tarafıma tevzi edildiği,

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başmüfettişliğince ilgili bu dosya kapsamında tarafıma yöneltilen iddialar ve savunma talebi yazısı incelendiğinde; iddiaların işlem tarihindeki gerçek hukuki durumu yansıtmadığı, objektif bulgulara dayanmayan bir kısım nitelendirme ve değerlendirmelere bağlı olarak yapıldığı ve somut herhangi bir delile dayanamadığı açıkça anlaşılmaktadır, şöyle ki ;

İlgili dosya tarafıma .../.../..... tarihinde tevdi edilmiş olmakla birlikte; belirtilen/..... soruşturma sayılı dosya ile aralarında fiili ve hukuki irtibat bulunan/..... sayılı soruşturma dosyasının Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından .../.../..... Tarihinde tarafıma tevzi edildiği, yapılan soruşturma kapsamında gerekli inceleme, araştırma ve yazışmaların yapıldığı, Emniyet Müdürlüğü Şube Müdürlüğüne .../.../..... tarihinde yazılan müzekkereye verilen .../.../.... tarihli cevabi yazı ve gelen evrakların içeriği itibarıyla, aynı konuda yürütölmekte olan/..... sayılı soruşturma evrakı olduğunun anlaşılması üzerine .../.../..... tarih ve/..... sayılı birleştirme kararı ile tarafımdan soruşturması yapılmakta olan/..... Sayılı soruşturma dosyasının/..... soruşturma

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

sayılı dosya ile birleştirildiği, bu kapsamda; ilgili dosya içeriği, mûsnet iddialar ve şüpheliler hakkında iddia edildiği gibi operasyon tarihinden 15 gün önce .../.../..... Tarihinde değil, .../.../..... Tarihinden itibaren birleştirilen dosya kapsamında dosya içeriğine vakıf olduğumu belirtmek isterim.

Bu kapsamda; birleştirilen ilgili dosyanın tarafları, konusu ve mûsnet suçlar açısından, hakkımda soruşturma yürütülen .../.....sayılı dosya ile aralarında fiili ve hukuki irtibat bulunması nedeniyle sunduğum birleştirme kararında görüleceği üzere dosyamız ile birleştirilen .../..... soruşturma dosyası incelendiğinde yukarıda anlatıldığı şekilde .../.../..... Tarihinden bu yana .../..... sayılı soruşturma dosyasının içeriğine vakıf olduğumun görüleceği ve savunmamın haklılığının daha iyi anlaşılacağı, zira önceki dosya ile birleştirilen dosyanın konusu ve tarafları ile her iki dosyadaki mûsnet suçlar arasında fiili ve hukuki irtibat bulunduğu, bu durumda da dosyanın kısa süre içerisinde incelenmeden operasyon yapıldığı iddiasını çürüttüğü,

.../..... Soruşturma sayılı dosyanın aşaması itibariyle operasyon yapılması, şüphelilerin gözaltına alınması ve bir kısım tedbirlere başvurulması yönünden tekemmül etmediği iddia edilmiş ise de;

5271 Sayılı CMK'nın 90 ve devamı maddeleri ile ilgili yönetmelikler kapsamında Cumhuriyet savcısının suç işlendiğine ilişkin kuvvetli suç şüphesi altında bulunan şüpheliler hakkında gözaltı kararı verme ve bir kısım tedbirlere başvurma yetkisine sahip olduğunun düzenlendiği, .../.../..... tarihinden operasyon tarihi olan .../.../..... tarihine kadar aşamalarda soruşturmasını yürüttüğüm, iletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması kapsamında elde edilen deliller, toplanan bilgi ve belgeler ile yukarıda izahı yapılan şüphelilere isnat edilen suçların niteliği göz önüne alındığında yeterli delilin varlığının Savcılığımızca değerlendirilmesi sonucu gözaltı ve tedbir kararlarının uygulanmasının mevzuata uygun olduğu ve eleştirilecek bir yönünün bulunmadığı kuşkusuzdur. Kaldı ki, CMK hükümleri kapsamında Savcılığımızca mevcut deliller kapsamında yapılan hukuki değerlendirme sonucu verilen gözaltı ile tedbir kararları ve uzatılmasına ilişkin verdiği kararlara karşıMahkemesi nezdinde itirazın mümkün olduğu,

Tarafımdan yürütülmekte olan soruşturma dosyası kapsamında operasyon öncesi soruşturma ile ilgili görevli ve yetkili değişik tarihlerde birçok mahkemeden defalarca taleplerde bulunulduğu ve taleplerin mevzuata uygun görülerek kabul edildiği, dolayısıyla operasyon için şartların gerçekleşip, gerçekleşmediği konusunda takdir yetkisinin soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısı ve ilgili Mahkemelerde olduğunun kabulünün gerektiği, ancak uygulamada uygulayıcılar arasında çok sayıda evrakta çeşitli vesilelerle görüle geldiği üzere görüş farklılıklarının olabileceğinin gayet normal olduğu, ancak her hukuk profesyonelinin kendi hukuki görüşüne göre işlem yapmak zorunda olduğu, tarafımdan da dosyada oluşan deliller itibariyle bu şekilde işlem yapılmasının uygun görüldüğü,

Bu kapsamda, ilgili soruşturma 5271 Sayılı CMK, ilgili yönetmelikler ve yasal mevzuat kapsamında soruşturma yürüten Cumhuriyet savcısına verilen yetki ve göreve uygun olarak yapılmış olup; toplanan deliller kapsamında, şüpheliler hakkında kuvvetli suç şüphesinin varlığının tespiti nedeniyle operasyon talimatı verildiği, dosya tarafıma tevdi edildikten sonra aşaması itibariyle operasyon için gerekli noktaya geldiği değerlendirilmekte, Emniyete verilen talimat kapsamında operasyon yapıldığı ve yasal mevzuat çerçevesinde gözaltı ve tedbir kararlarının uygulandığı,

..... 'tan sonra soruşturmaya yönelik olarak birçok yazışma ve delil araştırması işlemi yapıldığı, yapılan işlemler dikkate alındığında, söz konusu soruşturmanın geldiği aşama itibariyle operasyon yapmaya müsait olmadığı iddia edilmiş ise de;

Bu durumun; yapılan soruşturmanın, soruşturması yapılan iddiaların ve şüphelilerin genel itibariyle kamu görevlileri olmaları nedeniyle, ifa ettikleri görevin niteliğinden kaynaklandığı, ilgili dosyada yer alan suça konu eylemler hakkındaki iddiaların genel itibariyle imar yolsuzluğu, plan değişiklikleri, gerçeğe aykırı hazırlanan raporlar, resmi ve özel belge sahteciliği niteliğinde eylemler

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

olduğu, bu bağlamda şüphelilerin de ağırlıklı olarak bu eylemlerin yapıldığı kamu kurumlarında görevli üst düzey yöneticiler ve bunlarla birlikte hareket eden diğer şüpheli şahıslar oldukları değerlendirildiğinde; operasyon öncesi dosya kapsamı itibariyle soruşturma açısından önem arzeden bu deliller ve tespitlerin aynı zamanda soruşturma dosyamızın şüphelisi durumunda bulunan kişilerin, başında veya üst düzey yöneticisi oldukları kurumlardan, yine kendi imzalarından geçecek şekilde bilgi ve belge istenilmesinin soruşturmanın gizliliği ve selameti açısından, operasyonun deşifre edilmesi yönüyle vahim sonuçlar doğuracağı kuşkusuzdur. Bu nedenle, iddia edilen konulara ilişkin hususlar ve delil mahiyetindeki belgeler ve kayıtlar operasyon öncesi tespit edilmiş olup; operasyon sonrası ivedilikle toplanmış olmasının soruşturmanın amacına yönelik hayati önem arzettiği, zira operasyon öncesi ilgili kurumların başında görevlerini ifa etmekte olan kamu görevlisi şüphelilerden, hiçbir Cumhuriyet savcısının soruşturmanın gizliliğini deşifre edecek şekilde bilgi ve belge göndermesini talep etmesinin uygun olmadığına takdir edilmesi gerektiği, bu nedenle ilgili bazı bilgi ve belgelerin şüpheliler hakkında gerekli işlemler yapıldıktan sonra temin edilmesi yönünde hukuki bir kanaate varıldığı ve buna göre işlem yapıldığı,

Kolluk görevlilerinden yardım aldığım ve kolluk kuvvetinin insiyatifiyle operasyon yaptığım iddiasına ilişkin olarak;

Adli kolluk görevlilerinin, soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısının emrinde ve gözetiminde çalıştığı, savcılarının soruşturma amiri olduğu ilgili mevzuat kapsamında düzenlenmiş tartışmasız bir konudur. Bu itibarla kolluk görevlilerinin, soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısının emri olmadan operasyon, arama veya el koyma yetkisi olmadığı gibi, polisin yetkili savcının emir ve bilgisi olmadan bir takım bilgi ve belgeler hakkında işlem yapmalarının da söz konusu olmadığı, kolluk güçlerinin, dosya kapsamında soruşturmayı yürütmekle görevli ve yetkili Cumhuriyet savcısına bildirdiği, delillerden veya dosya kapsamı itibariyle geldiği aşamada ikna olmadıkça, kolluk güçlerinin insiyatifi ile Cumhuriyet savcısının operasyon yapmasının mümkün olmadığı gibi, soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısının dosyadaki deliller itibariyle operasyon aşamasına gelip gelmediğini, nasıl hareket etmesi gerektiğini kolluk yetkilerinin daha iyi bilebilecek durumda olduğunun da tartışmaya yer vermeyecek kadar açık olduğu, yapılan operasyonun mevzuat kapsamında ve yasanın emrettiği şekilde dosyanın bu aşamaya elverecek ölçüde tekemmül etmesi nedeniyle yapıldığı halde; kamuoyunda oluşan algı nedeniyle daha önceki emsallerine ve hukuka uygun şekilde yapılan işlemlerin kural dışı bir şekilde yapıldığı izlenimi oluşturulduğu, zira soruşturmanın mahiyeti ve atılı suçlar gözönüne alındığında esasında şüpheliler hakkında gözaltı ve sorgulama işlemi yapılmaması bir sorun teşkil etmesi gerekirdi. Yani makul her savcının Savcılığımızca yapılması gereken işlemleri yapması gerektiği hukuki görüşünde olduğumu belirtmek isterim.

Söz konusu soruşturmada, Cumhuriyet Başsavcılığı Çalışma Talimatına aykırı hareket ettiğim, soruşturmadan Cumhuriyet Başsavcısı'ya bilgi vermediğim gibi, bilgi ve haber vermeden arama ve gözaltı gibi bir kısım tedbirlere başvurduğum iddia edilmiş ise de;

Gerek ulusal ve gerekse uluslararası tüm yasal düzenlemelerde; soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısından, onun bağımsız ve tarafsız olmasından adil soruşturma yürütmesinden bahsedildiği, özellikle uluslararası düzenlemelerde savcılarının adil, tutarlı ve etkili faaliyetlerde bulunabilmesi için teşkilatlanmada etkisiz ya da engelleyici bürokratik yapılanmaya mahal verilmemesi, kurumun hiyerarşik metotlarının savcılarının iç bağımsızlıklarını temin etmek için başka kurullarla dengelemesi ve idari üstlerinin talimat verme yetkilerinin idari görevler ile sınırlı olması gerektiği gibi bir çok prensibe vurgu yapıldıktan sonra, savcılarının bağımsızlığını, görevlerini yerine getirmeleri açısından vazgeçilmez bir unsur olduğu, bu unsurun hukuk devleti ve toplumdaki savcılığın rolünü sağlamlaştıracağı, hatta bunun yargı sisteminin adil ve etkin bir şekilde çalışmasının ve yargı bağımsızlığının tüm unsurlarını yerine

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No	Karar No	Karar Tarihi
....../../.....

getirip gerçekleştirilmesinin de bir garantisi olacağı belirtilmiştir,

Bu evrensel hukuk ilkeleri kapsamında; kendisine tevzi edilen soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcılarının usul hükümleri uyarınca gizli olarak yürütmeleri gereken soruşturma ve aşamaları hakkında Cumhuriyet başsavcısına bilgi vermeleri gerektiği yönünde açık ve emredici yasal bir düzenleme bulunmadığı, her ne kadar başsavcılığın çalışma talimatında bilgi verilmesi gerektiği belirtilmiş ise de; başsavcıya veya vekiline bilgi verme mükellefiyeti Savcılık teşkilatının kendi içinde yaptığı bir protokolden kaynaklandığı ve bunun yasal bir dayanağının bulunmadığı,

Cumhuriyet savcılığı tarafından yürütülen ceza muhakemesi işlemleri sebebiyle açılacak olan tazminat taleplerinin ve tüm yasal sorumlulukların muhatabının soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcılığı olduğu düşünüldüğünde, Cumhuriyet savcılarının, hiçbir soruşturma işleminde imzası bulunmayan ve bu konuda sorumluluk aldığı da ispatlanamayacak olan Cumhuriyet başsavcısına soruşturma ile ilgili bilgi verme yükümlülüğü altına sokmanın kanunun amacına aykırı olacağı,

Yukarıda yapılan bu açıklamalara ilişkin Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından yürütülen bir soruşturma dosyası hakkında, ilgili Cumhuriyet başsavcı vekilinin, Cumhuriyet Başsavcısı'ya haber vermediği hususuna ilişkin olarak, bilgi verme zorunluluğunun olmadığı şeklindeki kararın medyada da yer aldığı,

Bu temel ilkeler ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararları kapsamında; ilgili soruşturma dosyasının kayda alındığı tarihten, tarafıma tevzi edildiği .../.../.....tarihine kadar aşamalarda görev almış diğer 3 Savcı tarafından da soruşturmanın aşamaları hakkında Cumhuriyet başsavcısına bilgi verilmediği halde, sadece şahsım hakkında bu nedenle soruşturma başlatılmasının eşitlik ilkesine aykırı olduğu,

Kaldı ki; görevli ve yetkili ilgili başsavcı vekili tarafından tarafıma tevzi edilen ve bilgisi dahilinde yürüten bir soruşturmada bahsedildiği,

Ayrıca; operasyon öncesi ilgili Başsavcı Vekili Telefonla aranarak operasyon içeriği hakkında ayrıntılı bilgi verildiği, akabinde hazırlanan bilgi notunun takdim edilerek, birlikte Cumhuriyet Başsavcılığı makamına çıktığı ve operasyon hakkında her bir eylemle ilgili ayrıntılı olarak, Cumhuriyet Başsavcısı Sayın.....'ya ayrıntılı bilgi notu verildiği ve fezleke hakkında sunum yapılarak bilgilendirildiği,

Bu kapsamda, söz konusu soruşturmada, Cumhuriyet Başsavcılığı Çalışma Talimatına aykırı hareket ettiğim yönündeki iddiaların Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararları ve ilgili mevzuat hükümlerikapsamında hukuka aykırı herhangi bir yönünün bulunmadığı,

Tüm bu açıklamalar kapsamında; Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başmüfettişliğince tarafıma yöneltilen iddiaların kesinlikle soruşturmaya konu edilebilecek eylemler olmadığı, tarafımdan soruşturması yürütülen ilgili dosya kapsamında mevzuata aykırı hiçbir işlemde bahsedilmediği, tamamen mevzuat hükümlerine uygun olarak ilgili mahkemelerden alınan kararlar kapsamında yapılan işlemlere ilişkin Cumhuriyet savcısının takdir hakkının objektif bulgulara dayanmayan iddialarla eleştirildiği,

Tarafımdan dosyadaki deliller kapsamında, etkin soruşturma, soruşturmanın gizliliği ve yargı bağımsızlığı ilkeleri kapsamında, kuvvetli suç şüphesinin tespiti ile, Emniyete verilen talimat kapsamında operasyon yapılması ve yasal mevzuat çerçevesinde gözaltı ve tedbir kararlarının uygulanmasının ne şekilde görevimi doğru ve tarafsız yapamayacağım kanısını uyandırdığını evrensel hukuk ilkeleri kapsamında anlamakta zorlandığımı, ayrıca; ilgili dosyanın Cumhuriyet savcısı'te tevzi edilmesinin üzerinden 2-3 ay gibi kısa bir süre geçmesine rağmen karara bağlanması da dosyanın geldiği aşama itibarıyla operasyon yapmaya müsait olmadığı yönündeki iddiaları tamamen çürütmekte olduğu görülmektedir. Sayın Başmüfettişliğinizce savunmamız kapsamında gerekli görülmesi halinde, bu

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

dosyada verilen kararın istenilerek incelenmesinin uygun olacağı,

Tüm bu açıklamalar çerçevesinde yukarıda açıklanan gerekçelere bağlı olarak; soruşturmasını yürüttüğüm dosyada mevzuat hükümlerine aykırı hiçbir eylemin olmadığı, yaklaşık 20 yıllık meslek hayatım boyunca daha önceden hakkımda hiçbir soruşturma işleminin olmaması ve ceza almamış olmam hususu ile hakkımdaki olumlu sicillerin, bu soruşturma kapsamında lehime değerlendirilmesini, ayrıca ilgili soruşturma dosyasının tarafımca yürütüldüğü tarihte Cumhuriyet Başsavcılığının, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başmüfettişliğinin denetimine tabi olduğu, bu denetim kapsamında hakkımda soruşturma yürütülen/..... sayılı soruşturma dosyasının da incelendiği, ilgili dosya hakkında yaptığım işlemler yönüyle herhangi bir mevzuata aykırılığın tespit edilmediği, teftiş sonucunda hazırlanan performans değerlendirme ve geliştirme formunda hakkımda iyi not tanzim edildiği, soruşturma dosyasının medyada geniş yer bulması ve kamuoyunda yanlış yönde oluşan bir kısım algılar üzerine hakkımda soruşturma açıldığı hususları da nazara alınarak; hakkımdaki tüm iddialardan ceza verilmesine yer olmadığına karar verilmesi hususunu, takdirlerinize saygıyla arz ederim." Şeklinde beyanda bulunduğu,

Cumhuriyet Savcısı/.../..... Tarihli savunmasında;

"Meslektaşım Ve benim, ailelerimizle birlikte ..-.-..... Tarihlerinde 'ye seyahat amaçlı gittiğimiz doğrudur. Ancak diğer iddialar doğru değildir. Şöyle ki;

1- 'deki otelde kalış süremiz; otelin giriş ve çıkış kayıtları ile Gidiş-dönüş biletlerimizden bellidir.günü giriş yaptığımız oteldengünü sabah çıkış yaptık. Dönüş uçuş saatimiz saat olmasına karşın aynı tarihte 'a alınarak saat sıralarında Havalimanı'na indik. Meslektaşım Tarafından, bu değişiklik ile ilgili kayıtlar İstenmiş ancak; Cumhuriyet savcılığı tarafından resmi olarak istenirse verilebileceği söylenmiştir. İlgili kurumdan sorulduğunda bu durum anlaşılacaktır.

2- Gidiş-dönüş uçak biletlerimi (eşim ve iki çocuğum olmak üzere) kişi başı ücreti TL'den toplam TL'yi 'deki Turizmden TL'sini kredi kartından, TL'sini de nakit ödemek suretiyle bizzat kendim aldım. Hatta ücretin hepsini kredi kartıyla ödemek istedim. Ancak kredi kartı bakiyem izin vermediği için hepsini kredi kartından ödeyemedim. 'ın 'daki bir ATM'sinden para çekerek TL'sini nakit olarak ödemek zorunda kaldım. Hatta buna turizmde çalışan ve işlemleri yapanbey şahittir. Tanık olarak dinlenebilir. Ayrıca ilgili bankayla da yazışma yapılarak da bu durum öğrenilebilir.

3- Meslektaşım ile yaptığımız seyahatin ücreti olan USD'ni AŞ. tarafından finans edildiğine ilişkin iddialar da yanlıştır. Şöyle ki;

..... 'ye gitmeden önce..... 'ün arkadaşı olan Adliyesinde 'ün odasına ziyarete geldiğinde, meslektaşım beni de çağırması üzerine orada böyle bir seyahat kararlaştırıldı. Burada seyahat ücretlerini (benim için, için ise Doları 'a teslim ettik.; bu paraları 'de yaşayan kardeşi 'ın ulaştıracağını, orada onun bize rehberlik yapacağını ve yardımcı olacağını söyledi.

Yabancı dilimiz zayıf olduğu için, 'de bizimle ilgilenerek oradaki seyahatimiz esnasında bize rehberlik yaparak yardımcı oldu. Otel ücretini önceden 'a abisiyle gönderdiğimiz için bu yönde herhangi bir ödeme yapmadık. Bu ücretleri bizim önceden yaptığımız ödemeye mahsuben ödedi.

Ben 'nu tanımam. Bu kişi ile ilgili herhangi bir soruşturma dosyasına bakmadığım gibi böyle bir dosyadan da haberim yoktur. Buna rağmen 'nun benim seyahat ücretimi

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

ödemesi hayatın doğal akışına uymamaktadır.

..... ve İle bu seyahat vesilesiyle tanıştım. Daha önce tanışıklığım yoktur.'a;'ün 5 yıllık samimi arkadaşı olması hasebiyle güvendik. Bu güven neticesinde verdiğimiz paraların karşılığında bir belge istemedik. ile Arasında bir iş ilişkisi olduğunu bilmiyordum. İle Dinlenirse bu gerçekler anlaşılacaktır.

4- Bazı basın yayın organlarında, seyahatimizle ilgili yapılan haberler yanlış ve belli maksatla yapılmıştır. Burada yayınlanan faturalar sahtedir, gerçeği yansıtmamaktadır. Çünkü biz 3 gece kaldığımız halde; bir hafta kalmışız gibi haberler yapıldığı gibi, Türkiye'de olduğumuz tarihlerde de'de ki oteldeymişiz gibi sahte faturalar yayınlanmıştır.

Bu sahte fatura ve yalan haberlerin yayınlanmasının asıl nedeninin;.....Başsavcılığı'nca yürütülen bazı soruşturmalarıismi üzerinden etkilemek ve toplumda algı oluşturma amacı taşıdığını düşünüyorum.

Ayrıca, bu faturalar İngilizce tanzim edilmiş olmasına rağmen yayınlanan faturalarda Türkçe kelimelerin de kullanılmış olması, sahtekârlığın acemice yapıldığına kanıttır. Bununla birlikte; yurtdışına gidip gelenler çok iyi bilirler ki; '..... Ve' şeklinde fatura düzenlenmesi olağan uygulanan prosedüre aykırıdır. Bu da faturaların sahteliğine ayrı bir kanıttır.

Bu sahte faturaları düzenleyenler ile bu sahte faturaları bizlere iftira amaçlı kullananların tespiti ve cezalandırılmaları için Cumhuriyet savcısıtarafından suç duyurusunda bulunuldu.

5-Haberlerde iddia edildiği gibi, otelde oda servisi kapsamında yediğimiz herhangi bir yemek bulunmamaktadır. Oteldeki ücretlere sabah kahvaltısı dâhil olup bunun dışında kalınan üç gün boyunca otelde yemek yenmemiştir.Sadece bir akşam çay kahve içimi sırasında atıştırmalık ikramlar ve meyve yenmiştir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle; hakkımdaki iddialarla ilgili işlem yapılmasına yer olmadığına dair karar verilmesini arz ederim." Şeklinde beyanda bulunduğu,

Dairemizin tarih ve...../..... sayılı "İlgili Cumhuriyet Savcıları,, ve'ün iddialar kapsamında son savunmalarının yazılı olarak alınmasına ilişkin" kararı sonrasında;

Cumhuriyet Savcısı, Av. aracılığıyla yaptığı .../.../.... tarihli savunmasında;

"Genel olarak; Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu 2. Dairesi'nin gün ve .../..... sayılı kararı gereğince; müvekkil Cumhuriyet savcısı hakkındaki soruşturma konusu iddialar ile ilgili "Kovuşturma yapılmasına yer olmadığı" oy birliği ile kararlaştırılmış ve bu iddialar ile ilgili Daire nezdinde savunması yani son savunmasını 10 gün içerisinde yazılı olarak yapması gerektiği belirtilmiştir.

Öncelikle belirtmek gerekir ki; söz konusu karar, soruşturma içeriğinden bağımsız olarak açık bir şekilde usul ve yasalara aykırıdır. Şöyle ki; bir an için tarafımızın soruşturma esnasında toplanan delillere, savunma hakkımızın kullanılabilmesi için yerine getirilmesi gereken taleplerimizin yerine getirilmemesine ve bunun gibi soruşturma işlemlerindeki eksikliklere ve yanlışlıklara ilişkin herhangi bir talebimizin olmadığı varsayıldığında dahi, müvekkilimize verilen savunma yapma süresinin HSYK 2. Dairesi'nintarihli kararının kesinleşmesi itibariyle başlaması gerekmektedir.

6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu'nun 33. Maddesine göre "Dairelerin kararlarına karşı, Başkan veya ilgililer tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde kararı veren daireden

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

yeniden inceleme talebinde bulunabilir. Dairelerin yeniden inceleme talebi üzerine verdiği kararlara karşı, Başkan veya ilgililer tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde, Genel Kurula itiraz edebilir. İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir." Şeklinindedir. Bu kapsamda, kesinleşmiş bir karar bulunmaksızın tarafımızın 10 gün içerisinde yazılı savunma yapması, aksi halde savunma yapma hakkından feragat etmiş olması mümkün değildir.

Yeniden inceleme talebimiz hususundaki açıklamalarımız;

1- Müvekkilimiz ile davacı - davalı olan, müvekkilimiz hakkında birçok kez hedef gösterici açıklamalar yapan, söz konusu soruşturmanın başlamasına neden olan "basın yayınlarının, kaynağı olan 'ın, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyeliğine doğrudan atadığı HSYK 2. Daire üyesi Sayın ve yine tarafından doğrudan atanan ve aynı zamanda avukatının olan HSYK 2. Daire üyesi Sayın oylamaya katılmışlardır. İlgili üyelerin atamasını yapan, birçok defa müvekkilimizi kamuoyuna karşı hedef göstermiş, Avukatı aracılığı ile birçok kez şikâyetle bulunmuş ve Ceza Mahkemesi'nde müvekkilimizin şüphelisi, 'ın şikâyetçi olduğu yargılama devam etmektedir.

Hal böyle iken, Tarafından atanmış kurul üyeleri; Sayın 'nın, Sayın 'in, müvekkilim ile ilgili HSYK işlemlerinde görev almaları mümkün değildir. Söz konusu atama ile ilgili olarak müvekkilim ile husumeti bulunan 'a karşı minnet duymaları kaçınılmazdır. Bu minnet duygularını verdikleri kararlara yansıtmadıklarının ispatı da mümkün değildir. Tarafsızlık ve bağımsızlıkları hakkında yukarıda detaylıca izahı arz edildiği üzere son derece kuvvetli şüpheler bulunmaktadır. Bu durum, 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu'nun 41' inci maddesi gereğince müvekkilimiz ile ilgili işlemlerden çekilmelerini gerektirmektedir. Çekilmedikleri takdirde iş bu dilekçemiz ile birlikte müvekkilim ile ilgili tüm iş ve işlemlerini reddettiğimizi bildiririz.

2- Sayın HSYK 2. Dairesi'nin tarihinde oy birliği ile almış olduğu karar gereğince, müvekkilimiz hakkında müfettiş iddiaları ile ilgili olarak kovuşturma yapılmasına yer olmadığına hükmedilmiştir. Sayın Daire üyelerinin bu kararı almasındaki gerekçelerini bilemediğimiz gibi, oy birliği ile alınmış bu kararın müvekkilimiz hakkındaki müfettiş, yandaş basın ve müvekkilimizin yürütmüş olduğu soruşturmalardan doğrudan ve dolaylı olarak zarar gören şüpheli ve şüpheli yakınlarının iddialarının asılsız olduğunun kabulüne karine olduğu kanaatindeyiz.

2. Daire, kovuşturma yapılmasına yer olmadığına dair karar vermesine rağmen disiplin soruşturmasının devamı niteliğinde savunma talebi kararı da almıştır. Bu karar AİHS'ye ve Anayasa'da güvence altına alınmış adil yargılanma hakkını ihlal etmektedir. Müvekkilimizin bağımsız ve tarafsız mahkemeler önünde davalı - davacı olabilme hakkı elinden alınmaktadır. Çünkü Anayasa'ya ve AİHS'ye göre kimse suçluluğu yasal olarak sabit oluncaya kadar suçlu sayılamaz. Bu nedenle bir kişinin hem tarafsız ve bağımsız mahkemelerce yargılanıp suçsuzluğunun tescilini engelleyip, ki evrensel hukuka göre masumiyet karinesi vardır, hem de o kişiyi suçlu varsayarak cezalandırmak mümkün değildir. Bu nedenle söz konusu kararın yeniden incelenmesini talep etmekteyiz.

3- Müvekkilimiz hakkında yapılan disiplin soruşturması nedeniyle, Kurulun 2' inci Dairesi tarafından Tarihinde tedbiren açığa alınma kararı verilmiştir. Gereksiz karar tarafımıza tarihinde tebliğ edilmiş olup, tarafımızca ve Tarihlerinde "yeniden inceleme" talebinde bulunabilmemiz için söz konusu kararın hangi gerekçelerle verildiğinin bildirilmesi ve soruşturma dosyasındaki evrakların onaylı birer nüshasının tarafımıza gönderilmesi gerektiği beyan edilmiştir. Daha sonra, tarihinde tarafımıza HSYK 2' inci Dairesi'nin hangi iddialar ile ilgili tedbir uygulandığını ve bu karara karşı muhalefet şerhlerini içeren evrak tebliğ edilmiştir. Tarafımızca

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

ısrarla Sayın Daire'nin bu kararı almasındaki gerekçenin bildirilmesi talep edilmiş olsa da, tarafımıza gönderilen evrakta gerekçe adına sadece "bulunduğu hal üzere göreve devamı, yargı erkinin nüfus ve itibarına zarar vereceği kanaati oluşturduğundan mevcut delil durumu da dikkate alınarak" ifadeleri yer almıştır. Dolayısı ile tarafımıza gönderilmiş gerekçeli bir karar bulunmamaktadır. Ayrıca tarafımızca soruşturma dosyasının onaylı bir örneğinin de gönderilmesi talep edilmiş fakat bu talebimizde .../.../..... Tarihinde yerine getirilmiştir. Hal böyle iken, yeniden inceleme talebi için gerekçelerimizi belirtmek adına elzem olan hiçbir unsur gerçekleştirilmemiş, yeniden inceleme talebimiz usul ve yasalara aykırı olarak 2' inci Daire gündemine alınmış ve yine hukuka aykırı bir şekilde gerekçesiz olarak reddedilmiştir. Söz konusu tedbir kararı henüz kesinleşmeden bu tedbirin uzatılmasına karar verilmiştir.

Bu kararlar kesinleşmeden HSYK'nın yeniden değerlendirme ve itiraz taleplerini değerlendirmeye almadan, alen acele gündemdeki bazı dosyaların da önüne alıp karar vermeleri tarafsızlıkları konusundaki şüpheleri arttırmıştır.

4- HSYK 3' üncü Dairesi tarafından, .../.../.....tarihinde müvekkilimiz ile ilgili iddialardan sadeceGezisine ilişkin kısmına soruşturma izni verilmiş, diğer iddiaların soyut isnat aşamasında kaldığı gibi gerekçelerle soruşturulmasına yer olmadığına dair karar verilmiştir.

Daha sonra HSYK Başmüfettişliği, usulsüz olarak tarafımızdan müvekkilimiz ile ilgili diğer iddialar hakkında da savunma talep edilmiştir. Savunmamızda da belirttiğimiz üzere, Anayasal olarak yegane görevli mercii olan HSYK 3' üncü Dairesi'nin soruşturma yapılması hakkında kararı bulunmaksızın soruşturma işlemlerine devam etmek açık bir şekilde suçtur. HSYK Başkanı, aynı zamandaPartisi mensubu'nmüvekkilimiz ile ilgili soruşturma başlatılması talimatı verme yetkisinin bulunmadığı tarafımızca defaatle bildirilmiştir. Buna ilişkin evraklarda yine defaatle talep edilmiş fakat tarafımıza hiçbir zaman tebliğ edilmemiştir. Doğal olarak, Sayın 'ın ilgili kararı hangi yasal dayanaklar doğrultusunda verdiğini ve dahi bu şekilde bir kararının bulunup bulunmadığını bile bilememekteyiz. Evrensel yargılanma hakkı olan "adil yargılanma hakkına" son derece ağır saldırılar oluşturan bu tutum ve davranışları "Avukat ve hukukçu" kimliğim ile kınadığımı belirtmek isterim. Yukarıda izahı arz edilen hukuka aykırılığın giderilmemesi durumunda savunma yapma imkanımız bulunmamaktadır.

5-Tarafımızca tarihinde talep edilen fakat tarafımıza tarihinde tebliğ edilen soruşturma evraklarından, soruşturmada görev alan HSYK müfettişlerinin müvekkilimizin lehine olacak ve soruşturmanın sıhhatini sağlayacak araştırmaları yapmadıkları görülmüştür.

Sayın HSYK müfettişleri, müvekkilimizin'nun telefon görüşmelerini dinleterek baskıyla 'de tatil talep ettiğini ve bu tatile gittiğini iddia etmelerine rağmen, tatilin organizasyonunu gerçekleştiren (bu husus tarafından da ifade edilmiştir)ile arasındaki statüyü araştırmamışlardır. Bu noktada Sayın HSYK Müfettişlerinin,'ın,'nun çalışanı - işçisi olduğu iddialarını kanıtlamaları adına bu husustaki resmi evrakları toplamalarını talep ediyoruz.

6- Müvekkilimizden savunma talep eden HSYK müfettişleri, usul ve yasalara aykırı olarak müvekkilimizin mal varlığını araştırmışlardır. Bu hususta HSYK 3. Dairesi ve tarafımızca şikâyetle bulunulmuştur. Bu şikâyetimiz sonuçlandırılmamış ve akıbeti tarafımızca bilinmemektedir. Söz konusu şikâyetler sonuçlandırılmadan, şikâyet olunan HSYK müfettişlerinin hazırlamış oldukları soruşturma dosyasının dikkate alınması mümkün değildir. Şöyle ki; ilgili şikâyetler gündeme alındığında HSYK müfettişlerinin suçlu bulunma İhtimalleri yüksektir. Bu durum, HSYK müfettişlerinin görevlerinde tarafsız ve bağımsız davranmadıklarını tescilleyeceğinden, soruşturmadaki iş ve işlemlerini de usulsüz bir şekilde yaptıklarını gösterecektir. Usulsüz ve yasalara aykırı bir soruşturma sonucunda ceza verilmesi mümkün değildir.

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

Yukarıda izahı arz edilen nedenlerle müvekkilimiz hakkındaki disiplin soruşturmasına devam edilmesi niteliğindeki "Savunma talebi" kararının usul ve yasalara aykırı olduğu açıktır. Sayın HSYK 2. Dairesi'nce oy birliği ile verilmiş olan kovuşturmaya yer olmadığına dair kararı gereğince, HSYK 2. Dairesi'nin soruşturmaya devam edilmesi niteliğindeki .../.../..... tarih, .../..... sayılı kararının yeniden incelenerek değiştirilmesini, aksi bir kanaat oluşması durumunda müvekkilimiz hakkındaki kovuşturma yapılmasına yer olmadığına dair kararın yeniden incelenmesini, soruşturmada görev alan HSYK müfettişleri hakkındaki şikâyetimiz sonuçlanana kadar soruşturmak iş ve işlemlerinin hiçbir karara esas alınmamasını, ile arasındaki hukuki statünün belirlenmesi için resmi evrakların araştırılarak toplanmasını, yukarıda detaylıca arz ettiğimiz nedenlerden dolayı reddettiğimiz Daire üyelerinin yeniden inceleme görüşmesine ve oylamasına katılmamalarını ve işbu dilekçemizin gereklerinin yerine getirilmesine kadar savunma süremizin saklı kalmasını arz ve talep ederiz."Şeklinde beyanda bulunduğu,

Cumhuriyet Savcısı, Av. aracılığıyla yaptığı .../.../..... tarihli savunmasında;

"A- Genel Açıklamalar:

1.Tarafımıza gönderilen 5 klasörden oluşan dosya muhteviyatını inceleyerek detaylı savunma hazırlayabilmemiz için verilen sürenin kısalığı nedeniyle ek süreye ihtiyacımız olduğuna ilişkin olarak tarihli dilekçemizi tekrar ederiz.

2.Malumları olduğu üzere; bugüne kadar, yaptığımız itiraz-şikâyet- müfettişin ve kurul üyelerinin reddi mahiyetindeki başvurularımıza Sayın makamınızdan olumlu veya olumsuz hiçbir yanıt alamadık. Hiçbir gerekçe ileri sürülmeyen hallerde dahi red talebi hakkında bir karar verilmesi zorunlu ve bu karar verilmeden soruşturmaya devam hukuken memnu iken, somut gerekçelerle yaptığımız red talepleri karşılanmadan ve hiçbir cevap verilmeden üst üste hukuka aykırı kararlar alınması, ileride hukuki ve cezai sorumluluk doğurabilecek ölçüde ağır ihlallerdir.

3.Önceki yapılan itirazlarımızı havi dilekçelerimize hiçbir karşılık verilmeden açıkta kalma süresi uzatım kararının ve de yargılama izninin hangi gerekçe ve delile dayandırıldığını merak etmekteyiz. Bu haliyle alınan kararda hukuka uyarlık olmadığını değerlendirmekteyiz.

4. Müvekkile savunma hakkını kullandırmadan verilen kararın yok hükmünde olduğunu sizler daha iyi bilecek ve takdir edecek makam ve mevkidesiniz. Bu sebeplerle, önce sunduğumuz gerekçeler ile bu dilekçedeki itirazlarımızın yeniden değerlendirilerek, incelemeye konu tarihli kararın kaldırılması, hukuk ve hakkaniyetin gereği olduğu düşüncesindeyiz.

5. Yukarıda açıkladığımız Müfettişleri red ve şikâyet talebimiz, ve iddialarımız karşılanmadan, açıkça tarafsız olmadığı belli olan (ki son iki kararınızda bu durum zımnen ikrar edilmiştir-aşağıda detaylı olarak açıklanmıştır.) müfettişlere savunma yapma mecburiyeti de olmadığı halde, biz bu red talebimiz hakkında cevap beklerken savunma yapmamıştır denilmesinin anlamını, hukukta yeri olmayan ve sehven verilmiş bir karar olarak değerlendirerek kabul etmiyoruz.

B- Usule ilişkin itirazlarımız:

Muhalif iki üyenin itirazlarına aynı şekilde katılmakla birlikte, sehven kaleme alındığını düşünmek istediğimiz karar hukuka, usule, Anayasa'nın 129/2 maddesine, AİHM içtihatlarına aykırıdır. Şöyle ki;

1. Müvekkil tarafından yapılmış olan ve de müfettişlerin reddedilmesine ilişkin beyanı

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

karşılanmaksızın soruşturmanın sürdürülmesi hukuka aykırıdır.

2. Müvekkilin müfettişi reddi itirazı, itiraza konu tarihli ve de tarihli kararlar ile zımnen kabul edildiği halde soruşturmanın sürdürülmesi, daha önceki kararlarda ve de soruşturma raporunda bazı müdafiler ile soruşturma şüphelilerinin bir takım gerçeklerle ilişkisi olmayan, birbiriyle açıkça çelişen ve de mesnetsiz yakınmaları dayanak tutulduğundan incelemenin hukuka uyarlığı yoktur. Soruşturmaya dayanak yapılan tanıkların; a) Tanıklık sıfatları olmadığını, b) Müvekkilin soruşturma konusu olayda 'iddia makamı' olarak görev yaptığını ve de sözde tanıkların, "müdafii" ve "şüpheli" sıfatlarını haiz olduklarını, c) İhtilafta taraf olduklarını, en azından aralarında hukuki karşıtlık bulunduğunu, birbirlerine tanıklık yapmalarının mümkün olmadığını, bir kişinin hem müşteki hem de şikâyetine ilişkin tanık olamayacağı, d) Hiçbir yakından bu gerçek dışı ithamların savcılık sorgu zabtının altına şerh ettirilmediğini, mahkeme sorgusunda da bu konuya hiç bir şekilde değinmediklerini, hatta mahkeme sorgu zabıtlarındaki ifadeleri ile müfettişe verilenler arasında bariz çelişmeler olduğunu, e) Müdafilerce Barosu Avukat Hakları Merkezine bilgi verilmediğini, tutanak tutulmadığını, Baroya herhangi bir şikâyet yapılmadığını, f) Konuya ilişkin Baro Başkanlığı'nın tarih ve sayılı numaralı evrakını dosyaya sunarak soruşturmaya konu yakınmalar gerçek olsaydı, Avukatlık Meslek Kuralları 23. Maddesinin açık olduğunu; Baro yetkililerine başvurulması gerektiğinin stajyer avukatlar tarafından bile bilinen bir husus olduğunu, g) Böyle bir olayın gerçekleşmediğinin açık olduğunu ve de suçlama konusu yapılamayacağını, h) Bu tür bir ithamın yapılmış olmasını, müfettiş yönlendirmesi sonucu gerçekleşmesinden başka bir açıklamasının olamayacağını ileri sürerek itirazlarda bulunmuştu, ı) Yaptığımız itiraz ve sunduğumuz belge zımnen kabul edilmiş olup, gerek tarihli, gerekse tarihli kararlarınızda bu kişilerin yakınmalarına yer verilmemesi, hatta ima dahi edilmemesi (ki edilmemiştir) bu kabulün göstergesi olup, hukukun da gereğidir. i) Bu durum, kararlara dayanak olan müfettiş raporunun tarafsız şekilde hazırlanmadığının göstergesi olup, müvekkilce yapılmış olan reddin yerinde olduğunun en bariz kanıtıdır. j) Gerçeklerle ilgisiz raporun yok hükmünde kabul edilmesi, mevcut soruşturmanın düşürülmesi ve de hukukun gereği olarak müvekkilin bihakkın göreve iadesinin sağlanması sayın makamın sorumluluğundadır.

3- Soruşturmaya konu tüm eylemlerin-iddiaların yargısal takdire ilişkin konular olduğu açıktır. Şöyle ki; a) Malumlarımız olduğu üzere; yargısal takdirin denetimi için tek ve geçerli yol, taleplere konu olan hususların kanun yollarına bırakılmasıdır. Yani üst merci tarafından incelenmesi ve nihai karara bağlamasıdır. b) Diğer bir deyiş ile; yargısal takdire karşı kanun yollarından başka inceleme yapılamaz. HSYK Kanunu'nun 17/4. maddesi de bu prensip doğrultusunda düzenlenmiş olup; yargısal takdire ilişkin konuların incelenmesi yasaklanmıştır. c) HSYK Kanunu'nun 17/4. maddesi gereğince incelenmesi memnu olduğu halde, soruşturma konusu yargısal takdir ile faaliyetlerin soruşturulması konusunda ısrarcı olunması durumunda; yeni soruşturmacı görevlendirilerek yeni rapor alınmasına, bu işlemler sırasında müvekkilin mağduriyetinin artmaması adına bihakkın göreve iadesine karar verilmesini ayrıca talep ederim.

4- Müvekkilin savunma hakkını kullanmadığı iddiası konusunda; a) Müvekkilce tarafınıza sunulmuş ve tarihli yazılardaki somut nedenlere dayalı itirazlara ve de tarafımca önceki karara karşı yapılmış itirazımıza halen bir karşılık verilmemiştir. Müvekkilce yapılmış olan itirazlarda soruşturma izni verenler ve de özellikle müfettişler için red isteminde bulunulmuş, şu an dahil bu itirazları karşılanmaksızın soruşturma devam etmiş ve de bu rapor oluşturulmuştur. b) Müvekkilin ret talebi karşılanmaksızın savunma istenmesinde hukuka uyarlık yoktur. Bunun itirazımıza konu edilen tarihli kararınızda 'savunma yapılmaması' iddiasına ve de karara dayanak yapılması mümkün değildir. Burada olması gereken doğru tespit; müvekkilin savunma hakkının, müfettişlerce ortadan kaldırıldığıdır. Ret talebine cevap vermeyerek, savunma istemenin ve de savunma hakkını kullanmamakla itham etmenin

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

haksızlığı açıktır. c) Derdest soruşturma konusunun bir disiplin soruşturması olduğu sabittir. Yani ortada özel hukuktan kaynaklı bir uyuşmazlığın olmadığı açıktır.d) Disiplin hukukunun cezalandırma ilkeleri açısından ceza hukuku ile benzer özellikler taşımakta olduğunu, takdir hakkının denetim dışı olduğunu, kişilerin disiplin cezası ile cezalandırabilmeleri için suç olarak belirlenmiş olan tutum ya da davranışın ilgilisi tarafından işlenilmiş olduğunun kesin ve şüpheye yer bırakmayacak şekilde saptanması gerektiği, ceza hukukunun genel ilkeleri gereğince şüpheden sanığın yararlanacağı, suçsuzluk karinesinin esas olduğu, yani bir kimsenin üzerine atılı fiili işlediğine dair kesin ve somut bilgi, belge olmadan ceza verilemeyeceğinin kabul edildiği göz önüne alındığında, bu bağlamda fiil sübuta erdirilmeden, salt şüphe ve ihtimal üzerine kanaate dayalı olarak verilen disiplin cezalarında hukuka uyarlık olmadığı,kriterinin birçok İdare Mahkemesi ilamları ile Danıştay içtihatlarında süreklilik ve istikrar kazanmış bir ilke olduğunu, sayın makamın dikkatlerine arz ederek, yargısal takdire ilişkin faaliyetlerin incelenmesinin memnu olduğunu bir kere daha hatırlatmak isterim. e) Derdest soruşturmada Müvekkilimin savunması alınmaksızın (yukarıda sebep-sonuç ilişkisi açıklanmıştır) hakkında hiçbir soruşturmanın bulunmadığı bir aşamada adeta 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 62. maddesi (f) bendinde düzenlenen yer değiştirme cezası ile cezalandırılırcasına 'a tayin edilmiş olmasına rağmen, aynı soruşturma nedeniyle, 77' incimaddeye dayalı olarak tedbiren görevden uzaklaştırılması ve de bu tedbirin uzatılması, ardından daha daha başka tedbir diye nitelendirilebilecek gerekçelerle, hakkındaki haksız ve hukuksuz işlemlerin sürdürülebileceğini işaretleyerek, bir suça bir ceza verilir ilkesini de anlamsız kılacak uygulama ve işlemlerin sürdürüleceği endişesini doğurduğunu defaatle dile getirmiştım. tarihi itibarıyla basında, savunması alınmaksızın müvekkil hakkında iddianame düzenlendiği bilgisi bulunmaktadır. f) Genç bir hukukçu olarak hukuk eğitimi ve uygulamasında bize öğretilen temel prensiplere aykırı yapılanların manasını ve hukuki mesnedinin izahını istemekteyim. Bence çözüm, derhal soruşturmanın düşürülmesi ve kanununun 80. maddesinin (b) bendi uyarınca müvekkilin ivedilikle görevine başlatılmasıdır.

C- Esasa ilişkin savunmamız:

Önceki tüm itirazlarımız ile ek süre talebimizi tekrar ederek:

1- Hiçbir yasal dayanak ve delil göstermeksizin, hukuka uygun olan tedbirlerin hukuka aykırı olarak uygulandığı soyut iddiası konusunda;

1. Leh ve aleyhe olan delillerin toplanması konusunda; müvekkilin apar topar yerinin değiştirildiği ve de soruşturmayı tamamlamasına izin verilmediği ortada olan bir gerçektir. Bu yönüyle; hem müvekkile dosyadan el çektirip, hem de delil toplamamakla itham etmenin izahını talep etmekteyiz.

2. Müvekkilin talep ettiği tedbirlerden; Hangi dosya şüphelisi için? Hangi kuvvetli şüphe sebebi belirlenmeden (ki son değişiklik ile makul şüpheye dönmüştür.)Hangi şirketlerin tüm malvarlığına el konulması kararı için? Hangi gerekçe ile bu iddiaların ortaya atıldığıının somutlaştırılması, aksi takdirde bu soyut ve mesnetsiz ithamdan vazgeçilmesi talep olunur.

3. Kaldı ki; ilgili faaliyet yargısal takdire ilişkin olup, bunun müfettiş ve sayın makamca incelenmesi ve/veyahut soruşturma konusu yapılabilmesi en hafifinden HSYK Kanunu'nun 17/4 maddesine aykırılık teşkil eder.

4. Müvekkilce isnat edilen suçlara ilişkin CMK 128 açıktır. Bu ithamın neye isnat edildiği somutlaştırılmadığından; CMK 128/l/c,d,f,h'nin açık hükmüne istinat edilmesi ayrıca izahtan varestedir.

(Taşınmazlara, hak ve alacaklara elkoyma: Madde 128 - (1) Soruşturma veya kovuşturma konusu suçun işlendiğine ve bu suçlardan elde edildiğine dair kuvvetli şüphe sebebi bulunan hallerde, şüpheli veya sanığa ait; a) Taşınmazlara, b) Kara, deniz veya hava ulaşım araçlarına, c) Banka veya diğer malî kurumlardaki her türlü hesaba, d) Gerçek veya tüzel kişiler nezdindeki her türlü hak ve alacaklara, e) Kıymetli evraka, f) Ortağı bulunduğu şirketteki ortaklık paylarına, g) Kiralık kasa mevcutalarına, h) Diğer

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

malvarlığı değerlerine, Elkonulabilir. Bu taşınmaz, hak alacak ve diğer malvarlığı değerlerinin şüpheli veya sanıktan başka bir kişinin zilyetliğinde bulunması halinde dahi, elkoyma işlemi yapılabilir.)

5. Ayrıca T.C.K 55. maddesinde 'kazanç müsadere' düzenlenmiş olup, bunun bir yansıması olan T.C.K 60/2'ye göre; '(2) Müsadere hükümleri, yararına işlenen suçlarda özel hukuk tüzel kişileri hakkında da uygulanır.' Hükümü açıktır.

6. T.C.K'nın 282. maddesinde Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama suçu da düzenlenmiştir.

7. 5549 sayılı kanununun 17/1'e göre 'Aklama ve terörün finansmanı suçunun işlendiğine dair kuvvetli şüphe bulunan hallerde 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 128 inci maddesindeki usule göre malvarlığı değerlerine el konulabilir' denmekle müvekkilce yapılan işlemlerin yasal teminat altına alındığı açıkça ortadadır. Bu yasal mevzuata ve HSYK Kanunu 17/4 maddesine rağmen, müvekkilin ne ile itham edildiği somutlaşmamış bir takım afaki iddia ile suçlanmasının üstelik savunmasının istenmesinde hukuka uyarlık yoktur.

2-CMK 135. Maddenin ihlal edildiği iddiası;

1-CMK 135. Maddesinin 2. fıkrasının salt tanık olabilecek kişilere ilişkin uygulanabilecek bir yasa hükmü olduğu gözetilmeksizin ile arasında geçen görüşmeler ile şüpheliile arasındaki görüşmelere ait tapelerin imha edilmemesiyle müvekkil itham edilemez. Konuya ilişkin olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) tarafından oluşturulmuş olan komisyon raporunun 191' inci sayfasında da bu iddiamız hem leh hem de aleyhte olan üyeler tarafından kabul görmüştür.

2. T.C.K' da dördüncü bölüm başlığı altında 'suça iştirak'(T.C.K. 37-40) düzenlenmiş olup, 37. maddesi 'Faillik', 38. maddesi Azmettirme, 39. maddesi ise 'Yardım etme' şeklindedir.

3. Bu iddiaya konu olan tüm şahısların hukuki durumunun bu 3 duruma girip girmediğinin tayin ve takdiri yapılmaksızın (dosyadan el çektirme sebebiyle yapılamadığından) müvekkile böyle bir haksız ithamda bulunulmasında hukuka uyarlık yoktur. Kaldı ki; HSYK Kanunu'nun 17/4. maddesi gereğince yargı yetkisine ve yargısal takdire giren konulara karışılmayacağı açıktır.

4. Ayrıca; CMK 138' inci madde gereğince iletişim tespiti'nde tesadüfi delil elde edilebilir ve yasaldir. Hâkeza Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun tarih,/.....-..... Esas,/..... Karar sayılı içtihadında da belirtildiği üzere;'iletişimin tespiti kararı bulunmayan kişi için de kanıt olarak değerlendirileceği' kesin hükme bağlanmıştır. Aynı doğrultuda Yargıtay 5' inci Ceza Dairesi'nin Tarih,/..... Esas,/.....Karar sayılı içtihadı ile 'CMK'nın 138/2. maddesi uyarınca hakkında iletişimin tespiti kararı bulunmayan görüşmelerin diğer tarafı olan kişiler için de yasal delil olarak kabul edilmesi gerektiği' açıkça hükme bağlanmıştır.

5. Konuya ilişkin olarak TBMM'ce oluşturulmuş olan komisyonun derlediği raporun 191' inci sayfasında da bu iddiamızın hem leh hem de aleyhte olan üyeler tarafından kabul gördüğünü bir kere daha dikkatlerinize arz ederim.

3- Sonradan soruşturmaya eklenen iki savcıdan birinin daha imzası olmaksızın tarihinde şüphelilerin getirilerek tutuklamaya sevk edilmesi ithamı konusunda;

1. Konuya ilişkin herhangi bir ihtilaf yoktur. Aksini iddia edenler için olayı bilen kişilerin tanıklığına müracaat edildiğinde gerçek ortaya çıkacaktır. Aksini ispata davet etmekteyiz.

2. Bu iki savcı, ancak bu durum başsavcı tarafından dile getirildikten sonra müvekkil ile irtibat kurmuşlardır.

3. Gözaltında çok sayıda şüphelinin olması ve işleri bitenlerin kolluk tarafından gözaltı süresinin üçüncü gününde mesai bitimine doğru işlerinin bittiği belirtilerek adliyeye sevk edilmelerinin istenmesi

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

üzerine işleri bitenlerin daha fazla gözetiminde tutulmamasını temin için müvekkil katibine diğer iki savcıcı haberdar etmesini söylemiş ancak daha mesainin bitmesine 10-15 dk zaman olmasına rağmen bu iki savcı erkenden mesaiden ayrılmış olduklarından müvekkilin katibi tarafından bu iki savcının odalarına bakıldığında yerlerinde bulunamamışlardır.

4. Bunun üzerine müvekkil yola çıkarılan bu şüphelilerle ilgili tek başına işlem yapmak zorunda kalmıştır.

5. Bu konuda; soruşturmaya dayanak yapılandırma şüphelileri, Tarihinde tutuklama istemli olarak mahkemeye sevk edilmiştir ve de sevk yazısı altında müvekkilin, Cumhuriyet savcılığı ile'un imzaları bulunmaktadır. Ayrıca; her iki savcının tutukluluk durumlarını ve itirazların değerlendirilmesine ilişkin tüm yazılarda da imzaları mevcuttur. Defalarca bu durum tekkerrütülmüştür. Bu savcıların itirazları ya da farklı değerlendirmeleri olabilecek idiyse, tüm bu uzatma incelemelerinde itirazlarını ileri sürebilirlerdi.

4- UYAP'A kayıt etmeme iddiası;

a) UYAP'a şüphelilerin kayıt edilmemesi söz konusu değildir.

b) Sulh Ceza Mahkemesi'nin, tarihli kısıtlama kararı alınmasına ve de yasa UYAP'a kayıt yasal mecburiyeti bulunmamasına rağmen; haricindeki şüphelileri UYAP'a geç kaydetmekle itham edilmesinin mesnedi ve manası yoktur.

c) Sanki soruşturmanın başında tüm şüpheliler ve işledikleri suçlar biliniyormuş da kasden kaydedilmemiş gibi isnatta bulunmaktadır. Oysa; 1) Müvekkilim bu soruşturmayı başlatan kişi değildir. Soruşturmada ortasından sonra görevlendirilmiştir. 2) Malum olduğu üzere bir kişinin teknik takipli bir soruşturmada, soruşturmaya dahil edilebilmesi için bir şüpheli konuşma yeterlidir. Bu şekilde hakkında soruşturma başlatılır, ancak tam olarak hangi suçlara karıştığı, teknik takip, fiziki takip, ifadeler ve diğer toplanan delillerin bir arada değerlendirilmesi sonucunda netleşir ve belirlenir. Bu ise operasyon sonrası döneme tekabül eder. Yani bir soruşturma kapsamındaki kişiler hakkında hangi suçlardan sorumlu tutulacakları ancak operasyon sonrası belli olur. Örneğin bir şüpheli hakkında şüpheli konuşmaları nedeniyle bir soruşturma mevcut olsa bile buna dair hukuki vasıflandırma savunma aşamasında değişebilir. Bu nedenlerle ara dönemde suç kaydı girmek hukuken doğru değildir. 3) Yine çok sayıda şüpheli ve suçun olduğu onlarca ve yüzlerce soruşturmanın yürütüldüğü nazara alındığında gerek polisin gerekse savcının iş yükü itibarıyla an be an her şüphelinin karıştığı suçları takibi mümkün değildir ve de bugüne kadar hiçbir soruşturmada da yapılamadığı değerlendirilmektedir. Zira yeterli personel olmaması, vakit darlığı, iş yükü yönüyle fiilen imkansızdır. Bu durum Yargıtay Ceza Genel Kurulu kararlarına da yansımıştır.

5- Başsavcı 'ya bilgi verilmediği ve de kamuoyunda farklı yorumlamalar ile yakınmalara sebebiyet verildiği iddiası;

a) Soruşturma müvekkil tarafından başlatılmamıştır. Soruşturmayı başlatan Cumhuriyet savcısının tayinin çıkması üzerine dosya müvekkile tevzii edilmiştir. Bu husus, HSYK Başmüfettişlerince yeterli inceleme yapılmış ise zaten görülmüştür.

B) Müvekkile dosyayı devreden savcının çalıştığı bürodan sorumlu Cumhuriyet Başsavcı Vekili 'dür.

c) Soruşturma başladığı zaman (ki müvekkil henüz dosyaya atanmamıştır.) Başsavcı 'ya bilgi verilip verilmediği konusunda herhangi bir bilgi sahipliği yoktur, bunun ilgili kişilere sorulması talep olunur.

d) müvekkilin hiyerarşik olarak 2' inci sicil amiridir. (Birinci sicil amiri-hiyerarşik üstü'dür.) Kaldı ki; operasyondan önce müvekkil her iki amirine bilgi de

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

vermiştir.'ün ifadesinde operasyondan önce müvekkilden bilgi aldığı, hatta operasyon günüya tekraren bilgi verdiği ifadesini kullandığı duyumu alınmıştır.'den sorulması talep olunur. Kaldı ki; bilindiği üzere başsavcı vekili demek, vekalet verilen hususlarda başsavcı adına onun gibi hareket etmeye yetkili kişi demektir. Bu durum nazara alındığında belirli suçları soruşturmak için ayrı bir büro oluşturulup, başına da başsavcının yetkilerini kullanmak üzere vekil atanmış ise, ki atanmıştır, ona bilgi verilmiş olması bile fazlasıyla yeterlidir. Ayrıca buna da yasal mecburiyet yoktur. Soruşturmanın içeriğine ve yürütülmesine müdahale yetkisi başsavcı ya da vekili dahil hiç kimseye hiçbir mevzuatta tanınmamıştır.

e) Müvekkilin kamuoyu yaratmak, etkilemek ve/veyahut engellemek gibi bir görevi ve eylemi de yoktur. Etkilenmeye hazır insanları kim ne yaparsa yapsın etkilenmemesini de sağlayamaz.

f) Ayrıca müvekkilin 2' inci sicil amiri tarafından; 1) Şuana kadar kaç tane böyle talimatname yayınladığı ve de yürütülen tüm soruşturmalardan dolayı (tahminen civarı soruşturmadan bahsediyorum.) bilgi verilip verilmediği, 2) Bu kadar olay olur iken kendisinin ne işlerle meşgul olduğunun sorulması ayrıca talep olunur. Hiçbir şekilde bu iddiayı kabul etmemekle birlikte; soruşturma konusunun ve taraflarının kendine özgü niteliği gereği ayrıntılı bilgi verilmesi halinde, Anayasa 137/2 maddesinde "konusu suç olan emrin hiçbir şekilde yerine getirilemeyeceği", TCK 277 288' inci maddelerinde yer alan "yargı görevini yapanı etkileme ile adil yargılamayı etkileme" suçunun işlenebileceği ihtimalinin göz ardı edilmesi de manidardır.

Taleplerimiz,

1-Müvekkilce tarafınıza sunulmuş Ve tarihli yazılardaki itirazlarının haklılığının zımnen ikrar edildiği (yukarıda açıklanmıştır) sabit olan kararınız da gözetilerek, HSYK Kanunu'nun 17/4. maddesine aykırı olarak yapılmış olan soruşturmanın düşürülmesini,

2-Görevden uzaklaştırma kararının bihakkın kaldırılarak müvekkilin görevine iadesini,

3-Aksi yönde işlem yapılacaksa; önceki beyanlarımızı tekrar ederek, ayrıntılı ve esas savunma için 20 gün ek süre talebimizin kabulüne karar verilmesini,

4-Müvekkilin önceki itirazları ile bu ve önceki beyanların birlikte değerlendirilmesinin tensiplerini;" Şeklinde

...tarihli savunmasında ise;

"...tarihli dilekçemizi tekrar ederek;

A- Genel açıklamalar:

1.Sözlü savunma talebimiz, sehven yazıldığını değerlendirdiğimiz İlgı (a) ile HSYK Kanunu'nun 73/son maddesine göre reddedilmiş ise de; tarafımıza gönderilen, 5'inci klasörde bulunan ve de soruşturmaya dayanak yapılan,.... Tarihli sözde müfettiş raporunun 28' inci sayfasındaki genel sonuç kısmı incelendiğinde; müvekkil hakkında meslekten çıkarma cezasının uygulanmasının talep edildiği, doğal olarak sözlü savunma koşullarının gerçekleştiği sabittir. Sözlü savunma talebimizin kabulü ile davetiye çıkartılmasına karar verilmesi gerekir.

2. İlgı (b) ile verilmiş olan 3 günlük süre konusunda teşekkürlerimizle, tarafımıza gönderilen evraklardaki eksikliklerin tamamlanmasına ve müteakiben ek süreye ihtiyacımız vardır. Eksik olarak belirleyebildiklerimiz;

a) 'e ait olan ifadenin 21,22,25,26,27,28,81. sayfaları,

b) 'a ait olan ifadenin 2. sayfadan 77. sayfaya kadar olan kısmı (2 ve 77 dahil)

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

c) Cumhuriyet savcılığı, ile 'untutukluluk incelemesi ile itiraz ve tahliye taleplerine ilişkin görüşlerini içerir mütalaaları tarafımıza gönderilmediği gibi dosya içerisinde oldukları da şüphelidir.

d) Ayrıca 'e ait ifadenin 50. sayfasında belirtildiği halde; TK.....-... .. tarihli ... :-..... arasındaki görüşmeye ait tape, TK.....- tarihli ... :-..... arasındaki görüşmeye ait tape, T.K.....- Tarihli ... : ... :.....- arasındaki görüşmeye ait tape dosyada bulunmamaktadır.

e) Bu nedenler ile: müvekkil lehine delil oldukları da değerlendirilen 2/a.b.c.d deki eksikliklerin ivedi olarak tamamlanarak tarafıma bir örneklerinin gönderilmesi ve de beyanda bulunabilmek için ek süre verilmesine karar verilmesi talep olunur.

3. İlgi (c) ile, tarihli müvekkilin yaptığı müfettiş ve karar merciinin hakkındaki yapmış olduğu şikâyetlerin 3' üncü Dairenden durumunun öğrenilebileceği belirtildi ise de; müvekkilce yapılmış "müfettişlere yönelik ret beyanları" konusunda hiçbir açıklama yapılmamıştır. Konuya ilişkin olarak tarafıma gönderilmiş olan 5. klasörde ayrıca tarihli müvekkilin yaptığı müfettiş ve karar merciinin reddi talebinin bulunduğunu da hatırlatarak bu ret taleplerine karşı hala yanıt alınmadığı tekraren dikkatlerinize sunulur.

B- Usule ilişkin itirazlarımız:

1. Ortada müvekkilce yapılmış olan ve de bir türlü karşılanmayan müfettişin ve de karar merciinin reddi talebi dururiken soruşturmaya devam edilmesi, üzerine iddianame düzenlenmesinde hukuka uyarlıktan bahsetmek imkansızdır. (Hiçbir gerekçe ileri sürülmeyen hallerde dahi red talebi hakkında bir karar verilmesi zorunlu ve bu karar verilmeden soruşturmaya devam hukuken memnu iken, somut gerekçelerle yapılan red talepleri karşılanmadan ve hiçbir cevap verilmeden, üst üste hukuka aykırı kararlar alınması, ileride hukuki ve cezai sorumluluk doğurabilecek ölçüde ağır ihlallerdir. (A/3'te açıklanmıştır.)

2. Önceki yapılan itirazlarımızı havi dilekçelerimize hiçbir karşılık verilmeden, aksi kanaatin nasıl oluştuğu somut olgu, deliller ve de gerekçeler ile gösterilmeksizin, açıkta kalma süresi uzatım kararı alınmasında, yargılama izni verilmesinde ve de soruşturmanın sürdürülmesi kararının alınmasında hukuka uyarlık olmadığı değerlendirilmektedir.

3. Müvekkile savunma hakkını kullandırmadan verilen kararın yok hükmünde olduğunu sizler daha iyi bilecek ve takdir edecek makam ve mevkidesiniz. Bu sebeplerle, önce sunduğumuz gerekçeler ile bu dilekçedeki itirazlarımızın yeniden değerlendirilerek, incelemeye konu tüm kararların kaldırılması, hukuk ve hakkaniyetin gereği olduğu düşüncesindeyiz.

5. Müfettişlerin reddi talebi ve iddialar karşılanmaksızın, açıkça tarafsız olmadığı belli olanki son iki kararınızda bu durum zımnen ikrar edilmiştir, bu husus .../.../..... tarihli dilekçemizde detaylı olarak açıklanmıştır. Müfettişlere savunma yapma mecburiyeti de olmadığı halde, bu red talepleri hakkında cevap beklenirken, savunma yapmamıştır bahanesine sığınmanın anlamını, hukukta yeri olmayan ve sehven verilmiş bir karar olarak değerlendirerek, kabul etmiyoruz.

6. Muhalif iki üyenin tüm itirazlarına aynı şekilde katıldığımızı, sehven kaleme alındığını düşünmek istediğimiz kararın, hukuka, usule, Anayasa'nın 129/2 maddesine, AİHM içtihatlarına aykırılığı su götürmez bir gerçektir. Bu yönüyle tarihli dilekçemizi bir kere daha tekrar etmekteyiz.

7. Soruşturmaya konu tüm eylemlerin-iddiaların yargısal takdire ilişkin konular olduğu açıktır. Şöyle ki;

a) Malumlarınız olduğu üzere; Yargısal takdirin denetimi için tek ve geçerli yol, taleplere konu olan hususların kanun yollarınca yapılmasıdır. Yani üst merciice incelenmesi ve nihai karara bağlamasıdır.

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

B) Diğer bir deyiş ile; yargısal takdire karşı kanun yollarından başka inceleme ve değerlendirme yapılamaz. HSYK Kanunu'nun 17/4. maddesi de bu prensip doğrultusunda düzenlenmiş olup; yargısal takdire ilişkin konuların incelenmesi yasaklanmıştır. c) HSYK Kanunu'nun 17/4. maddesi gereğince incelenmesi memnu olduğu halde, soruşturma konusu yargısal takdir ile faaliyetlerin soruşturulması konusunda ısrarcı olunması durumunda; yeni soruşturmacı görevlendirilerek yeni rapor alınmasına, bu işlemler sırasında müvekkilin mağduriyetinin artmaması adına bihakkın göreve iadesine karar verilmesi ayrıca talep olunur.

8. Disiplin hukuku cezalandırma ilkeleri açısından ceza hukuku ile benzer özellikler taşımakta olduğunu, takdir hakkının denetim dışı olduğunu, kişilerin disiplin cezası ile cezalandırabilmeleri için suç olarak belirlenmiş olan tutum ya da davranışın ilgilisi tarafından işlenilmiş olduğunun kesin ve şüpheye yer bırakmayacak şekilde saptanması gerektiği, ceza hukukunun genel ilkeleri gereğince şüpheden sanığın yararlanacağı, suçsuzluk karinesinin esas olduğu, yani bir kimsenin üzerine atılı fiili işlediğine dair kesin ve somut bilgi, belge olmadan ceza verilemeyeceğinin kabul edildiği göz önüne alındığında, bu bağlamda fiil sübuta erdirilmeden, salt şüphe ve ihtimal üzerine kanaate dayalı olarak verilen disiplin cezalarında hukuka uyarlık olmadığı, kriterinin birçok İdare Mahkemesi ilamları ile Danıştay içtihatlarında süreklilik ve istikrar kazanmış bir ilke olduğunu, sayın makamın dikkatlerine sunarak, yargısal takdire ilişkin faaliyetlerin incelenmesinin memnu olduğunu bir kere daha hatırlatmak isterim.

C- Esasa ilişkin savunmamız:

Önceki tüm itirazlarımız ile, eksikliklerin giderilmesi ve de ek süre talebimizi tekrar ederek:

1- Hiçbir yasal dayanak ve delil göstermeksizin, hukuka uygun olan tedbirlerin hukuka aykırı olarak uygulandığı soyut iddiası konusunda ;

a) Leh ve aleyhe olan delillerin toplanması konusunda; müvekkilin apar topar yerinin değiştirildiği ve de soruşturmada zaman darlığı ve personel noksanlığı nedeniyle oluşa gelmiş insani hataların giderilmesi ve eksiklerin tamamlanmasına izin verilmediği ortada olan bir gerçektir. Bu yönüyle; hem müvekkile dosyadan el çektirip, hem de delil toplamamakla, tapeleri yok etmemekle itham etmenin, haksızlığı ortada ve müfettiş ve Kurulunuzca da bunun izahı yapılamamışken bu ithamları sürdürmenin anlamını değerlendirmekte çaresiz kalmaktayız.

b) Müvekkilin talep ettiği tedbirlerden; hangi dosya şüphelisi için? Hangi kuvvetli şüphe sebebi belirlenmeden? (ki son değişiklik ile makul şüpheye dönmüştür) Hangi şirketlerin tüm malvarlığına el konulması talebi için? Hangi gerekçe ile bu iddialarının ortaya atıldığının somutlaştırılması, aksi takdirde bu soyut ve mesnetsiz ithamdan vazgeçilmesini talep etmiştik. Tarafıma gönderilen soruşturma raporunda konuya ilişkin olarak hiçbir somutlaştırma yapılmamıştır. Kaldı ki yapmış olsa bile yapılan sadece bir taleptir. Sanki el koymuş gibi bir intiba oluşturulması hem müşteriler hem de müfettişler açısından, savcılık kurumunun vazife ve yetkilerini değerlendirmede düşülen ve telafisi mümkün olmayan bir zafiyettir.

c) Sonuç olarak; ilgili faaliyet yargısal takdire ilişkin olup, bunun müfettiş ve sayın makamca incelenmesi ve/veyahut soruşturma konusu yapılabilmesi en hafifinden HSYK Kanunu'nun 17/4 maddesine aykırılık teşkil eder.

d) Müvekkile isnat edilen suçlara ilişkin CMK 128. maddede açıktır. Müvekkilin bu talepte bulunmaması halinde sorumluluğunun doğacağı da açıktır. Bu ithamların hiçbirinin neye isnat edilerek müvekkile suç tevcihine sebep olduğu somutlaştırılmadığı gibi CMK 128/1/c,d,f,h madde ve fıkralarının açık hükmüne istinat edilmesi ayrıca izahtan varestedir. Kaldı ki maddenin son fıkrası "bu madde hükmüne göre el koymaya ancak mahkeme karar verebilir" şeklindeki hükmü de, böylesine yanlı ve yanlış değerlendirmeleri öngörerek, bir noktada savcılarının sorumsuzluğuna dikkati çekmiştir.

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

Taşınmazlara, hak ve alacaklara elkoyma; Madde 128 - (1) Soruşturma veya kovuşturma konusu suçun işlendiğine ve bu suçlardan elde edildiğine dair kuvvetli şüphe sebebi bulunan hallerde, şüpheli veya sanığa ait; taşınmazlara, kara, deniz veya hava ulaşım araçlarına, banka veya diğer malî kuruluşlardaki her türlü hesaba, gerçek veya tüzel kişiler nezdindeki her türlü hak ve alacaklara, kıymetli evraka, ortağı bulunduğu şirketteki ortaklık paylarına, kiralık kasa mevcutlarına, diğer malvarlığı değerlerine, elkonulabilir. Bu taşınmaz, hak, alacak ve diğer malvarlığı değerlerinin şüpheli veya sanıktan başka bir kişinin zilyetliğinde bulunması halinde dahi, elkoyma işlemi yapılabilir.

e) Ayrıca T.C.K 55. maddesinde 'kazanç müsadere' düzenlenmiş olup, bunun bir yansıması olan T.C.K 60/2'ye göre; '(2) Müsadere hükümleri, yararına işlenen suçlarda özel hukuk tüzel kişileri hakkında da uygulanır.' hükmü açıktır.

- T.C.K'nın 282. maddesinde suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçu da düzenlenmiştir.

- 5549 sayılı kanunun 17/1'e göre "Aklama ve terörün finansmanı suçunun işlendiğine dair kuvvetli şüphe bulunan hallerde 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 128 inci maddesindeki usûle göre malvarlığı değerlerine el konulabilir." demekle müvekkilce yapılan işlemlerin yasal teminat altına alındığı açıkça ortadadır. Bütün bu yasal mevzuata ve HSYK Kanunu'nun 17/4 maddesine rağmen, müvekkilin ne ile itham edildiği somutlaşmamış bir takım afaki iddia ile suçlanmasının üstelik savunmasının istenmesinde hukuka uyarlık yoktur.

2- CMK 135. maddenin ihlal edildiği iddiası

a) CMK 135. maddesinin 2. fıkrasının salt tanık olabilecek kişilere ilişkin uygulanabilecek bir yasa hükmü olduğu gözetilmeksizin ile arasında geçen görüşmeler ile Şüpheli ile Arasındaki görüşmelere ait tapelerin imha edilmemesiyle müvekkil itham edilemez. Konuya ilişkin olarak TBMM'ce oluşturulmuş olan komisyon raporunun 191. sayfasında da bu iddiamız hem leh hem de aleyhte olan üyeler tarafından kabul görmüştür.

b) T.C.K.' da dördüncü bölüm başlığı altında 'suça iştirak' (T.C.K. 37-40) düzenlenmiş olup, 37. maddesi 'faillik', 38. maddesi azmettirme, 39. maddesi ise 'yardım etme' şeklindedir.

c) Bu iddiaya konu olan tüm şahısların hukuki durumunun bu 3 duruma girip girmediğinin tayin ve takdiri yapılmaksızın(dosyadan el çektirme sebebiyle yapılamadığından), müvekkile böyle bir haksız ithamda bulunulmasında hukuka uyarlık yoktur. Hakeza tarafıma gönderilen 5. klasördeki bir takım tapeler incelendiğinde; muhteviyatlarının CMK 135. madde kapsamında değerlendirilebilmesi pek de mümkün gözükmemektedir.

d) Kaldı ki; HSYK Kanunu'nun 17/4. maddesi gereğince yargı yetkisine ve yargısal takdire giren konulara karışılmayacağı açıktır!

e) Ayrıca; CMK 138. madde gereğince iletişim tespitinde tesadüfi delil elde edilebilir ve yasaldir. Hakeza Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun tarihli,/.....-..... Esas,/.....Karar sayılı içtihadında belirtildiği üzere; "iletişimin tespiti kararı bulunmayan kişi için de kanıt olarak değerlendirileceği" kesin hükme bağlanmıştır. Aynı doğrultuda Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin tarihli/ Esas,/..... Karar sayılı içtihadı ile "CMK'nın 138/2. maddesi uyarınca hakkında iletişimin tespiti kararı bulunmayan görüşmelerin diğer tarafı olan kişiler için de yasal delil olarak kabul edilmesi gerektiği" açıkça hükme bağlanmıştır.

f) Konuya ilişkin olarak TBMM'ce oluşturulmuş olan komisyonun derlediği raporun 191. sayfasında da bu iddiamızın hem leh hem de aleyhte olan üyeler tarafından kabul gördüğünü bir kere daha dikkatlerinize sunarım.

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

3- Sonradan soruşturmaya eklenen iki savcıdan birinin daha imzası olmaksızın tarihinde şüphelilerin getirilerek tutuklamaya sevk edilmesi ithamı konusunda;

a) Konuya ilişkin herhangi bir ihtilaf yoktur. Aksini iddia edenler için olayı bilen kişilerin tanıklığına müracaat edildiğinde gerçek ortaya çıkacaktır. Aksini ispata davet etmekteyiz.

b) Bu iki savcı, ancak bu durum başsavcı tarafından dile getirildikten sonra müvekkil ile irtibat kurmuşlardır.

c) Gözaltında çok sayıda şüphelinin olması ve işleri bitenlerin kolluk tarafından gözaltı süresinin üçüncü gününde mesai bitimine doğru işlerinin bittiği belirtilerek adliyeye sevk edilmelerinin istenmesi üzerine işleri bitenlerin daha fazla gözaltında tutulmamasını temin için müvekkil katibine diğer iki savcıyı haberdar etmesini söylemiş ancak daha mesainin bitmesine 10-15 dk zaman olmasına rağmen bu iki savcı erkenden mesaiden ayrılmış olduklarından müvekkilin katibi tarafından bu iki savcının odalarına bakıldığında yerlerinde bulunamamışlardır.

d) Bunun üzerine müvekkil yola çıkarılan bu şüphelilerle ilgili tek başına işlem yapmak zorunda kalmıştır.

e) Bu konuda; soruşturmaya dayanak yapılan, yakınan dosya şüphelileri, tarihinde tutuklama istemli olarak mahkemeye sevk edilmiştir ve de sevk yazısı altında müvekkilin, Cumhuriyet savcıları İle 'un imzaları bulunmaktadır. Ayrıca; her iki savcının tutukluluk durumlarını ve itirazların değerlendirilmesine ilişkin tüm yazılarda da imzaları mevcuttur. Defalarca bu durum tekerrür etmiştir. Bu savcıların itirazları ya da farklı değerlendirmeleri olabilecek idiyse, tüm bu uzatma, tahliye talebinin ve de itiraz incelemelerinde itirazlarını ileri sürebilirlerdi.

4- UYAP'a kayıt etmeme iddiası:

a) Müvekkil soruşturmaya sonradan dahil olmuştur. Bir yıl önce başlatılan bir soruşturmanın UYAP'a kaydedilmiş olduğuna inanmış olması kuvvetle muhtemeldir. Yönettiği süreçte UYAP'a şüphelilerin kayıt edilmemesi söz konusu değildir.

b) Sulh Ceza Mahkemesi'nin, tarihli kısıtlama kararı alınmasına ve de yasada UYAP'a kayıt mecburiyeti bulunmamasına rağmen; haricindeki şüphelileri UYAP'a geç kaydetmekle itham edilmesi nin mesnedi ve manası yoktur.

c) Sanki soruşturmanın başında tüm şüpheliler ve işledikleri suçlar bilmiyormuş da kasden kaydedilmemiş gibi isnatta bulunmaktadır. Oysa;

1) Müvekkilim bu soruşturmayı başlatan kişi değildir. Soruşturmanın ortasından sonra görevlendirilmiştir.

2) Malum olduğu üzere bir kişinin teknik takipli bir soruşturmada, soruşturmaya dahil edilebilmesi için bir şüpheli konuşma yeterlidir. Bu şekilde hakkında soruşturma başlatılır, ancak tam olarak hangi suçlara karıştığı, teknik takip, fiziki takip, ifadeler ve diğer toplanan delillerin bir arada değerlendirilmesi sonucunda netleşir ve belirlenir. Bu ise operasyon sonrası döneme tekabül eder. Yani bir soruşturma kapsamındaki kişiler hakkında hangi suçlardan sorumlu tutulacakları ancak operasyon sonrası belli olur. Örneğin bir şüpheli hakkında şüpheli konuşmaları nedeniyle bir soruşturma mevcut olsa bile buna dair hukuki vasıflandırma savunma aşamasında değişebilir. Bu nedenlerle ara dönemde suç kaydı girmek hukuken doğru değildir.

3) Yine çok sayıda şüpheli ve suçun olduğu onlarca ve yüzlerce soruşturmanın yürütüldüğü nazara alındığında, gerek polisin gerekse savcının iş yükü itibariyle an be an, her şüphelinin karıştığı suçları takip mümkün değildir ve de bugüne kadar hiçbir soruşturmada da yapılamadığı değerlendirilmektedir. Zira yeterli personel olmaması, vakit darlığı, iş yükü yönüyle fiilen imkansızdır. Bu durum Yargıtay Ceza Genel Kurulu kararlarına da yansımıştır.

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

d) Kaldı ki; hiçbir kanun ya da yönetmelikte uyap'a kayıt yapılacağına ilişkin hiçbir emredici kural da yoktur.

5- Başsavcı'ya bilgi verilmediği ve de kamuoyunda farklı yorumlamalar ile yakınmalara sebebiyet verildiği iddiası:

a) Soruşturma müvekkil tarafından başlatılmamıştır. Soruşturmayı başlatan Cumhuriyet savcısının tayini çıkması üzerine dosya müvekkile tevzii edilmiştir! Bu husus HSYK Başmüfettişlerince yeterli inceleme yapılmış ise zaten görülmüştür.

b) Müvekkile dosyayı devreden savcının çalıştığı bürodan sorumlu başsavcı vekili'dür.

c) Soruşturma başladığı zaman (ki müvekkil henüz dosyaya atanmamıştır! 'ya bilgi verilip verilmediği konusunda herhangi bir bilgi sahipliği yoktur, bunun ilgili kişilere sorulması talep olunur.

d) müvekkilin hiyerarşik olarak 2. sicil amiridir. (Birinci sicil amiri-hiyerarşik üstü 'dür.) Kaldı ki; operasyondan önce müvekkil, her iki amirine bilgi de vermiştir. 'ün ifadesinde operasyondan önce müvekkilden bilgi aldığı, hatta operasyon günü 'ya tekraren bilgi verdiği ifadesini kullandığı duyumu alınmıştır. 'den sorulması talep olunur. Kaldı ki; bilindiği üzere başsavcı vekili demek, vekalet verilen hususlarda başsavcı adına onun gibi hareket etmeye yetkili kişi demektir. Bu durum nazara alındığında belirli suçları soruşturmak için ayrı bir büro oluşturulup, başına da başsavcının yetkilerini kullanmak üzere vekil atanmış ise, ki atanmıştır, ona bilgi verilmiş olması bile fazlasıyla yeterlidir. Ayrıca buna da yasal mecburiyet yoktur. Soruşturmanın içeriğine ve yürütülmesine müdahale yetkisi Başsavcı ya da vekili dahil hiç kimseye hiçbir mevzuatta tanınmamıştır.

e) Müvekkilin kamuoyu yaratmak, etkilemek ve/veyahut engellemek gibi bir görevi ve eylemi de yoktur. Etkilenmeye hazır İnsanları kim ne yaparsa yapsın etkilenmemesini de sağlayamaz.

f) Ayrıca müvekkilin 2. Sicil amiri tarafından; şüana kadar kaç tane böyle talimatname yayınlandığı ve de yürütülen tüm soruşturmalardan dolayı (tahminen civarı soruşturmada bahsediyorum) bilgi verilip verilmediği, bu kadar olay olur iken kendisinin ne işlerle meşgul olduğunun sorulması ayrıca talep olunur. Hiçbir şekilde bu iddiayı kabul etmemekle birlikte: soruşturma konusunun ve taraflarının kendine özgü niteliği gereği ayrıntılı bilgi verilmesi halinde, Anayasa 137/2 maddesinde "konusu suç olan emrin hiçbir şekilde yerine getirilemeyeceği", TCK 277 ve 288. maddelerinde yer alan "yargı görevini yapanı etkileme ile adil yargılamayı etkileme" suçunun işlenebileceği ihtimalinin göz ardı edilmesi de manidardır.

Taleplerimiz;

1- Müvekkilce tarafınıza sunulmuş, Ve tarihli yazılardaki itirazlarının haklılığının zımnen ikrar edildiği (... .. tarihli dilekçe ile açıklanmıştır) sabit olan son iki kararlarınızda da gözetilerek, HSYK Kanunu'nun 17/4. maddesine aykırı olarak yapılmış olan soruşturmanın düşürülmesini,

2- Görevden uzaklaştırma kararının bihakkın kaldırılarak müvekkilin görevine iadesini,

3- Aksi yönde işlem yapılacaksa; önceki beyanlarımızı tekrar ederek, ayrıntılı ve esas savunma için, A/2/a,b,c,dde belirttiğimeksikliklerin giderilerek ek süre talebimizin ve sözlü savunma talebimizin kabulüne karar verilmesini,

4- Müvekkilin önceki itirazları ile bu ve önceki beyanlarımızın birlikte değerlendirilmesinin tensiplerini;" Şeklinde beyanda bulunduğu,

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

Cumhuriyet Savcısı, Av. aracılığıyla yaptığı .../.../.... tarihli savunmasında;

"1. Giriş:

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu İkinci Dairesi'nde bulunan müvekkil hakkındaki/... Esas sayılı disiplin soruşturması dosyası kapsamında .../.../.... Gün ve.../... Sayılı karar ile devam eden disiplin soruşturması kapsamında;

1. "Soruşturmaya konu eylemler yönünden kovuşturma yapılmasına yer olmadığına,

2. Soruşturmaya konu edilen eylemlerden dolayı disiplin yönünden yapılacak işleme esas olmak üzere 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 71' inci maddesi gereğince kararın tebliğinden itibaren on günlük sürede ilgilinin yazılı savunmasını yapmasına" karar verildiğini anılan kararın tarafıma .../.../.....tarihinde tebliğ edilmesi üzerine öğrenmiş bulunmaktayım.

Müvekkil hakkında yürütülen soruşturmaya konu dayanak iddialar şu şekildedir;

"1) Yaptığı işler ve davranışlarıyla görevini doğru ve tarafsız yapamayacağı kanısını uyandırdığı, şöyle ki;

a) Cumhuriyet BaşsavcılığıBürosunda görevli Cumhuriyet Savcısı tarafından yürütülmekte iken, soruşturma kapsamında örgüt bulunmadığı gerekçesiyle tarihinde Bürosuna gönderilen ve tarafına tevdi edilen .../..... Sayılı dosyada tahkikatın, aşaması itibarıyla operasyon yapılması, şüphelilerinin gözaltına alınması ve bir kısım tedbirlere başvurulması yönünden tekemmül etmemesine rağmen, soruşturma kendisine tevdi edildikten 15 gün sonra Tarihinde (aralarında bağlantı bulunmayan/ Ve/sayılı soruşturma dosyaları ile aynı gün) kolluk kuvvetinin inisiyatifi ile operasyon yapmak suretiyle bir kısım şahısların gözaltına alınması ve tedbirlerin uygulanması işlemlerini icra ettiği,

b)Kamuoyunda geniş yankı uyandıran soruşturma dosyasının kendisine tevdi edilmesinden kısa bir süre sonra Cumhuriyet Başsavcısı'ya hiçbir bilgi ve haber vermeden arama ve gözaltı gibi bir kısım tedbirlere başvurmak suretiyle farklı yorumlamalara ve yakınlara sebebiyet verdiği"konularından ibarettir."

2. Genel olarak

Tarıfıma tebliğ edilen HSYK İkinci Dairesi'nin anılan kararında müvekkil hakkında lehe karşı oy kullanan Kurul Üyelerinin azınlık oylarında belirttikleri gibi;

A) Müvekkil hakkında yapılan disiplin soruşturması nedeniyle, hâkimlik ve savcılık teminatı ile yargı bağımsızlığı ilkeleri zedelenmiştir.

AİHS'nin "Adil Yargılanma Hakkı" başlıklı 6. maddesinde "Herkes davasının, medeni hak ve yükümlülükleriyle ilgili uyuşmazlıklar ya da cezai alanda kendisine yöneltilen suçlamaların esası konusunda karar verecek olan, yasayla kurulmuş, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından, kamuya açık olarak ve makul bir süre içinde görülmesini isteme hakkına sahiptir. Karar aleni olarak verilir. Ancak, demokratik bir toplum içinde ahlak, kamu düzeni veya ulusal güvenlik yararına, küçüklerin çıkarları veya bir davaya taraf olanların özel hayatlarının gizliliği gerektirdiğinde veyahut aleniyetin adil yargılamaya zarar verebileceği kimi özel durumlarda ve mahkemece bunun kaçınılmaz olarak değerlendirildiği ölçüde, duruşma salonu tüm dava süresince veya kısmen basına ve dinleyicilere kapatılabilir.

Bir suç ile itham edilen herkes, suçluluğu yasal olarak sabit oluncaya kadar masum sayılır.

Bir suç ile itham edilen herkes aşağıdaki asgari haklara sahiptir:

1) Kendisine karşı yöneltilen suçlamanın niteliği ve sebebinden en kısa sürede, anladığı bir dilde ve ayrıntılı olarak haberdar edilmek; 2) Savunmasını hazırlamak için gerekli zaman ve kolaylıklara sahip olmak; 3) Kendisini bizzat savunmak veya seçeceği bir müdafinin yardımından yararlanmak; eğer avukat

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
----------------------------	--------------------------------	------------------------------

tutmak için gerekli maddi olanaklardan yoksun ise ve adaletin yerine gelmesi için gerekli görüldüğünde, resen atanacak bir avukatın yardımından ücretsiz olarak yararlanabilmek; 4) İddia tanıklarının sorguya çekmek veya çektirmek, savunma tanıklarının da iddia tanıklarıyla aynı koşullar altında davet edilmelerinin ve dinlenmelerinin sağlanmasını istemek; 5) Mahkemede kullanılan dili anlamadığı veya konuşamadığı takdirde bir tercümanın yardımından ücretsiz olarak yararlanmak.

Somut olayda, yargı mensubu olan müvekkilin yürütmüş olduğu soruşturma ve vermiş olduğu kararlar nedeniyle hakkında soruşturma yapılmaktadır. Ve soruşturmaları olarak bilinen ve soruşturmanın süjesi olan bazı kişilerin kamuoyu tarafından yakından tanınan üst düzey ile aile üyeleri olması nedeniyle soruşturmaları yapan yargı mensubundan biri olan müvekkil hakkında isnat edilen disiplin işlemine konu (I-a) maddesi yönünden HSYK Üçüncü Dairesi tarafından soruşturma izni verilmemesine rağmen, Tarafından HSYK sıfatıyla tek başına ve re'sen soruşturma izni verilmiştir. AİHM İçtihatlarına göre HSYK tipi idari kurullar mahkeme olarak kabul edilmekte ve verdikleri kararlar Sözleşme'nin 6. maddesindeki kriterler açısından adil yargılanma hakkına uygun olup olmadığı yönünden denetime tabi tutulmaktadır. Bu noktada, kararı verecek Kurul'un tarafsız ve bağımsız olması yetmemekte aynı zamanda bu yönde bir görüntüye sahip olması gerektiği de AİHM kararlarında ifade edilmektedir. Bu husus,- -.....,-.....,-.....,-..... Başta olmak üzere hâkim ve savcılar hakkında verilmiş olan tüm AİHM kararlarında değerlendirilmiştir. Bu noktada, aynı kabinede yer aldığı bazıve Hakkında soruşturma yapan yargı mensupları hakkında inceleme ve soruşturma onayının tarafından verilmesi yargı bağımsızlığına aykırıdır.

Nitekim Avrupa Konseyi raportörü tarihli "Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu'nda Şubat 2014 tarihinde 6524 sayılı kanun ile yapılan değişikliğe ilişkin raporda; kanun değişikliği sonrasında HSYK üzerinde siyasi otorite ve yürütmenin denetim ve etkisinin arttığı, sisteminin tarafsız ve bağımsız olarak işlediğine ilişkin kamuoyu algısının devam edebilmesi için HSYK tarafından ülke gündemini meşgul eden hassas davalara bakan savcılarının görev yerlerinin değiştirilmesinin gerekçelerinin tatmin edici bir şekilde kamuoyu ile paylaşılması gerektiği belirtilmektedir. Dahası, bu tasarrufların kamuoyunda hoşça gitmeyen kararları veren hâkim ve savcılarının görev yerinin değiştirildiği algısına neden olması nedeniyle yargı bağımsızlığını zedelediği ifade edilmektedir.

B) AİHS'nin 6. maddesindeki usuli hak ve güvenceler ihlal edilmiştir.

Söz konusu madde hükmüne göre; bir suç ile itham edilen herkes; kendisine karşı yöneltilen suçlamaların niteliği ve sebebinden en kısa sürede, anladığı bir dilde ve ayrıntılı olarak haberdar edilmek zorundadır. Buna karşın, müvekkil hakkında yürütülen disiplin soruşturması kapsamında son savunma isteninceye kadar istenmesine rağmen, bilgi, belge ve raporlar verilmemiş, suçlamaya ilişkin ayrıntılı bilgilendirmede bulunulmamıştır.

Müvekkil hakkında yürütülen soruşturma kapsamında savunma yapması için on gün süre verilmektedir. Oysa suçlandığı konulara ilişkin müfettiş incelemesi aylarca devam etmiştir. Bu aşamaya kadar aleyhinde ifade veren tanıklardan haberdar olmayan müvekkilimin savunmasını hazırlaması noktasında çok ciddi bir dezavantaja sahip olduğu görülmektedir.

Son savunma alınması noktasında, esas olarak müfettiş soruşturması sona ermiş, suçlamalar yapılmış, rapor hazırlanmış ve ceza teklifleri yapılmıştır. Buna karşın AİHS'nin 6. maddesi, soruşturmaya muhatap olan kişilerin iddia tanıklarının sorguya çekmek veya çektirmek, savunma tanıklarının da iddia tanıklarıyla aynı koşullar altında davet edilmelerinin ve dinlenmelerinin sağlanmasını istemek hakkına sahip olduklarını belirtmektedir.

Bu koşullar altında tanık dinletemeyen, iddia tanıklarının sorguya çekemeyen müvekkil hakkında,

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

savunması alınmadan hakkında geçici tedbir ile görevden uzaklaştırılma kararı verildiği, henüz disiplin dosyaları hukuki olarak Üçüncü Daire'de iken HSYK İkinci Dairesi tarafından bu tedbir kararlarının verildiği hususu da dikkate alındığında söz konusu süreç sözleşme'nin 6. maddesine, dolayısıyla adil yargılanma hakkının ihlali anlamına gelmektedir.

C) Yargı mensuplarının yargılama sırasındaki hukuki takdirlerinin soruşturmaya konu edilmesi, hâkim teminatı ve yargı bağımsızlığına aykırıdır.

Verilmiş olan kararların hukuki yönden isabetli olup olmadığını takdir edecek olanın HSYK müfettişleri ve HSYK. İkinci Dairesi olmayıp kanun yolu aşamasında yargısal merciiler olması gerektiği, hâkim ve savcıların verdikleri kararlar yüzünden soruşturma ve yargılanma tehdidi altında kalmasının evrensel hukukun hiçbir ilkesine uymadığı, kuvvetler ayrılığı sistemi içerisinde yasama ve yürütme organlarının işlem ve eylemlerini denetlemekle ve suç işlediği yönünde emareler bulunan kişiler hakkında dava açıp suçun var olup olmadığını tespit etmek ve suç işlenmişse cezalandırmakla görevlendirilen yargı mensuplarının yargı içi ve dışı hiç bir müdahaleye maruz kalmadan bu görevlerini yerine getirmek zorunda oldukları, aksi takdirde somut olayda olduğu gibi yargı bağımsızlığı, kanun önünde eşitlik, hâkim teminatı, yargıya yürütme üzerinden müdahalede bulunulup bulunulmadığı gibi konuların kamuoyunda yıllarca tartışılmaya devam edeceği, verilmiş olan yargısal kararların uygulanmadığı, bu durumun hukuk devletinde kabul edilmesinin mümkün olmadığı, söz konusu soruşturmanın diğer yargı mensupları üzerindeki caydırıcı etkisinin dikkate alınmadığı gibi sebeplerle esastan da soruşturmalar evrensel normlara ve anayasa hükümlerine aykırıdır.

3. (1-a) Nolu bent ile ilgili olarak itirazlarımız;

A. Usule ilişkin itirazlarımız

1) Soruşturma izni verilmeden önce toplanan delillere göre son savunmanın alınması usul hükümlerine aykırıdır.

Yukarıda anılan HSYK üyelerinin karşı oy gerekçesinde de belirtildiği üzere; HSYK Üçüncü Dairesinin ilgili kararı ile müvekkil hakkında soruşturma açılmasına karar verilmiş ve karar Teftiş Kurulu Başkanlığına bildirilmiştir. HSYK Üçüncü Dairesinin ilgililere isnat edilen fiiller hakkında müfettiş eliyle soruşturma yapılması kararından sonra yeni hiç bir delil toplanmadan İnceleme aşamasında toplanan deliller üzerinden son savunmaların alınması ve kovuşturma yapılıp yapılmayacağı belirlenmesi için dosya İkinci Daireye tevdi edilmiştir. Bu noktada soruşturma izni verilmeden önce toplanan deliller ile alınan ifadelere dayalı olarak bu talebin yapıldığı açıktır.

Mevcut haliyle HSYK Üçüncü Dairesi tarafından verilen soruşturma izni daha önce yapılan inceleme ve soruşturmanın ve toplanan delillerin yasal zemine oturtulması anlamına gelmektedir. Başka bir deyişle, öncelikle HSYK Üçüncü Dairesi tarafından soruşturma izni verilmesi ve müfettişlerce delillerin buna göre toplanıp rapor yazılması gerekli iken önce rapor yazılmış, soruşturma izni sonra verilmiştir. İnceleme ve soruşturma raporu HSYK Başmüfettişi tarafından .../.../..... tarihinde HSYK ya sunulmak üzere hazırlanmış, .../.../..... Tarihinde soruşturma izni verilmiştir. Bu haliyle soruşturma izninden önce yazılmış olan inceleme ve soruşturma raporunun hukuken esas alınması mümkün değildir.

2) Müvekkil hakkında usulüne uygun olarak verilmiş bir soruşturma izni bulunmadığından bu husus yönünden yapılan soruşturma işlemleri usul ve hukuka açıkça aykırılık teşkil etmektedir. Şöyle ki; Başka bir deyişle,tarafından Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca müvekkilim hakkında soruşturma izni verilmemesi yönünde alınmış olan karar hiçe sayılmış ve müvekkilim hakkında soruşturma başlatılmıştır. Bu husus, Anayasa'nın 159. maddesine, evrensel normlara ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarına aykırıdır.

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

a) Soruşturma izninin aynı zamanda Kurul Başkanı olantarafından re'sen verilmesinin Anayasaya Aykırılığı;

Yukarıda belirtildiği üzere, Anayasanın 159. maddenin ilk fıkrasında “Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kurulur ve görev yapar” denilmek suretiyle Kurulun organizasyon yapısı ile işleyişine ilişkin tüm kurulların klasik bir kamu kurumundan farklı olarak “mahkemelerin bağımsızlığı” ve “hâkimlik teminatı” ilkelerine uygun olması gerektiği vurgulanmıştır. Anayasa'nın 159. maddesi lâfzı ve ruhu ile bir bütün (kül) halinde incelendiğinde; Anayasa koyucunun, yerine getirdiği nâzik ve hassas fonksiyon nedeniyle Kurulu, klasik bir kamu kurumu olarak görmek istemediği ve olağan bürokratik hiyerarşiden ayrı tutarak, Kurulu siyasi iradeden (yürütmeden) bağımsız, kendi inisiyatifini kullanabileceği ayrı ve özerk bir yapıya kavuşturmayı amaçladığı anlaşılmaktadır.

Hâkimler ve savcılar hakkında 2010 yılında yapılan anayasa değişikliği öncesinde, inceleme ve soruşturma izinleri, Adalet Bakanı tarafından (yürütme organı) yerine getirilmekteydi. Usul olarak, Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü tarafından evrak tekemmül ettirilmekte ve onay İçin Bakana arz edilmekteydi. Bu noktada Ceza İşleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan soruşturma izni verilmesi ya da verilmemesine ilişkin teklif, idari işlem açısından nihai işlemin oluşması İçin prosedür gereği yapılması gereken bir hazırlık işlemi niteliğinde İdi. Hazırlık İşlemleri, genellikle bir idarî işlemin oluşturulması prosedürünün belirli bir parçasıdır. Soruşturma işlemleri ile tavsiye, dilek, görüş, düşünce, mütalâa vb. şekillerde gerçekleştirilen bu işlemler, öğretilerde "yardımcı işlemler" adı ile de anılmaktadır. Bu tür işlemlerin, kesin ve nihaî işlem olan idari-icrai işlemi ortaya çıkarmak amacıyla yapıldıkları; dolayısıyla da üçüncü kişilerin hukuksal durumları üzerinde ve hukuk düzeninde tek başlarına bir hukuksal değer taşımadıkları kabul edilmektedir. Dolayısıyla, Anayasa değişikliği öncesi- kesin ve icrai işlem tesis etme (soruşturma ve inceleme izni verme ya da vermeme) yetkisi Adalet Bakanında iken, hazırlık işlemini yapan Ceza İşleri Genel Müdürlüğü tarafından getirilen teklif, icrai nitelikte değildi. Bu usulde Adalet Bakanı tarafından soruşturma izni verme ya da vermeme yönünde sahip olunan yetki, mutlak idi.

2010 Anayasa değişikliği sonrasında ise bu sistem değiştirilmiş ve inceleme ve soruşturma işlemlerinin, ilgili dairenin bu yöndeki teklifi ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanının oluru ile yapılabileceği düzenlemesi getirilmiştir. Bu noktada HSYK Üçüncü Dairesinin üstlendiği fonksiyon, Bakanlık Ceza İşleri Genel Müdürlüğünün değişiklik öncesi üstlendiğinden farklıdır.

Anayasa'nın 159. maddesinin dokuzuncu fıkrasında, 07/05/2010 günlü, 5982 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik sonrasında "Hâkim ve savcılarının görevlerini; kanun, tüzük, yönetmeliklere ve genelgelere (hâkimler için idari nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetleme; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hal ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemleri, ilgili dairenin teklifi ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanının oluru ile Kurul müfettişlerine yaptırılır, ” hükmü yer almaktadır.

Anayasa değişikliğinin gerekçesinde, hâkim ve savcılar hakkında inceleme ve soruşturma izni verilmesi yetkisinin Adalet Bakanına ait olması hususunun, iç ve dış kamuoyunda eleştiri konusu yapıldığı belirtilerek "Kurulun görevlerine ilave olarak getirilen en önemli yeniliğin ise, halen Adalet Bakanlığına ait olan hâkim ve savcılarının denetlenmesi yetkisinin tamamen Kurula devredilmesi olduğu" belirtilmiştir.

Anayasa hükmü gerekçesi ile birlikte yorumlandığında; Anayasa koyucunun amacının, hâkimler ile ilgili denetim işlemlerinin, yürütme organından bağımsız olarak Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından yerine getirilmesini sağlamaya yönelik olduğu görülmektedir. Yeni düzende ilgili dairenin

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

teklifi üzerine Bakan tarafından olur verilmesi usulü benimsenmiştir. Anayasa koyucu tarafından, değişiklik ile amaçlananın Adalet Bakanlığına ait olan yetkinin kurula devredilmesi olduğu gerekçede açıkça ifade edilmiştir.

Anılan anayasa hükmüne göre, hâkim ve savcılar hakkında araştırma ve gerektiğinde inceleme ve soruşturma işlemlerinin Kurul müfettişlerine yaptırılabilmesi için: ilgili dairenin teklifi ve HSYK Başkanının oluru olmak üzere iki şartın birlikte gerçekleşmesi gerekir.

Bu iki koşulun gerçekleşmemesi halinde, hâkim ve savcılar hakkında inceleme ve soruşturma yapılabilmesine olanak bulunmamaktadır.

Öte yandan, 6087 sayılı Kanun'un 6. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (ç) bendinde yapılan değişiklikle, "İlgili dairenin teklifi üzerine, hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma yapılması işlemlerine olur vermek şeklinde olan hükme ayrıca inceleme ve soruşturma yapılmasına yer olmadığına ilişkin işlemlere olur vermek" cümlesi eklenmiştir.

Bu hükmün iptali talebi ile ilgili yapılan başvuru üzerine Anayasa Mahkemesi, .../.../.... gün ve .../...nolu kararında iptal hükmü kurmamakla birlikte, kanun değişikliği sonrasında da Bakan tarafından resen işlem tesis edilemeyeceği, bu noktada ilgili dairenin teklifinin zorunlu olduğu görüşünü benimsemiştir, mahkeme iptal hükmü kurmasına gerekçe olarak, mevcut kuralın önceki kuraldan farklı ve yeni hukuki bir durum doğurmadığını göstermiştir.

Anayasa Mahkemesine göre, hâkim ve savcılar hakkında inceleme ve soruşturma yapılabilmesi için ilgili dairenin inceleme ve soruşturma yapılması yolunda teklifte bulunması zorunlu olup, ilgili dairenin bu yönde bir teklifi olmaksızın Başkan tarafından inceleme ve soruşturma izni verilebilmesi mümkün bulunmamaktadır.

2010 Anayasa değişikliği yapılırken ilgili maddenin gerekçesinde, hâkimler ile ilgili denetim yetkisinin Adalet Bakanlığından kurula devredildiğinin ifade edilmesi ile birlikte Anayasa Mahkemesinin gerekçesi dikkate alındığında, siyasi bir kişilik olan Adalet Bakanı tarafından HSYK Başkanı olarak ilgili dairenin teklifi dikkate alınmadan işlem yapılması Anayasa hükmüne aykırıdır.

Anılan Anayasa Mahkemesinin kararı ayrıntılı bir şekilde irdelendiğinde;

15.02.2014 tarih ve 6524 sayılı "Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'la birlikte HSYK'nın yapısı ve işleyişiyle ilgili bir takım değişiklikler yapılmıştır. 6524 sayılı Kanun'un çeşitli hükümlerinin iptali için yapılan başvuru üzerine, Anayasa Mahkemesi, tarih, .../... E. ve .../... K. sayılı kararı ile 6524 sayılı Kanun'un pek çok maddesiyle ilgili iptal kararı vermiş, bazı maddelerinin yürütmesini durdurmuş, bazı maddelerin ise nasıl anlaşılması ve uygulanması gerektiği konusuna gerekçeli kararında uygulayıcılara ışık tutmuştur.

6524 sayılı Kanun'un 23 üncü maddesiyle 6087 sayılı Kanun'un ikinci fıkrasının (ç) bendi şu şekilde değiştirilmiştir; "ç) İlgili dairenin teklifi üzerine hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma yapılması işlemleri ile inceleme ve soruşturma yapılmasına yer olmadığına ilişkin işlemlere olur vermek." Madde metninin Önceki hali "ç) İlgili dairenin teklifi üzerine hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma yapılması işlemlerine olur vermek" şeklinde iken, değişiklik ile madde metnine " ...inceleme ve soruşturma yapılmasına yer olmadığına ilişkin işlemlere olur vermek " kısmı eklenmiştir.

Anayasa Mahkemesi bu bentte yapılan değişikliğin Anayasaya aykırılık sorununu bu bendin nasıl anlaşılması gerektiği konusuyla birlikte incelemiş ve konuya ilişkin iptal başvurusunu Anayasanın 159 uncu maddesinin dokuzuncu fıkrası çerçevesinde değerlendirmiştir. Bu fıkra; "Hâkim ve savcılarının görevlerini; kanun, tüzük, yönetmeliklere ve genelgelere (hâkimler için idari nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetleme; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

işlemediklerini, hal ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemleri, ilgili dairenin teklifi ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanının oluru ile Kurul müfettişlerine yaptırılır." hükmü bulunmaktadır. Anayasa Mahkemesine göre, anılan Anayasa hükmü uyarınca, hâkim ve savcılar hakkında araştırma ve gerektiğinde inceleme ve soruşturma işlemlerinin Kurul müfettişlerine yaptırılabilmesi için ilgili dairenin teklifi ve HSYK Başkanının oluru gerekmektedir. Bu iki koşulun birlikte gerçekleşmemesi halinde, hâkimler ve savcılar hakkında inceleme ve soruşturma yapılabilmesine olanak bulunmamaktadır.

Anayasa Mahkemesi dava konusu kuralın, hukuki sonuçları itibarıyla. 6524 sayılı Kanunla yapılan değişiklikten önceki kuraldan farklı olmadığını değerlendirerek kararın ilgili kısmında şu açıklamalarda bulunmuştur; "Dava konusu kural, önceki kuraldan farklı ve yeni hukuki bir durum doğurmadığından, hâkim ve savcılar hakkında inceleme ve soruşturma yapılabilmesi için ilgili dairenin inceleme ve soruşturma yapılması yolunda teklifte bulunması zorunlu olup, ilgili dairenin bu yönde bir teklifi olmaksızın Başkan tarafından inceleme ve soruşturma izni verilebilmesi mümkün bulunmamaktadır."

Anayasa Mahkemesi vermiş olduğu kararında, düzenlemenin öncekinden farklı bir yenilik getirmediğini gerekçe göstererek bu hükmün iptali yoluna gitmemekle birlikte, söz konusu hükmün nasıl anlaşılması ve uygulanması gerektiği konusuna; Anayasanın 159 uncu maddesinin dokuzuncu fıkrasını dayanak tutarak açıklık getirmiştir. Doktrinde Anayasa Mahkemesinin yorumlu ret kararının ve buradaki gerekçenin bağlayıcı olup olmadığı konusunda farklı görüşler bulunmakla birlikte, yorumlu ret kararının ve buna dayanak oluşturan gerekçenin yol göstericiliği konusunda herhangi bir tartışma bulunmamaktadır.

Kaldı ki AİHM'in çeşitli kararlarında da vurgulandığı üzere, mahkeme kararlarının gerekçelerinin de bağlayıcı olduğu yönündeki kararları ilerdeki bölümlerde açıklanacaktır.

Anayasa Mahkemesinin HSYK Üçüncü Dairesi ile Adalet Bakanı arasında hâkim ve savcılarının inceleme ve soruşturma izinlerine ilişkin yetkilerinin sınırlarını belirleyen bu açık ve net gerekçeli kararı karşısında, Adalet Bakanının 3. Dairenin bir teklifi olmadan hâkim ve savcılar hakkında herhangi bir araştırma, inceleme ya da soruşturma başlatma yetkisi kesinlikle bulunmamaktadır. Diğer taraftan Adalet Bakanının 3. Dairenin vermiş olduğu bir inceleme kararını soruşturmaya dönüştürmesi veya muhakkik eliyle inceleme yapılması yönündeki kararını müfettiş marifetiyle yapılması şeklinde değiştirmesi de kesinlikle olanaklı değildir.

HSYK Üçüncü Dairesince usulüne uygun olarak verilmiş bir soruşturma izni teklifi olmadığı halde Kurul Başkanı sıfatıyla Adalet Bakanının tek başına vermiş olduğu soruşturma iznine istinaden Kurul Müfettişlerinin de soruşturma yapma yetkisi bulunmamaktadır. Bu kapsamda HSYK Teftiş Kurulunun ve müfettişlerin kime karşı sorumlu olarak çalışacağı konusuna ilişkin olarak açıklamalar yapmak gerekmektedir.

Konu ile ilgili 6524 sayılı Kanun'un 31 inci maddesiyle, 6087 sayılı HSYK Kanunu'nun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "iki" ibaresi "üç", ikinci fıkrasında yer alan "Üçüncü Daire Başkanının" ibaresi "Başkanın", üçüncü fıkrasında yer alan "Kurula" ibaresi "Başkana", dördüncü fıkrasının (c) bendinde yer alan "Kurul" ibaresi "Başkan" şeklinde değiştirilmişti. Anayasa Mahkemesi verdiği iptal kararıyla, 6087 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin 3 üncü fıkrasında yer alan; "Kurul müfettişleri, görevlerini yerine getirirken Teftiş Kurulu Başkanına; Teftiş Kurulu Başkanı ise Başkana karşı sorumludur" hükmündeki "Kurula" ibaresinin "Başkana" şeklinde değiştirilmesinde şu gerekçeye yer verilmiştir. "Sorumluluk" kavramı bir görevin gereği gibi yerine getirilip getirilmediği yönünden bir değerlendirmeyi ve bunun sonucuna göre işlem yapmayı ifade eder ve bu durum ancak hiyerarşik ilişkilerde söz konusu olabilir. Teftiş Kurulu ile Kurul Başkanı olan Adalet Bakanı arasında ise böyle bir hiyerarşik ilişkinin kurulması Anayasaya göre mümkün bulunmamaktadır ve Anayasaya aykırı olan

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

"Başkana" ibaresinin iptaline karar verilmiştir.

Anayasa Mahkemesi ayrıca aynı maddenin 4. fıkrasının (c) bendinde yer alan "kanun, tüzük ve yönetmeliklerde gösterilen veya Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak" hükmündeki "Kurul" ibaresinin "Başkan" şeklinde değiştirilmesinin Anayasaya aykırı olması nedeniyle "Başkan" ibaresinin iptaline karar vermiştir. Bu husustaki gerekçe de şöyle ifade edilmiştir: Görev verme kavramı altlık üstlük ilişkisini gösteren hiyerarşik ilişkilerde geçerlidir. Anayasanın 159. madde hükmü gözetildiğinde Başkan ile Teftiş Kurulu arasında böyle bir hiyerarşik ilişki bulunmamaktadır ve yukarıdaki paragraftaki açıklamalar uyarınca Kurul Başkanının Teftiş Kuruluna kanunda, tüzükte, yönetmelikte belirtilenlere benzer görevler verebilmesinin Anayasaya aykırı olduğu sonucuna varılmıştır.

6524 sayılı Kanun'un 31 inci maddesiyle 6087 sayılı Kanun'un 14 üncü maddesinin 2 inci fıkrasındaki "Üçüncü Daire Başkanının" ibaresi "Başkanın", şeklinde değiştirilmesinin İptali istemiyle yapılan başvuruda ise şu değerlendirmeyi yapmıştır: Kanun'un 14 üncü maddesi uyarınca Teftiş Kurulu ve müfettişler mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre görev yapmaktadır; Teftiş Kurulunun verimli şekilde işlemesi ya da kurum içi koordinasyonun gerçekleştirilmesi bakımından bazı idari tedbirleri almak üzere Kurul Başkanına Teftiş Kurulunun gözetimi yetkisi verilmesi, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre görev yapan Teftiş Kurulu ve müfettişlerin bağımsızlık ve tarafsızlıklarına aykırı bir durum teşkil etmeyecektir. Bu açıklamayla gözetim yetkisinin çerçevesi belirlenmektedir, devamla, Anayasanın 159 uncu maddesine göre Kurulun temsil ve yönetimi Kurul Başkanına aittir. Yönetim kavramı aynı zamanda o kurum veya kurulun verimli çalışmasını gözetmeyi de içerir. Bununla birlikte müfettişleri yönlendirme ve denetleme yetkisini kesinlikle içermeyen gözetim yetkisi bu çerçevede Anayasaya aykırı bulunmamıştır.

6524 sayılı Kanun'un 33. maddesiyle 6087 sayılı Kanun'un 16. maddesinin 1 numaralı fıkrasının (e) bendinde yer alan "ilgili daire başkanı" ibaresinin "Başkan" şeklinde değişikliğine dair düzenlemenin ele alınmasında ise; "kanun, tüzük ve yönetmeliklerde gösterilen veya Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak veya yaptırmak" görevinin yukarıda 14. maddenin 4 üncü fıkrası (e) bendindeki değişiklik hakkındaki açıklamalar doğrultusunda iptaline karar verilmiştir.

Bu anlamda; Anayasanın 140. maddesinde, hâkimlerin; "mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı" esaslarına göre görev yapacakları, hâkimler ve savcılar hakkında disiplin kovuşturması açılması ve disiplin cezası verilmesi, görevleriyle ilgili veya görevleri sırasında işledikleri suçlarından dolayı soruşturma yapılması ve yargılanmalarına karar verilmesi, meslekten çıkarılmayı gerektiren suçluluk veya yetersizlik hallerinin "mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı" esaslarına göre kanunla düzenleneceği belirtilmiştir.

07.05.2014 gün ve 5982 sayılı Kanun'la Anayasanın 144 üncü maddesinde değişiklik yapılarak adalet müfettişlerince yapılacak denetimin, adalet hizmetleri ile savcıların idari görevleri yönünden denetimi ile sınırlandırılmış ve Adalet Bakanının geniş yetkisinin bulunduğu bu alan ayrı yasal düzenleme altına alınmıştır.

Anayasanın 159 uncu maddesiyle oluşturulan Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu idarî bir kurul olmakla birlikte "mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı" esaslarına göre kurulup faaliyet göstermektedir ki, bu özellik aslında haklarında işlem tesis ettikleri hâkimlik ve savcılık mesleğinin niteliğinden kaynaklanmaktadır. Bu nedenle bu hususa Anayasanın "yürütme" bölümünün "idare" başlıklı kısmında değil, "yargı" başlıklı bölümünde yer verilmiştir. 159 uncu madde uyarınca hâkim ve savcılar hakkında denetim; görevlerinden dolayı veya sırasında suç işleyip işlemedikleri, hal ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırma ve gerektiğinde haklarına inceleme ve soruşturma işlemlerinin, ilgili dairenin teklifi ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanının oluru ile Kurul müfettişlerine veya daha kıdemli hâkim veya savcı eliyle yaptırılabilceği hüküm altına alınmıştır.

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

6087 sayılı Kanun'un HSYK 3. Dairesinin de görevlerini düzenleyen 9. Maddenin 3.fikrasının (b) bendinde "Hâkim ve savcıların görevlerini; kanun, tüzük, yönetmelik ve genelgelere (hâkimler için idari nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarına ilişkin denetleme işlemlerini Teftiş Kuruluna yaptırmak."(ç) bendinde ise: "Hâkim ve savcıların görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hâl ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını Kurul müfettişleri veya müfettiş yetkilerini haiz kıdemli hâkim veya savcı eliyle araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemleri için teklifte bulunmak" şeklinde düzenleme yapılmıştır.

Mevcut düzenlemeler ışığında HSYK idari bir Kurul olmasına karşın, kendine has özellikler taşımakta ve merkezî idare İle Kurul temsil ve yönetim yetkisi verilen Adalet Bakanı ile ilişkisinde sınırlar ve çerçeve belirlenmiş bulunmaktadır. Bu bağlamda Kurul Başkanıyla Teftiş Kurulu arasında koordinasyon ve verimli çalışmayı hedefleyen gözetim ilişkisi mevcut olduğu kabul edilmekle birlikte, bu durum onun Teftiş Kuruluna emir vermesini de kapsayan hiyerarşik bir ilişki olarak değerlendirilemeyecektir. Teftiş Kurulu, Kurul adına görev yapar ve ona karşı sorumludur. Anayasa Mahkemesi verdiği iptal kararlarıyla, Anayasada öngörülen yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile hâkimlik ve savcılık teminatının sağlanmasında önemli bir güvence olarak Teftiş Kurulunun Adalet Bakanına karşı değil siyasi etkilerden uzak bir şekilde Kurulun emir ve sorumluluğu altında çalışması gerektiği hususunu ortaya koymuştur. Başka bir anlatımla, Teftiş Kurulu Başkanlığı ve uhdesindeki müfettişler ile inceleme ve soruşturmalarda istihdam edilecek muhakkiklerin (soruşturma yapmak üzere seçilen, hakkında soruşturma yapılan kişiden daha kıdemli hâkim ve savcılar), görevlerini ifa ederken Kurula karşı sorumlu oldukları izahtan varestedir.

Bu anlamda; hâkimler ve savcılar hakkında görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip İşlemedikleri veya haklarında gerçekleştirilecek disiplin soruşturmasına esas olmak üzere yapılan her türlü ihbar ve şikâyetlerin inceleme mercii HSYK Üçüncü Dairesidir. Araştırma, inceleme veya soruşturma yapılıp yapılmayacağı ve bunun müfettiş ya da muhakkik marifetiyle yapılıp yapılmayacağı belirlenmesi de münhasıran üçüncü Dairenin görevindedir. Kurul Başkanının görevi ise denetim, araştırma, inceleme veya soruşturma işlemleri ile bunların müfettiş ya da muhakkik tarafından gerçekleştirilmesine dair Daire teklifine "Olur" vermekten ibarettir. Bu anlamda Daire tarafından teklif edilmesine karar verilmeyen herhangi bir inceleme veya soruşturma işleminin, sadece "Olur" verme yetkisine haiz Kurul Başkanı tarafından doğrudan verilmesi ve bu kararın bir uzantısı olan müfettiş veya muhakkik görevlendirilmesi yoluna bizzat Kurul Başkanı tarafından gidilmesi yetki gaspı tartışmalarını da gündeme getirecektir.

Anayasanın 159. maddesi ve Anayasa Mahkemesinin ortaya koymuş olduğu bu gerekçeler çerçevesinde, Adalet Bakanının HSYK Üçüncü Dairesi tarafından ilgililer hakkında inceleme veya soruşturma yapılması yönünde bir irade ve teklifinin bulunmadığı durumlarda. Anayasa tarafından Bakana verilmeyen bir yetkinin kullanılması gibi hukuk âleminde mevcut bulunmayan, doğrudan ve tek taraflı olarak Kurul Başkanı tarafından müfettiş veya muhakkik marifetiyle yaptırılan inceleme ve soruşturma işlemlerinin yok hükmünde sayılmaları gerekmektedir.

Nitekim kamuoyuna yansıyan ve HSYK Üçüncü Dairesinin herhangi bir inceleme ve soruşturma izni teklifi bulunmadan, Kurul Başkanı sıfatıyla Adalet Bakanının tek başına verdiği inceleme ve soruşturma işlemleri üzerine yaptırılan müfettiş inceleme ve soruşturmasının yok hükmünde sayılmasına karar verdiği de bilinmektedir.

Bu nedenle müvekkil hakkındaki (1-a) nolu bentteki iddia yönünden anayasal ve yasal normlara uygun olarak verilmiş bir soruşturma izni bulunmadığından, yok hükmünde olan bir karar uyarınca yapılan müfettiş soruşturmasının da herhangi bir geçerliliği bulunmayacaktır. Bu kapsamda yok hükmündeki bir karar ve soruşturmaya dayandırılan hakkımdaki disiplin soruşturması ve halen devam

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No	Karar No	Karar Tarihi
....../../.....

eden görevden uzaklaştırma tedbirinin de hukuka aykırı olacağı izahtan varestedir.

b) Soruşturma izninin kurul başkanı olan adalet bakanı tarafından re'sen verilmesi evrensel normlara aykırıdır:

Anayasa'nın 90. maddesinde "Usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. (Ek cümle: 07/05/2004 - 5170 S.K./7.mad) usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır." hükmü yer almış olup, bu hükme istinaden insan haklarına ilişkin evrensel normlar ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatları Türk yargı sistemi için bağlayıcı niteliktedir. Dolayısıyla hâkim ve savcıların soruşturma ve inceleme işlemlerinin başlatılmasına ilişkin anayasa ve yasa hükümleri yorumlanırken evrensel norm ve ilkeler de dikkate alınmalıdır.

Evrensel insan hakları belgelerinde, mahkemelerin bağımsız olmasının yanında yargı sisteminin organizasyonu ve yönetiminden sorumlu olacak yargı kurulunun yapısının, mali olanaklarının, yetki ve görevleri ile yasama ve yürütme organı ile etkileşiminin de bağımsızlık ilkesine uygun olacak şekilde belirlenmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Bu belgeler arasında yer alan Avrupa Hâkimleri Danışma Konseyi'nin 1 no'lu tavsiye kararında, hâkimlerin disiplin işlerini yürütecek olan otoritenin, yasama ve yürütme organından bağımsız kurullar olması gerektiği ifade edilmektedir. Yargı kurullarının oluşturulmasının amacı, yargının kendi kendini yönetecek bir yapıya kavuşturulması yoluyla mahkemelerin ve bireysel olarak hâkimlerin bağımsızca karar verebilmesini, dolayısıyla hukukun üstünlüğünü sağlamaktır.

Avrupa Hâkimleri Danışma Konseyinin 10 numaralı tavsiye kararında ise; ifa ettiği görevler ve üye yapısı ülkeden ülkeye değişmekle birlikte, kuvvetler ayrılığının bir gereği olarak yargı kurullarının, hâkimlerin bağımsızlığını garanti edecek bir tarzda yapılandırılması gerektiği belirtilmiştir.

Venedik Komisyonunun cdl (2012) 035-27 Nisan 2012 tarihli görüşünde de, yargı politikasının belirlenmesi ve uygulanmasında Bakanlık yoluyla ya da Yargı Kurullarına üye seçimi yoluyla siyaset kurumunun ve yürütmenin gereğinden fazla müdahil olması da eleştirilmiştir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. maddesi kapsamında iç hukukta yürütülen yargısal süreçlerin adil olup olmadığının denetimini yaparken, öncelikle mahkeme ya da hâkimin yeterince bağımsız olup olmadığını tespit etmektedir. Bu konuda AIHM, genel olarak yargı sisteminin, özelde ise uyuşmazlığı karara bağlayan mahkemenin bağımsız olduğundan söz edebilmek için taşıması gereken bazı objektif ve sübjektif kriterler aramaktadır. Mahkeme, yargının objektif bağımsızlığına, o ülkenin yargıya ilişkin kurumsal ve anayasal düzenlemelerini değerlendirerek karar vermektedir.

Gerçekten AIHM, yargı sisteminin yeterince bağımsız sayılıp sayılamayacağını araştırırken hâkimlerin atanma ve görevden alınma usulünü, görev sürelerini, hâkimlere emir ve talimat verme yetkisine sahip bir makamın bulunup bulunmadığını, haklarındaki itham ve şikâyetlerin yargı bağımsızlığı ilkesinin gereği olarak yürütme organından bağımsız yürütülüp yürütülmediğini, öngörülen usul kuralları ve doğal üyeler yoluyla disiplin süreçlerinde yürütme organının bir etkisinin bulunup bulunmadığını, hakkında itham ve şikâyette bulunulan kişilerin her türlü iç ve dış etkiden korunmasına hizmet eden usuli güvencelerin olup olmadığını, inceleme ve soruşturmanın yargı yetkisi kapsamında vicdani kanaate göre özgürce şekillenen yargısal takdir ve kararları hedef alıp almadığını, kanun yolunda düzeltilmesi mümkün olan takdir veya hatalarının inceleme ve soruşturmaya konu edilip edilmediğini, inceleme ve soruşturmanın yargısal konulara ilişkin olması halinde karar veren mercii tarafından (HSYK) adaletle hükmetmesi beklenen diğer yargı mensupları üzerindeki caydırıcı etkisinin dikkate

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
----------------------------	--------------------------------	------------------------------

alınıp alınmadığını, disiplin sürecinin kimin tarafından başlatıldığını, karar veren makamın yeterince bağımsız olup olmadığını ve sair konuları dikkate almaktadır. Ayrıca genel bir bakış açısı ile değerlendirildiğinde, mahkemenin ve bütün olarak yargı sisteminin yeterince bağımsız bir görüntü verip vermediği de AİHM tarafından değerlendirilmektedir.

Yine ülkemiz kurumlarının talebi üzerine yargı sisteminin işleyişi üzerine rapor hazırlayan Tarafından hazırlanan tarihli “Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu’nda Şubat tarihinde 6524 sayılı Kanun ile yapılan değişikliğe ilişkin raporda; Kanun değişikliği sonrasında HSYK üzerinde siyasi otorite ve yürütmenin denetim ve etkisinin arttığı, sistemin tarafsız ve bağımsız olarak işlediğine ilişkin kamuoyu algısının devam edebilmesi için HSYK tarafından ülke gündemini meşgul eden hassas davalara bakan savcılarının görev yerlerinin değiştirilmesinin gerekçelerinin tatmin edici bir şekilde kamuoyu ile paylaşılması gerektiği belirtilmektedir. Dahası, bu tasarrufların kamuoyunda hoşça gitmeyen kararları veren hâkim ve savcılarının görev yerinin değiştirildiği algısına neden olması nedeniyle yargı bağımsızlığını zedelediği ifade edilmektedir. Yaşanan olaylar göstermektedir ki, atamaların objektif yapılmasını sağlamanın yolu, yargısal denetimden geçmektedir. Ayrıca, yargısal süreçlere dışarıdan müdahaleyi önleyecek başkaca tedbirler de öngörülmelidir.

Yargının sadece yasal metinlerde (de jure) bağımsız olması yeterli olmayıp, gerçekten (defacto) bağımsız olması zorunlu olduğundan, soruşturma savcıları ile sorumlu başsavcılarının bu kadar kolay görev yerinin değiştirilmesini engelleyecek düzenlemeler yapılması zorunludur. Bu noktada yapılan tavsiye, 10 yıllık zorunlu görev bölgesi hizmetinden sonra hâkim ve savcılarının görev yerinin soruşturma gibi zorunlu nedenler olmadan değiştirilmemesidir. Özellikle unvanlı görev olan başsavcılık ve mahkeme başkanlığı görevlerinden almak ve bu kişiler için disiplin yaptırımını öngörmek için hem usuli ve hem de esasa ilişkin objektif şartlar öngörülmeli ve bu karar Genel Kurulun 2/3 çoğunluğu ile alınmalıdır.

Bu noktada, HSYK’nın yürütme organından bağımsız olması ve kamuoyu tarafından bağımsız olarak algılanmasının önemine dikkat çekilmiş ve 2014 yılında Yüksek Kurul’un aldığı pozisyon dikkate alındığında, Adalet Bakanı’nın kurulun başkanı ve müsteşarın doğal üye olmasının bağımsız olarak karar verilmesini güçleştirdiği ifade edilmiştir. Rapora göre evrensel normlara göre Bakan ve müsteşarın kuruldaki rol ve pozisyonu sembolik olmalıdır.

Anılan raporda kurul Başkanı sıfatıyla Adalet Bakanının inceleme ve soruşturma işlemlerinin başlatılmasındaki “onay yetkisi” de (Olur verme) eleştiri konusu yapılmıştır. Buna göre, yargı mensupları hakkında soruşturma ve inceleme izinlerinin Bakanın iznine bağlı olması yargı bağımsızlığına aykırıdır.

Yukarıda yer verilen evrensel normlar ve Anayasa değişikliğinin gerekçesi dikkate alındığında, soruşturma ve inceleme izinlerine ilişkin HSYK Başkanı sıfatıyla Adalet Bakanının onayının alınması yargı bağımsızlığı ilkesine aykırıdır.

Buna ek olarak; AİHM kararlarında, yönetimin siyasi organları ile yargı arasındaki güçler ayrılığı kavramının önemine vurgu yapılmış ve yargı sistemine yönelmiş dış baskılara karşı güvencelerin varlığı ve yargı organının bağımsız bir görüntü sergileyip sergilemediği konusu da değerlendirilmiştir.

Genel bir bakış açısı ile değerlendirildiğinde, başvuru yapılan olaya ilişkin iç hukuk sisteminde yürütülen hukuki sürecin bağımsız ve tarafsız olarak sürdürülmesi yeterli olmayıp dışarıdan bakan makul bir kişi tarafından tarafsız ve bağımsız olarak algılanması da gereklidir. Bu husus,-.....,-.....,-.....,-..... başta olmak üzere hâkim ve savcılar hakkında verilmiş olan tüm AİHM kararlarında değerlendirilmiştir.

.....-.....kararında belirtildiği üzere; tarafsızlık, kural olarak, peşin hüküm ve ön yargı yokluğuna işaret eder, mahkemenin yerleşik içtihatlarına göre, 6. maddenin 1. fıkrasının amaçları bakımından tarafsızlığın varlığına; (1) belli bir yargıcın kişisel kanaatleri ve davranışlarına, yani, belli bir yargıcın belli bir davada kişisel peşin hüküm veya önyargısı olup olmadığına dikkat eden subjektif teste

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

ve (2) objektif teste, yani mahkemenin kendisinin ve diğer yönleri arasında, oluşumunun, tarafsızlık bakımından herhangi bir haklı şüphelyi ortadan kaldıracak yeterli güvenceleri sunup sunmadığının belirlenmesine göre, saptanmalıdır. Bu açıdan, “adaletin sadece yerine gelmesi yetmez, yerine geldiğinin de görülmesi gerekir” (....., § 42). Risk altında olan, demokratik bir toplumda mahkemelerin halkta uyandırması gereken, güvendir.

AİHM, karar verecek merciin bağımsız ve tarafsız bir görüntü sergileyip sergilemediğini tespit ederken tarafların sürecin tarafsız yürütülmediği yönündeki makul şüphelerini dikkate almaktadır. Buna göre, kurulun üye kompozisyonunun tarafsızlığı teminat altına alacak nitelikte olmaması, üyelerden herhangi birisi ile hakkında karar verilecek kişi arasında husumet bulunması, karar verilecek olay ile karar verme sürecine katılan kişilerden herhangi birisinin ilgisinin olması (lehe veya aleyhe) gibi durumlarda sürecin tarafsız olarak yürütülmediğine ilişkin makul şüphenin varlığı kabul edilmektedir. (.....-..... Fransa- 63).

Ayrıca, karar verme sürecinin farklı aşamalarında aynı kişinin farklı fonksiyonlara sahip olarak birden fazla farklı rol üstlenmesi de tarafsızlığı gölgelemektedir. (.....,; Fransa, 59). Bu nedenle, soruşturma başlatan kişinin sonra disiplin kararına katılması veya kararın daha sonra aynı kişinin onayına sunulması tarafsızlık açısından kabul edilebilir bulunmamaktadır.

Yukarıda yer verilen evrensel normlar, anayasa değişikliğinin gerekçesi ve Anayasa Mahkemesi kararının gerekçesi dikkate alındığında, soruşturma ve inceleme izinlerine ilişkin olur kararı verilirken HSYK Başkanı sıfatıyla Adalet Bakanının ilgili dairesinin teklifini dikkate almadan re’sen bu kararı verebileceğini kabul etmek, hem Anayasa hem de yargı bağımsızlığı ilkesine aykırı olacaktır.

Kaldı ki böyle bir durumda HSYK Üçüncü Dairesinin görev yapmasının da bir anlamı kalmayacaktır.

c) Soruşturma izninin kurul başkanı olan Adalet Bakanı tarafından re’sen verilmesi, idari işlem teorisine de aykırıdır.

Hâkim ve savcılar hakkında soruşturma izni verilmesi ya da verilmemesi yönündeki HSYK Üçüncü Dairesinin teklifinin dikkate alınmaması, zincir işlemin bir halkası olan daire işlemini, 2010 Anayasa değişikliğinden önce bu konuda tesis edilen Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü işlemi gibi hazırlık işlemi niteliğine dönüştürecektir. Bu husus ise, idare hukuku açısından mümkün değildir. Zira hazırlık işlemleri, aynı idari birim içerisinde nihai işleme yardımcı olmak üzere yapılan işlemlerdir. Genellikle nihai oluru veren makam, idari birimin hiyerarşik amiri konumundadır. 6087 sayılı Yasa ile getirilen sistem ve Anayasanın 159. maddesinde ise, Adalet Bakanı Kurul Başkanı olmasına karşın dairelerin hiyerarşik olarak amiri ya da üstü değildir. Zira HSYK'nın mahkemelerin bağımsızlığı ilkesi doğrultusunda çalışacağı Anayasanın amir hükmüdür. Bu nedenle ilgili dairesinin işlemi, hazırlayıcı işlem olmayıp, zincir işlemin bir halkasıdır. Zincir işlemlerde işlemin hukuk alanında değişiklik yapması, iradelerin örtüşmesine bağlıdır.

Doktrinde zincir işlemlerin, belirli ve nihai bir sonucu doğurmak amacıyla birbirini takip eden ve tamamlayıcı bir dizi işlem olduğu kabul edilmektedir. Bu işlemlerin yapılabilmesi, birden çok idari makamın irade açıklamasına bağlıdır. Zincir işlemin iki temel özelliği bulunmaktadır: İşlemlerin zincirin halkalarında olduğu gibi belli bir sırayla birbirlerini izlemeleri ve aralarında hukuki bir bağ bulunmasıdır. Zincir işlemler arasındaki hukuki bağ nedeniyle, halka işlemlerin her hangi birisindeki hukuka aykırılıklar, nihai işlemi de sakatlayacaktır. Zincir işlemin hukuk alanında değişiklik yapması, amaç işlemin oluşumuna kadar aynı ya da değişik merci ve organların aynı yönde irade açıklamalarını gerektirmektedir. Zincir işlemlerde zincir içinde yer alan halka işlemler kendilerinden sonra gelen halka işlemler bakımından hukuki dayanak oluşturur. Burada üzerinde durulması gereken husus, nihai işleme kadar zincir içindeki halka işlemlerin bir devamlılık içinde birbirini izlemesi gerekir. Zincir işlemlerde farklı

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

birimlerin irade beyanlarının sonuç doğurması için nihai işleme kadar açıklanan iradeler arasında uyum ve işbirliği olması gerekir. Zincir işlemlerde, birkaç idari makamın birlikte ve aynı yönde hareket etmesi sonucu hukuki bir sonuç ortaya çıkmakta, iradelerin çatıştığı ya da eksik olduğu durumda ise işlem hukuki olarak doğmamaktadır. Burada farklı İradelerin sahibi olan idari makamlar. İşlemlerde kurucu irade durumundadırlar. Hukuk açısından anlamlı tek işlem, farklı irade açıklamalarının uyumlulaştığı birleşme işlemidir.

Yukarıda yer verilen açıklamalara göre, HSYK Üçüncü Dairesinin soruşturma izni konusunda almış olduğu karar, Anayasa değişikliği öncesinde Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'nün yaptığı işlemler gibi hazırlık İşlemi niteliğinde olmayıp zincir işlemin kurucu unsurlarından birisidir. Nihai işlemin hukuk âleminde sonuç doğurması zincirin halkaları ile olan bağının kopmamasına bağlıdır.

Bu nedenlerle, Kurul Başkanı sıfatıyla Adalet Bakanının ilgili dairenin görüşünün aksine irade açıklaması, hâkimlerle ilgili denetim süreçlerinde siyasi bir kişilik olan Adalet Bakanını tek yetkili organ haline getireceğinden, bu yorum evrensel ilkelere, AİHM kararlarına, Anayasanın 159. maddesine, Anayasa Mahkemesi kararına ve idari işlem teorisine aykırıdır.

3) Soruşturma adil yargılanma hakkı ilkesine aykırı yürütülmüştür.

a) Müvekkil lehine olan delillerin toplanması zorunluluğuna uyulmamıştır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine göre, hâkimler hakkındaki disiplin süreçleri, adil yargılanma hakkı ilkesine uygun olarak yürütülmelidir, mahkemeye göre adil yargılanma hakkı, demokratik bir toplum düzeninin en önemli gerekliliklerinden biridir. Bu nedenle, 6. maddenin öngördüğü usuli hak ve güvenceler olabildiğince geniş yorumlanmaktadır.

Mahkemeye göre, adil yargılanma ilkesine uyulup uyulmadığı belirlenirken, yargı sisteminin organizasyonu, kararı veren mahkeme ya da kurulun oluşumu ve karar verme süreçlerindeki iş ve işlemler birlikte değerlendirilmektedir

Olayı soruşturmakla görevlendirilen müfettişler, ilgililerin lehine ve aleyhine olan tüm delilleri toplamak zorunda olduğundan, oy çokluğu ile verilen HSYK Üçüncü Dairesi'nin belirtilen kararındaki muhalefet şerhlerini görüp değerlendirmeden rapor hazırlanması silahların eşitliği prensibine aykırıdır. Zira, soruşturma başlatılması yönünde karara imza atan üyelerin görüşleri soruşturmada müvekkil açısından aleyhe bir durum meydana getirmekte iken, soruşturma yapılmaması yönünde görüş bildiren diğer 3 üyenin görüşleri müvekkil için lehe bir durumdur. Bu noktada müfettişlerce aleyhe olan görüş ve karara uygun deliller üzerinden tedbir talebinde bulunulmuş ancak lehe olan görüşler dikkate alınmamıştır. Henüz muhalefet şerhlerinin gerekçesi bile müfettişler tarafından görülmediğinden, lehe olan deliller toplanmamıştır.) Çekişmeli yargılama ilkesine uyulmamıştır.

AİHS'nin 6 maddesinde herkesin kanunla kurulmuş, tarafsız ve bağımsız bir mahkemeye başvurma hakkına sahip olduğu ifade edilmiştir. Madde metninde klasik mahkeme (court) deyimi yerine kurul (tribunal) ifadesi kullanılmıştır. Buna göre, iç hukukta mahkeme gibi kesin nitelikte kararlar veren idari kurullarda AİHS'nin 6. maddesi kapsamında mahkeme olarak değerlendirilmektedir. (.....-..... kararı paragraf) HSYK'nın hâkimlerle ilgili verdiği ve yargı denetimine kapalı olan işlemleri de bu kapsamda görülmektedir. Bu nedenle, bir mahkemenin taraflara adil yargılanma ilkesinin gereği olarak sağlaması gereken tüm usuli hak ve güvenceler HSYK tarafından hakkında disiplin yaptırımını uygulanacak hâkim ve savcılara sağlanmak zorundadır. (.....-....., 45).

Mahkeme, hakkında yaptırım uygulanacak hâkim ve savcılarının çekişmeli bir yargılamada (adversarial proceedings) tarafların sahip olması gereken tüm usuli hak ve güvencelere sahip olduğunu belirtmektedir. Bu hak ve güvencelerden herhangi birisinin ihlali bütün olarak sözleşme'nin 6.

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

maddesinin ihlali olarak değerlendirilmektedir. Çekişmeli yargılama, bir uyuşmazlıkta tarafların dosya içerisinde bulunan tüm delillere ulaşmasını, karşı tarafın delillerini inceleyip gerekirse uzman kuramlarda orijinal olup olmadığını inceleyebilmesini, tanıkları sorgulayabilmesini, tüm suçlamalara, delillere, raporlara ve tanık ifadelerine karşı beyanlarda bulunup karşı tezlerini sunabilmesini gerektirir. (.....-.....-....., 63; -, Nü;-....., 33) Bu noktada, delil ve belgelere karşı görüş ve beyanlarının alınması ve deliller üzerinde uzman görüşü ya da bilirkişi incelemesi yaptırılacağı belirtiliyor ise, bu işlemler için gerekli zaman verilmelidir. (..... -..... ,39) Dolayısıyla, taraflar olaya ilişkin bütün delillere zamanında ulaşabilmek ve bunlara ilişkin beyanlarını diğer tarafla eşit şartlarda ve aynı zaman dilimi içinde sunabilmelidir. Kendisini savunması için yeterli zaman verilmeyen, delillere ulaşması imkânı tanınmayan, hakkındaki itham ve suçlamalar ile bunların dayandığı delil ve ifadeler konusunda bilgilendirilmeyen kişilerin kendi davalarını etkili bir şekilde savunmaları mümkün olmadığından tüm bu hususlar adil yargılanma hakkına aykırıdır. (.....-....., 37) Mahkeme, taraflardan birisinin (somut olayda müfettişin) ulaşabildiği bilgi ve belgelere diğer tarafın zamanında ulaşamamasını, bilgi ve belgeye ulaşan tarafın kararı verecek kurulun kararını etkileme açısından diğer tarafa göre avantajlı konuma getirdiğinden bahisle ihlal kararı vermiştir.(....., 37)

AİHM'ne göre, iç hukuk sisteminde yüklenen rol ve fonksiyonu farklı olsa bile, suçlama ve ithamda bulunan savcı (somut olayda müfettiş) tarafından hakkında karar verilecek kişi aleyhine dosyaya sunulan her türlü bilgi ve delilin karşı tarafla paylaşılması gerekir. Bu paylaşımın yapılmaması nedeniyle Mahkeme Ferreira Alves - Portekiz dosyasında ihlal kararı vermiştir. Buna ek olarak, taraflardan birisi veya savcıya (somut olayda müfettişe) delilleri sunması için zaman sınırlaması getirilmezken diğer tarafın (müvekkilimin savunma yapması için 10 günlük süre verilmesi) süre baskısı altında bırakılması, etkili bir savunma için hazırlık süresi verilmemesi gibi durumlarda ihlal sebebi olarak görülmüştür.(.....-....., 48).

Tarafların davalarını ispat edebilmeleri açısından, tanık dinletebilme hakkı da Sözleşme ile garanti altına alınmıştır. Bu noktada, maddi olayı aydınlatma potansiyeline sahip tanıkların dinlenilmemesi, karşı tarafın iddialarına dayanak yaptığı tanıkların çapraz sorgusuna izin verilmemesi de ihlal nedenidir. Dolayısıyla, disiplin soruşturmasının adil yargılanma ilkesine uygun yürütülmesi için, haklarında soruşturma yapılan yargı mensuplarına (somut olayda müvekkilime) aleyhlerindeki tanık beyanlarının bildirilmesi, bu beyanlara karşı söyleyeceklerinin alınması, yazılı veya sözlü olarak tanıklardan muğlak hususların aydınlatılması için ek beyan istenilmesi, suçlanan kişilere davalarını ispat etme imkanının tanınması, bu amaçla kendi tanıklarının beyanlarının da alınması gerekmektedir - Dosyasında, olaya tanık olduğu iddia edilen iki kişiden birisinin ifadesinin alınmaması ihlal sebebi olarak değerlendirilmiştir,

..... - dosyasında ise AİHM, suçlamanın niteliği konusunda bilgi sahibi olunmadan savunma hazırlanması mümkün olmadığından, iddia makamının elinde bulunan ve suçlamaya temel teşkil eden bilgilerin, suçlanan ile paylaşılması gerektiğini belirtmiştir. Bahsi geçen dosyada, disiplin süreçleri boyunca savunma avukatları tarafından ileri sürülen; iddia makamının sunmuş olduğu delillere zamanında ulaşamadığı, bu delillerle ilgili görüş ve savunmalarını hazırlamak için zaman ve imkân tanınmadığı, bu şekilde silahların eşitliği ilkesinin ihlal edildiği yönündeki iddialar ciddi bulunmuş ve disiplin süreçlerinin yürütülmesinin adil yargılanma hakkı ilkesine aykırı yürütüldüğü sonucuna ulaşmıştır.

Somut olay açısından yukarıda yer verilen AİHM içtihatları değerlendirildiğinde; müfettiş tarafından inceleme ve soruşturma aşamasında toplanan deliller (3. Dairenin soruşturma izni verme kararından önce) ancak soruşturma sona erdirilip HSYK İkinci Dairesi tarafından son savunması alınması aşamasında müvekkilim ve tarafıma sunulmaktadır.

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

Dolayısıyla, yukarıda yer verilen AİHM kararlarına göre, belirli ithamlarla haklarında işlem yapılan yargı mensuplarına ithamların bildirilmemesi, bu suçlama ve ithamlara karşı beyanlarının alınmaması, tanık dinletme ve diğer tarafın suçlamalarına dayanak yaptıkları tanıkları sorgulama imkânı tanınmadan haklarında yaptırım uygulanması, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. maddesinde ifadesini bulan silahların eşitliği ilkesinin, çekişmeli yargılama prensibinin ve savunma hakkının ağır ihlali niteliğindedir.

B. Esasa ilişkin itirazlarımız:

1) Genel olarak

a) Yargısal faaliyete ilişkin konuların soruşturma kararına dayanak yapılması evrensel hukukun temel ilkelerine aykırıdır.

Anayasada hâkim ve savcılarla ilgili öngörülen teminatların amacı, bağımsız olarak karar vermesi beklenen hâkim ve savcılarının hiçbir şeyden korkmadan, vicdani kanaatlerine göre karar verebilecekleri bir ortamı sağlamaktır. Bunu sağlamanın yolu ise disiplin işlemlerinin hâkim ve savcının hukuki takdirini hedef almamasından geçer. Aksi takdirde, üst düzey kamu görevlileri, siyasi aktörler, kamuoyu tarafından yakından tanınan kişiler hakkındaki ihbar ve şikâyetlerin soruşturulması, suç işledikleri tespit edilirse, dava açılıp sonuçlandırılması mümkün olmayacaktır. Disiplin süreçlerinin hâkim ve savcının hukuki olarak yapmış oldukları tasarrufları (arama, el koyma, gözaltına alma, ceza verme vs.) hedef aldığı durumlarda bu soruşturmaların diğer yargı mensupları üzerindeki caydırıcı etkisi (chilling effect) nedeniyle hukukun üstünlüğü, kanun karşısındaki eşitlik, kuvvetler ayrılığı ve yargı bağımsızlığı ilkeleri zarar görecektir.

Öte yandan, insan haklarına ilişkin evrensel hukuk belgelerinde, hâkimlerin sorumluluğunun kapsam ve sınırlarına ilişkin hükümler yer almaktadır. Birleşmiş Milletler Yargı Bağımsızlığı İlkelerine göre, kişilerin ulusal hukuka göre temyiz hakları ve devletten tazminat İsteme hakları saklı kalmak kaydı ile hâkimler yargısal yetkilerini kullanırken yanlış tasarrufları veya ihmalleri nedeniyle sorumlu tutulmamalıdır,

Avrupa Hâkimleri Danışma Konseyine göre hâkim, yargı görevini yerine getirirken kasıtlı olmadan, ihmal ya da tedbirsizlik sonucu işlemiş olduğu fiiller nedeniyle sorumlu olmamalıdır. Yargısal süreçlerde yapılmış olan hataların düzeltilebilmesi için iç hukukta başkaca bir mekanizma varsa, (somut olayda sulh ceza mahkemesine itiraz mümkündür.) bu tür iş ve işlemler kanun yolunda düzeltilmelidir, hâkimin sorumlu tutulması gereken hususlar ise, AİHS'nin 6. maddesinde ifadesini bulan adil yargılama ilkesini ve Bangalor Yargı Etiği İlkeleri başta olmak üzere evrensel hukukta genel kabul gören etik değerleri ihlal eden tavır ve davranışları olmalıdır.

Hâkim hakkında disiplin yaptırımına konu edilecek fiiller, verilen karara ve yargısal süreçte kullanılan takdire ilişkin olmamalıdır. Disiplin yaptırımı, hâkimin dava sırasında verdiği kötü kararından çok, kötü davranışına ilişkin olmalıdır. Dolayısıyla, disiplin süreci kesinlikle karar ve hâkimin takdirini hedef almamalı, disiplin süreçleri yargı yetkisini kullanan hâkim üzerinde bir baskı aracına dönüşmemelidir.

..... Komisyonu'nun Türkiye Hâkimler ve Savcılar Kanunu Taslağı hakkındaki/..... sayılı görüşünde de, somut olarak düzenlenmeyen fiiller nedeniyle disiplin sürecinin, hoş gitmeyen kararları veren hâkimlere karşı kullanılma riskini bünyesinde taşıdığı belirtilmiş ve karar verecek mercilerce bu hükümlerin dar yorumlanması gerektiği ifade edilmiştir.

Anayasanın 140. maddesinde ise hâkim ve savcılar aynı meslekten sayılmıştır. Bu nedenle hâkim ve savcı teminatı Anayasanın 139. maddesinde birlikte zikredilmiş, savcılarının da görevlerini yaparken

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

bağımsız ve tarafsız olması ilkesi kabul edilmiştir (138.madde). Bu nedenle hâkimler hakkındaki uluslararası belgelerdeki hükümler ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları, savcılar yönünden de bütün kurumları bağlayıcı nitelik arz etmektedir.

Kaldı ki, bu husus Anayasa veya yasal metinlerde açıkça belirtilmemiş olsa bile yapılan görevin niteliği gereği savcılarının görevlerini yaparken bağımsız oldukları hususu her türlü kuşkudan uzaktır.

Bu açıklamalar ışığında somut olayda müvekkile isnat edilen fiiller dikkate alındığında; hakkında soruşturma yapılan yargı mensubu müvekkilimin yürütmüş olduğu ve kamuoyunda tarihli/..... soruşturma dosyasındaki eylem ve takdirleri sonucu soruşturmaya muhatap olduğu görülmektedir.

HSYK İkinci Dairesinin son savunma istemine ilişkin/.. Esas sayılı dosyasında (...-...) bendinde müvekkile isnat edilen iddia incelendiğinde; "Tahkikatın, aşaması itibarıyla operasyon yapılması, şüphelilerinin gözaltına alınması ve bir kısım tedbirlere başvurulması yönünden tekemmül etmemesine rağmen, soruşturma kendisine tevdi edildikten 15 gün sonra kolluk kuvvetinin insiyatifi ile operasyon yapmak suretiyle bir kısım şahısların gözaltına alınması ve tedbirlerin uygulanması işlemlerini icra ettiği" şeklindeki olduğu görülmektedir.

Görüldüğü üzere müvekkile isnat edilen toplam iki iddiadan birisi yargısal faaliyete ilişkindir. Gerçekten, hakkında inceleme ve soruşturma izni verilen ve geçici tedbirle görevden uzaklaştırılan müvekkil hakkında isnat edilen fiiller, bazı soruşturmalarda talep ettikleri tedbirlerin niteliği ve talep edilmiş zamanına ilişkindir. Bu noktada, müfettiş tarafından yapılan soruşturma sonucu hazırlanan ön inceleme raporu ve fezlekedede ilgili savcılarının yapmış olduğu ve işlemlerin hukuka aykırı olup olmadığı yönünde değerlendirmeler yapılmıştır. Bu değerlendirmenin soruşturma ile müfettiş tarafından değil, itiraz üzerine kanun yolunda hâkim tarafından (sulh ceza hâkimliği) yapılması zorunludur. Aksi halde, yargısal kararların idari bir kurul olan HSYK ve idari bir görevli olan müfettiş tarafından denetlenmesi sonucu ortaya çıkmaktadır ki bu durum yargı bağımsızlığı açısından kabul edilemez.

Kaldı ki HSYK tarafından yayınlanan yıllık istatistiklerde de yıllık yapılan yaklaşık şikâyetin yarısının hâkimlerin yargılama faaliyetine ilişkin takdir hakkı, savcılarının ise suçu nitelendirme ve delilleri toplama yetkisi kapsamında kaldığından bahisle işleme konulmadığı bilinen bir gerçektir. Bu durumda da Cumhuriyet savcısının suçu vasıflandırma ve delilleri toplayıp değerlendirme yetkisi kapsamında kalan bir hususta müvekkilimin sorumlu tutulması da hâkimlik ve savcılık teminatı, yargı bağımsızlığı ve eşitlik ilkesine aykırıdır.

Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre, soruşturmayı yürüten savcının ne zaman arama, el koyma ya da gözaltına alma talebinde bulunacağı hususu tamamen ilgili savcının takdirinde olup, bu takdir yetkisinin usule aykırı kullanıldığı yönündeki iddiaların dillendirileceği mercii, kanun yolu aşamasında itiraz ve temyiz mercileridir. Somut olayda; suç soruşturması açısından başvurulacak tedbirleri talep eden müvekkilin ve bu tedbirlere hükmeden hâkimlerin, hukuku yanlış uyguladıkları, usule aykırı işlem yaptıkları, eksik soruşturma evrakına dayanarak talepte buldukları yönündeki isnatlara karşı itiraz mercii bulunmamaktadır. Hakkında tedbir kararları talep edilen kişilerin kanunda öngörülen süre içinde yasal itirazlarını yapmaları halinde soruşturmada var olduğu iddia edilen tüm bu eksiklikler itiraz merciiince değerlendirilecektir. Soruşturma sırasında başvuru tedbirlere karşı bahsedilen bu hukuki sürecin işletilmesi yerine soruşturmayı yürüten müvekkil hakkında disiplin soruşturması başlatılması ve görevden uzaklaştırma gibi ağır bir tedbire başvurulması, yargı sisteminin yürütmeden yeterince bağımsız olmadığı yönündeki tartışmaları beraberinde getirecektir.

Nitekim, Avrupa Birliği İlerleme Raporunun Yargı ve Temel Haklar başlıklı 23. faslında (sayfa 44), operasyonların başlaması ile birlikte sürece müdahale edildiği, adli kolluk yönetmeliği'nin değiştirildiği, mahkemece alınan kararların bir kısmının uygulanmadığı, dosyaların soruşturmayı yürüten

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

savcılardan alındığı, soruşturmada görev alan emniyet yetkilileri ve yargı mensuplarının görev yerinin değiştirildiği, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununda değişiklik yapıldığı, kamuoyunca bilinen yolsuzlukla mücadele davalarında görevli olan hâkim, savcı ve polislerin görev yerlerinin ve yargı alanındaki mevzuatın değiştirilmesinin yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı, kuvvetler ayrılığı ve hukukun üstünlüğüne ilişkin ciddi endişelere yol açtığı” şeklindeki ifadeler dikkate alındığında, uluslararası kamuoyunun sürecin yürütme organından bağımsız olmadığı algısına sahip olduğu görülmektedir.

Yine İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün Türkiye raporunda; yolsuzluk iddialarıyla başlatılan soruşturmalara siyasi irade tarafından müdahalede bulunulduğu, soruşturma savcılarının görev yerlerinin değiştirildiği ve soruşturmaları yürütmek üzere yeni savcılar görevlendirildiği, bu durumun yargı üzerinde yürütme organının kontrolünü artırdığı, yargı bağımsızlığı ve hukukun üstünlüğüne İlişkin Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi gibi uluslararası kuruluşların endişelerini dile getirdikleri ifade edilmiştir.

B) Soruşturma kararı Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne aykırıdır.

aa) Yargısal karar ve takdir nedeniyle yargı mensupları hakkında soruşturma yürütülmesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Hükümlerine aykırıdır.

Bu açıdan bakıldığında, yasa ile belirlenen yargısal faaliyet kapsamında karar veren ve işlem tesis eden bir yargı mensubu hakkında soruşturma ve kovuşturma yapılması, temel hakların sınırlandırılmasına ilişkin yasa ile öngörülme, meşru amaca yönelik olma ve demokratik bir toplumda gerekli olma ilkelerine de aykırıdır. Bu konuda genel ilkelerin belirtildiği AİHM kararlarından birisi özet olarak aşağıya alınmıştır.

..... -kararında AİHM, gizli bilgileri basına sızdırdığı gerekçesiyle kamu görevinden çıkarılan bir kişi hakkında öngörülen tedbirin, meşru amaçla orantılı ve demokratik bir toplumda gerekli olmadığına karar vererek ihlal bulunduğuna hükmetmiştir. Bahsi geçen dosyada, yargısal süreçlere yasama ve yürütme organı mensuplarınca müdahale edilmesine ilişkin mektuplar, savcılıkta görev yapan başvuran tarafından kamuoyu ile paylaşılmıştır. Bu konuda başvuran, suç işlendiğini gören kamu görevlisi haber vermezse suçların önlenemeyeceğini ve cezasız kalacağını ileri sürmüştür. Kamu görevlisi olarak mektupları sızdırmasının tek amacının, yolsuzlukla mücadele edilmesine yardımcı olmak ve üst düzey siyasi figürlerce işlenen nüfus ticareti suçunu açığa çıkarmak olduğunu belirtmiştir. Başvurana göre, anılan yıllarda Moldova'da yirmiden fazla savcının görevine son verilmiştir. Bu husus, savcılık müessesesinin sadece mevzuatta teminatlara sahip olduğunu, pratikte ise bu teminatların göz ardı edildiğini göstermektedir. Başvurana göre, kuvvetler ayrılığı ilkesine aykırı bir şekilde, yargısal süreçlere sistematik olarak müdahalede bulunulduğundan, suçun önlenmesi ve suçluların cezalandırılması için disiplin cezasına konu fiil işlenmiştir.

Mahkemeye göre, bu davanın merkezinde ifade hürriyetine yapılan müdahalenin demokratik bir toplumda gerekli olup olmadığının tespiti yatmaktadır. AİHM'ne göre, kamu görevlisinin görev mahallinde işlenmekte olan suç ya da yürütülen hukuka aykırı uygulamaları ifşa etmesi, belirli şartlarla ifade hürriyetinin korunmasına ilişkin hükümlerden yararlanır. Kamu görevlisinin sahip olduğu ifade hürriyetine yapılan müdahalelerin demokratik bir toplumda zorlayıcı bir sosyal ihtiyacı karşılayıp karşılamadığı değerlendirilirken mahkeme tarafından bilgi ve belgenin açıklanmasında kamu yararının olup olmadığına bakılmaktadır. Kamu yararı açısından değerlendirildiğinde ise, evrensel normlara göre hem mahkemelerin, hem de soruşturmaları yürütecek savcılarının siyasi müdahalelerden bağımsız olmasının gerekliliğine vurgu yapılmaktadır.

Bu kapsamda, yasama meclisi üyeleri hakkındaki her türlü isnadın bu ilkeler ışığında değerlendirilmesi gerektiği, meclis başkan yardımcısının yazdığı notun içeriği ve kullanılan ton dikkate alındığında bunun başsavcılık üzerinde siyasi bir baskı amacıyla yazıldığı açık olduğu, bunun dışında

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

.....yargı sistemi hakkında rapor hazırlayan uluslararası kuruluşlar ve medyanın da kuvvetler ayrılığı ve yargı bağımsızlığı konusunda ciddi sıkıntılar bulunduğu dair rapor ve yazılara yer verdiği, bu bilgiler ışığında başvuran tarafından basına sızdırılan mektupların ülkede kuvvetler ayrılığı ve yargısal süreçlere üst düzey siyasi aktörler tarafından yapılan müdahalenin boyutları gibi konularda kamuoyunu tartışmaya çektiği, soruşturma makamlarının bağımsız ve siyasi olarak tarafsız olduğuna ilişkin kamuoyu inancının sürdürülmesinde üstün kamu yararı olduğu, demokratik bir toplumda siyasi figürlerin müdahalesi ile ceza soruşturmasının sona erdirildiğine ilişkin bilginin paylaşımı o kadar önemlidir ki savcılık kurumunun otoritesinin korunması amacına göre daha ağır bastığı, bu nedenle başvurana verilen cezanın demokratik bir toplumda gerekli olmadığı ifade edilmiştir.

Uygulanan yaptırımın öngörülen meşru amaçla orantılı olup olmadığı açısından ise, mahkemece verilen cezanın niteliği ve sonuçları dikkate alınmıştır, mahkemece bu noktada kanunda öngörülen yaptırımlardan en ağır olanının uygulandığı, daha hafif cezaların uygulanması mümkün iken en ağır olanın seçilmesinin, hem başvuranın mesleki kariyerini sona erdirdiği, hem de hukuka aykırı uygulamalara şahit olan diğer kamu görevlilerinin bu hususu ilgili mercilere bildirme ya da kamuoyu ile paylaşmaları konusunda caydırıcı bir etkiye sebep olduğu, bu yüzden cezanın ağırlığı konusunda da haklı nedenlerin olmadığı tespit yapılmaktadır.

Ülkemiz gündemini uzun süre meşgul eden-..... Davasında ise; başvuran, şikâyet dilekçesi nedeniyle kendisine verilen kınama cezasının ve askeri darbesinin sorumluları hakkında düzenlediği ve savcılık mesleğinden çıkarılmasına ve sonunda da avukatlık mesleğini İcra etmesinin yasaklanmasına neden olan iddianame nedeniyle mahkûm edilmesinin ifade özgürlüğüne haksız müdahale oluşturduğundan bahisle başvuru yapmıştır. Başvurusunda, AİHS'nin 7. maddesine atıfta bulunarak, vatandaş olarak Anayasal bir hak olan dilekçe hakkını kullandığını ve bu hakkını kullanması nedeniyle cezalandırılmasının söz konusu hükmü ihlal ettiğini belirtmektedir. Başvuran, ayrıca, savcı olarak, ihtilafli iddianameyi hazırlamaya yetkisi olduğunu ve savcılık yetkilerine dayanarak gerçekleştirdiği bir eylemden dolayı cezai mahkûmiyet almasının da AİHS'nin 7. maddesinin gereklilikleri ile bağdaşmadığını ifade etmiştir.

AİHM, başvurana verilen cezaların her birinin temel özelliğinin başvuranın Darbesinin sorumluları olan hakkında "kovuşturma başlatılması hususundaki ısrarı" olduğu tespitini yapmıştır. Ayrıca mevcut davada, disiplin süreci sırasında, başvuranın, amacının hukukun üstünlüğünün sağlanmasına katkıda bulunmak olduğunu ifade ederek dilekçe hakkına atıfta bulunduğunu belirtmiştir. Bu hususlar, başvuranın davasının, ifade özgürlüğü kapsamında incelenmesi için yeterli görülmüştür.

İfade hürriyetine müdahale edildiği tespitinden sonra mahkemece, bu müdahalenin Sözleşmenin 10. maddesinin 2. paragrafında yer alan zorunlulukları karşılamadığı sürece meşru görülmediği hatırlatılmıştır. Müdahalenin meşru olup olmadığı belirlenirken; "yasa ile öngörülüp öngörülmediği", "meşru amacının bulunup bulunmadığı" ve bu amaçlara ulaşmak için başvuru yapılan yaptırımın "demokratik bir toplumda zorunlu bir sosyal ihtiyacı karşılayıp karşılamadığı ve meşru amaçla orantılı olup olmadığı" araştırılmıştır.

Bu noktada Mahkeme, başvuranın yürütmekte olduğu savcılık mesleğinin hukukun üstünlüğünün korunması açısından üstlenmiş olduğu misyona vurgu yapmıştır. Buna göre, başvuranın savcı olmasından kaynaklanan özel durumunun adaletin tecellisi için adli yapı içinde kendisine öncelikli bir rol yüklemektedir. Başvuranın, görevi icabı, vatandaşın korunması ve suçun önlenmesi ve bastırılması amaçlarıyla kanunu doğrudan uygulama yetkisi bulunmaktadır. Bu görev başvurana, adaletin iyi işlemesine ve böylece halkın adalete olan güveninin sağlanmasına katkıda bulunmak suretiyle, bireysel hakların ve hukuk devletinin koruyucusu olma yükümlülüğünü getirmektedir.

Bu değerlendirmelerden sonra AİHM, tarafından kaleme alınan iddianamenin içeriği

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

ve şekli ile içeriğinin basına taşınmasını değerlendirmiştir. Buna göre iddianamede yer alan ifadeler, Darbesinin sorumlularının cezai soruşturmaya tabi tutulup tutulamayacakları ile ilgilidir. Zira ifadeler, suç işlediği iddia edilen darbe sorumlularına karşı cezai bir kovuşturma başlatılmasını savunmakta ve bu süreci başlatan enstrüman olmak istemektedir. Bu niteliği itibarıyla, suçun önlenmesi ve suçlu olduğu tespit edilirse failerin cezalandırılması gibi toplum açısından üstün kamu yararı bulunan bir durum söz konusudur. Bu nedenle, AİHM, üstün kamu yararı bulunan bir konunun varlığının ifade hürriyeti açısından üst düzeyli bir koruma gerektirdiğini belirtmektedir. AİHM'ne göre; tarafından düzenlenen iddianame her şeyden önce suç işlediği şüphesi bulunan kişilerle ilgili bir soruşturma başlatmayı amaçlayan bir metindir. Takipsizlik kararı verilmesinden sonra, bu metinler, başvuran tarafından bilgilendirilen veya kendiliğinden bilgi sahibi olan basının haberdar olmasıyla kamuoyuna açık beyanlar şeklini almıştır. Sonuç olarak AİHM, başvurana uygulanan yaptırımın demokratik bir toplumda hiçbir zorlayıcı sosyal ihtiyaca cevap vermediği ve isnat edilen fiille orantılı olmadığı kanaatiyle ihlal kararı vermiştir.

Bu kararda savcı olarak yazdığı iddianame nedeniyle cezalandırılan'ya verilen cezanın diğer yargı mensupları üzerindeki caydırıcı etkisine (chilling effect) özellikle vurgu yapılmıştır. AİHM'nin ifadesiyle, bir yargı mensubuna cezai bir yaptırım uygulanması doğası gereği yalnızca ilgili hâkim ve savcı üzerinde değil, icra ettiği meslek üzerinde de caydırıcı bir etki yapar. Toplumun adaletin tecelli edeceğine güven duyması için hâkim ve savcıların hukuk devleti ilkelerini etkili bir biçimde temsil etme kapasitesinin olduğuna inanması gerekir. Yürütmüş olduğu soruşturma nedeniyle bazı yargı mensuplarının cezai veya idari yaptırımlara maruz bırakılması, benzer soruşturmanın korkmadan, etkili bir şekilde yürütülmesini imkânsız hale getireceği gibi toplumun bu müesseselere olan güvenini sarsacaktır.

bb)Yargısal nitelikteki kararların uygulanmaması, AİHS'nin 6. maddesine aykırıdır.

AİHM'ne göre; adil yargılanma hakkını düzenleyen Sözleşmenin 6. maddesi, hukukun üstünlüğü İlkesinin gerekleri dikkate alınarak yorumlanmamalıdır. Hukukun üstünlüğü açısından en önemli bileşenlerden birisi ise mahkeme kararlarının kesinliği ve bağlayıcılığıdır. (..... -)

Sözleşme'nin 6. maddesi kapsamında mahkeme kararlarının bağlayıcılığı büyük önem taşır. Buna göre, kanunla kurulmuş yargısal merciler tarafından verilen kararlara tüm gerçek ve tüzel kişiler tarafından uyulması beklenir. Devlet organları dâhil verilmiş kararlara uyulması, hukukun üstünlüğü ve kanun karşısında eşitlik ilkelerinin gereğidir. Bu kararlara uyulmaması halinde mahkemeye erişim hakkından da bahsedilemeyecektir. (..... -, 41)

AİHM'nin 6. maddesini göre, uyuşmazlık hakkında karar verme yetkisi yargısal mercilerde olduğundan ve bu karara uyulması zorunlu bulunduğu kararlara tam olarak yerine getirilmesi zorunludur. Her ne şekilde olursa olsun mahkeme kararlarının uygulanmaması, uygulanmayacağına ilişkin yasal ya da idari düzenleme yapılması hukuk devletinde mümkün değildir.(.....-, ... 74).

Bu nedenle, idare ve kolluk tarafından yargısal kararların uygulanmaması ya da makul sürede uygulanmaması, AİHM tarafından 6. maddenin ihlali sayılmıştır. (..... -, 38- 42) Yargısal kararların bağlayıcı ve uygulanabilir bir hale geldiği andan itibaren bu kararların İnfazı, devletin 6. madde uyarınca üstlendiği bir yükümlülüktür.(.....-.....69). Mahkeme kararlarının tam ve zamanında infaz edilmesi için adli kolluk sisteminin kurulması dâhil gereken tüm önlemlerin alınması devletin pozitif yükümlülüğüdür. (..... -, ... 84) Buna göre, mahkeme kararlarını uygulamak konusunda gerekli hassasiyeti göstermeyen ya da bu kararların yerine getirilmesini önleyen devlet kurumlarının bu eylemleri devletin sorumluluğunu gerektirir.

Hukuk devletinde mahkeme kararlarının bağlayıcılığı ve hukuki kesinlik ilkesi, bu kararların

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
----------------------------	--------------------------------	------------------------------

ancak yargısal yolla yine başka bir yargısal merci tarafından değiştirilmesini ya da ortadan kaldırılmasını gerektirir. Başka bir yargısal merci tarafından kanun yolu incelenmesinde iptal edilmeyen mahkeme kararının idari bir tasarrufla ortadan kaldırılması, etkisizleştirilmesi, geciktirilmesi 6. maddeye aykırıdır. (..... -..... , ... 61)

Mahkemeye göre, tarafsızlık ve bağımsızlık sadece mahkemenin örgütlenmesi ile ilgili değildir. Bu ilke aynı zamanda yasama ve yürütme organları ile diğer devlet organlarını da bağlar. Bu ilkenin devlet gücü kullanan diğer organlara yüklediği yükümlülükler vardır. Bu organlar, mahkeme kararları ile aynı fikirde olmasalar, bu kararların yanlış olduğunu düşünseler ve eleştiri konusu yapsalar bile bu kararlara saygı göstermek ve gereğini yerine getirmek zorundadır. Yargıya olan güvenin ilk şartı devlet organlarının yargısal kararlara uyması ve saygı göstermesinden geçer. Bu durum aynı zamanda hukukun üstünlüğü açısından vazgeçilmez bir durumdur. (..... -, 136.)

Bu nedenle, yargının tarafsızlık ve bağımsızlığının anayasal teminata bağlanması tek başına yeterli değildir. Aynı zamanda, diğer devlet organlarının uygulama ve eylemlerinde de benimsenmesi gerekir. Yargı makamları dışındaki otoritelerin yargısal karar ve süreçlere müdahalesi, mahkeme tarafından bağımsızlık ve tarafsızlık ilkelerinin ihlali olarak değerlendirilmekte ve sırf bu nedene dayalı ihlal kararı verilmektedir. (..... -, 80).

..... -..... davasında AİHM, üst düzey Ukrayna makamlarının yargısal süreçlere yaptığı müdahalenin mahkeme tarafından not edildiğini, müdahalenin gerekçesi ne olursa olsun, bu müdahalenin AİHS'nin 6. maddesinde düzenlenen ve adil yargılanma ilkesinin bir gereği olan, bağımsızlık ve tarafsızlık İlkelerine aykırı olduğunu belirtmiştir. Bu nedenle, devletin sebebi ne olursa olsun yargı kararını uygulamaması ya da yargı sürecine müdahale etmesini haklı çıkarabilecek hiçbir gerekçe ve mazeret yoktur. AİHM'e göre, yürütmeden gelen böyle bir müdahale, yargıya olan saygı ve güven eksikliğinin bir delilidir, mahkemece verilecek karar sonucunu etkilemek amacıyla yürütme tarafından yargısal sürece müdahale edilmesi, bağımsızlık ilkesini zedeler.

Mahkeme, adil yargılanma hakkının ihlal edilip edilmediğine ilişkin denetim yaparken, Sözleşme'nin amacının kişi haklarını teorik olarak saymak olmadığı, somut ve etkili olarak korumak olduğunu belirtmektedir. Bu korumayı sağlayabilmek için Mahkeme, adil yargılanma hakkı açısından, devletin bir dizi hukuki eylemi, mahkemelerin yetkisi dışına çıkarması, mahkemenin denetim yetkisini kısıtlaması veya bazı kişi kategorilerini her türlü sorumluluktan muaf tutması, mahkeme kararlarını şeklen uygulaması veya hiç uygulamaması gibi tasarrufların, demokratik bir toplumda hukukun üstünlüğü ilkesi ve Sözleşmenin 6. maddesi ile çeliştiğini ifade etmektedir.

Bu kapsamda, AİHM tarafından Türkiye aleyhine verilen kararında yapılan tespitler de Önemlidir:

AİHM'ne göre, verilen kararın, sadece hüküm fıkrasının değil, aynı zamanda gerekçelerinin de bağlayıcı olduğunu belirtmek gerekir. Dolayısıyla idare, mahkeme kararını uygularken, mahkeme tarafından tespit edilmiş gerekçe ve değerlendirmelere uygun olarak hüküm fıkrasında ortaya konulan hedefe ulaşmak için gerekli tüm kararları ve tedbirleri almakla yükümlüdür.

İdare, hiçbir durumda hakkında verilen kararları değiştiremez, uygulanmasını geciktiremez veya reddedemez. İdare bu amaçla, örneğin, yeni kararlar veya yeni idari tedbirler alarak veya uygulanmasını bir idari kurumun iznine bağlı kılarak bir kararın uygulanmasını dolaylı olarak engelleyemez veya geciktiremez. Bu bağlamda, bir kararı uygulamasının fiili olarak İmkânsız olduğuna karar vermesi, idareyi hiçbir şekilde yükümlülüklerinden kurtaramaz. Söz konusu idare, hukuki veya fiilî imkânsızlıklar nedeniyle olsun, her halükarda kararı uygulamak için elinden gelen her gayreti gösterdiğini ve engellerin aşılması gerektiğini ispatlamak zorundadır.

AİHM, taraf devletin ulusal hukuk düzeninin kesinleşmiş ve bağlayıcı bir yargı kararının infaz

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

edilmemesine izin vermesi durumunda 6. maddenin teminat altına aldığı mahkemeye erişim hakkının bir yanılısamadan ibaret kalacağını vurgulamaktadır. Hangi yargı makamı verirse versin, bir yargı kararı veya hükmün infaz edilmesi, 6. madde anlamında "Davanın tamamlayıcı unsuru" olarak değerlendirilmelidir.

Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri'in Ziyaretinin ardından hazırladığı..... tarihli raporda ise; yargıçların kararlarının olağan temyiz usulü dışında tashihe tabi olmaması gerektiği belirtilmektedir.

Anılan rapora göre; yargıçlara yönelik disiplin eylemleri, yargı sistemi içinde işletilerek, kesin kurallar ve usullerle düzenlenmelidir ve siyasi veya diğer haksız etkilere boyun eğmemelidir. Diğer hükümet kollarındaki yetkililer, yargı makamlarının çalışmasına bir baskı uygulama aracı olarak görülebilecek veya görevlerini etkili biçimde yerine getirebilmeleri açısından şüphe uyandıran eylem ve açıklamalardan kaçınılmalıdır. Yargıçların aldıkları kararlardan dolayı meslekten çıkarılma veya kendileri aleyhine disiplin soruşturmasından korkmak için nedenleri olmamalıdır.

Somut olayda yukarıda anılan Anayasa Mahkemesinin hâkim ve savcılar hakkında ne şekilde soruşturma izni verilebileceğine ilişkin açık ve AİHM kararları uyarınca bağlayıcı olduğu anlaşılan yorumuna rağmen, müvekkil hakkında usulsüz bir şekilde soruşturma izni vermeme kararına karşı tarafından tek başına soruşturma izni verilmiş ve bu soruşturmaya dayanarak görevden uzaklaştırma tedbirine maruz bırakılmış olup, yukarıda belirtilen AİHM kararlarındaki tüm hususlar ihlal edilmiştir.

Müvekkil tarafından yapılan iş ve işlemler yargısal nitelikte olduğundan, kararlarda yetki aşımı veya başka usuli bir eksiklik olduğunun düşünülmesi durumunda, yargı merciinin incelemesine tabi tutmak yerine, müvekkil tarafından verilen kararlar nedeniyle müvekkilin soruşturmaya ve görevden uzaklaştırma tedbirine tabi tutulması AİHS'ne aykırıdır.

Sonuç olarak; usul ve esasa ilişkin yukarıda bahsedilen açıklamalara göre, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu İkinci Dairesi'nin soruşturmaya muhatap olan müvekkilim hakkında soruşturma açısından son savunmasının istemesine ilişkin çoğunluk kararının evrensel normlara, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. ve 8. maddelerine, AİHM içtihatlarına, Anayasanın6, 11, 138 ve 159. maddelerine açıkça aykırıdır.

2) İsnat edilen iddialar yönünden açıklamalarımız:

a) Müvekkilin soruşturma geçirmesine sebep olan ve tarafına tarihinde tevdi edilen Soruşturma sayılı dosyaya vakıf olmadığı iddiası ile ilgili olarak;

Bu husus gerçeği yansıtmamaktadır. Şöyle ki;

..... Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Sayılı dosyası kapsamında; bünyesindeki genel müdürler, daire başkanları, il müdür ve müdür yardımcıları, şube müdürleri ve özel şehir plancıları ile diğer bir kısım resmi kişi ve unsurlardan oluşan bir yapının devletten ihale kazanan inşaat şirketlerinin yapmış oldukları imar usulsüzlüklerine göz yumdukları, söz konusu şirketlere ait arazilerin imar planlarını, kanunlara, planlama ilkelerine aykırı olarak şahısların istedikleri doğrultuda değiştirdikleri, bu şekilde doğal ve kültürel sit alanlarını, koruluk ve yeşil alanların, Boğaziçi bölgesinde özel kanunlarla koruma altına alınan alanların, mevzuata aykırı olarak imara açıldığı.

Söz konusu yapının yöntem olarak, imar planlama yetkisini 644 sayılı Hakkındaki Kanun Hükmündeki Kararnamede belirtilen hükümlerden yararlanarak Bakanlık uhdesine aldıkları, sonrasında ise oluşturulan yapı içerisinde yer alan kamu görevlileri vasıtasıyla istedikleri şekilde imar planları hazırladıkları,

Belirtilen yapının imar planlarını değiştirme aşamasında Kültür Varlıkları ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kuruluna müdahale ettikleri, kurul üyelerini baskı altına aldıkları, yönlendirdikleri veya rüşvet

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

vererek imar dosyalarının onaylanmasını sağladıkları, bazı eylemlerde ise bu amaçla gerçeğe aykırı rapor düzenledikleri,

Ayrıca müdahale ettikleri projelerindışındaki diğer kamu kurumlarındaki işlemleri sırasında da yapılan usulsüzlüklere göz yumulması için bazı kamu görevlilerine rüşvet verildiği, bu şekilde birçok imar planı ile ilgili olarak belediyeler, Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulları tarafından önceden verilmiş ret kararları ile mahkeme kararları bulunmasına rağmen, söz konusu yapının, reddedilen planlara göre daha imtiyazlı planları onaylattıkları, bu faaliyetler kapsamında; rüşvet almak, vermek, nüfuz ticareti, resmi ve özel belgede sahtecilik, görevi kötüye kullanmak, imar kirliliği. Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununa muhalefet, iddiaları kapsamında Cumhuriyet Başsavcılığı Bürosunda görevli Cumhuriyet savcısı tarafından soruşturma yürütülmekte iken, soruşturma kapsamında örgüt bulunmadığı gerekçesi ile dosyanın Bürosuna gönderildiği ve yetkili Cumhuriyet başsavcı vekili tarafından da dosya/..... sayılı hazırlık numarası üzerinden müvekkile tevzi edilmiştir.

Müvekkil hakkında yürütülen, soruşturmaya konu dosya ile aralarında fiili ve hukuki irtibat bulunan ve daha sonra/.....sayılı soruşturma dosyası ile birleşen/..... sayılı soruşturma dosyası, Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından .../.../..... tarihinde müvekkile tevzi edilmiştir. Müvekkile daha önce tevzi edilen/..... sayılı dosyada yapılan soruşturma kapsamında gerekli inceleme, araştırma ve yazışmalar yapılmış, Emniyet Müdürlüğü Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğüne .../.../..... Tarihinde yazılan müvekkilere verilen .../.../..... tarihli cevabi yazı ve gelen evraklardan, .../.../..... tarihinde müvekkile tevzi edilen dosya ile müvekkil tarafından yürütülen soruşturmaya konu sayılı dosyaların içeriği itibariyle aynı olduğunun anlaşılması üzerine .../.../..... tarih ve/.... Sayılı "Birleştirme Kararı" ile müvekkilce her iki dosya birleştirilmiştir. Bu itibarla; ilgili dosya içeriği, münnet iddialar ve şüpheliler hakkında, iddia edildiği gibi operasyon tarihinden 15 gün önce değil .../.../..... tarihinden itibaren dosyaya müvekkilimin vakıf olduğunun kabul edilmesi gerekmektedir. Bu husus dosya üzerinde yapılan inceleme ile anlaşılabilirken, müvekkil lehine değerlendirilmesi gereken bu husus soruşturmayı yürüten Kurul Başmüfettişi Tarafından gözden kaçırılmıştır.

b)/..... soruşturma sayılı dosyanın aşaması itibariyle operasyon yapılması, şüphelilerin gözaltına alınması ve bir kısım tedbirlere başvurulması yönünden tekemmül etmediği halde müvekkil tarafından operasyon yapıldığı iddiası ile ilgili olarak;

HSYK Üçüncü Dairesinin soruşturma izni vermeme gerekçesinde de açıkça belirtildiği üzere; Cumhuriyet savcısının görev ve yetkilerini hangi usul ve esaslara göre kullanacağı açık yasal düzenlemeler ile belirlenmiştir. Buna göre;

CMK'nın "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" başlıklı 160 inci maddesinde; "Cumhuriyet savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar",

"Kamu davasını açma görevi" başlıklı 170 inci maddesinde; "Kamu davasını açma görevi, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirilir. Soruşturma evresi sonunda toplanan deliller, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturuyorsa; Cumhuriyet savcısı, bir iddianame düzenler.",

"Kamu davasını açmada takdir yetkisi" başlıklı 171 inci maddesinde "Cezayı kaldıran şahsi sebep olarak etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanmasını gerektiren koşulların ya da şahsi cezasızlık sebebinin varlığı halinde, Cumhuriyet savcısı kovuşturmayaya yer olmadığı kararı verebilir.",

"Kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar" başlıklı 172. Maddesinde "Cumhuriyet savcısı, soruşturma evresi sonunda, kamu davasının açılması için yeterli şüphe oluşturacak delil elde edilememesi

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No .../..	Karar No/.....	Karar Tarihi
-------------------	-------------------------	-----------------------

veya kovuşturma olanağının bulunmaması hâllerinde kovuşturmaya yer olmadığına karar verir." Şeklindeki düzenlemelere yer verilmiştir.

Cumhuriyet savcısının kamu davası açması için yasa koyucu "yeterli şüpheyi" kabul etmiştir. Bu husus madde gerekçesinde de "...böylece tasarı, kamu davasının açılması yönünden yasallık sistemini benimsemiş, yani yeterli kuvvette şüphe hâlinde Cumhuriyet savcısını kamu davasını açmaya mecbur kılmıştır." Şeklinde ifade edilmiştir. Görüldüğü üzere soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısının yeterli şüphe bulunan bir dosyada iddianame düzenlemesinin zorunlu kılınması karşısında, yeterli delil ve şüpheye ulaştığını düşünen Cumhuriyet savcısının soruşturma kapsamında koruma tedbirleri ve diğer soruşturma işlemlerine başvurması kendisi açısından bir yükümlülük arz etmekte olup, bu kapsamda yürüttüğü bir soruşturmadan dolayı sorumlu tutulması mümkün bulunmayacaktır.

5271 sayılı CMK'nın 90 ve devamı maddeleri ile ilgili yönetmelikler kapsamında, Cumhuriyet savcısının suç işlendiğine ilişkin kuvvetli suç şüphesi altında bulunan şüpheliler hakkında gözaltı kararı verme ve bir kısım tedbirlere başvurma yetkisine sahip olduğu düzenlenmiştir. .../.../..... Tarihinden operasyon tarihi olan .../.../..... Tarihine kadar ki aşamalarda soruşturmasını müvekkilin yürüttüğü, İletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması kapsamında elde edilen deliller, toplanan bilgi ve belgeler ile yukarıda izahı yapılan şüphelilere isnat edilen suçların niteliği göz önüne alındığında, yeterli delilin varlığının müvekkil tarafından değerlendirilmesi sonucu gözaltı ve tedbir kararlarının uygulanmasının mevzuata uygun olduğu ve eleştirilecek bir yönünün bulunmadığı kuşkusuzdur. Kaldı ki, CMK hükümleri kapsamında müvekkilce mevcut deliller kapsamında yapılan hukuki değerlendirme sonucu verilen gözaltı ile tedbir kararları ve uzatılmasına ilişkin verdiği kararlara karşı sulh ceza mahkemesi nezdinde itiraz mümkündür.

Müvekkil tarafından yürütülmekte olan soruşturma dosyası kapsamında operasyon öncesi soruşturma ile ilgili görevli ve yetkili birçok mahkemeden değişik tarihlerde defalarca iletişimin tespiti, dinlenmesi, kayda alınması gibi taleplerde bulunulduğu ve taleplerin mevzuata uygun görülerek kabul edildiği, dolayısıyla operasyon için şartların gerçekleşip, gerçekleşmediği konusunda takdir yetkisinin soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısı ve ilgili mahkemelerde olduğunun kabulü gerekmektedir. Her hukuk profesyonelinin kendi hukuki görüşüne göre işlem yapmak zorunda olduğu dikkate alındığında, bu kapsamda müvekkil tarafından da dosyada oluşan deliller itibarıyla bu şekilde işlem yapılması uygun görülmüş ve bu yönüyle, yürütmüş olduğu soruşturmada usul ve yasaya aykırı herhangi bir yön bulunmamaktadır.

Bu kapsamda, ilgili soruşturma 5271 sayılı CMK, ilgili yönetmelikler ve yasal mevzuat kapsamında soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısı olarak müvekkile verilen yetki ve göreve uygun olarak yapılmış olup; toplanan deliller kapsamında, şüpheliler hakkında kuvvetli suç şüphesinin varlığının olduğu kanaatiyle operasyon talimatı verilmiştir. Dosya müvekkilim tarafına tevdi edildikten sonra aşaması itibarıyla operasyon için gerekli noktaya geldiği değerlendirildiğinden dolayı, kolluk görevlilerine verilen talimat kapsamında operasyon yapılarak ve yasal mevzuat çerçevesinde gözaltı ve koruma tedbirleri uygulanmıştır.

Yukarıda da belirttiğim üzere müvekkil hakkında disiplin soruşturması yapılmasına neden olan dosyada, müvekkilin .../.../..... Tarihine vakıf olduğu hususu gözönüne alındığında, dosyanın incelenebilmesi için 15 günlük sürenin yeterli olmadığı ve bu nedenle soruşturma evrakını yeterince İncelemeden ve gerekli tüm soruşturma İşlemlerini tamamlamadan tahkikata giriştiği ve bir kısım şahısların gözaltına alınmasına ve tedbirlerin uygulanması yönünde işlemler icra ettiği iddiası doğru değildir. Bu sonuca tamamen varsayımsal olarak ulaşılmıştır. Soruşturma dosyasına vakıf olmadığı hususunda somut herhangi bir delil sunulmaması karşısında soruşturma evrakına vakıf olduğunun kabulü gerekmektedir. Yine yürütülen soruşturmanın hangi aşamasında ve hangi deliller toplandıktan sonra

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

tahkikata girişilmesi gerektiği konusunda somut bir usul hükmünün ve düzenlemenin de bulunmadığı, bu hususun tamamen Cumhuriyet savcısının sorumluluk, takdir ve yetkisindeki bir konu ve ayrıca uygulamanın da bu şekilde olduğu bilinmektedir.

Aksi halde, herhangi bir Cumhuriyet savcısının yapmış olduğu bir soruşturma nedeniyle disiplin soruşturmasına maruz kalması her zaman mümkün olacaktır. Bu durum hukuk devleti ilkelerinden olan hâkimlik, savcılık teminatı, yargı bağımsızlığı ile hukuki belirlilik ilkelerine de aykırılık teşkil edecektir.

Esasen, öne sürülen iddia, müvekkilin, delil toplama, değerlendirme ve suçu nitelendirme yetkisi kapsamında kalan bir hususa ilişkindir. Bu yetkinin müvekkil tarafından kötüye kullanıldığına dair somut herhangi bir delil gösterilmediği gibi, Cumhuriyet savcısı tarafından doğrudan verilebilecek CMK'daki tedbirler ile talep üzerine mahkemelerce verilen koruma tedbirlerine karşı her zaman ilgililerin itiraz hakları bulunmaktadır. Bu durumda mevzuatın müvekkile yüklemiş olduğu ve yerine getirmek zorunda olduğu görev çerçevesinde icra ettiği soruşturma işlemleri nedeniyle sorumlu tutulması uluslararası düzenlemeler, AİHM kararları, iç hukuk mevzuatı ve hakkaniyete uygun olmayacaktır.

c)tarihi olan'tan sonra soruşturmaya yönelik olarak birçok yazışma ve delil araştırması işlemi yapıldığı, yapılan işlemler dikkate alındığında, söz konusu soruşturmanın geldiği aşama itibarıyla operasyon yapmaya müsait olmadığı iddia edilmiş ise de;

Bu durum; yapılan soruşturmanın, soruşturulan iddiaların ve şüphelilerin genel itibarıyla kamu görevlileri olmaları nedeniyle, ifa ettikleri görevin niteliğinden kaynaklanmaktadır. İlgili dosyada yer alan suça konu eylemler, genel itibarıyla imar yolsuzluğu, plan değişiklikleri, gerçeğe aykırı hazırlanan raporlar, resmi ve özel belge sahteciliği niteliğindeki iddialardır. Bu bağlamda şüphelilerin de ağırlıklı olarak bu eylemlerin yapıldığı kamu kurumlarında görevli üst düzey yöneticiler ve bunlarla birlikte hareket eden diğer şüpheli şahıslar oldukları değerlendirildiğinde; operasyon öncesi dosya kapsamı itibarıyla soruşturma açısından önem arz eden bu deliller ve tespitlerin aynı zamanda soruşturma dosyasının şüphelisi durumunda bulunan kişilerin, başında veya üst düzey yöneticisi oldukları kurumlardan, yine kendi imzalarından geçecek şekilde bilgi ve belge istenilmesinin soruşturmanın gizliliği ve selameti açısından, operasyonun deşifre edilmesi yönüyle vahim sonuçlar doğuracağı kuşkusuzdur. Bu nedenle, iddia edilen konulara ilişkin hususlar ve delil mahiyetindeki belgeler ve kayıtlar operasyon öncesi tespit edilmiş olup; operasyon sonrası ivedilikle toplanmış olmasının soruşturmanın amacına yönelik hayati önem arz ettiği kuşkusuzdur. Hiçbir Cumhuriyet savcısından, operasyon öncesi ilgili kurumların başında görevlerini ifa etmekte olan kamu görevlisi olan şüphelilerden, soruşturmanın gizliliğini deşifre edecek şekilde bilgi ve belge göndermesini talep etmesinin beklenmesi mümkün değildir. Bu nedenle ilgili bazı bilgi ve belgelerin, şüpheliler hakkında gerekli koruma tedbirlerine başvurulduktan sonra, operasyon sonrası temin edilmesi yönünde hukuki bir kanaate varıldığı ve buna göre işlem yapıldığının kabulü gerekmektedir. Aynı zamanda, soruşturmanın selameti açısından bu şekilde davranılmasında da zorunluluk bulunmaktadır. Aksi davranış halinde, soruşturmanın gizliliğini ihlal ve delillerin karartılması nedeniyle müvekkilimin sorumluluğunu gündeme getirecektir.

Kaldı ki, ilgili dosyanın Cumhuriyet savcısı'e tevzi edilmesinin üzerinden 2-3 ay gibi kısa bir süre sonra karara bağlanmasının da dosyanın geldiği aşama itibarıyla operasyon yapmaya müsait olmadığı yönündeki iddiaları tamamen çürütmektedir.

d) Müvekkilin, kolluk görevlilerinden yardım aldığı ve kolluk kuvvetinin inisiyatifıyla operasyon yaptığı iddiası ile ilgili olarak;

CMK'nın "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" başlıklı 160'ıncı maddesinin 2.fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, maddi gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adli kolluk görevlileri marifetiyle, şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlü olduğu,

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

Yine "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" başlıklı 161 'inci maddesinde; Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği, bütün kamu görevlilerinden her türlü bilgiyi isteyebileceği, adli kolluk görevlilerinin, el koydukları olayları, yakalanan kişiler ile uygulanan tedbirleri emrinde çalıştıkları Cumhuriyet savcısına derhâl bildirecekleri ve bu Cumhuriyet savcısının adliyeye ilişkin bütün emirlerini gecikmeksizin yerine getirmekle yükümlü oldukları, yine Cumhuriyet savcısının, adli kolluk görevlilerine emirleri yazılı; acele hâllerde ise sözlü olarak vereceği, sözlü emrin en kısa sürede yazılı olarak da bildirileceği, düzenlenmiştir.

Adli kolluk görevlilerinin, soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısının emrinde ve gözetiminde çalıştığı, savcılarının, adli kolluk sorumlu ve görevlilerinin soruşturma amiri olduğu ilgili mevzuat kapsamında düzenlenmiştir. Bu itibarla kolluk görevlilerinin, soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısının emri olmadan operasyon, arama veya el koyma yetkisi olmadığı gibi, kolluğun, yetkili savcının emir ve bilgisi olmadan bir takım bilgi ve belgeler hakkında işlem yapmaları da söz konusu değildir. Cumhuriyet savcısının gözetim ve denetiminde görev yapan kolluk güçlerinin, yaptıkları soruşturma işlemleri sonunda, topladıkları delilleri ve hazırlamış oldukları soruşturma dosyasını Cumhuriyet savcısına sunmaları üzerine; Cumhuriyet savcısının delilleri yeterli görmemesi halinde kolluk güçlerinin inisiyatifi ile operasyon yapması mümkün değildir. Soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısının deliller itibariyle dosyanın operasyon aşamasına gelip gelmediğini, toplanan deliller ve hazırlanan dosya kapsamından nasıl hareket etmesi gerektiğini kolluk görevlilerinden daha iyi bilebilecek durumda olduğu açıktır. Bu durumda yapılan operasyonun mevzuat kapsamında ve yasanın emrettiği şekilde yapıldığının kabulü gerekirken, kolluk görevlilerinin inisiyatifi ile hareket edildiğinin iddia edilmesi, varsayımdan ibaret olup gerçeklerden uzaktır. Kaldı ki, bu konuda somut herhangi bir delile de dayanılmamaktadır.

Müvekkil tarafından yeterli görülen deliller kapsamında operasyon yapılmasına karar verildiği halde, kamuoyunda farklı algı oluşturularak, hukuka uygun bir şekilde yapılan işlemlerin kural dışı bir şekilde yapıldığı izlenimi oluşturulmuştur. Zira soruşturmanın mahiyeti ve delil durumu ile şüphelilere isnat edilen suçlar gözönüne alındığında, anılan koruma tedbirlerine başvurulmaması halinin sorun teşkil etmesi gerekirdi. Yani makul her savcının, müvekkil tarafından yapılan işlemleri yapması gerektiği hukuki görüşünderiz.

Kaldı ki, operasyon yapıp şüphelilerin kolluk ifadeleri alındığı sırada müvekkil ile birlikte dosyada görev yapmak üzere görevlendirilen Cumhuriyet Savcıları ve İle birlikte, bir kısım şüpheliler hakkında kuvvetli suç şüphesi ve somut delil olduğu kabul edilerek oy birliği ile tutuklanmaları istemiyle mahkemeye sevkleri yapılmıştır. Bu şüpheliler hakkında adli kontrol kararı verilmek suretiyle mahkemece de taleplerimiz haklı görülüp dosyada kuvvetli suç şüphesinin olduğu kabul edilmiştir.

Bu durumda, kolluk görevlilerinin inisiyatifi ve yönlendirmesi ile hareket edildiğinin kabulü halinde diğer Cumhuriyet Savcıları ve'un da kolluğun inisiyatifi ve yönlendirmesi ile hareket ettiğinin kabulü gerekecektir.

3. Kamuoyunda geniş yankı uyandıran soruşturma dosyasının kendisine tevdi edilmesinden kısa bir süre sonra Cumhuriyet başsavcısı'ya hiçbir bilgi ve haber vermeden arama ve gözaltı gibi bir kısım tedbirlere başvurmak suretiyle farklı yorumlamalara ve yakınmalara sebebiyet verdiği iddiası ile ilgili olarak;

Müvekkil hakkında oy çokluğu ile verilen kararda imzası bulunan bir kısım HSYK üyelerinin muhalefet şerhlerinde ve yine savunmalarımızda belirttiğimiz üzere;

Konu ile ilgili yasal ve idari düzenlemeler incelendiğinde;

2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun "Gözetim ve Denetim Hakkı" başlıklı 5.maddesinde;

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

"Yargıtay, bütün adalet mahkemeleri üzerinde; Danıştay, bütün idari mahkemeler üzerinde yargı denetimi ve gözetimi; Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Yargıtay Cumhuriyet savcıları üzerinde, Danıştay başsavcısı, Danıştay savcıları üzerinde, ağır ceza Cumhuriyet başsavcıları, merkezdeki Cumhuriyet savcıları ile bağlı ilçe Cumhuriyet başsavcıları ve Cumhuriyet savcıları üzerinde,gözetim ve denetim,hakkına sahiptir.

Mahkeme başkanlarının, yargılamanın düzenli bir şekilde yürütülmesine ilişkin olarak görevli oldukları mahkeme dairelerindeki hâkimler üzerinde gözetim hakkı vardır.

Adalet Bakanı, yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin görevler hariç olmak üzere hâkim ve savcılar üzerinde gözetim hakkına haizdir.

Hâkim ve savcılar idari görevleri yönünden Adalet Bakanlığına bağlıdırlar."

5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun'un "Cumhuriyet başsavcısının görevleri" başlıklı 18. Maddesinde; "...Gerektiğinde adlî göreve ilişkin işlemleri yapmak, duruşmalara katılmak ve kanun yollarına başvurmak... Ağır Ceza Mahkemesi Cumhuriyet başsavcısının; ağır ceza mahkemesinin yargı çevresinde görevli Cumhuriyet başsavcıları, Cumhuriyet başsavcivekilleri, Cumhuriyet savcıları ile bağlı birimler üzerinde gözetim ve denetim yetkisi vardır. Asliye Ceza Mahkemesi Cumhuriyet başsavcısının o yer yargı çevresinde görevli Cumhuriyet savcıları ile bağlı birimler üzerinde gözetim ve denetim yetkisi vardır."

"Cumhuriyet başsavcivekilinin görevleri" başlıklı 19.maddesinde; "...Cumhuriyet başsavcısının verdiği görevleri yerine getirmek. Cumhuriyet savcılarının adlî ve idari görevlerine ilişkin işlemlerini inceleyip Cumhuriyet başsavcısına bilgi vermek, gerektiğinde adlî göreve ilişkin işlemleri yapmak, duruşmalara katılmak ve kanun yollarına başvurmak",

"Cumhuriyet savcılarının görevleri" başlıklı 20.maddesinde; "...Adli göreve ilişkin işlemleri yapmak, duruşmalara katılmak ve kanun yollarına başvurmak, Cumhuriyet başsavcısı tarafından verilen adlî ve idari görevleri yerine getirmek..",

5271 sayılı CMK'nın "Tazminat istemi" başlıklı 141. maddesinde; suç soruşturması ve kovuşturması sırasında haksız yere mağdur edilen kişilerin devlete karşı maddi ve manevi tazminat talebinde bulunabilecekleri belirtildikten sonra,

"Tazminatın geri alınması" başlıklı 143/2. maddesinde; "Devlet, ödediği tazminattan dolayı, koruma tedbiriyle ilgili olarak görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle görevini kötüye kullanan kamu görevlilerine rücu eder.",

"Soruşturmanın gizliliği başlıklı 157.maddesinde; "Kanunun başka hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemleri gizlidir." Şeklinde düzenlemelere yer verilmiş,

161 ve devamı maddelerinde ise Cumhuriyet savcısının görev ve yetkilerinin neler olduğunun ayrıntılı bir şekilde düzenlendiği,

HSYK tarafından yayınlanan konu ile ilgili "Adli kolluğun görev, yetki ve sorumlulukları" başlıklı 7; "Soruşturma usul ve esasları" başlıklı 10; "Suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerinin aklanmasının önlenmesi" başlıklı 13; "Yolsuzluk olaylarına ilişkin soruşturmalar ve kovuşturmalar" başlıklı 14; "Gizli soruşturmacı görevlendirilmesinde dikkat edilecek hususlar" başlıklı 32 ve "Soruşturmanın gizliliği ve basın bilgilendirilmesi" başlıklı 33 nolu (eylem tarihinde yürürlükte bulunan halen mülga) genelgelerde de soruşturmaların yürütülmesinde izlenecek usul ve esaslar ayrıntılı bir şekilde belirlenmiştir.

... .. tarihli Cumhuriyet Başsavcılığı Çalışma Talimatının "Soruşturma esasları" kenar başlıklı 11.maddesinde; "Terör ve toplumsal olayların, organize suç örgütlerinin, kamuoyunda geniş yankı uyandıran ve kamu güvenliğini ilgilendiren olayların, öldürme ve diğer önemli olayların

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

öğrenilmesi üzerine, derhal ilgisine göre Bürosu savcıları veya nöbetçi savcılar tarafından, denetim ve gözetim yetkisi çerçevesinde Cumhuriyet başsavcısına (Telefon, faks, e-mail...gibi vasıtalarla veya bilgi notuyla) en seri yoldan bilgi verilecektir. Acil olmayan hallerde bu bilgiler nöbetçi başsavcı vekili vasıtasıyla Cumhuriyet başsavcısına ulaştırılacaktır." denilmiştir.

Konu ile ilgili uluslararası belgeler incelendiğinde;

... .. Tarihli "Birleşmiş Milletler Savcılarının Rolüne Dair yönergede; tarihinde Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi tarafından kabul edilen Ceza Adalet Sisteminde Savcılığın Rolüne İlişkin Tavsiye kararında (REC/...), Avrupa Savcıları Konferansının altıncı oturumunda kabul edilen ve (.../..... .. ,) "..... İlkeleri" olarak bilinen "Savcılar İçin Etik ve Davranış Biçimlerine İlişkin Avrupa Esaslarına İlişkin belgede ve Avrupa Birliği Komisyonunun,,,tarihli Türkiye Cumhuriyeti Yargı Sisteminin İşleyişi başlıklı 1, 2, 3, 4. istişari ziyaret raporlarında ve bu Avrupa Birliği İstişari Ziyaret Raporları kapsamında görevlendirilen Uzman tarafından kaleme alınan "Ceza Adalet Sistemi" raporunda, Avrupa Komisyonu'nun Türkiye 2010, 2011, 2012, 2013 ilerleme raporlarında ve yine Avrupa Hâkimleri Danışma Konseyi ve Avrupa Savcıları Danışma Konseyi tarafından kabul edilip yayınlanan bildirilerde de savcılarının rolüne değinildiği.

Yukarıda belirtilen ulusal ve uluslararası tüm düzenlemeler incelendiğinde;

Kendisine tevzi edilen soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcılarının, usul hükümleri uyarınca gizli olarak yürütmeleri gereken soruşturma ve aşamaları hakkında Cumhuriyet başsavcısına bilgi vermeleri gerektiği yönünde açık ve emredici bir yasal düzenleme bulunmamaktadır.

Her ne kadar Cumhuriyet Başsavcılığı Çalışma Talimatında bilgi verilmesi gerektiği belirtilmiş ise de, bunun bir yasal dayanağının bulunmadığı gibi toplumda yankı uyandıran olayların hangileri olacağı, bunun takdirinin kime ait olduğu, bu tür soruşturmaların başından mı, yoksa soruşturmanın tamamlanıp kamuoyuna mal olduğu aşamasında mı ilgili Cumhuriyet başsavcısına bilgi verileceği konularında tereddütlere yer verilmeyecek şekilde açıkça bir hüküm yoktur.

Gerek ulusal ve gerekse de uluslararası tüm düzenlemelerde, soruşturmaları yürüten Cumhuriyet savcısından, onun bağımsız ve tarafsız olmasından, adil soruşturma yürütmesinden bahsedildiği, özellikle uluslararası düzenlemelerde, savcılarının adil, tutarlı ve etkili faaliyetlerde bulunabilmesi için teşkilatın hiyerarşik metotlarının belli bir ölçüye kadar dikkate alınması, hiyerarşik bir teşkilatlanmada, etkisiz ya da engelleyici bürokratik yapılanmaya mahal verilmemesi, kurumun hiyerarşik metotlarının, savcılarının iç bağımsızlıklarını temin etmek için başka kurullarla dengelenmesi ve idari üstlerin talimat verme yetkilerinin idari görevler ile sınırlı olması, dosyanın bir savcıdan alınması için (savcının değiştirilmesi) nesnel, somut hukuki ölçütlerin getirilmesi, savcılara verilen talimatların yazılı olması gerektiği gibi birçok prensibe vurgu yapıldıktan sonra, savcılarının bağımsızlığının, görevlerini yerine getirmeleri açısından vazgeçilmez bir unsur olduğu, bu unsurun hukuk devleti ve toplumdaki savcılığın rolünü sağlamlaştıracağı, hatta bunun yargı sisteminin adil ve etkin bir şekilde çalışmasının ve yargı bağımsızlığının tüm unsurları ile yerine getirilip gerçekleştirilmesinin de bir garantisi olacağı belirtilmiştir.

Bu evrensel hukuk ilkeleri kapsamında; kendisine tevzi edilen soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcılarının usul hükümleri uyarınca gizli olarak yürütmeleri gereken soruşturma ve aşamaları hakkında Cumhuriyet başsavcısına bilgi vermeleri gerektiği yönünde açık ve emredici yasal bir düzenleme bulunmamaktadır. Her ne kadar Başsavcılığın Çalışma Talimatında bilgi verilmesi gerektiği belirtilmiş ise de; yukarıda açıklandığı üzere bunun bağlayıcı veya uygulamasının ne şekilde olduğu konusunda bir açıklık bulunmadığı gibi, başsavcıya veya vekiline bilgi verme mükellefiyeti Savcılık teşkilatının kendi içinde yaptığı bir protokolden kaynaklanmakta ve bunun yasal bir dayanağı da bulunmamaktadır.

Söz konusu soruşturma müvekkil tarafına devredilmeden önce Cumhuriyet savcıları

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

....., Ve Tarafından yürütülmüş ve adı geçen Cumhuriyet savcıları tarafından da Cumhuriyet başsavcısına herhangi bir bilgilendirmede bulunulmamıştır.

Yukarıdaki temel ilkeler ve HSYK kararları kapsamında; ilgili soruşturma dosyasının kayda alındığı tarihten, müvekkile tevzi edildiği tarihine kadar aşamalarda görev almış diğer üç savcı tarafından da soruşturmanın aşamaları hakkında Cumhuriyet başsavcısına bilgi verilmediğinin kabulü gerekecek ve bu durumda sadece müvekkil hakkında soruşturma başlatılması eşitlik ilkesine aykırı olacaktır.

Kaldı ki; görevli ve yetkili ilgili başsavcı vekili tarafından müvekkile tevzi edilen vc bilgisi dâhilinde yürüyen bir soruşturmada, Cumhuriyet başsavcısının veya başsavcivekilinin haberdar olmadığının kabulü mümkün değildir.

Yine; operasyon talimatı ile birlikte ilgili başsavcivekili, müvekkil tarafından telefonla aranarak kendisine operasyon içeriği hakkında ayrıntılı bilgi verilmiştir. Akabinde hazırlanan bilgi notu kendisine takdim edilerek, müvekkil ile birlikte Cumhuriyet Başsavcılığı makamına çıkmıştır. Burada operasyon hakkında ve her bir eylemle ilgili ayrıntılı açıklamalarda bulunulmuş, Cumhuriyet Başsavcısı Sayın'ya hazırlanan bilgi notu takdim edilmiştir.

Kaldı ki, yasal ve idari düzenlemelerdeki yetersizlik nedeniyle, soruşturma kapsamında verilen operasyon kararından sonra Adli Kolluk Yönetmeliğinde değişikliğe gidilmiştir. Bu değişikliğe karşı da Türkiye Barolar Birliği tarafından yapılan iptal başvurusu üzerine DanıştayDairesi tarihli ve/..... esas sayılı dosyada yürütmenin durdurulması kararı vermiştir.

Bu karar incelendiğinde, değişiklikle getirilen, soruşturmayı yürüten kolluk görevlilerinin en üst dereceli kolluk amirine, Cumhuriyet savcısı tarafından da doğrudan veya varsa ilgili Cumhuriyet başsavcı vekili aracılığıyla Cumhuriyet başsavcısına yazılı olarak bilgi vermesi düzenlemesinin yürütmesini;

“Davalı idarelere, adli kolluk görevlilerinin çalışma şartlarıyla sınırlı bir düzenleme yetkisi tanınmış olması karşısında; öncelikle dava konusu yönetmelik hükümleri çerçevesinde, adli kolluk görevlileri ve Cumhuriyet savcılarında getirilen bildirim yükümlüğünün yargılama alanına ilişkin, yasayla düzenlenmesi zorunlu bir konu olup olmadığının irdelenmesi gerekir.

Bir ceza yargılama süjesi olan Cumhuriyet savcısı, ceza soruşturmasını, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 160/2 maddesi hükmü doğrultusunda maddi gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için emrindeki adli kolluk görevlileri marifetiyle, lehe ve aleyhe delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlüdür. Cumhuriyet savcısının emir ve talimatlarını yerine getirip adli işlemler yapacak olan adli kolluk görevlileri, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 164. maddesinde sayılmış; aynı Yasanın 165. maddesinde de, Cumhuriyet savcısının istemi halinde 164. maddesine göre adli kolluk görevini yürütenler dışındaki diğer kolluk birimlerinin de adli kolluk görevini yerine getirecekleri hükme bağlanmıştır.

Yine Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 164. maddesinin ikinci fıkrasında da, soruşturma işlemlerinin Cumhuriyet savcısının emir ve talimatları doğrultusunda adli kolluğa yaptırılacağı ifade edilmektedir.

Yukarıda anılan Yasa hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; Cumhuriyet savcısının emir ve talimatları doğrultusunda Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 157. maddesine göre gizli yürütülmesi gereken soruşturma işlemlerini yürüten adli kolluk görevlilerinin hak, yetki ve yükümlülüklerinin yargılama alanına ilişkin olduğu ve yasa ile düzenlendiği anlaşılmaktadır. Ceza Muhakemesi Kanununda adli kolluk görevi ve görevlileri ile ilgili eksikliği tespit edilecek konuların Yasama organı tarafından yasal düzenleme yapılarak giderilebileceği de doğaldır. Dolayısıyla adli görevi olmayan üstlerinden adli

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

görevleri ile ilgili olarak talimat almayan adli kolluk görevlilerinin adli olaylarla ilgili konulan sıralı amirlerine; Cumhuriyet savcılarının da Cumhuriyet başsavcılarında bilgi verme yükümlüğünün, yargılama alanına ilişkin bir konu olması nedeniyle yönetmelikle düzenlenmesine olanak bulunmamaktadır.

Sonuç olarak adli kolluk görevlilerini, kolluk amirlerini, Cumhuriyet savcılarını sıralı amirlerine ve Cumhuriyet başsavcılığına adli olayları bildirmekle yükümlü tutan dava konusu yönetmelik hükümleri; kuvvetler ayrılığı ilkesine aykırı biçimde, ceza soruşturması sürecine ilişkin usul kuralları içermekte; adli makamların görev ve yetki alanlarına ilişkin düzenleme getirmektedir. Aynı zamanda Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 157. maddesinde yer alan soruşturmanın gizliliği kuralını da zedeleyecek nitelikteki anılan hükümler, idari düzenleme yetkisinin aşılması nedeniyle yetki yönünden açıkça hukuka aykırı bulunmaktadır." şeklindeki gerekçe ile durdurmuştur.

Karardan da anlaşılacağı üzere, soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcılarının, Cumhuriyet başsavcı vekili veya onun aracılığıyla Cumhuriyet başsavcısına bilgi verme yükümlüğü konusunda, gerek Yasada gerekse de yönetmelikte emredici bir usul hükmünün bulunmadığı, bunun idari düzenlemeler olarak değerlendirilen yönetmelik veya başka bir düzenleyici işlem ile yapılmasının da hukuka aykırı olduğu açıkça vurgulanmıştır. Bu durumda çalışma talimatı ile düzenleme yapıldığı ve bunun bağlayıcı olduğunun belirtilmesi de anılan gerekçelerle mümkün değildir.

Tüm bu açıklamalar çerçevesinde; müvekkil tarafından soruşturma yürütüldüğü dönemde, gerek ulusal, gerekse de uluslararası hukuk düzenlemelerinde, Cumhuriyet savcılarının yürüttükleri soruşturma ile ilgili olarak üstlerine bilgi verme yükümlülüklerine ilişkin bir düzenlemeye yer verilmemiş olması ve ayrıca soruşturma sonrasında Adli Kolluk Yönetmeliğinde bu konuya ilişkin düzenleme yapılmak suretiyle Cumhuriyet savcılarının üstlerine bilgi verme zorunluluklarına ilişkin düzenlemenin Danıştay Dairesinin yukarıda yer verilen tarih ve esas sayılı kararı ile yürütmesinin durdurulması nedeniyle müvekkile isnat edilen Cumhuriyet başsavcılığına bilgi vermediğine ilişkin iddianın hukuken herhangi bir geçerliliği ve temeli bulunmamaktadır.

Cumhuriyet savcıları tarafından yürütülen ceza muhakemesi işlemleri sebebiyle açılacak olan ve 5271 sayılı CMK'nın 141. Maddesinde öngörülen tazminat taleplerinin muhatabı da soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcıları olduğu düşünüldüğünde, Cumhuriyet savcılarının hiçbir soruşturma işleminde imzası bulunmayan ve bu konuda sorumluluk aldığı da ispatlanamayacak olan Cumhuriyet başsavcısına, soruşturma ile ilgili bilgi verme yükümlülüğü altına sokmanın kanunun amacına da aykırı olacağı açıktır.

Müvekkil tarafından yürütülüp, hakkındaki idari soruşturmaya konu olan soruşturma dosyasında, Hükümet'in bir üyesi olan ile da yer alması ve Hükümeti de dolaylı bir şekilde etkileyecek iddialarının bulunması nedeniyle, olan Müsteşarı ve yine soruşturmalar döneminde Olup halen olması nedeniyle seçtiği'nınüyesinin, müvekkil hakkında alınacak karar ve yaptığımız itirazların aşamalarında "Hiç kimse kendi davasının hâkimi olamaz" ilkesi gereğince yer almamalarının objektif hukuk ve soruşturma kurallarına aykırı olacağı izahtan varestedir.

Yukarıda da açıklandığı üzere HSYK'nın İlgili Dairesinin soruşturma izni verilmesi yönünde bir teklifi bulunmadığı halde HSYK Başkanı olan Adalet Bakanının tek başına müvekkil hakkında soruşturma izni vermesi, tarafsız kalma ihtimalleri bulunmayanvetarafından seçilen üyenin oylamalarda yer almamaları gerektiği yönündeki iddialarımızı doğrulamaktadır.

Tüm bu açıklamalar kapsamında; HSYK Başmüfettişliğince müvekkile yöneltilen iddiaların kesinlikle soruşturmaya konu edilebilecek eylemler olmadığı, müvekkil tarafından soruşturması yürütülen ilgili dosya kapsamında mevzuata aykırı hiçbir işlemde bahsedilmediği, tamamen mevzuat hükümlerine uygun olarak ilgili mahkemelerden alınan kararlar kapsamında yapılan işlemlere ilişkin Cumhuriyet

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
----------------------------	--------------------------------	------------------------------

savcısının takdir hakkının objektif bulgulara dayanmayan iddialarla eleştirildiği görülmektedir.

Müvekkilin dosyadaki deliller kapsamında, etkin soruşturma, soruşturmanın gizliliği ve yargı bağımsızlığı ilkeleri kapsamında, kuvvetli suç şüphesinin tespiti ile kolluk görevlilerine verilen talimat doğrultusunda operasyon yapılması ve yasal mevzuat çerçevesinde gözaltı ve koruma tedbiri kararlarının uygulanmasının ne şekilde müvekkilce görevini doğru ve tarafsız yapamayacağı kanısını uyandırdığını evrensel hukuk ilkeleri kapsamında anlamakta zorlandığımızı ifade etmek isteriz.

Yukarıda açıklanan gerekçeler birlikte değerlendirildiğinde; müvekkil tarafından soruşturması yürütülen dosyada mevzuat hükümlerine aykırı hiçbir eyleminin olmadığı, yaklaşık 20 yıllık meslek hayatı boyunca daha önceden hakkında hiçbir soruşturma işleminin olmaması ve ceza almamış olması hususu ile hakkındaki olumlu sicillerin, bu soruşturma kapsamında lehine değerlendirilmesini, ayrıca ilgili soruşturma dosyasının müvekkil tarafınca yürütüldüğü tarihte..... Cumhuriyet Başsavcılığı'nın, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başmüfettişliği'nin denetimine tabi olduğu, bu denetim kapsamında hakkında soruşturma yürütülensayılı soruşturma dosyasının da incelendiği, ilgili dosya hakkında yaptığı işlemler yönüyle herhangi bir mevzuata aykırılığın tespit edilmediği, teftiş sonucunda hazırlanan performans değerlendirme ve geliştirme formunda hakkında iyi not tanzim edildiği, soruşturma dosyasının medyada geniş yer bulması ve kamuoyunda yanlış yönde oluşan bir kısım algılar üzerine hakkında soruşturma açıldığı hususları da nazara alınmalıdır.

4. Sonuç olarak

Yukarıda açıklanan sebeplerle:

A) Soruşturmaya konu dosya üzerinden 1,5 yılı aşkın bir sürenin geçmiş olması, tarafınızdan yine biryılı aşkın bir süredir inceleme ve soruşturma yapılıyor olması, ülke gündemini uzun süre meşgul etmesi ve kapsamlı bir konu olmasına karşın savunma için tarafımıza sadece 10 günlük süre verilmesinin, savunma hakkını kısıtlanması ve ihlalini teşkil ettiğini hatırlatır, bu bakımdan ayrıntılı savunmamızı hazırlayabilmemiz için, inceleme ve soruşturma yapan müfettişin sarf ettiği süre de dikkate alınarak 1 ay ek süre verilmesini,

b) Tarafımızdan savunma yapmamız istenildiği hâlde baştan beri savunmaya esas tüm bilgi ve belgelerin tarafımıza gönderilmesi istenilmesine rağmen gönderilmeyip ancak son savunma aşamasında tarafımıza gönderilen iki klasör evrakın büyük bir kısmının müvekkilimizle ilgisi olmayıp diğer soruşturma savcılarına ilişkin evraklar olduğu, örneğin müfettiş soruşturma raporunun gönderilen belgeler arasında bulunmadığı, müvekkil aleyhine olan delillerin nelerden ibaret olduğunun açıkça belirtilmediği, yazı ve ekine de delillerin tamamının konulmadığı görülmekle, savunma hakkımızın kısıtlanmaması ve savunmamızı kapsamlı bir şekilde yapabilmemiz için, dosyadaki tüm delillerin tarafımıza gönderilmesini, bu deliller gönderilinceye kadar tarafımıza savunma için ek süre verilmesini,

c) Her türlü hukuki dayanaktan ve gerekçeden yoksun, yersiz ve yukarıda ayrıntısı açıklandığı üzere Anayasa, AİHS, AHİM ve AYM kararlarına aykırı olarak başlatılan bu soruşturmanın ceza tertibine yer olmadığına dair karar verilerek sonlandırılmasını,

d) Hukuka aykırı olarak müvekkil hakkında uygulanan görevden uzaklaştırma tedbirinin derhal sonlandırılarak göreve başlamasının sağlanmasını, arz ve talep ederim."Şeklinde beyanda bulunduğu,

Cumhuriyet Savcısı tarihli savunmasında;

"Yukardaki ilgi sayılı kararda yazılı savunmamı yapmam istenmektedir. Ancak soruşturma konusu olayın en önemli tanığı olan dinlenmemiş ve A.Ş ile Firması arasında eskiden beri var olduğu anlaşılabilir ticari ilişkinin ne miktarda olduğu, bu iki şirket arasında belirtilen miktar dışında yıllık veya eskiden beri süre gelen para transferlerinin ne olduğu

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

konularında ayrıntılı bir inceleme yapılmamıştır. Faturaların sahte olduğunu önceki savunmamda belirtmiştim. Yukarıda belirtilen eksikler giderilmeden esaslı savunma yapabilmem mümkün değildir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Anayasamız ve yasalarımızda en kutsal haklardan olan savunma hakkımın kısıtlanmayacağını umarak esaslı savunmamı yukarıda belirttiğim eksikler giderildikten sonra yapabileceğimi belirtmek istiyorum." Şeklinde beyanda bulunduğu,

İlgililerin eylemlerinin vuku şekli ile hukuki nitelendirme ve gerekçeye geçmeden önce, savunmalarda Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun tarafsızlığı ve bağımsızlığı, soruşturmaların intikal süreci ve savunma haklarının kısıtlandığı yönünde iddiaların ileri sürülmesi nedeniyle Kurul'un yapısı ve teşkilatı, soruşturmaların intikali ve aşamaları konularına değinilecek olursa;

I – HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU'NUN YAPISI ve TEŞKİLATI:

... .. tarihinde Anayasamızda yapılan değişiklikler öncesinde, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nu düzenleyen Anayasanın 159. maddesinin 2. fıkrasında; Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanının Adalet Bakanı olduğu, Adalet Bakanlığı Müsteşarının Kurul'un tabii üyesi olduğu, Kurul'un üç asıl ve üç yedek üyesinin Yargıtay Genel Kurulu'nun, iki asıl ve iki yedek üyesinin ise Danıştay Genel Kurulu'nun kendi üyeleri arasından, her üyelik için gösterecekleri üçer aday içinden Cumhurbaşkanınca, dört yıl için seçileceği, süresi biten üyelerin yeniden seçilebileceği, Kurul'un, seçimle gelen asıl üyeleri arasından bir başkanvekili seçeceği hüküm altına alınmıştır.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun yapısının demokratik ülkelerdeki ve uluslararası belgelerdeki standartlardan büyük ölçüde sapma göstermesi, özellikle demokratik meşruiyet ve geniş tabanlı temsil eksikliğinin öne çıkması, Kurul'un oluşumunda yüksek yargıyla sınırlı korporatif bir model öngörülmesi, bu modelde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, Yargıtay ve Danıştay üyelerinin birbirlerini seçmesi, ilk derece mahkemelerinde görev yapan hâkim ve Cumhuriyet savcılarının Kurul'da temsil edilememeleri ve Bakan hariç tüm Kurul üyelerinin hâkim ve Cumhuriyet savcılarında oluşmaları gibi hususların Türkiye hakkında düzenlenen ilerleme raporları, istişari ziyaret raporları, katılım ortaklığı belgesi, Venedik Komisyonu Adli Atamalar Raporu, Avrupa Hâkimleri Danışma Konseyi Görüşü, Yargıçların Statüsü Hakkında Avrupa Şartı gibi uluslararası belgelerde eleştiri konusu yapılması, demokratikleşme yolunda büyük aşamalar kaydeden ülkemiz adına, Avrupa Birliği üyesi ülkelerinin öngördüğü modelleri de göz önünde bulundurarak Kurul'un yapısına ilişkin revizyonu zorunlu hale getirmiş ve 12.09.2010 günü yapılan Anayasa referandumu ile hayata geçirilen değişikliklerle Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun yapısı yeniden düzenlenerek, Kurul'un teşkilat yapısı ve çalışma usul ve esaslarını düzenleyen 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu 11.12.2010 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Anayasamızın "Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu" kenar başlıklı 159. maddesi şu şekildedir:

"Madde 159 – (Değişik: 07/05/2010-5982 SY/m. 22)

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kurulur ve görev yapar.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu yirmiiki asıl ve oniki yedek üyeden oluşur; üç daire halinde çalışır.

Kurulun Başkanı Adalet Bakanıdır. Adalet Bakanlığı Müsteşarı Kurulun tabii üyesidir. Kurulun, dört asıl üyesi, nitelikleri kanunda belirtilen; yükseköğretim kurumlarının hukuk, dallarında

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
----------------------------	--------------------------------	------------------------------

görev yapan öğretim üyeleri ile avukatlar arasından Cumhurbaşkanınca, üç asıl ve üç yedek üyesi Yargıtay üyeleri arasından Yargıtay Genel Kurulunca, iki asıl ve iki yedek üyesi Danıştay üyeleri arasından Danıştay Genel Kurulunca, bir asıl ve bir yedek üyesi Türkiye Adalet

Akademisi Genel Kurulunca kendi üyeleri arasından, yedi asıl ve dört yedek üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş adli yargı hâkim ve savcılarını arasından adli yargı hâkim ve savcılarınca, üç asıl ve iki yedek üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idari yargı hâkim ve savcılarını arasından idari yargı hâkim ve savcılarınca, dört yıl için seçilir. Süresi biten üyeler yeniden seçilebilir.

Kurul üyeliği seçimi, üyelerin görev süresinin dolmasından önceki altmış gün içinde yapılır. Cumhurbaşkanı tarafından seçilen üyelerin görev süreleri dolmadan Kurul üyeliğinin boşalması durumunda, boşalmayı takip eden altmış gün içinde, yeni üyelerin seçimi yapılır. Diğer üyeliklerin boşalması halinde, asıl üyenin yedeği tarafından kalan süre tamamlanır.

Yargıtay, Danıştay ve Türkiye Adalet Akademisi genel kurullarından seçilecek Kurul üyeliği için her üyenin, birinci sınıf adli ve idari yargı hâkim ve savcılarını arasından seçilecek Kurul üyeliği için her hâkim ve savcının oy kullanacağı seçimlerde, en fazla oy alan adaylar sırasıyla asıl ve yedek üye seçilir. Bu seçimler her dönem için bir defada ve gizli oyla yapılır.

Kurulun, Adalet Bakanı ile Adalet Bakanlığı Müsteşarı dışındaki asıl üyeleri, görevlerinin devamı süresince; kanunda belirlenenler dışında başka bir görev alamazlar veya Kurul tarafından başka bir göreve atanamaz ve seçilemezler.

Kurulun yönetimi ve temsili Kurul Başkanına aittir. Kurul Başkanı dairelerin çalışmalarına katılamaz. Kurul, kendi üyeleri arasından daire başkanlarını ve daire başkanlarından birini de başkanvekili olarak seçer. Başkan, yetkilerinden bir kısmını başkanvekiline devredebilir.

Kurul, adli ve idari yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma işlemlerini yapar; Adalet Bakanlığının, bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlar; ayrıca, Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirir.

Hâkim ve savcılarının görevlerini; kanun, tüzük, yönetmeliklere ve genelgelere (hâkimler için idari nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetleme; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hal ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemleri, ilgili dairenin teklifi ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanı'nın oluru ile Kurul müfettişlerine yaptırılır. Soruşturma ve inceleme işlemleri, hakkında soruşturma ve inceleme yapılacak olandan daha kıdemli hâkim veya savcı eliyle de yaptırılabilir.

Kurulun meslekten çıkarma cezasına ilişkin olanlar dışındaki kararlarına karşı yargı mercilerine başvurulamaz.

Kurula bağlı Genel Sekreterlik kurulur. Genel Sekreter, birinci sınıf hâkim ve savcılardan Kurulun teklif ettiği üç aday arasından Kurul Başkanı tarafından atanır. Kurul müfettişleri ile Kurulda geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcılarını, muvafakatlerini alarak atama yetkisi Kurula aittir.

Adalet Bakanlığının merkez, bağlı ve ilgili kuruluşlarında geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcılar ile adalet müfettişlerini ve hâkim ve savcı mesleğinden olan iç denetçileri, muvafakatlerini alarak atama yetkisi Adalet Bakanına aittir.

Kurul üyelerinin seçimi, dairelerin oluşumu ve işbölümü, Kurulun ve dairelerin görevleri,

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

toplantı ve karar yeter sayıları, çalışma usul ve esasları, dairelerin karar ve işlemlerine karşı yapılacak itirazlar ve bunların incelenmesi usulü ile Genel Sekreterliğin kuruluş ve görevleri kanunla düzenlenir."

Anayasa değişikliğinden önce, ayrı bir bütçesi olmayan ve sekreteryaya hizmetleri Adalet Bakanlığı tarafından yerine getirilen Kurul, yapılan değişikliklerle idari ve mali yönden bağımsız bir kurul olarak yeniden yapılandırılmış, geniş tabanlı temsil esasına dayalı olarak üye sayısı 7'den 22'ye çıkarılmış, Genel Kurul ve üç daire şeklinde çalışması benimsenmiş, kendi sekreteryasına kavuşturulmuş, meslekten çıkarma kararlarına karşı yargı yolu açılmış, hâkim ve savcılarının denetlenmesinden sorumlu Teftiş Kurulu, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'na bağlanarak hukuk reformu gerçekleştirilmiştir.

Mahkemelerin bağımsızlığı ile hâkimlik ve savcılık teminatı esaslarına göre Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun kuruluşu, teşkilâtı, görev ve yetkileri ile çalışma usul ve esaslarını düzenleyen 11.12.2010 tarih ve 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu'nun 3. maddesinde, Anayasadaki düzenleme doğrultusunda, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun Adalet Bakanı, Adalet Bakanlığı Müsteşarı, Cumhurbaşkanınca seçilecek dört asıl, Yargıtaydan seçilecek üç asıl ve üç yedek, Danıştaydan seçilecek iki asıl ve iki yedek, Türkiye Adalet Akademisinden seçilecek bir asıl ve bir yedek, birinci sınıf olan adli yargı hâkim ve savcılarını arasından seçilecek yedi asıl ve dört yedek ile birinci sınıf olan idari yargı hâkim ve savcılarını arasından seçilecek üç asıl ve iki yedek üye olmak üzere yirmiiki asıl ve oniki yedek üyeden oluştuğu, Kurul Başkanının Adalet Bakanı olduğu, Adalet Bakanlığı Müsteşarının Kurulun tabii üyesi olduğu ve müsteşarın bulunmadığı zaman kendisine vekâlet etmekte olan üyenin Kurul toplantılarına katılacağı, Kurul'un üç daire hâlinde çalıştığı, mahkemelerin bağımsızlığı ile hâkimlik ve savcılık teminatı esaslarını gözeterek adalet, tarafsızlık, doğruluk ve dürüstlük, tutarlılık, eşitlik, ehliyet ve liyakat ilkeleri çerçevesinde görev yapan Kurul'un, görevlerini yerine getirirken ve yetkilerini kullanırken bağımsız olup hiçbir organ, makam, merci veya kişinin Kurula emir ve talimat veremeyeceği hüküm altına alınmış, Kanun'un 4. maddesinde Kurul'un görevleri ayrıntılı şekilde açıklanmıştır. Buna göre;

"Kurulun görevleri şunlardır:

a) Bakanlığın, bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlamak.

b) Hâkim ve savcılarla ilgili olarak;

1) Mesleğe kabul etme,

2) Atama ve nakletme,

3) Geçici yetki verme,

4) Her türlü yükselme ve birinci sınıfa ayırma,

5) Kadro dağıtma,

6) Meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme,

7) Disiplin cezası verme,

8) Görevden uzaklaştırma,

işlemlerini yapmak.

c) Aşağıdaki alt bentlerde belirtilen hâkim ve savcılar hariç olmak üzere, hâkim ve savcılarının görevlerini; kanun, tüzük, yönetmelik ve genelgelere (hâkimler için idari nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetlemek; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hâl ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırmak ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemlerini yürütmek.

1) Bakanlık merkez, bağlı ve ilgili kuruluşları ile uluslararası mahkemeler veya

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

kuruluşlarda görev yapan hâkim ve savcılar.

2) Geçici yetki veya görevlendirme ile başka bir kurum, kurul veya kuruluşta çalışan hâkim ve savcılar.

3) İdarî görevleri yönünden savcılar.

4) Komisyon işlerine yönelik görevleri yönünden adalet komisyonu başkan ve üyeleri.

ç) (Değişik: 15/02/2014-6524 SY/m. 22) Adli ve idari yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma ile hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma yapılması konularına münhasır olmak üzere genelge düzenlemek.

d) Yargıtay ve Danıştaya üye seçmek.

e) Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(2) Kanunlarda açıkça Bakanlığa verilenler dışında, hâkim ve savcılarının tüm özlük işleri, Kurul tarafından yerine getirilir." şeklinde belirtilmiştir.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, Başkan ve Başkanvekilinden teşekkül eden Başkanlık, yirmiiki asıl üyeden teşekkül eden Genel Kurul, daireler ve hizmet birimlerinden oluşmakta olup hizmet birimleri Genel Sekreterlik ve Teftiş Kuruludur.

6087 sayılı Kanununun 6. maddesinde, Adalet Bakanı olan Başkanın görev ve yetkileri; "Kurulu yönetmek ve temsil etmek, Kanunlardaki istisnalar saklı kalmak üzere, Genel Kurul çalışmalarına başkanlık etmek ve oy kullanmak, Genel Kurulun teklif ettiği üç aday arasından Genel Sekreteri atamak, ilgili dairenin teklifi üzerine hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma yapılması işlemleri ile inceleme ve soruşturma yapılmasına yer olmadığına ilişkin işlemlere olur vermek, genel sekreter yardımcılarını atamak, Kurul üyeleri hakkındaki suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemlerine ilişkin bu Kanunla verilen görevleri yerine getirmek, Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak" şeklinde belirtilmiş, başkanın, yetkilerinden bir kısmını yazılı olarak Başkanvekiline devredebileceğinden bahsedilerek başkanın, disiplin işlemleriyle ilgili Genel Kurul toplantıları ile Dairelerin çalışmalarına katılamayacağı açıkça düzenlenmiştir.

Savunmalarda değinilmesi sebebiyle 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu'nun 6/2-ç maddesinde yapılan değişiklik ve Anayasa Mahkemesi'nin kararından kısaca bahsetmek gerekirse; 15.02.2014 tarihli ve 6524 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'la Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun yapısı ve işleyişiyle ilgili bir takım değişiklikler yapılmıştır. Bunlardan biri de, 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu'nun 6/2-ç maddesinde Kurul Başkanı'nın görev ve yetkileri arasında yer alan "İlgili dairenin teklifi üzerine hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma işlemlerine olur vermek" şeklindeki düzenlemenin, "İlgili dairenin teklifi üzerine hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma yapılması işlemleri ile inceleme ve soruşturma yapılmasına yer olmadığına ilişkin işlemlere olur vermek" şeklinde değiştirilmesidir.6524 sayılı Kanunla yapılan bazı değişikliklere ilişkin olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, ve ile birliktemilletvekili tarafından Anayasa Mahkemesine iptal başvurusunda bulunulmuş, Anayasa Mahkemesi de tarih ve Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ... Tarih, .../... Esas ve .../...Karar sayılı kararlar, bazı maddeler yönünden iptal kararı vermiş, bazı maddelerin yürütmesini durdurmuş, bazı maddelerin nasıl anlaşılacağı ve uygulanması gerektiğini gerekçede göstermiştir. Başkanın görev ve yetkilerini düzenleyen 6. maddenin 2-ç bendi ile ilgili olarak dava dilekçesinde; ilgili dairenin teklifi üzerine hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma yapılması işlemlerine Başkan'ın olur

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

verme yetkisine ilaveten inceleme ve soruşturma yapılmasına yer olmadığına ilişkin işlemlere de olur verme yetkisinin getirildiği, böylece Başkan'ın Üçüncü Daire'nin her türlü kararını veto edebilme yolunun açıldığı belirtilerek, veto yetkisinin varlığı eleştirilirken bu yetkinin genişletilmesinin Anayasa'nın 159. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüş, iptal başvurusunu inceleyen Anayasa Mahkemesi, Tarih,/...Esas ve/Karar sayılı kararla; "6524 sayılı Kanun'la 6087 sayılı Kanun'un 6. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (ç) bendinde değişiklik yapılmadan önceki, Başkanın "İlgili dairenin teklifi üzerine, hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma işlemlerine olur vermek" görev ve yetkisi, söz konusu değişiklikle "İlgili dairenin teklifi üzerine, hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma yapılması işlemleri ile inceleme ve soruşturma yapılmasına yer olmadığına ilişkin işlemlere olur vermek" görev ve yetkisine dönüşmüştür. Kanun Tasarısında yer almayan bu değişiklik, TBMM Adalet Komisyonunca metne dahil edilmiş, TBMM Genel Kurulunda verilen bir önerenin kabulüyle metinde yer alan "araştırma" sözcüğünün bentten çıkarılmasıyla dava konusu kural bugünkü şeklini almıştır. Adalet Komisyonunca maddede yapılan değişiklik gerekçesinde kuralın tekrar edilmesi yoluna gidilmiş, TBMM Genel Kurulunda verilen değişiklik önergesinin gerekçesinde ise "Önergeyle, ilgili dairenin teklifi üzerine hâkim ve savcılar hakkında inceleme ve soruşturma yapılmasına yer olmadığına ilişkin işlemlere "olur" vermek görevi Kurul Başkanına bırakılmakta; araştırma yapılmasına yer olmadığına ilişkin işlemlere olur vermek ise Başkanın görev alanı dışına alınmaktadır." denilmiştir. Söz konusu gerekçeler, kuralın anlam ve kapsamını açıkça ortaya koymaktan uzak bulunmakla birlikte dava konusu kuralın, hukuki sonuçları itibarıyla 6524 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikten önceki kuraldan farklı olmadığı, "inceleme ve soruşturma işlemleri"nin gerek inceleme ve soruşturma yapılması işlemlerini, gerekse inceleme ve soruşturma yapılmasına yer olmadığına ilişkin işlemleri kapsamı nedeniyle, dava konusu kuralla bu konuda ortaya çıkabilecek tartışmaları önleyici, açıklayıcı nitelikte bir düzenleme getirildiği anlaşılmaktadır. Dava konusu kural, önceki kuraldan farklı ve yeni hukuki bir durum doğurmadığından, hâkim ve savcılar hakkında inceleme ve soruşturma yapılabilmesi için ilgili dairenin inceleme ve soruşturma yapılması yolunda teklifte bulunması zorunlu olup, ilgili dairenin bu yönde bir teklifi olmaksızın Başkan tarafından inceleme ve soruşturma izni verilebilmesi mümkün bulunmamaktadır. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 159. maddesine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir." şeklindeki gerekçeyle iptal başvurusunun reddine karar vermiştir.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Genel Kurulunun görevleri:

- a) Başkanvekilini ve daire başkanlarını seçmek.
- b) Dairelerin kararlarına karşı yapılan itirazları inceleyip karara bağlamak.
- c) Daireler arasında çıkan görev ve işbölümü uyuşmazlıklarını kesin olarak karara bağlamak.
- d) Kurulun görevine giren, fakat Genel Kurul veya dairelerin görevleri arasında gösterilmeyen konularda karar merciini belirlemek.
- e) Kurul üyeleri hakkındaki suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemlerine ilişkin bu Kanunla verilen görevleri yerine getirmek.
- f) Bakanlığın, bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlamak.
- g) Yargıtay ve Danıştaya üye seçmek.
- h) Genel Sekreterin atanması için Başkana üç aday teklif etmek.
- ı) Teftiş Kurulu Başkanını, Teftiş Kurulu başkan yardımcılarını, Kurul başmüfettişlerini, Kurul müfettişlerini ve Kurulda geçici veya sürekli olarak görev yapacak tetkik hâkimlerini atamak.

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

j) Adli ve idari yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma ile hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma yapılması konularına münhasır olmak üzere yönetmelik çıkarmak ve genelge düzenlemek.

k) Kurulun stratejik plânını onaylamak ve uygulamasını takip etmek.

l) Görev alanını ilgilendiren kanun, tüzük ve yönetmelik taslakları hakkında görüş bildirmek.

m) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak, olarak açıklanırken, Dairelerin görevleri, 6087 sayılı Kanun'un 9. maddesinde ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Buna göre;

Adalet Bakanlığı Müsteşarı, Yargıtay'dan seçilen bir, adli yargı hâkim ve savcılar arasında seçilen üç, idari yargı hâkim ve savcılar arasında seçilen bir ve Cumhurbaşkanınca seçilen bir asıl üyeden oluşan Birinci Daire'nin görevleri; "Hâkim ve savcılarla ilgili olarak; atama ve nakletme, geçici yetki verme, kadro dağıtma, müstemir yetkileri düzenleme, yıllık ve mazeret izinleri dışında her türlü izin verme, Türkiye Adalet Akademisi tarafından yapılan plânlamaya ve alınan taleplere uygun olarak eğitim programlarına katılmaya ilişkin izin verme işlemlerini yapmak, meslek öncesi eğitimde staj mahkemelerini belirlemek, Genel Kurul tarafından verilen diğer işleri yapmak" olarak;

Yargıtay ve Danıştay'dan seçilen birer, adli yargı hâkim ve savcılar arasında seçilen iki, idari yargı hâkim ve savcılar arasında seçilen bir ve Cumhurbaşkanınca seçilen iki asıl üyeden oluşan İkinci Daire'nin görevleri: "Hâkim ve savcıların; her türlü yükselme ve birinci sınıfa ayırma işlemlerini yapmak, görevlerinden dolayı veya görevleri sırasındaki suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturması sonucu hakkında karar vermek, disiplin veya suç soruşturma ve kovuşturması nedeniyle geçici yetkiyle yer değiştirmesine veya görevden uzaklaştırılmasına karar vermek, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar vermek, diğer kurumların geçici görevlendirme ve nakil taleplerine ilişkin izin işlemlerini yürütmek, Genel Kurul tarafından verilen diğer işleri yapmak." olarak;

Yargıtay ve Danıştay'dan seçilen birer, Türkiye Adalet Akademisi Genel Kurulunca seçilen bir, adli yargı hâkim ve savcılar arasında seçilen iki, idari yargı hâkim ve savcılar arasında seçilen bir ve Cumhurbaşkanınca seçilen bir asıl üyeden oluşan Üçüncü Daire'nin görevleri: "Hâkim ve savcı adaylarını mesleğe kabul etmek, hâkim ve savcılarının görevlerini; kanun, tüzük, yönetmelik ve genelgelere (hâkimler için idari nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarına ilişkin denetleme işlemlerini Teftiş Kuruluna yaptırmak, hâkim ve savcılar hakkındaki ihbar ve şikâyetleri inceleyip gereğini yapmak, hâkim ve savcılarının görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hâl ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını Kurul müfettişleri veya müfettiş yetkilerini haiz kıdemli hâkim veya savcı eliyle araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemleri ile inceleme ve soruşturma yapılmasına yer olmadığına ilişkin işlemler için teklifte bulunmak, hâkimlik ve savcılık görevine tekrar atanma ile diğer hizmetlerden mesleğe atanma talepleri hakkında karar vermek, meslekten çekilme, çekilmiş sayılma ve görevin sona ermesi hakkında karar vermek, ilgili kanunlarda verilen görevlerin yerine getirilmesi bakımından en yakın ağır ceza, bölge adliye ve bölge idare mahkemesini belirlemek, Genel Kurul tarafından verilen diğer işleri yapmak." olarak açıklanmış ve Kanunla ayrıntılı şekilde düzenlenmiştir.

Genel Sekreterlik, Kurulun idari ve malî işleri ile sekreteryâ hizmetlerini yerine getirmek amacıyla kurulmuştur. Genel Sekreterlik; Genel Sekreter, biri idari yargı hâkim ve savcılar arasında seçilecek beş genel sekreter yardımcısı ile yeteri kadar tetkik hâkimi ve bürolardan oluşur.

Genel Sekreter, birinci sınıf hâkim ve savcılardan Genel Kurulun teklif ettiği üç aday arasında, Başkan tarafından; genel sekreter yardımcıları ise, birinci sınıfa ayrılmış hâkim ve savcılar arasında,

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

muvafakatleri alınarak, Başkan tarafından atanmaktadır. Genel Sekreterlikte ayrıca, hâkimlik ve savcılık mesleğinde fiilen en az beş yıl görev yapmış ve üstün başarısı ile Kurul hizmetlerinde yararlı olacağı anlaşılmış bulunanlar arasından Genel Kurul tarafından seçilen tetkik hâkimleri görev yapar. Kurul personeli naklen veya açıktan atama yoluyla atanır.

Teftiş Kurulu; Teftiş Kurulu Başkanı, üç başkan yardımcısı, başmüfettiş ve müfettişlerden oluşan Teftiş Kurulu, Başkanın gözetiminde Kurul adına görev yapmaktadır. Kurul müfettişleri, görevlerini yerine getirirken Teftiş Kurulu Başkanına; Teftiş Kurulu Başkanı ise, Kurula karşı sorumludur. Teftiş Kurulu Başkanı ve başkan yardımcıları, birinci sınıf hâkim ve savcılar arasından, Kurul başmüfettişleri, Teftiş Kurulunda fiilen beş yılını doldurmuş, birinci sınıfa ayrılmış ve birinci sınıfa ayrılma niteliklerini yitirmemiş olan müfettişler arasından, kıdem sırasına göre, Kurul müfettişleri, hâkimlik ve savcılık mesleğinde fiilen en az beş yıl görev yapmış ve üstün başarısı ile Kurul müfettişliği hizmetinde yararlı olacağı anlaşılmış bulunanlar arasından muvafakatleri alınarak Genel Kurul tarafından atanır. Teftiş Kurulunun görevleri; Adli ve idarî yargı hâkim ve savcılarının görevlerini kanun, tüzük, yönetmelik ve genelgelere (hâkimler için idari nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetlemek; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hâl ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırmak ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemlerini yapmak. Görev alanına giren konularda, uygulamada ortaya çıkan mevzuat yetersizliği ve aksaklıklar ile ilgili hususlarda gerekli inceleme ve araştırmaları yaparak alınması gerekli kanunî ve idarî tedbirler konusunda Kurula teklifte bulunmak, kanun, tüzük ve yönetmeliklerde gösterilen veya Kurul tarafından verilen benzeri görevleri yapmakla görevlidir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Büyük Dairesinin tarihinde vermiş olduğu Eskelinen kararına göre, kamu görevi icra edenlerin devlete karşı açtıkları davalar konusunda Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesinin kapsamı dışında kalması için 2 kriter bulunduğu hükmedilmiştir. Bunlardan birincisi, ilgili devletin iç hukukunun söz konusu kamu görevlilerinin ait olduğu kategorinin, mahkemeye erişim hakkının açıkça engellenmiş olması; ikincisi ise, bu engellenmenin, devlet çıkarına bağlı tarafsız gerekçelere dayanmasıdır. Bu ikinci koşul için, dava konusunun kamu gücü kullanımıyla ilgili olması ya da devlet ve kamu görevlisi arasındaki özel güven ilişkisini tehlikeye düşürmesi gerekmektedir. Büyük Dairenin bu kararından sonra, Mahkeme, 6. maddenin kamu görevlilerine uygulanabilirliği bakımından bu kriterleri uygulamıştır. Nitekim (..... /.. , 2007) davasında, görevinden alınan bir Cumhuriyet savcısı olan(..... ..) kararında, (...../..... ,) davasında Eskelinen kararına atıfta bulunmuştur.

Yine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi/.../... tarihli /..... Davasında Eskelinen kararına gönderme yaparak; hâkim olan başvuruçunun meslekten ihracının mahkeme gündemine taşınmasında öncelikli olarak başvuruçunun hakkında karar veren kurulun yapısının nasıl olması gerektiği üzerinde durulmuştur. Bunu yaparken de hâkimler için Avrupa Kanunlar Sözleşmesi ve Venedik Komisyonu'nun hâkimlerin atama, disiplin cezası verme ve görevden alma ile ilgili kararlarına atıfta bulunmuştur. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, "Başvuranın davasını karara bağlayan organların bağımsızlığı ve tarafsızlığı açısından;

(i) Başvuran hakkında kararı veren YSK'nın yapısı: Hâkimlerin aleyhinde yürütülen disiplin soruşturmaları ile ilgili olarak, hâkimlerin ilgili disiplin organına büyük çapta katılımının gerekliliği Hâkimler için Avrupa Kanunlar Sözleşmesi'nde tanınmıştır. Bununla birlikte, YSK farklı organların atadığı yirmi üyeden oluşmaktadır. Üyelerden üçü tarafından, üçü tarafından ve ikisi Konferansı tarafından doğrudan atanmışlardır. ve re'sen YSK üyesidirler. Yasama ve yürütme organlarının doğrudan atadığı disiplin kadrosu, YSK üyelerinin büyük çoğunluğunu oluşturmaktadır. Sonuç olarak, duruşmaya katılan sadece üçünün

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

hâkim olduğu on altı YSK üyesi, başvuranın davasını karara bağlamıştır. Ayrıca, YSK'nın sadece dört üyesi orada tam zamanlı çalışmaktaydılar. Diğer üyeler YSK dışında çalışmaya ve ücret almaya devam etmişlerdir. Bu durum kaçınılmaz bir şekilde mali, hiyerarşik ve idari anlamda birincil işverenlerine bağlı olmalarına ve bağımsızlık ve tarafsızlıklarının tehlikeye düşmesine neden olmuştur. Mahkeme ayrıca, Venedik Komisyonu'nun hâkimleri atama, disiplin cezası verme ve görevden alma ile ilgili bir organda Başsavcının yokluğunun bu gibi durumlarda hâkimlerin tarafsız davranmalarını tehlikeye atacağı ve Başsavcı'nın kararlarını onaylamadığı hâkimlere karşı tarafsız olmayacağı yönündeki görüşüne atıfta bulunmuştur. Ayrıca, başvuranın davasıyla ilgili hazırlık soruşturmalarını yürüten ve görevden alınması talebini sunan YSK üyeleri, daha sonra başvuranın görevden alınması ile ilgili alınan kararda yer almışlardır. Bu üyelerden bir tanesi YSK başkanı tarafından atanmış ve başvuranın davası ile ilgili duruşmada başkanlık etmiştir. Başvuranın aleyhinde disiplin işlemleri başlatmakla görevli bu üyeler, kendi hazırlık soruşturmalarının sonuçlarına dayanmışlar, başvuranın davasının esasları hakkında karar verirken tarafsızlıklarına şüpheyle yaklaşmışlardır. Buna bağlı olarak, mevcut başvurudaki olaylar ve olgular YSK önündeki yargı işlemlerinin yapısal eksikliklerine ve başvuranın davasını karara bağlamakla görevli bazı YSK üyelerinin kişisel önyargılarına işaret eden, ciddi birçok meseleyi açığa çıkartmıştır. YSK önündeki yargı işlemleri, bu nedenle, 6 § 1 maddenin gerektirdiği bağımsızlık ve tarafsızlık ilkelerine uyumlu değildir.

(ii) Parlamento Komitesi: Komite başkanı ve üyelerden biri aynı zamanda YSK üyeleridir ve her iki seviyede de başvuranın davasıyla ilgili kararlarda yer almışlardır. Buna göre, YSK'nın görüşlerini incelerken tarafsız hareket edememiş olabilirler. Ayrıca, Mahkemenin kişisel tarafsızlık yokluğu ile ilgili görüşleri, işlemlerin bu aşamasıyla örtüşmektedir. Bunlara ek olarak, Parlamento Komitesi'nin iki üyesiyle birlikte başkanın, başvuranın görevini kötüye kullanmasıyla ilgili olarak hazırlık soruşturmasının başlatılmasını talep ederek YSK'ya başvurmuş olmaları göz önüne alınmalıdır. Aynı zamanda, YSK üyeleri ilgili mevzuatta geri çekilmeyle ilgili hiçbir prosedür öngörülmediği için geri çekilememişlerdir. Bu durum, objektif tarafsızlığın sağlanmasıyla yargı işlemlerinin uyumluluğu ile ilgili uygun teminatın bulunmadığına işaret etmektedir.

(iii) Genel Parlamento toplantısı: Bu aşamada, davanın karara bağlanması, YSK ve Parlamento Komitesi tarafından alınan bağlayıcı bir kararın kabul edilmesiyle sınırlıdır. Genel olarak, genel toplantıdaki prosedür olay ve olguların hukuki niteliklerini tespit etmek ve kanıtları değerlendirmek, kanun ve gerçeklerle ilgili meseleleri incelemek için uygun bir yöntem değildir. Parlamento'da kendilerinden hukuki veya adli tecrübeye sahip olmaları beklenmeyen politikacıların rolü Hükümet tarafından yeterince açıklığa kavuşturulmamış ve mahkemenin bağımsızlığı ve tarafsızlığı gerekliliğinin yerine getirildiği doğrulanmamıştır.

(iv) Yüksek İdari Mahkeme: Yüksek İdari Mahkeme, YSK ve Parlamento'nun kararlarını iptal etmeden ve ileri götürmeden kanunlara aykırı ilân etme yetkisine sahiptir. Yüksek İdari Mahkeme'nin açıklayıcı kararına dayalı olarak hükmen hâkime görevinin iadesi yapılmamıştır. Ayrıca, Yüksek İdari Mahkeme başvuranın öne sürdüğü önemli iddialara gereğince değinmemiştir. Bu nedenle başvuranın davasının adli incelemesi yeterli değildir. Ayrıca, Yüksek İdari Mahkeme'de görev yapmakta olan hâkimler de YSK'nın disiplin merciiine tabiidirler ve YSK önünde aleyhlerine disiplin işlemleri başlatılabilir. Bu nedenle, 6. madde uyarınca "bağımsızlık ve tarafsızlık" ilkesine uygun olarak hareket edememişlerdir.

Bu nedenle, yerel yetkililer başvuranın davasının bağımsız ve tarafsız bir şekilde karara bağlayamamış ve sonraki adli inceleme bu hataları düzeltmemiştir." şeklindeki gerekçeyle Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesinin ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır.

Bu karar aynı zamanda hâkimler ve savcılar hakkında disiplin kararı verecek kurulların yapısının

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

nasıl olması gerektiğine ilişkin örnek bir karardır.

Mahkemenin atıfta bulunduğu Hâkimler için Avrupa Kanunlar Sözleşmesinde;

"1. Hâkimlerin görevlerini etkin ve eksiksiz bir şekilde yerine getirmemesi veya disiplin cezasını gerektiren bir suçun varlığı halinde, adli bağımsızlığı zedelemeyecek şekilde gerekli bütün önlemler alınmalıdır. Her devletin anayasal ilkeleri, hukuki hükümleri ile örfüne bağlı olarak bu tedbirler aşağıda sayılan hususları kapsayabilir, örneğin:

- a. Hâkimden davanın geri alınması;
- b. Hâkime mahkemede başka bir adli görev verilmesi;
- c. Geçici bir süre için maaşta kesinti gibi maddi cezalar uygulanması;
- d. Görevden uzaklaştırma.

2. Tayinle göreve getirilen hâkimler zorunlu emeklilik sürelerine kadar, geçerli nedenler olmaksızın sürekli olarak görevden alınamaz. Kanunda açık tanımı yapılması gereken yukarıda belirtilen geçerli nedenler, hâkimin belirli bir süre için seçimle göreve geldiği ülkelerde uygulanabilir veya adli görevlerin ifasında yetersizlik, cezai bir suç işlenmesi veya disiplin kurallarının ciddi ihlali gibi sebeplere dayanabilir.

3. Bu maddenin 1. ve 2. paragrafında belirtilen tedbirleri almanın lüzumlu olduğu hallerde devletler, mahkemenin yetki alanına girmeyen hallerde her türlü disiplin cezası ile tedbiri almakla görevli ve kararları üst derecede bir yargı organınca kontrol edilecek veya kendisi üst derecede bir yargı organı sıfatıyla hareket eden özel bir organın kanunla kurulması gereğine dikkat etmelidir. İlgili kanun, hakkında şüphe bulunan hâkime, davanın makul bir sürede sonuçlandırılması ve bütün iddialara cevap verme hakkının bulunması hususu gibi Sözleşme'nin gerektirdiği bütün hakları sağlamalıdır." denilmiştir.

Venedik Komisyonu, hâkim ve savcılar için bağımsız kurullar oluşturulmasını; "Hâkimlerin mesleğe kabulü ve kariyerleri konusunda bağımsız bir yargı konseyinin belirleyici bir etkiye sahip olması yargı bağımsızlığını teminat altına almak için uygun bir usuldür. Hukuk sistemlerinin çeşitliliğine saygı duyarken, Venedik Komisyonu, henüz bu değerlendirmeyi yapmamış olan devletlerin bağımsız bir yargı konseyi veya benzer bir organ teşkili seçeneğini değerlendirmelerini tavsiye etmektedir. Her halükârda anılan konsey çoğulcu bir yapıya ve çoğunluğu olmasa bile hatırı sayılır bir kısmı hâkimlerden oluşan üyelere sahip olmalıdır. Tabii üyeler hariç olmak üzere bu hâkimler denkleri tarafından seçilmeli veya atanmalıdırlar." şeklinde tavsiye etmiştir.

Yine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin kararlarında atıfta bulunduğu Venedik Komisyonu kararlarında; "Yargı bağımsızlığını teminat altına almak için tercih edilebilecek usullerden birisi de yapısı, yetkisi ve muhtariyeti Anayasa ile teminat altına alınmış bir yargı konseyinin teşkil edilmesidir. Böyle bir Konsey hâkimlerin mesleğe kabulü ve terfileri ile haklarındaki disiplin süreçleri konusunda belirleyici bir etkiye sahip olmalıdır. Yargı konseyinin hatırı sayılır bir kısmı veya çoğunluğu Yargının bizatihi kendisi tarafından seçilmelidir. Yargı Konseyinin demokratik meşruiyetini temin etmek amacı ile, kalan üyeler gerekli hukuki niteliklere sahip kişiler arasından Parlamentoca seçilmelidir." ibarelerine yer verilmiştir.

Avrupa Yargı Ağı Kurulları (AYKA)'nın 2014-2015 son raporunda; benzer öneriler ileri sürülmüştür.

Yukarıda yapısı ve teşkilatı açıklanan ülkemiz Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun, sözü edilen uluslararası metinlere uygun olduğu anlaşılmaktadır.

II – SORUŞTURMALARIN BAŞLAMASI, HAKİMLER ve SAVCILAR YÜKSEK KURULU'NA İNTİKALİ ve TOPLANAN DELİLLER:

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
----------------------------	--------------------------------	------------------------------

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Teftiş Kurulu Başkanlığı'nın gün sayılı görev emrine istinaden.....Cumhuriyet Başsavcılığı'nda icra olunan periyodik olağan denetim sırasında, basın ve yayın organlarında yer alan; "Paranı kim verdi", "Adaletin bu mu", ".....ün Sefası", ".....'den 'de kral tatil", "O savcı" ve "İstifa kararı almalı", "Aynı tezgah, aynı yöntem", "..... üzerinden başlatılan kara propaganda zirve yaptı, ayarlı operasyon, arifesinde düğmeye basıldı, aralarında yakınları,,yöneticisi, başkanı ve bürokratların bulunduğu çok sayıda isim gözetiminde", "Türkiye'yi sarsan rüşvet ve yolsuzluk operasyonu", "Derin operasyon, dersanelerin dönüşümü tartışmasıyla başlayan kampanya seçime ayarlı bir operasyonla devam etti", "Eski savcısı 'ün talimatıyla başlatılan soruşturmada Cumhuriyet başsavcısına bilgi verilmedi", "Savcı ifade almadı, suç işledi, hükümeti hedef alan merkezli operasyon kapsamında gözetim altına alınan..." şeklindeki haber içerikleri,

Avukat tarafından Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'na hitaben yazılan ve operasyonu nedeniyle iş adamları ile birlikte birçok kişinin gözetim altına alınması, ülke ekonomisinin zarar görmesi nedeniyle operasyonu yapanlardan şikâyetçi olduğunu belirtir tarihli şikâyet dilekçesi,

..... tarafından Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'na hitaben yazılan ve kamuoyundasoruşturması olarak bilinen tahkikatın medyaya sızdırılıp, bakanlık makamında bulunan kişilerin masumiyet karinelerinin ihlal edildiğini, Türkiye Cumhuriyeti tüzel kişiliğinin zarara uğradığını, bu operasyon sonucu dolar ve faizlerin yükseldiğini, dış borçlanma maliyetinin arttığını, borsa ve milli gelir seviyesinin düştüğünü, bu eylemin Türkiye'ye maliyetinin 100 Milyar Dolar olduğunu, soruşturmanın gizliliğinin ihlal edildiğini ve yargıya olan güvenin zedelendiğini içeren tarihli şikâyet dilekçesi,

.....tarafından Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'na hitaben yazılan ve tarihinde yolsuzluk ve rüşvet operasyonu adı altında üç ayrı dosyanın birleştirilerek kamuoyunda yüksek etki oluşturularak ülkeye zarar verildiği iddialarını içerir tarihli şikâyet dilekçesine istinadenHâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Üçüncü Dairesi'nin... .. gün sayılıve gün ve sayılı konularla ilgili inceleme kararları sonrasında Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başmüfettişi tarafından inceleme yapıldığı,

Bu aşamada, Cumhuriyet Başsavcılığının Soruşturma numaralı dosyasında tutuklu bulunan ve müdafilerinin sundukları şikâyet dilekçelerinde özetle; savunma haklarının kısıtlandığını, soruşturmanın gizliliğinin ihlal edildiğini, iletişimin dinlenmesi ve kayda alınması sonucunda elde edilen tapelerin arasındaki görüşmeleri kapsamına karşın CMK'nın 135/3. maddesine aykırı şekilde dosya içerisinde muhafaza edildiğini, özel hayatın gizliliğinin ihlal edildiğini ve siyasi saikle hareket eden Cumhuriyet savcısı'nın görevini kötüye kullandığını belirterek şikâyetçi olduklarını ifade ettikleri,

Yine, soruşturma kapsamında gözetim altına alınan ve tutuklanan'in babası eski ve 'in tarihli şikâyet dilekçesinde özetle; Cumhuriyet Başsavcılığının Soruşturma numaralı dosyasında koruma tedbirlerine başvurulması bakımından şartların oluşmadığını, şikâyetin üzerinden uzunca bir süre geçtikten sonra gözetim tedbirine başvurulduğunu, aralarında hukuki ve fiili irtibat bulunmayan dosyalarda, birbirlerini dahi tanımayan onlarca kişi hakkında toplu gözetim işlemi uygulandığını, soruşturmaların önceden kurgulanmış ve ciddiyyet uzak ihbarlara dayandığını, Cumhuriyet savcısı'nın, 'i ruhsal ve bedeni baskı altında tuttuğunu, 10 saat boyunca ifadesini aldığını, savunma hakkını kısıtladığını, ve hakkındaki soruşturma usulünün Anayasada düzenlenmesine

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

karşın buna aykırı hareket edildiğini, kendisi hakkında telekomünikasyon yoluyla iletişimin denetlenmesi tedbirlerine başvurulmasının Kanuna aykırı olduğunu, soruşturmanın ayrıntılarının basına servis edilerek masumiyet karinesinin çiğnendiğini, ile yaptığı görüşmelerin CMK'nın 135/3. maddesi gereğince imhası gerekirken dosyada muhafaza edildiğini belirterek Cumhuriyet savcısı'dan şikâyetçi olduğunu belirttiği,

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başmüfettişi tarafından yapılan incelemeler sonrasında, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Üçüncü Dairesi'nin .../.../.....tarih, .../.../... sayılı kararlar;

..... eski Cumhuriyet Başsavcı vekili, halen Cumhuriyet savcısı hakkında; "Ailesiyle birlikte ...-... .. tarihlerinde 'ye gittiği, toplamUSD tutan gezi masraflarını hakkında Cumhuriyet Başsavcılığının .../..... sırasından soruşturma yürütülen 'nun sahibi olduğu A.Ş.'ne ödediği, bu şekilde çıkar sağlamak amacı ile verilen hediye kabul etmek suretiyle mesleğin şeref ve onurunu ve memuriyet nüfuz ve itibarını bozduğu"na ilişkin soruşturma maddesinden,

..... eski, halen Cumhuriyet savcısı hakkında; "Uzun süreden beri yürüttüğü .../..... ve .../.....sayılı soruşturma dosyalarında; şüphelileri UYAP sistemine kaydettirmediği"ne ilişkin soruşturma maddesi dışındaki diğer tüm soruşturma maddelerinden,

..... eski, halen Cumhuriyet savcısı hakkında; "Kamuoyunda geniş yankı uyandıran soruşturma dosyasının kendisine tevdi edilmesinden kısa bir süre sonra Cumhuriyet Başsavcısı 'ya hiçbir bilgi ve haber vermeden arama ve gözaltı gibi bir kısım tedbirlere başvurmak suretiyle farklı yorumlamalara ve yakınmalara sebebiyet verdiği"ne ilişkin soruşturma maddesinden,

..... eski Cumhuriyet Başsavcı Vekili hâlen Cumhuriyet savcısı hakkında; "..... eski Cumhuriyet Başsavcı Vekili hâlen Savcısı ile birlikte yanlarında aileleri de olduğu hâlde, ...-..... .. tarihlerinde 'ye seyahat amaçlı gittikleri, USD seyahat ücretinin 'ün tanıdığı olan ve hakkında Cumhuriyet Başsavcılığının .../..... sırasından soruşturma yürütülen 'nun sahibi olduğu AŞ'ne ödetmek suretiyle, çıkar sağlamak amacı ile verilen hediye kabul ettiği"ne ilişkin soruşturma maddesinden,

İlgililer hakkında soruşturma izni verilmesi teklifi, diğer soruşturma maddeleri yönünden ise "soruşturma izni verilmesine yer olmadığı teklifi ve bu izne bitişik Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanı'nın 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu'nun 6/2-ç maddesinde düzenlenen Kanuna dayalı görev ve yetkisine istinaden, .../.../..... tarihli ve soruşturma izni verilmesine yer olmadığı teklifine konu soruşturma maddelerinin de soruşturulması gerektiğine yönelik izin olurlarını taşıyan soruşturma iznine istinaden Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başmüfettişi tarafından yapılan soruşturma sonucunda düzenlenen .../.../.....tarihli soruşturma raporlarını içeren .../..... sayılı soruşturma dosyaları, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Üçüncü Dairesi'nin, yapılan soruşturmanın belirtilen bütün soruşturma maddeleri yönünden kabul mahiyetindeki .../.../.....tarih ve .../.../..... karar sayılı soruşturma tevdi kararı ile tanındığı, soruşturma dosyalarının Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Genel Sekreterliği'nin .../.../.....tarih ve .../..... sayılı yazı ekiyle, disiplin cezası yönünden değerlendirmenin yapılacağı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu İkinci Dairesi'ne intikal ettiği,

İddiaların ilgililer tarafından yazılı olarak öğrenilmesi ve ilk savunmalar yönünden soruşturma dosyasının incelemesinde; Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'na bağlı Teftiş Kurulu Başkanlığı nezdinde görevli Başmüfettiş tarafından hazırlanan;

.../.../.... tarih ve ../...-.. sayılı yazı ileCumhuriyet Başsavcı Vekili 'e, .../.../..... tarihinde,

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/.....	Karar No/.....	Karar Tarihi/.....
-------------------------------	--------------------------------	------------------------------------

...../..... tarih ve/..... sayılı yazı ileCumhuriyet savcısı'ya,/..... tarihinde,

...../..... tarih ve/..... sayılı yazı ile Cumhuriyet savcısı'e/..... tarihinde,

...../..... tarih ve/..... sayılı yazı ile Cumhuriyet Başsavcı Vekili'e,/.....tarihinde,

haklarındaki iddiaların madde madde ayrıntılarına değinilerek 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun içerdiği yasal dayanakla birlikte usule uygun şekilde tebliğ edildiği, yasal hakları hatırlatılarak tebliğ tarihinden itibaren, 2802 sayılı Kanun'un 71'inci maddesinde 3 günlük asgari süre öngörülmesine karşın soruşturmanın kapsamı da nazara alınarak, ilgililere savunmalarını daha geniş ve araştırma imkânına da sahip oldukları 10 gün içerisinde yapma imkânının tanındığı,

Cumhuriyet savcısı 'ün...../.....tarihli dilekçeyle soruşturmaya esas kayıt ve belgelerin tarafına gönderilmesini ve savunma için ek süre verilmesini talep ettiği,bunun üzerine ilgili evrak fotokopilerinin/..... tarih ve -... sayılı yazı ekinde gönderilerek ilgiliye (10) gün ek savunma süresi verildiği, adı geçeninin/..... tarihli savunmasını ibraz ettiği,

Cumhuriyet savcısı 'nın/..... tarihli dilekçeyle soruşturmaya dayanak yapılan belgelerin tarafına gönderilmesini ve savunma için ek süre verilmesini talep ettiği, bunun üzerine ilgili evrak fotokopilerinin...../..... tarih ve/.....sayılı yazı ekinde gönderilerek ilgiliye (7) gün ek savunma süresi verildiği ancak ilgilinin belgeleri ve ek süre yazısını/..... tarihinde Cumhuriyet Başsavcılığı'nın/..... sayılı yazısı ile tebellüğ etmesine karşın savunmasını göndermediği,

Cumhuriyet savcısı'in/..... tarihli dilekçeyle soruşturmaya esasbelgelerin tarafına gönderilmesini ve savunma için ek süre verilmesini talep ettiği, bunun üzerine ilgili evrak fotokopilerinin/..... tarih ve/..... -... sayılı yazı ekinde gönderilerek ilgiliye (7) gün ek savunma süresi verildiği, ilgilinin/..... tarihli savunma dilekçesini ibraz ettiği,

Cumhuriyet savcısı 'ün bilâ tarihli Cumhuriyet Başsavcılığının/.....Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu sayılı üst yazısı ekinde yer alan/..... tarihli savunma dilekçesini ibraz ettiği,

Dosyanın Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu İkinci Dairesi'ne esas yönünden intikalinden sonraki aşamada da; ilgililerin talepleri üzerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu İkinci Dairesi tarafından, dosyadaki tüm bilgi ve belgelerin ;

...../..... tarih ve-..... sayılı yazı ekiyle, Cumhuriyet Savcısı..... vekili Avukat 'a,/.....tarihinde,

...../..... tarih ve-..... sayılı yazı ekiyle, Cumhuriyet savcısı vekili Avukat'e,...../.....tarihinde,

...../.....tarih ve-..... sayılı yazı ekiyle, Cumhuriyet savcısı vekili Avukat 'ya,/..... tarihinde,

...../..... tarihve-..... sayılı yazı ekiyle, Cumhuriyet savcısı'e,/..... tarihinde ulaştırıldığı,

İlgililerden Cumhuriyet savcısı'nın,/..... tarihli belge istem yazısında/.....sayılı soruşturma dosyasında ifadeleri alınan ve'ın ifadelerinin bir kısmının kendisine gönderilmediğini,'in ifadesinin 50. sayfasında geçen tape kayıtlarının dosyada bulunmadığını belirterek, tape kaydının dosyaya konulması gerektiği talebinde bulunduğu, ancak Cumhuriyet Başsavcılığının soruşturma dosyasındaki tape kayıtlarının ve

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

ifadelerin ilgili hakkındaki disiplin soruşturması ile bir bağlantısı bulunmadığından soruşturmayı yürüten Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başmüfettişi tarafından dosyaya konulmadığı, suç ya da disiplin soruşturmasının hazırlığı ve devamında sadece eylemlere ilişkin bilgi, belge ve delillerin toplanabileceği, bunun dışındaki belge örneklerinin dosyaya konulmasının, ilgisiz belgelerle dosyanın hacim olarak gereksiz boyutlara ulaşmasına neden olacağı gibi belgelerin bulunduğu dosyanın hazırlık soruşturması dosyası olması dolayısıyla CMK'nın 157'inci maddesindeki soruşturmanın gizliliği ilkesine de zarar verebileceği düşünülerek söz konusu talebine olumlu cevap verilemediği,

İlgili Cumhuriyet savcılarının son savunmalarını yapmaları için verilen süreler bakımından; Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu İkinci Dairesi'nin .../.../..... tarih ve .../... Esas ve .../..... sayılı kararı ile ilgililerin son savunmalarını yazılı olarak yapmalarına dair istem üzerine buna ilişkin tebligatların karar tarih ve sayısı ile tebliğe çıkarıldığı;

Cumhuriyet savcısı..... vekiline, .../.../..... tarihinde,
Cumhuriyet savcısı vekiline, .../.../..... tarihinde,
Cumhuriyet savcısı vekiline, .../.../..... tarihinde,
Cumhuriyet savcısı'e, .../.../..... tarihinde,

usulüne uygun şekilde tebliğ edildiği, tebliğ tarihinden itibaren 10 gün içinde yazılı savunma yapmalarının istendiği, savunmalarında lehlerine olan delilleri ileri sürebilecekleri ve varsa belgelerini savunma yazılarına ekleyebileceklerinin bildirildiği,

Cumhuriyet savcısı vekilinin .../.../..... tarihli ek süre talebine, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun ... /.....-..... yazısı ile, daha önce verilen on günlük süre de nazara alınarak belirtilen yazıların kendilerine ulaştığı tarihten itibaren üç gün içinde ek savunma dilekçesi göndermelerine 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 71'inci maddesi kapsamında engel bir durum olmadığı belirtiltiği, söz konusu yazının .../.../..... tarihinde tebliğ edildiği ve ilgilinin .../.../..... tarihli ek dilekçesini vekili marifetiyle gönderdiği,

Cumhuriyet savcısı vekilinin .../.../..... tarihli ek süre talebine, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun ... /.....-..... yazı ile ve istediği ek belgeyi (soruşturma raporunu) ikinci kez göndererek, daha önce verilen on günlük süre de nazara alınarak belirtilen yazıların kendilerine ulaştığı tarihten itibaren üç gün içinde ek savunma dilekçesi göndermelerine 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 71'inci maddesi kapsamında engel bir durum olmadığı belirtiltiği, söz konusu yazının .../.../..... tarihinde tebliğ edildiği,

Cumhuriyet savcısı vekilinin .../.../..... tarihli esasa ilişkin olmayan ek belge talebinin (Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanı'nın, 6087 sayılı Kanun'un 6/2-ç maddesine göre düzenlediği .../.../..... tarihli 3. Daire Kararına ilave olarak verilen uygun bulmama/uygun bulma yazısı) karşılanarak .../.../..... tarihinde tebliğ edilen .../.../.....-..... sayılı yazı ekinde gönderildiği,

Bununla birlikte ilgililerin her zaman ek savunma dilekçesi ve delil gönderme imkânlarının bulunduğu, bu kapsamda ilgililere Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. maddesinde öngörülen adil yargılanma ilkesi uyarınca, suçlanan kişi olarak bütün hakların tanındığı, suçlama konusunun aktarıldığı, kendilerini savunmaları için geniş imkân tanındığı, kendi lehine delil ve belge sunma olanaklarının sunulduğu, bu hakları gerek soruşturma aşamasında gerekse tedbiren görevden uzaklaştırma kararı ve son savunmalarının yazılı olarak alınmasına karar verildiği aşamalarda aktarıldığı,

İlgililerin ilk savunmaları, arada gönderdikleri savunmalar, ek savunmalar, dilekçeler, kararda ve dosyada görüleceği üzere.../.../..... tarihli bu karar sırasında bağımsız ve tarafsız Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu İkinci Dairesi tarafından dikkate alınarak incelendiği,

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun; soruşturma dosyasındaki delil ve belgeleri haklarında disiplin soruşturması yapılan ilgililer ile paylaştığı ve karşı delil belge sunma imkânını tanıdığı, devam eden süreçte talep etmeleri halinde "yeniden inceleme" aşamasında da suçlanan kişilerin tabî bir hak olarak bütün delil ve belgelere ulaşabilecekleri, ek beyan, ek savunma dilekçesi ve delil sunabilecekleri, dosyayı inceleyebilecekleri, yeniden inceleme aşamasının kendileri yönünden olumsuz sonuçlanması ihtimalinde de talepleri halinde "itiraz" haklarının bulunduğu, itiraz aşamasının 22 üyeden oluşan ancak Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanı'nın 6087 sayılı Kanun gereği oylamaya katılmaması nedeniyle 21 üyeden müteşekkil Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Genel Kurulu tarafından inceleneceği, bu aşamada da ilgililerin bütün haklarını kullanabilecekleri, itiraz talebinde bulduklarında sözlü veya yazılı olarak savunma, delil sunma haklarının bulunduğu aşikâr olduğu,

Neticeten, ilgililerin soruşturmanın başlangıcından itibaren, haklarındaki isnatları, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'ndaki yasal dayanaklarıyla birlikte öğrendikleri, iddiaya dayanak olan belgeleri temin ettikleri, başka bir deyişle iddialara ilişkin belgelerle birlikte yeterince bilgilendikleri ve soruşturmanın devamı müddetince her aşamada söz konusu imkâna sahip oldukları, aksi yöndeki iddialarını kanıtlayıcı herhangi bir delilin bulunmadığı, buna rağmen ilgililerin haklarındaki isnatlara ilişkin olarak bilgilendirilmedikleri ve savunma haklarının kısıtlandığı yönündeki iddialarının iyiniyete dayanmadığının açık bir göstergesi olduğu,

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'na bağlı Teftiş Kurulu Başkanlığı nezdinde görevlibaşmüfettişler ve tarafından yapılan soruşturma kapsamında toplanan delillerin; kadro cetveli, izin ve rapor durumu ile iş bölümü cetveli, Cumhuriyet Başsavcılığının görevlendirme yazısı, Cumhuriyet Başsavcılığına ait çalışma talimatı, firmaların cevabi yazıları, UYAP kayıtları inceleme tutanağı, iş adamı (.....) ve..... Belediye Başkanı tarafından sunulan bilgi ve belgeler, Mahkemesinin/..... Esas sayılı dosyasına ait inceleme tutanağı, Cumhuriyet Başsavcılığına ait/..... sayılı soruşturma evrakına ait inceleme tutanağı, Cumhuriyet Başsavcılığına ait/..... sayılı soruşturma evrakına ait inceleme tutanağı, telefon görüşmelerine ilişkin bazı tapeler, Cumhuriyet Başsavcılığına ait/..... sayılı soruşturma evrakına ait inceleme tutanağı, Cumhuriyet Başsavcılığına ait/..... sayılı soruşturma evrakına ait evrak sureti, ilgili Cumhuriyet savcısı 'e ait izin talep dilekçeleri ile görevden ayrılış ve göreve başlama yazıları, Cumhuriyet Başsavcılığına ait/..... sayılı soruşturma evrakına ait inceleme tutanağı, Vergi Denetim Kurulu Raporu, uçuş bilgileri, savunma istem yazıları ve savunmalar, tanıklar; emniyet amiri, başkomiser, emniyet amiri, emniyet müdür yardımcısı, emniyet müdür yardımcısı, emniyet müdürü, emniyet müdürü, emniyet müdürü, zabıt kâtibi, mühendis, avukat, belediye özel kalem müdürü, Belediye başkan yardımcısı, Belediye başkanı, Belediye çalışanı, Esnaf, otel müstecirleri, ve, kafe müsteciri, işadamı (.....) ve Şirketler grubunun temsilcisi, Avukatlar Prof. Dr.,,,,,, Cumhuriyet Başsavcısı, Cumhuriyet savcıları, ve 'un beyanlarından ibaret olduğu,

III- KOVUŞTURMA İZİNİ ve GEÇİCİ BİR TEDBİR OLARAK GÖREVDEN UZAKLAŞTIRMA KARARLARI:

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

yardımlardan yararlanmaya devam edeceklerdir.

Soruşturmaya konu olan eylemlerin göreve devama engel olmadığı hallerde, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu İkinci Dairesi, görevden uzaklaştırma tedbirini veya soruşturmanın sonuçlanmasına kadar geçici yetki ile bir başka yargı çevresinde görevlendirme kararını her zaman kaldırılabilme yetkisine sahiptir. Tutuklanan, gözaltına alınan veya görevden uzaklaştırılan hâkim ve savcılar hakkında yapılan soruşturma sonunda meslekten çıkarma cezası verilmesine veya kovuşturmaya geçilmesine gerek bulunmadığının anlaşıldığı hallerde, Kurul, görevden uzaklaştırma kararını derhal kaldırmakla yükümlüdür. Yine, hâkim ve Cumhuriyet savcılar hakkında yapılan soruşturma veya yargılama sonunda:

a) Haklarında kovuşturmaya geçilmesine gerek bulunmayanlar ile kovuşturmaya başlanıp da kovuşturma konusu olan fiil ayrıca meslekten çıkarılma cezası verilmesini gerektirir nitelikte görülmeyenler,

b) Meslekten çıkarılmadan başka bir disiplin cezası verilenler,

c) Haklarında beraat veya son soruşturmanın açılmasına yer olmadığına karar verilenler,

d) Hükümden önce haklarındaki kovuşturma af ile kaldırılanlar,

e) Görevleri ile ilgili olsun veya olmasın meslekten çıkarmayı gerektirmeyecek bir ceza ile mahkûm olanlar hakkındaki görevden uzaklaştırma kararları, söz konusu kararların kesinleşmesi üzerine kaldırılarak ilgililer göreve başlatılacak, görevlerine iade veya başka bir göreve atanan hâkim ve Cumhuriyet savcılar, daha önce kesilmiş olan aylık ve ödeneklerini alacak, görevden uzak kaldıkları süreler kademe ilerlemesi ve derece yükselmelerinde değerlendirilecektir. Buna karşın, görevden uzaklaştırılan hâkim ve Cumhuriyet savcılarında, görevleri ile ilgili olsun veya olmasın meslekten çıkarmayı gerektirmeyecek bir ceza ile mahkûm olan ve bu mahkûmiyetleri ertelenmeyenlere, kesilmiş olan aylık ve ödenekleri ödenmeyecek, infaz edilen hükümlülük süreleri, kademe ilerlemesi ve derece yükselmelerinde değerlendirilmeyecektir.

Bir disiplin soruşturması gereği uygulanan görevden uzaklaştırma tedbiri kural olarak en fazla üç ay süreyle devam edebilecektir. Ancak, işin niteliğinin gerektirmesi hâlinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, bu süreyi iki ay daha uzatabilme konusunda takdir yetkisine sahiptir. Böylece, uzatma süresi de dahil olmak üzere toplam beş aylık süre sonunda, haklarında, atılı eylem ya da eylemler nedeniyle soruşturma veya kovuşturma yapılması, kovuşturma sonucunun beklenmesi, işlem den kaldırma, ceza tayinine yer olmadığı ya da 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 63 ilâ 69. maddeleri arasında belirtilen disiplin cezalarından birinin tayini yönünde bir karar verilmediği takdirde ilgililer göreve başlatılacak; bir ceza soruşturması veya kovuşturması gereği görevden uzaklaştırılanlar hakkındaki tedbir süreleri Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından iki ayı aşmayan süreler içinde incelenerek görevlerine dönüp dönmemeleri hakkında bir karar verilecek ve söz konusu kararlar ilgisine tebliğ edilecektir.

Bir disiplin soruşturması gereği görevden uzaklaştırılan hâkim ve Cumhuriyet savcısı hakkında, beş aylık süre içerisinde, kovuşturma yapılması kararının verilmesi durumunda, ilgilinin göreve iadesi beş aylık sınırlamaya tabi olmaktan çıkmakta ve 2802 sayılı Kanun'un 81/2. maddesi gereğince, kovuşturma kesin bir hükümlü sonuçlanana kadar, iki aylık periyotlarla incelenmek suretiyle uzatılabilmektedir. Bir ceza soruşturması veya kovuşturması gereği görevden uzaklaştırılan hâkim ve Cumhuriyet savcısı hakkındaki görevden uzaklaştırma tedbirinin süresi konusunda Kanunda herhangi bir üst sınır öngörülmemiş ise de, 2802 sayılı yasanın 72/3. maddesinde yer alan; "Disiplin cezasını gerektiren eylem, aynı zamanda bir suç teşkil eder ve bu suç için kanunda daha uzun bir zamanaşımı süresi öngörülmüş olur ve ceza soruşturması veya kovuşturması da açılır ise, ikinci fıkrada belirtilen süre yerine bu süreler uygulanır. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca kovuşturma sonucunun

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

beklenmesine karar verilenler hakkında ise, mahkeme kararının kesinleşmesinden itibaren iki yıl geçmekle ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar." şeklindeki yasal düzenleme uyarınca, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca görevden uzaklaştırılan hâkim ve Cumhuriyet savcısı hakkında kovuşturma sonucunun beklenmesine karar verilmemiş ise, soruşturma veya kovuşturma konusu suç için Türk Ceza Kanunu'nda öngörülen ve disiplin zamanaşımı sürelerinden daha uzun olan dava zamanaşımı süresinin dolmasıyla; şayet, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca hâkim ve Cumhuriyet savcısı hakkında kovuşturma sonucunun beklenmesine karar verilmiş ise, kovuşturma sonucu verilen hükmün ya da hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına ilişkin kararın kesinleşmesinden itibaren 2 yıl geçmekle Kurul'un, söz konusu eylem nedeniyle ceza tayin edebilme yetkisi ortadan kalkacağından, üst sınırın, anılan 2 yıllık sürenin sonu olarak anlaşılması gerektiği açıktır.

2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 72/1. maddesinde; Hâkim ve savcılar hakkında ceza soruşturması veya kovuşturmasına başlanmış olmasının, aynı olaydan dolayı disiplin soruşturmasını gerektirmeyeceği gibi, ilgilinin mahkûm olması veya olmamasının ayrıca disiplin cezası verilmesine engel teşkil etmeyeceği hükmüne yer verilerek, disiplin soruşturması ve ceza kovuşturmasının ayrı ayrı yürütülebileceği gibi bir arada yürütülebilmesinin mümkün olduğu açıkça ifade edilmiştir. Buna göre, hâkim ve Cumhuriyet savcısı hakkında yürütülen disiplin soruşturmasına ilişkin olarak Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, ceza kovuşturmasının sonucunu bekleyip beklememe konusunda takdir yetkisine sahip olup Kurul'u, mutlaka ceza kovuşturmasının sonucunu beklemeye mecbur kılan amir bir düzenleme bulunmamaktadır.

2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 74/2. maddesinde öngörülen görevden uzaklaştırma tedbiri ise, meslekten çıkarılmasına karar verilen hâkim ve Cumhuriyet savcısının, karar kesinleşinceye kadar gerçekleştireceği idari ya da yargısal faaliyetlerin temelden yoksun olmaması amacına mâtuf bir düzenlemedir. Buna göre, meslekten çıkarma cezası verilenler hakkında, cezanın kesinleşmesine kadar görevden uzaklaştırma tedbiri uygulanacak, görevden uzaklaştırılan hâkim ve Cumhuriyet savcılarında, meslekten çıkarma kararının verildiği tarih ile bu kararın kesinleştiği süre içinde aylık ve ödeneklerinin yarısı ödenecek, görevden uzaklaştırma tedbiri kaldırılan hâkim ve Cumhuriyet savcılarında 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 78/2. maddesinde belirtilen hükümler uygulanacaktır.

..... Cumhuriyet Başsavcı Vekili'ün, görevin sağladığı nüfuzu kötüye kullanarak kendisi, ailesi ve başkaları için menfaat temin ettiği, diğer yandan Cumhuriyet Başsavcılığı Bürosu'nun Cumhuriyet Başsavcı Vekili sıfatıyla, bu büroda görevli Cumhuriyet savcısı ve Cumhuriyet Başsavcılığı görevli Cumhuriyet savcısı'in, birbirleriyle bağlantılı olmayan dosyalarda aynı zaman diliminde ve soruşturmaları yarıda keserek ve masumiyet karinesini çiğneyerek, suçlu suçsuz ayrımı yapmadan ve dosya kapsamındaki tüm şahısları potansiyel suçlu olarak kabul eden, mesleklerinin gerektirdiği etik ilkelerle bağdaşmayan, hukukilikten tamamen uzak, siyasi ve ideolojik olarak addedilebilecek bir anlayışla onlarca kişi hakkında toplu gözaltı kararları verdikleri, Cumhuriyet savcısı'nın, "Soruşturma konusu suçların işlendiğine ve bu suçlardan elde edildiğine dair somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebeplerinin bulunması" koşullarının gerçekleşmesi halinde yasal olarak sadece şüpheli veya sanığa ait şirket ortaklık payına el koyabilmesi mümkün olmasına karşın, delilleri incelemeyen ve şartların oluşup oluşmadığını değerlendirmeden doğrudan şirkettüzel kişiliklerine ait malvarlıklarına el konulması için talepte bulunduğu, hukuk dışı yöntemlerle ve adeta bir suç örgütü içerisinde yer alan hiyerarşik yapılanma çerçevesinde aldıkları talimatı ne pahasına olursa olsun yerine getirme saikiyle, soruşturma kapsamında henüz bir kaç gün önce yaptıkları işlemlerin akıbetini beklemeye dahi lüzum görmeden, soruşturmaları bir anda keserek ve kamuoyunda farklı bir algı oluşturma amacıyla, icra

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

ettikleri mesleğin etik ilkeleriyle bağdaşması mümkün olmayan bir hareket tarzıyla, görev ve yetkilerinin sağladığı nüfuzu, adeta silah olarak kullandıkları ve Kanunun açık hükümlerini, gayrimeşru hedef ve amaca nail olma adına kasten ihlal ettikleri anlaşılmaktadır. Adı geçen ilgililerin mevzuat hükümlerine ve yargı etik kurallarına uygun olarak soruşturma yapmak yerine hukuki veya fiili irtibatları bulunmayan soruşturma dosyalarındaki ayrıntıların aynı gün gizliliğe riayet etmeksizin basın yayın organlarında fotoğraf ve videolarla paylaşılmasına imkân vererek yargının siyasallaşmasına ve yıpranmasına, Anayasal organlar arasındaki güven ortamının zedelenmesine ve yargının tartışılır hale gelmesine, ortak doğru olan adalet kavramının yıpranmasına neden oldukları görülmekle; Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu İkinci Dairesi'nin .../.../..... tarih ve .../.. ve .../..... Karar sayılı kararı ile Cumhuriyet Başsavcı Vekili, Cumhuriyet savcısı ve Cumhuriyet savcısı hakkında, ilgilililerin bulunduğu hâl üzere göreve devamlarının, yargı erkinin nüfuz ve itibarına zarar vereceği kanaati oluşturduğu gerekçesiyle, mevcut delil durumu da dikkate alınarak 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 77' inci maddesinin birinci fıkrası ve 81'inci maddenin birinci fıkrası gereğince 3 ay süreyle tedbiren görevden uzaklaştırılmalarına karar verildiği,

2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 78 ve devamı maddelerine göre, görevden tedbiren uzaklaştırılan Cumhuriyet Başsavcı Vekili ve Cumhuriyet savcılarının, tedbiren görevden uzaklaştırıldıkları süre içerisinde aylık ve ödeneklerinin üçte ikisini almaya ve diğer sosyal hak ve yardımlardan yararlanmaya devam ettikleri,

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu İkinci Dairesi'nin .../.../.....tarih ve .../... Esas ve .../... Karar sayılı kararı ile 2802 sayılı Kanun'un 71'inci maddesi gereğince Cumhuriyet Başsavcı Vekili,Cumhuriyet savcısı, Cumhuriyet savcısıve Cumhuriyet Başsavcı Vekili'ün son savunmalarının yazılı olarak alınmasına,ayrıca 2802 sayılı Kanun'un 89'uncu maddesi uyarınca'ya isnat olunan;

"a) .../..... sayılı soruşturma dosyasında; maddî gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için şüphelilerin lehine ve aleyhine olan bütün delilleri toplamadan, suçun işlendiğine ve mal varlıklarının bu suçlardan elde edildiğine dair kuvvetli şüphe sebebi belirlenmeden şüpheliler ile şüphelilerin iştirakinin bulunduğu şirketlerin tüm mal varlığına el konulması için mahkemeden talepte bulunduğu,

b) CMK'nın 135. maddesinin 2. fıkrasında yer alan 'Şüpheli veya sanığın tanıklıktan çekinebilecek kişilerle arasındaki iletişimi kayda alınamaz. Kayda alma gerçekleştirildikten sonra bu durumun anlaşılması hâlinde, alınan kayıtlar derhâl yok edilir.' hükmüne aykırı olarak .../..... sayılı soruşturma dosyasında şüpheli'ın eşi ile şüpheli'in o tarihte olan ile yaptığı telefon görüşmelerinin uzun süre dinlenip kayda alınmasına, tape yapılmasına müsaade ettiği ve bu görüşmeleri soruşturmada dikkate aldığı, yok etmeyip dosyada muhafaza ettiği" iddialarının suç teşkil edebileceği kanaatiyle, anılan soruşturma maddelerinden dolayı takdiri mahkemeye ait olmak üzere kovuşturma izni verilerek dosyanınCumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmesine karar verildiği, (Not: 21/02/2014 tarih ve 6526 sayılı yasayla, CMK'nın 135. maddesine 2. fıkra olarak yeni bir fıkra eklenmiş ve diğer fıkra numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir. Bu nedenle savunmalarda ve soruşturma maddelerinde geçen "CMK'nın 135. maddesinin 2. fıkrası" ibarelerinin, "CMK'nın 135. maddesinin 3. fıkrası" şeklinde anlaşılması gerekir.)

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu İkinci Dairesi'nin .../.../.....tarih ve .../../..... sayılı kararı ile; ilgililerin görevden uzaklaştırma tedbirine yönelik yeniden inceleme taleplerinin mevcut delil durumu nedeniyle reddine ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 81'inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca görevden uzaklaştırma tedbirinin Cumhuriyet savcısı, Cumhuriyet savcısı

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

..... ve Cumhuriyet savcısıyönünden .../.../.....tarihinden itibaren 2 ay süreyle uzatılmasına,Cumhuriyet savcısı'nın sözlü savunma isteminin, sözlü savunmanın 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 73/sonmaddesi uyarınca ancak Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Genel Kurul'u nezdindeki "itiraz" kanun yolu aşamasında kullanılabilmesinin mümkün olması nedeniyle, bu aşamada reddine karar verildiği,

Yargı Bağımsızlığına İlişkin BM Temel İlkelerinin 17. maddesinde; "Mesleki sıfatları nedeniyle bir yargıç hakkında yapılan bir suç isnadı veya bir şikâyet, uygun bir usule göre hızla ve adil bir biçimde takip edilir. Yargıçlar adil olarak yargılanma hakkına sahiptir. Yargıç tarafından aksi talep edilmedikçe, incelemenin ilk aşaması gizli tutulur." düzenlemesine,

Avrupa Yargı Kurulları Ağı (AYKA)'nın son raporunda; "Hâkimlerin disiplin prosedürleri bağlamındaki haklarına ve güvencelerine ilişkin olarak;

1- Bir hâkime karşı söz konusu olan bir şikâyet veya suçlama, adil yargılama güvenceleri ile birlikte uygun bir prosedüre göre hızlı ve adil bir şekilde incelenmelidir. Disiplin cezası, hâkim açısından adaleti, tam olarak dinlenilmeyi ve savunma hakkını bütünüyle sağlayan ve önceden belirlenmiş prosedür kurallarına uygun olmalıdır. Hâkimler, disiplin prosedürleri ile bağlantılı olarak, en az Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6.1. maddesinde sağlananlara eşdeğer korumalardan yararlandırılmalıdırlar. Takip edilecek disiplin prosedürleri, hâkimlere uygulanacak kanunda, mümkün olduğunca spesifik anlamda olmak üzere tanımlanabilirler.

2- Disiplin prosedürlerinde, tarafların tam olarak dinlenilmesi de yer almalı ve hakkında soruşturma yürütülen hâkim, temsil edilme hakkına sahip olmalıdır. Hâkim, ayrıca, başlangıç/hazırlık aşamasında, şikâyet hakkındaki yorumlarını sunma imkânına da sahip olmalıdır. Prosedürler, savunma hakkını tam olarak güvence altına almalı ve disiplin organı veya komisyonunun kesin ve gerekçeli tasarruflarına tabi olmalıdırlar." tavsiyesine,

Ayrıca Hâkimlerin Evrensel Şartının 11. maddesindeki ve Bangalor Yargısal Davranış İlkelerinin Etkin Bir Şekilde Uygulanmasına Yönelik Tedbirlerin 15. maddesindeki düzenlemelere uygun olarak ilgililere adil yargılanma hakkı kapsamında dosyadaki tüm bilgi ve belgelere ulaşma ile savunma haklarını kullanabilme yönünde bütün imkânların tanındığı, Cumhuriyet savcısı'nın sözlü savunma istemi dışında, ilgililere Kanun çerçevesinde yazılı savunmalarını sunmaları ve delillerini ibraz etmeleri için makul sürelerin tanındığı, talepleri üzerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu İkinci Dairesi tarafından, dosyadaki tüm bilgi ve belgelerin kendilerine ulaştırıldığı, ilgililerin savunma ve delillerini ibraz ettikleri, bu hususun yukarıda tarih ve sayıları verilen yazışmalar ile dosya kapsamındaki bilgi ve belgelerle sabit olduğu, soruşturma maddelerinden takdiri mahkemesine ait olmak üzere kovuşturma izni verilerek dosyanın Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmesine karar verildiği dosya kapsamındaki bilgi ve belgelerle sabittir.

**IV- İLGİLİLER HAKKINDA KOVUŞTURMA SONUCU BEKLENİLMEYEN
DİSİPLİN YÖNÜNDEN KARAR VERİLİP VERİLEMeyeCEĞİ HUSUSUNUN
DEĞERLENDİRİLMESİ:**

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu İkinci Dairesinin .../.../.....tarih ve .../... Esas ve .../... sayılı kararı ile 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 71'inci maddesi gereğince Cumhuriyet Başsavcı Vekili Cumhuriyet savcısı, Cumhuriyet savcısı ve Cumhuriyet Başsavcı Vekili'ün son savunmalarının yazılı olarak alınmasına,ayrıca 2802 sayılı Kanun'un 89'uncu maddesi uyarınca'ya isnat

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/.....	Karar No/.....	Karar Tarihi/.....
-------------------------------	--------------------------------	------------------------------------

olunan;

"a)/..... sayılı soruşturma dosyasında; maddî gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için şüphelilerin lehine ve aleyhine olan bütün delilleri toplamadan, suçun işlendiğine ve mal varlıklarının bu suçlardan elde edildiğine dair kuvvetli şüphe sebebi belirlenmeden şüpheliler ile şüphelilerin iştirakinin bulunduğu şirketlerin tüm mal varlığına el konulması için mahkemeden talepte bulunduğu,

b) CMK'nın 135. maddesinin 2. fıkrasında yer alan 'Şüpheli veya sanığın tanıklıktan çekinebilecek kişilerle arasındaki iletişimi kayda alınmaz. Kayda alma gerçekleşikten sonra bu durumun anlaşılması hâlinde, alınan kayıtlar derhâl yok edilir.' hükmüne aykırı olarak/.....sayılı soruşturma dosyasında şüpheli'ın eşiile şüpheli'ın o tarihte olan ile yaptığı telefon görüşmelerinin uzun süre dinlenip kayda alınmasına, tape yapılmasına müsaade ettiği ve bu görüşmeleri soruşturmada dikkate aldığı, yok etmeyi dosyada muhafaza ettiği",

İddialarının suç teşkil edebileceği kanaatiyle, anılan soruşturma maddelerinden dolayı takdiri mahkemeye ait olmak üzere kovuşturma izni verilerek dosyanın Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmesine karar verildiği, Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından/..... tarih ve/.....sayılı idianamenin Ağır Ceza Mahkemesinesunulduğu, Ağır Ceza Mahkemesi tarafından/..... tarih ve/..... sayılı karar ile iddianamenin kabulüne karar verildiği ve/.....tarih,/.....Esas ve/.....sayılı Karar ile son soruşturmanın açılmasına karar verildiği ve gerekçeli karar yazımından sonra dosyanın yargılama için Yargıtay ilgili Ceza Dairesine gönderileceği,

DanıştayDairesi'nin tarih,/..... Esas ve/..... Karar sayılı kararında; disiplin hukuku ile ceza hukuku kavram ve kuralları arasındaki farklılıklar şu şekilde ortaya konmuştur: "Prof. Dr.disiplin cezalarını; memurun mesleği, hayat ve vazifesinde görülen yolsuzluklara karşı, kendisine tatbik edilen bir kısım zecri müeyideler olarak tanımlanmıştır. (Prof. Dr., , bası, cilt, sayfa ve sonrası) Bu tanımlamada görüldüğü gibi disiplin cezaları; kamu işi, kamu görevi ve görevlileriyle ilgili bir ceza türüdür, önceden saptanan hukuk kurallarına aykırı düşen bütün davranışları önlemek, engellemek için zorlayıcı özellikte olan birer yaptırımdır. Disiplin cezaları bu yönleri bakımından, ceza yasalarında, suçlara karşı uygulanmak üzere konulan cezalara benzerler. Ancak, disiplin cezaları ile suçlar için konulan cezalar arasında köklü ayrımlar vardır. Bu ayrımların başında; disiplini bozan eylem ya da işlemlerin her zaman Ceza Kanunu kapsamında suç teşkil etmemesi gelir. Disiplin kuralları, kamu işlerinin düzeninde yürütülmesini sağlamak amacıyla sadece kamu görevlileri için uygulanan kurallardır. Disiplini bozan davranışlar dolayısıyla da bir ceza uygulanmaktadır. Ama bu cezanın, suç için uygulanan ceza ile herhangi bir benzerliği yoktur. Türk Ceza Kanunu'nun cezalandırdığı eylem, suçtur. Yasada cezası gösterilmeyen eylem suç değildir. Benzetme yolu ile bir eyleme suç niteliği yüklenemez. Öte yandan; suç işleyen cezasını, işlenen suçun ağırlığına göre hâkim veya mahkeme verir. Disiplin cezasını ise, memurun bağlı olduğu idarenin yasaca yetkili kılınan özel üstleri ya da kurulları verir. Diğer taraftan; disiplin cezaları sadece kamu görevlisini, yani Devlet memurunu ilgilendirir. Bu ceza kamu görevlisinin meslek haklarını etkiler, meslek yaşamı için önem taşır. Suç için uygulanan ceza ise, doğrudan doğruya toplum düzenine, genel olarak toplumun dirliğine karşı çıkanlara uygulanan cezalar ve yaptırımlardır. Bu cezalar, hüküm giyen kişinin özgürlüğü, kişiliği, yaşamı, toplumsal durumu, kişiliğine bağlı hakları ve malları bakımından etkilidir. Disiplin cezaları ile adli cezalar arasındaki bir diğer fark ise; suç işleyen kişiye sadece Ceza Kanununda yazılı ceza verilirken, memur işlediği suçtan dolayı Ceza Kanununa göre mahkûm edilmekle birlikte, ayrıca ikinci bir cezaya, disiplin cezasına muhatap olabilmektedir. Bunun sonucu olarak; bir memurun, belli bir fiili nedeniyle Ceza Kanunu kapsamında suçluluk durumundan

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

kurtulması, onun disiplin soruşturmasına tabi tutulmasını engellemez. Bir diğer fark ise, suçun cezalandırılması işlemi bir yargı kararı niteliğinde iken, disiplin cezasının yargısal bir karar değil, yönetsel bir işlem özelliğinde olmasıdır. Tüm bu değerlendirmeler ışığı altında, ceza uygulaması ile disiplin uygulaması arasında amaç, kapsam, usul ve sonuçlar bakımından temel nitelikte farklılıklar mevcut olduğu anlaşılmaktadır. Bu sebeple kanun koyucu, ceza uygulaması ile disiplin uygulamasını iki ayrı ve farklı alan olarak görmekte ve bunların birbirini etkilemesini önleyici nitelikte bir düzenleme olan 657 sayılı Kanunun 131. maddesindeki düzenlemeye yer vermiş bulunmaktadır. Bu açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, disiplin soruşturması ve yargılaması, ceza soruşturma ve kovuşturmasından bağımsız ve ayrıdır."

Yukarıdaki açıklamalar sırasında da değinildiği üzere 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 72'inci maddesinin birinci fıkrasına göre; Hâkim ve savcılar hakkında ceza soruşturması veya kovuşturmasına başlanmış olmasının, aynı olaydan dolayı disiplin soruşturmasını gerektirmeyeceği gibi, ilgilinin ceza soruşturmasından mahkum olması veya olmamasının da ayrıca disiplin cezası verilmesine engel teşkil etmediği, 2802 ve 6087 sayılı yasalarda hâkim ve savcıların disiplin soruşturmasına ilişkin ayrıntılı düzenlemeler yapıldığı ancak disiplin cezası verilmesi sırasında devam eden kovuşturma sonucunun beklenmesi gerektiğine ilişkin bir düzenlemenin bulunmadığı, nitekim Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun son on yılda kovuşturma izni verdiği halde sonucun beklenmeden meslekten ihraç da dahil olmak üzere disiplin cezası tertip ettiği 22 ayrı kararının bulunduğu, bu sebeplerle Dairemizin .../.../..... tarihli, son savunmaların yazılı olarak alınmasına dair kararından sonraki savunma sürecinin ilgililerin dilekçeleri ile tamamlanması sebebiyle, dosyanın disiplin yönünden karar verilmek üzere Daire gündemine alınmasına ve disiplin cezası tayinine engel bir düzenleme bulunmadığı açıktır.

V- İLGİLİLERE İSNAT OLUNAN EYLEMLERİN VUKU SÜRECİ ve DELİLLERİN TARTIŞILMASI:

..... Cumhuriyet Başsavcı Vekili 'ün tarihinden itibaren Bürosunu koordine ettiği ve anılan büro nezdinde görev yapan Cumhuriyet savcısı 'nın Cumhuriyet Başsavcılığının/ ve/..... soruşturma no.lu dosyalarında, soruşturma işlemlerini yürüttüğü, eylem tarihinde Cumhuriyet savcısı olarak görev yapan 'in ise, Bürosunda görevli olduğu, Cumhuriyet Başsavcılığı Bürosunda görevli Cumhuriyet savcısı tarafından yürütülmekte iken, soruşturma kapsamında örgüt bulunmadığı gerekçesiyle tarihinde Bürosuna tevdi olunan .../..... soruşturma no.lu dosyayı uhdesine aldığı,

İlgililere isnat olunan fiillerin niteliği itibariyle bir tasnif yapmak gerekirse; Cumhuriyet savcısı 'ya isnat olunan fiillerin; "..... Cumhuriyet Başsavcılığının/..... ve/..... soruşturma no.lu dosyalarında Kanuna aykırı olduğu açık olan bir takım usulsüz işlemler tesis etme", "Konuları farklı olan ve Bürosu'nun görev alanında bulunan/..... soruşturma no.lu dosyayı uhdesinde bulunduran Cumhuriyet savcısı ile birlikte şartları oluşmamasına karşın, kamuoyunda farklı bir algı oluşturma gayesiyle eş zamanlı operasyon başlatma", "Soruşturma dosyalarını Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemine (UYAP'a) kaydetmeme", "Soruşturma dosyasındaki işlemlere ilişkin olarak, üzerinde denetim ve gözetim yetkisi bulunan Cumhuriyet Başsavcısına bilgi vermeme ve çalışma talimatına aykırı hareket etme" konularından ibaret olduğu,

İlgili Cumhuriyet savcısı 'e isnat olunan fiillerin; "..... Cumhuriyet Başsavcılığının/..... soruşturma no.lu dosyasında, aralarında hukuki ve fiili irtibat bulunmayan, Bürosunun görev alanında olan .../..... ve/.....

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

soruşturma no.lu dosyaları uhdesinde bulunduran Cumhuriyet savcısı ve anılan büroyu koordine eden Cumhuriyet Başsavcı Vekili ile birlikte şartları oluşmamasına karşın, kamuoyunda farklı bir algı oluşturma gayesiyle eş zamanlı operasyon başlatma", "Soruşturma dosyalarındaki işlemlere ilişkin olarak, üzerinde denetim ve gözetim yetkisi bulunan Cumhuriyet Başsavcısına bilgi vermeme" konularından ibaret olduğu,

İlgili Cumhuriyet Başsavcı Vekili'e isnat olunan fiilin, "Mesleğin şeref ve nüfuzuna tesir eden, meslek gerekleriyle ve etik ilkeleriyle bağdaşmayan tutum ve davranışlarda bulunma" olduğu,

İlgili Cumhuriyet Başsavcı Vekili'e isnat olunan fiillerin ise, "Koordine ettiği Cumhuriyet Başsavcılığı Bürosu nezdinde görev yapan Cumhuriyet savcısı tarafından yürütülen/..... ve/..... soruşturma no.lu dosyalarda, denetim ve gözetim yetkisini haiz Cumhuriyet Başsavcısına bilgi vermeme ve çalışma talimatına aykırı hareket etme, soruşturmanın bazı ayrıntılarının basın yayın organlarında yer almasına sebebiyet verme", "Tavassutta bulunarak, mesleğin şeref ve nüfuzunu, başkaları yararına menfaat temin için kullanma", "Mesleğin şeref ve nüfuzuna tesir eden, meslek gerekleriyle ve etik ilkeleriyle bağdaşmayan tutum ve davranışlarda bulunma" olduğu.

Konuların farklı olması nedeniyle eylemlerin vuku süreci iki ayrı başlık ve alt başlıklar altında ele alınarak incelenecektir. Buna göre;

**1- CUMHURİYET İLE CUMHURİYET SAVCILARI ve
..... YÖNÜNDEN; CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞININ/.....,
...../...../..... SORUŞTURMA NO.LU DOSYALARINDA USULSÜZ İŞLEMLER
YAPILMASI, KAMUOYUNDA FARKLI BİR ALGI OLUŞTURMA GAYESİYLE EŞ ZAMANLI
OPERASYON BAŞLATILMASI, SORUŞTURMA SÜRECİNE İLİŞKİN
OLARAK CUMHURİYET BAŞSAVCISINA BİLGİ VERİLMEMESİ:**

İlgililer hakkında yürütülen disiplin soruşturması dosyalarında, Cumhuriyet Başsavcılığının/.....,/..... ve/..... soruşturma no.lu dosyalarına ilişkin olmak üzere, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başmüfettişi tarafından bir kısım evraklar celp edilerek dosyaya konmuş ve anılan soruşturma dosyaları incelenerek tarihli 3ayrı "Dosya İnceleme Tutanağı" tanzim edilmiştir.

Buna göre, Cumhuriyet Başsavcılığının/..... soruşturma no.lu dosyasında, soruşturmanın ne şekilde intikal ettiğine dair bilgiye yer verilmemiş ise de, dosyanın UYAP Safahatine ilişkin sorgulamada, soruşturma evrakının, tarihinde saat 16:30'da (.....) adlı personel tarafından sisteme kaydedilen/..... soruşturma no.lu dosyadan tefrik edildiğinin anlaşıldığı, her üç soruşturma dosyası arasında kronolojik sıralamada en eski soruşturma dosyasının bu dosya olduğu,/..... soruşturma no.lu dosyada şüpheli, ve arkadaşlarına isnat edilen suçun "Örgütlü şekilde silah kaçakçılığı yapma" suçu olduğu, şüpheliler hakkında Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 135. maddesi kapsamında başvuru ile Telekomünikasyon Yoluyla İletişimin Denetlenmesi Tedbirlerinin icrası esnasında, iletişimleri kayıt altına alınan Büyükşehir Belediyesi'nde Şube Müdürlüğü Büroda görevli ve yine aynı yerde görev yapan'ın, Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmelik kapsamında denetim görevi verilen görevlilere, Yönetmelikte belirtilen hükümleri yerine getirmeyen işyerlerine, işyeri sahipleri ile anlaşarak menfaat karşılığında yangından korumaya uygunluk raporu verildiği ve görevlilerin rüşvet aldıklarına dair bazı konuşmaların tespit edilmesi üzerine, Cumhuriyet savcısı'ın ...

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
----------------------------	--------------------------------	------------------------------

tarafından yürütülen soruşturmalara gözaltı işlemlerinden sonra'le birlikte dahil edildik. Dosyalarla ve ekleri ile ilk defa şahıslar adliyeye sevk edildikten sonra temasımız oldu. Ben Savcı tarafından yürütülen soruşturmada yer alan bir kısım şüphelilerin ifadelerini aldım. bey de bey tarafından yürütülen soruşturmada bir kısım ifadeleri aldı. Şüphelilerin adliyeye sevk edildiğinde dosyayla ilk temasımızda hızlı bir şekilde inceleme yaparak savcı arkadaşlarla bir kısım değerlendirmelerde bulunduk. Ben ve bey kafamıza takılan ve tereddütlü hususları sorduğumuzda, bu hususlarla alakalı olarak Bey açıklama yaparken zaman zaman da emniyet görevlilerinden de yardım almıştı. Zira soruşturma dosyasında çok fazla klasör vardı ve görmek istediğimiz belgeler de farklı klasörde yer alıyordu." şeklinde,

Cumhuriyet savcısı'in Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu müfettişlerince alınan tarihli ifadesinde; "Ben 'den beri Cumhuriyet savcısı olarak görev yapmaktayım. tarihinde bir kısım gözaltı işlemleri yapılan Cumhuriyet savcıları Ve Tarafından yürütülen soruşturmalara savcı ile birlikte dahil edildik. Gözaltına alınan şüphelilerin adliyeye getirildiğigünü soruşturma evrakını hızlı bir şekilde incelediğimde, bir kısım şüpheliler ile ilgili tespit ettiğim hususları Cumhuriyet savcısı ile birlikte değerlendirirken, şahıslar hakkında çok fazla delil olmadığını ifade edince, bey belirttiğim şahsın da tutuklanmaya sevk edilmesi gerektiğini söyledi, ben de aleyhine delil olmadığını, bana ne olduğunu anlatmasını söylediğimde, kapıda bekleyen emniyet görevlilerinden birisini çağırıp, emniyet görevlisinin aleyhine delil olmadığını söylediğim şüpheli hakkında bilgi vermesini istedi, benim müdahalem ile emniyet görevlisini gönderip, kendisine "neden bana emniyet görevlisi bilgi versin, ben sizden öğrenmek istiyorum" diye belirttim. Ancak anladığım kadarıyla tereddütlü olduğum şüpheliler ve soruşturma hakkında Beyin de ayrıntılı bilgisi yoktu. Bana "bu dosya kapsamlı ben tamamını bilemem ki" diye tepki gösterdi. Bu durumu savcı İle birlikte yaşadık. Savcı ile yaptığım görüşmede de aynı şekilde durum yaşandı." şeklinde, yine adı geçen Cumhuriyet savcısının Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu müfettişlerince alınan Tarihli ifadesinde; "..... .. tarihli Cumhuriyet Başsavcısı imzalı yazı ile o tarihte derdest olan/.....,/..... Sayılı soruşturmaları Cumhuriyet savcıları ve ile birlikte yürütmemiz, en az iki kişinin aynı yönde görüşü olmadan işlem yapılamayacağı yönünde bir görevlendirme yazımız bulunmaktaydı. Ancak söz konusu dosya savcı Bey tarafından hiç gösterilmedi. .../.../..... Tarihinde talimat içeriğinde isimleri geçen şahısların savcı tarafından tutuklamaya sevk edildiğini biz de Beyle haricen duyum şeklinde öğrendik. Hiçbir şekilde bu tutuklamaya sevk işleminden bilgim ve haberim olmamıştır. Bu nedenle de söz konusu evraklarda isim ve imzam da bulunmamaktadır. Savcı bu işlemi tamamıyla benim bilgimden habersiz şekilde gerçekleştirmiştir." şeklinde,

Soruşturma dosyasında şüpheli olarak gözaltına alınan ve daha sonra Cumhuriyet Başsavcılığının Tarih,/.....soruşturma no.lu kararıyla hakkında Ek Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Karar verilen Belediye Başkanı, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu müfettişleri tarafından alınan Tarihli ifadesinde; "Ben iki dönemdir, yani yaklaşık 10 yıldır Belediye Başkanım. Kamuoyunda Veya olarak bilinen soruşturmada gözaltına alındım ve tutuklanma talebi ile mahkemeye sevk edildim. Mahkeme, yurtdışına çıkış yasağı ile serbest bıraktı. Emniyet tarafından ifadem alındıktan sonra Günü adliyeye sevk edildiğimde, emniyette ifadem alınmakla birlikte savcılıkta ifademde ayrıntılı olarak anlatıp olaylar açıklandıktan sonra serbest kalacağımı düşünürken Savcı odasına avukatımla birlikte girdiğimde, kendisi bana hitaben 'iki dakikan var, anlat ve çık' dedi, ben de ayrıntılı ifade verme konusunda ısrar edince 'derdini mahkemede anlattırın' diye belirtti. Savcı Elinde bana ait

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/.....
----------------------------	--------------------------------	------------------------------------

olduğunu anladığım banka hesap cüzdanı vardı ve bana hitaben 'bankada doların var, bunun hesabını vereceksin' dedi. Benim hesabımda o kadar yoktu,yılıının sonundan itibaren dolar var olduğunu bildiğim için dosyayı okumadığımı düşündüm. Savcı 'nın gıyabında benimle ilgili olarak olumsuz konuştuğunu, onu mahvedeceğim şeklinde ifadeler kullandığını, avukatım'ten, Prof.'den ve Belediye Başkanı duydum. Bana karşı kindar bir tutumla husumet beslediğini öğrendim. Savcı odasına girdiğimde benim avukatım ve savcılık kâtabi dışında kimsenin olup olmadığını şu an hatırlamıyorum.....Savcıtarafından haksız yere suçlandığımı düşünüyorum. Bana isnat edilen eylemler Sirkeci'deki bir yerin otel olması talebiyle ilgili olarak No.lu ile yaptığım görüşme ve başka bir otel talebiyle ilgili olarak projenin mimarının başka şahıslarla benim gıyabında yaptığı görüşmelerdir. Ancak bu hususlarla alakalı olarak belediyemiz tarafından yapılan hiçbir işlem bulunmamasına rağmen, yapılmayan işlere ilişkin olarak usulsüzlükten suçlanmaktayım, ayrıca resmi evrakı yok etmekten, resmi raporun yok edildiğinden bahsediliyor, oysa rapor bulunmaktadır. Bana karşı haksız ve yersiz suçlama yapıldığını düşünüyorum." şeklinde,

..... Belediye Başkanımüdafii Avukat Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu müfettişleri tarafından alınan Tarihli ifadesinde; "Hakkında soruşturma yapılanBelediye Başkanıin müdafii olarak görev yapmaktayım.in emniyetteki sorgusunda da bulunmuştum. Sorgu sırasında suçlandığı hususları öğrenince, ben bu konularla ilgili olarak bir kısım araştırma ve belge topladım.in adliye sevk edildiğinde bu belgeleri ibraz etmeyi düşünüyordum. Savcı,'i odasına aldığımda ben de birlikte girdim. Odada savcı dışında birde katip vardı, başka kimse yoktu.,'e hitaben "iki dakikan var, anlat çık" gibi bir ifade kullandı. Emniyette 30 sayfadan fazla ifade alınmıştı, ben de ile ilgili olarak suçlamalara dair bir kısım delillerimiz olduğunu, suçlamaları boşa düşürecek nitelikte bulunduğunu belirttim. "mahkemeye ibraz edersiniz" şeklinde konuştu. Savcı'nın tutuklanma talebiyle mahkemeye sevk etmeyi en baştan kafaya koyduğunu anladım. İfade alması noktasında ısrarcı olunca çok kısa şekilde ifade aldı. Elimizdeki belgeleri de masaya koyduk ama incelemeyi "mahkemeye ibraz edin" dedi. Aslında suçlama konularını doğrudan ilgilendiren ve suçlamaları boşa çıkaracak nitelikte olan belgeleri incelemeyi. Mahkemedeki sorguda da, belgelerin savcı tarafından incelenmediğini zapta geçirttim..." şeklinde,

beyanda buldukları,

..... Cumhuriyet Başsavcılığında görevli tüm Cumhuriyet Başsavcivekilleri ile Cumhuriyet savcılarında tebliğ edilen Cumhuriyet Başsavcılığı Çalışma Talimatı'nın 11. maddesinde; "Terör ve toplumsal olaylar, Organize Suç Örgütlerinin kamuoyunda geniş yankı uyandıran ve kamu güvenliğini ilgilendiren olaylar, adam öldürme ve diğer önemli olayların öğrenilmesi üzerine, derhal ilgisine göre Müracaat ve Suçüstü Bürosu savcılarını veya nöbetçi savcılar tarafından, denetim ve gözetim yetkisi çerçevesinde Cumhuriyet Başsavcısına (Telefon, faks, e-mail... gibi vasıtalarla veya bilgi notu vb) en seri yoldan bilgi verilecektir. Acil olmayan hallerde bu bilgiler nöbetçi başsavcı vekili vasıtasıyla Cumhuriyet Başsavcısına ulaştırılacaktır." ibarelerine yer verilmiştir.

..... Cumhuriyet Başsavcısı Ve Cumhuriyet savcılarını ile Beyanları, yine Belediye Başkanı ve müdafinin beyanları, Cumhuriyet Başsavcılığı Çalışma Talimatı, Cumhuriyet Başsavcısı/.../..... tarihli yazılı talimatı, Cumhuriyet savcısı'in, ilgili Cumhuriyet savcısı tarafından alelacele gözaltına alınan, gözaltı süreleri uzatılan ve bilahare tutuklanan şüphelilerden üçü dışında 38'i hakkında verdiği tarih ve .../..... soruşturma no.lu Ek

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Kararı ile tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde, Cumhuriyet savcısı'nın, Cumhuriyet Başsavcılığının/..... soruşturma no.lu dosyasında, Cumhuriyet Başsavcısı'ya herhangi bir şekilde bilgi vermediği, şüphelilerin UYAP Bilişim Sistemine kayıtlı olmaması sebebiyle, şüpheliler hakkında yapılan işlemlere dair bilgi sahibi olmanın mümkün bulunmadığı, Cumhuriyet başsavcısı'nın/...../..... Tarihli yazılı talimatında "tahkikatta Cumhuriyet Savcıları ve'in de görevlendirilmesine, herhangi bir hususta hukuki ihtilaf olduğu takdirde vazifeli üç Cumhuriyet savcısından ikisinin imzasıyla işlem yapılmasına dair" yazılı talimatını aynı gün tebellüğ etmesine karşın, talimata aykırı şekilde, Cumhuriyet savcıları ve haber vermeden ve adı geçen Cumhuriyet savcılarının beyanına göre, dosyayı kendilerinden saklayarak, gözaltına alınıp mevcutlu olarak adliye getirilen bir kısım şüphelileri sadece kendi imzası ile/.....tarihinde tutuklamaya sevkettiği, ilgilinin, yürüttüğü soruşturmada şüphelilere karşı masumiyet karanesiyle bağdaşmayacak şekilde önyargıyla hareket ettiği ve bu hususun tanıkve müdafinin beyanlarıyla sabit olduğu, soruşturma dosyasında-..... tarihli sayfa ifade tutanağı, 5 klasör belge ve dijital inceleme tutanağı, 10 klasör telefon görüşmelerine ilişkin tape, 2 klasör gizli izleme kaydı ve kararları, 3 klasör fiziki takip tutanakları, 2 klasör fezleke, çok sayıda iletişimin tespit ve kayda alınması kararları ile yazışmalara ilişkin klasörler bulunduğu, ilgilinin, belirtilen evrakların geldiği an ile operasyonu başlattığı an arasında, sadece bu soruşturma evraklarını okuması için varlığı gerekli makul sürenin dahi bulunmadığı, bu nedenle soruşturma dosyasında inisiyatif bir anlamda kolluk görevlilerine terk ettiği, nitekim Cumhuriyet Başsavcısı tarafından daha sonra aynı soruşturma dosyasında görevlendirilen Cumhuriyet savcısı; "...Ben ve bey kafamıza takılan ve tereddütlü hususları sorduğumuzda, bu hususlarla alakalı olarak Bey açıklama yaparken zaman zaman da emniyet görevlilerinden de yardım almıştı." şeklindeki ve Cumhuriyet savcısı 'in; "...bir kısım şüpheliler ile ilgili tespit ettiğim hususları Cumhuriyet savcısı ile birlikte değerlendirirken, şahıslar hakkında çok fazla delil olmadığını ifade edince, Bey belirttiğim şahsın da tutuklanmaya sevk edilmesi gerektiğini söyledi, ben de aleyhine delil olmadığını, bana ne olduğunu anlatmasını söylediğimde, kapıda bekleyen emniyet görevlilerinden birisini çağırıp, emniyet görevlisinin aleyhine delil olmadığını söylediğim şüpheli hakkında bilgi vermesini istedi, benim müdahalem ile emniyet görevlisini gönderip, kendisine "neden bana emniyet görevlisi bilgi versin, ben sizden öğrenmek istiyorum" diye belirttim. Ancak anladığım kadarıyla tereddütlü olduğum şüpheliler ve soruşturma hakkında Beyin de ayrıntılı bilgisi yoktu. Bana "bu dosya kapsamlı ben tamamını bilemem ki" diye tepki gösterdi." şeklindeki beyanlarının bunun delili olduğu, ilgilinin gözaltı işleminde yeterince araştırma ve inceleme yapmadığı ve operasyon saikiyle hareket ettiği, soruşturmanın yürütüldüğü büronun koordinatör Cumhuriyet Başsavcı Vekili olarak görev yapan Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun tarihli kararındaki soruşturma iznine konu Belediye Başkanlığı nezdindeki tavaassut girişiminin başarısızlıkla sonuçlanmasından sonra belediye başkanı soruşturmaya dahil edilmesinin ve adı geçen şahısta, taleplerinin yerine getirilmemesi nedeniyle soruşturmaya dahil edildiği intibainin oluşmasının son derece dikkat çekici olduğu, vatandaşta yargı yetkisinin adalet ülküsü dışında bir saikle kullanıldığı kanaatinin oluşmasının dahi ürkütücü olduğu, Cumhuriyet savcısı, ilgili Cumhuriyet savcısı Tarafından alelacele gözaltına alınan, gözaltı süreleri uzatılan ve bilahare tutuklanan şüphelilerden üçü dışında'i hakkında Cumhuriyet Başsavcılığının Tarih,/..... soruşturma no.lu kararıyla Ek Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Karar vermesinin, ilgilinin soruşturma evrakını gerektiği gibi irdelemediğini ve toplu gözaltı işlemlerinin kamuoyunda farklı bir algı oluşturma amacına matuf olduğunu ortaya koyduğu,

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

Cumhuriyet savcısı uhdesinde bulunan diğer dosyanın Cumhuriyet Başsavcılığının/..... Soruşturma no.lu dosyası olduğu, Müdürlüğü Şube Müdürlüğü'ne gönderilen/..... tarihli e-posta ihbarında özetle; İsimli şahsın kendisinin 'da, İse 'de olduğunun, yurt dışından milyonlarca doları 'ye soktuklarının, bu işi 'da faaliyet gösteren Döviz isimli iş yerinde farklı kişileri kullanarak yaptıklarının ve bunun gibi bir çok kişinin bulunduğu bildirilmesi yine, Müdürlüğü'ne hitaben yazılan kayıt tarihli ihbar dilekçesinde ve ile bir kısım şüphelilere ait telefon numaraları da verilerek adı geçen şahısların altın ihracatı yapmış gibi göstermek suretiyle kara para akladıklarının bildirildiği, kolluk görevlilerince yapılan araştırma sonunda tanzim edilen araştırma ön raporunun tarihinde Cumhuriyet savcılığına ibraz edildiği, ön raporda şüphelilerin örgütlü halde kaçakçılık ve karapara aklama suçlarını işledikleri hususuna yer verildiği, kolluk yazısı üzerinde Cumhuriyet Başsavcı Vekili tarafından yazıldığı değerlendirilen "....." "....." paragraflarının bulunduğu, evrakın Cumhuriyet Başsavcılığı Bürosunda görevli (.....) tarafından günü saat 16:01'de UYAP Bilişim Sistemine şüpheli hanesine "....." yazılmak suretiyle kaydedildiği, dosyanın tevzisinin aynı gün saat 16:18'de Cumhuriyet Başsavcısı tarafından onaylandığı, soruşturma işlemlerinin Cumhuriyet savcısı Tarafından yürütüldüğü ve adı geçen Cumhuriyet savcısı tarafından günü Mahkemesinden kısıtlama kararı alındıktan sonra yine aynı gün ve aynı mahkemeden,,,,, Döviz veA.Ş.'ye ait telefonlarla ilgili olarak Telekomünikasyon Yoluyla İletişimin Denetlenmesi Tedbirlerinin uygulanmasını talep ettiği ve bu konuda dinleme-kayda alma tedbirlerinin uygulanması yönünde karar aldığı,/..... tarihindeHava Limanına kargo uçağı ile getirilenaltın ile ilgili olarak gerçekleştirilen işlemlerin incelenmesi ile söz konusu olaya karışan Görevlilerinin durumlarının incelenip değerlendirilmesi hususunda müzekkere yazarak bilirkişi görevlendirilmesini talep ettiği, tarihli talep yazısıyla Mahkemesinden suç işlemek için örgüt kurmak, kara para aklama, kaçakçılık, rüşvet ve hayali ihracat suçu nedeniyle'in kullandığı telefonun 3 ay süre ile iletişiminin tespit ve kayda alınması talep ettiği ve mahkemeden bu yönde karar aldığı,

Cumhuriyet savcısı, TMK 10. madde ile görevli büroda yetkilendirilmesi üzerine soruşturma dosyasının, Günü Cumhuriyet Başsavcı Vekili Tarafından, Cumhuriyet savcısı aktarıldığı,

Cumhuriyet Savcısı günüMahkemesinden,hakkında telekomünikasyon yoluyla iletişimin denetlenmesi tedbirlerinin uygulanmasını talep ettiği, mahkemece talep doğrultusunda karar verildiği, Günü şüpheli'in kendisine ait olmayan T.C. kimlik numarası ile UYAP'a eklendiği, diğer şüphelilerin kimlik bilgilerinin ise operasyon tarihine kadar UYAP'a eklenmediği, Cumhuriyet savcısı Tarafından... .. tarihli, Cumhuriyet savcısıtarafından ise tarihli müzekerelerle şüpheli hakkında verilen iletişimin tespit ve kayda alınması kararında Vatandaşlık Kimlik numarasının hatalı yazıldığı belirtilerek tashihihinin talep edildiği, Mahkemeleri tarafından talebin kabulüne karar verildiği, ilgili Cumhuriyet savcısı'nın tarihinde yine Ait iki telefon ile 39 şüpheliye ait telefon numaralarıyla ilgili olmak üzere telekomünikasyon yoluyla iletişimin denetlenmesi tedbirlerinin uygulanmasını talep ettiği ve Mahkemesi tarafından talep doğrultusunda karar verildiği,

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

Cumhuriyet Savcısı 'nın Tarihinde .../..... Soruşturma no.lu talep yazısıyla Mahkemesinden, "..... Müdürlüğü Şube Müdürlüğüne, 'Suç işlemek Amacıyla Örgüt Kurmak, Yönetmek, Üye Olmak, Yardım Etmek, Rüşvet, Resmi Belgede Sahtecilik, Altın Kaçakçılığı, Fuhşa Aracılık Etmek" suçlarına yönelik yürütülen soruşturma kapsamında yapılan teknik takip çalışmaları, bankalardan gelen hesap hareketi bilgilerinin birlikte değerlendirilmesi neticesinde şüphelilerin yüklü miktarda maddi menfaat temin ettikleri yönünde kuvvetli şüphe sebebi bulunduğu" gerekçesiyle şüpheliler,,,,, ile A.Ş., Ltd. Şti., Ltd.Şti., Limited Şirketi, Anonim Şirketi, A.Ş., Ltd. Şti., Ltd. Şti., Ltd. Şti., Tic. Ltd. Şti., Limited Şirketi, (..... Sub.), San. Tic A.Ş., Holding A.Ş., Ltd. Şti., İhr. İth. Ltd. Şti., Tic. A.Ş., Altın-..... Tic. Ltd. Şti. unvanlı 20 ticaret şirketi üzerine kayıtlı olan, taşınmazlara, kara, deniz veya hava ulaşım araçlarına, banka veya diğer mali kurumlardaki her türlü hesaba, gerçek ve veya tüzel kişiler nezdindeki her türlü hak ve alacaklara, kıymetli evraka, ortağı bulunduğu şirketteki ortaklık paylarına, kiralık kasa mevcutlarına ve diğer malvarlığı değerlerine el konulması talebinde bulunduğu, mahkemenin aynı şekilde tarih ve .../..... D. İş sayılı kararlar, talep doğrultusunda karar verdiği,

Cumhuriyet Savcısı'nın, Günü şüpheliler, ile birlikte 30 kişi için yakalama, gözaltına alma ve akabinde de savunmalarının tespiti yönünde kolluğa yazılı talimat verdiği,

..... Yazılan müzekkereye istinaden tarihinde görevlendirilen bilirkişi başmüfettiş tarafından tanzim edilen günlü 164 sayfadan ibaret 2 klasör raporun tarihinde Cumhuriyet savcısı'ya tutanakla teslim edildiği, rapora, uçakla getirilen altınlara ilişkin olarak Müfettişi tarafından tanzim edilen tarihli soruşturma raporunun da eklendiği,

... .. Tarihinde sorguya sevk edilen'ın ifadesinin 126 sayfadan ibaret olduğu ve ekinde cevaplanmayan 194 sayfa soru ve dokümanın bulunduğu, şüphelilere ait ifade tutanaklarının 919 sayfadan, kolluk fezlekesinin ise 505 sayfadan ibaret olduğu,

Şüpheli'ın tarihli 81 sayfadan ibaret kolluk ifadesinde; ile Arasında, yine Arasında geçen telefon görüşmelerine ilişkin tapelere yer verilerek konuya ilişkin sorular yöneltildiği, ile Arasındaki tapelere ilişkin olarak dosya inceleme tutanağına;,, tarihli görüşmelerden söz edilerek devamının bulunduğunu belirtmek adına, belirtilen tarihler sonrasında "... " işaretinin bulunduğu, keza, ile oğlu arasındaki görüşmeler konusunda, "... ..,,," ibarelerine yer verildiği, şüpheli'ın kolluk ifadesinin 78 ve devamı sayfalarında ile arasında geçen telefon görüşmelerine yer verilerek, konuyla ilgili sorular yöneltildiği, günü Şube Müdürlüğü'ne yazılan müzekerede; "....., ve 'dan kaçak altının Havalimanından sahte belgelere rağmen havalanarak'ye gitmesine izin veren gümrük

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
----------------------------	--------------------------------	------------------------------

getirmedi, itiraz edeceğim diyerek, ilgili yerlere tedbirin kaldırılması için yazıları yollamıyor. Ayrıca soruşturma dosyasında görevli diğer savcılardan biri tedbirin kaldırılması talebiyle ilgili olarak mütalaa bildirimmediği, diğeri de dosya kapsamı nedeniyle olumlu olumsuz görüş belirtmediği halde, mahkemeye gönderirken her üç savcının da talebin reddine dair mütalaa verdiği şeklinde belirttiğini mahkeme kararından öğrendik." şeklinde,

Aynı soruşturma dosyasında şüpheli olarak gözaltına alınan Genel Müdürü'ın müdafii avukat'nin Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu müfettişlerince alınan Tarihli beyanında; "Ben yaklaşık 7 yıldır avukatlık yapmaktayım. Prof. birlikte çalışmaktayız. Bu nedenle'ın avukatlığını yapmaktayım. Soruşturma dosyası içerisine giren dilekçeleri zaman zaman ben getirmiştım. Dilekçeleri getirdiğimde Savcı ile görüşmek durumunda idim. Dilekçe vermek için uzun süre odasının önünde beklediğim oldu, bazen dilekçelerimi almak istemedi ve ısrarını nedeniyle almak zorunda kaldı. Dilekçeleri vermemizin hoş olmadığını da ifade etmişti. Tavırları rahatsız edici idi, bana ve diğer avukatlara karşı sert bir tavır sergiliyordu. Basında çıkan haberleri tekzip etmemiz şeklinde tepki gösteriyordu. Çıkan haberlerin bizimle alakası olmadığını belirttiğimiz de "o zaman sizinle alakası olmadığını belirtin" şeklinde söylüyordu., ilk adliyeye sevk edildiğinde kendisi ifade almak istemedi. Şüpheliler savcıya ifade vermek istemelerine rağmen hiç kimsenin ifadesini almak istemedi.'ın da Hocanın ısrarı ile çok kısa bir beyanına aldı. Savcıbeyin tavrı genel olarak rahatsız edici ve gergin bir şekilde, sunulan delilleri almak istemeyen bir yapıda idi. Avukatlık görevini ifade edeceğimiz bir ortam sağlamaktan öte bu durumu ortadan kaldıran bir tutum sergiliyordu. İtiraz dilekçesini vermemizi bile hoş karşılamıyordu." şeklinde,

..... Genel Müdürümüdafii avukat'nin, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu müfettişlerince alınan tarihli beyanında; "Ben yaklaşık 13 yıldır avukatlık yapmaktayım. Prof. 'le birlikte çalışmaktayız. Bu nedenle'ın avukatlığını yapmaktayım.'ın adliyeye sevk edildiği günü sabah 09:00 - 09:30 gibi adliyeye getirilmişlerdi. Uzun bir süre bekledik, gelen şüphelilerin ifadesinin hangi savcı tarafından alınacağını bilemiyorduk. Tam bir karmaşa hali vardı. Saat 14:00 - 14:30 gibi ben, savcı'nın yanına girmek istedim, önce emniyet görevlileri engel olmak istedi, ancak ben hamle yapıp içeri girdim. Savcı beyin dışında bir tane sivil emniyet görevlisi vardı. Ben savcı beye, şüphelilerin ifadesinin ne zaman ve ifadenin kim tarafından alınacağını sordum. Kendisi bana, ifadenin alınmasına gerek olmadığını,'ın evindemilyon dolar çıktığını, neyin ifadesinin alınacağını söyledi. Ben de dosyadan bilgisinin olmadığını,'ın evinde çıkan paranın milyon dolar olmadığını, milyon dolar, milyon euro, bin TL ve paund olduğunu, milyon dolar bilgisiningazetesinin haberi olduğunu ifade ettim. Bir kısım delillerimizin olduğunu, kendisinin ifade alması gerektiğini söylediğimde, bana "derdinizi mahkemeye anlatırsınız" şeklinde ifadede bulundu. Önyargılı olarak mahkemeye sevkedeceğini açıkça ifade ediyordu. Bizim sunmak istediğimiz belgeleri ve delilleri incelemek istemediği açıkça belliydi. Dilekçe ile sunduğumuz tanık isim ve adresleri belli olan kişileri halen dinlememiştir.'ın suçlandığı,'tan düşük komisyon alınmadığı, karşılıksız kredi verilmediğine ilişkin belgeler sunmak istediğimiz halde, bunları incelemek istemedi, mahkemeye anlatırsınız şeklinde söylemlerde bulundu. Kendisinin bana karşı üslubu çok sert ve rahatsız edici idi. Dosyayı ve ifadeleri okumadığı anlaşılıyordu. Kontrolü kaybetmiş vaziyette, bir çok avukat arkadaşına da aynı tavrı sergilediğini öğrendik. Bildiğim kadarıyla hiçbir avukat görüşmek veya bir kısım taleplerini iletmek üzere odasına gidip gelmiyor. Soruşturmayı kişiselleştirip, hasmane bir tutum takındığı izlenimi edindim." şeklinde,

..... Genel Müdürümüdafii avukat Prof. Dr.'ın, Hâkimler

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
----------------------------	--------------------------------	------------------------------

ve Savcılar Yüksek Kurulu müfettişlerince alınan tarihli beyanında; "Ben 'ın müdafii olarak, yürütülen soruşturmaya dahil oldum. Günü akşam saatlerinde haber verilmesi üzerine Genel Müdürlüğündeki aramaya katıldım, daha sonra emniyete alındı. Emniyette ifadesi tamamlandıktan sonra Günü adliyeye geldiğinde, Avukat 'den savcının ifade almayacağını öğrenince, Savcı 'nın yanına gittim, ifade alması gerektiğini söyledim. Emniyet ifadelerini ve fezlekeyi okuyup okumadığını sordum, okumadığını belirtti. Ben de yaptığının yanlış olduğunu, hukuka aykırı olduğunu söyledim. İfade alması gerektiğini, elimdeki bir kısım belgeleri incelemesini istedim. Daha sonra beklerken ifade alınmayacağı bilgisi gelince, tekrar odasına girerek yeniden daha önce belirttiğim hususları dile getirdim. Dışarı çıkıp oradan uzaklaşırken, beni ve ' çağırdı. İçeri girip oturduğumuzda, bana hitaben "buyurun" dedi, ben de 'ın ifadesinin alınması gerektiğini söyledim. "buyurun" diyerek, "emniyette verdiği ifadeyi kabul ediyorsun değil mi" deyip, çok fazla bir şey demesine fırsat vermeden, bana dönüp "siz buyurun" dedi. Ben de hukuki olarak yapılan hususların yanlışlığından, lehe olan delillerin toplanmadığından bahsettim. 'ın ifadesi aslında hiç alınmadı, sadece emniyetteki ifadesinin tekrar ettiğine ilişkin husus savcı tarafından zapta geçirildi, açıklama yapmasına da fırsat verilmedi. Emniyetteki ifadesi dahi okunmadan mahkemeye sevk edildiğini düşünüyorum. İfade alınırken sadece bey vardı odada, diğer savcılar ifade sırasında yoktu. Biz ifadeden çıktuktan kısa bir süre sonra mahkemeye sevk edildiğini öğrendik. Emniyetteki ifadelerin, fezlekenin okunmadan mahkemeye sevk edildiği intibama kapıldım. Zaten fezlekenin şüpheliler adliyeye sevk edildikten sonra geldiğini, daha sonraki aşamada savcı beyle yaptığımız görüşmede öğrendim. Savcının ifadeleri ve dosyayı okumadığını, Avukat ile görüşürken el konulan paranın miktarını yanlış söylemesinden dolayı biliyorum. Ayrıca bu kadar çok şüphelinin ifadelerinin okunması, fezleke ile birlikte değerlendirilmesini fiilen de mümkün değildir. İfade alınması sırasında doğrudan "5 dakikanız var hemen ifade verin çıkın" şeklinde konuşması olmadı, ancak 'ın ifadesini benim ısrarım üzerine aldı ve sadece ifade almış olmak için yaptı. Hiçbir konuya ilişkin husus sormadı. Bu kadar önemli bir soruşturmada hürriyetinden yoksun bırakmak için mahkemeye sevk ederken şüphelinin de talebi doğrultusunda, şüphelinin talebi olmasa bile ayrıntılı ifadesini alması gerekirken bu husus yerine getirilmedi. Daha sonraki görüşmelerimizde, soruşturmaya yönelik ön yargısının olduğunu, hasmane bir tutum izlediğini konuşmalarından algıladım. Savcı bey ile yaptığım görüşmelerde soruşturmanın gizliliğinin ihlal edildiğini, gizliliği koruması gerektiğini de belirttim. Kendisi de "ben ne yapayım" gibi bir tavır takındı. Daha sonraki aşamada tanıklarımız olduğuna ve dinlenmesi gerektiğine dair talebi içeren dilekçe verdiğimiz halde, bu tanıkları dinlememiştir." şeklinde,

Şüpheli müdafii avukat 'ın, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu müfettişlerince alınan tarihli beyanında; "Ben 'ın müdafii olarak soruşturmada görev yapmaktayım. emniyetteki ifadesinin alınmasına da katıldım. Emniyette İfadesine Tarihinde saat 20:00 sıralarında başlandı ve ertesi sabah saat 07:30'a kadar sürdü. Uykusuz kaç gündür gözaltında tutulmuş bir halde, fiziki ve ruhsal yönden baskı altında ifadesi alınmıştır. yorgun, bitkin ve ifade veremeyecek bir durumda idi. İfade alma sırasında yaptığımız müdahaleler görevli tarafından dikkate alınmayarak, sunmak istediğimiz bir kısım belgeler de, bu belgeler İsimli şahıs ile arasındaki bir kısım alacak ve borç ilişkisini gösteren belgeler olduğu halde, emniyet görevlisi Komiser, "savcının talimatı" diyerek bu belgeleri incelemeyi ve almayı, içinde ...milyon dolar olduğu iddia edilen valize neden suçüstü yapıp el konulmadığını sorduğumda, Cumhuriyet savcısının talimatı ile suçüstü yapılmadığını söyledi. Ayrıca evdeki paraların kaynağını gösteren İsimli bir şahısla yapılan protokol olduğunu, emniyetin isterse isimli şahsı ve protokolü bulabileceğini belirttiğimiz halde bu husus da dikkate alınmadı. Sabah ifade bittikten sonra bize ve diğerlerinin adliyeye sevk edildiğinde bize

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

telefonla bilgi vereceklerini ifade ettiler. Biz de ayrılıp adliyeye sevk edilmeyi bekledik. ve diğerlerinin adliyeye öğleden sonra sevk edildiğini öğrenince adliyeye geldik. Önce ifadenin başka bir savcı tarafından alınacağı belirtilmişti. Daha sonra tarafından ifadenin alınacağını öğrendik ve ben Odasına girdiğimde Ve Av.odada idi. Ayakta bir vaziyette "sadece bir avukat" diyerek içeri almak istemedi. Biz CMK ve Yönetmeliğe göre şüpheli ile birlikte 3 müdafinin hazır bulunabileceğini ifade ettik, "hayır sadece bir avukat" dedi. Bu sırada odaya Av. De girmişti. O sırada bey, ".....bey büyüğümüz o konuşsun" dedi. Savcı "sadece 5 dakika, 3 cümle hakkınız var avukat bey" dedi. Ben bir şey söylemek isterken "süreniz başladı" dedi. Ben elimizdeki belgeleri ve evdeki paralara ilişkin protokolü anlatmak ve belgeleri vermek istedim. Önce belgeleri almak istemedi, ardından ısrarım üzerine belgelerin fotokopisini incelemeyi aldı. Bu arada ifade zaptını da tutturmuş idi. İfade zaptı imzalandı ancak daha sonra fark ettik ki, ben konuşmaya çalıştığım halde, sanki Av. katılmış gibi tutanak altına alınmış, ayrıca Hiç konuşmadığı halde, "emniyetteki ifademi tekrar ederim" şeklinde beyan yazılmış. Savcı bize hitaben "aslında hiç ifade almayacaktım. Mahkemeye yetiştirmek durumundayım" dedi. Sanki bir an evvel 17:00'den önce sorgunun yapıldığı mahkemeye yetiştirme telaşı vardı. Zaten saat 16:50 veya 55 gibi mahkemeye gönderildi. Öğrendiğimiz kadarıyla saat 16:30'dan sonra gelen sorgu evrakının mesaiden sonraki nöbetçi hâkime bırakılması uygulaması olmasına rağmen bu evrakı 16:55 gibi hâkim kabul etti. Böylece müdafii olduğum tabii hâkim önüne çıkarılması engellenmiş oldu. Akşam saat 21:00'de başlayan sorgu sabah 06:30'a kadar devam etti. Sorgu hâkimi bütün şüphelilere ve müdafilerine çok geniş konuşma hakkı tanıdı. O kadar çok açıklama ve savunma yapılmasına rağmen bunlar dikkate alınmadan 14 şüpheli de tutuklandı. Tutuklananlar arasında isnat edilen suç nedeniyle 1 yılın altında hapis cezası öngörülenler hakkında tutuklama yasağı olmasına rağmen tutuklandılar. Savcı tavrı sanki sorguyu yapan Hâkimine yetiştirme gayreti içerisinde idi, sorgu hâkimi de mesai bitimine 5 dakika kala evrakı kabul ederek, sanki bunu bekliyor gibiydi." şeklinde,

Şüpheli müdafii avukat'in, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu müfettişlerince alınan tarihli beyanında; "Ben Gözaltına alınan ve daha sonra tutuklanan Müdafii olarak söz konusu soruşturmada görev yapmaktayım. Emniyette akşam saat 20:00 sıralarında ifade alınmaya başlandı ve sabah 07:30'a kadar sürdü. Yorgun, bitkin ve ifade vermeye uygun olmadığı halde, bu vaziyette ifadesi alındı. Emniyette ifade alınma sırasında bir kısım belgeleri ibraz etmek istedik ancak emniyet görevlileri kabul etmediler. "Savcının talimatı var alamayız" şeklinde bir tavır sergilediler. Adliyeye sevk edildiğinde, öğleden sonra, savcı'nın odasına girdiğinde ben de katıldım. Savcı ifade almaya başlarken diğer avukat arkadaşlarımız da geldiler. Savcı bey "sadece bir avukat" şeklinde belirtti. Biz de CMK'da ve Yönetmelikte imkân olduğunu belirtmemize rağmen, "hayır sadece bir avukat" dedi. Biz de yaşça en büyüğümüz diyerek'ın konuşmasına karar verdik. Savcı bey avukat "5 dakika, 3 cümle hakkınız var" dedi. Bey konuşmaya başladığında "süreniz başladı avukat bey" şeklinde belirtti. Çok kısa bir konuşmaya imkân verdi, ayrıca bir kısım belgeleri sunmak istediğinde de önce almak istemedi, ısrar üzerine fotokopileri aldı. Bu belgeler İle arasındaki alacak borç ilişkisini gösteren belgeler idi. Cumhuriyet Savcısı bu tutumu savunma hakkı kısıtlandı. Ayrıca soruşturmada telefon dinlemelerinde ve soruşturmanın usulünde çok ciddi hatalar olduğunu, emniyetteki ve sorgudaki soruların hususlardan anladık." şeklinde,

Cumhuriyet savcısı Zabıt kâtibi, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu müfettişlerince alınan tarihli beyanında; "Ben Dan beri katip olarak görev yapıyorum. Önce Adliyesinde idim, İle birlikte burada çalışmaktayım. Savcı

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

..... kâtipliğini yapmaktayım. Günü yapılan operasyonlarla ilgili soruşturmalardaki şüpheliler günü adliyeye getirilmişlerdi. Ben o gün savcı beyin odasında idim. Soruşturma evrakı geldiğinde emniyet tarafından savcı beye verildi. Bir kısım şüphelilerin ifadesi alındı. Savcı "kollukta verdiğiniz ifadeye ekleyeceğimiz bir husus var mı" diye sordu, genelde avukatları konuştu. İfadelerini alarak bir kısım şüphelileri tutuklamaya sevketti..." şeklinde,

beyanda buldukları,

İlgili Cumhuriyet savcısı'ya, 10 gün içinde savunmasını yapması yönündeki savunma istem yazısının Teftiş Kurulu Başkanlığı marifeti ve Cumhuriyet Başsavcılığı aracılığıyla .../.../..... Tarihinde tebliğ edildiği, ilgilinin, savunma süresinin uzatılması talebinde bulunması üzerine .../.../..... Tarihinde soruşturma dosyasında bulunan bilgi ve belge suretleri gönderildikten sonra savunma için 10 gün ek süre verilmesine karşın soruşturmayı yürüten Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başmüfettişine esas yönünden herhangi bir savunma göndermediği, ilgili vekilinin Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'na sunduğu savunmalarda ise özetle; ilgilinin apar topar yerinin değiştirildiğini ve soruşturmayı tamamlamasına izin verilmediğini, dosyadan el çektirilmesine rağmen delil toplamamakla itham edilmesinin izahını talep ettiklerini, isnadın soyut ve mesnetsiz olduğunu, faaliyetin yargısal takdire ilişkin olduğunu, kazanç müsaderesinin tüzel kişiler hakkında uygulanmasının mümkün olması nedeniyle yapılan elkoyma işleminin Kanuna uygun olduğunu, CMK 135. kapsamındaki tedbirlerin usule uygun şekilde alındığını,..... Dairesi'nin Tarihli/.....Esas,/..... Karar sayılı içtihadı ile 'CMK'nın 138/2. maddesi uyarınca hakkında iletişimin tespiti kararı bulunmayan görüşmelerin diğer tarafı olan kişiler için de yasal delil olarak kabul edilmesi gerektiği'ni açıkça hükme bağladığını,ilgiliye böyle bir haksız ithamda bulunulmasında hukuka uyarlık bulunmadığını, kaldı ki; Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu'nun 17/4. maddesi gereğince yargı yetkisine ve yargısal takdire giren konulara karışılmayacağını açık olduğunu, sonradan soruşturmaya eklenen iki savcıdan birinin daha imzası olmaksızın Tarihinde şüphelilerin getirilerek tutuklamaya sevk edilmesi ithamına ilişkin olarak; konuya ilişkin herhangi bir ihtilaf bulunmadığını, aksini iddia edenler için olayı bilen kişilerin tanıklığına müracaat edildiğinde gerçeğin ortaya çıkacağını, aksini ispata davet ettiklerini, bu iki savcının, ancak bu durum başsavcı tarafından dile getirildikten sonra müvekkil ile irtibat kurduklarını, gözetiminde çok sayıda şüphelinin olması ve işleri bitenlerin kolluk tarafından gözetim süresinin 3. gününde mesai bitimine doğru işlerinin bittiği belirtilerek adliyeye sevk edilmelerinin istenmesi üzerine işleri bitenlerin daha fazla gözetiminde tutulmamasını temin için ilgilinin kâtibine diğer iki savcıyı haberdar etmesini söylediğini, ancak daha mesainin bitmesine 10-15 dk zaman olmasına rağmen bu iki savcının erkenden mesaiden ayrılmış olduklarından müvekkilin kâtibi tarafından bu iki savcının odalarına bakıldığında yerlerinde bulunamadıklarını, bunun üzerine ilgilinin yola çıkarılan bu şüphelilerle ilgili tek başına işlem yapmak zorunda kaldığını, şüphelilerin UYAP'a kaydedilmemesi iddiasına ilişkin olarak; şüphelilerin UYAP'a kayıt edilmemesinin söz konusu olmadığını, Mahkemesi'nin, Tarihli kısıtlama kararı alınmasına ve de yasada UYAP'a kayıt yasal mecburiyeti bulunmamasına rağmen;haricindeki şüphelileri UYAP'a geç kaydetmekle itham edilmesinin mesnet ve manasının bulunmadığını, sanki soruşturmanın başında tüm şüpheliler ve işledikleri suçlar biliniyormuş da kasden kaydedilmemiş gibi isnatta bulunulduğunu, ilgilinin bu soruşturmayı başlatan kişi olmadığını, soruşturma ortasında görevlendirildiğini, teknik takip devam ederken ara dönemde suç kaydı girilmesinin hukuken doğru olmadığını, yine çok sayıda şüpheli ve suçun olduğu onlarca ve yüzlerce soruşturmanın yürütüldüğü nazara alındığında gerek polisin gerekse savcının iş yükü itibarıyla an be an her şüphelinin karıştığı suçları takibin mümkün olmadığını, yeterli personel olmaması, vakit darlığı, iş yükü yönüyle bunun fiilen imkânsız olduğunu, Cumhuriyet Başsavcısı Bilgi verilmediği ve de kamuoyunda farklı

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

yorumlamalar ile yakınmalara sebebiyet verildiği iddiasına ilişkin olarak; soruşturmanın ilgili tarafından başlatılmadığını, soruşturmayı başlatan Cumhuriyet savcısının tayininin çıkması üzerine dosyanın ilgiliye tevzi edildiğini, ilgiliye dosyayı devreden Cumhuriyet savcısının çalıştığı bürodan sorumlu Başsavcı Vekilinin Olduğunu, soruşturma başladığı zaman Cumhuriyet Başsavcısı bilgi verilip verilmediği konusunda herhangi bir bilgi sahibi olmadığını, İlgilinin hiyerarşik olarak 2. sicil amiri olduğunu ve birinci sicil amirinin Olduğunu, kaldı ki; operasyondan önce ilgilinin her iki amirine de bilgi verdiğini, ilgilinin kamuoyu yaratmak, etkilemek ve/veyahut engellemek gibi bir görevi ve eyleminin bulunmadığını belirttiği,

İlgili Cumhuriyet Başsavcı Vekili Vekilinin savunma dilekçelerinde özetle; Cumhuriyet Başsavcılığı Çalışma Talimatının bir pozitif hukuk metni değil; kurum içerisinde hazırlanan idari bir talimatname olduğunu, Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 19. maddesinde Cumhuriyet Başsavcı Vekillerinin görevleri sayılırken, Cumhuriyet Başsavcısının verdiği görevleri yerine getirmenin de sayıldığını, dolayısıyla, talimatname ile Cumhuriyet Başsavcısı tarafından Cumhuriyet Başsavcı Vekillerine verilen görevlerin yerine getirilmesinin Cumhuriyet Başsavcı Vekilleri açısından yasal bir zorunluluk olacağını, talimatname maddesinde Cumhuriyet Başsavcı Vekillerine doğrudan doğruya yüklenen herhangi bir görev olmadığını, talimatname metninde denetim ve gözetim yetkisi kapsamında, sayılan hallerde Cumhuriyet Başsavcısına bilgi vermekle görevlendirilmiş olanların tek tek sayıldığını ve bunların, 'ilgisine göre müracaat veya suçüstü savcılar veya nöbetçi savcılar' olduğunu, aynı maddede 'acil olmayan hallerde' bu bilgilendirmenin nöbetçi Cumhuriyet Başsavcı Vekili vasıtasıyla yapılacağını öngörüldüğünü, sayılanların haricindekilere herhangi bir bildirim yükümlülüğü yüklenmediğini, Cumhuriyet savcılarının veya Cumhuriyet Başsavcı Vekillerinin yürütmekte oldukları gizli olarak yürütülen soruşturma çerçevesinde yaptıkları işlemler ve aldıkları tedbirler bakımından idari üstlerine bildirimde bulunma yükümlülüğünün öngörülmediğini; bilakis tüm uluslararası ve ulusal hukuk metinlerinde savcılarının bağımsızlığının sağlanabilmesi açısından bürokratik engelleme ve külfetlerin azaltılması gerektiği yönünde açıklamalar olduğunu görüldüğünü, ilgilinin, operasyon kendisine bildirildiği günün mesai saati bitimi ve geç vakit olması sebebiyle sabah mesaide ilk olarak kendisine gelen soruşturma ile ilgili bilgi ve belgelerin tamamını C. Başsavcısı ilettiğini, Başsavcının ifadesinin de bu yönde olduğunu, belirttiği,

Ancak, tüm dosya kapsamı nazara alındığında, savunmaların doğrulanmadığı, dosya kapsamındaki bilgi ve belgelerle ilgililer hakkındaki iddiaların sübuta erdiği, şöyle ki;

Eş zamanlı operasyonun yapıldığı ve onlarca kişinin gözaltına alınarak akabinde tutuklamaya sevk edildiği Cumhuriyet Başsavcılığının/.....soruşturma numaralı dosyası ile/..... Soruşturma no.lu dosyası arasında herhangi bir hukuki ve fiili irtibat bulunmadığı, tüm şüpheliler hakkında Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Karar verilen Cumhuriyet Başsavcılığının/..... soruşturma no.lu dosyasındaki karar içeriği de nazara alındığında, yapılan gözaltı ve tutuklama işlemlerinde yeterince araştırma ve inceleme yapılmadığı, Cumhuriyet Başsavcısı Tarafından daha sonra aynı soruşturma dosyasında görevlendirilen Cumhuriyet savcılarıile'in yukarıda ayrıntıları verilen beyanlarında; soruşturma dosyasında tereddüt duydukları hususları ilgiliye sorduklarında tatmin edici cevaplar veremediğini, zaman zaman da emniyet görevlilerinden de yardım aldığını, bazı şüpheliler hakkında dosyada delil bulunmadığını belirtmelerine karşın ilgilinin, o kişi ya da kişilerin de tutuklamaya sevk edilmesi gerektiğini söylediğini ifade etmelerinin bunun delili olduğu, şüpheli müdafii avukat "..... gözaltına alındıktan sonra emniyettegünü ifadesinin alınmasına saat 15:00'de başlandı ve ertesi gün saat 07:15'e kadar önceden hazırlanmış olan soruların ancak üçte birlik kısmı soruldu ve ifadesi alındı. Bu saatten sonra ifade verilemeyeceği tutanağa

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
----------------------------	--------------------------------	------------------------------

bağlanarak ifade yarım bırakıldı. Savcılığa geldikten sonra da savcı tarafından ifadesi alınmadan mahkemeye sevk edildi. neyle suçlandığını dahi bilmeden tutuklanmıştır. Müvekkilim tutuklandıktan sonra bir kısım taleplerimiz için Savcı Yazılı ve sözlü olarak başvurduğumuz halde, hiçbir talebimize olumlu cevap verilmedi. Ayrıca taleplerimizin reddedildiğine dair yazılı olarak herhangi bir şey de verilmedi. Hatta dilekçelerim kabul edilmedi. Savcı ile yaptığım görüşmelerde, doğrudan hakaret içeren söz ve davranışta bulunmadı, ancak tavır ve tutumu rahatsız edici idi." şeklindeki, Müdürlüğü Şube Müdürü bu beyanı teyit eden; "..... Sabahı şüphelilerin adliyeye sevk hususunda önüme fezleke geldi. Fezleke yaklaşık 500 sayfa idi. Halenifadesi devam ederken fezlekenin hazır olması dikkatimi çekmişti. Bu sırada Savcı İle yaptığımız görüşmede bana fezlekenin gönderilmesini istedi. Ben de okumadan göndermeyeceğimi söyleyerek, üst yazıda fezlekenin okunmadığını, fezlekenin 14 ay boyunca hazırlandığına dair yazı ile fezleke tarafımdan imzalanmadan gönderdik." şeklindeki beyanı, keza, aynı soruşturma dosyasında şüpheli olarak gözaltına alınanGenel Müdürü müdafii avukat; "...Dilekçe vermek için uzun süre odasının önünde beklediğim oldu, bazen dilekçelerimi almak istemedi ve ısrarını nedeniyle almak zorunda kaldı. Dilekçeleri vermemizin hoş olmadığını da ifade etmişti. Tavırları rahatsız edici idi...'ın ilk adliyeye sevk edildiğinde kendisi ifade almak istemedi. Şüpheliler savcıya ifade vermek istemelerine rağmen hiç kimsenin ifadesini almak istemedi..... da Hocanın ısrarı ile çok kısa bir beyanına aldı. Savcı Beyin tavrı genel olarak rahatsız edici ve gergin bir şekilde, sunulan delilleri almak istemeyen bir yapıda idi. Avukatlık görevini ifade edeceğimiz bir ortam sağlamaktan öte, bu durumu ortadan kaldıran bir tutum sergiliyordu. İtiraz dilekçesini vermemizi bile hoş karşılamıyordu." şeklindeki, şüpheli Vekili ; "...Ben savcı beye, şüphelilerin ifadesinin ne zaman ve ifadenin kim tarafından alınacağını sordum. Kendisi bana, ifadenin alınmasına gerek olmadığını, evinde milyon dolar çıktığını, neyin ifadesinin alınacağını söyledi. Ben de dosyadan bilgisinin olmadığını, Evinde çıkan paranın Milyon dolar olmadığını, Milyon dolar, Milyon euro,bin TL ve paund olduğunu, milyon dolar bilgisinin gazetesinin haberi olduğunu ifade ettim. Bir kısım delillerimizin olduğunu, kendisinin ifade alması gerektiğini söylediğimde, bana 'derdinizi mahkemeye anlatırsınız' şeklinde ifade de bulundu. Önyargılı olarak mahkemeye sevkedeceğini açıkça ifade ediyordu. Bizim sunmak istediğimiz belgeleri ve delilleri incelemek istemediği açıkça belliydi. Dilekçe ile sunduğumuz tanık isim ve adresleri belli olan kişileri halen dinlememiştir.suçlandığı, düşük komisyon alınmadığı, karşılıksız kredi verilmediğine ilişkin belgeler sunmak istediğimiz halde, bunları incelemek istemedi, 'mahkemeye anlatırsınız' şeklinde söylemlerde bulundu. Kendisinin bana karşı üslubu çok sert ve rahatsız edici idi. Dosyayı ve ifadeleri okumadığı anlaşılıyordu. Kontrolü kaybetmiş vaziyette, bir çok avukat arkadaşına da aynı tavrı sergilediğini öğrendik. Bildiğim kadarıyla hiçbir avukat görüşmek veya bir kısım taleplerini iletme üzere odasına gidip gelmiyor. Soruşturmayı kişiselleştirip, hasmane bir tutum takındığı izlenimi edindim." şeklindeki, müdafii Av. Prof. Dr.; "... Avukat Savcının ifade almayacağını öğrenince, Savcı'nın yanına gittim, ifade alması gerektiğini söyledim. Emniyet ifadelerini ve fezlekeyi okuyup okumadığını sordum, okumadığını belirtti. Ben de yaptığının yanlış olduğunu, hukuka aykırı olduğunu söyledim. İfade alması gerektiğini, elimdeki bir kısım belgeleri incelemesini istedim. Daha sonra beklerken ifade alınmayacağı bilgisi gelince, tekrar odasına girerek yeniden daha önce belirttiğim hususları dile getirdim. Dışarı çıkıp oradan uzaklaşırken, beni ve çağırdı. İçeri girip oturduğumuzda, bana hitaben 'buyurun' dedi, ben de.....ifadesinin alınması gerektiğini söyledim.a 'buyurun' diyerek, 'emniyette verdiği ifadeyi kabul ediyorsun değil mi' deyip, çok fazla bir şey demesine fırsat vermeden, bana dönüp 'siz buyurun' dedi. Ben de hukuki olarak yapılan hususların yanlışlığından, lehe olan delillerin

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

toplanmadığından bahsettim.'ın ifadesi aslında hiç alınmadı, sadece emniyetteki ifadesinin tekrar ettiğine ilişkin husus savcı tarafından zapta geçirildi..." şeklindeki, şüpheli müdafii Av.'ın; "...ben odasına girdiğimde Ve Av. odada idi. ayakta bir vaziyette 'sadece bir avukat' diyerek içeri almak istemedi. Biz CMK ve Yönetmeliğe göre şüpheli ile birlikte 3 müdafinin hazır bulunabileceğini ifade ettik, 'hayır sadece bir avukat' dedi. Bu sırada odaya Av. de girmişti. O sırada bey, '..... Bey büyüğümüz o konuşsun' dedi. Savcı 'sadece 5 dakika, 3 cümle hakkınız var avukat bey' dedi. Ben bir şey söylemek isterken 'süreniz başladı' dedi. Ben elimizdeki belgeleri ve evdeki paralara ilişkin protokolü anlatmak ve belgeleri vermek istedim. Önce belgeleri almak istemedi, ardından ısrarım üzerine belgelerin fotokopisi incelemeyi. Bu arada ifade zaptını da tutturmuş idi. İfade zaptı imzalandı ancak daha sonra fark ettik ki, ben konuşmaya çalıştığım halde, sanki Av. katılmış gibi tutanak altına alınmış, ayrıcahiç konuşmadığı halde, 'emniyetteki ifademi tekrar ederim' şeklinde beyan yazılmış. Savcı bize hitaben 'aslında hiç ifade almayacaktım. Mahkemeye yetiştirmek durumundayım' dedi. Sanki bir an evvel 17:00'den önce sorgunun yapıldığı mahkemeye yetiştirme telaşı vardı. Zaten saat 16:50 veya 55 gibi mahkemeye gönderildi. Öğrendiğimiz kadarıyla saat 16:30'dan sonra gelen sorgu evrakının mesaiden sonraki nöbetçi hâkime bırakılması uygulaması olmasına rağmen bu evrakı 16:55 gibi hâkim kabul etti" şeklindeki ve avukat Tarafından doğrulanan beyanı, Cumhuriyet savcısı Zabıt kâtibi 'ün; ".....günü yapılan operasyonlarla ilgili soruşturmalardaki şüpheliler günü adliyeye getirilmişlerdi. Ben o gün savcı beyin odasında idim. Soruşturma evrakı geldiğinde emniyet tarafından savcı beye verildi. Bir kısım şüphelilerin ifadesi alındı. Savcı 'kollukta verdiğiniz ifadeye ekleyeceğimiz bir husus var mı' diye sordu, genelde avukatları konuştu. İfadelerini alarak bir kısım şüphelileri tutuklamaya sevketti..." şeklindeki beyanları birlikte değerlendirildiğinde, ilgilinin, soruşturma dosyasında şüpheli olarak gözaltına alınan kişilerin ifadesini almak istemediği, kolluk aşamasında ifadesi yarım kalan İfadesini tamamlatma lüzumu görmediği, müdafilerin yoğun ısrar ve talepleri üzerine beyanına başvurduğu şüpheli Emniyetteki ifadesini tekrar edip etmediğini sormakla yetindiği, şüpheli müdafilerine söz hakkı vermediği, sunulmak istenen belge delillerini kabul etmek istemediği, masumiyet karinesini çiğneyerek şüphelilere karşı önyargılı bir tutum ve davranış içine girdiği, adeta siyasi ve ideolojik bir bakış açısıyla hareket eden ilgilinin, meslek etik ilkeleriyle bağdaşmayan tarafsızlık ve objektiflikten uzak bir yaklaşım tarzı sergilediği, şüpheli müdafilerine dahi kırıcı davrandığı, soruşturma evrakını gerektiği gibi irdelemediği, şüphelilere ait ifade tutanaklarının 919 sayfadan, kolluk fezlekesinin ise 505 sayfadan ibaret olduğu gözetildiğinde, mevcut ifadeler ile fezlekenin okunması ve delillerin değerlendirilmesi için makul bir sürenin bulunmadığının açık olduğu, aralarında irtibat bulunmayan dosyalarda eş zamanlı operasyonla gerçekleştirilen toplu gözaltı işlemlerinin kamuoyunda farklı bir algı oluşturma amacına matuf olduğu,

Tanık beyanları nazara alındığında, ilgilinin Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'na yönelik savunma hakkının kısıtlandığı yönündeki iddiasının psikolojide savunma mekanizmaları arasında yer alan "Yansıtma Mekanizması"nın tipik bir örneği olduğu şüpheden varestedir. Başkasını suçlama ya da kendi suçunu başkasına atma olarak tanımlanan "yansıtma", tam anlamıyla bireyin kendi yanlışlıklarını, olumsuzluklarını başkalarında görmesidir. Kendisine yakıştıramadıklarını başkalarına yakıştırmaya, insanların iç çatışmalarında kullandıkları bir savunma aracıdır. Kimi insanlar kendilerinde varolduğu halde kabul etmek istemedikleri nitelikleri başkalarında görürler ve eleştirirler. İlgilinin savunma hakkı yönünden şüphelilere ve müdafilerine karşı tutum ve davranışları ile ek süre taleplerinin tamamına olumlu karşılık veren ve kendini özgürce savunma, delillerini sunma imkânı tanıyan Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun bu süreçte tanıdığı olanaklar karşılaştırıldığında, ilgilinin savunma hakkının kısıtlandığına dair iddianın, kendisinde varolduğu halde kabul etmek istemediği nitelikleri

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
----------------------------	--------------------------------	------------------------------

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nda görüp haksız bir şekilde eleştirmesinden öte gitmediği ve iyiniyete dayanmadığı bariz şekilde ortadadır.

Telefon görüşmelerine ilişkin tapelerle ilgili,,, hakkında verilmiş bir dinleme kararı ve teknik araçla izleme kararlarının bulunmadığı, bu kayıtların Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 135/3. maddesi gereğince derhal yok edilmesi gerekirken dosyasında uzun süre muhafaza edildiği ve şüpheli'ın Günlü kolluk ifadesinde; ile arasında geçen telefon görüşmelerine ilişkin tapelere yer verilerek konuya ilişkin sorular yöneltildiği yine.....'ın tarihli kolluk ifadesinde; eşive ağabeyiile arasında geçen telefon görüşmelerine ilişkin tapelere yer verilerek görüşme içeriğine dair sorular yöneltildiği, şüphelilerin bir çoğunun UYAP Bilişim Sistemine kaydedilmeyerek, işlemlerin Kanuna aykırı şekilde UYAP dışından yürütüldüğü, Cumhuriyet Başsavcı Vekili, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu müfettişlerince alınan ve yukarıda ayrıntılı şekilde yer verilen Tarihli beyanında da ilgili Cumhuriyet savcısı, yürüttüğü soruşturma ile ilgili olarak Cumhuriyet Başsavcılığı Çalışma Talimatında belirtilmesine ve savcılarının tamamına tebliği edilmesine rağmen, şahsına bilgi verilmediğini ifade ettiği, şüphelilerin UYAP sistemine kaydedilmemesi nedeniyle yapılan işlemlerin görülmesi ya da bilinmesinin mümkün olmadığı dosyadaki bilgi ve belgelerle sabittir.

..... Cumhuriyet Başsavcılığı Bürosunda görevli Cumhuriyet savcısı Uhdesinde bulunan/..... Soruşturma no.lu dosyanın da, yukarıda ayrıntılarıyla izah edilen/..... ve/..... Soruşturma no.lu dosyalardan gerek içerik gerek sujerler yönünden farklı olduğu, aralarında hukuki veya fiili herhangi bir irtibat bulunmadığı, Cumhuriyet Başsavcılığının/..... Soruşturma no.lu dosyasında tahkikatın, Müdürlüğü Şube Müdürlüğü'ne gönderilen bir e-mail üzerine başlatıldığı, Tarihinde gönderilen elektronik posta ihbarında; "..... Devletten çok ucuza aldığı arazilere binalarını dikti ve millete fahiş fiyatlarla satarak köşeyi döndü. 3-5 yıl öncesine kadar kimse adını bile bilmezdi ama şimdi Türkiye'nin sayılı zenginleri arasına girdi. Tanıdığı bürokratlar sayesinde arazileri hep ucuza kapattı. Ucuza kapattığı arazileri imara açtırdı veya emsal değerlerini yükselterek bu arazilerden inanılmaz paralar kazandı., çoğu inşaatında emsal değerini gözönüne almadı bile. Bu duruma da ne hikmetse kimse ses çıkarmadı. Geçtiğimiz günlerde bu usulsüzlüklerini bizim bir arkadaş 'de'da'nun suratına karşı saymış. Bunun üzerineadamlarını bizim arkadaşın üzerine salıyor ve adamları bizimkileri tartaklıyor daha sonra arabalarını kurşunluyor. Bu kadar yolsuzluğu sorulmayan bu olaydan da tereyağdan kıl çeker gibi sıyrılmıştır. Olayı tanıdığı müdürleri sayesinde kapatmıştır. asıl en büyük vurgunu yeni tanıtımına başladığı projeleri ile yapacaktır. Şu an pek çok gazetede projesinin reklamları yayınlanıyor. Türkiye'yi uçuracak proje diye herkese duyuruluyor. Ama bu projenin çoğu kaçak. Normalde burada emsal değeri Dir yani toplam inşaat hakkı Metre kare civarındadır. Ancak kim takar emsal değerini! Bu projede toplam metre karelik alanı işgal etmiştir. Yani Metre karelik inşaat kaçak durumundadır. Burdan siz vurgunun ne kadar büyük olduğunu hesaplayın. Bunu tespit etmek hiç zor değil bir bilirkişi (tabi tarafsız birisi olması lazım) bu kaçak inşaatları hemen hesaplayabilir. bu durumun ortaya çıkmasından çok korkuyor. Proje iptal edilir veya emsal değeri oranına çekilirse kaçak yaptığı yerlerin yıkılması gerekecektir. Bu da Rantına balta vurulması demektir. bu durum ortaya çıkmasın çıkarsa da bir zarar görmeyeyim diye Ve Diye iki isimle sürekli görüşüyor. Bunlar aracılığıyla olayı kapatmaya çalışıyor.

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
----------------------------	--------------------------------	------------------------------

..... 0 (.....)..... ve 0 numaralı telefonda da 0 (.....)..... ve 0 (.....)..... numaralı telefonda arıyor. Türkiye'nin en zengin adamı olupta hala yolsuzluk yapması tüyü bitmemiş yetimin hakkını yemesi kanıma dokunuyor" ibarelerine yer verildiği, ihbar üzerine Müdürlüğü Şube Müdürlüğü'nün harekete geçtiği, kolluk tarafından ihbar maili ile birlikte tanık Ait ifade tutanağının da getirildiği, tanık Beyanında; Günü 4 erkek şahsın'nun bulunduğu araca doğru geldiklerini, şahıslardan birinin '..... yaptığın ayıptır' dedikten sonra yumruk atmak istediğini, yumruğun değip değmediğini göremediğini, tam o sırada'nun aracının arkasındaki araçtan inen iki şahsın bellerindeki silahları çıkartarak içlerinden birisinin yere doğru bir el ateş etmesi üzerine 4 şahsın araçlarına binerek uzaklaştıklarını, bu şahısların bulunduğu araçtan iki el silah sesinin geldiğini, daha sonra..... ile yanındaki şahısların olay yerinden ayrıldığını ifade ettiği,

Soruşturma evrakınıngünü Cumhuriyet Başsavcı Vekili (.....) tarafından kaydedildiği ve taraf bilgisine "....." ibaresinin yazıldığı, günü Bürosunda görevli Cumhuriyet savcısı..... tarafından şüphelilerin iletişimin tespiti talebinde bulunduğu, talebin reddi üzerine karara yönelik itirazı inceleyen..... Mahkemesinin "e-posta ihbarını gönderen kişinin tespiti ile ayrıntılı beyanının alınması, araba kurşunlanması olayına ilişkin soruşturma evrakının temin edilmemesi... mevcut delillerin kuvvetli suç şüphesi uyandırmaması, başka yolla delil toplanmasının mümkün olmaması karşısında"itirazın reddi yönünde karar verdiği,

..... Şube Müdürlüğünce tanzim edilen araştırma raporu sonrası günü Cumhuriyet savcısı tarafından,, ve hakkında çıkar amaçlı suç örgütü kurmak ve buna bağlı örgüt faaliyetleri nedeniyle iletişimin tespiti talebinde bulunduğu, Mahkemesi tarafından gün/.... Değişik iş sayılı kararla, talebin kabulüne karar verildiği, Tarihinde Mahkemesinin/..... Değişik iş sayılı kararı ile şüpheliler,,,, ve hakkında CMK'nın 140. maddesi uyarınca 4 hafta süre ile şüphelilerin kamuya açık yerlerdeki faaliyetlerinin gizli olarak izlenmesi, ses ve görüntü kaydı alınması için teknik araçlarla izleme yapılması yönünde karar verdiği, tarihinde Mahkemesi tarafından şüpheliler,, Ve kullanımında bulunan telefonların 3 ay süre iletişiminin tespiti ve kayda alınması yönünde karar verdiği,

..... Cumhuriyet Başsavcı Vekili Hitaben kaleme alınan isimsiz ihbar dilekçesinde aynen; "..... Müdürlüğünde uzun yıllardır çalışan bir memurum. Bu zamana kadar evime haram lokma götürmedim. Ancak gözümün önünde gerçekleşen rüşvet ve yolsuzluk çarkına artık daha fazla dayanamayacağım.'ın yeni müdürü olmasıyla birlikte rüşvet ve yolsuzluklar aleni yapılmaya başladı.'ın müdürü olmasından sonra özel sektörde çalışan ve proje danışmanlık şirketi olan, hiçbir memuriyet tecrübesi olmamasına rağmen müdür yardımcısı olarak atandı. Ben bu şahsı daha öncede müdürlüğümüzde çok gördüm. Kendi gibi projeci olan ile birlikte çok rahat bir şekilde müdürlerin odasına girip çıkıyorlardı. Bunlar Tabiat varlıklarını koruma kurulu üyesi olan müşavir ile çok samimidir., ve 'ın yedikleri içtikleri ayrı gitmez. Bu kişilerin hayat standartları bir anda arttı. Sürekli lüks restoranlarda birlikte yemek yerler. Kendileri gibi olmayan ve çıkarlarına engel olan namuslu memurları göndererek yerlerine her dediklerini yapan kişileri getirdiler. Bu kişilerin gelmesiyle birlikte müdürlük adeta

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

müteahhitlerin arka kapısı oldu. Müteahhitler usulsüz tüm projelerini bu kişilere rüşvet vererek çok rahat bir şekilde onaylatıyorlar. Tabiatını koruması gerekirken, ormanların katledildiği projesinden daire aldığına dair söylentiler ortalıkta dolaşmakta. Bunu neyin karşılığında araştırıldığında kolaylıkla ortaya çıkacaktır. Tesadüf olacak ki bu projenin tasarımcısı'tır. Oturduğu koltuğu kendi çıkarları için kullanan ve yetimin hakkını yiyen bu kişilerin tüm pisliklerinin ortaya çıkartılmasını yüce makamınızdan istiyorum." ibarelerine yer verildiği, Cumhuriyet Başsavcı Vekili, Günü kendi adına İle gönderilen zarf içerisinden ihbar dilekçesinin çıktığına ilişkin "Cumhuriyet Başsavcılığımıza .../.../..... tarihinde .../.../.....tarihli zarf gelmiş olup zarf açıldığında "...Ben Çevre..." diye başlayan isimsiz ve imzasız ihbar mektubu olduğu tespit edildiğine dair iş bu tutanak imza altına alınmıştır. .../.../.....- Cumhuriyet Başsavcı Vekili" şeklindeki tutanağı tanzim ettikten sonra dilekçeye "..... Memur Büroya" şerhini düşerek imzaladığı ve ilgili büroya gönderdiği, evrakın aynı gün soruşturmaya kaydedildiği,

... ..günü Cumhuriyet Savcısı tarafından dilekçede geçen konuların araştırılması için Müdürlüğü Şube Müdürlüğü'ne müzekkere yazıldığı, Müdürlüğü'nüngünlü cevabi yazısında konuyla ilgili Cumhuriyet Başsavcılığının .../..... sırasında da soruşturma yürütüldüğünü bildirmesi üzerine, Cumhuriyet Savcısı her iki soruşturma evrakı arasında hukuki ve fiili irtibat bulunduğundan .../..... sayılı soruşturma evrakının .../..... Sırasından yürütülmesi için tek evraktan ibaret yazı ile birleştirme kararı verdiği,

Şüpheli Ait telefon tapelerinin incelenmesinde, tarihleri arasını kapsayan görüşmelerine ait çözümlerin bulunduğu; şüpheli ait telefon tapelerinin incelenmesinde; - Tarihleri arasını kapsayan görüşmelerine ait çözümlerin bulunduğu,

Soruşturma dosyasınıntarihine kadar Cumhuriyet savcısı uhdesinde bulunduğu ve soruşturma kapsamında örgüt bulunmadığı gerekçesiyle,Cumhuriyet Başsavcı Vekili Tarafından yapılan tevzi onayıyla TarihindeBürosu'na gönderildiği, dosyanın bu tarihte Cumhuriyet savcısı Devredildiği, adı geçen Cumhuriyet savcısının;

..... Müdürlüğünün talebi üzerinegünü, ve'ya ait telefon ve maillerinin iletişiminin tespit ve kayda alınması işleminin 1 ay süre ile 10. kez uzatılması yönünde, yine aynı gün Müdürlüğünün talebi üzerine,,, 'ya ait telefonların iletişiminin tespit ve kayda alınması işleminin 1 ay süre ile uzatılması yönünde mahkemeden kararlar aldığı,,,,, hakkında gizli olarak izlenmeleri, ses ve görüntü kaydı alınması kararının 1 hafta süre ile uzatılması yönünde mahkemeden karar aldığı,

... ..günü şüpheliler, ait telefonların 3 ay süre ile iletişiminin tespit ve kayda alınması yönünde;

... .. günü şüpheli Ait telefonların iletişiminin tespit ve kayda alınması işleminin 1 ay süre ile 8. kez uzatılması yönünde mahkemeden kararlar aldığı; yine aynı gün Mahkemesinden şüpheli veya müdafinin dosya içeriğini incelemesi ve belgelerden örnek almasını önlemek için kısıtlılık talebinde bulunduğu, mahkemece de talebin uygun görüldüğü,

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

.....,,, Hakkında gözaltı ve gözaltı süresinin uzatılması kararları verdiği,

Dosyanın ilgilinin uhdesine geçmesinden hemen sonra yukarıda isimleri zikredilen onlarca şüpheli hakkında CMK'nın 135. maddesi kapsamında Telekomünikasyon yoluyla İletişimin Denetlenmesi tedbirlerine başvuran ya da bu konuda alınmış tedbir kararlarının uzatılmasını talep ederek mahkemeden karar alan, yine bazı şüpheliler hakkında CMK'nın 140. maddesi kapsamında Teknik Araçlarla İzleme tedbirine başvuran ilgili Cumhuriyet savcısı, bir anda soruşturma işlemlerini yarıda kestiği, ilginç bir şekilde ve yazışma kurallarına uymayan, soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısı tarafından bu yönde bir talep olmadığı haldeMüdürlüğü tarafından gönderilen "gün belirtilmeksizin Tarihini içerir" müzekkere ile iletişimin tespit ve kayda alınmasının sonlandırılmasının talep edildiği, Cumhuriyet savcısı de soruşturma dosyasının inisiyatifi kendisinde değil, başkalarında veya kolluk görevlilerinde imişçesine, aynı şekilde "gün belirtmeksizin Tarihini içerir" müzekkere ile iletişimin tespit ve kayda alınmasına son verilmesi yönünde karar verdiği, kolluk fezlekesinin tarihinde Şube Müdürlüğünce hazırlandığı, 303 sayfadan ibaret olduğu, fezleke ekinde telefon görüşmelerine ilişkin 14 klasör tape kaydı, 8 klasör şüpheli ifadesi, mahkeme kararları ve yazışmalar olmak üzere fezlekeyle birlikte 44 klasörden ibaret olduğu,

... .. Günü içerisinde Da bulunduğu 17 şüphelinin tutuklanmaları talebiyle Mahkemesine sevk edildikleri ancak, tutuklama şartlarının oluşmadığı gerekçesiyle talebin reddine ve "şüphelilerin yurt dışına çıkmalarının yasaklanması" adli kontrol tedbirine karar verildiği,

Belirtilen tarihten sonra, soruşturma dosyasında Başkanlığına, Mahkemelerine, Bakanlığında, Büyükşehir Belediye Başkanlığına, Müdürlüğü Şube Müdürlüğüne, birçok ticaret şirketine, Bankası Şubesine, İ.....Müdürlüğüne, Tapu Müdürlüğüne, Ortaklığına, Bankası ile tüm bankalara müzekereler yazılarak bir çok evrakın istendiği ve soruşturmanın tekemmül ettirildiği, dosyada mevcut Tarihli Dosya İnceleme Tutanağında belirtilen eksiklikler gözetildiğinde, gerekli bilgi ve belgelerin toplanıp delil durumları değerlendirilmeden ve yasal şartları oluşmadan, diğer soruşturmalarla eş zamanlı olarak onlarca kişinin hürriyetinin kısıtlanarak Kanuna aykırı şekilde gözaltına alınmalarına karar verildiği,

İlgili Cumhuriyet savcısının vekili tarafından sunulan savunma dilekçelerinde esasa ilişkin itirazlar kısmında özetle; yargısal faaliyete ilişkin konuların soruşturma kararına dayanak yapılmasının evrensel hukukun temel ilkelerine aykırı olduğu, soruşturma kararının Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne aykırı olduğu, ilgilinin dosyaya vakıf olmadığı iddiasının gerçeği yansıtmadığı, soruşturmaya konu dosya ile aralarında fiili ve hukuki irtibat bulunan ve daha sonra/..... sayılı soruşturma dosyası ile birleşen/..... sayılı soruşturma dosyasının, Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından/..... tarihinde ilgiliye tevzi edildiği, daha önce tevzi edilen/..... sayılı dosyada yapılan soruşturma kapsamında gerekli inceleme, araştırma ve yazışmalar yapıldığı,/..... Sayılı dosyaların içeriği itibariyle aynı olduğunun anlaşılması üzerine/..... tarih ve/..... sayılı "Birleştirme Kararı" ile birleştirildiği, bu nedenle dosya içeriği, müsnet iddialar ve şüpheliler hakkında, iddia edildiği gibi operasyon tarihinden 15 gün önce değil,/..... tarihinden itibaren dosyaya vakıf olduğunun kabul edilmesi gerektiği, ilgilitarafından yürütülmekte olan soruşturma dosyası kapsamında operasyon öncesi soruşturma ile ilgili görevli ve yetkili birçok mahkemeden değişik

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

tarihlerde defalarca iletişimin tespiti, dinlenmesi, kayda alınması vs gibi taleplerde bulunulduğu ve taleplerin mevzuata uygun görülerek kabul edildiği, dolayısıyla operasyon için şartların gerçekleşip, gerçekleşmediği konusunda takdir yetkisinin soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısı ve ilgili mahkemelerde olduğu, her hukuk profesyonelinin kendi hukuki görüşüne göre işlem yapmak zorunda olduğu dikkate alındığında, bu kapsamda ilgili tarafından da dosyada oluşan deliller itibariyle bu şekilde işlem yapılmasının uygun görüldüğü, yürütülen soruşturmada usul ve yasaya aykırı herhangi bir yön bulunmadığı, soruşturmanın gizliliğini deşifre etmemek adına bazı bilgi ve belgelerin kurumlardan istenmediği, yasal düzenlemelerde, kendisine tevzi edilen soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcılarının, usul hükümleri uyarınca gizli olarak yürütmeleri gereken soruşturma ve aşamaları hakkında Cumhuriyet başsavcısına bilgi vermeleri gerektiği yönünde açık ve emredici bir hüküm bulunmadığı, bunun idari düzenlemeler olarak değerlendirilen yönetmelik veya başka bir düzenleyici işlem ile yapılmasının da hukuka aykırı olduğu, bu durumda çalışma talimatı ile düzenleme yapıldığı ve bunun bağlayıcı olduğunun belirtilmesinin demümkün olmadığı ileri sürülmüş ise de; Tarihine kadar soruşturma dosyasını uhdesinde bulunduran Cumhuriyet savcısı, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu müfettişlerince alınan Tarihli ve; "..... Yılından itibarenSavcısı ve daha sonra da birleşmeyle birliktesavcısı olarak görev yapmaktayım. Önce genel soruşturma, ardından bilişim ve kaçakçılık bürolarında çalıştım. Örgütlü suçlar bürosu kurulduktan sonra'den itibaren bu suçlara bakıyordum. Cumhuriyet savcısı Tarafından yürütülen/..... sayılı soruşturma dosyası sahtecilik bürosundan bizim büroya geldiğinde bana tevdi edildi. Daha önceden yani bizim büro kurulmadan önce yürütülen örgütlü suçlara ilişkin dosyaların alınmamasını kararlaştırmıştık. Zira büroda 3 savcı idik. Eğer önceden devam eden dosyaları alırsak işin altından kalkamazdık. Bu sebeple bana tevdi edilen dosyayı geriye sahtecilik bürosuna gönderdim. Ancak tekrar bizim büromuza gelince yine bana tevdi edildi. Dosyayı incelediğimde, imarla ilgili olarak bir kısım sıkıntılar vardı. Belediyeler tarafından reddedilen veya üç ay içerisinde cevap verilmeyen imar taleplerinin müdürlüğünde yerine getirilmesiyle ilgili idi. Bu işlemler için rüşvet alındığına dair telefon görüşmeleri vardı. Bir müddet dosyayı inceleyip, soruşturmaya devam etmiştim.ayı gibi dosyanın rüşvet ağırlıklı olması nedeniyle büroya gitmesi gerekir diye Başsavcı Vekili'e söyledim, kendisi de "biraz sende kalsın, ben de bir inceleyim" dedi. Yanlış hatırlamıyorsam, Ayında dosyayla ilgili olarak Başsavcı Vekili'e bilgi verdim. Bir kısım kamu görevlilerinin olduğunu, imar durumunda değişiklik için rüşvet verildiğini, buna dair telefon görüşmelerinin ve fiziki takibin bulunduğunu ifade ettim. Ayrıca belediye ve Müdürlüğü ile koruma kurulu ve Bakanlığında bir kısım dosya ve belgelerin getirilmesi gerekiyordu. Ben başsavcı vekilimize operasyonun yerel seçimlerden sonra yapılabileceğini, dosyanın halen hazır olmadığını belirttim. Dosya 3-4 gün kadar Odasında kaldı ve kendisi inceledikten sonra bana "dosyayı memur büroya gönderebilirsin" dedi. Ben de birkaç gün içerisinde dosyayı memur büroya, ayrıntılı gerekçesini üst yazıda belirterek gönderdim. Dosyada belirttiğim eksiklikler vardı, rüşvetin verildiğine dair görüntüler belirlenmekle birlikte, ilgili

kurumlardan belge ve bilgi getirilmeden değerlendirme yapmak benim düşünceme göre zor idi. Ayrıca İsmi soruşturmada hiç geçmiyordu, sadece Bir genel müdür ile olarak ismi geçen birisi vardı. Rüşvet verme ve imar durumuna ilişkin işlemler Müdürlüğünde gerçekleştiriyordu. işlemler yönüyle sadece onaylama işlemi yapılıyordu. Ağırlıklı eylemler burada gerçekleştiriyordu. Oğlu ile ilgili olarak ta sıkıntılı bir durum yoktu, sadece bir görüşmede, basit bir şekilde "söylerim yardımcı olurlar" gibi bir ifade kullanmıştı. Başkaca bir sıkıntılı yönü yoktu. Ben devrettikten sonra nasıl bir gelişme oldu bilemem, ben devrettikten yaklaşık 15 gün sonra operasyon yapıldığını basından duydum. Ben ayı gibi operasyon

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

yapmayı planlıyordum. Sonradan memur büroya gönderme durumu olunca eylemleri ayrıntılı olarak değerlendirmedim. Soruşturmada örgüt yapılanmasından daha ziyade, kamu görevlilerinin rüşvet alması durumu olduğu için memur büroya gönderilmesi gerektiğini ben söylemişim. Soruşturmanın değişik aşamalarında telefon dinlemelerini ve fiziki takip görüntülerini emniyetten dijital ortamda alarak incelediğimde örgüt yapılanması olduğu yönünde herhangi bir delil göremedim. Bu nedenle gönderilmesini istemişim. Zaten bizde kalırsa ayında operasyon yapabileceğini, öncesinde yapmayacağımı belirtmişim." şeklindeki beyanı, soruşturmanın henüz tekemmül etmediğinin ve bir çok yönüyle eksik olduğunu ortaya koymakta, hukuki nitelendirme yapılırken bahsedileceği üzere 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri İle Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun, ilgiliye, denetim ve gözetim yetkisini haiz Cumhuriyet Başsavcısı Bilgi verme yükümlülüğü getirmektedir.

Sonuç olarak; Cumhuriyet Başsavcılığının/.....ve/..... soruşturma sayılı evraklarının Cumhuriyet Başsavcılığı Soruşturma Bürosu nezdinde bulunduğu, dosyada mevcut ve Cumhuriyet Başsavcısı tarafından imzalı belge içeriğine göre, sözkonusu büronun/..... tarihinden itibaren Cumhuriyet Başsavcı Vekili Tarafından koordine edildiği, Cumhuriyet savcısı'nın da/.....tarihinden itibaren Kaçakçılık Bürosunda görev yaptığı ve anılan dosyaların, uhdesinde olduğu, Cumhuriyet savcısı'in ise, tarihi itibarıyla Bürosunda görev yaptığı,Cumhuriyet savcısı tarafından yürütülen/..... Soruşturma no.lu dosya ile/..... ve/..... Soruşturma sayılı dosyaları arasında hukuki veya fiili irtibat bulunmamasına karşın Cumhuriyet Başsavcı Vekili Ve koordine ettiği Cumhuriyet Başsavcılığı Bürosunda görevli Cumhuriyet savcısı İle Cumhuriyet Başsavcılığı Bürosunda görevli Cumhuriyet savcısı, soruşturmaları yarıda keserek aynı zaman dilimi içerisinde masumiyet karinesini çiğneyerek, şüpheli sıfatıyla gözaltına alınan bir çok kişinin ifadesini almaya dahi lüzum görmeyerek ve hatta yukarıda ayrıntıları ile söz edilen örneğinde olduğu gibi kollukta yarım bırakılan ifadenin tamamlanmasına dahi gerek görmeyerek, Cumhuriyet Başsavcılığını temsil eden ve hiyerarşik üst konumundaki Cumhuriyet Başsavcısının bilgisi olmadığına göre, adeta başka biri ya da birilerinden aldıkları talimatla düğmeye basarakalelacele operasyon başlattıkları,Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan ve Tarihinde yürürlüğe konan Çalışma Talimatında, terör ve toplumsal olayların, organize suç örgütlerinin, kamuoyunda geniş yankı uyandıran, kamu güvenliğini ilgilendiren olayların, adam öldürme ve diğer önemli olayların öğrenilmesi üzerine ilgili Cumhuriyet savcısı tarafından denetim ve gözetim çerçevesinde Cumhuriyet Başsavcısına telefon, faks, e-mail gibi vasıtalarla veya bilgi notu ile en seri şekilde bilgi verileceğinin belirtilmesine karşın ilgililer Cumhuriyet Başsavcı Vekili Ve Cumhuriyet savcısı Cumhuriyet Başsavcılığının/..... ve/..... Soruşturma numaralarında yürütülen, kamuoyunu yakından ilgilendiren da irtibatlı,'in oğlu'in şüpheli sıfatıyla beyanının alındığı dosyalarda, Cumhuriyet savcısı'in de ülke ekonomisini etkileyen ve aralarında iş adamlarının da bulunduğu soruşturma evrakında,5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri İle Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun uyarınca üzerinde denetim

ve gözetim yetkisini haiz Cumhuriyet Başsavcısı bilgi vermedikleri, birbiri ile fiili ve hukuki bağlantısı bulunmayan her üç soruşturma evrakında, halen telefon dinlemeleri ve fiziki takip işlemleri devam ederken, bir çok şüpheli hakkında basit şüpheyi gerektiren delil dahi yok iken

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

aynı gün toplu gözaltı, arama ve el koyma gibi koruma tedbirlerine başvurdukları dosya kapsamındaki delillerle sabittir.

2- CUMHURİYET YÖNÜNDEN; MESLEĞİN ŞEREF VE NÜFUZUNA TESİR EDEN, MESLEK GEREKLERİYLE VE ETİK İLKELERİYLE BAĞDAŞMAYAN TUTUM VE DAVRANIŞLAR:

A- CUMHURİYET BELEDİYEBAŞKANLIĞI NEZDİNDEKİ TAVASSUT EYLEMLERİ:

..... Mahkemesinin/...Esas sayılı dosyasının incelenmesinde; Paz. ve San. Tic. A.Ş. kaşesiyle imzalı veBelediye BaşkanlığıMüdürlüğü'ne hitaben yazılanhavale tarihli dilekçe ile,ili,ilçesi, Mahallesi, ... pafta, ada, ...parsel sayılı yerdeki taşınmazlarına bitişik ... parsel sayılı yerde yapılan bina tadilatında, bölgenin SİT alanı olması nedeniyle mevcut durumun aynen korunması gerekirken, imar durumuna göre bina girişinin, parsel hududundan 4 metre içeri çekilmesi şartına uyulmadığı ve parsel sınırından giriş yapılarak, kendi bina girişlerinin engellendiği belirtilerek durumu belirten fotoğraflar dilekçe ekinde sunulmuş, gerekli incelemenin yapılarak, kanun dışı işlemin ortadan kaldırılması talep edilmiştir.

..... Belediye Başkanlığı tarafından, dilekçede belirtilen hususlarla ilgili olarak herhangi bir işlem tesis edilmemesi ve kayıtsız kalınması üzerine, belediyenin aynı birimine, şirket adına tarafından imzalanan havale tarihli dilekçeyle ikinci bir müracaatta bulunmuş ve bu dilekçede, daha önce verdikleri dilekçeye herhangi bir cevap alamadıkları, geçen zaman zarfında komşu binanın, kanun dışı inşaat faaliyetini durdurmadığı, aksine çatıya kat ilavesi yaptığı gibi zemin katta da tretuar hizasına kadar binasını uzatarak kendi bina girişlerini engelledikleri, bu kanundışı inşaat faaliyeti engellenmez ise, ilgililer hakkında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunacaklarının belirtildiği,

Şirket vekili Av.'nın, şirkete ait taşınmaza komşu bina maliklerinin eylemlerinin 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ile 3194 sayılı İmar Kanunu'na aykırılık teşkil ettiği gerekçesiyle tarihli dilekçelerle Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Sit Alanları Alan Yönetimi Başkanlığı ve Valiliğine müracaatta bulunduğu, tarihli dilekçeyle deşirkete ait taşınmaza komşu bina malikleri hakkında ".....tarihi ve sit alanı içinde bulunan binalarında,1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun izni olmadan inşai ve fiziki müdahalede bulunulamayacağını, taşınmaz maliklerinin projeye ve imara aykırı olarak direkli pasajı bina içine almak, kaçak kat yapmak ve izinsiz tadilat yapmak suretiyle suç işledikleri" gerekçesiyle 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ile 3194 sayılı İmar Kanunu'na aykırılıktan, dilekçeyle başvurmalarına rağmen şahıslar hakkında herhangi bir işlem tesis etmeyen Belediye Başkanlığı yetkilileri hakkında Görevi Kötüye Kullanma suçundan suç duyurusunda bulunduğu ve soruşturmanın Cumhuriyet Başsavcılığının/..... Soruşturma numarasında Cumhuriyet savcısı tarafından yürütüldüğü,

Şirket vekilinin şikâyet dilekçesinin ekleriyle birlikte Cumhuriyet Savcısı tarafındantarihinde tahkikat içinŞube Müdürlüğü'ne gönderildiği, komşu taşınmazın maliki olan Şti. ortakları şüpheliler ve'nın müdafii olan Avukat'ın, Cumhuriyet Başsavcılığı Bürosu Başsavcılık makamına hitaben yazdığı tarihli dilekçeyle; "Soruşturmanın Müdürlüğü

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

..... Şube amirliğince takip edilmesine rağmen evrakın genel soruşturma savcılığınca yürütülmesi, savcılık makamı ile kolluk arasında irtibatsızlığa ve gecikmelere neden olduğu, evrakın Müdürlüğü Şube Amirliğinin bağlı olduğu Emniyet Müdürlüğü Bürosunca takip edilmesinin bürokratik sorunları çözeceğini düşündüklerini" talep ettiği, Cumhuriyet Başsavcısı Vekili'ün de dilekçeye, ".... gereği için soruşturma dosyasına" ibaresi düşerek kaşeleyip imzaladığı,

Müşteki vekili tarafından verilen tarihli dilekçede; görev gereklerini yerine getirmeyenBelediye Başkanlığı yetkilileri hakkındaki suç ihbarlarında geçen konulara ilişkin ayrıcaBüyükşehir Belediye Başkanlığı'na da tarihinde idari başvuru yaptıklarının, müracaatlarının gereği için tarihindeBelediye Başkanlığı'na gönderildiğinin, Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın günü tekit yazısı yazdığının, bu durumunBelediyesi yetkililerinin görevlerini ihmal ettiğinin göstergesi olduğunun ifade edildiği,

Kolluk görevlilerinin tarihinde, şüpheliler Ve'nın savunmalarını aldıkları, Cumhuriyet Savcısı'nın Günü Belediye Başkanlığı'na müzekkere yazarak, müşteki dilekçesinin incelenerek, belirtilen yer ile ilgili İmar Kanunu'na muhalefet oluşturacak bir husus bulunup bulunmadığı, bu yer ile ilgili daha evvel İmar Yasasına muhalefet suçundan işlem yapıp yapılmadığı hususlarının bildirilmesinin talep edildiği, Belediye Başkanlığı'nın da Tarihli cevabi yazısında, söz konusu yer ile ilgili günü yapı tatil tutanağı tanzim ettiklerini beyanla Ltd. Şti hakkında TCK'nın 184. maddesi uyarınca işlem yapılması yönünde ihbarda bulduklarının belirtildiği,

..... A.Ş. vekili Avukat'ın Tarihinde şikâyetten vazgeçme dilekçesi verdiği, Avukat, Avukat Ve Avukat'nın Tarihli dilekçelerinde; "müvekkil şirket A.Ş. hisseleri el değiştirdiğinden davadaki şikâyetçi vekilliklerinden çekildiklerini" beyan ettikleri,

..... BelediyesindeMüdürü olarak görev yapan ve daha sonra bu göreve atanan'ın şüpheli sıfatıyla savunmalarının alındığı, müşteki şirket vekilinin şikâyeti üzerine Belediyesinde görev yapan,, ve hakkındaki "soruşturma izni verilmemesine" ilişkin karara müşteki vekilinin yaptığı itirazın Başkanlığı'nın gün .../... E. .../... K. sayılı hükmü ile reddedildiği,

..... Bakanlığı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün Tarih ve Sayılı yazısında; "..... Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun .../.../..... tarihli vesayılı kararıyla belirlenen Kentsel ve Tarihi Sit ve Kurulumuzun yetki alanı sınırları dahilinde kalan İli, İlçesi, pafta, ada ...parsel sayılı taşınmazda yapıldığı söylenen inşai faaliyet hakkında Müdürlüğümüze yapılmış herhangi bir başvuru tespit edilememiş olup Müdürlüğümüz arşivinde parsele ilişkin bir işlem dosyası da bulunamamıştır." ibarelerine, dosyada mevcut tarih ve Sayılı; "vaki şikâyet üzerine mahallen yapılan tetkikte; 2 bodrum+Zemin+3 normal kat+çekme kat olarak iskanlı yapıda, Caddesi tarafında zemin kat önündeki kendi parselinde kalan takribi 50 metrekare yaya geçişinin (portik boşluğu) zemin kat dükkan alanına katıldığı, evvelce tama iblağ edilmiş olan çekme katın üzerine takribi 250 metrekarelik yeni çekme katın yapıldığı, 1. bodrum ve zemin katların ön kısımlarının dükkan, kalan tüm binanın da konaklama amaçlı otel ya da pansiyon olacak şekilde tadilata uğradığı tespit edilmiş olup yapı işgalli olduğundan mühür altına alınamamıştır." ibarelerine yer verildiği, Cumhuriyet Savcısı Tarafından şüpheliler ve hakkında "İmar Kirliliğine Neden Olma" suçundan TCK'nın 184/1, 53. maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

kamu davası açıldığı, Belediye Başkanlığı görevlileri,,,,, Ve hakkında ek kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildiği, iddianamenin Mahkemesine ait/..... esas sayısına kaydedildiği, mahkemece yapılan yargılama sonunda, tarih, .../.... Esas ve .../.... Karar sayılı kararla; "Yapı tatil tutanağı, imara aykırılıkları net olarak tespit etmemiştir. Şekil şartlarını taşımamaktadır. Nihayet iptal kararı ile sonuçlanmıştır. Geçerli bir yapı tatil tutanağı bulunmadığı anlaşılmaktadır. Bu koşullar içerisinde sanıklara yöneltilen eylem delillenmemiştir ve savunma yerinde bulunmuştur. Her davaya açıldığı tarihteki koşullar içinde bakılır, ortada geçerli bir yapı tatil tutanağı bulunmamakla, yargılama şartı yoktur ve eylem saptanmamıştır. O halde bu kabul ve benimseme çerçevesinde mütalaadaki istem gibi sanıkların beraatine, koşulları araştırılarak yeni bir yapı tatil tutanağının tanzim ve eylemin tespiti için suç duyurusunda bulunulmasına karar vermek gerekir." şeklindeki gerekçeyle her iki sanığın CMK'nın 223/2-e maddesi uyarınca atılı suçtan ayrı ayrı beraatlerine, yapı tatil tutanağı geçerli kabul edilmemekle ve idare mahkemesince iptalle sonuçlanmakla, varsa hukuka ve uygulamaya aykırılıkların mahallinde yeniden tespiti ve koşulların varlığı halinde yeni bir yapı tatil tutanağı düzenlenmesi bakımından ilgili Belediye Başkanlığına suç duyurusunda bulunulmasına karar verildiği, dosyanın temyiz mercine gönderildiği ancak henüz dönmediği, anlaşılmıştır.

..... Belediye Başkanı'in, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu müfettişleri tarafından alınan tarihli ifadesinde; "...Belediye sınırlarımız içerisinde olan 'ta bir otelin cephe tadilatı ile ilgili başvuru üzerine, bu konu hakkında Başsavcı Vekili..... Yanılmıyorsam yılında benimle görüşmüştü, benden şahıslara yardımcı olunmasını istemişti. Ben de kendisine gerekli hususlarda yardımcı olacağımızı, mevzuat karşısında ne gerekiyorsa yapılacağını belirtmiştim. Daha sonra otelin cephe tadilatı dışında kaçak kat çıktığına dair yan taraftaki başka bir otelden şikâyet gelmesi üzerine, bu hususa ilişkin olarak bir çok kez benimle görüşmek üzere belediyeye gelip gitmiştir. Gelip gittiği hususu benim özel kalemim tarafından bilinmektedir. Ayrıca ben belediyede olmadığım bir zamanda, tarihinde kendisi geldiğinde, benim odamda Belediyemiz İmar Müdürü ile görüşmüş, başka bir tarihte de Teknik işlere bakan Yardımcımız yurt dışında iken onun yerine bakan İle de görüşmüş, kendisi bu konuyla ilgili olarak benimle en az üç kez görüşmüştür. Görüşmelerde kaçak olan katın yıkılmamasını talep ediyordu. Biz de kendisine yan tarafta bir otelin şikâyetinin olduğunu belirterek talep ettiği hususun yapılamayacağını belirtiyorduk. Daha sonra durum sıkıntılı bir hal alınca ben kendisinin görüşme taleplerini kabul etmemiştim. Kaçak katla ilgili olarak konunun yargıya intikal ettiğini de kendisine bildirmiştik. Bu hususlara ilişkin dosyanın bir örneğini de size takdim etmek isterim. Ayrıca 'da sahilde park içerisinde isimli bir yerin, işleten şahsın sağlık sebepleri ile kira sözleşmesinin feshini talep etmesi üzerine, bu hususla alakalı olarak.....benimle görüşüp, burasının ismini belirttiği şahıslara verilmesi hususunda yardımcı olunmasını talep etmişti. Ben de belediyemiz görevlilerine mevzuat karşısında gerekli hususlarda yardımcı olunmasını söylemiştim. Orası ecrimisil karşılığı belirtilen şahıslara verilmiştir. Bu kafenin kapalı alanı 51 metrekare idi. Ancak daha sonra Burasının kapalı alanının büyütülmesini de talep etmişti. Büyütülmeye ilişkin resmi başvuru yapılmamıştı, ancak fiilen kapalı alanı büyütülmüş vaziyette olup. tam ölçülmedi ama 600-700 metrekaredir. bu görüşmelerimizde talepleriyle ilgili olarak herhangi bir şekilde tehditkar tutum izlememekle birlikte fiili olarak çok ısrarcı bir şekilde tavır gösteriyordu. Bu tutumu kendisinin konumu nedeniyle beni rahatsız ettiğinden bir müddet sonra ben kendisiyle görüşme yapmak istemedim. Otelin kaçak katı ile ilgili olarak ısrarcı bir şekilde görüştü bizimle, ancak tarihinde biz kaçak kat ile ilgili olarak tutanak tuttuktan ve ceza tahakkuk ettirdikten sonra artık ipler koptuğu için herhangi bir görüşme olmamıştır. Otel ve kafe ile ilgili olarak bir kısım işlemleri, yani yasal olarak yapmamız gereken işlemleri 'ün görüşmelerdeki ısrarcı tutumundan dolayı çekindiğimiz için yapamadık. Halen kafenin kapalı alanının

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
----------------------------	--------------------------------	------------------------------

genişletilmesi ile ilgili olarak tespit yapamamış olmamız en bariz örneğidir. Benimle ilgili olarak yapılan savcılık soruşturmasının başlangıcı ile kaçak kata ilişkin görüşmelerin yapıldığı tarihler arasında enteresanlık vardır. Ben belediyede yokken tarihinde benim odamda İmar müdürü ile görüştüğünde zannedersen, otel sahibi ile birlikte gelmiş veya otel sahibini de sonradan çağırılmış, kendilerinin burada bir kısım ruhsata aykırılıklara müsaade edilmesinin talep edildiğini, ancak otelin yan tarafındaki başka bir otel tarafından şikâyet edilmesi üzerine tarihinde yapı tatil tutanağı tutulmuş ve sonrasında da gerekli işlemler ve cezalar yazılmıştır. Belediyemiz tarafından bir kısım işlemler yapılması üzerine yani binayla ilgili olarak tutanak tutulup kaçak katın yıkılmasına karar verilmesi üzerine hakkımda soruşturma başlatıldığı hissine kapıldım. Yani imar müdürünün Tarihinde yaptığı görüşmede, kaçak hususlarla ilgili olarak müsaade edilmeyeceğini açıkça belirtmesi üzerine benimle ilgili soruşturmanın başlatıldığı kanısına vardım..." şeklinde,

.....Belediye Başkan Yardımcısı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu müfettişleri tarafından alınan tarihli ifadesinde; "Ben yılından heri Belediyesinde Başkan Yardımcısı olarak görev yapmaktayım. Özel Kalemde tesadüf ettiğimizde tanışmıştım. Tarihini olarak tam hatırlamıyorum, ancak bu tarihten sonra tesadüfen Başkan olmadığı bir tarihte başkanın odasında karşılaştık. Biraz sohbet etmiştik. Ayrıca bir keresinde de, imardan sorumlu başkan yardımcısının izinde olduğu dönemde, özel kalemden bana yönlendirdiler. O zaman benim odamda yaptığımız görüşmede, bir otelin kaçak katı ile ilgili bir husustan bahsetmişti. Zannedersen kaçak katla alakalı olarak belediye görevlilerinin bir işlem yaptığını anladım, kendisi konuyu görüşmek üzere belediyeye gelmişti. Konunun çözülmesi için yardımcı olunmasını söylemişti. Ancak konunun benimle ilgisinin olmadığını, imardan sorumlu başkan yardımcısına iletmeceğimi ifade etmiştim. Başkaca görüşme yapmadım." şeklinde,

..... Özel Kalem Müdürü Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu müfettişleri tarafından alınan tarihli ifadesinde; "Ben itibaren Belediyesinde Özel Kalem Müdürlüğü yapmaktayım. Başsavcı Vekili basından biliyordum. Başkan ile görüşmek amacıyla gelip gitmesi nedeniyle tanıdım. Kendisi yılının sonlarına doğru randevu talep etmişti ve geldiğinde başkanla görüşmüştü. Daha sonrasında da gelip gitti, yanlış hatırlamıyorsam, kendisi .. -.kez gelip gitmişti. Bir keresinde de Başkan bey yokken geldiğinde ben kendisini Başkan beyin odasında misafir etmiştim, kendisi imar müdürünün binada olup olmadığını sordu, binada olduğunu öğrenince görüşmek istedi. ile görüşürken, otel sahibi olduğunu sonradan öğrendiğim şahıs da geldi. ile yapılan görüşmede ben de bulunmuştum. bir otelin imar durumu ile ilgili kaçak bir katın olduğu yönünde görüşüyorlardı. yapılacak bir husus olup olmadığını sormuştu. İmar müdürü de yapılacak hiçbir şeyin olmadığını belirtmişti. Bu görüşme yanlış hatırlamıyorsam olmuştu. ile görüşmeden sonra Başkan Yardımcısı de gelmişti. onunla da görüşmüştü. yılının sonlarına doğru .. ve aylarda randevu talepleri oldu ama talebine olumlu cevap vermedik." şeklinde,

..... Belediye Başkanlığı personeli Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu müfettişleri tarafından alınan tarihli ifadesinde; "Ben yılından itibaren Belediyesinde görev yapmaktayım. İlk başta Müdürlüğünde Mıntıka Mühendisliği, Yapı Denetim Şefliği ve ardında oldum, itibaren de Hizmetleri Müdürü olarak çalışmaktayım. Yanlış hatırlamıyorsam Başkanlık Özel Kalemden beni aradılar ve gelmemi söylediler. Başkanın odasına geldiğimde Başkan bey yoktu ama vardı. Kendisi ile ilk defa orada tanıştım. Bana cephe tadilatı yapan bir otelin ruhsata aykırılığına ilişkin müdahalemiz konusunda, yapılan tadilatlarla karışmamamızı, müsaade etmemizi söyledi. Bu sırada otel sahibini de

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

telefonla aramıştı. Ben de otelin cephe tadilatına ilişkin izin aldığını, ancak ruhsata aykırı bir şekilde merdiven sahanlığı gibi bir aykırılık olduğunu ve bizim mahallinde tespitimiz nedeniyle müdahale edip ruhsata uygun hale getirdiğimizi, bundan sonra da ruhsata aykırılık olması halinde gerekli işlemleri yapacağımızı söyledim. Kendisi bize "karışmayın" dedi. Bu sırada otel sahibi de gelmişti, özel kalemde otel sahibini gördüm. Başkanın odasında yaptığımız görüşmede Bey oteldeki tadilata neden müdahale ettiğimizi sormuştu, ben de kendisine ruhsata aykırılık olduğunu söylemiştim, kendisi de bana "siz karışmayın" şeklinde söylemişti. Ben odadan çıkarken Başkan Yardımcısı odaya gelmişti. Bu görüşmeden önce veya sonra Belediye Başkanından bana veya imardaki diğer görevlilere tadilatla ilgili olarak yardımcı olunması konusunda talimat veya herhangi bir yönlendirme olmamıştır. görüşmeden sonra, biz de oteldeki tadilatı kontrol ediyorduk. Otelin üstüne demonte malzeme ile ilave kat çıkıldığını tespit edince yapı tatil tutanağı düzenlemek suretiyle gerekli işlemi yaptık. Buradaki ruhsata aykırılık durumuna ilişkin şikâyet de vardı. Bu şikâyet ve kontroller üzerine biz işlemleri yapmıştık. Bize şikâyetin ne zaman yapıldığını tam bilemiyorum." şeklinde,

Tadilata ve davaya konu otel sahibi Savcı, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu müfettişleri tarafından alınan tarihli ifadesinde; "Ben tekstil ve turizm işi ile uğraşmaktayım. birkaç oteli ortaklarla birlikte işletmekteyiz. isimli oteli de ve yabancı uyruklu bir şahıs ile birlikte ortak olarak işletiyoruz. Otelin yerini ben bulmuştum, otel ruhsatı ve projesi vardı, ancak işhanı olarak kullanılıyordu. Burayı aldıktan sonra otele çevirme işlerini takip etti. Ben fazla ilgilenmedim. Başsavcı vekili, bey tanıyordu, kendisini beyin yanında bir veya iki kez gördüm. Otelin tadilatı ile ilgili belediye nezdinde ilgilendiğine ilişkin herhangi bir bilgim bulunmamaktadır. Zira kendisini çok fazla tanımıyorum." şeklinde,

Tadilata ve davaya konu otel sahibi Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu müfettişleri tarafından alınan tarihli beyanında;"Ben tekstil ve turizm işi ile uğraşmaktayım. iki tane otelim bulunmaktadır. Şu an asliye ceza mahkemesinde devam etmekte olan imar kirliliğine neden olmak suçu nedeniyle yargılama, Üniversitesinin karşısında olan oteldeki tadilattan dolayıdır. Bu otelde ön cephe tadilatı ve terasta da 3-4 odanın kahvaltı salonuna dönüştürülmesi ile ilgili olarak tutanak tutulması sonucunda dava açılmıştır. Buradaki ruhsata aykırılık bizden kaynaklanmamaktadır. 43 yıllık bir bina olduğu için biz burayı satın almadan önce yapılmış bir durumdur. Bizim yaptığımız herhangi bir ruhsata aykırılık olmadığını Başsavcı anlatmıştım. Kendisi de bana yardımcı olabileceğini belirtti. Bildiğim kadarıyla Belediye başkanı ile bu konuyu görüşmüş, zira bana görüşüğünü iletmişti. Bir keresinde de bey belediyeye gitmişken bana haber verdi. Ben de belediyeye gittim. Belediye Başkanı yoktu ancak başkanın odasında imar müdürü ve özel kalem müdürü ile görüştük. Başkan yardımcısı de gelmişti. Belediyeden tadilat konusunda yardımcı olunmasını istemiştik. Daha doğrusu ön cephenin tadilatı ile ilgili olarak, otelin kendi parseli üzerindeki camı ön sütunlara taşıyarak dükkanları genişletmek istiyorduk. Otelde ortağım olan Savcı, ile benim yanımda karşılaşmıştır, ancak bir samimiyetleri söz konusu değildir. Otelin tadilat işi ben ilgileniyordum." şeklinde,

..... Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu müfettişleri tarafından alınan tarihli beyanında; "Benim yönetim kurulu üyesi olduğum İnş. Tur. Paz. ve Tic. A.Ş.'nin sahibi olduğu otelin yan tarafındaki ve Savcı isimli şahısların olduğunu öğrendiğim otelin ön cephe tadilatında ruhsata aykırılık söz konusu idi. Ön cepheyi kapatmak suretiyle şirkete ait otelimizin girişini engelliyordu, bu şekildeki tadilat nedeniyle girişin kapanması sonucu otelin değerinde düşüş oldu. Biz bu şahıslara tadilatı ruhsata uygun yapmalarını söyledik, kendilerini önceden tanımıyorduk. Ancak bu iş nedeniyle görüştük, fakat bir sonuç alamadık. Tadilatı ruhsata aykırı yapmaya

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
----------------------------	--------------------------------	------------------------------

devam edince kendilerini belediye ve diğer resmi kurumlara şikâyet etmek zorunda kaldık. Daha sonra savcılığa da şikâyette bulunduk. Halen yargılaması devam etmektedir. Belediyeye yaptığımız şikâyetten sonuç alamayınca savcılığa başvuru da bulunduk. Zira belediyede gecikme söz konusu idi. Tadilat nedeniyle kendileri bize herhangi bir şekilde tehditvari bir tutum takınmadılar. Başsavcı Vekili vasıtasıyla tavassut veya şikâyetimizden vazgeçirme ya da tadilata müsaade etme gibi bir girişimde bulunmadılar. Bu şahısların ile tanışıp tanışmadıklarını bilemiyorum." şeklinde,

Cumhuriyet savcısı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu müfettişleri tarafından alınan tarihli beyanında; "..... yılından itibaren görev yapmaktayım. Halen genel soruşturma bürosunda çalışıyorum. Müştekişi İnş. Tur. Paz. ve Tic. A.Ş. ve olan, sanıkları ve Savcı olduğu imar kirliliğine neden olmak suçu ile ilgili soruşturmayı ben yürüttüm. Şüpheli vekili olan avukatın soruşturma dosyasının genel soruşturma bürosundan alınarak Mali ve Kaçakçılık Suçları bürosuna devredilmesi hususunda Başsavcı Vekilihavaleli bir dilekçesi vardı. Ben de dosyaya dahil etmişim, ancak dosyayı başka bir savcıya veya büroya devretmedim. Belediye görevlileri yönünden soruşturma izni verilmediği için ek kovuşturmayla yer olmadığı kararı verdim ve imar kirliliğinden dolayı da şahıslarla alakalı kamu davası açtım. Bu dosyaya ile ilgili olarak veya başka bir meslektaşım benimle görüşmedi. Herhangi bir tavassutta bulunulmadı." şeklinde,

beyanda buldukları,

İlgili Cumhuriyet Başsavcı vekilivekili savunma dilekçelerinde özetle;ilgili ile Belediye Başkanı arasında yakın bir dostluk ilişkisi bulunduğunu, bunun dışında ilgilinin meslektaşları, adliye personeli ve yakın çevresindekiler tarafından görevi ile alakalı olmayan her türlü problemlerinde ve ihtiyaçlarında yardıma koşan, karşılık beklemeden herkese iyilik yapan bir insan olarak tanındığını, ilgilinin pek çok kişinin uygun doktor bulmasına, iş bulmasına, birbirleriyle tanışmasına vesile olduğunu, karşılığında hiçbir bedel veya hediye kabul etmediğini, adlı işyerinin işletmecileri ile ilgili arasında eskiye dayanan bir tanışıklık ilişkisi bulunduğunu, adı geçen yerin işletmecisinin belediyeye devir için gittiğinde sorun çıkarılmasından şikâyet etmesi üzerine bu hususun ilgiliye iletilmesi üzerine ilgilinin Belediye Başkanı ile devir işlemlerinde yardımcı olunması konusunda görüşme yaptığını, herhangi bir baskı uygulamadığını, taraflar arasında gelişen bir dostluk bulunduğunu, ilgilinin konu ile ilgili ricasında hukuka aykırı bir talep bulunmadığını, işyerinin kapalı alanının genişletilmesi ile alakalı olarak ilgilinin herhangi bir bilgisi veya dahilinin olmadığını, otel tadilatı konusunda da, otel işletmecisinin ricası üzerine, otele tadilat izni verilmesi ve sonrasındaki işlemler için ile birkaç kez görüşüğünü ve işletmeciye referans olarak yardımcı olunmasını rica ettiğini, bu görüşmede herhangi bir tehdit veya baskı yapılmasının söz konusu olmadığını, daha sonrasında ilgilinin bildiği kadarıyla otel işletmecilerinin tadilat esnasında komşularıyla ihtilafa düştüklerini, Belediyesinin otel işletmecilerine yasal prosedürü işleterek ceza kestğini ve olayın yargıya taşındığını, bu noktadan sonra ilgilinin konuya herhangi bir şekilde dahili veya incelemesi olmadığını, ilgilinin iddia edildiği gibi ısrarcı bir tutumu olmadığı gibi,konumundan çekinildiği için yasal prosedürün işletilemediği iddialarının da temelsiz olduğunu belirttiği,

..... Asliye Ceza Mahkemesinin/..... Esas sayılı dosyası, tanık beyanları, dosya kapsamındaki tüm bilgi ve belgeler birlikte değerlendirildiğinde; T.C. Kültür ve.....Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün tarih ve sayılı yazı içeriğinde göre, İli, İlçesi, pafta, ada ... parsel sayılı taşınmazın Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun .. /.. /..... tarihli ve sayılı kararıyla belirlenen Kentsel ve Tarihi Sit ve Kurulun yetki alanı sınırları dahilinde kalan bir yer olduğu, tarih ve-..... sayılı Yapı göre söz konusu taşınmazda, esaslı inşai ve fiziki

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

müdahalede bulunulduğu ve bunun için yetkili mercilerden herhangi bir izin alınmadığı, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na aykırılık teşkil eden ve yargı sınırları dahilinde gerçekleşen bu eyleme ilişkin olarak CMK'nın 160. maddesi uyarınca, bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hali öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlamakla görevli ve yükümlü olan ilgili Cumhuriyet Başsavcısı vekili, suç teşkil eden eyleme ilgili soruşturma başlatmak bir yana, İmar Kanunu uyarınca kendisine bir takım yükümlülükler yüklenen belediyenin olaya göz yumması ve sorumlular hakkında herhangi bir işlem yapılmaması için belediye başkanı ile görüşerek eylemi gerçekleştirenler için tavassutta bulunmakta herhangi bir sakınca görmediği, bu hususun, Belediye Başkanı, ilgili Cumhuriyet Başsavcısı, kendisinden, şahıslara yardımcı olunmasını istediği, görüşmelerde kaçak olan katın yıkılmamasını talep ettiği, bu konuda çok ısrarcı bir tavır sergilediği, ilgilinin ısrarcı tutumu nedeniyle yasal olarak yapmaları gereken işlemleri çekindikleri için yapamadıkları, ancak bitişik taşınmaz malikinin şikâyeti üzerine tarihinde yapı tatil tutanağı tanzim ederek otel sahipleri hakkında idari işlemler yapmak zorunda kaldıkları, bu aşamadan sonra ilgilinin, asılsız isnatlarla kendisi hakkında soruşturma başlattığı yönündeki beyanı; Belediye Başkan Yardımcısı olup yapı tatil tutanağının düzenlenmesinden sonraki sürece değinen, belediyeye giden ilgilinin konunun çözülmesi için yardımcı olunmasını istediğine, kendisinin de konuyla ilgisi bulunmadığını, ancak imardan sorumlu başkan yardımcısına ileteceğini söylediğine ilişkin beyanı; Belediye Başkanlığında görevli, ilgili Cumhuriyet Başsavcısı Vekili, otelde yapılan tadilatlarla karışmamalarını, buna müsaade etmelerini söylediğine ilişkin beyanı; Belediye Başkanlığı özel kalem müdürü, ilgili Cumhuriyet Başsavcısı Vekili, otel konusunda görüşme yapmak üzere .. -.. kez belediyeye geldiğine, görüşmelerin birinde otel sahibinin de belediyeye geldiğine dair beyanı; tadilata ve davaya konu otel sahibi, ruhsata aykırılığın kendilerinden kaynaklanmadığını ilgili Cumhuriyet Başsavcısı Vekili, anlattığına, ilgilinin kendisine yardımcı olabileceğini belirttiğine ve konuyu Belediye Başkanına açarak görüştüklerine, görüştüğünü de kendisine bildirdiğine, bir defasında belediyeye birlikte gittiklerine, Belediye Başkanının bulunmaması sebebiyle Başkanın odasında imar müdürü ve özel kalem müdürü ile görüştüklerine, belediyeden tadilat konusunda yardımcı olunmasını istediklerine ilişkin beyanı ile sabit olduğu,

İlgili Cumhuriyet Başsavcısı Vekili isnat edilen, mülkiyeti Belediyesine ait "....." adlı işyerinin, tanıdığı bir şahsa devri için aracılık etme, devir gerçekleşikten sonra da kapalı alanı metrekare olan kafenin yasal prosedüre uyulmaksızın büyütülmesi eylemi konusuna gelince;

..... Belediye Başkanı, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu müfettişleri tarafından alınan tarihli ifadesinde; "... .. sahilde park içerisinde isimli bir yerin, işleten şahsın sağlık sebepleri ile kira sözleşmesinin feshini talep etmesi üzerine, bu hususla alakalı olarak benimle görüşüp, burasının ismini belirttiği şahıslara verilmesi hususunda yardımcı olunmasını talep etmişti. Ben de belediyemiz görevlilerine mevzuat karşısında gerekli hususlarda yardımcı olunmasını söylemiştim. Orası ecrimisil karşılığı belirtilen şahıslara verilmiştir. Bu kafenin kapalı alanı metrekare idi. Ancak daha sonra burasının kapalı alanının büyütülmesini de talep etmişti. Büyütülmeye ilişkin resmi başvuru yapılmamıştı, ancak fiilen kapalı alanı büyütülmüş vaziyette olup tam ölçülmedi ama metrekaredir. bu görüşmelerimizde talepleriyle ilgili olarak herhangi bir şekilde tehditkar tutum izlememekle birlikte fiili olarak çok ısrarcı bir şekilde tavır gösteriyordu. Bu tutumu kendisinin konumu nedeniyle beni

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

rahatsız ettiğinden bir müddet sonra ben kendisiyle görüşme yapmak istemedim...." şeklinde,

..... işletme adlı işyeri müsteciri Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu müfettişleri tarafından alınan tarihli beyanında; "Ben sahilinde isimli yerin işletmecisiyim. Burasını bahçesi adı altında isimli şahıs işletiyordu. Şahsın yeri devredeceğini öğrenince talip olduk, belediye ile görüşme yaparak usulüne uygun olarak belediyenin yönlendirmesiyle burasını devir aldık. ile herhangi bir devir sözleşmesi yapmadık, kendisi belediyeye bırakacağını bildirdi, belediye de bize kiraladı. Bu işleri yaparken belediyenin bize yardımcı olması için Başsavcı Vekili yardımcı olmasını istemedik. Biz prosedüre uygun olarak belediyenin yönlendirmesiyle devir aldık. Mevzuata aykırı bir durum söz konusu değildi. daha önceden işlettiğimiz kafe adliyeye yakın olması nedeniyle, gelip giderken kendisiyle tanışmıştık. yan tarafında belediyece yapılan tuvaletin içerisinde engelli bölümü yoktu. Biz içerisinde tadilat ile engelli bölümü de yapmak istedik. bu konuda yardımcı olmasını istemiştik. Yaptığımız değişikliğin herhangi bir mevzuata aykırılık oluşturup oluşturmayacağını öğrenmek istiyorduk. bey belediye ile görüşme yapmış herhalde, zira herhangi bir değişiklik yapılmasının uygun olmayacağını söyledi. Biz de tadilat veya değişiklik yapmadık." şeklinde,

beyanda buldukları,

..... ada da bulunan ... nolu büfe ve .. tuvaletin ihale yolu ile kiraya verildiği, taraflar arasında Tarih ve sayısı ile sözleşme düzenlendiği, ancak adlı şahsın sağlık nedenlerinden dolayı kira sözleşmesinin feshini talep ettiği, ve Belediye Başkanlığı'nın sayılı onayı ile sözleşmenin feshedilmiş ve teminatlarının bütçeye gelir kaydedilmesine karar verildiği, daha önceden kafe işleten ve kafenin adliyeye yakın olması nedeniyle ilgili Cumhuriyet Başsavcı Vekili ile tanıştığını ifade eden....., "....." işletme adlı işyerini kiralamak için ilgili aracılığıyla Belediye Başkanlığı nezdinde girişimde bulunduğu, nitekim, söz konusu yerin Belediye Başkanlığı Emlak ve İstimlak Müdürlüğü'nün tarih ve sayılı kararıyla ecrimisil karşılığı adlı şahsa kiralandığı, her ne kadar, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu müfettişleri tarafından alınan tarihli beyanında,söz konusu yerin kiralanması konusunda, Cumhuriyet Başsavcı Vekili yardımcı olmasını istemediklerini ifade etmiş ise de, bu hususun belediye başkanı tarafından doğrulanmadığı, kapalı alanı ... metrekare olan kafenin kiralanmasından sonra, ilgili Cumhuriyet Başsavcı Vekili, kafenin kapalı alanının büyütülmesini istediği, belediyeye buna ilişkin resmi başvuru yapılmamış olmasına karşın kafenin kapalı alanının fiilen büyütülerek metrekareye çıkarıldığı, kafe müsteciri, işyerinin yan tarafında belediyece yapılan tuvaletin içerisinde engelli bölümü bulunmaması nedeniyle tadilat ile kafe içerisinde engelli bölümü de yaptırmak için bu konuda yardımcı olmasını istediklerini ifade ettiği, Belediyesi yetkililerinin, kafenin alanının genişletilmesinden dolayı, ilgilinin bu konudaki ısrarlı tutumu nedeniyle, çekindikleri için herhangi bir işlem yapmadıkları, bu hususun Belediye Başkanı beyanı ile sabit olduğu,

B- CUMHURİYET VE, GİDERLERİ ADLI AİT..... TARAFINDAN KARŞILANAN YURTDIŞI SEYAHATLERİ:

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

İlgililer hakkında soruşturmayı yürüten Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başmüfettişi tarafından tarihinde Seyahat Acentesine yazılan müzekkereyle, İnşaat A.Ş. (.....) ait TR..... numaralı hesaptan Şubesi nezdindeki TR..... numaralı banka hesabına tarihinde aktarılan USD'nin ne amaçla havale edildiğinin, havale edilen bu paranın kimlerin seyahatine yönelik olduğunun belgeleri ile birlikte gönderilmesinin talep edildiği, vekili Avukat tarafından verilen cevabi yazıda; İnşaat A.Ş tarafından ait banka hesabına yaptırılan USD'nin ve misafirlerinin seyahatine yönelik olduğunun ifade edildiği, yazı ekinde ödeme belgelerinin gönderildiği,

..... Cumhuriyet ile, ve ve no.lu biletlerle günü sayılı (.....) uçuşu ile ülkemizden çıkış, günü ve no.lu biletlerle sayılı (.....) uçuşu ile Türkiye'ye giriş yaptıkları;

..... Cumhuriyet Başsavcı Vekili ile eşi, çocukları ve ve no.lu biletlerle günü sefer sayılı (.....) uçuşu ile ülkemizden çıkış, günü ve no.lu biletlerle sefer sayılı (.....) uçuşu ile giriş yaptıkları, bu hususların dosyada mevcut Müdürlüğü'nün tarihli yazısı ve firmasının tarih ve sayılı yazı içeriği ve ekleriyle sabit olduğu,

Dosyada mevcut ve Noterliğince düzenlenen Yevmiye numaralı imza sirkülerine göre, İnşaat ve Eğitim Hizmetleri Anonim Şirketi'nin yönetim kurulu başkanının olduğu, da şirketin derecede imzaya yetkili ortaklarından biri olduğu,

İlgili ve vekili Avukat tarafından ibraz edilen belgelerin sahte olduğunu iddia etmesi üzerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Teftiş Kurulu Başkanlığı Kurul Başmüfettişliği'nin, .. /.. /..... tarih ve (.....) .. /.. -...sayılı yazıyla Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı'na yurtdışı harcamalarına ilişkin faturaları göndererek; bu faturaların sahte olup olmadığı, faturaların ilgili şirketlerin kayıtlarına işlenip işlenmediği, fatura bedellerinin ödenip ödenmediği, ödenmiş ise hangi tarihte ödendiği ve faturaların geçmiş tarihli tanzim edilip edilmediği hususlarının araştırılması için talepte bulunduğu, Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı'nın .. /.. /..... tarih ve sayılı yazısına istinaden Grup Başkanlığı tarafından tanzim edilen .. /.. /..... tarih ve sayılı görev yazısı ile bahsi geçen hususların araştırılması için vergi müfettişi görevlendirildiği,

Vergi Müfettişi tarafından düzenlenen tarihli raporda; "..... /.. /..... tarihinde İnşaat yetkililerinden (.....) yetkililerine bir elektronik posta göndermiş, bu elektronik postada kendi şirketleri için özel bir misafirin geleceğini belirterek sahil ve plajı olan 5 yıldızlı bir otelde oda ayarlanması için talepte bulunmuştur. .. /.. /..... tarihinde tarafından gönderilen başka bir elektronik postada ise odaların söz

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

konusu misafir için .. -..... tarihleri arasında 6 gece üzerinden rezerve edilmesi talebinde bulunulmuştur. 2 Double, 2 Twin ve 1 Single Room olmak üzere toplam 5 oda için rezervasyon yapılmış, double ve twin room'lar için birim fiyat USD, single room için USD olmak üzere fiyat verilmiştir. Ayrıca kişiden alınacak olan kişi başı USD ücretle birlikte toplam tutar hesaplanmış ve tarafından .. /.. /..... tarih ve No.lu USD'lik bir proforma fatura tanzim edilmiştir. Rezervasyon işlemleri için gerekli bilgi alışverişi tamamlandıktan sonra otel konaklama hizmetine ilişkin esas fatura .. /.. /..... tarihinde düzenlenmiş olup, fatura bedeli olan USD'lik tutar aynı tarihte İnşaat'ın Bankası şubesindeki No.lu hesabından, Bankası şubesindeki no.lu hesabına havale edilmiştir. İnşaat, ilgili tarihteki kur üzerinden Türk Lirası karşılığı bedeli TL olarak hesaplamış, hesapladığı tutarın fatura kaydını .. /.. /..... tarihinde yevmiye maddesi ile, ödeme kaydını ise .. /.. /..... tarihinde no.lu yevmiye maddesi ile yevmiye defterine işlemiştir. Daha sonra yetkililerince /.. /..... tarihli bir elektronik posta yollanarak yapılan ekstra harcamalara dair bildirim yapılmış, .. /.. /..... tarihli USD bedelli ikinci bir fatura düzenlenmiş, bu fatura ilgili tarihteki kur üzerinden TL olarak .. /.. /..... tarihinde no.lu yevmiye maddesiyle şirket kayıtlarına işlenmiştir. Ancak iki firma arasındaki cari hesap gereği bir takım ödemeler parça parça gerçekleşmiş, son olarak anılan faturayla ilgili İnşaatın İş Bankası No.lu hesabından Bank hesabınaUSD havale yapılmıştır. Yapılan bu ödemeye ilişkin muhasebe kayıtlarına da Müfettişliğimizin İnşaat yetkili avukatı ile birlikte düzenlemiş olduğu .. /.. /..... tarihli tutanağın ekinde yer verilmiştir" ibarelerine yer verilmiştir.

Raporda sözü edilen ve Vergi Müfettişi ile mükellef kurum Avukatı tarafından imzalanan "Tutanak" başlıklı, .. /.. /..... tarihli belge içeriği şu şekildedir: " .. /.. /..... günü saat .. :..... Vergi Dairesi Başkanlığı'nın vergi kimlik numaralı mükellefi İnşaat ve Eğitim Hizmetleri A.Ş.'nin "..... /....." adresindeki işyerine gidildi. Aynı adreste .. /.. /..... tarihinde mükellef kurum temsilcisi ile birlikte tanzim edilen tutanakla teslim alınan belgelerin incelenmesinden sonra bazı konuların açıklığa kavuşturulması bakımından Müfettişliğimizce görülen gerek üzere işbu tutanak tanzim edildi.

Yapılan incelemeler doğrultusunda tevcih olunan suallere mükellef kurum yetklisince aşağıdaki cevaplar verilmiştir.

1- Tutanağın (...) numaralı ekinde yer alan yazışmalarda şirket yetkililerinden yetkililerine şirketin özel bir misafirin geldiğini belirttiği elektronik postanın gönderilmesinden önceki kısaca süreci anlatır mısınız?

Cevap: Müvekkilim şirketin yönetim kurulu başkanı daha önce hiçbir şekilde tanıymıyordu. Uzun süredir asistanlığını yapan yılının ortalarında aradığını, ziyaretine gelip kendisiyle görüşmek istediğini söylemiş. nezaketen kabul etmiş. Daha sonra bürosuna geldi. O görüşmede bizzat ben de vardım. Daha sonrasında da birkaç kez daha ziyaret etti. Birlikte yemek yediler. Şirket kayıtlarında yaptığımız tespitlere göre; ilk arama ... günü idi. Aynı gün saat ... :..... şirketimize geldi. Daha sonra saat yine şirketimize geldi ve ile yemek yediler. Son olarak da .. /.. /..... tarihinde saat .. :..... nedeniyle taziyeye ziyaretine geldiği şirket kayıtlarımızdan bellidir.

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
----------------------------	--------------------------------	------------------------------

Son ziyarete geldiğinde yanında körfez ülkeleri temsilcimiz da vardı. daha önceden tanyormuş. Aralarında yaptıkları konuşmada "bizi misafir etsen" diye söylenmiş. bu talebi uygun görmüş vetüm giderleri şirketimiz tarafından karşılanmak üzere ağırlanmıştır.

2- Şirketiniz tarafınızdan adına yapılmış bu harcamaların size herhangi bir şekilde geri ödemesi yapıldı mı?

Cevap: Kesinlikle tarafından veya onun adına şirketimize bir geri ödeme yapılmamıştır. Daha sonra ödeme yapılmış gibi bir ödeme belgesi talep edilmiş. Bunun üzerine bir takım kişilerle bizim yanımıza geldi. Gelen kişilere ret cevabı verilerek gönderildi.

Daha önce aynı konuyla ilgili olarak Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başmüfettişliği ileCumhuriyet Başsavcılığı'na verdiğimiz ifade tutanağı örneklerini de tutanağın ekinde sunuyoruz.

Durumu tespit eden bu tutanak; "..... ..
...../....." adresinde 1 (bir) sahifede 2 (iki) örnek olarak düzenlendi, mükellef muhasebe yetkilisiyle birlikte okunup doğruluğu anlaşıldıktan sonra birlikte imzalandı. Vergi Müfettişi mührü ile mühürlendi. Tutanağın imzalı ve mühürlü bir örneği mükellefe verildi....., .. /.. /....."

Vergi Müfettişi tarafından düzenlenen tarihli raporun sonuç kısmında; "...yukarıda yer verdiğimiz tespitler doğrultusunda; incelememize konu faturaların, verilen bir otel konaklama hizmetiyle ilgili olarak tarafından tanzim edildiği, bu faturaların tarafından banka havaleleri yoluyla ödendiği ve şirket kayıtlarına işlendiği, merkezinin bulunduğu ülkede işlemlerin vergisel bakımdan kaydedilme zorunluluğu bulunmadığı, ancak bununla birlikte firmanın söz konusu faturaları cari hesapta takip ettiği, her iki şirketin kayıtlarında ve faturalarda yer alan tarih ve tutarların tam bir uyum içinde olduğu, ayrıca Başkanlığı kayıtları ve banka hareketlerini gösteren banka dekontlarındaki tarih ve tutarların da bu uyumu teyit ettiği anlaşılmıştır. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Teftiş Kurulu Başkanlığı Başmüfettişliğince yürütülmekte olan soruşturmaya esas olmak üzere, Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı'ndan talep edilen hususların araştırılması için müfettişliğimize tevdi edilen görev kapsamında, incelemeye konu olan 2 adet faturayla ilgili olarak;

- Söz konusu faturaların sahte olmadığı,
- Faturaların düzenleyicisinin turizm acenteliği faaliyeti gösteren olduğu ve faturaların verilen bir otel konaklama hizmetinin karşılığı olarak düzenlendiği,
- Faturaların ödeyicisinin tüzel kişiliği olduğu, ödemelerin banka kanalıyla yapıldığı ve fatura bedellerine ilişkin tutarların geçtiği,
- ve, yapılan harcamalar için tarafından veya onun adına herhangi bir surette ödeme yapılmadığı,
- ve kayıtlarına tam ve doğru bir şekilde işlendiği, ise fatura bedelleri ve buna ilişkin ödeme tutarlarını firma kayıtlarında cari hesapta takip ettiği, faturalardaki tarihler ile muhasebe kayıtları ve banka dekontlarında yer alan ödeme tarihlerinin karşılaştırılmasıyla açıkça görüleceği üzere, faturaların başka bir ödemeye istinaden veya geçmiş tarihli olarak tanzim edilmediği" sonuçlarınavarıldığı ifade edilmiştir.

Tanık Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu müfettişleri tarafından

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
----------------------------	--------------------------------	------------------------------

alınan tarihli ifadesinde; "Ben Başsavcı Vekili önceden tanıımıyordum. yılının ortalarında yıllık asistanım olan aradığını görüşmek istediğini belirtti. Kendisi ile görüştüğümüzde ziyarete gelmek ve tanışmak istediğini söyledi. Ben de memnun olacağımı belirttim. Kendisi ziyarete geldi, görüştük, sohbet ettik. Daha sonrasında da birkaç kez gelip görüşüp yemek yemiştizdir. yılının kaybetmiştim. Kendisi bana taziye ziyaretine geldiğinde, ofisimde iken temsilcimiz olan da gelmişti, bey ile tesadüfen karşılaştıklarında çok öncesinden birbirlerini tanıdıklarını öğrendik.Bu görüşmede sohbet sırasında, "..... bizi misafir etsen" diye söyledi. "memnuniyetle" diyerek davet etti. Bu konu benim yanımda görüşülmüştü. Ben de temsilciliğimiz tarafından misafir edilmesinden memnun olacağımızı belirttim ve temsilciliğimiz tarafından benim bilgim ve onayım ile ve yanındaki kişiler masrafları temsilciliğimiz tarafından karşılanmak suretiyle misafir edilmiştir. beyin gidişinden ve sonrasında bana bilgi verildi. Kendisi orada iken ben oradaki müdürle görüşüp herhangi bir sorun olup olmadığını da sordum. Yapılan gezi ile ilgili ödemeler isimli inşaat şirketimizden yapılmıştı. Bu hususla alakalı olarak yapılan ödemelere ilişkin belgelerde yanımda size takdim edebilirim (Belgeler alındı.) Konu basına yansıyınca biz de misafir ettiğimizi açıkladık. Başsavcı Vekili sadece dostane ilişki nedeniyle misafir etmiştik. Hakkımızda herhangi bir soruşturma olduğunu bilmiyorduk veya bize yardımcı olur düşüncesiyle hareket etmedik. Gözaltına alınıp bırakıldıktan sonrada gezisi aklıma gelmemişti, zira biz o hadiseyi unutmuştuk. Basında yer aldıktan sonra hatırladım. Bu husus bizim basına verdiğimiz bir durum değildir. Biz basında yer aldıktan sonra açıklama zorunluluğu hissettik. temsilcimiz, oradaki projemizdeki ofiste iken benim hiç tanımadığım isimli bir şahıs gidip gezisi ile ilgili olarak tarafından bize bir ödeme yapılmış gibi ödeme belgesi istemiş. böyle bir belgenin benden alınması gerektiğini söyleyerek benim yanıma geldiler. Yanlarında birkaç kişi daha vardı. Ben de gereken cevabı vererek kendilerini gönderdim. bey ve yanındakilerin otel ödemelerini isimli acente üzerinden yaptık. bir kısım harcamaları da oradaki müdürümüz kredi kartıyla yapmış ve biz kendisine gönderdik. Gidiş geliş uçak biletlerini ve yanındakiler kendileri karşılamıştır. Başsavcı Vekili ofisime geldiğinde kendisi ile dostluk çerçevesinde sohbet edip hatta tavla oynamışızdır. Ancak espri ile "yenmek ayıp olur" diye kendisine takıldım, ancak herhangi bir hediyeleşme için tavla oynamadık. Ben kendisine herhangi bir hediye de almış değilim. Bize ait kullandığı plakalı bir aracı bir arkadaşımıza satmıştık, ancak arkadaşımın oğlu etrafı çok rahatsız eder şekilde kullandığını ve aracın plakası nedeniyle bize ait olduğu düşüncesiyle bize şikâyetler gelince plakayı değiştirmesini istedik. O da plakayı değiştirip. plakası boşa düşünce plakayı almış, ben de konuyu basından öğrendim." şeklinde beyanda bulunduğu,

..... Başsavcı Vekili seyahati konusunda Gazetesinin tarihli nüshasında; "....." ve "....." şeklinde, Gazetesinin aynı tarihli nüshasında; ".....", "Savcı", "....." şeklinde haberlerin yer alması üzerine tarafından yapılan basın açıklamasında; "Bugün bazı gazetelerimizde yer alan Başsavcı Vekili seyahati konusundaki haberlere ilişkin olarak kamuoyunu bilgilendirme gereği doğmuştur. Söz konusu ağırlama 15 yıldır bölgede yerleşik bulunan ve son 2 yıldır Bölgesindeki faaliyetlerimizi yürüten temsilciliğimiz tarafından gerçekleştirilmiştir. bulunan bu temsilciliğimiz yalnız grubumuz şirketlerine değil, tüm iş dünyamızın hizmetine sunduğumuz, ülkemize büyük katma değer kazandıran ve

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
----------------------------	--------------------------------	------------------------------

oldukça önemli ekonomik işbirliklerinin geliştirilmesine zemin hazırlayan bir temsilciliktir. temsilciliğimizin, Sayın Savcı ile çok öncelere dayanan tanışıkları çerçevesindeki bu ağırlama temsilcimizin inisiyatifiyle gerçekleşmiş olup bilgimiz dahilindedir. Saygılarımızla " şeklindeki açıklamanın yapıldığı,

İlgili Cumhuriyet Başsavcı vekili Cumhuriyet Başsavcılığına hitaben yazdığı tarihli şikâyet dilekçesinde özetle; Gazetesinin tarihli nüshasının .. -.sayfalarında yer alan, tarafından hazırlanan ".....-Savcı için hesap zamanı" başlıklı haberin dayanağının gerçek olmadığını, yurt dışına .. -. kez çıkış yapmadığı halde gerçek dışı ve kendisine ait kişisel verilerin yasa dışı yollarla elde edilerek, kamuoyuna çarpıtılarak sunulup, hakkında olumsuz algı yaratılmak maksadıyla haberleştirilip, haber verme hakkının sınırları aşılarak, bir haberde aranan "Gerçeklik" unsuruna da uyulmayarak, kamuoyunun husumetine maruz bırakılıp, kişilik haklarına saldırılarak iftira da bulunulduğunu, kişisel verilerin elde edilerek yayımlandığını belirterek Gazetesi muhabiri hakkında şikâyetçi olduğu, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın/..... soruşturma no.lu dosyasına kayden yürütülen soruşturma kapsamında tanık sıfatıyla beyanına başvuru tarihli ifadesinde, önceki ifadesini teyit eder şekilde; "Ben, Başsavcı Vekili önceden tanıımıyordum. yılının ortalarında uzun süredir asistanlığımı yapan bana gelerek, aradığını benimle görüşmek istediğini söyledi. Ben de nezaketen bunu kabul ettim. Kendisi tam olarak tarihini hatırlayamamakla beraber görüştük sohbet ettik. Sonrasında birkaç kez daha gelip beni ziyaret etmiştir ve yemek yemiştir. Daha doğrusu kayıtlarda şu anda avukatımın şirket kayıtlarındaki tespitine göre günü aradığını sonrasında aynı gün saat ziyaretime geldiğini öğrendim. Sonrasında kendisinin akşam saat ofisimize geldiği ve o tarihte de yemek yediğimiz son olarak da tarihinde yine saat benim nedeniyle geldiği kayıtlıdır. Bana geldiği gün olan günü yanımda..... temsilcimiz vardı. Kendisi zaten önceden tanıyormuş. Aralarında yaptıkları konuşmada "..... bizi misafir etsen" diye ilettiler bu konuşma sırasında ben de yanlarındaydım. Ben de temsilcimiz tarafından misafir edilmelerinden mutlu olacağımızı konuşma sırasında söyledim ve misafirlik sırasında yapılan masrafların tamamı temsilciliğimiz tarafından karşılanmıştır. Kendisinin gidişi ve dönüşüyle ilgili ve bana şirket yetkilileri tarafından bilgi verilmiştir. Hatta kendisi ordayken oradaki temsilcimiz olan müdür arkadaşımız görüşerek herhangi bir sorun olup olmadığını da sordum. Yapılan bu geziyle ilgili ödemeler isimli inşaat şirketimizden yapılmıştır. Bu hususla ilgili yapılan ödemeler yanımdadır. Hatta yazışmalar da mevcuttur. Bunu size takdim edebilirim, (dosya halinde hazırlanan evrak alındı dosyasına konuldu) Zannedersen uçak masrafları kendisi tarafından karşılandı. Onun dışında yapılan masrafların, harcamaların onaylı fotokopileri de dosya içerisinde mevcuttur. Bu olay basına yansınca, bizim misafir ettiğimiz yönünde açıklamamız oldu. Kesinlikle benimle ilgili ne yapılan bir soruşturmada, ne de bu konuda herhangi bir beklentimizden kaynaklanan bir misafirlik değildir bu olay. Zaten bu faturaların bizim tarafımızdan basına yansması da söz konusu değildir. Bu konuyla ilgili basına ilk haber düştükten sonra üzerimizde bir baskı oluşunca mecburiyetten kamuoyunu bilgilendirmek zorunda kaldık. ve yakındakilerin otel ödemelerini isimli acente üzerinde yaptık. bir kısım harcamaları da yukarıda ismi geçen müdür arkadaşımız tarafından yapılmıştır. Konuyla ilgili diyeceklerim bundan ibarettir." şeklinde beyanda bulunduğu,Cumhuriyet Başsavcılığı'nın tarih,/.....Soruşturma no. ve /..... Karar no.lu kararıyla; "...İftira suçunun oluşması için, isnadın yetkili makamlara ihbar veya şikâyette bulunmak suretiyle ya da basın ve yayın yoluyla yapılması gerektiği, hiç işlenmemiş fiil veya kendisine isnatta bulunulan kişi tarafından işlenmemiş bir fiilin isnat

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

edilmiş olması gerektiği, isnadın belli bir kişiye yönelik olması gerektiği, yapılan isnadın hukuka aykırı olması gerektiği, kendisine hukuka aykırı fiil isnat edilen kişinin bu fiili işlemediğinin bilinmesinin gerektiği, bu nedenle, iftira suçunun, ancak doğrudan kastla işlenebileceği, başka bir deyişle iftira suçunun muhtemel kastla işlenemeyeceği, ayrıca kendisine hukuka aykırı fiil isnat edilen kişi hakkında soruşturma ve kovuşturma başlatılmasını ya da idari bir yaptırım uygulanmasını sağlamak amacıyla hareket edilmesi gerektiği, bu nedenle iftira suçu açısından failde kastın ötesinde belirtilen amacın varlığının gerekli olduğu, suça konu haber ve içeriklerinde, bu suçun oluşabilmesini sağlayacak unsurlarının hiçbirisinin varolmadığı, Anayasamızın 28-32. maddeleriyle 5187 sayılı Yasanın 3 ve taraf olduğumuz Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10. maddesinde basın özgürlüğünün tarif edilip, hüküm altına alındığı, basın özgürlüğünün, ifade özgürlüğünün ayrılmaz bir cüz'ü olduğu, genel olarak basın özgürlüğünün doktrinde ve uygulamadaki amacı hakkında, ülke gündemini oluşturan politik konular, kamuoyunu oluşturan fikirler hakkında yorum yapma ve yayma, kamuoyunun önünde olan kişiler ile ilgili haber verme ve yorum yapma, eleştirme ve aynı zamanda bunları basın ve yayın araçları ile kitle iletişimine sunma, diğer yandan da yönetsel konular ile ilgili fikir oluşturma haklarını içerdiği anlatılmakta ve benimsenmektedir. Dolayısıyla yukarıda ayrıntılı olarak açıklandığı üzere, yapılan haberde müşteki dilekçesinde belirtilen suçların unsurlarının bulunmadığı gibi, yapılan haberin müşteki gibi toplum önünde olan bir kişi hakkında yapılmasının hukuka aykırılık ögesini oluşturmayacağı" gerekçesiyle şüpheli hakkında Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Karar verildiği, yapılan itirazın da merci Mahkemesinin tarih ve/..... sayılı kararıyla reddedilerek kararın kesinleştiği,

Savunma tanığı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başmüfettişi tarafından alınan tarihli ifadesinde; "..... sahibi olduğu Şirketinintemsilciliğini yapmaktayım, ise aynı şirketintemsilciliğini yapar. Cumhuriyet Savcısı,gitmeden evvel benimŞirketinintemsilciliğini yaptığımı bilmekteydi. Yaklaşık ..-...yıl evvel deve ailesiniağırlamıştım, ancak anılan tarihtetemsilciliğini yapmıyordum, bu ağırlama teklifi benden gelmiş idi, uçak masraflarını kendileri karşıladı, doları masraf ettim, masrafları kendi cebimden ödemiştım. yılında aynı hatırlamadığım bir dönemde, ofisine gitmiş idim, içerideve oturuyorlardı, dolayısıylataziyeye geldiğini öğrendim.beni görünce "sen bizigöndermiyorsun, sen bizi bir defa ağırlamıyorsun, ilk seyahatte de bizi ortada bıraktın" dedi, bu beyanı üzerinebozuldu ve "ne demekdoğru ve dürüst biridir, benimtemsilcimdir, dabulunmakta, ne demek sayın savcım seniiyi bir şekilde ağırlayıp misafir edelim" dedi. Bu beyan üzerineilerleyen günlerde uçak biletlerini kendileri ayarladılar, gidecekleri tarihleri kendileri belirleyip bana bildirdiler, ben de kardeşimile birlikte konaklama, nakil ve diğer işlemleri organize ettik, Türkiye'deki seyahat firmasına ait masraflarıödedi,de yapılan ekstra masrafları ise kendi kredi kartı ile ödeyerek, daha sonra dasahibi olduğu şirketten talep etti ve aldı. Soruldu:ilkseyahatinde bengitmemiştim, bir arkadaşına organize ettirmiş idim, bunu kastederek "bizi ortada bıraktın" şeklinde sitemde bulunmuştu. Soruldu:, masraflarınait şirket tarafından karşılandığını biliyordu.ve ailesi yanında başka bir aile de vardı ancak bunların kimler olduğunu bilmiyorum. Bu seyahatle ilgili Cumhuriyet Başsavcı Vekiliile bir görüşmem olmadı.

kardeşim

120/222

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

.....temsilcisi olduğunu ilk etapta bilmiyordu,bulduğu sırada öğrendiğini biliyorum. ve misafirlerini kardeşimkarşıladi. ve misafirlerinin ağırlanmasıtalimatları doğrultusunda gerçekleşti. Uçak masrafları dışındaki giderlerşirketi tarafından ödendi. Anılan soruşturma kapsamında telefonumun dinlendiğinden haberim yoktu. Daha sonra telefonumun dinlendiği yönünde tarafıma tebligat geldi.telefonlarının dinlenilip dinlenilmediği hususunda bilgi sahibi değilim. Soruldu: ve misafirlerinin ağırlanmasına ilişkin olarak ne ben ne de kardeşim ,ya da başka birisinden elden ya da banka yoluyla yahut başka bir şekilde para almış değiliz, zira masraflarıkarşıladiği için para almamız söz konusu değildir.yurt dışında karşılanması hususu basında yer alınca önceplakalıişyerime geldi, bana dediki "bir yere gideceğiz, bir fatura vereceksin, sen Savcı bey'den para aldın" dedi, ben de "ben para almadım, parayıödedi, ben nasıl fatura vereyim" dedim, bunun üzerineofisine gittik, bu arada odaya Avukatgeldi, "bizigönderdi, siz parayı aldınız, bunun faturasını verin, sizin kasetleriniz var.yakında gidecek tarafınızı belli edin" dedi. "biz kendisini dostane şekilde ağırladık, her hangi bir para da almadık" dedi ve şahısları gönderdi, bu şahıslarla aramızda geçen diğer konulara ilişkin olarakCumhuriyet Başsavcılığına suç ihbarında bulunduk, halen soruşturma sürmektedir." şeklinde beyanda bulunduğu,

.....vevekilleri Av.ve Av.tarafındanCumhuriyet Başsavcılığına hitaben yazılan tarihli şikâyet dilekçesiyle tarihinde şüphelilervetarafından, olay tarihindeŞirketler Grubu Yönetim Kurulu Başkanı tanıksatış ve pazarlama işlerinde danışmanlığını yapan müşteriler.....vekarşı gerçekleştirildiği iddia olunan silahlı tehdit eylemi nedeniyle şikâyette bulunulduğu,Cumhuriyet Başsavcılığının tarih, .../..... Soruşturma no. ve/..... Esas no.lu iddianamesinde; "...şüphelilerden olay sabahı şikâyetçi ,adlı işyerinden plaka sayılı aracına aldığı ve şikâyetçinin ön koltuğa oturduğu, aracı şüphelikullandığı,şoförü tanıkise aracın arka koltuğunda oturduğu, ilçesinde bulunan şirket merkezine seyir halindeyken şüpheli şikâyetçi "C. Savcısı , tatile gittiğini, bu parayı elden verdiğini vebu parayı elden aldığını" söylediği, şikâyetçi Halil , C. Savcısı para almadığını söyleyince aracı şikâyetçinin tabiriyle ölümüne denebilecek şekilde emniyet şeridinde kullanıp şikâyetçiyi korku içinde bırakarak ilçesindeki tanıkofisine gittikleri, ofiste tanık , diğer şüpheli , Tanık , tanık , tanık buldukları, tanıkofisinde şüpheli , olay tarihindeC. Savcısı olan ,gezisi masrafını elden şikâyetçiödediğine ilişkin belge verilmesini istediği, şikâyetçiler ile tanıködememinşirketlerine aitşirketler hesabından ödendiğine ilişkin resmi evraklar bulunduğunu söyleyip belge verilmesini talebini reddettikleri, bunun üzerine şüphelilerveşikâyetçilere hitaben bu işin sonunun kötü olacağını, haklarında dosyalar hazırlayacaklarını, hükümetin düşürüleceğini, taraflarını belli etmelerini, bunun çok güçlü bir organizasyon olduğunu, belgelerinin ellerinde olduğunu, onlarla beraber

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
----------------------------	--------------------------------	------------------------------

çalışmazlarsa hayatı zindan edeceklerini, hırsız olduğunu, bu hırsızlarla beraber aynı safta olmamalarını, yalan ifade vermelerini ve yalan fatura vermelerini söyleyerek tehditte buldukları, şikâyetçilerin ve tanıklar ,veile diğer tanıkların ifadeleriyle anlaşıldığı" ibarelerine yer verilerek, şüphelilerin TCK'nın 106/1-2 (c), 53/1. maddeleri gereğince cezalandırılmalarının talep edildiği, ilgililer hakkında soruşturma yürütülürken davanın henüz derdest olduğu,

Yukarıda ayrıntıları ile değinilenCumhuriyet Başsavcılığının/..... soruşturma no.lu dosyasında,hakkında yapılan şikâyet üzerine yürütülen soruşturma kapsamında Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünce tanzim edilen araştırma raporu sonrası gününü Cumhuriyet Savcısıtarafından , vehakkında çıkar amaçlı suç örgütü kurmak ve buna bağlı örgüt faaliyetleri nedeniyle iletişimin tespiti talebinde bulunulduğu, Ceza Mahkemesi tarafından gün/..... değişik iş sayılı kararla talebin kabulü yönünde karar verildiği, gününü Sulh Ceza Mahkemesitarafından/..... değişik iş sayılı kararla şüpheliler , , ,vehakkında CMK'nın 140. maddesi uyarınca ... hafta süre ile şüphelilerin kamuya açık yerlerdeki faaliyetlerinin gizli olarak izlenmesi, ses ve görüntü kaydı alınması için teknik araçlarla izleme yapılması yönünde karar verildiği, gününü ... Sulh Ceza Mahkemesi tarafından şüpheliler , ,vekullanimında bulunan telefonların 3 ay süre iletişiminin tespiti ve kayda alınması yönünde karar verildiği, keza,Cumhuriyet Başsavcı Vekilihitaben kaleme alınan ve ayrıntılarına.....Cumhuriyet Başsavcılığı'nın/.....soruşturma no.lu dosyasını anlatırken değindiğimiz,söz eden isimsiz ihbar dilekçesinin Cumhuriyet Başsavcı Vekili tarafından tarihli tutanağı tanzim ettikten sonra dilekçeyi "..... Memur Büroya" şerhini düşerek imzaladıktan sonra ilgili büroya gönderdiği ve aynı gün soruşturmaya kaydedildiği, şüpheliait telefon tapelerinin incelenmesinde; tarihleri arasını kapsayan görüşmelere ait çözümlerin bulunduğu, yine şüpheliait telefon tapelerinin incelenmesinde; tarihleri arasını kapsayan görüşmelerine ait çözümlerin bulunduğu, seyahatinden 14 gün önce Cumhuriyet Savcısı tarafından tarihinde Sulh Ceza Mahkemesinden şüpheli a ait mobil telefon ile adı geçen yönetim kurulu başkanı olduğuİnşaat ve Eğitim Hizmetleri A.Ş. adına kayıtlı 4 sabit telefona ait iletişiminin tespit ve kayda alınmasının tarihinden itibaren 1 ay süre ile 8. kez uzatıldığı dosya kapsamındaki delillerden anlaşılmıştır.

İlgili Cumhuriyet Başsavcısı vekili tarafından sunulan savunmada;seyahatinintarafından organize edildiğini, faturaların gerçekliğinin ve geçerliliğinin araştırılmadığını, ait hangi şirketin çalışanı olduğunun, ne kadar süreyle çalıştığının, iş ilişkilerinin ne kadarlık bir bütçeyi kapsadığının, ilgiliyi karşılamak ve gezdirmek için yaptığı sözde masrafların kendisi tarafından karşılanıp karşılanamayacağı konularının araştırılmadığını, soruşturmanın eksik ve taraflı yürütüldüğünü, isnadın somut delillere dayanmadığını, ilgilinin, ile 5 yıl öncesine dayanan yakın arkadaşlığı bulunduğunu, bu şahsın,maaşlı çalışanı olmadığını, birçok Arap yatırımcının danışmanlığını yaptığını ve yaptığı danışmanlık çerçevesinde gayrimenkul yatırımlarından komisyon aldığını,bu özelliğini bildiğiortak bir komisyon

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

şirketi kurduğunu ve yönetimine deveAvukatortak ettiğini,ilgiliyi işyerinde ziyarete geldiği sırada, konuşma arasında bir meslektaş ile birlikte bayram tatilindegezmek için gideceklerini söylediklerini,ise uygun fiyatlı otel bulma konusunda yardımcı olabileceğini söylediğini, ilgili ve yanında bulunan meslektaşının bilet arayışına girerek uygun fiyatlı bilet temin etmeleri üzerineçağırıp konuyu kendisine ilettiklerini, bu sıradabulunan kardeşiilgilinin gideceği ve geleceği tarihleri not ettirdiğini,tarihleri için rezervasyon yaptırdığını,\$'lık ücretin ilgili tarafından tarihinde BankasıŞubesinden çekilerek kendisine elden ödendiğini, uçak masraflarının ilgili tarafından Turizm Ltd. Şirketinden alındığını,gezisinintarafından, ücreti kabilinde organize edildiğini, ilgilinin meslektaş tarafından kendi payına düşen gezi masrafını da eldenodasında teslim ettiğini, yapılan bu teslimatların güven ve dostluk esasına dayandığı için kendisinden belge talep edilmediğini, aylıkTL maaş veTL kira geliri olan bir Cumhuriyet Savcısının ailesi ile 3 güntatil yapmasının maddi açıdan çok büyük birikimleri gerektirmediğini,kredi kartı ile yapmış olduğu alışverişin ilgili ile illiyet bağı bulunmadığını,İnşaat A.Ş. ile arasındaki ticaretin ilgiliyi alakadar etmediğini, hukuksal ve mantıksal olarak böyle bir illiyet bağı kurmanın mümkün olmadığını, ilgilinin 3 günlük seyahati için 6 günlük faturanın delil olarak sunulmasının ve kabul edilmesinin açık bir şekilde iyi niyet taşımadığını, ilgilinin yurtdışı çıkış tarihinin .. /.. /....., giriş tarihinin ise .. /.. /..... olduğunu, yasal mevzuatın hiçbir şekilde fatura saklama zorunluluğu öngörmediğini ve ilgiliden fatura ve belge istenilmesinin hukuka aykırı olduğunu, dosyadaki bu konuyla ilgili ihbar mektubunun aynı gün soruşturmaya kaydedildiğini, ihbar mektubundaisminin geçmediğini ve onunla alakalı hiçbir ifade bulunmadığını, ilgilinin adı geçen şahıs hakkında soruşturma bulunduğunu ve iletişimin denetlenmesi tedbirlerine başvurulduğunu bilerekkendisini zorla götürdüğünü iddia etmenin hukuki temelini izah edemediklerini ve bunun, soruşturmayı yürüten müfettişin kötüniyetli olduğunu ortaya koyduğunu, belirtmiştir.

İlgili Cumhuriyet BaşsavcısıVekiliise savunmasında; meslektaşve ailesi ile kendi ailelerinin hep birlikte .. -.....tarihlerindeseyahat amaçlı gittiklerinin doğru olduğunu, ancak diğer iddiaların doğru olmadığını,günü giriş yaptıkları oteldengünü sabah çıkış yaptıklarını, kişi başıTL'den, eşi ve iki çocuğu dahil olmak üzere gidiş-dönüş uçak biletlerini toplamTL'yeTurizmdenTL'sini kredi kartından,TL'sini de nakit ödemek suretiyle bizzat kendisinin aldığını, meslektaşile yaptıkları seyahatin ücreti olanUSD'yiyönetim kurulu başkanı olduğuİnşaat A.Ş. tarafından finans edildiğine ilişkin iddiaların da yanlış olduğunu,gitmeden öncearkadaşı olan ,Adliyesindeodasına ziyarete geldiğinde, meslektaşının kendisini de çağırması üzerine orada böyle bir seyahatin kararlaştırıldığını, kendisi için için isedolar tutan seyahat ücretleriniodada teslim ettiklerini, , bu paralarıyaşayan kardeşi ulaştıracağını, orada onun kendilerine rehberlik yapacağını ve yardımcı olacağını söylediğini, yabancı dilleri zayıf olduğu için,kendileriyle ilgilenerak oradaki seyahatleri esnasında kendilerine rehberlik yaparak yardımcı olduğunu, otel ücretlerini öncedenile gönderdikleri için bu yönde herhangi bir ödeme yapmadıklarını, bu ücretleri kendilerinin önceden yaptıkları ödemeye mahsubentarafından

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

ödedendiğini,..... tanımadığını, bu kişi ile ilgili herhangi bir soruşturma dosyasına bakmadığı gibi böyle bir dosyadan da haberi olmadığını,kendisine ait seyahat ücretini ödemesinin hayatın doğal akışına uymadığını, veile bu seyahat vesilesiyle tanıştığını, daha önce tanışıklığı bulunmadığını, ;yıllık samimi arkadaşı olması hasebiyle güvendiklerini, bu güven neticesinde verdikleri paraların karşılığında bir belge istemediklerini, ilearasında bir iş ilişkisi olduğunu bilmediğini, bazı basın-yayın organlarında yer alanseyahatine ilişkin haberlerin yanlış ve belli maksatla yapıldığını, yayınlanan faturaların sahte olup gerçeği yansıtmadığını, belirtmiştir.

Tanıklarvebeyanları,Cumhuriyet Başsavcılığının/.....,/..... ve/..... Soruşturma no. lu dosyaları, Vergi Müfettişi tarafından düzenlenen tarihli rapor,..... Müdürlüğü'nün yazıları, ilgililerin savunmaları ve tüm dosya kapsamındaki deliller birlikte değerlendirildiğinde; ilgili ile , adı geçenininnezdinde çalışmaya başlamadan önce tanıştıkları,bu dönemde ilgiliyiağırlama teklifinde bulunduğu, uçak masraflarının ilgili tarafından karşılandığı,da-ABD doları civarında masraf yaparak ilgiliyi, bir arkadaşı tarafından yapılan organizasyonlaağırlattığı,daha sonraGrubu nezdinde şirketinTemsilcisi sıfatıyla çalışmaya başladığı,da aynı şirkette temsilci olduğu ve eylem tarihindebulduğu,

İlgili Cumhuriyet Başsavcısı ileiseyılı ortalarında tanıştıkları, görüşme teklifinin tarafından yapıldığı, adı geçen işadamına telefonla ulaşamayan , işadaminin adlı asistanına, görüşme isteğini ilettiğini, bunun üzerine telefonla yaptıkları görüşmede , işadamına, ziyarete gelmek ve tanışmak istediğini söylediği ve bir süre sonratarafından gerçekleştirilen ziyaret esnasında tanışarak sohbet ettikleri, bundan sonraki süreçte birkaç kez görüşüp birlikte yemek yedikleri,yılıınınbabasının vefatı üzerine ,adı geçen işadamına taziye ziyaretinde bulunduğu,ofiste gerçekleşen ziyaret esnasındaŞirketler Grubununülkeleri temsilcisi olan da bulunduğu, sohbet sırasında ,kendileriniağırlaması konusunda teklifte bulunarak daha önceki ağırlamada,ziyaretinde kendilerine eşlik etmemesini kastederek "Bizi ortada bıraktın" diyerek sitemde bulunduğu,ve , ilgilinin teklifini kabul ederek kendileriniağırlamaktan memnuniyet duyacaklarını dile getirdikleri,ziyaretineteklif ve girişimleriyleCumhuriyet Başsavcı Vekili de dahil olduğu,Cumhuriyet Başsavcı Vekili tarafından, uçak biletlerinin alındığı-.....Turizm adlı firmadan günü saat .. :.. yapılmışTL'lik kredi kartı harcamasına ilişkin slip'in ibraz edildiği, adı geçeninin, kişi başı bilet ücretininTL olması nedeniyle eşi ve 2 çocuğu için de alınmış biletlerle toplamTL olan meblağınTL'lik kısmını ise nakit olarak ödediğini ifade ettiği, tarihli basın açıklamasında, gezisinin 5 yıldır tanıdığı samimi dostu olan tarafından organize edildiğini, karşılanmaları ve şehirde dolaştırılmalarının kardeşi olan tarafından yapıldığını, uçak biletleri de dahil olmak üzere gezi süresince kendisi, eşi ve 4 çocuğu için yapılan tüm harcamaları kendi bütçesinden karşıladığını ve buna ilişkin belgeleri ibraz edeceğini belirten Cumhuriyet Başsavcı vekili

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

..... , harcamalara ilişkin herhangi bir fatura ya da belge ibraz edemediği, konunun basın mensuplarınca uzun süre takip edildiği ve ilgili tarafından herhangi bir belge sunulmayınca gazetesinin tarihli nüshasında "Belge nerede " başlığı altında, "..... , 103 gün geçmesine rağmen açıklayacağını söylediği tatiliyle ilgili bilgi ve belgeleri kamuoyuna hala açıklayamadı" şeklinde haber yapıldığı, tanıklar ve , biletlerin ilgililer tarafından kendi bütçelerinden temin edildiğini, diğer harcamaların bir kısmının şirket tarafından, bir kısmının ise şirketinbulunan yetkilisikredi kartından yapıldığını, kredi kartından yapılan harcamaların şirket tarafından daha sonra kredi kartı sahibiödediğini ifade etmeleri, bilet ücretlerinin ilgililer tarafından karşılanmadığına ilişkin dosyada aksi yönde bir delil bulunmadığı, bu nedenle savunmalara itibar edilerekve ailesi için TL, ve ailesi içinTL tutarındaki bilet ücretlerinin ilgililerin kendi bütçelerinden karşılandığının kabul edildiği,

.. /.. /..... tarihindeyönetim kurulu başkanı olduğuİnşaat ve Eğitim Hizmetleri A.Ş. yetkililerinden ,Tourism (.....) yetkililerine bir elektronik posta gönderdiği, elektronik postada kendi şirketleri için özel bir misafirin geleceğini belirterek sahil ve plajı olan 5 yıldızlı bir otelde oda ayarlanması için talepte bulunduğu, .. /.. /..... tarihindetarafından gönderilen başka bir elektronik postada ise odaların söz konusu misafir için .. -... tarihleri arasında 6 gece üzerinden rezerve edilmesi talebinde bulunduğu, 2 Double, 2 Twin ve 1 Single Room olmak üzere toplam 5 oda için rezervasyon yapıldığı, double ve twin room'lar için birim fiyat USD, single room içinUSD olmak üzere fiyat verildiği, ayrıca 9 kişiden alınacak olan kişi başı USD ücretle birlikte toplam tutarın hesaplanarak ve tarafından .. /.. /..... tarih veNo.luUSD'lik bir proforma fatura tanzim edildiği, rezervasyon işlemleri için gerekli bilgi alışverişi tamamlandıktan sonra otel konaklama hizmetine ilişkin esas faturanın .. /.. /..... tarihinde düzenlendiği, fatura bedeli olanUSD'lik tutarın aynı tarihteİnşaat ve Eğitim Hizmetleri A.Ş.'ninşubesindekino.lu hesabından,no.lu hesabına havale edildiği,İnşaat ve Eğitim Hizmetleri A.Ş.'nin, ilgili tarihteki kur üzerinden Türk Lirası karşılığı bedeli TL olarak, hesapladığı ve bu tutarın fatura kaydını .. /.. /..... tarihinde no.lu yevmiye maddesi ile, ödeme kaydını isetarihindeno.lu yevmiye maddesi ile yevmiye defterine işlediği, daha sonrayetkililerincetarihli bir elektronik posta yollanarak yapılan ekstra harcamalara dair bildirim yapıldığı,tarihliUSD bedelli ikinci bir fatura düzenlendiği, bu faturanın o tarihteki kur üzerindenTL olarak .. /.. /..... tarihindeno.lu yevmiye maddesiyle şirket kayıtlarına işlendiği, ancak iki firma arasındaki cari hesap gereği bir takım ödemelerin parça parça gerçekleştiği, son olarak anılan faturayla ilgiliİnşaat ve Eğitim Hizmetleri A.Ş.'ninşubesindekino.lu hesabından Bank hesabınaUSD havale yapıldığı, keyfiyetin dosyada mevcut ve Vergi Müfettişitarafından düzenlenentarihli raporla tevsik edildiği, buna göre, ilgililerin otel giderlerinin.....yönetim kurulu başkanı olduğuİnşaat ve Eğitim Hizmetleri A.Ş. tarafından banka kanalıyla banka hesabına gönderildiği,yapılan diğer harcamaların ise temsilciait kredi kartıyla yapılarak, şirketler grubunun, adı geçen temsilcisine söz konusu ödemeleri bilahare ödediği,

Bu itibarla,seyahatine ilişkin görüşme ve anlaşmanın, savunmaların aksine Cumhuriyet Başsavcısı Vekiliodasında değil, işadamına ait ofiste gerçekleştiği, gidiş

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

dönüş biletleri dışındaki harcamaların ilgililer tarafından değil,yönetim kurulu başkanı olduğuİnşaat ve Eğitim Hizmetleri A.Ş. tarafından karşılandığı, vergi müfettişi tarafından düzenlenen rapor içeriğiyle sabit olduğu üzere faturaların sahte değil, gerçek olduğu ve geçmişe yönelik bir düzenlemenin söz konusu olmadığı, ilgililerin,kaldıkları otel ve orada gerçekleştirdikleri harcamalara ilişkin olarak herhangi bir fatura ya da belge ibraz edemedikleri gibi olayın basına yansımaları üzerine,yönelik baskı girişiminde buldukları, adı geçenler hakkındaCumhuriyet Başsavcılığının...../.....Soruşturma no. lu dosyasında silahlı tehdit suçundan kamu davası açıldığı,Şirketler Grubu Yönetim Kurulu Başkanıile şirketler grubunun Körfez ülkeleri temsilcisi ve İnşaat ve Eğitim Hizmetleri A.Ş.nin 1. derecede imzaya yetkili ortaklarından biri olan Cumhuriyet Başsavcılığının/..... soruşturma no.lu dosyasında şüpheli oldukları, soruşturmanın, seyahatinden çok önce,hakkındaki suçlamaları içeren tarihli elektronik posta ihbarıyla başlatıldığı, soruşturma kapsamında tarihinde, hakkında iletişimin denetlenmesi tedbirlerine başvurulduğu, tarihinde Sulh Ceza Mahkemesinin/..... Değişik iş sayılı kararı ile içlerindeveda bulunduğu şüpheliler hakkında CMK'nın 140. maddesi uyarınca teknik araçlarla izleme tedbirine başvurulduğu, tarihinde Sulh Ceza Mahkemesi tarafından içlerinde ve da bulunduğu bazı şüphelilerin kullanımında bulunan telefonların 3 ay süre iletişiminin tespiti ve kayda alınması yönünde karar verildiği, sonraki süreçte şüpheliler hakkında CMK'nın 135 ve 140. maddesi uyarınca verilen koruma tedbirlerinin müteaddit kez uzatıldığı,Projesinden ve usulsüzlüklerden söz eden isimsiz ihbar dilekçesinin ".....Memur Büroya" şerhiyle bizzat Cumhuriyet Başsavcı Vekili tarafından havale edildiği, yazılı ve görsel medyadaki reklam ve haberler nedeniyleProjesinin,ait olduğunun herkesçe bilindiği, soruşturma dosyasında şüpheliait telefon tapelerinin incelenmesinde;tarihleri arasını kapsayan görüşmelere ait çözümlerin bulunduğu, yine şüpheliait telefon tapelerinin incelenmesinde; tarihleri arasını kapsayan görüşmelerine ait çözümlerin bulunduğu,seyahatinden 14 gün önce Cumhuriyet Savcısıtarafındantarihinde Sulh Ceza Mahkemesinden şüpheliait mobil telefon ile adı geçenin yönetim kurulu başkanı olduğuİnşaat ve Eğitim Hizmetleri A.Ş. adına kayıtlı 4 sabit telefona ait iletişiminin tespit ve kayda alınmasınıntarihinden itibaren 1 ay süre ile 8. kez uzatıldığı, bu itibarla ilgililerin, seyahat harcamalarını ödettikleri İnşaat ve Eğitim Hizmetleri A.Ş. nin Yönetim Kurulu Başkanı , 1. Derecede imzaya yetkili ortağıve Şirketler Grubununülkeleri temsilcisi hakkında soruşturma yürütüldüğünden bihaber olduklarına dair savunmalarının, ilgililerin, soruşturmanın yürütüldüğü adliyede Cumhuriyet Başsavcı vekilleri oldukları gözetildiğinde, hayatın olağan akışına aykırı olduğu ve dosya kapsamındaki delillerle bağdaşmadığı sabittir.

C- CUMHURİYET YURTDIŞINDA BULUNDUĞU HALDE, USULSÜZ OLARAK CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINDAKİ GÖREVİNE BAŞLAMA İŞLEMLERİNİ YAPTIRMASI:

İlgili Cumhuriyet Cumhuriyet Savcısıvekili tarafından sunulan savunmada; ilgilinin daha önce görev yaptığı adliyelerde izin dönüşü göreve başlamada uygulanan bildirim usulünün,

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

izinden dönen personelin adliyede kendilerine tanımlanmış dahili hat üzerinden konu ile ilgilenen Başsavcılık Sekreteri'nin araması, ilgili sekreterin de gerekli işlemleri yaparak göreve başlangıcı tespit etmesi şeklinde olduğunu, ilgilinin izin süresinin bitişini takip eden ilk mesai gününde açıklanan şekilde bildirimde bulunduğunu, yapılan işlemlerin hangi gün esas alınarak yapıldığını bilmediğini, ilgili tarafından zikredilenden başka herhangi bir yazılı veya sözlü beyanda bulunulmadığını, sekreterlik tarafından yapılan usuli işlemlerin takip edilmediğini, ilgilinin göreve başlangıcının hangi günden itibaren yapıldığı konusunda bilgi sahibi olmadığını, kaldı ki yasal mesai saatlerinde çalışan Başsavcılık Sekreterine cumartesi günü adliyedeki dahili numarasından bildirimde bulunma imkânının bulunmadığını, iddiaların geçersiz olduğu kanaatinin hasıl olduğunu, ilgilinin raporlu olduğu tarihte yurt dışına çıktığı iddiasının da Başmüfettişin raporunda yer aldığını, ilgilinin özlük dosyasında yer alan raporda da belirtildiği üzere o tarihlerde burun ameliyatı olduğunu, raporu da bu operasyon neticesinde aldığını, ameliyatın yapıldığı tarihlerde Türkiye'de hava sıcaklığının düşmesi neticesinde ilgilinin dikişlerinin iyileşmesinin geciktiğini, iltihap riski ortaya çıktığını, bunun üzerine ilgilinin raporlu olduğu sürenin son günlerinde doktor tavsiyesi üzerine daha sıcak iklime sahip bir ülkeye gitmek durumunda kaldığını, anılan yurtdışı gezisinin açıklandığı üzere ilgilinin sağlık durumunun gerekli kıldığı bir gezi olduğunu ve doktor tavsiyesi üzerine yapıldığını, ilgilinin herhangi bir kötü niyetinden veya hukuka aykırı davranışından söz etmenin mümkün olmadığını belirtmiştir.

..... Hastanesince düzenlenen "İşgöremezlik Belgesi"ne göre, "Kronik Sinüzit ve Nazal Septum Deviasyonu" teşhisi konan ilgilinin, tarihinden tarihine kadar istirahatli olduğu,Cumhuriyet Başsavcı Vekiliimzalı veCumhuriyet Başsavcılığı Bakanlık Bürosununtarihli yazısında,Cumhuriyet Başsavcı Vekilirahatsızlığı nedeniyle raporlu olaraktarihinde ayrıldığı görevinetarihinde başladığının belirtildiği, ancak dosyada mevcut Emniyet Genel Müdürlüğü YabancılarBaşkanlığıŞube Müdürlüğü İletişim Büro Amirliğinin yazısı veFirmasınıntarih ve sayılı yazı ekindeki uçuş bilgilerini gösterir belge içeriğine göre, ilgilinintarihinde Havaalanından çıkış yaparakgittiği ve tarihinde Havaalanındangiriş yaptığının belirtildiği, bu nedenle ilgilinin .. -.. /.. /..... günlerinde yurt dışında bulunduğunun sabit olduğu,

.....Cumhuriyet Başsavcı Vekiliimzalı veCumhuriyet Başsavcılığı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Bürosununtarihli yazısında,Cumhuriyet Başsavcı Vekili yıllık iznini kullanmak üzere tarihinde ayrıldığı görevine tarihinde başladığının belirtildiği, ancak Emniyet Genel Müdürlüğü YabancılarBaşkanlığıŞube Müdürlüğü İletişim Büro Amirliğinin yazısı vefirmasınıntarih ve sayılı yazı ekindeki uçuş bilgilerini gösterir belge içeriğine göre, ilgilinintarihindeHavaalanından çıkış yaparakgittiği vetarihindeHavaalanından giriş yaptığı,tarihinde tekrar.....Havaalanından çıkış yaparakgittiği vetarihindeHavaalanından çıktığı, bu nedenle ilgilinin göreve başladığını bildirdiği tarihte yurtdışında bulunduğunun sabit olduğu,

.....Cumhuriyet Başsavcı Vekiliimzalı veCumhuriyet Başsavcılığı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Bürosununtarihli yazısında,Cumhuriyet Başsavcı Vekili3 günlük mazeret iznini kullanmak üzeretarihinde ayrıldığı görevinetarihinde başladığının belirtildiği, ancak Emniyet Genel MüdürlüğüDairesi BaşkanlığıŞube Müdürlüğü İletişim Büro Amirliğinin yazısı vefirmasınıntarih ve sayılı yazı ekindeki uçuş bilgilerini gösterir belge

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
----------------------------	--------------------------------	------------------------------

içeriğine göre, ilgilinintarihindeHavaalanından çıkış yaparakgittiği vetarihindeHavaalanındangiriş yaptığı, bu nedenle ilgilinin hem görevden ayrılışını hem de göreve başladığını bildirdiği tarihte yurtdışında bulunduğu sabit olduğu,Cumhuriyet Başsavcı Vekiliimzalı veCumhuriyet Başsavcılığı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Bürosununtarihli yazısında,Cumhuriyet Başsavcı Vekilimazereti nedeniyle tarihinden itibaren kullanılmak üzere 1 günlük mazeret izni verildiğinin ve adı geçen mazeret iznini kullanmak üzeretarihinde görevinden ayrıldığı,Cumhuriyet Başsavcı Vekiliimzalı veCumhuriyet Başsavcılığı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Bürosunun tarihli yazısında, Cumhuriyet Başsavcı Vekili1 günlük mazeret iznini kullanmak üzeretarihinde ayrıldığı görevinetarihinde başladığının belirtildiği, keza,Cumhuriyet Başsavcı Vekiliimzalı veCumhuriyet Başsavcılığı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Bürosununtarihli yazısında,Cumhuriyet Başsavcı Vekilimazereti nedeniyletarihinden itibaren kullanılmak üzere 1 günlük mazeret izni verildiğinin ve adı geçen mazeret iznini kullanmak üzeretarihinde görevden ayrıldığı,Cumhuriyet Başsavcı Vekiliimzalı veCumhuriyet Başsavcılığı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Bürosununtarihli yazısında,1 günlük mazeret iznini kullanmak üzeretarihinde ayrıldığı görevine tarihinde başladığının belirtildiği ancak, Emniyet Genel MüdürlüğüDairesi BaşkanlığıŞube Müdürlüğü İletişim Büro Amirliğinin yazısı vefırmasınıntarih ve sayılı yazı ekindeki uçuş bilgilerini gösterir belge içeriğine göre, ilgilinintarihindeHavaalanından çıkış yaparakgittiği vetarihindeHavaalanındangiriş yaptığı, bu nedenle ilgilinintarihlerinde görevde olduğu belirtmiş ise de, söz konusu tarihlere yurt dışında bulunduğu, gerçektegünü göreve başlama yapmadığı halde başlamış gibi işlem yaptırdığının sabit olduğu, dosya kapsamındaki bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır.

VI-İLGİLİLERİN EYLEMLERİNİN İÇ HUKUKTAKİ DÜZENLEMELER ÇERÇEVESİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ:

Bir üst başlıktaki açıklamalar sırasında yapılan tasnifte de belirtildiği üzere ilgili Cumhuriyet Başsavcı Vekiliisnat olunan fiillerin büyük çoğunluğu ile ilgili Cumhuriyet Başsavcı Vekiliisnat olunan fiil, etik ilkelere ilişkindir.

Etik, uzun ve köklü bir geleneğe sahip olan yargımızın yabancı olduğu bir konu değildir. Hâkimlerin etik kurallarını düzenleyen en veciz düzenlemelerden biri Mecelle-i Ahkâm-ı Adliyenin Onaltıncı Kitabının Faslı Evvel bölümünün 1792. maddesidir. Maddeye göre, "Hâkim, hâkim, fehim, müstakim ve emin, mekin, metin olmalıdır." Hâkim, "hâkim" olmalıdır. Hâkim olmak, her şeyde üstün ve tedbirli olmaktır. Kendisine hakîm olmaktır. Hâkim, "fehim" olmalıdır. Hâkim, anlayışlı ve zeki olandır. Olayları çabuk kavrar. Karşılaştığı hukuki konuları duraksama yaşamadan bir muhakemeye tabi tutar. Hâkim, "müstakim" olmalıdır. O dosdoğru olmalıdır. Yine, o dışarıdan etkilenmemeli ve dış baskılara kapalı olmalıdır. Bu bağımsız olmanın sonucudur. Kişisel görüşlerini ve tercihlerini kararlarına yansıtılmamalıdır. Tarafsızdır; yargılanan kişilere ve topluma karşı görünümü dahi tarafsız olmalıdır. Yine, hâkim "emin" olmalıdır. Korkusuz ve korkmaz kimsedir. O, güven insanıdır. İnanılan ve kendine güvenilen kimse olmalıdır. İnsanlar, adaleti hâkimden emin olandan bekler. Hâkim, "mekin" olmalıdır. O,

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

iktidar ve vakar sahibidir. Hâkim, sakin olmalıdır. Hiddet buyurmamalıdır. Fevri davranmamalı ve yanlışlığa sürüklenmemelidir. Son olarak, hâkim "metin" olmalıdır. Bütün bu nitelikleriyle acılara karşı dayanıklıdır. Gücünü yitirmez. Metanetlidir. Hiç şaşkınlık göstermeyeceği için asıl suçlular onun karşısında şaşkınlık gösterir. [KARAKULLUKCU, Hüseyin: Yargı Etiği Sempozyumu, 15-16 Kasım 2012]

Yargı hizmetini yerine getirenlerin bu görevleri sırasında uymakla yükümlü oldukları mesleki ve ahlâki kurallar bütünü olarak anlaşılması gereken etik ilkeler, yargı profesyonellerinin mesleğe, kamuoyuna, meslektaşlarına, iş sahiplerine ve birlikte çalıştıkları personele karşı yükümlülüklerini ifade eder. Mülkün temeli olan adaletin sağlanmasına aracı olan hâkim ve Cumhuriyet savcılarının Anayasaya, kanuna ve yürürlükteki mevzuata uygun olarak karar verirken vicdanlarının sesinden başka hiçbir etki altında kalmamaları gerektiği, tüm hukuk sistemlerinde kabul edilmiş bir ilkedir. Adaletin tam olarak sağlandığından bahsedebilmek için hâkimlerce verilen kararın ve karar sürecinde kullanılan yol ve yöntemlerin hukuken izah edilebilir ve her türlü şüpheden uzak olması, özel hayatlarında hâkim ve Cumhuriyet savcıları tarafından sergilenen tutum ve davranışların da mesleğin şeref ve onuruna uygun olması gerekir.

Hâkimin vicdani kanaatinden başka herhangi bir dürtü ya da etki altında kalmadan sadece hukuku uygulayacağı yönündeki kamuoyu beklentisini karşılama için hem özel hayatında, hem de mahkeme ortamında bazı kısıtlamalara maruz kalacağını önceden bilmesi gerekir. Bangalor Yargı Etiği ilkelerine göre hâkimin, toplum içinde sergilediği tutum ve davranışların meslek ahlâkına uygun ve tarafsızlığını zedelemeyecek şekilde belirlenmesi zorunludur. Bu kapsamda hâkimden, meslek içi ve dışında hâkimlik mesleğine yakışır şekilde davranması, doğru ve dürüst kişiliği ve yaşam tarzı ile örnek olması, her türlü yalan ve yanlış işten (kanunen ve ahlâken) uzak durması beklenmektedir.

Bu kapsamda genel olarak, hâkim açısından etik dışı olan ya da disiplin yaptırımına konu edilen iş sahiplerinden çıkar sağlama (maddi çıkarın yanında iş sahiplerinden hediye kabul etme, aile fertlerine ya da arkadaşına bir işin görülmesinde kolaylık sağlama, tatil planlarında yardımcı olma vs. konular da bu kapsamda değerlendirilmektedir.) kişisel ilişkilerini mesleğe yansıtma, tutum ve davranışları ile tarafsız ve adil olamayacağı izlenimine neden olma, kişisel tutum ve davranışları itibariyle meslek şeref ve onurunu zedeleme gibi davranışlar hâkimlik nosyonu ile bağdaşmamaktadır.

Hâkimlik mesleğini yapacak kişilerde doğruluk ve dürüstlük bir erdem değil, meslek için bir gerekliliktir. Bu nedenle, hâkim, tutum ve davranışlarıyla hâkimlik mesleğinin vakar ve onurunu korumalı, uygunsuz olarak algılanabilecek her türlü eylemden de kaçınmalıdır. Zira adalet bekleyen kişiler nezdinde hâkimin tutum ve davranışları ve kişiliğiyle bırakacağı intiba, doğrudan yargıya olan güvene yansıtacaktır.

Bangalor Yargı Etiği İlkelerine göre,yargı mensupları yargı görevinin prestijini özel işlerinde uygunsuz bir şekilde kullanmaktan kaçınmalıdır.Hâkim, yargılama yetkisini sadece adaletin tesisine hasretmek zorunda olup, bu yetkiyi kendisinin veya başkasının lehine veya çıkarına istismar etmemelidir. Bu tür davranışlar tüm hukuk sistemlerinde kabul edilebilir bulunmamaktadır.2006 yılındaABD’debir hâkim hakkında davacıları, kişisel olarak tanıdığı ve yemek ikramını kabul ettiği bir avukata yönlendirdiği, kendisinin bakmadığı bazı davalarda tavsiyelerde bulunduğu gerekçesiyle ceza soruşturması yapılmış ve hakkında dava açılmıştır. Bahsedilen olayda, dava tarihi itibariyle ceza kanununda ya da Hâkimler Kanunu’nda davacıları avukata yönlendirmenin yasak olduğunu düzenleyen bir hüküm mevcut değildir. Bu fiilleryargı etiği ilkelerinde yasaklanmış olup, savcılık da davayı etik ilkelere aykırı davranışın aynı zamanda görevin kötüye kullanılması olduğu gerekçesine dayandırmıştır. YineABD’de,birlikte çalıştığı bir kişinin almış olduğu trafik cezası hakkında yapılabilecek bir şey olup olmadığını emniyetten soran hâkim hakkında soruşturma açılmış ve bu fiilin meslek gerekleri ile

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

bağdaşmadığı değerlendirilmiştir.

Dolayısıyla, hâkimin kendisinin ve aile fertlerinin veya denetiminde yer alan kalem personelinin yargı görevinin yürütülmesi ile ilgili davanın taraflarından ya da üçüncü kişilerden, iş sahiplerinden ve avukatlardan hediye ya da borç istemesi ya da alması hemen her demokratik toplumda yasaklanmıştır. Etik değerlere göre hâkimin hediye adı altında üçüncü kişilerden kabul edebileceği şeylerin nitelik ve maddi değeri sınırlandırılmıştır. Belirli miktarı aşan şeyler hediye olarak değerlendirilmemekte ve mesleğin prestijini kullanarak çıkar sağlama olarak kabul edilmektedir. Sadece yerel geleneklere göre hâkimin görevi nedeniyle çıkar sağladığı görüntüsüne neden olmayacak maddi değeri bulunmayan şeylerle, görüşme esnasında sunulan çay, çikolata gibi ikramlar bu kapsamda değerlendirilmemektedir. Ancak 1869 tarihli ilk medeni hukuk kodifikasyonumuz olan Mecelle'nin 1796. maddesindeki "Hâkim taraflardan hiçbirisinin hediyesini kabul etmez" düzenlemesi bu konuda mutlak bir yasaklama öngörmüş, 1797. maddede yer alan; "Hâkim, birbirini mahkemeye veren taraflardan hiçbirisinin ziyaretine gitmez" hükmü ile de konunun hassasiyeti açıkça vurgulanmıştır.

Avrupa Yargı Kurulları Ağı (AYKA)'nın son raporunda; hâkimin, özel bir hayat yaşamaya hakkı olmakla birlikte, davranışının, yargının itibarına gölge düşürmemesi gerektiği, bir hâkimin, özel yaşam sürmeye hakkı olmakla birlikte, hâkimin kendi özel hayatındaki davranışlarının yargısal imajı üzerinde etkisi olabileceğini ve bunun sonucu olarak, bir hâkimin hem kamusal hem de özel hayatında en yüksek derecede doğruluk ve dürüstlikle hareket etmesi gerektiği ifade edilmiştir.

İç hukuk sistemizde hâkim ve Cumhuriyet savcılarının görevlerini yerine getirirken uyacakları meslek ilkeleri herhangi bir yasal ya da düzenleyici işlemle belirlenmemiştir. Ancak, Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana uygulanagelen, hâkim ve Cumhuriyet savcıları tarafından ittifakla benimsenen yazılı olmayan kurallar manzumesinin bulunduğu da bilinen bir gerçektir. Keza, hâkim ve Cumhuriyet savcılarının görevlerini hangi esaslara göre yapmaları gerektiği konusunda en önemli belge, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu'nun 23 Nisan 2003 tarihli oturumunda kabul edilmiş olan Bangalor Yargı Etiği İlkeleridir. Nitekim Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun 27.06.2006 gün ve 315 sayılı kararı ile de Bangalor Yargı Etiği İlkelerinin benimsenmesine karar verilmiş ve bu husus Adalet Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü'nce tüm hâkim ve savcılara genelge şeklinde duyurulmuştur. Bu belgede 6 temel değerden bahsedilmiş ve bu değerlere ilişkin ilkeler tanımlanmıştır. Adı geçen belgede korunan değerler; bağımsızlık, tarafsızlık, doğruluk ve tutarlılık, dürüstlük, eşitlik, ehliyet ve liyakat olarak sayılmış olup bu konuya ilişkin açıklamalar aşağıda "Uluslararası Belgelere Belirtilen İlkeler ve İlgililerin Eylemlerinin Bu Çerçeve de Değerlendirilmesi" başlığı altında yapılacaktır.

2004 yılından önceki dönemde, ülkemizde, kamu görevlilerinin uyması gereken etik ilke ve değerlere ilişkin özel bir düzenleme yoktu. Etik ilke ve standartlar, Anayasada, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve bu kanuna dayanılarak çıkarılan yönetmeliklerde, 2531 sayılı Kamu Görevlerinden Ayrılanların Yapamayacakları İşler Hakkında Kanun'da, 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu'nda, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda ve diğer mevzuatta dağınık olarak yer almaktaydı. 2004 yılı, ülkemizde etiğe dayalı bir yönetim sisteminin oluşturulmasında dönüm noktasıdır. Bu tarihte çıkarılan 5176 sayılı "Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" ile Kamu Görevlileri Etik Kurulu kurulmuştur. Kamu Görevlileri Etik Kurulu tarafından hazırlanan ve 13.04.2005 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" ise, kamu görevlilerinin, görevlerini yerine getirirken uymaları gereken genel etik ilke ve standartları toplu olarak ortaya koyması bakımından önemlidir. Yönetmeliğin amacı, kamu hizmetinde etik kültürünü yerleştirmek, kamu görevlilerinin görevlerini yerine getirirken izlemesi gereken etik davranış ilkelerini belirlemek, bu ilkelere göre hareket etmelerine yardımcı olmak ve toplumun kamu idaresine olan

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

güvenini artırmaktır. Kamu görevlileri, görevlerini yürütürken Yönetmelikte belirtilen etik davranış ilkelerine uymakla yükümlüdürler. Yargı mensupları 5176 sayılı Yasanın 1/3. Maddesi gereğince, Kanun kapsamı dışında bırakılmıştır. Yine Cumhurbaşkanı, milletvekilleri ve bakanlar ile Türk Silahlı Kuvvetleri ve üniversitelerin söz konusu Kanuna tabi olmayacakları hükme bağlanmıştır. Bunlar dışındaki tüm kamu personeli, 5176 sayılı Kanun ve ilgili yönetmeliğin kapsamındadır. [<http://www.etik.gov.tr/basbakanlikkitap.pdf>]

Her ne kadar yargı mensupları 5176 sayılı Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik kapsamı dışında bırakılmış ise de, söz konusu kapsam dışılık, Bakanlar Kurulu tarafından seçilen 11 üyeden teşekkül eden Kamu Görevlileri Etik Kurulu'nun, bir yargı mensubunun etik davranış ilkelerine aykırı hareket ettiği iddiasıyla yapılan başvuruda, yargı mensubu ile ilgili olarak inceleme ve araştırma yetkisinin bulunmaması bakımındandır. Yoksa, Yönetmelikte "hediye alma ve menfaat sağlama" kavramı kapsamında değerlendirilen hususların, yargı mensupları açısından "hediye" ya da "menfaat" olarak değerlendirilemeyeceği sonucunun çıkarılması ve hükmün bu şekilde yorumlanması abesle iştigalden öteye gidemeyecektir. Hatta, yargı mensuplarının "adalet dağıtma ve hakkı teslim etme" gibi kutsal bir görevi ifa ettikleri ve bu konudaki en küçük bir ihlalin kamuoyunda "tuzun kokması" olarak addedildiği nazara alındığında, diğer kamu görevlileri yönünden "hediye" ya da "menfaat" olarak değerlendirilen bir hususun, yargı mensupları için evleviyetle "hediye" veya "menfaat" kapsamında değerlendirileceği, bu bakımdan, yargı mensupları açısından kavramın daha geniş değer ifade ettiği ortadadır. Dolayısıyla, Yönetmeliğin "Hediye alma ve menfaat sağlama yasağı" kenar başlıklı 15. maddesinde belirtilen hususlar, yargı mensupları için de hediye alma ve menfaat yasağının kapsamını tayin açısından yol gösterici niteliktedir. Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 15. maddesine göre;

"Kamu görevlisinin tarafsızlığını, performansını, kararını veya görevini yapmasını etkileyen veya etkileme ihtimali bulunan, ekonomik değeri olan ya da olmayan, doğrudan ya da dolaylı olarak kabul edilen her türlü eşya ve menfaat hediye kapsamındadır.

Kamu görevlilerinin hediye almaması, kamu görevlisine hediye verilmemesi ve görev sebebiyle çıkar sağlanmaması temel ilkedir.

Kamu görevlileri, yürüttükleri görevle ilgili bir iş, hizmet veya menfaat ilişkisi olan gerçek veya tüzel kişilerden kendileri, yakınları veya üçüncü kişi veya kuruluşlar için doğrudan doğruya veya aracı eliyle herhangi bir hediye alamazlar ve menfaat sağlayamazlar.

Kamu görevlileri, kamu kaynaklarını kullanarak hediye veremez, resmi gün, tören ve bayramlar dışında, hiçbir gerçek veya tüzel kişiye çelenk veya çiçek gönderemezler; görev ve hizmetle ilgisi olmayan kutlama, duyuru ve anma ilânları veremezler.

Uluslararası ilişkilerde nezaket ve protokol kuralları gereğince, yabancı kişi ve kuruluşlar tarafından verilen hediyelerden, 3628 sayılı Kanununun 3. maddesi hükümleri saklı kalmakla birlikte, sözkonusu maddede belirtilen sınırın altında kalanlar da beyan edilir.

Aşağıda belirtilenler hediye alma yasağı kapsamı dışındadır:

a) Görev yapılan kuruma katkı anlamına gelen, kurum hizmetlerinin hukuka uygun yürütülmesini etkilemeyecek olan ve kamu hizmetine tahsis edilmek, kurumun demirbaş listesine kaydedilmek ve kamuoyuna açıklanmak koşuluyla alınanlar (makam aracı ve belli bir kamu görevlisinin hizmetine tahsis edilmek üzere alınan diğer hediyeler hariç) ile kurum ve kuruluşlara yapılan bağışlar,

b) Kitap, dergi, makale, kaset, takvim, cd veya buna benzer nitelikte olanlar,

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

c) Halka açık yarışmalarda, kampanyalarda veya etkinliklerde kazanılan ödül veya hediyeler,
d) Herkese açık konferans, sempozyum, forum, panel, yemek, resepsiyon veya buna benzer etkinliklerde verilen hatıra niteliğindeki hediyeler,

e) Tanıtım amacına yönelik, herkese dağıtılan ve sembolik değeri bulunan reklam ve el sanatları ürünleri,

f) Finans kurumlarından piyasa koşullarına göre alınan krediler.

Aşağıda belirtilenler ise hediye alma yasağı kapsamındadır:

a) Görev yapılan kurumla iş, hizmet veya çıkar ilişkisi içinde bulunanlardan alınan karşılama, veda ve kutlama hediyeleri, burs, seyahat, ücretsiz konaklama ve hediye çekleri,

b) Taşınır veya taşınmaz mal veya hizmet satın alırken, satarken veya kiralarken piyasa fiyatına göre makul olmayan bedeller üzerinden yapılan işlemler,

c) Hizmetten yararlananların vereceği her türlü eşya, giysi, takı veya gıda türü hediyeler,

d) Görev yapılan kurumla iş veya hizmet ilişkisi içinde olanlardan alınan borç ve krediler.

Bu Yönetmelik kapsamına giren en az genel müdür, eşiti ve üstü görevliler, bu maddenin 5 inci fıkrası ve 6 ncı fıkranın (a) bendinde sayılan hediyelere ilişkin bir önceki yılda aldıklarının listesini, herhangi bir uyarı beklemezsizin her yıl Ocak ayı sonuna kadar Kurula bildirirler."

..... tarafından yayınlanan "Hediye Alma Yasağı" konulu 2007/1 sayılı ilke kararında; "Bilindiği üzere, mevzuatımızda kamu görevlilerinin doğrudan doğruya veya aracı eliyle hediye istemeleri veya almaları, görevleri sırasında olmasa dahi menfaat sağlama amacı ile hediye kabul etmeleri yasaklanmış bulunmaktadır. 25.5.2004 tarih ve 5176 sayılı Kanuna istinaden çıkarılan Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 15. maddesinde 'Kamu görevlisinin tarafsızlığını, performansını, kararını veya görevini yapmasını etkileyen veya etkileme ihtimali bulunan, ekonomik değeri olan ya da olmayan, doğrudan ya da dolaylı olarak kabul edilen her türlü eşya ve menfaat hediye olarak tanımlanarak, kamu görevlilerinin hediye almaması, kamu görevlisine hediye verilmemesi ve görev sebebiyle çıkar sağlanmaması temel ilke olarak kabul edilmiş ve kamu görevlilerinin yürüttükleri görevle ilgili bir iş, hizmet veya menfaat ilişkisi olan gerçek veya tüzel kişilerden kendileri, yakınları veya üçüncü kişi veya kuruluşlar için doğrudan doğruya veya aracı eliyle herhangi bir hediye alamayacakları ve menfaat sağlayamayacakları' belirtilmiştir. Ancak, ilgili mevzuatındaki bu yasaklamalara rağmen kamu görevlilerine bazı özel kişi ve firmalar ile denetimi altında bulunan kuruluşlarca özellikle yılbaşı, bayram ve diğer özel günler bahane edilerek çeşitli hediyeler verildiği görülmektedir. Kamu görevlilerine verilen veya kamu görevlilerince alınan bu tür hediyeler, kamuoyu nezdinde etik tartışmalara yol açmakta, kamuda yozlaşmaya, kamu görevlilerinin eleştirilmesine, yolsuzlukla ilgili algılamaların artmasına, kamu yönetimi ve yöneticilerine duyulan itibar ve güvenin sarsılmasına neden olmaktadır. Bu çerçevede, kamu görevlilerinin hediye ile ilgili bu kurallara titizlikle uyması, özel şahıs veya şirketlerce çeşitli vesilelerle sunulan bu hediyeleri iade etmeleri ve bu hususta yöneticiler tarafından personele gereken uyarıların yapılması önem taşımaktadır. Ayrıca, hediye alınması halinde ilgililer hakkında, etik açıdan (genel müdür ve üstü düzeydeki kamu görevlileri için Kurulumuzca - diğer görevliler için yetkili disiplin kurullarınca) 5176 sayılı Kanun ve mezkur Yönetmelik gereğince gereken incelemenin yapılması öngörülmektedir." ibarelerine,

Başbakanlık Kamu Görevlileri Etik Kurulu'nun 2011/1 sayılı genelgesinde de Yönetmelik hükmüne değinilerek 2007/1 sayılı ilke kararına benzer şekilde; "Bilindiği üzere, mevzuatımızda kamu görevlilerinin doğrudan doğruya veya aracı eliyle hediye istemeleri veya almaları, görevleri sırasında olmasa dahi menfaat sağlama amacı ile hediye kabul etmeleri yasaklanmış bulunmaktadır. 5176 sayılı Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun,

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

'Kamu Görevlileri Etik Kurulu, hediye alma yasağının kapsamını belirlemeye ... yetkilidir.' hükmünü getirmiştir. 5176 sayılı Kanun'a istinaden çıkarılan Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 15. maddesinde, 'Kamu görevlisinin tarafsızlığını, performansını, kararını veya görevini yapmasını etkileyen veya etkileme ihtimali bulunan, ekonomik değeri olan ya da olmayan, doğrudan ya da dolaylı olarak kabul edilen her türlü eşya ve menfaat hediye olarak tanımlanarak, kamu görevlilerinin hediye almaması, kamu görevlisine hediye verilmemesi ve görev sebebiyle çıkar sağlanmaması temel ilke olarak kabul edilmiş ve kamu görevlilerinin yürüttükleri görevle ilgili bir iş, hizmet veya menfaat ilişkisi olan gerçek veya tüzel kişilerden kendileri, yakınları veya üçüncü kişi veya kuruluşlar için doğrudan doğruya veya aracı eliyle herhangi bir hediye alamayacakları ve menfaat sağlayamayacakları' belirtilmiştir. Bu çerçevede, adı geçen Yönetmelik'in 'Hediye alma ve menfaat sağlama yasağı' ile ilgili 15. maddesinde aşağıda belirtilen hususlar hediye alma yasağı kapsamında düzenlenmiştir.

- a)Görev yapılan kurumla iş, hizmet veya çıkar ilişkisi içinde bulunanlardan alınan karşılama, veda ve kutlama hediyeleri, burs, seyahat, ücretsiz konaklama ve hediye çekleri,
- b)Taşınır veya taşınmaz mal veya hizmet satın alırken, satarken veya kiralarken piyasa fiyatına göre makul olmayan bedeller üzerinden yapılan işlemler,
- c)Hizmetten yararlananların vereceği her türlü eşya, giysi, takı veya gıda türü hediyeler,
- d)Görev yapılan kurumla iş veya hizmet ilişkisi içinde olanlardan alınan borç ve krediler.

Ayrıca Başbakanlık'ın 2005/16 tarihli genelgesinde, hediye alınmamasıyla ilgili benzer hükümler yer almıştır.

İlgili mevzuattaki bu yasaklamalara rağmen kamu görevlilerine bazı özel kişi ve firmalar ile denetimi altında bulunan kuruluşlarca özellikle yılbaşı, bayram ve diğer özel günler bahane edilerek çeşitli hediyeler verildiği görülmektedir.

Kamu görevlilerine verilen hediyeler, kamuoyu nezdinde etik tartışmalara yol açmakta, kamuda yozlaşmaya, kamu görevlilerinin eleştirilmesine, yolsuzlukla ilgili algılamaların artmasına, kamu yönetimi ve yöneticilerine duyulan itibar ve güvenin sarsılmasına neden olmaktadır. Kamuda etik kültürün yerleştirilmesi için çok yönlü işbirliklerine ihtiyaç bulunmaktadır. Hediyeenin bir tarafında kamu varsa, diğer tarafta da özel sektör ve sivil toplum kuruluşları yer almaktadır.

Bu çerçevede, kamu görevlilerinin hediye ile ilgili belirtilen kurallara titizlikle uyması, özel şahıs veya şirketlerce çeşitli vesilelerle sunulan veya gönderilen hediyeleri iade etmeleri ve bu hususta yöneticiler tarafından personele gereken uyarıların yapılması ve önleyici tedbirlerin alınması önem taşımaktadır. Ayrıca, hediye alınması halinde ilgililer hakkında, etik açıdan (genel müdür ve üstü düzeydeki kamu görevlileri için Kurulumuzca - diğer görevliler için yetkili disiplin kurullarınca) 5176 sayılı Kanun ve adı geçen Yönetmelik hükümleri çerçevesinde gereken incelemenin yapılacağı tabiidir." ibarelerine yer verilmiştir.

Anayasamızın "Hâkimlik ve Savcılık Mesleği" kenar başlıklı 140. maddesinde;

"Hâkimler ve savcılar adli ve idari yargı hâkim ve savcılar olarak görev yaparlar. Bu görevler meslekten hâkim ve savcılar eliyle yürütülür.

Hâkimler, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre görev ifa ederler.

Hâkim ve savcılarının nitelikleri, atanmaları, hakları ve ödevleri, aylık ve ödenekleri, meslekte ilerlemeleri, görevlerinin ve görev yerlerinin geçici veya sürekli olarak değiştirilmesi, haklarında disiplin kovuşturması açılması ve disiplin cezası verilmesi, görevleriyle ilgili veya görevleri sırasında işledikleri suçlarından dolayı soruşturma yapılması ve yargılanmalarına karar verilmesi,

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

meslekten çıkarmayı gerektiren suçluluk veya yetersizlik halleri ve meslek içi eğitimleri ile diğer özlük işleri mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.

Hâkimler ve savcılar altmışbeş yaşını bitirinceye kadar hizmet görürler; askeri hâkimlerin yaş haddi, yükselme ve emeklilikleri kanunda gösterilir.

Hâkimler ve savcılar, kanunda belirtilenlerden başka, resmi ve özel hiçbir görev alamazlar.

Hâkimler ve savcılar idari görevleri yönünden Adalet Bakanlığına bağlıdırlar.

Hâkim ve savcı olup da adalet hizmetindeki idari görevlerde çalışanlar, hâkimler ve savcılar hakkındaki hükümlere tabidirler. Bunlar, hâkimler ve savcılara ait esaslar dairesinde sınıflandırılır ve derecelendirilirler, hâkimlere ve savcılara tanınan her türlü haklardan yararlanırlar." düzenlemesine yer verilmiştir.

Hukuk sistemimizde Cumhuriyet Başsavcılığı teşkilatı 5235 sayılı Adli Yargı ilk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliyelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkındaki Kanun'un 16 ilâ 22. maddeleri arasında düzenlenmiştir. Buna göre; Mahkeme kuruluşu bulunan her il merkezi ve ilçede o il veya ilçenin adı ile anılan bir Cumhuriyet başsavcılığı kurulur. Cumhuriyet başsavcılığında, bir Cumhuriyet başsavcısı ve yeteri kadar Cumhuriyet savcısı bulunur. Gerekli görülen yerlerde Adalet Bakanlığının önerisi üzerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun kararıyla bir veya birden fazla Cumhuriyet Başsavcı Vekili atanır. (m. 16) Cumhuriyet başsavcılığı; kamu davasının açılmasına yer olup olmadığına karar vermek üzere soruşturma yapmak veya yaptırmak, kanun hükümlerine göre, yargılama faaliyetlerini kamu adına izlemek, bunlara katılmak ve gerektiğinde kanun yollarına başvurmak, kesinleşen mahkeme kararlarının yerine getirilmesi ile ilgili işlemleri yapmak ve izlemek, kanunlarla verilen diğer görevleri yapmakla görevlidir. (m. 17) Cumhuriyet Başsavcılığı teşkilatına ilişkin düzenlemelerin yapıldığı 5235 sayılı Kanunun 18. maddesinde "Cumhuriyet Başsavcısının Görevleri", 19. maddesinde "Cumhuriyet başsavcivekilinin görevleri", 20. maddesinde ise "Cumhuriyet savcısının görevleri" düzenlenmiştir. Buna göre; Cumhuriyet başsavcısının görevleri: Cumhuriyet başsavcılığını temsil etmek, Başsavcılığın verimli, uyumlu ve düzenli bir şekilde çalışmasını sağlamak, iş bölümünü yapmak, gerektiğinde adli göreve ilişkin işlemleri yapmak, duruşmalara katılmak ve kanun yollarına başvurmak, Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak. (m. 18) Cumhuriyet başsavcivekilinin görevleri: Cumhuriyet başsavcısının verdiği görevleri yerine getirmek, Cumhuriyet savcılarının adli ve idari görevlerine ilişkin işlemlerini inceleyip Cumhuriyet başsavcısına bilgi vermek, gerektiğinde adli göreve ilişkin işlemleri yapmak, duruşmalara katılmak ve kanun yollarına başvurmak, Cumhuriyet başsavcısının yokluğunda ona vekâlet etmek (m. 19) Cumhuriyet savcısının görevleri ise; Adli göreve ilişkin işlemleri yapmak, duruşmalara katılmak ve kanun yollarına başvurmak, Cumhuriyet başsavcısı tarafından verilen adli ve idari görevleri yerine getirmek, gerektiğinde Cumhuriyet başsavcısına vekâlet etmek, Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak (m.20) olarak sayılmıştır.

Hâkimler ve savcılarının görevle ilgili sorumluluklarının belirlenebilmesi için, görev ve yetkilerinin ne olduğunun bilinmesi ne kadar önemliyse, bu görev ve yetkileri hangi ilke ve esaslara göre yerine getirmeleri gerektiğinin bilinmesi de o derece önemlidir. Nitekim, yapılan eylemin "görevin gereklerine aykırı hareket" olup olmadığına belirlenmesi, ancak görevin gereklerinin ne anlama geldiğinin doğru tespit edilebilmesi ile mümkün olabilecektir. Görevin gereklerinden ne anlaşılması gerektiği değerlendirilirken, hâkim ve savcılara Anayasa ve yasalarla açıkça verilen görev ve yetkilerin yanında, bu görev ve yetkilerin kullanılması sırasında uyulması gereken ilkeler de göz önünde bulundurulacaktır.

Her ne kadar hâkimlik ve savcılık ayrı görevler olarak görülmekte ise de; Türk Hukuk Sisteminde gerek sadece Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun uygun bulmasıyla hâkimlerin savcı,

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

savcılarının hâkim olarak atanmalarının mümkün bulunması, gerekse savcılarının şüphelinin hem lehine, hem de aleyhine olan delilleri toplamalarının zorunlu olması nedeniyle hâkim ve savcılarının taşımaları gereken özellikler ve uymaları gereken meslek kuralları açısından hâkimler ile savcılar arasında önemli bir fark bulunmamaktadır. Cumhuriyet savcılarının görevlerini hangi esaslara göre yapmaları gerektiği konusunda mevzuatımızda açık bir düzenleme yoktur. Ancak ulu önder Mustafa Kemal Atatürk'ün; "Türkiye Cumhuriyetinde kimsesiz bir birey yoktur. Cumhuriyet, böyle bir kavramı asla kabul edemez. İnsan hakları, yasalarımızın güvencesi altındadır. En güçsüz ve en kimsesizlerin yardımcısı devlet ve onun kamu hukuku temsilcileri olan Cumhuriyet Savcılarıdır. Kendilerini kimsesiz görenlerin, yanlarında her an haklarını aramakla görevli Cumhuriyet Savcıları bulunduğunu asla unutmamaları ve bundan emin olmaları gerekir." şeklindeki veciz sözü, keza, Adalet Bakanı Mahmut Esat Bozkurt'un, "Cumhuriyet savcıları; Meriç kıyılarında çalışan Türk köylüsünün kaybolan sabanlarından tutunuz da, bu yurttaki yaşayanların uğrayacakları en ufak bir haksızlıktan, hatta Bingöl dağlarının ıssız kuytularında nafakalarını bekleyen öksüzlerin gözyaşlarından siz sorumlusunuz" şeklindeki sözü, Cumhuriyet savcılarının yüklenen görev ve misyon açısından önemlidir.

Hâkimler ve savcılar Anayasa ve yasalarla kendilerine verilen görev ve yetkileri, yazılı olan veya olmayan ancak evrensel anlamda hâkim ve savcılarını bağladığında da kuşku bulunmayan etik kurallara tabi olarak yerine getirmelidirler. Görevinin gerektirdiği davranış biçimlerini terk etmiş, görevi adalete hizmet etmek olan bir kamu görevlisinin olmazsa olmaz ilkeleri arasında sayılan bağımsızlık, tarafsızlık, doğruluk ve tutarlılık, eşitlik ve dürüstlük gibi evrensel etik kuralları hiçe sayan kimse, hâkimlik ve savcılık görevinin gereklerine aykırı davranmış olacaktır. [Yargıtay CGK-20.11.2007 tarih, 2007/5.MD-83 E. ve 2007/244 K. Sayılı Karar]

.....eski Cumhuriyet Başsavcısı Vekili..... hakkında; "...../..... sayılı soruşturma dosyasında daha sonra şüpheli sıfatını alanBaşkanı.....ile değişik zamanlarda görüşerek;

a) Halen.....Asliye Ceza Mahkemesine aitesas sayılı dosyada imar kirliliğine neden olmak suçundan yargılamaları süren şüpheliler (.....) ve (.....)'ya aitsınırları içerisinde olan bir otelin cephe tadilatı ile ilgili şahıslara yardımcı olunmasını istediği, daha sonra otelin cephe tadilatı dışında kaçak kat çıktığına dair yan taraftaki başka bir otelden şikâyet gelmesi üzerine, birçok kez Başkanile görüşmek için belediyeye gelip gittiği,tarihinde belediyenin imar müdürü (.....), başka bir tarihte de teknik işlere bakan başkan yardımcısı (.....) ile görüştüğü, belediye başkanı ile bu konuyla ilgili olarak en az üç kez görüştüğü, görüşmelerde kaçak olan katın yıkılmamasını talep ettiği, başkan ve görevlilerin de yan tarafta bir otelin şikâyetinin olduğunu belirterek talep ettiği hususun yapılamayacağını ifade ettikleri, daha sonra da aynı taleple gelmesi nedeniyle belediye başkanı tarafından görüşme taleplerinin kabul edilmediği,

b) Mülkiyetiait "....." adlı işyerinin tanıdığı bir şahsa devri için aracılık ettiği, devir gerçekleşikten sonra da kapalı alanı 51 metrekare olan kafenin büyütülmesini de talep ettiği, resmi başvuru yapılmadığı halde fiilen kapalı alanın büyütülüp 600-700 metrekareye çıkarıldığı, bu görüşmelerde çok ısrarcı bir şekilde tavır gösterdiği, belediye görevlilerinin otel ve kafe ile ilgili olarak yani yasal olarak yapmaları gereken işlemleri adı geçen Cumhuriyet savcısının görüşmelerdeki ısrarcı tutumundan dolayı ve çekindikleri için yapamadıkları"

İddialarına ilişkin olarak dosya kapsamındaki bilgi ve belgeler bütün olarak değerlendirildiğinde;ve Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nüntarih vesayılı yazı içeriğinde göre, , , 110 pafta, 2364 ada 77 parsel sayılı taşınmazın.....Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 12/07/1995 tarihli ve 6848 sayılı kararıyla belirlenen Kentsel ve Tarihi Sit ve Kurulun

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

yetki alanı sınırları dahilinde kalan bir yer olduğu, 22.10.2012 tarih ve Gd-7125 sayılı Yapı Tatil Tutanağına göre söz konusu taşınmazda, esaslı inşai ve fiziki müdahalede bulunulduğu ve bunun için yetkili mercilerden herhangi bir izin alınmadığı, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na aykırılık teşkil eden ve yargı sınırları dahilinde gerçekleşen bu eyleme ilişkin olarak CMK'nın 160. maddesi uyarınca, bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hali öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlamakla görevli ve yükümlü olan ilgili Cumhuriyet Başsavcı vekili , suç teşkil eden eylemle ilgili soruşturma başlatmak bir yana, İmar Kanunu uyarınca kendisine bir takım yükümlülükler yüklenen belediyenin olaya göz yumması, örneğin kaçak yapılan katın yıkılmaması ve sorumlular hakkında herhangi bir işlem yapılmaması için belediye başkanı ile görüşerek eylemi gerçekleştirenler için tavassutta bulunmakta herhangi bir sakınca görmediği,

Keza,.....bulunan "....." işletme adlı işyerini kiralamak içinBelediye Başkanlığı nezdinde girişimde bulunan adlı şahsa yardımcı olduğu,kapalı alanı 51 metrekare olan kafenin kiralanmasından sonra, ilgili Cumhuriyet başsavcı vekili , kafenin kapalı alanının büyütülmesini istediği, belediyeye buna ilişkin resmi başvuru yapılmamış olmasına karşın kafenin kapalı alanının fiilen büyütülerek 600-700 metrekareye çıkarıldığı, tanık beyanları, ilgilinin tevil yollu ikrarı ve tüm dosya kapsamındaki delillerle sübuta ermiştir.

.....eski Cumhuriyet Başsavcı Vekilleri ve hakkında; "Aileleriyle birlikte tarihlerindeseyahat amaçlı gittikleri, toplamUSD tutan gezi masraflarını, hakkındaCumhuriyet Başsavcılığının/..... soruşturma no.lu dosyasında soruşturma yürütülen sahibi olduğu İnşaat A.Ş.'ye ödettikleri" iddiasına ilişkin olarak dosya kapsamındaki bilgi ve belgeler bütün olarak değerlendirildiğinde; İnşaat ve Eğitim Hizmetleri A.Ş.nin Yönetim Kurulu Başkanı , şirketin 1. derecede imzaya yetkili ortağı ve Şirketler Grubunun Temsilcisi , ilgililerin hiyerarşik üst olarakCumhuriyet Başsavcı Vekilleri sıfatıyla görev yaptıklarıCumhuriyet Başsavcılığının/..... soruşturma no.lu dosyasında şüpheli oldukları, hakkında yapılan şikâyet üzerine yürütülen soruşturma kapsamında Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünce tanzim edilen araştırma raporu sonrası tarihinde çıkar amaçlı suç örgütü kurmak ve buna bağlı örgüt faaliyetleri nedeniyle Cumhuriyet Başsavcılığınca adı geçen işadamı hakkında CMK'nın 135. maddesi uyarınca telekomünikasyon yoluyla iletişimin denetlenmesi tedbirlerinin uygulanmasının talep edildiği ve mahkemenin talebi kabul ederek bu yönde karar verdiği, tarihinde Sulh Ceza Mahkemesi tarafından içlerinde ve da bulunduğu bazı şüphelilerin kullanımında bulunan telefonların 3 ay süre iletişiminin tespiti ve kayda alınması yönünde karar verildiği, yine tarihinde Sulh Ceza Mahkemesinin/..... Değişik iş sayılı kararı ile içlerinde ve da bulunduğu şüpheliler hakkında CMK'nın 140. maddesi uyarınca teknik araçlarla izleme tedbirine başvurulduğu, sonraki süreçte şüpheliler hakkında CMK'nın 135 ve 140. maddesi uyarınca verilen koruma tedbirlerinin müteaddit kez uzatıldığı, yazılı ve görsel medyada yer alan reklamları nedeniyle tüm kamuoyununadlı işadamına ait olduğunu bildiğiProjesinden söz eden isimsiz ihbar dilekçesinintarihinde, bizzatCumhuriyet Başsavcı Vekili tarafından havale edildiği, soruşturma dosyasında, şüpheli.....ait telefon tapelerinin incelenmesinde;tarihleri arasını kapsayan görüşmelere ait çözümlerin bulunduğu, yine şüpheliait telefon

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No ../..	Karar No ../..	Karar Tarihi
------------------	-------------------	-----------------------

tapelerinin incelenmesinde;tarihleri arasını kapsayan görüşmelerine ait çözümlerin bulunduğu, seyahatinden 14 gün önceCumhuriyet Başsavcılığıncatarihinde yapılan taleple şüpheliait mobil telefon ile ilgililerinseyahatlerinin harcamalarını yapan veyönetim kurulu başkanı olduğu,1. derecede imzaya yetkili ortağı olduğuİnşaat ve Eğitim Hizmetleri A.Ş. adına kayıtlı 4 adet sabit telefona ait iletişiminin tespit ve kayda alınmasının istendiği, ilgililerin hiyerarşik üst konumunda bulduklarıCumhuriyet Başsavcılığı tarafından, haklarında soruşturma yürütülenveile beşeri münasebetin fevkinde bir ilişki içerisinde oldukları, bununla da yetinmeyerek, tatil amaçlı yaptıkları yurtdışı gezisinin konaklama ve diğer giderleriniyönetim kurulu başkanı,1. derecede imzaya yetkili ortağı olduğuİnşaat ve Eğitim Hiz. A.Ş.'ye ödedikleri, bir kısım harcamaları da Şirketler Grubunun Körfez Ülkeleri Temsilcisi.....kardeşi olup yine aynı şirketler grubunun yurt dışı temsilciliğini yapanyaptırdıkları ve , rehberliğindegezisini icra ettikleri,

5176 sayılı Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ve bu yasaya dayanılarak hazırlanan Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik bakımından değerlendirme yapıldığında da, Cumhuriyet Başsavcısı Vekilleri olan ilgililerin, toplam USD tutan gezi masraflarını, haklarında Cumhuriyet Başsavcılığının soruşturma no.lu dosyasında soruşturma yürütülen yönetim kurulu başkanı,1. Derecede imzaya yetkili ortağı ve , şirket temsilcisi olduğu ve Eğitim Hizmetleri A.Ş. ile iş ilişkisi içerisinde oldukları, aralarında iş ilişkisi bulunan şirket yönetici ve temsilcileri tarafından ilgililerin seyahat giderlerinin karşılanması "hediye" kapsamında kaldığı tartışmasızdır.

Benzer nitelikteki eylemler bir arada toplanarak, ilgililere isnat olunan diğer eylemlerin incelenmesine gelince;

1- eski hakkında; "Kendisine bağlı büro savcısı tarafından yürütülen ve sayılı soruşturma dosyalarında; Cumhuriyet Başsavcısı Cumhuriyet Başsavcılığı Çalışma Talimatına aykırı olarak tahkikatın hiçbir aşamasından bilgi vermediği, bütün ayrıntıları basın ve yayın organlarında yer alan soruşturma konularından Cumhuriyet Başsavcısının bilgi sahibi olmadığını ve televizyondan öğrendiğini söylemesi nedeniyle kamuoyunda farklı yorumlamalara ve yakınmalara sebebiyet verdiği",

..... eski Cumhuriyet Savcısı hakkında; "..... Cumhuriyet Başsavcılığı Çalışma Talimatına aykırı olarak tahkikatın hiçbir aşamasından da Cumhuriyet Başsavcısı bilgi vermemek suretiyle kamuoyunda farklı yorumlamalara ve yakınmalara sebebiyet verdiği" ayrıca "..... sayılı soruşturma dosyasında; tahkikatta Cumhuriyet Savcıları ve de görevlendirilmesine, herhangi bir hususta hukuki ihtilaf olduğu takdirde vazifeli üç Cumhuriyet savcısından ikisinin imzasıyla işlem yapılmasına dair Cumhuriyet Başsavcısı /.. /..... tarihli yazılı talimatına aykırı şekilde, adı geçen Cumhuriyet savcılarında haber vermeden, imza ve görüşlerini almadan gözümlenilerek mevcutlu olarak adliyeye getirilen bir kısım şüphelileri sadece kendi imzası ile .. /.. /..... tarihinde tutuklamaya sevk ettiği",

..... eski Cumhuriyet Savcısı hakkında; Kamuoyunda geniş yankı uyandıran soruşturmanın kendisine tevdi edilmesinden kısa bir süre sonra

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

..... Cumhuriyet Başsavcısı hiçbir bilgi ve haber vermeden arama ve gözaltı gibi bir kısım tedbirlere başvurmak suretiyle farklı yorumlamalara ve yakınmalara sebebiyet verdiği" iddiaları:

Savcı terimi yerine ülkemizde ilk önce, toplumsal iddiacı ya da genel davacı anlamına gelen "müddei umumi" terimi, 1870 tarihli Dersaadet ve Mülhakat-ı İdare-i Zabıta ve Mülkiyye ve Mehâkim-i Nizamnamesine Dair Nizamnamede kullanılmış, Anayasal bir kurum olarak da 1876 Anayasasının 91. maddesinde yer verilmiştir. Bu terim, Fransızca procureur publique terimine karşılık gelmek üzere "sav" sözcüğünden türetilmiştir. Amerika Birleşik Devletleri'nde savcı, devlet adına sanık aleyhine olayı sunmak, temsil etmekle görevli kişidir. Aslında toplum adına bu işi sanığa karşı yapan kimsedir. Cumhuriyet savcısı demek, savcılık makamını temsile yetkili kılınan kişi; Cumhuriyet Savcılığı ise, devlet adına iddia görevini yapan makam demektir. [ÇALIŞIR, Kurtuluş Tayanç: Savcılar Özerk ve Bağımsız Olmalıdır, Ankara, 2013, s.15-17] Bugünkü modern savcılık teşkilatı, 1789 ihtilalinden sonra Fransa'da Napolyon Kanunları ile kurulmuş olup devletin ceza iddiası görevini yapan resmi makamı, kural olarak, adli teşkilata dahil olan savcılıktır. Savcılık makamını işgal eden savcı, şahıs itibariyle değil, makam itibariyle muhakeme hukuku sujesidir. [KUNTER, Nurullah/YENİSEY, Feridun ve NUHOĞLU, Ayşe: Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, 18. Bası, Beta, s.312 vd]

Savcı kavramı öğretilerde farklı şekillerde tanımlanmıştır. Bir tanıma göre savcı; "Basit suç şüphesi ile başlayarak, yaralama aşamasını takip eden ve uyuşmazlığın kesin bir hükme varılmasına kadar devam eden süreçte sanığın hem lehine hem de aleyhine olan iddiaları ileri sürmekle yükümlü olan kamusal iddia makamını işgal eden kişidir.[CAN, Fatih: "Türkiye'de Savcılık Kurumu", Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale, 2005, s.1] Bir başka tanıma göre savcılık, ağırlıklı olarak ceza muhakemesinde ve soruşturma safhasındaki işlerde, istisnai olarak da bazı hukuk davalarında görev yapan ve yürütme organına bağlı olarak çalışan kamusal iddia makamıdır. [TAN, Aydoğan: "Savcılık Makamı ve Özel Olarak CMK'ya Göre Savcılık", Ceza Muhakemesi Lisans Ödevi, Konya 2007, s.6] Bir başka tanıma göre savcılık, ulusal egemenliği temsil eden, yönetsel yapıya sahip bir adalet organıdır. [KEYMAN, Selahattin: Ceza Muhakemesinde (Asıl Ceza Muhakemesinde) Savcılık, AÜHF Yayınları, No: 266, Ankara 1970, s.54] Mevcut yasal düzenlemeler göz önünde bulundurularak yapılan başka bir tanıma göre savcı; İhbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayan (CYY m.160/1), başka bir deyişle bizzat ya da emrindeki adli kolluk görevlileri marifetiyle, maddi gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayan, bu bakımdan şüphelinin haklarını korumakla yükümlü (CYY m.160/2) olması dolayısıyla lehindeki kanıtları toplamakla yükümlü olduğu kadar, şüphelinin aleyhine olan kanıtları da toplamakla yükümlü olan, bu yükümlülük dolayısıyla doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapan (CYY m.161/1) ancak bir yargıç tarafından yapılabilecek olan bir soruşturma işlemine gerek gördüğü takdirde, sulh ceza yargıcından istemde bulunan (CYY m. 162/1), soruşturma evresinde şüphelilerle ilgili olarak bazı koruma tedbirlerine gecikmesinde sakınca olduğunda bizzat başvurabilen, bazılarında sulh ceza yargıcından istemde bulunan, soruşturma evresi sonunda topladığı kanıtların, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması durumunda iddianame düzenleyerek (CYY m.170/2) uyuşmazlığı çözülmesi amacıyla mahkemeye intikal ettiren, kimi durumlarda yasadaki koşulların oluşmasıyla kamu davasını açmada takdir yetkisini kullanarak kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verebilen (CYY m.171/1), bu şekilde gerçeğin hukuk yoluyla ortaya çıkmasına hizmet dolayısıyla adaletin yerini bulmasında önemli bir katkısı olan, yargılamanın üçlü sacayağından birini oluşturan yargılama faaliyeti sujesidir. [.....a.g.e., s.18] Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin cezai adalet sisteminde savcılığın rolü ile ilgili üye devletlere sunduğu Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi Tavsiye

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

Kararı REC (2000)19'a göre savcılar, toplum adına ve kamu yararına, birey haklarını ve ceza adalet sisteminin gerekli etkinliğini göz önünde bulundurarak, yasa ihlallerinin cezai bir yaptırım gerektirdiği durumlarda yasaların uygulanmasını teminat altına alan resmi mercilerdir. Yine aynı tavsiye kararında savcıların;

Her ceza adalet sisteminde: Soruşturmanın başlatılıp başlatılmayacağına ya da devam ettirilip ettirilmeyeceğine karar verebilecekleri, kamu davasını açacakları, mahkeme kararlarının tümüne veya bazılarına karşı yasa yoluna başvurabilecekleri,

Bazı ceza adalet sistemlerinde ise, ayrıca: Uygun olan yerlerde bölgesel ve yerel koşullara uyarlayarak ulusal ceza politikasını uygulayacakları, soruşturmaları yürütecekleri, yönetecekleri ya da denetleyecekleri, mağdurlara etkili bir şekilde yardım edildiğini teminat altına alacakları, kovuşturma alternatiflerine karar verecekleri, mahkeme kararlarının yürütülmesini denetleyecekleri belirtilmiştir.

Hukuk sistemimizde Cumhuriyet Başsavcılığı teşkilatı 5235 sayılı Adli Yargı ilk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliyelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkındaki Kanun'un 16 ilâ 22. maddeleri arasında düzenlenmiştir. Buna göre; Mahkeme kuruluşu bulunan her il merkezi ve ilçede o il veya ilçenin adı ile anılan bir Cumhuriyet başsavcılığı kurulur. Cumhuriyet başsavcılığında, bir Cumhuriyet başsavcısı ve yeteri kadar Cumhuriyet savcısı bulunur. Gerekli görülen yerlerde Adalet Bakanlığının önerisi üzerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun kararıyla bir veya birden fazla Cumhuriyet Başsavcı Vekili atanır. (m. 16) Cumhuriyet başsavcılığı; kamu davasının açılmasına yer olup olmadığına karar vermek üzere soruşturma yapmak veya yaptırmak, kanun hükümlerine göre, yargılama faaliyetlerini kamu adına izlemek, bunlara katılmak ve gerektiğinde kanun yollarına başvurmak, kesinleşen mahkeme kararlarının yerine getirilmesi ile ilgili işlemleri yapmak ve izlemek, kanunlarla verilen diğer görevleri yapmakla görevlidir. (m. 17) Cumhuriyet Başsavcılığı teşkilatına ilişkin düzenlemelerin yapıldığı 5235 sayılı Kanununun 18. maddesinde "Cumhuriyet Başsavcısının Görevleri", 19. maddesinde "Cumhuriyet başsavcıvekilinin görevleri", 20. maddesinde ise "Cumhuriyet savcısının görevleri" düzenlenmiştir. Buna göre;

"Cumhuriyet başsavcısının görevleri:

Madde 18- Cumhuriyet başsavcısının görevleri şunlardır:

1. Cumhuriyet başsavcılığını temsil etmek,
2. Başsavcılığın verimli, uyumlu ve düzenli bir şekilde çalışmasını sağlamak, iş bölümünü yapmak,
3. Gerektiğinde adlî göreve ilişkin işlemleri yapmak, duruşmalara katılmak ve kanun yollarına başvurmak,
4. Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

Ağır ceza mahkemesi Cumhuriyet başsavcısının; ağır ceza mahkemesinin yargı çevresinde görevli Cumhuriyet başsavcıları, Cumhuriyet başsavcıvekilleri, Cumhuriyet savcıları ile bağlı birimler üzerinde gözetim ve denetim yetkisi vardır.

Asliye ceza mahkemesi Cumhuriyet başsavcısının o yer yargı çevresinde görevli Cumhuriyet savcıları ile bağlı birimler üzerinde gözetim ve denetim yetkisi vardır."

Cumhuriyet başsavcıvekilinin görevleri

Madde 19- Cumhuriyet başsavcıvekilinin görevleri şunlardır:

1. Cumhuriyet başsavcısının verdiği görevleri yerine getirmek,
2. Cumhuriyet savcılarının adlî ve idarî görevlerine ilişkin işlemlerini inceleyip Cumhuriyet başsavcısına bilgi vermek,

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

3. Gerektiğinde adlî göreve ilişkin işlemleri yapmak, duruşmalara katılmak ve kanun yollarına başvurmak,

4. Cumhuriyet başsavcısının yokluğunda ona vekâlet etmek.

Aynı yerde görev yapan birden çok Cumhuriyet Başsavcı Vekili bulunduğu, Cumhuriyet başsavcısına vekâlet edecek olanı Cumhuriyet başsavcısı belirler.

Cumhuriyet savcısının görevleri

Madde 20- Cumhuriyet savcısının görevleri şunlardır:

1. Adlî göreve ilişkin işlemleri yapmak, duruşmalara katılmak ve kanun yollarına başvurmak,

2. Cumhuriyet başsavcısı tarafından verilen adlî ve idarî görevleri yerine getirmek,

3. Gerektiğinde Cumhuriyet başsavcısına vekâlet etmek,

4. Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

Aynı yerde görev yapan Cumhuriyet Başsavcı Vekili bulunmadığında, Cumhuriyet başsavcısına vekâlet edecek olanı Cumhuriyet başsavcısı belirler."

Cumhuriyet savcıları arasında ast-üst ilişkisi bulunmamakla birlikte Cumhuriyet başsavcısının görevleri arasında Başsavcılığının verimli, uyumlu ve düzenli bir şekilde çalışmasını sağlamak, iş bölümünü yapmak da sayıldığından bunun bir sonucu olarak Ağır ceza mahkemesi Cumhuriyet başsavcısının; ağır ceza mahkemesinin yargı çevresinde görevli Cumhuriyet başsavcıları, Cumhuriyet başsavcıvekilleri, Cumhuriyet savcıları ile bağlı birimler üzerinde; Asliye ceza mahkemesi Cumhuriyet başsavcısının da o yer yargı çevresinde görevli Cumhuriyet savcıları ile bağlı birimler üzerinde gözetim ve denetim yetkisi bulunmaktadır. [ÖZBEK, Veli Özer: Ceza Muhakemesi Hukuku, Ankara 2006, Seçkin, s.192]

Cumhuriyet başsavcısının denetleme yetkisi, ast durumundaki savcıların gözetimi, işlemlerin hukuka uygun yapılmasını isteme ve bunlar hakkında şikâyetleri dinleme yetkisi verir. Başsavcı, kendine bağlı olan savcıları yönetmek hak ve ödevini yüklenmiştir. Bu alanda kendisine düşen görev, kendi içinde üç başka yetkiyi de barındırmaktadır. Bunlar; emir verme yetkisi, görevi bizzat yerine getirme yetkisi ve ikame yetkisidir. Başsavcı birlikte çalıştığı savcılara göreve ilişkin emirler verebilir. Başsavcı, savcılığın yetki çevresi içindeki tüm işlemleri yapma ve görevi yürütme yetkisine sahiptir. İsterse bunları kendisi yaparak, yönetimindeki savcılara vermeyebilir. Başsavcı bir işin takibinde görevlendirdiği bir savcının yerine bir başkasını ikame etmek yetkisine de sahiptir. İsterse bir işi bir savcıdan alıp bir başkasına verebilir, ya da savcılar arasında görev değişikliği yapabilir. [YURTCAN, Erdener: Ceza Yargılaması Hukuku, 9. Baskı, s.255]

2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun "Gözetim ve denetim hakkı" başlıklı 5. maddesine göre; "Yargıtay, bütün adalet mahkemeleri üzerinde, Danıştay, bütün idari mahkemeler üzerinde yargı denetimi ve gözetimi; Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Yargıtay Cumhuriyet savcıları üzerinde, Danıştay Başsavcısı, Danıştay savcıları üzerinde, ağır ceza Cumhuriyet başsavcıları, merkezdeki Cumhuriyet savcıları ile bağlı ilçe Cumhuriyet başsavcıları ve Cumhuriyet savcıları üzerinde, gözetim ve denetim hakkına sahiptir. Mahkeme başkanlarının, yargılamanın düzenli bir şekilde yürütülmesine ilişkin olarak görevli oldukları mahkeme dairelerindeki hâkimler üzerinde gözetim hakkı vardır. Adalet Bakanı, yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin görevler hariç olmak üzere hâkim ve savcılar üzerinde gözetim hakkını haizdir. Hâkim ve savcılar idari görevleri yönünden Adalet Bakanlığına bağlıdırlar."

Anayasamızın 140/6. maddesine göre; "Hâkimler ve savcılar idarî görevleri yönünden Adalet Bakanlığına bağlıdırlar."

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

Bu düzenlemelerden hareketle, hâkim ve savcılar üzerindeki gözetim ve denetim hakkının iki yönlü olduğu, bunlardan birincisinin yargıya ilişkin, diğerinin ise idarî işlemlere ilişkin olduğu sonucu çıkmaktadır. Buna göre; 1) Yargıtay'ın adalet mahkemeleri üzerinde, 2) Danıştay'ın idarî mahkemeler üzerinde, 3) Mahkeme başkanlarının görevli oldukları mahkeme dairelerindeki hâkimler üzerinde gözetim ve denetimi yargısal; 4) Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının Yargıtay Cumhuriyet savcıları üzerinde, 5) Danıştay Başsavcısının Danıştay savcıları üzerinde, 6) Ağır ceza Cumhuriyet başsavcılarının merkezdeki Cumhuriyet savcıları ile bağlı ilçe Cumhuriyet başsavcıları ve Cumhuriyet savcıları üzerinde gözetim ve denetimi ise idarî dir. Ayrıca Adalet Bakanının hâkimler ve savcılar üzerinde idarî gözetim ve denetim hakkı vardır.[TAŞKIN, Ahmet: "Cumhuriyet Savcısının Gözetim ve Denetim Görevi", e-akademi, Aralık 2006, s.58]

Yargıtay Ceza Genel Kurulu, 03.03.2009 tarih, 2009/3-21 Esas ve 2009/46 Karar sayılı ilamında; "Yasal düzenlemelere göre ağır ceza Cumhuriyet başsavcısı soruşturma aşamasında diğer Cumhuriyet savcıları arasında işbölümü yaparak kimin hangi soruşturmayı yürüteceğini belirleme, soruşturma sonucunda iddianame ve kovuşturmayla yer olmadığına ilişkin kararlara "görüldü" yapmak suretiyle bu belgelerdeki görüşü benimseme, gerektiğinde bunlarda değişiklik yapılmasını isteme, kendiliğinden düzeltme yapma, kovuşturma aşamasında ise duruşmada yer alacak Cumhuriyet savcısını belirleme, gerektiğinde duruşmada Cumhuriyet savcısı olarak iddia makamında bizzat yer alma hak ve yetkisine sahip olduğu" belirtilmiştir.

Yine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin 01.10.1982 gün ve S692/79-56 sayılı Piersack/Belçika kararında; "Yargıçlardan birisinin, daha önce tahkikatı yürüten savcılık biriminin başı olarak görev yaptığı, bu dosyayla ilgilenen görevlilerin hiyerarşik üstü olarak mahkemeye sunulacak yazılı mütalaaları gözden geçirip düzeltme, olayda benimsenecek yaklaşımı tartışma ve hukuki noktalardan kendilerine tavsiyede bulunma hakkına sahip olduğu." ifade edilmiştir.

Ceza hukuku ve ceza muhakemesi alanında gizlilik, işlemlerde ilgililerden başka kimsenin hazır bulunmaması ya da yapılmış olan soruşturma işlemi sonuçlarının kamuya açık olmamasını ifade etmektedir. [PARLAR, Ali ve HATİPOĞLU, Muzaffer: 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu Yorumu ve İlgili Mevzuat, 1. Cilt, Ankara 2008, s.744] Hukukun genel kurallarından birisi, soruşturmanın gizliliğidir. Soruşturma evresinin içeriği ve sınırları, bu evrenin ne suretle cereyan edeceği, aktörleri ve yetkileri kanunla saptanmıştır. Soruşturma evresi genel olarak ve esas itibarıyla kamuya karşı gizli biçimde cereyan eder. Soruşturma evresinin gizliliği, bir defa ceza adaletinin doğruluk, dürüstlük, gerçeğe ulaşma ilkelerine uyulması için bir zorunluluktur. Ancak, her şeyden önce suçsuzluk karinesinin sağlam tutulabilmesi yönünden de vazgeçilemez niteliktedir. Aksi takdirde, bizde ve yabancı ülkelerde örneklerine rastlandığı üzere yargısız infazlar sonucu insanlar ıstıraplara sürüklenmekte ve suçsuzluk karinesi böylece lafta kalmaktadır. Usul kanunları, soruşturma evresinde tarafların ve özellikle şüphelinin ve avukatının yetkilerini belirtmektedir. Avukat, soruşturma dosyasını incelemek olanağına sahiptir. Avukat adalete hizmet eden bir mesleğin mensubu olarak dosyadan elde ettiği bilgileri kanunun verdiği olanaklar çerçevesinde sadece müvekkilini savunması için kullanacak, bunları yayınlamak, örneğin medyaya vermek gibi fiillere girişemeyecektir. Ancak, elbetteki, soruşturması yapılan suçlar hakkında, halkın bilgi sahibi olmak ihtiyacı da vardır. Medya bu suçlar hakkında bilgilendirerek halkın bilgi edinmek ihtiyacını karşılamak görevindedir. Medya mensupları, bu konularda doğru haber elde edemediklerinde öteden beriden devşirilen ve çok kere yanlış olan bilgileri halka yansıtmakta ve insanların en temel hakkı olan suçsuzluk karinesi böylece ihlâl edilmektedir; soruşturma da zarar görmekte ve delillerin yok edilmesi hususunda, elbette ki istemeden şüphelilere yardım sağlanmış olmaktadır. TCK'nın 285. maddesiyle, soruşturma evresinde yapıлып alenî olmayan gizli işlemlerin, yani ceza usulüne ilişkin kanunların netice ve içeriklerinin gizli olduğunu belirttiği işlem içeriklerinin yetkisiz kişilerce

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

öğrenilmesinin sağlanması, suç olarak tanımlanmıştır. [TCK m. 285 madde gerekçesi]

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Gorný v. Poland davasına ilişkin karar metninin 40. paragrafında, kamu yararına, devletlerin belli dosyalara gizlilik sağlayabileceğini ve sanığın kendisinin veya müdafinin bu dosyalara erişemeyebileceğine hükmetmiştir.

Soruşturmada gizlilik sağlanamaz ise, yapılan soruşturmanın selameti tehlikeye düşer ve şüphelinin lekelenmeme hakkı ihlal edilmiş olur. Bu sebeple süreçte etkin rol oynayan hâkim, savcı ve adli kolluk görevlilerinin yargılanacak veya yargılanmakta olan kimselere saygı göstermesi ve onların lekelenmeme haklarını ihlal etmemeleri gerekmektedir. [ÇAKIR, Kerim: "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Gizliliğin İhlali Suçu ve Ceza Muhakemesi Hukuku ile İlişkisi", MÜHF – HAD, C. 18, Sa. 1, s.233]

Hukukun evrensel ilkelerinden biri olan ve Ceza muhakemesinde sanığın haklarını koruma amacıyla benimsenmiş olan masumiyet karinesi ya da suçsuzluk karinesi, bir suçtan dolayı kovuşturulan kişinin, suçluluğu mahkeme kararıyla sabit olmadıkça suçlu sayılmamasını ifade eder. Bu kavram ilk defa ve açıkça 1789 tarihli Fransız İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesi'nin 9. maddesinde tutuklulukla ilişkili olarak "Her insan, suçlu olduğu bildirilinceye kadar suçsuz sayılacağından, onun tutulması gerekli görüldüğü zaman, kendisini elde tutmak için gereken sıklıktan artık bir sertlik yasayla ciddi biçimde cezalandırılmalıdır" şeklinde temel insan hakları kataloğundaki yerini almıştır. İlke, daha önceleri buna riayet edilmemekle birlikte İngiltere'de de bilinmekteydi. Ancak ilkeye ilk kez Amerika'da Rhode Island Anayasası'nda açıkça yer verilmiştir. [ÜZÜLMEZ, İlhan: "Türk Hukukunda Suçsuzluk Karinesi ve Sonuçları", TBB Dergisi, Sayı 58, 2005, s. 42] Mecelle'de 'beraat-i zimmet asıldır' hükmü yer almıştır. Buna göre, bir kimsenin masum ve suçsuz olduğunun kabul edilmesi esastır. Bir eylemin suç olduğu iddia ediliyorsa, iddia eden tarafından hukukun kabul ettiği somut delillerle iddiasını ispatı gerekmektedir. Karar verilirken aksi ispat edilinceye kadar suçsuzluk ilkesine bağlı kalınmalıdır. Başka bir deyişle, asıl olan kişinin suçsuzluğudur. Yapılacak yargılama sonucunda aksi kesin olarak ispatlanana kadar herkes suçsuz kabul edilmektedir. Ayrıca, yine Mecelle'de yer alan 'şek ile yakîn zail olmaz' kaidesi gereğince her türlü şüpheden sanık yararlanır. Buna göre, hukuk dünyasında geçerli bir karar, tahmin, tereddüt ve şüphe üzerine bina edilemez. Mecelle gibi tarihi hukuk belgelerinin yanında çağdaş evrensel normlarda da masumiyet karinesine riayet edilmesi gerektiğine ilişkin düzenlemelere yer verilmektedir. Karine, insan hakları konusunu bütün dünyaya mal eden 1948 tarihli İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinin 11/1. maddesinde, "Kendisine bir suç yüklenen herkesin, savunması için gerekli olan tüm güvencelerin tanındığı bir açık yargılanmayla yasaya göre suçluluğu kanıtlanana değin suçsuz sayılma hakkı vardır."; 1950 tarihli İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin 6/2. maddesinde, "Bir suç ile itham edilen herkes, suçluluğu yasal olarak sabit oluncaya kadar suçsuz sayılır." şeklindeki düzenlemelerleyerini almıştır. Türkiye, gerek 1948 tarihli Bildirge'ye gerekse 1950 tarihli Sözleşme'ye taraftır. Diğer taraftan karine, her ne kadar Ceza Muhakemesi Kanunu'nda açıkça düzenlenmemiş ise de, yasama, yargı ve yürütmeyi bağlayan ilke olarak mevzuattaki yerini 1982 Anayasası'nın 15/2. maddesinin "suçluluğu mahkeme kararıyla saptanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz" şeklindeki son cümlesinde ve 38. maddesinin "Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz" şeklindeki dördüncü fıkrasında almış bulunmaktadır.

BM İnsan Hakları Komitesi W.J.H. – Hollanda, Communication No. 408/1990 [1992] UNHRC 25 davasında bu hakkı yorumlamıştır. Buna göre; "İnsan haklarının korunması bakımından önemli olan masumiyet karinesi, suç isnadının kanıtlanması yükünü iddia edene (savcı veya müfettiş) yükler, suç isnadı kanıtlanıncaya kadar kimsenin suçlu sayılmayacağını garanti eder, sanığın şüpheden yararlanmasını güvence altına alır ve bir cezaî fiille suçlanan kişilerin bu ilkeye uygun olarak muamele görmesini gerektirir. Örneğin, şüpheliyi soruşturma veya yargılama bitmeden suçlu olarak ilân eden basın

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

açıklaması yapmaktan uzak durmak bütün kamu makamlarının görevidir. Buna ek olarak medya, masumiyet karinesine zarar veren haber vermekten kaçınmalıdır." demek suretiyle hem kamu görevlilerinin, hem de basın yayın organlarının soruşturma ve yargılama sonuçlanmadan kimseyi suçlu olarak ilân etmemeleri gerektiği belirtilmiştir. Bu yükümlülüğe uyulmaması halinde masumiyet karinesinin ihlal edildiğine hükmedilmektedir.

Suçsuzluk karinesi suç isnadının gerçekleştiği, yani kişinin geniş anlamda sanıklık statüsüne girdiği andan itibaren ceza yargılamasının tamamında, ceza davasının esasına girilmediği durumlarda ve ceza yargılamasına bağlı diğer yargılamalarda geçerlidir. Başka bir deyişle söz konusu karine, soruşturmanın başından, hükmün kesinleşmesine kadarki tüm muhakeme sürecinde geçerlidir. AİHM'ye göre de, suçsuzluk karinesinin etkisi ceza davasının yalnızca sonucuyla sınırlı değildir. Suçlama anından itibaren yargılama faaliyetinin tüm aşamalarında ve tüm resmi makamlar önünde geçerlidir. Mahkeme, örneğin, *Allenet de Ribemont/Fransa* olayında, başvurusunun gözetilince Fransız polisinden bazı üst düzey rütbeli memurların hiçbir niteleme veya çekince getirilmeden cinayetin teşvikçilerinden biri ve şeriki olarak gösterilmesi sonucu, kamuoyunda suçlu olduğuna inanılmasının sağlanmasının ve yargısal makamların olayları takdir tarzına zarar vermesini; başka bir olayda soruşturmayı yürüten savcının sanığın bir yardım kuruluşunun paralarını hileli bir şekilde amacı dışında kullandığını söylemesini suçsuzluk karinesinin ihlali olarak değerlendirmiştir. [ÜZÜLMEZ, İlhan: a.g.m., s. 50, 71]

Sanığın suçsuzluk karinesinden kaynaklanan hakkının ihlal edilmemesi için Devlete önemli yükümlülükler düşmektedir. En başta yargılamayı yapan organa yönelik bir düzenleme olan suçsuzluk karinesi, hâkimin sanığın iddia edilen suçu işlediği konusunda önyargılı olarak görevini yapmasını engellemeye yönelik bir düzenlemedir. Bununla birlikte AİHM, verdiği değişik kararlarda bu ilkenin diğer devlet organları bakımından da geçerli olduğunu ve yargılama görevi yapanlar dışındaki Devlet organlarının da AİHS'nin 6/2. maddesini gözetmek zorunda olduklarını kabul etmiştir. Bu nedenle, özellikle sanıkla ilk temasa geçen yetkili, yakaladığı bir kimsenin suçsuz olabileceğini düşünmeli ve ona göre hareket etmelidir. Bir başka deyişle gerek soruşturma evresinde görevli olan hâkim gerekse kovuşturma evresindeki mahkeme ara kararlarını ve son kararını verirken sanığı baştan suçlu kabul eder şekilde hareket etmemelidir. AİHM, suçsuzluk karinesinin etkililiğinin sağlanmasının ölçütlerini belirlediği 6 Aralık 1988 tarihli *Barbera, Messegue ve Jabardo* davasındaki kararında buna işaret etmiştir. Buna göre, yerel mahkemelerin hâkimleri muhakemeye sanığın isnad konusu suçu işlediği önyargısı ile başlamamalıdır. Kolluk ve savcılıktaki soruşturma eylem ve işlemleri sırasında şüpheliye suçlu kimse gibi davranılmaz ve ona bu şekilde hitap edilemez. Aynı şekilde Devlet gücünü kullanan resmi bir organ da sanığın suçlu olduğuna dair açıklamalar yapamaz. Suçsuzluk karinesi, sadece resmi organlar tarafından gelebilecek müdahalelere karşı değil; bununla birlikte medya da dahil olmak üzere üçüncü kişiler tarafından gelebilecek müdahalelere karşı da bireyi koruyan temel bir haktır. Medya özgür olmalıdır; ancak medya özgürlüğü, diğer hak ve özgürlüklere saygı gösterilmemesi, örneğin, sanığın haklarının ihlal edilmesi ya da ceza yargılamasının etki altına alınması haklarını içermez. Oysa günümüzde sıklıkla olabildiği ve yargı kararlarına da yansdığı üzere, medyanın taraflı yayınlarla, önyargılı bir kamuoyu oluşturarak dürüst muhakeme yapması beklenen mahkemelerin tarafsızlığını bertaraf ederek hâkimleri etki altına alması ve suçsuzluk karinesini adeta suçluluk karinesine dönüştürmesi söz konusu olabilmektedir. Bu itibarla medya kuruluşları da haber yaparken, hiçbir şekilde sanık veya şüpheliyi suçlu olarak nitelendiremezler. Aksi takdirde söz konusu yayınlar hem suçsuzluk karinesine aykırılık oluşturacak ve sanığı toplum gözünde hüküm olmaksızın suçlu yapacak hem de yargı organlarının tarafsız karar vermelerine etki edebilecektir. [TOZMAN, Önder: "Suçsuzluk Karinesi: Türk Hukukundaki Sonuçları", EÜHFD, C. XI, Sa. 3–4, 2007, s.335-338]

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

AİHM, masumiyet karinesinin kapsamına ilişkin açıklamalarında, bu ilkenin, kamu görevlilerinin kişilere, yetkili bir mahkeme tarafından suçlu bulunmalarından önce, suçlu gibi davranmalarını engelleyen bir ilke olduğunu, bu itibarla, kamu görevlilerinin bir kişiyi, yetkili mahkemece suçlu olduğuna henüz karar verilmediği bir aşamada, suçlu olarak kamuya ilân etmelerinin, ilkenin ihlali anlamına geldiğini vurgulamıştır. Mahkemeye göre, Sözleşme'nin6/2. maddesi, "suçluluğu yasal olarak sabit oluncaya kadar masum sayılma hakkı"nı güvence altına alır. Bizatihi yargı davaları kapsamındaki usuli güvenceler dikkate alındığında, masumiyet karinesi, diğer şartlar arasında, ispat yükü (Barberà, Messegué ve Jabardo - İspanya, Telfner - Avusturya.), isnadı kanıtlayan maddi ve hukuki deliller (Salabiaku- Fransa, Radio France ve Diğerleri - Fransa), kendi aleyhine tanıklık etmeme (Saunders – Birleşik Krallık,Heaney ve McGuinness - İrlanda), yargılama öncesi şeffaflık (Akay - Türkiye) ve kamu görevlilerinin bir sanığın suçluluğuna ilişkin zamansız açıklamaları (Allenet de Ribemont, Nešťák - Slovakya,) bakımından şartlar getirir. AİHM'ne göre, Sözleşme'nin 6/2. maddesiyle güvence altına alınan hakkın pratik ve etkili olmasını sağlama ihtiyacı göz önünde tutulduğunda, masumiyet karinesinin aynı zamanda başka bir yönü de bulunmaktadır. Bu ikinci yön de, kişileri, itham edildikleri suçtan aslında suçlu olduklarını düşünen kamu görevlileri ve makamlarına karşı korumaktır. Aksi halde kişinin şöhreti ve kişinin kamu tarafından algılanma biçimi risk altına girecektir. Dolayısıyla, kanıtlanmayan bir itham bakımından, söz konusu kişinin masumiyetine saygı gösterilmesi, Devletin Sözleşme kapsamında uyması gereken pozitif bir yükümlülüktür.

Minelli davasında AİHM, sanığın önceden hukuken suçlu olduğu kanıtlanmamışsa ve özellikle savunma hakkını kullanma şansı olmamışsa, sanık ile ilgili bir kararın suçlu olduğunu yansıtması halinde masumiyet karinesinin ihlal edilmiş sayılacağını belirtmektedir. Mahkemeye göre, kararı verecek makamın hukuka uygun olarak delillendiremediği bir durumda kişinin suçlu olduğunu düşündüğünü gösteren iş ve işlemlerinin bulunması ihlal için yeterlidir. Benzer şekilde, iç hukuk mercilerinin yargılama bitmeden bir suçun işlendiğine ilişkin kullandıkları suçlayıcı bir dil de masumiyet karinesinin ihlali olarak değerlendirilmektedir. Bu konuda diğer bir dava - davasıdır. Bu davada AİHM, masumiyet karinesinin, kişinin suçlu olduğunu yansıtan ve toplumu kişinin suçlu olduğuna inandıran veya yetkili hâkimin olay ve olguları değerlendirirken önyargılı davranmasına neden olabilecek açıklama veya fiillerle de ihlal edilebileceğini belirtmektedir. Bu bağlamda, kişi yargılanmadan ve suçlu olduğu kesin hükümle belirlenmeden önce devlet görevlilerinin yaptıkları açıklamalarda suçluluğa ilişkin yer alan ifadeler, adil yargılanma hakkının ihlali anlamına gelecektir.

Mahkemeye göre, Sözleşme'nin 6/2. maddesi, yetkililerin devam eden soruşturmalara ilişkin olarak toplumu bilgilendirmesini engellememekte ancak, yetkililerin masumiyet karinesi ilkesine saygının gerektirdiği üzere tam bir ihtiyatla ve makul ölçüde toplumu bilgilendirmesini gerektirmektedir (Allenet de Ribemontkararı). Yetkililer basının eylemlerinden sorumlu tutulmasa bile, basına yaptıkları açıklamalardan sorumludurlar. (Y.B. ve diğerleri, ve Pavalache/ Romanya). Ayrıca, Mahkeme, ifade özgürlüğünün mutlak bir hak olmadığını ve özellikle başkasının hakları ve itibarı dikkate alınarak, basının bazı sınırları aşmaması gerektiğini anımsatmaktadır. (BladetTromso ve Stensaas / Norveç) Mahkeme, devam eden soruşturma ve yargılamalar sırasında basın yayın organlarında yapılan yayınlar ile de masumiyet karinesine zarar verebileceği kanaatine varmıştır (Ruokanen ve diğerleri / Finlandiya).

Yukarıda izah edilen evrensel ilkeler ve AİHM içtihatları dikkate alındığında; masumiyet karinesi gereğince kamu görevlilerinin, yetkili bir mahkeme tarafından kesin hüküm ile tespit edilene kadar hiç kimseyi suçlu ilân etmemeleri gerekmektedir. Bu anlamda bir kişiyi, yetkili mahkemece suçlu olduğuna henüz karar verilmediği bir aşamada, suçlu olarak kamuya ilân etmek, masumiyet karinesinin ihlali anlamına gelecektir.

Ceza Muhakemesi Kanunu'nun, "Soruşturmanın Gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde;

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

"Kanunun başka hüküm koyduğu haller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemleri gizlidir." düzenlemesine yer verilmiş, mağdur ve şikâyetçinin haklarının düzenlendiği 234. maddede, mağdur ve şikâyetçinin Cumhuriyet savcısından belge örneği istemehakkı dahi, "Soruşturmanın gizlilik ve amacını bozmama" koşuluna bağlanmış; yine uzlaşma müessesini düzenleyen CMK'nın 253. maddesinde, Cumhuriyet savcısına, "uzlaştırmacıya, soruşturmanın gizliliği ilkesine uygun davranmakla yükümlü olduğunu hatırlatma" yükümlülüğü yüklenerek, soruşturmanın gizliliğine verilen önem vurgulanmış, TCK'nın 285. maddesinde de, gizliliğinin ihlali suç olarak düzenlenmiştir. Buna göre;

"(1) Soruşturmanın gizliliğini alenen ihlal eden kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır. Bu suçun oluşabilmesi için;

a) Soruşturma evresinde yapılan işlemin içeriğinin açıklanması suretiyle, suçlu sayılmama karinesinden yararlanma hakkının veya haberleşmenin gizliliğinin ya da özel hayatın gizliliğinin ihlal edilmesi,

b) Soruşturma evresinde yapılan işlemin içeriğine ilişkin olarak yapılan açıklamanın maddi gerçeğin ortaya çıkmasını engellemeye elverişli olması, gerekir.

(2) Soruşturma evresinde alınan ve soruşturmanın tarafı olan kişilere karşı gizli tutulması gereken kararların ve bunların gereği olarak yapılan işlemlerin gizliliğini ihlal eden kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.

(3) Kanuna göre kapalı yapılması gereken veya kapalı yapılmasına karar verilen duruşmadaki açıklama veya görüntülerin gizliliğini alenen ihlal eden kişi, birinci fıkra hükmüne göre cezalandırılır. Ancak, bu suçun oluşması için, tanığın korunmasına ilişkin olarak alınan gizlilik kararına aykırılık açısından aleniyetin gerçekleşmesi aranmaz.

(4) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçların kamu görevlisi tarafından görevinin sağladığı kolaylıktan yararlanılarak işlenmesi halinde, ceza yarısına kadar artırılır.

(5) Soruşturma ve kovuşturma evresinde kişilerin suçlu olarak algılanmalarına yol açacak şekilde görüntülerinin yayınlanması halinde, altı aydan iki yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(6) Soruşturma ve kovuşturma işlemlerinin haber verme sınırları aşılmaksızın haber konusu yapılması suç oluşturmaz."

Yine, 06.08.2013 tarih ve 28730 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Cumhuriyet Başsavcılıkları ile Adli Yargı İlk Derece Ceza Mahkemeleri Kalem Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmeliğin 54/1. maddesinde; "(1) Kanunun başka hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek şartıyla soruşturma evresindeki usul işlemleri gizlidir." düzenlemesine yer verilmiştir.

27 Ağustos - 7 Eylül 1990 tarihleri arasında Küba'nın Havana şehrinde yapılan 8. Birleşmiş Milletler Suçun Önlenmesi ve Suçluların Islahı Konferansında kabul edilen Savcıların Rolüne Dair Yönergede; "...Savcılar görevlerini yaparken, işlerini tarafsızlıkla ve her türlü siyasal, sosyal dinsel ırksal kültürel cinsel veya başka herhangi bir ayrımcılıktan kaçınarak yürütmeleri, kamu yararını korumaları, objektif bir biçimde hareket etmeleri, şüphelinin ve mağdurun durumunu gereği gibi dikkate almaları ve şüphelinin yararına veya zararına olup olmadığına bakmaksızın ilgili her türlü duruma dikkat etmeleri, **görevlerin icrası veya adaletin ihtiyaçları aksini gerektirmedikçe ellerinde bulunan bilgiyi gizli tutmaları**, kamu görevlileri tarafından işlenen suçların, özellikle, rüşvet, yetki suiistimali, ağır insan hakları ihlali ile uluslararası hukuk tarafından tanınan diğer suçların kovuşturulmasına ve kanunen yetkili kılınmaları veya ülkedeki uygulamalara uygun olması halinde bu suçların soruşturulmasına yeterli özeni

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

göstermeleri.. " tavsiyelerine yer verilmiştir.

Avrupa Savcılar Konferansı'nın 29-30 Mayıs 2005 tarihli 6. oturumunda kabul edilerek, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca 10.10.2006 gün ve 424 sayı ile benimsenmesine karar verilip, Adalet Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğünce de hâkim ve savcılara duyurulan Savcılar İçin Etik ve Davranış Biçimlerine İlişkin Avrupa Esasları "Budapeşte İlkeleri"nin "Genel Olarak Mesleki Hareket Tarzları" başlıklı bölümünde, "**Savcılar, görevleri sırasında elde etmiş olduğu herhangi bir bilgiyi özel amaçlar ve diğerlerinin çıkarlarına yardım etmek için kullanmamalıdır**" ilkesine yer verildiği,

AİHM, Y.B. ve diğerleri-Türkiye kararında, "...polis tarafından düzenlenen ve basına dağıtılan basın açıklamasının içeriğinde başvuruların hiçbir fark gözetmeksizin yasa dışı örgüt mensubu olarak gösterildiği, aynı şekilde söz konusu basın açıklamasına göre adı geçen şahısların farklı mekânlarında birçok suç işlediklerinin tespiti yönündeki ifadelerin başvuruların itham edildikleri suçları işlediklerini onaylayan değerlendirmeler şeklinde yorumlanmasının mümkün olduğu. Bir bütün olarak ele alındığında, polis yetkililerinin tutumlarının, kanıtların başvuruların aleyhinde kullanılması yönünde önceden değerlendirilmesi ve kimlikleri kolayca ortaya koyan bilgilerin basına verilmesi göz önünde bulundurulduğunda bu durumun masumiyet karinesine saygı gösterilmesi ilkesiyle bağdaşmadığı. Bu şekilde düzenlenen basın açıklamasının, bir yandan kamuoyunun başvuruların suçlu olduğuna inanmasını teşvik ettiği, diğer yandan yetkili hâkimlerin olayları değerlendirmesinde önyargılı davranmalarına neden olduğu, bu itibarla: Soruşturmanın gizliliği ilkesi, kişilik hakları ve masumiyet karinesi ile delillerin güvence altına alınması hususları göz önünde bulundurulurak;

a) Gözaltındaki kişilerin suçlu olarak kamuoyuna duyurulmasına, basın önüne çıkarılmasına, kişilerin basınla sorulu cevaplı görüştürülmelerine, görüntülerinin alınmasına, teşhir edilmelerine sebebiyet verilmemesi, soruşturma evrakının basın organlarında yayımlanmasının önlenmesi.

b) Soruşturma evresinde dosya içeriğini inceleyerek istediği belgelerin bir örneğini alabilen şüpheli ya da müdafii, mağdur ya da şikâyetçi ile suçtan zarar gören ve vekillerinin gizli kalması gereken hususları açıklamamaları yönünde uyarılması," hususlarına yer verilmiştir.

Somut olay irdelendiğinde; gözetim ve denetim yetkisine istinaden hazırlanan ve 01.10.2012 tarihinde güncellenen Cumhuriyet Başsavcılığına ait Çalışma Talimatının 11. maddesinde "terör ve toplumsal olayların, organize suç örgütlerinin, kamuoyunda geniş yankı uyandıran ve kamu güvenliğini ilgilendiren olayların, adam öldürme ve diğer olayların öğrenilmesi üzerine, derhal ilgisine görev müracaat ve suçüstü bürosu savcılar veya nöbetçi savcılar tarafından, denetim ve gözetim yetkisi çerçevesinde Cumhuriyet başsavcısına (telefon, faks, e-mail... gibi vasıtalarla veya bilgi notuyla) en seri yoldan bilgi verilecektir. Acil olamayan hallerde bu bilgiler nöbetçi başsavcı vekili vasıtasıyla Cumhuriyet başsavcısına ulaştırılacaktır" hükmüne, aynı talimatın "Genel Esaslar" bölümünde; "Bürolardan sorumlu Cumhuriyet başsavcı vekilleri en geç 3 ayda bir, şekli başsavcılıkça belirlenen "soruşturma evrakı bilgi formu"nu soruşturma savcılarında dağıtarak, ellerinde bulunan soruşturma evrakının bekleme sebebi, son yapılan işlemin ne olduğu, son yapılan işlem tarihi gibi hususlar belirlenecek, böylece hem soruşturma savcılarında bulunan evrak miktarı sayılıp UYAP kaydı ile karşılaştırılacak: hem de soruşturmanın geciktirilmesi önlenecektir...." hükmüne yer verildiği,

..... Cumhuriyet Başsavcısı tarafından hazırlanan ve gereği için Cumhuriyet savcıları,, ve, bilgi için Cumhuriyet Başsavcı vekilleri ve tebliğ edilen .. /.. /..... tarih ve/..... sayılı yazılı talimatın; "İçlerinde kamu görevlilerinin de bulunduğu birçok kişi hakkında/.....,/.....,/..... numaralarıyla soruşturma başlatılmış olup, .. /.. /..... tarihi itibarıyla aramalar yapılmış ve

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

çok sayıda şüpheli gözaltına alınmıştır./..... numaralı soruşturma evrakı Memur Suçları Soruşturma Bürosunda bulunmakta olup, Cumhuriyet Savcısı tarafından yürütülmektedir./..... ve/..... numaralı soruşturma evrakı Kaçakçılık-Narkotik Bürosunda bulunmakta olup, Cumhuriyet savcısı tarafından yürütülmektedir. Soruşturmanın kapsamı, şüpheli sayısının çokluğu, gözaltında bulunanların işlemlerinin yasal sürede bitirilmesinin gerektiği nazara alınarak ve delillerin tam olarak toplanması, soruşturmanın kısa sürede ikmal edilmesi için mevcut savcılara yardım etmek üzere ... Cumhuriyet savcısı daha görevlendirilmiştir. Şüpheliler arasında kamu görevlilerinin bulunduğu, dolayısıyla soruşturmanın Memur Suçları Soruşturma Bürosunda veya görevinin mahiyetine göre Özel Soruşturma Bürosunda yürütülmesi gerekmekte ise de; bir soruşturmanın Memur Suçları Soruşturma Bürosunda yürütüldüğü diğer ikisinin Kaçakçılık - Narkotik Bürosunda yürütüldüğü anlaşılmış olup, hukuki ve fiili irtibat sebebiyle birleştirilme hususunun dosyalar incelendikten sonra ilerde düşünülme üzere şimdilik ayrı ayrı soruşturmaya devam edilmesi uygundur. Memur Suçları Soruşturma Bürosunda Cumhuriyet Savcısı ve Özel Soruşturma Bürosundan Cumhuriyet Savcısı önceki Cumhuriyet Savcılarının yanında her üç soruşturmada da görevlendirilmiştir.

a) Memur Suçları Soruşturma Bürosunda bulunan/..... numaralı soruşturma, Cumhuriyet Savcıları, ve tarafından yürütülecektir.

b) Kaçakçılık-Narkotik Bürosunda bulunan/.....,/..... numaralı soruşturmalar, Cumhuriyet Savcıları,, ve tarafından yürütülecektir.

c) Mukteza tayininde ve herhangi bir hususta hukuki ihtilaf olduğu takdirde görevli üç Cumhuriyet Savcısından ikisinin imzasıyla işlem yapılacaktır. Bilgi ve gereği rica olunur." şeklinde olduğu,

..... Cumhuriyet Başsavcı Vekili, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu müfettişlerince alınan tarihli ifadesinde; "Ben yaklaşık .. sene kadar Cumhuriyet Başsavcısı olarak görev yaptım, ... günü de Mahkemesi Başsavcılığı görevine başladım. günü kamuoyuna ... operasyon veya "....." şeklinde yansıyan, Cumhuriyet savcıları ve tarafından yürütülen soruşturma ile ilgili olarak Cumhuriyet Başsavcılığı Çalışma Talimatında belirtilmesine ve savcıların tamamına tebliğ edilmesine rağmen, şahsıma bilgi verilmedi. adliyedeki çalışma odama .. :-.. :-.. :-.. gibi geldiğimde, biraz sonra Başsavcı Vekili yanıma geldi, elinde bir kısım notlar var idi. Soruşturma ile ilgili bir kısım bilgiler aktardı. Ben kendisine neden daha önce bilgi verilmediğini, bu saatten sonra verilen bilginin bir anlamı olmadığını ifade ettim. Basına yansımış olabileceğini, kendilerinin çalışma talimatı gereğince daha önceden bilgi vermeleri gerektiğini ilettim. Nitekim televizyonu açtığımda, soruşturma ile haberler televizyonda yer almaktaydı. Benim 'neden önceden bilgi vermediniz' şeklindeki soruma tatmin edici cevap vermedi. Ayrıca üç soruşturmanın da neden aynı zamanda yapıldığına da herhangi bir açıklama yapmadı. Basına sızdırılması hususunda da kendilerinin basına bilgi vermediğini belirtti. yürüttüğü soruşturma ile ilgili olarak operasyon yapıldıktan sonra bilgi vermişti, zira, bağlı büroda görevli idi. yürüttüğü soruşturma ile ilgili olarak da birkaç cümle etti ama bilgi aktarmadı. Ben daha sonra ve bilgi aldım." şeklinde beyanda bulunduğu,

Sonuç olarak; Ağır ceza mahkemesi Cumhuriyet başsavcısının, ağır ceza mahkemesinin yargı çevresinde görevli Cumhuriyet başsavcıları, Cumhuriyet başsavcı vekilleri, Cumhuriyet savcıları ile bağlı

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

2- eski Cumhuriyet hakkında; ".. /.. /.....-.. /.. /..... tarihleri arasında raporlu olduğu dönemde yurt dışına gittiği, .. /.. /..... tarihinde döndüğü, rapor bitiminden sonra .. /.. /..... tarihinde görevine başladığını bildirmiş ise de .. -.. /.. /..... günlerinde yurt dışında bulunduğu, ayrıca .. /.. /..... tarihinden itibaren ..gün izin kullanıp iznini keserek .. /.. /..... günü göreve başladığını bildirmiş ise de, .. /.. /..... tarihinde çıktığı yurt dışından .. /.. /..... günü giriş yaptığı, yine aynı şekilde .. /.. /..... tarihinden itibaren kullandığı ... günlük izin dönüşü .. /.. /..... tarihinde göreve başladığı şeklinde belirtmiş ise de, .. /.. /..... tarihinde gittiği yurt dışı seyahatinden .. /.. /..... tarihinde döndüğü, .. /.. /..... ve .. /.. /..... tarihlerinden ... gün mazeret izni kullandığı ve .. -.. /.. /..... tarihlerinde görevde olduğu belirtmiş ise de, söz konusu tarihlerde yurt dışında bulunduğu, gerçekte .. /.. /..... günü göreve başlama yapmadığı halde başlamış gibi işlem yaptırdığı" iddiası:

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun, işlem tarihinde yürürlükte bulunan, Hâkim ve savcılarının yıllık, mazeret, hastalık ve refakat ile aylıksız izinleri hakkındaki nolu genelgesine göre; hâkim ve Cumhuriyet savcılarının her türlü görevden ayrılış ve başlayış tarihlerinin derhal; ayrılış ve başlayış tarihlerinin hafta sonu veya resmî tatil günlerine rastlaması hâlinde, takip eden ilk mesai gününde UYAP yoluyla Genel Sekreterliğe bildirilmesi, iznini yurt dışında geçirecek olanların ayrı bir onaya gerek olmaksızın izin dilekçelerinde bu hususu belirtmesi gerekmektedir. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun tarihli "Hâkim ve savcılarının yıllık, mazeret, hastalık ve refakat ile aylıksız izinleri" adlı 1 no.lu Yönergesinde de aynı esaslar kabul edilmiştir.

Somut olay irdelendiğinde; düzenlenen "İşgöremezlik Belgesi"ne göre, "Kronik Sinüzit ve Nazal Septum Deviasyonu" teşhisi konan ilgilinin, tarihinden tarihine kadar istirahatli olduğu, Cumhuriyet Başsavcısı Vekili imzalı ve Cumhuriyet Başsavcılığı Bakanlık Bürosunun tarihli yazısında, Cumhuriyet Başsavcısı Vekili rahatsızlığı nedeniyle raporlu olarak tarihinde ayrıldığı görevine tarihinde başladığının belirtildiği, ancak dosyada mevcut Emniyet Genel Müdürlüğü Başkanlığı Şube Müdürlüğü İletişim Büro Amirliğinin yazısı ve firmasının tarih ve sayılı yazı ekindeki uçuş bilgilerini gösterir belge içeriğine göre ilgilinin tarihinde Havaalanından çıkış yaparak gittiği ve tarihinde Havaalanından Türkiye'ye giriş yaptığının belirtildiği, bu nedenle ilgilinin .. -.. /.. /..... günlerinde yurt dışında bulunduğu,

..... Cumhuriyet imzalı ve Cumhuriyet Başsavcılığı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Bürosunun tarihli yazısında, Cumhuriyet yıllık iznini kullanmak üzere tarihinde ayrıldığı görevine tarihinde başladığının belirtildiği, ancak Emniyet Genel Müdürlüğü Yabancılar Dairesi Başkanlığı Şube Müdürlüğü İletişim Büro Amirliğinin yazısı ve firmasının tarih ve sayılı yazı ekindeki uçuş bilgilerini gösterir belge içeriğine göre ilgilinin tarihinde çıkış yaparak gittiği ve tarihinde giriş yaptığı, tarihinde tekrar..... çıkış yaparak gittiği ve tarihinde döndüğü, bu nedenle ilgilinin göreve başladığını bildirdiği tarihte yurtdışında bulunduğu sabit olduğu,

..... Cumhuriyet imzalı ve Cumhuriyet Başsavcılığı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Bürosunun tarihli yazısında, Cumhuriyet günlük mazeret iznini kullanmak üzere tarihinde ayrıldığı görevine

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
----------------------------	--------------------------------	------------------------------

..... tarihinde başladığının belirtildiği, ancak Emniyet Genel Müdürlüğü
..... Dairesi Başkanlığı Şube Müdürlüğü yazısı ve
..... firmasının tarih ve sayılı yazı ekindeki uçuş bilgilerini gösterir
belge içeriğine göre ilgilinin tarihinde çıkış yaparak
..... gittiği ve tarihinde giriş
yaptığı, bu nedenle ilgilinin hem görevden ayrılışını hem de göreve başladığını bildirdiği tarihte
yurtdışında bulunduğu sabit olduğu,

..... Cumhuriyet..... imzalı ve Cumhuriyet
Başsavcılığı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Bürosunun tarihli yazısında,
Cumhuriyet mazereti nedeniyle tarihinden itibaren kullanılmak
üzere .. günlük mazeret izni verildiğinin ve adı geçen mazeret iznini kullanmak üzere
tarihinde görevinden ayrıldığı, Cumhuriyet imzalı ve
..... Cumhuriyet Başsavcılığı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Bürosunun tarihli
yazısında, Cumhuriyet günlük mazeret iznini kullanmak üzere
.. .. tarihinde ayrıldığı görevine tarihinde başladığının belirtildiği, keza,
Cumhuriyet imzalı ve Cumhuriyet Başsavcılığı Hâkimler ve
Savcılar Yüksek Kurulu Bürosunun tarihli yazısında, Cumhuriyet
..... mazereti nedeniyle tarihinden itibaren kullanılmak üzere .. günlük
mazeret izni verildiğinin ve adı geçen mazeret iznini kullanmak üzere tarihinde görevden
ayrıldığı, Cumhuriyet imzalı ve Cumhuriyet
Başsavcılığı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Bürosunun tarihli yazısında,
Cumhuriyet günlük mazeret iznini kullanmak üzere tarihinde
ayrıldığı görevine tarihinde başladığının belirtildiği ancak, Emniyet Genel Müdürlüğü
..... Dairesi Başkanlığı Şube Müdürlüğü
İletişim Büro Amirliğinin yazısı ve firmasının tarih ve sayılı
yazı ekindeki uçuş bilgilerini gösterir belge içeriğine göre ilgilinin tarihinde
..... çıkış yaparak gittiği ve tarihinde
..... giriş yaptığı, bu nedenle ilgilinin /.. /..... tarihlerinde
görevde olduğu belirtmiş ise de, söz konusu tarihlerde yurt dışında bulunduğu, gerçekte .. /.. /.....
günü göreve başlama yapmadığı halde başlamış gibi işlem yaptırdığının sabit olduğu, dosya
kapsamındaki bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır.

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu'nun 23 Nisan 2003 tarihli oturumunda kabul
edilerek Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun 27.06.2006 gün ve 315 sayılı kararı ile benimsenmiş
olup tüm hâkim ve savcılara genelge şeklinde duyurulan Bangalor Yargı etiği İlkeleri'nde "Doğruluk ve
Tutarlılık" konusunda; doğruluk ve tutarlılığın, yargı görevinin düzgün bir şekilde yerine getirilmesinde
esas olduğunu ilke olarak belirledikten sonra "Hâkim, meslekî davranış şekli itibariyle, makul olarak
düşünme yeteneği olan bir kişide her hangi bir serzenişe yol açmayacak hal ve tavır içinde olmalıdır.
Hâkimin hal ve davranış tarzı, yargının doğruluğuna ve tutarlılığına ilişkin inancı kuvvetlendirici nitelikte
olmalıdır" ibarelerine, "Dürüstlük" konusunda; dürüstlük ve dürüstlüğü görünüş olarak ortaya
konuluşunun, bir hâkimin tüm etkinliklerini icrada esaslı bir unsur olduğu ilke olarak belirlendikten sonra,
"Hâkim, hâkimden sâdır olan tüm etkinliklerde yakışsız ve yakışık almayan görüntüler içerisinde
olmaktan kaçınmalıdır. Kamunun sürekli denetim sujesi olarak hâkim, normal bir vatandaş tarafından
sıkıntı verici olarak görülebilecek kişisel sınırlamaları kabullenmeli ve bunlara isteyerek ve özgürce
uymalıdır. Hâkim, özellikle yargı mesleğinin onuruyla uyumlu bir tarzda davranmalıdır." ibarelerine yer
verildiği, ilgilinin göreve başlama yapmadığı halde, fazladan izin kullanmak için başlamış gibi işlem

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

yaptırması ve bunu müteaddit kez tekrarlamasının bir yargı mensubuna duyulacak güveni sarstığı, doğruluk ve dürüstlikle, etik değerlerle bağdaşmadığı şüpheden varestedir.

**3- eski Cumhuriyet Savcısı hakkında;
"...../..... sayılı soruşturma dosyasında; maddi gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için şüphelilerin lehine ve aleyhine olan bütün delilleri toplamadan, suçun işlendiğine ve mal varlıklarının bu suçlardan elde edildiğine dair kuvvetli şüphe sebebi belirlenmeden şüpheliler ile şüphelilerin iştirakinin bulunduğu şirketlerin tüm mal varlığına el konulması için mahkemeden talepte bulunduğu" iddiası:**

.. .. imzalanarak yürürlüğe giren, tarafından, onaylanarak 19.03.1954 Tarihli ve 8662 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme'ye Ek 1 numaralı protokolün 1. maddesi, mülkiyet hakkına ilişkindir. Buna göre;

"Her gerçek ve tüzel kişinin mal ve mülk dokunulmazlığına saygı gösterilmesini isteme hakkı vardır. Bir kimse, ancak kamu yararı sebebiyle ve yasada öngörülen koşullara ve uluslararası hukukun genel ilkelerine uygun olarak mal ve mülkünden yoksun bırakılabilir.

Yukarıdaki hükümler, devletlerin, mülkiyetin kamu yararına uygun olarak kullanılmasını düzenlemek veya vergilerin ya da başka katkıların veya para cezalarının ödenmesini sağlamak için gerekli gördükleri yasaları uygulama konusunda sahip oldukları hakka hâlel getirmez."

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, mülkiyet hakkının konusunu oldukça geniş yorumlamakta, belli bir "mülk" tanımı yapmamakta, taşınır ve taşınmaz mülkiyetini, patent gibi fikri mülkiyet haklarını, intifa hakkını ve alacakları bu kapsamda değerlendirmektedir. Şirketler de Sözleşme kapsamında mülkiyet hakkına sahip olduğundan şirketin portföy tazminatı (good-will), hisse senedi gibi hakları da sözleşme sisteminde mülk olarak kabul edilmektedir. Sözleşmenin uygulanmasında, bir kimsenin ihlalin mağduru olabilmesi için ihlal eylemini gerçekleştiren devletin vatandaşı olması gerekmemektedir. [İNCEOĞLU, Sibel (editör): İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa, s.496 vd.] Ek 1 no.lu protokolün 1. maddesinin üye devletlere yükümlülük mülkiyetten yoksun bırakmada yasada öngörülen koşullara ve uluslararası hukukun genel ilkelerine uyulmasıdır.

Anayasamızın mülkiyet hakkını düzenleyen 35. maddesi bu hakkı "herkes"e tanıdığından tüm gerçek ve tüzel kişiler mülkiyet hakkında sahiptirler. Anayasamızın 35. maddesine göre;

"Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir.

Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir.

Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz."

Maddenin 1. fıkrasında genel olarak hak tanınmakta; 2. ve 3. fıkralarda da sınırlama ve güvence ölçütleri gösterilmektedir. Bu sınırlama ve güvenceleri Anayasamızın 13. maddesi ışığında okumak gerekmektedir. Buna göre mülkiyet hakkı, özüne dokunmaksızın, kamu yararı amacıyla ve yasayla sınırlanabilecektir. Sınırlamalar Anayasamızın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzenine ve ölçülülük ilkesine uygun olacaktır. [İNCEOĞLU, Sibel (editör): İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa, s.526]

CMK'da düzenlenen "Elkoyma" da, mülkiyet hakkıyla doğrudan ilintili bir koruma tedbiridir. Suçun veya tehlikelerin önlenmesi amacı ile, bir eşya bir kimsenin elinden alınabileceği gibi, suçun delili olabileceği veya eşya veya kazanç müsadereesine tabi olduğu için de geçici olarak Devletin muhafazası altına alınabilir. (CMK 123/1). Birinci halde "önleme elkoyması", ikinci halde ise, "adli elkoyma" sözkonusu olur. CMK'nın 123. maddesine göre; "İspat aracı olarak yararlı görülen ya da eşya

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

veya kazanç müsaderesinin konusunu oluşturan malvarlığı değerleri, muhafaza altına alınır. Yanında bulunduran kişinin rızasıyla teslim etmediği bu tür eşyaya elkonulabilir."

Elkoymaya karar vermek yetkisi de kural olarak hâkime aittir. Anayasaya göre gecikmede tehlike bulunan hallerde özel kağıtlar ve eşya ile konuttaki eşyaya, kanunun yetkili kıldığı mercinin emriyle geçici olarak el konulabilir. Ceza Muhakemesi Kanunu bu yetkiyi hâkime vermiştir. Ancak gecikmede sakınca bulunan hallerde savcının, savcıya ulaşılmazsa kolluk amirinin yazılı emriyle el koyma işlemi yapılabilir. Elkoyma işlemi hâkim kararı olmaksızın yapılmışsa, işlem yirmi dört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulmalıdır. Hâkim, kararını, el koymadan itibaren kırk sekiz saat içinde açıklar. Aksi takdirde el koyma kararı kendiliğinden kalkar. Elkoyma bir tutanağa bağlanır. Bu tutanakta, işlemi gerçekleştiren kolluk görevlisinin açık kimliği yazılır. Öte yandan, el konulan eşyanın tam bir defteri yapılır ve bu eşya resmi mühürle mühürlenir veya bir işaret konulur. Askeri mahallerde yapılacak el koyma işlemi, savcının istem ve katılımıyla, askeri makamlarca yapılır. (CMK m. 127)

CMK'nın 128. maddesinde elkoymanın özel bir hali "Taşınmazlara, hak ve alacaklara elkoyma" kenar başlığıyla düzenlenmiştir. Maddeye göre;

"(1) Soruşturma veya kovuşturma konusu suçun işlendiğine ve bu suçlardan elde edildiğine dair somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebebi bulunan hallerde, şüpheli veya sanığa ait;

- a) Taşınmazlara,
- b) Kara, deniz veya hava ulaşım araçlarına,
- c) Banka veya diğer malî kurumlardaki her türlü hesaba,
- d) Gerçek veya tüzel kişiler nezdindeki her türlü hak ve alacaklara,
- e) Kıymetli evraka,
- f) Ortağı bulunduğu şirketteki ortaklık paylarına,
- g) Kiralık kasa mevcutlarına,
- h) Diğer malvarlığı değerlerine,

Elkonulabilir. Somut olarak belirlenen bu taşınmaz, hak, alacak ve diğer malvarlığı değerlerinin şüpheli veya sanıktan başka bir kişinin zilyetliğinde bulunması halinde dahi, elkoyma işlemi yapılabilir. (Ek cümle: 21/02/2014 – 6526 SY/m. 10) Bu madde kapsamında elkoyma kararı alınabilmesi için ilgisine göre Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu, Mali Suçları Araştırma Kurulu, Hazine Müsteşarlığı ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumundan, suçtan elde edilen değere ilişkin rapor alınır. Bu rapor en geç üç ay içinde hazırlanır. Özel sebepler zorunlu kıldığında bu süre talep üzerine iki ay daha uzatılabilir.

(2) Birinci fıkra hükmü;

- a) Türk Ceza Kanununda tanımlanan;
 1. Soykırım ve insanlığa karşı suçlar (madde 76, 77, 78),
 2. Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti (madde 79, 80),
 3. Hırsızlık (madde 141, 142),
 4. Yağma (madde 148, 149),
 5. Güveni kötüye kullanma (madde 155),
 6. Dolandırıcılık (madde 157, 158),
 7. Hileli iflas (madde 161),
 8. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188),
 9. Parada sahtecilik (madde 197),

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------	-------------------------	-----------------------------------

10. (Mülga: 21/02/2014 – 6526 SY/m. 10)
11. İhaleye fesat karıştırma (madde 235),
12. Edimin ifasına fesat karıştırma (madde 236),
13. Zimmet (madde 247),
14. İrtikap (madde 250)
15. Rüşvet (madde 252),
16. Devletin Güvenliğine Karşı Suçlar (madde 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308),
17. (Değişik: 02/12/2014-6572 SY/m. 41) Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar (madde 309, 311, 312, 313, 314, 315, 316),
18. Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (madde 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337) suçları.
 - b) Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (madde 12) suçları,
 - c) Bankalar Kanununun 22 nci maddesinin (3) ve (4) numaralı fıkralarında tanımlanan zimmet suçu,
 - d) Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan ve hapis cezasını gerektiren suçlar,
 - e) Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 68 ve 74 üncü maddelerinde tanımlanan suçlar,
Hakkında uygulanır.
- (3) Taşınmaza elkonulması kararı, tapu kütüğüne şerh verilmek suretiyle icra edilir.
- (4) Kara, deniz ve hava ulaşım araçları hakkında verilen elkoyma kararı, bu araçların kayıtlı bulunduğu sicile şerh verilmek suretiyle icra olunur.
- (5) Banka veya diğer malî kurumlardaki her türlü hesaba elkonulması kararı, teknik iletişim araçlarıyla ilgili banka veya malî kuruma derhâl bildirilerek icra olunur. Söz konusu karar, ilgili banka veya malî kuruma ayrıca tebliğ edilir. Elkoyma kararı alındıktan sonra, hesaplar üzerinde yapılan bu kararı etkisiz kılmaya yönelik işlemler geçersizdir.
- (6) Şirketteki ortaklık paylarına elkoyma kararı, ilgili şirket yönetimine ve şirketin kayıtlı bulunduğu ticaret sicili müdürlüğüne teknik iletişim araçlarıyla derhâl bildirilerek icra olunur. Söz konusu karar, ilgili şirkete ve ticaret sicili müdürlüğüne ayrıca tebliğ edilir.
- (7) Hak ve alacaklara elkoyma kararı, ilgili gerçek veya tüzel kişiye teknik iletişim araçlarıyla derhâl bildirilerek icra olunur. Söz konusu karar, ilgili gerçek veya tüzel kişiye ayrıca tebliğ edilir.
- (8) Bu madde hükmüne göre alınan elkoyma kararının gereklerine aykırı hareket edilmesi halinde, Türk Ceza Kanununun "Muhafaza görevini kötüye kullanma" başlıklı 289 uncu maddesi hükümleri uygulanır.
- (9) (Değişik: 21/02/2014 – 6526 SY/m. 10) Bu madde hükmüne göre elkoymaya ağır ceza mahkemesince oy birliğiyle karar verilir. İtiraz üzerine bu tedbire karar verilebilmesi için de oy birliği aranır."

Taşınmazlara, hak ve alacaklara el koyma konusu daha önce 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanunu'nda düzenlenmişti. CMK'nın 128. maddesindeki düzenlemeyle bu koruma tedbirinin uygulanacağı suçlar katalog olarak sayılmıştır. Buna göre, sadece maddede belirtilen ve tahdidi olarak sayılan suçların işlendiğine ve bu suçlardan elde edildiğine dair somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebebi bulunan hallerde, şüpheli veya sanığa ait olması koşuluyla taşınmazlara; kara, deniz veya

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

hava ulaşım araçlarına; banka veya diğer malî kurumlardaki her türlü hesaba; gerçek veya tüzel kişiler nezdindeki her türlü hak ve alacaklara; kıymetli evraka, ortağı bulunduğu şirketteki ortaklık paylarına; kiralık kasa mevcutlarına ve diğer malvarlığı değerlerine elkonulabileceği hükme bağlanmıştır.

Madde metninden de anlaşılacağı üzere bu tedbire başvurulabilmesi için; soruşturma veya kovuşturma konusu suçun işlendiğine dair kuvvetli şüphe sebebinin bulunması ve malvarlığının da bu suçlardan elde edildiğine dair somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebebinin bulunması "olmazsa olmaz" şart niteliğindedir. Şüphe; zihnin çeşitli alternatifler arasında seçme yapma konusunda tereddüt etmesi, hangi seçeneğin doğru olduğunu kestirememesi halidir. Basit şüphe; fiilin suç olduğu ve soruşturulabilir nitelik arz etmesi halidir. Yeterli şüphe; eldeki delillere göre yapılacak muhakeme sonunda sanığın mahkûm olması ihtimalinin beraat etme ihtimaline göre daha kuvvetli olması halidir. Kuvvetli şüphe; mevcut delillere göre yapılacak muhakeme sonunda mahkûm olma ihtimalinin kuvvetle muhtemel olması halidir. [ÇOLAK, Haluk ve TAŞKIN, Mustafa: a.g.e., s.447] Kuvvetli şüphe sebepleri ise, basit bir başlangıç şüphesinden daha yoğun ama yeterli ya da kuvvetli şüphe derecesine ulaşması zorunluluğu bulunmayan şüpheyi ifade eder. [ÖZBEK, Veli Özer: a.g.e., s. 424] Bir başka tanımlamayla kuvvetli şüphe sebepleri ile kastedilen; somut, elle tutulur, olaylara dayanan (kuvvetli) belirtilerin mevcut bulunmasıdır. [ŞEN, Ersan (2011) Türk Hukuku'nda Telefon Dinleme, Gizli Soruşturmacı, X Muhbir (5. Baskı), Ankara, Seçkin, s.101] Kanunkoyucu, CMK'nın 170/2. maddesinde, kamu davasının açılması için "yeterli şüphe" kriterini koymuşken, mülkiyet hakkına doğrudan müdahale niteliği taşıyan CMK'nın 128. maddesindeki tedbire başvurulabilmesi için şüpheli yönünden daha ileri bir koruma öngörmüş ve şüphe yoğunluğu olarak "kuvvetli şüphe sebepleri" kriterini öngörmüştür. Madde uygulamasında dikkat edilmesi gerekli bir diğer husus, taşınmaz, hak ve alacaklara ancak şüpheli veya sanığa ait olmaları halinde el konulabileceğidir. Fakat taşınmaz, hak, alacak veya diğer malvarlığı değerlerinin şüpheli veya sanıktan başka bir kişinin zilyetliğinde bulunması elkoymaya engel teşkil etmeyecektir.

Öte yandan, her ne kadar, tüzel kişilerin kendilerine özgü bazı haklara sahip olabilmeleri ve bazı borçları yüklenebilmeleri çerçevesinde, özel hukuk açısından hak ve fiil ehliyetlerine sahip oldukları söylenebilirse de, bu durum onların ceza hukukundaki suç failliği ve ceza sorumluluk için aranan kusur ve hareket yeteneklerine de sahip oldukları anlamına gelmemektedir. Tüzel kişinin karar organlarının iradesini tüzel kişinin kendi iradesi olarak algılamak, sadece özel hukuk gerekleri açısından doğru sayılabilir. Ancak, suçlu kişiliğinin son derece önem taşıdığı, ceza normunu ihlal iradesinin varlığı halinde, kişiye son derece ağır müeyyidelerin uygulandığı, bireyin özgürlüğünden mahrum edildiği ve kişinin toplumda ceza mahkûmiyetinin olumsuz sosyolojik etkilerine maruz kaldığı ceza hukuku alanında, bir kişinin iradesini bir başka kişiye izafe etmek ve varsayıma dayanılarak, bu irade yüzünden, söz konusu tüzel kişiyi ceza müeyyidesine tabi tutmak, ceza hukukunun dayandığı bütün varsayımların reddedilmesi anlamına gelecektir. Oysa böyle bir sonucun kabul edilebilir bir tarafı yoktur. Çünkü ceza hukuku bakımından, suçun maddi unsurunu oluşturan fiil, mutlaka bir insan davranışı olmalıdır. Bu durumda, fiilin tüzel kişinin organları tarafından işlenmesine rağmen, tüzel kişinin de bu fiilden sorumlu tutulması, açıkça başkasının fiilinden dolayı sorumluluğun kabul edilmesi anlamına gelecektir. Böyle bir düzenleme ise, Anayasanın 38'inci maddesinin altıncı fıkrasına açıkça aykırı düşecektir. Yeni TCK sisteminde tüzel kişi hakkında, işlenen bir suç sebebiyle ceza yaptırımını uygulanamamaktadır. Diğer yandan, bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenen bir suç sebebiyle, niteliği ve amacı farklı olduğu için, tüzel kişiye de idari para cezası verilebilecektir. Diğer yandan, Anayasanın konuyla ilgili maddesinde değişiklik yapılmadığı sürece, tüzel kişilerin ceza sorumluluğundan bahsetmek mümkün olmamaktadır. TCK'nın 20. maddesindeki düzenleme ile Anayasanın Suç ve Cezalara İlişkin Esaslar başlıklı 38. maddesi düzenlemeye göre, ceza sorumluluğu şahsi olduğundan, tüzel kişiler hakkında ceza yaptırımının tatbiki mümkün değildir. [ASLAN, M. Yasin: Türk Hukukunda Tüzel Kişilerin Ceza Sorumluluğu, Ankara

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------	-------------------------	-----------------------------------

Barosu Dergisi, Yıl:68, Sayı: 2010/2, s.244-245]

TCK'nın 20/2. maddesindeki "Tüzel kişiler hakkında ceza yaptırımını uygulanamaz. Ancak, suç dolayısıyla kanunda öngörülen güvenlik tedbiri niteliğindeki yaptırımlar saklıdır." şeklindeki hüküm ve tüzel kişiler hakkında güvenlik tedbirlerinin düzenleyen TCK'nın 60. maddesindeki;

"(1) Bir kamu kurumunun verdiği izne dayalı olarak faaliyette bulunan özel hukuk tüzel kişisinin organ veya temsilcilerinin iştirakiyle ve bu iznin verdiği yetkinin kötüye kullanılması suretiyle tüzel kişi yararına işlenen kasıtlı suçlardan mahkûmiyet halinde, iznin iptaline karar verilir. (2) Müsadere hükümleri, yararına işlenen suçlarda özel hukuk tüzel kişileri hakkında da uygulanır.

(3) Yukarıdaki fıkralar hükümlerinin uygulanmasının işlenen fiile nazaran daha ağır sonuçlar ortaya çıkarabileceği durumlarda, hâkim bu tedbirlere hükmetmeyebilir.

(4) Bu madde hükümleri kanunun ayrıca belirttiği hallerde uygulanır." şeklindeki düzenleme birlikte değerlendirildiğinde, tüzel kişiler hakkında sadece güvenlik tedbirlerinin uygulanması mümkündür.

Tüzel kişiler hakkında uygulanabilecek güvenlik tedbirlerinin nelerden ibaret olduğu TCK'nın 60. maddesinde sayılmıştır. Bu tedbirlerden birisi de müsadereyi. Ancak, müsadereye karar verebilmek için birtakım şartların bir arada bulunması gerekir. Bunlar;

a) Faaliyette bulunan bir özel hukuk tüzel kişiliği bulunmalıdır,

b) Faaliyet özel hukuk tüzel kişi yararına işlenmelidir,

c) TCK'nın 54. maddesinde yazılı müsadereye ilişkin yasal koşulların da gerçekleşmesi gerekir. Bu şartlardan birisi "kasti bir suçun işlenmesi" diğeri de "Orantılılık" ilkesidir. Özel hukuk tüzel kişiliği faaliyeti sonucu elde ettiği haksız kazancın müsadereye gerekebilir. Ancak tüzel kişi tarafından işlenen suçun kasti bir suç olması ve işlenen suç nedeniyle oluşan tehlikelilikle orantılı olarak müsadereye karar verilmesi gerekir. Özel hukuk tüzel kişiliğinin istihdam edici fonksiyonu göz önüne alınarak, tüzel kişiliği iflasın eşğine getirecek ya da ekonomik anlamda mahvına neden olacak orantısızlık halinde fayda ve yarar dengesinin göz önünde tutulması gerekecektir.

Tüzel kişilerin fiil ehliyetleri bulunmadığı için, kusur ehliyetleri de bulunmamaktadır. Çünkü, kusur ehliyetine sahip olabilmek için, önce fiil ehliyetine sahip olmak gerekir. Haksızlık olarak nitelendirilebilen bir fiil dolayısıyla, bu fiil failinin muaheze edilmesi gerektiği konusundaki yargıyı ifade eden kusurun, bir tüzel kişiye atfı hiçbir surette mümkün değildir. Bu nedenlerle. Anayasanın 38. ve TCK'nın 20. maddesi gereğince tüzel kişilerin cezai sorumluluğu yoksa da, haklarında güvenlik tedbirlerinin uygulanması mümkündür. Bu güvenlik tedbirleri ise, faaliyet izninin iptali ve müsadereyi. [CERTEL, Abdulkadir: Müsadere, Ankara 2008, Seçkin, s.34-35] Ancak, burada dikkat edilmesi gereken önemli bir husus, CMK'nın 128. maddesindeki düzenleme ile 133. maddesindeki düzenlemenin karıştırılmaması gerekliliğidir. CMK'nın 133. maddesine göre;

"(1) Suçun bir şirketin faaliyeti çerçevesinde işlenmekte olduğu hususunda kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve maddi gerçeğin ortaya çıkarılabilmesi için gerekli olması halinde; soruşturma ve kovuşturma sürecinde, hâkim veya mahkeme, şirket işlerinin yürütülmesiyle ilgili olarak kayyım atayabilir. Atama kararında, yönetim organının karar ve işlemlerinin geçerliliğinin kayyımın onayına bağlı kılındığı veya yönetim organının yetkilerinin tümüyle kayyımına verildiği açıkça belirtilir. Kayyım tayinine ilişkin karar, ticaret sicili gazetesinde ve diğer uygun vasıtalarla ilan olunur.

(2) Hâkim veya mahkemenin kayyım hakkında takdir etmiş bulunduğu ücret, şirket bütçesinden karşılanır. Ancak, soruşturma veya kovuşturma konusu suçtan dolayı kovuşturmaya yer olmadığı veya beraat kararının verilmesi halinde; ücret olarak şirket bütçesinden ödenen paranın tamamı, kanunî faiziyle birlikte Devlet Hazinesinden karşılanır.

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

(3) İlgililer, atanan kayyımın işlemlerine karşı, görevli mahkemeye 22.11.2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu ve 29.6.1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre başvurabilirler.

(4) Bu madde hükümleri ancak aşağıda sayılan suçlarla ilgili olarak uygulanabilir.

a) Türk Ceza Kanununda yer alan,

1. Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti (madde 79, 80),

2. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188),

3. Parada sahtecilik (madde 197),

4. Fuhuş (madde 227),

5. Kumar oynanması için yer ve imkân sağlama (madde 228),

6. Zimmet (madde 247),

7. Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama (madde 282),

8. Silahlı örgüt (madde 314) veya bu örgütlere silah sağlama (madde 315),

9. Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (madde 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337),

Suçları,

b) Ateşli Silahlar ve Bıçaklar İle Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (madde 12) suçları,

c) Bankalar Kanununun 22 nci maddesinin (3) ve (4) numaralı fıkralarında tanımlanan zimmet suçu,

d) Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan ve hapis cezasını gerektiren suçlar,

e) Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 68 ve 74 üncü maddelerinde tanımlanan suçlar.

Şirket yönetimi için kayyım tayininde, soruşturma veya kovuşturma konusu suç şirketin faaliyeti çerçevesinde işlenmekte olup, tedbir şirketin tamamını etkilemektedir. Bir başka ifadeyle, şirket hisselerinin belli bir bölümü için değil, tamamı için kayyım tayin edilmektedir. Söz konusu tedbir, şirket hissedarlarından birinin işlediği bir suç ile ilgili olarak sadece onun hissesine elkoymadan (CMK 128/1.md.) farklılık arz eder. [PARLAR, Ali ve HATİPOĞLU, Muzaffer: 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu Yorumu ve İlgili Mevzuat, Ankara 2008, s.527]

Somut olay irdelendiğinde; Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başmüfettişi tarafından düzenlenen tarihli "....."nda, tutuklama kararı sonrasında; bankalar yeminli murakıbyı tarafından tanzim edilen .. . tarihli ... sayfadan ibaret raporun aynı gün Cumhuriyet Savcısı tutanakla teslim edilmesi; bilirkişi tarihli raporda şüpheliler,, ele geçen - içeriğinde yapılan incelemeye ilişkin .. klasörden ibaret rapor ibraz etmesi; şüpheliler ve isimli şahıslara ait ofiste ele geçen bilgisayar ait diskin .. . tarihli mahkeme kararı ile inceleme yapılmak üzere bilirkişiye teslim edilmesi ve adli bilişim uzmanı tarafından tanzim edilen raporun .. . tarihinde Cumhuriyet savcılığına .. klasör halinde sunulması;..... isimli şahsa ait ofiste ele geçen bilgisayar diskindeki bilgilere ilişkin olarak bilirkişi tarafından tanzim edilen .. . tarihli ve .. klasörden oluşan raporun sunulması; isimli şahsa ait ofiste ele geçen bilgisayar diskindeki bilgilere ilişkin olarak bilirkişi tarafından tanzim edilen .. . tarihli ve ... klasörden oluşan raporun sunulması;

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

..... tanzim edilen tarihli ve .. klasörden oluşan rapor ve eklerinin tarihinde dosyaya sunulması; şirketine ait tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide olmayan finansal tablolar ve bağımsız denetim raporunun tarihinde .. klasör halinde dosyaya sunulması; telefon görüşmelerine ilişkin tapelerin karşılaştırma için gönderildiğinin belirlenmesi üzerine,- ve arasında geçen konuşmalara ilişkin tape kayıtlarının ilgili yerden Cumhuriyet savcılığı vasıtasıyla istenilmesi; yazılan bir kısım müzekkere cevaplarının henüz dönmediğinin belirlenmesi gibi eksikliklerin bulunması,

Cumhuriyet Başsavcısı tarafından daha sonra aynı soruşturma dosyasında görevlendirilen Cumhuriyet savcısı ile beyanlarında; soruşturma dosyasında tereddüt duydukları hususları ilgiliye sorduklarında tatmin edici cevaplar veremediğini, zaman zaman da emniyet görevlilerinden de yardım aldığını, bazı şüpheliler hakkında dosyada delil bulunmadığını belirtmelerine karşın ilgilinin, o kişi ya da kişilerin de tutuklamaya sevk edilmesi gerektiğini söylediğini ifade etmeleri,

Yargıtay .. Ceza Dairesi'nin gün,/..... Esas ve/..... Karar sayılı kararı, Yargıtay .. Ceza Dairesi'nin gün,/..... Esas ve/..... Karar sayılı kararı, Yargıtay Ceza Dairesi'nin gün,/..... Esas ve/..... Karar sayılı kararı, Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun gün,/..-..... Esas ve/..... Karar sayılı kararı ... gibi bir çok kararında bahsedildiği üzere, iletişimin denetlenmesi tedbirleri sonucunda alınan kayıt ve tutanakların tek başına yeterli kanıt oluşturmayacağı ve bunların yan kanıtlarla desteklenmesi gerektiği gerçeği,

Yapılan soruşturma sonucunda tüm şüpheliler hakkında Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Karar verilen Cumhuriyet Başsavcılığı'nın/..... soruşturma no.lu dosyasındaki karar içeriği de nazara alındığında; soruşturma dosyasında yeterince araştırma ve inceleme yapılmadığı, lehe ve aleyhe deliller toplanmadan, masumiyet karinesi de çiğnenerek bazı koruma tedbirlerine başvurulduğu, soruşturma veya kovuşturma konusu suçun işlendiğine dair kuvvetli şüphe sebebinin bulunması ve malvarlığının da bu suçlardan elde edildiğine dair somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebebinin bulunması, taşınmaz, hak ve alacaklara elkoyma için "olmazsa olmaz" şart niteliğinde olmasına karşın soruşturma dosyasında bu değerlendirmenin yapılacağı delillerin bulunmadığı, bir an için bu koşulların gerçekleştiği varsayılsa dahi, CMK'nın 128. maddesindeki düzenleme uyarınca tüzel kişilik olan şirketin malvarlığına elkoymanın mümkün olmadığı, maddenin cevaz verdiği hususun sadece soruşturma konusu suçları işlediğine ve geliri bu suçlardan elde ettiğine dair somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebepleri bulunan şirket yöneticisi veya ortağının şirketteki ortaklık payına elkonması olduğu, ortaklık payı ile şirket mallarının tamamen ayrı kavramlar olduğu, ortaklık payının ortakların mülkiyetinde; şirket mallarının ise şirket tüzel kişiliğine ait olduğu, yüzlerce hatta halka açık anonim şirketlerde yüzbinlerce hissedarı bulunabilen anonim şirketlerin tüm malvarlığına el konmasının mümkün olmadığı, aksine bir kabulün cezaların şahsiliği ilkesine aykırı olacağı, suçun bir şirketin faaliyeti çerçevesinde işlenmekte olduğu kanaatinin hasıl olması durumunda CMK'nın 133. maddesinde düzenlenen "Şirket yönetimi için kayyım tayini" tedbirine başvurulabileceği, anılan hükmün uygulanma şartlarının da farklı olduğu, belirtilen hususların, savunmasında uluslararası belgelere değinen ve bu belgelerde belirtilen ilkeleri özümsemiş, tarafsız ve bağımsız olduğu iddiasında bulunan, birinci bölgede mesleğini icra eden, siyasi ve ideolojik bir saik ya da dürtüyle değil, kendi özgür iradesiyle hareket eden objektif bir Cumhuriyet savcısı tarafından bilinmemesinin, bu konuda hukuki hataya düşüldüğünden söz etmenin iyiniyetle bağdaştırılmasının mümkün olmadığı, dosya kapsamındaki delillerle sabittir.

4- eski Cumhuriyet Savcısı hakkında; CMK'nın 135.

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No	Karar No	Karar Tarihi
....../../.....

maddesinin 2. fıkrasında yer alan “Şüpheli veya sanığın tanıklıktan çekinebilecek kişilerle arasındaki iletişimi kayda alınmaz. Kayda alma gerçekleşikten sonra bu durumun anlaşılması hâlinde, alınan kayıtlar derhal yok edilir.” hükmüne aykırı olarak/..... sayılı soruşturma dosyasında şüpheli ile şüpheli o tarihte olan ile yaptığı telefon görüşmelerinin uzun süre dinlenip kayda alınmasına, tape yapılmasına müsaade ettiği ve bu görüşmeleri soruşturmada dikkate aldığı, yok etmeyip dosyada muhafaza ettiği" iddiası:

(Not: 21/02/2014 tarih ve 6526 sayılı yasayla, CMK'nın 135. maddesine 2. fıkra olarak yeni bir fıkra eklenmiş ve diğer fıkra numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir. Bu nedenle savunmalarda ve soruşturma maddelerinde geçen "CMK'nın 135. maddesinin 2. fıkrası" ibarelerinin, "CMK'nın 135. maddesinin 3. fıkrası" şeklinde anlaşılması gerekir.)

Temel hak ve hürriyetlerden biri olan haberleşme hürriyeti ve gizliliği Anayasa ile güvence altına alınmıştır. Haberleşme hürriyeti de, Anayasada belirtilen diğer hak ve hürriyetler gibi bazı sınırlandırmalara tabi olup mutlak ve sınırsız bir hak niteliğinde değildir. Nitekim, Türkiye'nin de taraf olduğu İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerinin Korunmasına İlişkin Sözleşmenin 8. maddesi ile haberleşme özgürlüğü bir hak olarak güvence altına alınmakla birlikte, devletlerin kendi egemenlik alanları içinde kişilerin haberleşme özgürlüğüne dokunamamasının kesin ve sınırsız olmadığına önemle vurgu yapılmıştır. Devletler, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) tarafından genel hatları belirtilen ölçüler içerisinde özel hayatın ve haberleşme hürriyetinin gizliliğine dokunabilme hak ve yetkisine sahiptir. [GELERİ, Aytekin: Türkiye'de İletişimin denetlenmesi (SDE Analiz), Stratejik Düşünce Enstitüsü, Ankara, Temmuz 2010, s.5]

Anayasamızın 90. maddesi uyarınca, haklarında Anayasaya aykırılık iddiasıyla Anayasa Mahkemesi'ne başvurulamaması ve kanunlarla çatışması durumunda kanunlara nazaran öncelikle uygulanma imkânı bulması sebebiyle normlar hiyerarşisindeki sıralamada Anayasa ile Kanunlar arasında yer alan milletlerarası antlaşmalardan biri olan AİHS, 04.11.1950'de Avrupa Konseyi üyesi 15 ülke tarafından imzalanarak 03.09.1953'de yürürlüğe girmiş; Türkiye de Sözleşmeyi 10.03.1954 tarih ve 6366 sayılı yasa ile onaylamış, Sözleşme, 19.03.1954 Tarih ve 8662 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Sözleşmenin “Özel Yaşama, Aile Yaşamına ve Haberleşmeye Saygı Hakkı” başlıklı 8. maddesinin ilk paragrafı ile güvence altına alınan haberleşme hürriyetinin sınırları ikinci paragrafta düzenlenmiş ve hakkın sınırlanması bakımından ulusal makamlara oldukça geniş bir takdir yetkisi verilmiştir. Maddeye göre;

“1. Herkes özel ve aile hayatına, konutuna ve haberleşmesine saygı gösterilmesi hakkına sahiptir.

2. Bu hakkın kullanılmasına bir kamu otoritesinin müdahalesi, ancak ulusal güvenlik, kamu emniyeti, ülkenin ekonomik refahı, dirlik ve düzenin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması için, demokratik bir toplumda, zorunlu olan ölçüde ve yasayla öngörülmüş olmak koşuluyla söz konusu olabilir.”

Haberleşme hürriyetinin hangi hallerde sınırlandırılabilirliği sözleşmenin 8/2. maddesinde belirtilmiş olup aynı fıkroda bu temel hak hürriyetin, demokratik bir toplumda gerekli zorunlu olmak şartıyla, orantılılık ilkesine riayet edilerek ve “Kanunla” sınırlandırılabilirliği ifade edilmiştir. AİHM, iletişimin resmi makamlarca dinlenmesi ve tespit edilmesinin keyfiliklere yol açmayacak şekilde bir düzenlemeye tabi tutulmamışsa, meşru amaçlara yönelik olsa bile 8. maddenin ihlali sayılacağını kabul etmiştir. [GÖZÜBÜYÜK, Şeref ve GÖLCÜKLÜ, Feyyaz: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uygulaması, Ankara, 2003, s.342; ÇOLAK, Haluk ve TAŞKIN, Mustafa: Açıklamalı-Karşılaştırmalı-Uygulamalı Ceza Muhakemesi Kanunu, Ankara, 2005, s.439]1982 Anayasası'nda haberleşme hürriyeti,

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

aynı başlık altında 22. maddede düzenlemiş, ilk fıkrada herkesin, haberleşme hürriyetine sahip olduğu ve haberleşmenin gizliliğinin esas olduğu belirtildikten sonra AİHS'deki düzenlemeye paralel olarak ikinci fıkrada bu özgürlüğün hangi hallerde sınırlandırılabilirliği hüküm altına alınmıştır. Anayasanın 22/2. maddesine göre; "Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olmak" ve usulüne göre verilmiş hâkim kararı alındıktan sonra, yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmak koşuluyla, haberleşme engellenebilecek veya gizliliği ihlal edilebilecektir.

Telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin denetlenmesi, araya bir vasıta sokulmak suretiyle gerçekleştirilen her türlü haberleşmenin gizlice dinlenmesi, buradan elde edilen bilgilerin kaydedilmesi ve değerlendirilmesini kapsamına almaktadır. [ÖZTÜRK, Bahri/TEZCAN, Durmuş/ERDEM, Mustafa Ruhan/SIRMA, Özge/SAYGILAR, Yasemin F. ve ALAN, Esra: Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku Ders Kitabı (3. Baskı), Ankara, 2010, s.466] Ülkemizde 1999 yılına kadarki dönemde iletişimin denetlenmesi tedbirini açık bir şekilde düzenleyen herhangi bir kanun ya da bu konuya ilişkin hüküm bulunmamaktaydı. Türk hukuk sisteminde, iletişimin denetlenmesi yoluyla delil elde edilmesi konusunda ilk açık düzenlemeye 30.07.1999 tarihinde kabul edilen ancak daha sonra 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un 18/1-d maddesi ile ilga edilen 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanunu (ÇASÖMK)'nda yer verilmiştir. Ancak bu kanunda da adli ve önleyici amaçlı iletişimin denetlenmesi ayrımı yeterli ve açık şekilde belirtilmemiştir ve 4422 Sayılı yasa sadece çıkar amaçlı suç örgütleriyle mücadele amacıyla çıkartılmış olup diğer suçların önlenmesine ilişkin uygulama alanı oldukça sınırlıydı. Bu kanunda düzenlenen gizli soruşturma tedbirleri; iletişimin dinlenmesi veya tespiti (.....), gizli izleme (.....), kayıt ve verilerin incelenmesi (.....) ve gizli görevli kullanılması (.....) tedbirleri idi. 04.12.2004 tarihinde kabul edilen ve 01.06.2005 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu, adli amaçlı iletişimin denetlenmesine ilişkin esasları ihtiva eden temel kanun niteliğindedir. CMK, sadece suç işlendikten sonra yapılan, adli amaçlı tedbirleri düzenlemektedir. Oysa istihbarat teşkilatları tarafından yürütülen faaliyetler; kuruluş yasalarında yer alan görevleri kapsamında ulusal güvenliğin sağlanması amacıyla, demokratik hukuk devletine yönelik tehdit unsurlarına ilişkin olarak düzenli ve sistemli bilgi toplama ve değerlendirmeye yöneliktir. Söz konusu istihbarat ihtiyacının sağlanması amacıyla, iletişime yapılan müdahalenin yasal dayanakları ile yeterli şüphe sonucunda suça ilişkin delillerin yasalara uygun olarak toplanmasına ilişkin adli kolluk tarafından yapılan müdahalenin çalışma yöntemleri, yasal dayanağı ve hedeflerindeki farklılık gözetildiğinde, ayrı bir mevzuatla düzenlenmesi ihtiyacı doğmuştur. Bu çerçevede, Anayasa'nın 13. ve 22. maddeleri doğrultusunda 03.07.2005 tarih ve 5397 sayılı Kanun'la, 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu'nda, 2937 Sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Millî İstihbarat Teşkilatı Kanunu ile 2803 sayılı Jandarma Teşkilatı, Görev ve Yetkileri Kanunu'nda yapılan değişikliklerle önleme amaçlı dinleme, tespit ve kayda almaya ilişkin düzenlemeler getirilmiş; adli veya önleyici amaçlara istinaden telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin tek merkezden denetlenmesine ilişkin yasal düzenleme yapılarak, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (Telekomünikasyon Kurumu) bünyesinde Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı (TİB) kurulmuştur. Başkanlık, 23.07.2006 tarihinden itibaren ilgili mevzuatın öngördüğü şekilde telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin tespit edilmesi, dinlenmesi, kayda alınması ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi işlemlerinin hukuka uygun bir şekilde yürütülmesinin sağlanması görevini ifa etmektedir. TİB'in kurulması, yukarıda bahsedilen mevzuat ve uygulama dağınıklığının ortaya çıkardığı iletişimin denetlenmesi ile ilgili yetkilerin kötüye kullanılmasını önleme konusunda önemli bir adım oluşturmuş, bu faaliyetlerin tamamı tek bir merkezden yürütülmeye başlanmış ve iletişimin denetlenmesi işlemlerinin hukuka uygunluğunun denetlenebilmesinin de yolu açılmıştır. [Devlet

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

Denetleme Kurulu (2010): “Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı’nın 2006, 2007 ve 2008 Yılları Faaliyet ve İşlemlerinin denetlenmesi” (No: 2010/3), s.332]

İletişimin denetlenmesi; kişiler arasında cereyan eden telefon konuşmalarının dinlenmesi veya sinyalleri, yazıları, resimleri, görüntü veya sesleri veya diğer nitelikteki bilgileri kablo radyo veya diğer elektro manyetik sistemlerle veya tek yönlü sistemlerle alan ve ileten araçlara girilerek bilgi elde edilmesi ve bu bilgilerin değerlendirilmesini içermektedir. [ŞAHİN, Cumhuriyet: Ceza Muhakemesi Hukuku I, Ankara, 2009, s. 266] Telekomünikasyon yoluyla yapılan adli amaçlı iletişimin denetlenmesi tedbiri 5271 sayılı CMK'nın 135 ilâ 138. maddelerinde düzenlenmiş olup, 135. maddede iletişimin tespiti, dinlenmesi, kayda alınması, sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi ve mobil telefonun yerini tespit amacıyla denetlemeye alınması olmak üzere beş ayrı tedbire yer verilmiş, tedbirlerin yerine getirilme şartları ve usulü düzenlenmiş, verilecek kararların içeriği ve uygulama süresine ilişkin olarak düzenleme yapılmıştır. CMK'nın 136. maddesinde, iletişimin denetlenmesi tedbirlerinin uygulanmasına ilişkin olarak şüpheli veya sanık müdafii için öngörülen istisnalar belirtilmiş, 137. maddede telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması kararlarının icra tarzı, kayda alınan iletişim içeriklerinin yazıya dökülmesi, işlemlere son verilmesi ve iletişim içeriğine ilişkin kayıtların yok edilmesi ile ilgililere bilgi verilmesi konuları düzenlenmiş, 138. maddede ise tesadüfen elde edilen deliller konusu düzenlenmiştir. Kanunda öngörülen şartlara riayet edilmeden verilen ve uygulanan tedbir kararı sonrasında elde edilen deliller Anayasanın 38/6. maddesi uyarınca delil olarak kabul edilemeyecek ve hükme esas alınamayacaktır.

CMK'nın 135. maddesinde iletişimin dinlenmesi, kayda alınması ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi tedbirleri daha sıkı şartlara tabi tutulmuş ve bu tedbirlere başvurulabilmesi bakımından "katalog suç" sınırlaması öngörülmüştür. CMK'nın 135/1. maddesinde öngörülen şartlar gerçekleşmeden bu üç tedbire başvurulabilmesi mümkün olmadığı gibi, CMK'nın 135/8. maddesinde düzenlenen ve tahdidi olarak sayılan suçlar dışında bir suç nedeniyle iletişimin dinlenmesi, kayda alınması ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi tedbirine başvurulabilmesi mümkün değildir.

İletişimin dinlenmesi ve kayda alınması, 14.02.2007 tarih ve 26434 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ceza Muhakemesi Kanunu'nda Öngörülen Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi Gizli Soruşturmacı ve Teknik Araçlarla İzleme Tedbirlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelikte; “Telekomünikasyon yoluyla gerçekleştirilmekte olan konuşmaların dinlenmesi ve kayda alınması ile diğer her türlü iletişimin uygun teknik araçlarla dinlenmesi ve kayda alınmasına yönelik işlemler” olarak tanımlanmıştır. (m. 4/1-e) İletişimin dinlenmesi, telli veya telsiz telefonla ya da internet üzerinden yapılan konuşmaların duyulması; iletişimin kayda alınması ise, telli veya telsiz telefonla ya da internet üzerinden yapılan konuşmalardaki ses veya görüntülerin veya elektronik posta yoluyla yapılan iletişimin içeriğinin daha sonrada dinlemeye veya izlemeye elverişli şekilde kayda alınmasıdır. [ÇOLAK, Haluk ve TAŞKIN, Mustafa: a.g.e., s.444] İletişimin dinlenmesi, iletişimin kayda alınması işleminden ayrı olarak düzenleme konusu yapıldığından iletişimin dinlenmesi işleminde, sadece dinleme ile yetinilecek, herhangi bir kayıt yapılmayacaktır. Ancak Yönetmelikte dinleme ve kayda alma kavramları ayrı ayrı tanımlanmayarak “iletişimin dinlenmesi ve kayda alınması” başlığı altında birlikte tanımlanmış, bu da iletişimin kaydı yapılmaksızın sadece iletişimin dinlenmesi yönteminin tek başına varlığını kuşku hale getirmektedir. [BIÇAK, Vahit: Suç Muhakemesi Hukuku, 1. Baskı, Ankara, 2010, s. 575]

İletişimin Dinlenmesi ve Kayda Alınması Tedbirlerinin Uygulanma Şartları Şunlardır:

a - Ceza Soruşturmasının Başlamış Olması:

Adli amaçlı iletişimin denetlenmesi kararı verilmesinin ilk koşulu, belli bir şüpheli hakkında bir suç nedeniyle CMK'nın 160/1. maddesi uyarınca ceza soruşturmasının başlamış olmasıdır.

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

[KUNTER, Nurullah/YENİSEY, Feridun ve NUHOĞLU, Ayşe: a.g.e., s.801] Bu tedbirlere, katalog suçlarla ilgili olarak delil etme gayesiyle başvurulabilir, başka amaçlarla başvurulabilmesi mümkün değildir. Amaca bağlılık ilkesi gereği, bu tedbirlerin uygulanması suretiyle elde edilen bilgiler, hangi amaçla elde edilmiş ise, ancak o amaç çerçevesinde kullanılabilir ve öngörülen amaç dışında başka bir amaçla bu bilgilerden yararlanılması mümkün değildir. [ÖZTÜRK, Bahri/TEZCAN, Durmuş/ERDEM, Mustafa Ruhan/SIRMA, Özge/SAYGILAR, Yasemin F. ve ALAN, Esra: a.g.e., s.468]

b- İşlenen Suçun, CMK'nın 135/8. Maddesinde Belirtilen Katalog Suçlardan Olması:

Telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin denetlenmesi tedbirinin uygulandığı ülkelerde tedbir, tüm suçlar yönünden değil, belli ağırlıktaki suçlar ya da kanunda tek tek belirtilmek suretiyle sayılan tahdidi suçlar yönünden uygulanmaktadır. Avusturya ve Fransa'da tedbirin uygulanacağı suça verilebilecek cezanın alt sınırına, başka bir deyişle mutlak cezalandırılabilirlik sınırına göre tedbir uygulanmaktayken; Polonya, İngiltere, Fransa ve İsviçre'de suçun işlenmesi sırasında şiddet kullanma, önemli finansal kazanç veya topluluk halinde işlenmesi gibi unsurları olan suçun ağırlığı ölçütünden hareket etmektedirler. Almanya ve Amerika Birleşik Devletleri'nde söz konusu suçlar katalog içinde sınırlayıcı olarak sayılmak suretiyle sınırlanmıştır. [HEPER, Yunus: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8. Maddesi Işığında Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2007, s.83] AİHM de, iletişimin dinlenmesi yoluna her türlü suç için başvurulamayacağını, acil sosyal ihtiyaçların karşılanması bağlamında, organize suçlar gibi belli bir ağırlık ihtiva eden suçlarla ilgili olarak bu tedbire başvurulabileceğini ifade etmiştir. CMK'nın 135/8. maddesinde düzenlenen katalog suçlar, belirli ağırlıkta olan ve işleniş şekilleri itibarıyla, iletişimin denetlenmesi tedbirine en çok ihtiyaç duyulacak suçlar olarak belirlenmiş; bu noktada kanun, belirli ağırlıktaki bütün suçlarla ilgili olarak bu tedbire başvurma olanağı sağlayan hükümet tasarısından ayrılmıştır. [ÜNVER, Yener ve HAKERİ, Hakan: a.g.e., s.415] Hukuk sistemimizde telekomünikasyon yoluyla iletişimin dinlenmesi, kayda alınması ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi tedbirlerinin uygulanabilirliği için temel şart, işlenen suçun 5271 sayılı CMK'nın 135/8. maddesinde tahdidi olarak katalog suçlardan biri olması ve bu suçla ilgili olarak yapılan bir soruşturmanın ya da açılan bir kamu davasının bulunmasıdır. Bu şart gerçekleşmeden iletişimin dinlenmesi, kayda alınması ya da sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi tedbirlerine başvurulamaz.

CMK'nın 135/8. maddesinde belirli sayı ilkesine uygun olarak sayılan ve iletişimin dinlenmesi, kayda alınması, sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi tedbirlerine konu teşkil edebilecek katalog suçlar şunlardır;

i) Türk Ceza Kanununda yer alan; Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti (madde 79, 80); Kasten öldürme (madde 81, 82, 83); İşkence (madde 94, 95); Cinsel saldırı (birinci fıkra hariç, madde 102); Çocukların cinsel istismarı (madde 103); Nitelikli hırsızlık (madde 142) ve yağma (madde 148, 149); Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188); Parada sahtecilik (madde 197); Fuhuş (madde 227); İhaleye fesat karıştırma (madde 235); Rüşvet (madde 252); Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama (madde 282); Devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozmak (madde 302); Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar (madde 309, 311, 312, 313, 314, 315, 316); Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (madde 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337) suçları.

ii) Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (madde 12) suçları.

iii) Bankalar Kanununun 22 nci maddesinin (3) ve (4) numaralı fıkralarında tanımlanan zimmet suçu.

iv) Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan ve hapis cezasını gerektiren suçlar.

v) Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 68 ve 74 üncü maddelerinde

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No .../..	Karar No/.....	Karar Tarihi
-------------------	-------------------------	-----------------------

tanımlanan suçlar.

Bu sayım tahdidi olduğundan, işlenen suçla verilen zarar ne kadar ağır olursa olsun bu suçlar dışında kalan bir suç nedeniyle iletişimin dinlenmesi, kayda alınması ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi tedbirlerine başvurulamaz. İletişimin denetlenmesine ilişkin tedbir kararı, kanuna karşı hile yapılmak suretiyle ya da herhangi bir şekilde daha başlangıçtan itibaren hukuka aykırı şekilde alınmış ise, denetim kapsamında elde edilen delillerin yargılamada kullanılmayacağı konusunda öğretide ve uygulamada görüş birliği vardır. Ancak başlangıçta usulüne uygun olarak alınan iletişimin denetlenmesi tedbirinin uygulanması esnasında suçun vasıf değiştirerek katalog suçların dışına çıkması durumunda, elde edilen delillerin muhakemede kullanılıp kullanılmayacağı hususu öğretide tartışmalı olup bu konuda farklı görüşler ileri sürülmektedir. Yargıtay, başlangıçta katalog suç kapsamında yer alan bir suçla ilgili olarak verilen usulüne uygun iletişimin denetlenmesi tedbirinin uygulanması esnasında elde edilen delillerin, katalogda yer almayan bir suçla ilişkin olması durumunda bu delillerin yargılamada kullanılıp kullanılmayacağı hususu ile ilgili olarak “Suçun nitelik değiştirme olanağının bulunup bulunmadığı” kriterini esas almış, nitelik değiştirme olanağı bulunan suçlar yönünden, elde edilen delillerin kullanılabilmesini kabul etmiştir. Buna göre; uyuşturucu madde kaçakçılığı, hırsızlık, tefecilik, uyuşturucu madde kullanma ve kumar suçlarından kayıtları bulunan ... şüpheli hakkında alınan istihbari bilgilere göre bu kişilerin organize suç örgütü çerçevesinde uyuşturucu madde sattıkları, zorla çek ve senet imzalatarak tahsilâtlarını yaptıkları, tefecilik yaptıklarının öğrenilmesi üzerine haklarında usulüne uygun kararlarla iletişimin denetlenmesine ilişkin tedbir kararları alınmıştır. Teknik takip sürerken Cumhuriyet savcısı olarak görevli (...)’nin bu şahıslarla sürekli irtibat halinde olduğu, adı geçen şahısları koruyup kolladığı, bu şahıslardan para aldığı, ev ihtiyaçlarını karşılattığı, aracına benzin aldırıldığı, yeni cep telefonu aldırıldığı ve hatta berber ücretini dahi bu şahıslara ödettirdiği telefon görüşmelerinden anlaşılmış ve durum T.C. Adalet Bakanlığı’na bildirilmiş, görevlendirilen adalet müfettişi tarafından ilgili hakkında soruşturma yapılmış ve Cumhuriyet Başsavcılığının tarihli iddianamesiyle sanık hakkında “Rüşvet Alma” suçundan kez ve “Görevi Kötüye Kullanma” suçundan ... kez cezalandırılması istemiyle kamu davası açılmıştır. Yargılamayı ilk derece mahkemesi sıfatıyla yapan Yargıtay .. Ceza Dairesi, rüşvet suçlarından açılan davalarda da eylemin görevi kullanma suçunu oluşturduğuna kanaat getirerek suç tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan 765 sayılı TCK’nın 240/2, 240/1, 80 maddeleri uyarınca neticeten hapis, TL para cezası, ... süreyle memuriyetten geçici olarak yoksun kılınma cezaları vermiş, hükmün sanık müdafii tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay Ceza Genel Kurulu; başlangıçtaki iddia rüşvet suçuna yönelik olup görevi kötüye kullanma suçunun özel bir biçimi olan rüşvet suçunun da çoğu zaman görevi kötüye kullanma suçuna dönüşmesi olanağı bulunduğu nitelik değiştirmesi olanağı bulunan suçlar yönünden de elde edilen kanıtların hukuka uygun delil olarak değerlendirilmesi gerektiğine karar vermiş ve iletişimin denetlenmesi suretiyle elde edilen delilleri kullanmıştır. [Yargıtay CGK - 12.06.2007 Tarih, 2006/5.MD-154 E. ve 2007/145 K.]

c- Kuvvetli Suç Şüphesinin Bulunması:

Telekomünikasyon yoluyla iletişimin denetlenmesine karar verilebilmesi için kuvvetli şüphe sebeplerinin bulunması gerekir. Suçun işlendiği konusunda kuvvetli şüphe sebepleri yoksa sadece başka suretle delil elde edilemeyeceğinden bahisle iletişimin denetlenmesi tedbirlerine başvurulamayacaktır. Burada öncelikli hareket noktası, bir suç dolayısıyla yapılan soruşturma ve kovuşturmada, suç işlendiğine ilişkin kuvvetli şüphe sebeplerinin bulunmasıdır. [ŞAHBAZ, İbrahim: a.g.e., s.94] Şüphe; zihnin çeşitli alternatifler arasında seçme yapma konusunda tereddüt etmesi, hangi seçeneğin doğru olduğunu kestirememesi halidir. Basit şüphe; fiilin suç olduğu ve soruşturulabilir nitelik arz etmesi halidir. Yeterli şüphe; eldeki delillere göre yapılacak muhakeme sonunda sanığın mahkûm olması ihtimalinin beraat etme ihtimaline göre daha kuvvetli olması halidir. Kuvvetli şüphe; mevcut

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

delillere göre yapılacak muhakeme sonunda mahkûm olma ihtimalinin kuvvetle muhtemel olması halidir. [ÇOLAK, Haluk ve TAŞKIN, Mustafa: a.g.e., s.447] Kuvvetli şüphe sebepleri ise, basit bir başlangıç şüphesinden daha yoğun ama yeterli ya da kuvvetli şüphe derecesine ulaşması zorunluluğu bulunmayan şüpheyi ifade eder. [ÖZBEK, Veli Özer: a.g.e., s. 424]

d- Başka Yollarla Delil Elde Edilmesinin Mümkün Olmaması (Son Çare - ultima ratio):

Telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin denetlenmesi tedbirine başvurulabilmesi için varlığı gerekli şartlardan biri de başka suretle delil elde etme imkânının bulunmamasıdır. AİHM kararlarında da vurgulandığı üzere, telekomünikasyon araçlarıyla yapılan iletişimin denetlenmesi tedbirine ancak, "demokratik kurumları korumak bakımından mutlak zorunluluk bulunması" koşuluyla başvurulabilir. [ÖZBEK, Veli Özer: a.g.e., s.422] Başka suretle delil elde edilmesi imkânının bulunmaması kavramı, 14.02.2007 tarih ve 26434 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ceza Muhakemesi Kanununda Öngörülen Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi, Gizli Soruşturmacı ve Teknik Araçlarla İzleme Tedbirlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelikte; soruşturma veya kovuşturma sırasında diğer tedbirlere başvurulmuş olsa bile sonuç alınamayacağı hususunda bir beklentinin varlığı veya başka yöntemlerden biri veya birkaçının uygulanmasına rağmen delil elde edilememesi ve delillere ancak iletişimin denetlenmesi tedbirlerinin uygulanması suretiyle ulaşılabilecek olmasını ifade eder. (Md. 4/1-c) CMK'nın 135. maddesinin gerekçesinde de ifade edildiği üzere, bu yola ultima ratio yani son çare olarak başvurulabilecektir. Başka bir tedbirle sanıkların belirlenmesi, ele geçirilmesi, olayın aydınlatılması veya suç delillerinin elde edilmesi mümkünse iletişimin denetlenmesi tedbirine başvurulamayacağından, gerek Cumhuriyet savcısı tarafından yapılan talep yazısında ve gerekse de mahkeme tarafından verilen tedbir kararında, kolluk kuvvetlerinin hazırladığı rapordaki soyut, varsayıma ya da "mesleki tecrübe ve deneyim" gibi bir takım teorilerle CMK'nın 135. maddesinde yer alan ve hukuki nitelendirmeyi ifade eden kavramlar yerine, bireyselleştirme yapılarak somut olayın özellikleri, niçin başka suretle delil elde etme olanağının bulunmadığı, bu tedbire başvurulmasını ya da tedbir kararı verilmesini gerektiren nedenlerin neler olduğu, kuvvetli suç şüphesini gösteren somut olgular, ayrıntılı ve gerekçeli olarak yazılmalıdır. [ŞAHİN, Cihan: "Ceza Muhakemesi Kanunu'na Göre İletişimin Denetlenmesi", Yüksek Lisans Bitirme Projesi, Konya 2011, s. 57-58]

"Orantılılık" ilkesinin ve onun bir alt ilkesi olma niteliği taşıyan "ikincillik" ilkesinin bir sonucu olan bu düzenleme uyarınca, başka surette delil elde etme imkânı bulunmasına rağmen iletişimin denetlenmesi tedbirlerine başvurulmuş ise, elde edilen deliller hukuka aykırı delil niteliğini kazanır ve yargılamada kullanılamaz. [ÖZBEK, Veli Özer: a.g.e., s.425] İkincillik ilkesi ya da ikinci derecede uygulanabilirlik koşulu, aynı amaca hizmet eden iki tedbir arasında öncelik-sonralık ilişkisini ifade eder ve suçu aydınlatmak üzere başvurulabilecek birden fazla tedbir arasında bir karşılaştırma yapılmasını, bunlardan temel hak ve özgürlüklere en az müdahale oluşturan tedbir hangisi ise ona başvurulmasını gerektirir. Bu koşulun gerçekleşmiş sayılabilmesi için, soruşturmanın başında veya soruşturma sürerken başka bir tedbire başvurulması, olayın aydınlatılmasını olanaksız kılmalıdır. Her halde başka bir tedbire başvurma sonuca ulaşmayı güçleştirecek olması, telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin dinlenmesi tedbirine başvurmak için yeterli değildir. Bu koşul, tedbire ilişkin karardan önceden belirli bir varsayıma dayanılmasını gerektirir. Başka bir anlatımla, telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin dinlenmesi tedbirine karar vermeden önce diğer tedbire başvurulmuş ve bundan sonuç alınmamış olması gerekmez; bunlara başvurulduğunda sonuç alınamayacağı konusunda bir beklentinin varlığı yeterlidir. Salt gizli olması yüzünden kötüye kullanma tehlikesi yaratan ve haberleşme özgürlüğüne ağır müdahale oluşturan telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin denetlenmesi ile, arama, elkoyma, tutuklama gibi diğer geleneksel koruma tedbirleri arasında öncelik-sonralık ilişkisi vardır ve aynı ölçüde olayı

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

aydınlatma şansı bulunan diğer koruma tedbirleri, telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin denetlenmesine göre bir önceliğe sahiptir. [ÖZTÜRK, Bahri/TEZCAN, Durmuş/ ERDEM, Mustafa Ruhan/SIRMA, Özge/SAYGILAR, Yasemin F. ve ALAN, Esra: a.g.e.,s.469; Turhan (2006), s.268] Bu itibarla; arama, yakalama, elkoyma gibi klasik koruma tedbirleri ile sonuca ulaşmak mümkün ise, iletişimin denetlenmesi tedbirlerine başvurulamayacaktır.

İkinci derecede uygulanabilirlik ya da başka bir surette delil elde etme imkânının bulunmaması olarak da adlandırılan ilke, AİHM ve ABD hukukunda da kabul görmüş bir yaklaşımdır. AİHM'e göre, bir kimsenin bir suça ilişkin fiilleri ciddi olarak işlemeyi plânladığına, işlemekte olduğuna ya da işlediğine dair kuvvetli maddi belirtilerin bulunması halinde, diğer yöntemlerle bu tür delillerin elde edilmesinin mümkün olmaması ya da çok güç olması durumunda iletişimin denetlenmesi tedbirlerine başvurulabilir. [YARDIMCI, Mehmet Murat: a.g.e., s.201]

e- Tedbirin, Belirli Kişiler Hakkında Uygulanabilmesi:

CMK'nın 135. maddesinde, iletişimin denetlenmesine ilişkin tedbirlerin ancak şüpheli veya sanık hakkında uygulanabileceği açıkça ifade edilmiştir. Şüpheli, soruşturma evresinde, suç şüphesi altında bulunan kişiyi; sanık ise, kovuşturmanın başlamasından itibaren hükmün kesinleşmesine kadar, suç şüphesi altında bulunan kişiyi ifade eder. (CMK m 2/1-a, b) Şüpheli veya sanığın özel soruşturma kurallarına bağlı olması veya dokunulmazlıktan yararlanması, o kişi hakkında bu tedbirin uygulanmasına engel teşkil etmeyecektir. [ÖZTÜRK, Bahri/TEZCAN, Durmuş/ERDEM, Mustafa Ruhan/SIRMA, Özge/SAYGILAR, Yasemin F. ve ALAN, Esra: a.g.e., s.471] Başkası adına kayıtlı hattı kullanan şüphelinin kimliğinin tespit edilememesi nedeniyle sırf iletişimin denetlenmesine dair kararı temin etme amacıyla, suçu işlemediği bilinen hat sahibi şüpheli olarak gösterilmemelidir. Bu durumda elde edilen deliller hukuka aykırı hale gelecek ve yargılamada kullanılmayacaktır. [ŞEN, Ersan: a.g.e., s.144]

Alman Ceza Usul Kanunu, şüpheli dışındaki kişilerin iletişimin de denetlenmesine imkân tanımaktadır. Buna göre; şüphelinin kullandığı telefon bağlantısının sahibi olan kişi, gittiği evin sahibi, şüphelinin arkadaşlarının veya sürekli devam ettiği kahvenin telefonunun denetlenebilmesi mümkündür. Ancak CMK, "kendisinden şüphelenilmeyen kişinin" iletişiminin denetlenmesine izin vermemiştir. [KUNTER, Nurullah/YENİSEY, Feridun ve NUHOĞLU, Ayşe: a.g.e., s.793]

CMK'nın 135/3. maddesi şüpheli veya sanığın tanıklıktan çekinebilecek kişilerle arasındaki iletişiminin kayda alınamayacağını kayda alma işlemi gerçekleştikten sonra bu durumun anlaşılması halinde ise alınan kayıtların derhal yok edileceğini hükme bağlamıştır. Tanıklıktan çekinme hakkına sahip kişiler suç işleme şüphesi altında ise, bunlar hakkında da telekomünikasyon yoluyla iletişimin denetlenmesi yoluna başvurulabilir. Ancak bu kişinin tedbire konu suçun şüphelisi veya sanığı olduğu o konuşmanın dinlenmesi sırasında anlaşılabilir ise, müteakip konuşmaların dinlenebilmesi için, söz konusu kişi hakkında ayrıca bir tedbir kararı alınması gerekir. [ÖZTÜRK, Bahri/TEZCAN, Durmuş/ERDEM, Mustafa Ruhan/SIRMA, Özge/SAYGILAR, Yasemin F. ve ALAN, Esra: a.g.e., s.471]

Ceza Muhakemesi Kanunumuzda tanıklıktan çekinme iki sebebe bağlı olarak mümkün olabilmektedir. Bunlardan birincisi, şüpheli veya sanık ile aralarında yakınlık ya da akrabalık bulunması sebebiyle tanıklıktan çekinme; diğeri de icra ettikleri meslek ya da sürekli uğraşları sebebiyle tanıklıktan çekinmedir. Yakınlık ya da akrabalık sebebiyle tanıklıktan çekinme hakkına sahip kişiler CMK'nun 45'nci maddesinde tahdidi olarak sayılmıştır. Bunlar;

- Şüpheli veya sanığın nişanlısı,
- Evlilik bağı kalmasa bile şüpheli veya sanığın eşi,
- Şüpheli veya sanığın kan hısımlığından veya kayın hısımlığından üstsoy veya altsoyu,
- Şüpheli veya sanığın üçüncü derece dahil kan veya ikinci derece dahil kayın hısımları,

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

- Şüpheli veya sanıkla aralarında evlâtlık bağı bulunanlardır.

Meslek ya da sürekli uğraşları sebebiyle tanıklıktan çekinme hakkına sahip olanlar ise CMK'nun 46'ncı maddesinde belirtilmiştir. Buna göre;

- Avukatlar veya stajyerleri veya yardımcılarının, bu sıfatları dolayısıyla veya yükledikleri yargı görevi sebebiyle öğrendikleri bilgiler,

- Hekimler, diş hekimleri, eczacılar, ebeler ve bunların yardımcıları ve diğer bütün tıp meslek veya sanatları mensuplarının, bu sıfatları dolayısıyla hastaları ve bunların yakınları hakkında öğrendikleri bilgiler,

- Malî işlerde görevlendirilmiş müşavirler ve noterlerin bu sıfatları dolayısıyla hizmet verdikleri kişiler hakkında öğrendikleri bilgilerle ilgili olarak tanıklıktan çekinme hakkına sahiptirler.

Bu çekinme hakkı avukatlar, stajyerleri veya yardımcıları için mutlak olup diğerleri için aleyhine tanıklık yapan ilgilinin rızasının bulunmaması durumunda varlığını sürdürecektir. [ŞAHİN, Cihan: "Ceza Muhakemesi Kanunu'na Göre İletişimin Denetlenmesi", Yüksek Lisans Bitirme Projesi, Konya 2011, s.28]

Öğretide bir görüş, tanıklıktan çekinme hakkına sahip kişinin de şüpheli olması durumunda, birisi hakkında dinleme kararı olmasının, bu yolla elde edilen kayıt ve bilgilerin aleyhe delil olarak kullanılabilmesine yeterli sayılması gerektiğini ifade etmekte [ŞEN, Ersa: a.g.e., s.204] ise de, Yargıtay bu görüşü kabul etmemektedir. Yargıtay ... Ceza Dairesi, maktül (..)'. taammüden öldürmekten sanıklar (..), (..) ve (..) hakkında açılan davada, "sanık (..) hakkında mahkûmiyet hükmü kurulurken, delil olarak kabul edilen telefon dinleme kayıtları, dosya içindeki nüfus kayıtlarından da anlaşılacağı üzere, sanık (..) ile 5271 sayılı CMK'nın 45'nci maddesi uyarınca tanıklıktan çekinme hakkı bulunan kardeşleri sanık (..), tanık (..) ve sanık (...) arasında yapılan görüşmelere ilişkin kayıtlar olup, kanun dışı elde edilmiş delil niteliğindedir." diyerek aynı suçtan sanık olan tanıklıktan çekinme hakkına sahip (..) ve (..) ile sanık (..) arasında yapılan görüşmede elde edilen kayıtları hukuka aykırı delil saymış, görüşme kaydı dışında sanık (..)nin atılı suçu işlediğine dair başkaca herhangi bir delil bulunmadığından sanık (..)nin beraatine karar verilmesi gerektiğine hükmetmiştir.(.. - .. T.,/..... E. ve/..... K)

Şüpheli veya sanık müdafii ya da vekilinin CMK'nın 154. maddesinde ifade edilen "Şüpheli veya sanık, vekâletname aranmaksızın müdafii ile her zaman ve konuşulanları başkalarının duyamayacağı bir ortamda görüşebilir. Bu kişilerin müdafii ile yazışmaları denetime tâbi tutulamaz." şeklindeki yasal düzenlemeden kaynaklanan savunma dokunulmazlığı bulunduğu şüpheli veya sanıkla yapmış olduğu iletişim, denetim tedbirlerine konu teşkil etmez. CMK'nın 136. maddesinde şüpheli veya sanığa yüklenen suç dolayısıyla müdafinin bürosu, konutu ve yerleşim yerindeki telekomünikasyon araçları hakkında, 135. madde hükmünün uygulanmayacağı ifade edilerek bu hükmün uygulanması bakımından müdafiiye bir ayrıcalık tanınmıştır. Müdafinin şüpheli ya da sanık tarafından seçilmesi ile baro tarafından tayin edilmesi arasında fark yoktur. Her iki halde de müdafii maddede belirtilen ayrıcalıktan yararlanacaktır. [ÇOLAK, Haluk ve TAŞKIN, Mustafa: a.g.e., s.455] Ancak bu ayrıcalığın söz konusu olabilmesi için müdafinin bizzat kendisinin suç şüphesi altında olmaması gerekir. Avukat ya da müdafii suç şüphesi altında ise ve CMK'nın 135. maddesinde öngörülen diğer şartlar gerçekleşmişse iletişim denetlenmesine ilişkin tedbirlerin bunlar hakkında uygulanması da mümkündür.

AİHM, avukatlık firmasının telefonlarının dinlenilmesinin "hukuken öngörülebilir olmadığı" gerekçesiyle haberleşmeye saygı hakkını düzenleyen AİHS'nin 8. maddesine aykırılık olarak kabul etmiş ve ihlal kararı vermiştir. (Kopp v. – İsviçre; 25.03.1998 – 23224/94)

f- Mahkeme Kararı Ya da Onayının Bulunması:

İletişimin denetlenmesi kararının verilmesi bakımından karşılaştırmalı hukukta üç sistem

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

bulunmaktadır:

i) Karar yetkisinin idari bir makamda, örneğin savcıda olduğu "idari yetki sistemi",
ii) Bu yetkinin adliye mensuplarında, örneğin hâkimde olduğu "adli yetki sistemi",
iii) Denetleme kararını kural olarak hâkimin verdiği, ancak gecikmede sakınca bulunan hallerde savcının da karar vermeye yetkili olduğu "karma yetki sistemi". [GÖKCEN, Ahmet: Ceza Muhakemesi Hukukunda Basit Elkoyma ve Postada Elkoyma (Özellikle Telefonların Gizlice Denetlenmesi), Ankara, 1994, s.195 vd.; VATAN, Zeki: a.g.e., s.82] CMK'nın 135. maddesi uyarınca iletişimin denetlenmesi tedbirlerinin uygulanmasına karar verme konusunda asıl yetki mahkemeye ait olup, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde münhasır olmak üzere bu yetki Cumhuriyet savcısı tarafından kullanılabilir. Bu itibarla, iletişimin denetlenmesi konusunda ülkemizde uygulanan sistem, karma sistemdir.

CMK, telekomünikasyon yoluyla iletişimin denetlenmesi konusunda hâkim güvencesi getirmiştir. Görevli mahkeme, ağır ceza mahkemesidir. Ancak, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısının kararıyla şüpheli veya sanığın telekomünikasyon yoluyla iletişimi dinlenebilir, kayda alınabilir ve sinyal bilgileri değerlendirilebilir. Cumhuriyet savcısı kararını derhâl mahkemenin onayına sunar ve mahkeme, kararını en geç yirmi dört saat içinde verir. Sürenin dolması veya mahkeme tarafından aksine karar verilmesi hâlinde tedbir Cumhuriyet savcısı tarafından derhâl kaldırılır. Alınacak tedbire, ağır ceza mahkemesince oy birliğiyle karar verilir. Tedbir kararı itiraza tabidir ve itiraz üzerine bu tedbire karar verilebilmesi için aranan nisap da oybirliğidir

Bu açıklamalardan sonra somut olay incelendiğinde; Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başmüfettişi tarafından, Cumhuriyet Başsavcılığının/..... Soruşturma no.lu dosyası için düzenlenen tarihli "....."na göre; Müdürlüğü Mali Şube Müdürlüğüne gönderilen .. /.. /..... tarihli ihbarında özetle; isimli şahsın kendisinin, ise olduğunun, yurt dışından bu işi faaliyet gösteren isimli iş yerinde farklı kişileri kullanarak yaptıklarının ve bunun gibi bir çok kişinin bulunduğunun bildirilmesi yine, Müdürlüğüne hitaben yazılan kayıt tarihli ihbar dilekçesinde ve ile bir kısım şüphelilere ait telefon numaraları da verilerek adı geçen şahısların altın ihracatı yapmış gibi göstermek suretiyle kara para akıldıklarının bildirildiği, şüpheliler hakkında başlatılan soruşturma kapsamında Cumhuriyet savcısı tarafından günü Mahkemesinden kısıtlama kararı alındıktan sonra yine aynı gün ve aynı mahkemeden içlerinde da bulunduğu bazı şüphelilere ait telefonlarla ilgili olarak uygulanmasını talep edildiği ve bu konuda dinleme-kayda alma tedbirlerinin uygulanması yönünde karar alındığı, Cumhuriyet savcısı, TMK 10. madde ile görevli büroda yetkilendirilmesi üzerine soruşturma dosyasının, günü Cumhuriyet Başsavcı vekili tarafından, Cumhuriyet savcısı aktarıldığı, Cumhuriyet Savcısı günü Ceza Mahkemesinden, hakkında telekomünikasyon yoluyla iletişimin denetlenmesi tedbirlerinin uygulanmasını talep ettiği, mahkemece talep doğrultusunda karar verildiği, keza, tarihinde yine ait .. telefon ile ...şüpheliye ait telefon numaralarıyla ilgili olmak üzere telekomünikasyon yoluyla iletişimin denetlenmesi tedbirlerinin uygulanmasını talep ettiği ve Mahkemesi tarafından talep doğrultusunda karar verildiği, günü şüpheliler, ile birlikte ...kişi için yakalama, gözaltına alma ve akabinde de savunmalarının tespiti yönünde kolluğa yazılı talimat verdiği, şüpheli tarihli ..sayfadan ibaret kolluk ifadesinde; ile

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------

..... arasında, yine kendisi arasında geçen telefon görüşmelerine ilişkin tapelere yer verilerek konuya ilişkin sorular yöneltildiği, yine şüpheli günü saat .. :... başlayan saat .. :... sona eren kolluk ifadesinde; isnat edilen suç kısmına Cumhuriyet Başsavcılığının .. gün ve/..... sayılı talimatı uyarınca alındığı hususuna ver verilirken, ifade kapsamında şüpheliye, ve arasında geçen telefon görüşmelerine ilişkin tapelere yer verilerek konuya ilişkin sorular yöneltildiği, CMK'nın 135/3. maddesi şüpheli veya sanığın tanıklıktan çekinebilecek kişilerle arasındaki iletişiminin kayda alınamayacağını kayda alma işlemi gerçekleştikten sonra bu durumun anlaşılması halinde ise alınan kayıtların derhal yok edileceğini hükme bağladığı halde ilgilinin, kanunun açık hükmüne aykırı hareket ettiği dosya kapsamındaki bilgi ve belgelerle sabittir.

5- eski Cumhuriyet Savcısı hakkında; "Uzun süreden beri yürüttüğü/..... ve/..... sayılı soruşturma dosyalarında; şüphelileri UYAP sistemine kaydettirmediği" iddiası:

UYAP Bilişim Sisteminin kullanılmasına ilişkin esasların hem ceza hem de hukuk mahkemeleri açısından zorunluluk teşkil ettiği, bunun yasal dayanağının ise Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 38/A maddesi ile Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 445. maddeleri ve bu hükümlere dayanılarak hazırlanan yönetmelikler olduğu, 02/07/2012 tarih, 6352 sayılı Kanunun 95. maddesiyle, CMK'ya eklenen "Elektronik İşlemler" kenar başlıklı 38/A maddesinde;

"(1) Her türlü ceza muhakemesi işlemlerinde Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) kullanılır. Bu işlemlere ilişkin her türlü veri, bilgi, belge ve karar, UYAP vasıtasıyla işlenir, kaydedilir ve saklanır.

(2) Kanunlarda gösterilen istisnalar hariç olmak üzere, dosyalar güvenli elektronik imza kullanılarak UYAP'tan incelenebilir ve her türlü ceza muhakemesi işlemi yapılabilir.

(3) Bu Kanun kapsamında fiziki olarak hazırlanması öngörülen her türlü belge ve karar elektronik ortamda düzenlenebilir, işlenebilir, saklanabilir ve güvenli elektronik imza ile imzalanabilir.

(4) Güvenli elektronik imza ile imzalanan belge ve kararlar diğer kişi veya kurumlara elektronik ortamda gönderilir. Güvenli elektronik imza ile imzalanarak gönderilen belge veya kararlar, gerekmedikçe fiziki olarak ayrıca düzenlenmez ve ilgili kurum ve kişilere gönderilmez.

(5) Elektronik imzalı belgenin elle atılan imzalı belgeyle çelişmesi halinde UYAP'ta kayıtlı olan güvenli elektronik imzalı belge geçerli kabul edilir.

(6) Güvenli elektronik imza ile imzalanan belge ve kararlarda, mühürleme işlemi ile kanunlarda birden fazla nüshanın düzenlenmesini öngören hükümler uygulanmaz.

(7) Zorunlu nedenlerle fiziki olarak düzenlenmiş belge veya kararlar, yetkili kişilerce taranarak UYAP'a aktarılır ve gerektiğinde ilgili birimlere elektronik ortamda gönderilir.

(8) Elektronik ortamdan fiziki örnek çıkartılması gereken hallerde tutanak veya belgenin aslının aynı olduğu belirtilerek hâkim, Cumhuriyet savcısı veya görevlendirilen yetkili kişi tarafından imzalanır ve mühürlenir.

(9) Elektronik ortamda yapılan işlemlerde süre gün sonunda biter.

(10) Yargı birimlerinin ihtiyaç duyduğu nüfus, tapu, adli sicil kaydı gibi dış bilişim sistemlerinden UYAP vasıtasıyla temin edilen bilgi, belge ve kayıtlar, zorunlu olmadıkça ayrıca fiziki olarak istenilmez. UYAP'tan dış bilişim sistemlerine gönderilen bilgi ve belgeler ayrıca zorunlu olmadıkça fiziki ortamda gönderilmez.

(11) Ceza muhakemesi işlemlerinin UYAP'ta yapılmasına dair usul ve esaslar, Adalet

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir." düzenlemesine yer verildiği,

29/3/1984 tarihli ve 2992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun'un 9. ve 30 uncu maddeleri ile 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 38/A maddesine dayanılarak hazırlanıp 06.08.2013 tarih ve 28730 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Cumhuriyet Başsavcılıkları ile Adli Yargı İlk Derece Ceza Mahkemeleri Kalem Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmeliğin 2. maddesinde, yönetmeliğin kapsamının, "Cumhuriyet başsavcılıkları ile adli yargı ilk derece ceza mahkemelerinde tutulacak kayıtlar ve kartonlar ile yazı işleri hizmetlerinin yürütülmesi ve bu işlemlerde UYAP'ın kullanılmasına dair usul ve esaslar" olarak belirlendiği, Yönetmeliğin 4/1-s bendinde UYAP'ın "Adalet hizmetlerinin elektronik ortamda yürütülmesi amacıyla oluşturulan Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi" olarak tanımlandığı, UYAP'ın kullanım esaslarını düzenleyen 5. maddesinin;

"(1) Cumhuriyet başsavcılığı ve mahkemelerin iş süreçlerindeki veri, bilgi ve belge akışı ile dokümantasyon işlemleri, bu işlemlere ilişkin kayıt, dosyalama, saklama ve arşivleme ile entegrasyon sağlanmış dış birimlerle yapılacak bütün işlemler UYAP ortamında gerçekleştirilir. Tüm veriler eksiksiz ve doğru bir şekilde UYAP'a kaydedilir.

(2) Tutanak, belge ve kararlar elektronik ortamda düzenlenir ve güvenli elektronik imza ile imzalanır. Bu evrak, UYAP kapsamındaki birimlere elektronik ortamda gönderilir. Zorunlu olmadıkça ayrıca fizikî olarak gönderilmez.

(3) Yargı birimlerinin ihtiyaç duyduğu nüfus, tapu, adli sicil kaydı gibi dış bilişim sistemlerinden UYAP vasıtasıyla temin edilen bilgi, belge ve kayıtlar, zorunlu olmadıkça ayrıca fizikî olarak istenilmez. UYAP'tan dış bilişim sistemlerine gönderilen bilgi ve belgeler zorunlu olmadıkça ayrıca fizikî ortamda gönderilmez.

(4) Zorunlu nedenlerle fizikî olarak düzenlenen tutanak, belge ve kararlar, engelin ortadan kalkmasından sonra derhâl elektronik ortama aktarılır. Yetkili kişilerce güvenli elektronik imza ile imzalanarak UYAP'a kaydedilir ve gerektiğinde UYAP üzerinden ilgili birimlere iletilir. Bu şekilde elektronik ortama aktarılarak ilgili birimlere iletilen tutanak, belge ve kararların asılları mahallinde saklanır, ayrıca fizikî olarak gönderilmez. Ancak, tutanak, belge ve kararın aslının incelenmesinin zorunlu olduğu hâller saklıdır. Elektronik ortama aktarılması imkânsız olan belgeler ise fizikî ortamda saklanır ve gerektiğinde fizikî olarak gönderilir.

(5) UYAP üzerinden hazırlanarak güvenli elektronik imza ile imzalanmış evrakın elektronik ortamda gönderilememesi hâlinde; tutanak, belge ve kararın fizikî örneği alınıp, güvenli elektronik imza ile imzalanmış aslının aynı olduğu belirtilerek Cumhuriyet savcısı, hâkim veya görevlendirdiği yazı işleri müdürü tarafından imzalanmak suretiyle gönderilir.

(6) Cumhuriyet başsavcılığı ve mahkemelere fizikî olarak verilen veya gönderilen her türlü evrak, UYAP'a aktarılarak kaydedilir ve ilgili birime gönderilir.

(7) Gelen evraktan sorumlu personel, UYAP üzerinden iş listesine gelen evrakı derhâl ilgisine aktarır. Cumhuriyet savcısı veya hâkimin onayını gerektiren evrak ilgilinin iş listesine yönlendirilir.

(8) Cumhuriyet başsavcısı, Cumhuriyet başsavcivekili, Cumhuriyet savcısı, hâkim, yazı işleri müdürü, zabıt kâtabi ve diğer personel iş listesini kontrol etmek ve işin gereklerini yerine getirmekle yükümlüdür.

(9) Kanunlarda gösterilen istisnalar hariç olmak üzere, dosyalar güvenli elektronik imza kullanılarak UYAP'tan incelenebilir ve her türlü ceza muhakemesi işlemi yapılabilir.

(10) Mağdur, şikâyetçi, suçtan zarar gören, katılan, şüpheli, sanık, müdafii, vekil ve

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
-----------------------------	--------------------------------	--

bilirkişi ile diğer ilgililer güvenli elektronik imza ile imzalamak suretiyle Cumhuriyet başsavcılığı ve mahkemelere UYAP'tan bilgi ve belge gönderebilirler.

(11) Elektronik imzalı belgenin elle atılan imzalı belgeyle çelişmesi halinde UYAP'ta kayıtlı olan güvenli elektronik imzalı belge geçerli kabul edilir.

(12) Güvenli elektronik imza ile imzalanan belge ve kararlarda, mühürleme işlemi ile kanunlarda birden fazla nüshanın düzenlenmesini öngören hükümler uygulanmaz.

(13) Süre; elektronik ortamda yapılan işlemlerde gün sonunda, fizikî ortamda yapılan işlemlerde mesai saati sonunda biter." şeklinde olduğu,

Aynı yönetmeliğin "soruşturma kaydı" kenar başlıklı 11. maddesinde;

"(1) Cumhuriyet başsavcılığınca, soruşturma evresine ilişkin işlemlerin safahatının işlendiği kayıttır.

(2) Bu kayıt; sıra numarası, mağdur, şikâyetçi ve şüphelinin kimlik bilgileri, suçun türü, suç tarihi, soruşturmanın kaydedildiği tarih, geldiği birim, Cumhuriyet savcısı, şüphelinin gözaltına alınma, tutuklanma, salıverilme ve tahliye tarihleri, iddianamenin onaylandığı tarih ile esas numarası ve karar bilgileri, kovuşturmaya yer olmadığına dair karara itiraz edilmiş ise sonucuyla düşünceler sütunlarını içerir.

(3) Kimlik bilgisi sütunlarına adres dışında varsa ev, iş, cep telefonu ve faks numaraları; elektronik posta adresi ve diğer iletişim bilgileri ile tüzel kişiliği bulunan kurumların vergi kimlik numaralarının da yazılması gerekir.

(4) Aşağıda belirtilen hâllerde evrak kaydedilerek soruşturma numarası alır.

a) İhbar veya şikâyet üzerine ya da re'sen Cumhuriyet başsavcılığınca soruşturma başlatılması,

b) Adli kolluk mercileri tarafından düzenlenen fezlekeli evrakın Cumhuriyet başsavcılığına gelmesi,

c) Başka yer Cumhuriyet başsavcılığından yetkisizlik ya da askerî savcılıktan görevsizlik kararı ile soruşturma evrakının gelmesi.

(5) İddianamenin iadesine dair verilen karar kesinleştiğinde ya da iade kararına Cumhuriyet başsavcılığınca itiraz edilmemesi halinde evrak yeni bir soruşturma numarasına kayıt edilir. Önceki soruşturma numarasının düşünceler sütununa bu durum not edilir." düzenlemesine yer verildiği,

Yine aynı Yönetmeliğin soruşturma işlemleriyle ilgili 52/1. maddesinde; "(1) Cumhuriyet başsavcılığına gelen evrak, Cumhuriyet savcısı tarafından havale edildikten sonra gerekli işleme tâbi tutulur." düzenlemesine,

34/1. maddesinde; "(1) Cumhuriyet başsavcılığınca, kayıtlar UYAP'ta; tarih, sıra numarası, hazırlayan veya onaylayan kişiye göre sorgulanabilir bir şekilde tutulur." düzenlemesine,

92/1. maddesinde; "(1) Soruşturma ve dava dosyası UYAP'ta tutulur." düzenlemesine,

36. maddesinde; "(1) Soruşturma evrakının ayrılmasına karar verildiği takdirde, ayrılan evraka yeni bir soruşturma numarası verilir ve soruşturmaya ilişkin işlemler bu numara üzerinden yürütülür. Soruşturma kaydındaki eski ve yeni kayıtların karşılardaki düşünceler sütunlarına bu hususlar işlenir. (2) Ayrılan soruşturma evrakına, ilk dosyadaki belgelerden ilgili olanların birer örneği aktarılır." düzenlemelerine yer verildiği,

01.10.2011 tarihinde yürürlüğe giren Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 445. maddesinde ve 03.04.2012 tarihli, 28253 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Hukuk Muhakemeleri Kanunu Yönetmeliği'nde de, benzer düzenlenemelerin yer aldığı, Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 445.

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------	-------------------------	-----------------------------------

maddesinde;

"(1) Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP), adalet hizmetlerinin elektronik ortamda yürütülmesi amacıyla oluşturulan bilişim sistemidir. Dava ve diğer yargılama işlemlerinin elektronik ortamda gerçekleştirildiği hâllerde UYAP kullanılarak veriler kaydedilir ve saklanır.

(2) Elektronik ortamda, güvenli elektronik imza kullanılarak dava açılabilir, harç ve avans ödenebilir, dava dosyaları incelenebilir. Bu Kanun kapsamında fizikî olarak hazırlanması öngörülen tutanak ve belgeler güvenli elektronik imzayla elektronik ortamda hazırlanabilir ve gönderilebilir. Güvenli elektronik imza ile oluşturulan tutanak ve belgeler ayrıca fizikî olarak gönderilmez, belge örneği aranmaz.

(3) Elektronik ortamdan fizikî örnek çıkartılması gereken hâllerde tutanak veya belgenin aslının aynı olduğu belirtilerek hâkim veya görevlendirdiği yazı işleri müdürü tarafından imzalanır ve mühürlenir.

(4) Elektronik ortamda yapılan işlemlerde süre gün sonunda biter.

(5) Mahkemelerde görülmekte olan dava, çekişmesiz yargı, geçici hukuki koruma ve diğer tüm işlemlerde UYAP'ın kullanılmasına dair usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir." düzenlemesine yer verildiği,

Aynı şekilde Hukuk Muhakemeleri Kanunu Yönetmeliği'nin 5/1. maddesinde, mahkemeler ve hukuk dairelerinin iş süreçlerindeki her türlü veri, bilgi ve belge akışı ile dokümantasyon işlemleri, bu işlemlere ilişkin her türlü kayıt, dosyalama, saklama ve arşivleme işlemleri ile uyum ve işbirliği sağlanmış dış birimlerle yapılacak her türlü işlemler UYAP ortamında gerçekleştirileceğinin hüküm altına alındığı,

Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı'nın "UYAP Uygulamaları" başlıklı 10.11.2011 gün 124/1 sayılı Genelgesinde; "...2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 141 inci maddesinin son fıkrasında yer alan "Davaların en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılması, yargının görevidir." hükmü gereğince UYAP ile hızlı, etkin, güvenilir, verimli, şeffaf ve etik değerlere uygun bir yargılama mekanizmasının oluşturulması, kurum, avukat ve vatandaşlara İnternet üzerinden yargı hizmeti sunulması hedeflenmiştir. Konuyla ilgili olarak 5941 sayılı Çek Kanununun 5 inci maddesinin sekizinci fıkrası, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 445 inci maddesi, İcra ve İflas Kanunu Yönetmeliğinin 115 inci maddesi, Cumhuriyet Başsavcılıkları ile Adli Yargı İlk Derece Ceza Mahkemeleri Kalem Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmeliğin 88 inci maddesi, Hukuk ve Ticaret Mahkemelerinin Yazı İşleri Yönetmeliğinin 13/a ve 18/A maddeleri, Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin İdari İşleri ile Kalem Hizmetlerinin Yürütülmesi Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin 46/a maddesi ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Teftiş Kurulu Yönetmeliğinin 51 inci maddesi ile bazı maddelerinde UYAP'ın kullanımı ile ilgili çeşitli düzenlemeler yer almaktadır. Ayrıca UYAP'ın işletim ve idamesinden sorumlu Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığının görevleri, 2992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 22/A maddesinde düzenlenmiştir. 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun "Güvenli elektronik imzanın hukukî sonucu ve uygulama alanı" kenar başlıklı 5 inci maddesinde de; "Güvenli elektronik imza, elle atılan imza ile aynı hukukî sonucu doğurur. Kanunların resmî şekle veya özel bir merasime tâbi tuttuğu hukukî işlemler ile teminat sözleşmeleri güvenli elektronik imza ile gerçekleştirilemez." denilmek suretiyle elektronik imza ile elle atılan imza eş değer hâle getirilmiş, gerek kurum içi ve gerek kurum dışı yazışmaların e-imza ile yapılabilmesine imkân sağlanmıştır. Söz konusu Kanunun Genel Gereğesinde; bu Kanunun, elektronik ticaret ve kamu alanında yürütülecek "e-Devlet" olarak adlandırılan yapının aslî unsuru olan elektronik imzanın hukukî ve teknik yapısını, elektronik imzayla ilgili işlemler ile elektronik sertifika hizmet

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

sağlayıcılarının faaliyetlerini düzenlemek amacıyla hazırlandığı belirtilmiştir. Bunun yanında. Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte de elektronik ortamda yazışmaya ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

Yukarıda sayılan hususlar karşısında, Bakanlığımız tarafından çıkartılan 09/02/2006 tarihli 124 sayılı Genelgenin, günümüzün değişen koşullarına uygun olarak güncellenmesine ihtiyaç duyulmuştur. Bu itibarla;

UYAP Bilişim Sistemi kullanılarak soruşturma ve kovuşturma işlemleri ile diğer adlî ve idarî işlemlerin etkin, verimli, hızlı, düzenli, şeffaf ve usul ekonomisine uygun biçimde yürütülmesi amacıyla;

1- Her türlü işlem ve faaliyetin. UYAP üzerinden gerçekleştirilmesine imkân bulunmayan istisnai hâller saklı olmak koşuluyla, UYAP ortamında, zamanında, eksiksiz ve doğru bir biçimde gerçekleştirilmesi,

2- Her türlü kaleni hizmetlerinin UYAP üzerinden yürütülmesi,

3- Tüm birimlerde her türlü veri girişinin eksiksiz ve doğru biçimde yapılması,

4- Her adliyede ihtiyacı karşılayacak nispette tarama biriminin oluşturulması,

5- Zorunluluk sebebiyle haricen oluşturulan belgeler ile Sistem haricinde gelen belgelerin ekleriyle birlikte taranarak UYAP ortamına aktarılması,

6- Kamu kurum ve kuruluşlarını/an intikal eden bilgi ve belgelerin mümkün olduğu nispette elektronik ortamda istenilmesi,

7- UYAP üzerinden sağlanan, nüfus, adres, tapu, sabıka kaydı, yurt dışı adres bilgisi gibi. bilgi ve belgelerin temini için ayrıca fizikî yazışma yapılmaması,

8- Araç şerhi, kayıp veya çalıntı telefonların kullanıma açılıp kapatılması, çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı gibi kanunen ilgili mercilere bildirim yapılması gereken işlemlerin ayrıca fizikî yazışma yapılmaksızın UYAP üzerinden gerçekleştirilmesi,

9- UYAP kapsamındaki bilgiler ile fizikî ortamdaki bilgiler arasında çelişkiye mahal verilmemesi, bir çelişki olması hâlinde UYAP kayıtlarına itibar edilmesi,

10- UYAP ortamında düzenlenen her türlü belge ve kararın güvenli elektronik imza kullanılmak suretiyle imzalanması,

11- Elektronik ortamdaki fizikî örnek çıkartılması gereken hâllerde, belgenin çıktısı üzerine "Elektronik imzalı aslı ile aynıdır" kaşesi vurulduktan sonra ilgisine göre hâkim, savcı veya görevlendirdiği yazı işleri müdürü tarafından imzalanarak mühürlenmesi,

12- UYAP kapsamında güvenli elektronik imzalı belge ile aynı konuda elle atılan imzalı belge arasında çelişki olması durumunda 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 205 inci maddesi uyarınca güvenli elektronik imzalı belgeye itibar edilmesi,

13- Güvenli elektronik imza ile imzalanarak UYAP üzerinden gönderilen belgelerin ayrıca elle atılan imza ile imzalanmış aslının istenmemesi,

14- Elektronik imza sertifikalarının geçerlilik süresinin takibinin yapılarak süresinde temin edilmesi için önceden gerekli başvurularda bulunulması,

15- Bilgi güvenliği, elektronik imza ve kişisel verilerin korunmasına ilişkin mevzuat hükümlerine azamî dikkat gösterilmesi, özellikle elektronik imza cihazı veya erişim kodu ile her türlü kullanıcı adı ve parolasının başkalarına verilmemesi,

16- UYAP üzerinde iş listelerinin kontrol edilerek teraküme sebebiyet verilmemesi, varsa biriken işlerin ivedilikle yerine getirilmesi,

17- Görevi veya görev yeri değişen, emekli olan veya diğer sebeplerle meslekle ilişkisi kesilen

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

..... Müdüğü tarafından tanzim edilen tarihli raporla tevsik edildiğı,

Dosya kapsamındaki bilgi ve belgeler ile başta yasal düzenlemeler olmak üzere mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; CMK'nın 38/A maddesinin ilk fıkrasında, her türlü ceza muhakemesi işlemlerinde Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sisteminin (UYAP) kullanılacağı, bu işlemlere ilişkin her türlü veri, bilgi, belge ve kararın, UYAP vasıtasıyla işlenip kaydedileceğinin ve saklanacağı; 5. fıkrasında, elektronik imzalı belgenin elle atılan imzalı belgeyle çelişmesi halinde UYAP'ta kayıtlı olan güvenli elektronik imzalı belge geçerli kabul edileceğinin; 7. fıkrasında ise, zorunlu nedenlerle fiziki olarak düzenlenmiş belge veya kararlar, yetkili kişilerce taranarak UYAP'a aktarılacağı ve gerektiğinde ilgili birimlere elektronik ortamda gönderileceğinin hüküm altına alındığı;

Cumhuriyet Başsavcılıkları ile Adli Yargı İlk Derece Ceza Mahkemeleri Kalem Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmeliğın 5. maddesinin ilk fıkrasında Cumhuriyet başsavcılığı ve mahkemelerin iş süreçlerindeki veri, bilgi ve belge akışı ile dokümantasyon işlemleri, bu işlemlere ilişkin kayıt, dosyalama, saklama ve arşivleme ile entegrasyon sağlanmış dış birimlerle yapılacak bütün işlemlerin UYAP ortamında gerçekleştirileceğı, tüm verilerin eksiksiz ve doğru bir şekilde UYAP'a kaydedilmesi gerekliliğinin açıkça düzenlendiğı, "Veri" kavramının aynı yönetmeliğın 4/1-t bendinde, "Bilgisayar kullanılarak üzerinde işlem yapılabilen her türlü değer"; "Dış birim" kavramının 4/1-f bendinde, "UYAP'a dâhil olmayan kamu kurumları ile özel kuruluşlar"; "kayıt" kavramının 4/1-l bendinde, "Fizikî veya elektronik ortamda üretilen ya da bu ortama aktarılan veya taşınan, bilgi, belge ve verinin saklanması"nı ifade ettiğinin belirtildiğı, Yönetmeliğın 5. maddesinin 2. fıkrasında tutanak, belge ve kararların elektronik ortamda düzenlenerek güvenli elektronik imza ile imzalanacağı, 4. fıkrasında, zorunlu nedenlerle fizikî olarak düzenlenen tutanak, belge ve kararların, engelin ortadan kalkmasından sonra derhâl elektronik ortama aktarılacağı, 6. fıkrasında, Cumhuriyet başsavcılığı ve mahkemelere fizikî olarak verilen veya gönderilen her türlü evrakın, UYAP'a aktararak kaydedileceğinin ve ilgili birime gönderileceğinin, 11. fıkrasında, elektronik imzalı belgenin elle atılan imzalı belgeyle çelişmesi halinde UYAP'ta kayıtlı olan güvenli elektronik imzalı belgenin geçerli kabul edileceğinin hüküm altına alındığı,

Aynı Yönetmeliğın soruşturma işlemleriyle ilgili 52/1. maddesinde; "(1) Cumhuriyet başsavcılığına gelen evrak, Cumhuriyet savcısı tarafından havale edildikten sonra gerekli işleme tâbi tutulur." düzenlemesine,

34/1. maddesinde; "(1) Cumhuriyet başsavcılığınca, kayıtlar UYAP'ta; tarih, sıra numarası, hazırlayan veya onaylayan kişiye göre sorgulanabilir bir şekilde tutulur." düzenlemesine,

92/1. maddesinde; "(1) Soruşturma ve dava dosyası UYAP'ta tutulur." düzenlemesine,

36. maddesinde; "(1) Soruşturma evrakının ayrılmasına karar verildiğı takdirde, ayrılan evraka yeni bir soruşturma numarası verilir ve soruşturmaya ilişkin işlemler bu numara üzerinden yürütülür. Soruşturma kaydındaki eski ve yeni kayıtların karşılardaki düşünceler sütunlarına bu hususlar işlenir. (2) Ayrılan soruşturma evrakına, ilk dosyadaki belgelerden ilgili olanların birer örneğı aktarılır." düzenlemesine yer verilmiştir.

Keza, anılan Yönetmeliğın 11. maddesinde "soruşturma kaydı"nın, Cumhuriyet başsavcılığınca, soruşturma evresine ilişkin işlemlerin safahatının işlendiğı kayıt olduğu, bu kaydın; sıra numarası, mağdur, şikâyetçi ve şüphelinin kimlik bilgileri, suçun türü, suç tarihi, soruşturmanın kaydedildiğı tarih, geldiğı birim, Cumhuriyet savcısı, şüphelinin gözaltına alınma, tutuklanma, salıverilme ve tahliye tarihleri, iddianamenin onaylandığı tarih ile esas numarası ve karar bilgileri, kovuşturmaya yer olmadığına dair karara itiraz edilmiş ise sonucuyla düşünceler sütunlarını içerdiği belirtilmiştir.

Yukarıda açıklanan düzenlemelere rağmen, ilgili Cumhuriyet savcısı tarihinden itibaren uhdesinde bulundurduğu Cumhuriyet

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

Başsavcılığının/..... soruşturma no.lu dosyasında ve tarihinden itibaren uhdesinde bulundurduğu Cumhuriyet Başsavcılığının/..... soruşturma no.lu dosyalarında şüphelileri UYAP sistemine kaydettirmediği, bu suretle yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine aykırı hareket ettiği, ilgilinin soruşturma dosyalarına ilişkin olarak Cumhuriyet Başsavcısı bilgi vermemesi de nazara alındığında, UYAP'a kaydetmeme nedeninin, önceden organize edilen planı hayata geçirmek adına soruşturma evrakını gizlemeye matuf olduğu, yoksa, UYAP'a kaydın, soruşturmanın gizli bir şekilde yürütülmesine engel teşkil etmeyeceği ve ortaya çıkacak sakıncaların mahkemeden alınacak bir gizlilik kararıyla bertaraf edilmesinin her zaman mümkün olduğu, soruşturmaya ilişkin bilgilerin basın yayın organlarına servis edilmesi de dikkate alındığında, UYAP bilişim sistemine kayıt dışı işlem yürütülmesinin, soruşturmanın dışarıya karşı değil, bizzat nezdinde görev yaptığı Cumhuriyet Başsavcılığı teşkilatından saklanması amacına yönelik olduğu, bununbasit bir ihmal ya da bilgisizlikten değil, bilakis, gayrimeşru amaca yönelik eylemleri gizleme saikiyle yapıldığı açıktır.

6- eski Cumhuriyet Savcısı hakkında;
"..... Cumhuriyet Başsavcılığı Bürosunda görevli Cumhuriyet Savcısı tarafından yürütülmekte iken, soruşturma kapsamında örgüt bulunmadığı gerekçesiyle .. /.. /..... tarihinde Memur Suçları Bürosuna gönderilen ve tarafına tevdi edilen/..... sayılı dosyada, tahkikatın aşaması itibarıyla operasyon yapılması, şüphelilerinin gözaltına alınması ve bir kısım tedbirlere başvurulması yönünden tekemmül etmemesine rağmen, soruşturma kendisine tevdi edildikten gün sonra .. /.. /..... tarihinde (..... ve sayılı soruşturma dosyaları ile aynı gün) kolluk kuvvetinin inisiyatifi ile operasyon yapmak suretiyle bir kısım şahısların gözaltına alınması ve tedbirlerin uygulanması işlemlerini icra ettiği" iddiası:

Özgürlük hakkı, hukukun üstünlüğüne bağlılığını açıklayan bütün siyasal rejimlerin merkezinde yer alan bir haktır. [DOĞRU, Osman ve NALBANT, Atilla: İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi Açıklama ve Önemli Kararlar, 1. Cilt, s.366] Kişi özgürlüğünü korumak ve güvence altına almak hukuk devletinin en temel görevi olup demokratik bir toplumda kişi hak ve özgürlüklerini korumak esastır. [ALBAYRAK, Mustafa/ÖZER, Fatma/İLHAN, Fikret ve ERDOĞAN, Mustafa: Yargı Kararları Işığında Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat Davaları, Ankara 2014, adalet, s.7] Özgürlük ve güvenlik hakkı, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 5. maddesinde düzenlenmiş olup madde metni şu şekildedir:

"1. Herkes özgürlük ve güvenlik hakkına sahiptir. Aşağıda belirtilen haller dışında ve yasanın öngördüğü usule uygun olmadan hiç kimse özgürlüğünden yoksun bırakılamaz:

a) Kişinin, yetkili bir mahkeme tarafından verilmiş mahkumiyet kararı sonrasında yasaya uygun olarak tutulması;

b) Kişinin, bir mahkeme tarafından yasaya uygun olarak verilen bir karara uymaması sebebiyle veya yasanın öngördüğü bir yükümlülüğün uygulanmasını sağlamak amacıyla yasaya uygun olarak yakalanması veya tutulması;

c) Kişinin bir suç işlediğinden şüphelenmek için inandırıcı sebeplerin bulunduğu veya suç işlemesine ya da suçu işledikten sonra kaçmasına engel olma zorunluluğu kanaatini doğuran makul gerekçelerin varlığı halinde, yetkili adli merci önüne çıkarılmak üzere yakalanması ve tutulması;

d) Bir küçüğün gözetim altında eğitimi için usulüne uygun olarak verilmiş bir karar gereği tutulması veya yetkili merci önüne çıkarılmak üzere yasaya uygun olarak tutulması;

e) Bulaşıcı hastalıkların yayılmasını engellemek amacıyla, hastalığı yayabilecek kişilerin,

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

akıl hastalarının, alkol veya uyuşturucu madde bağımlılarının veya serserilerin yasaya uygun olarak tutulması;

f) Kişinin, usulüne aykırı surette ülke topraklarına girmekten alıkonması veya hakkında derdest bir sınır dışı ya da iade işleminin olması nedeniyle yasaya uygun olarak yakalanması veya tutulması;

2. Yakalanan her kişiye, yakalanma nedenlerinin ve kendisine yöneltilen her türlü suçlamanın en kısa sürede ve anladığı bir dilde bildirilmesi zorunludur.

3. İşbu maddenin 1.c fıkrasında öngörülen koşullar uyarınca yakalanan veya tutulan herkesin derhal bir yargıç veya yasayla adli görev yapmaya yetkili kılınmış sair bir kamu görevlisinin önüne çıkarılması zorunlu olup, bu kişi makul bir süre içinde yargılanma ya da yargılama süresince serbest bırakılma hakkına sahiptir. Salıverilme, ilgilinin duruşmada hazır bulunmasını sağlayacak bir teminat şartına bağlanabilir.

4. Yakalama veya tutulma yoluyla özgürlüğünden yoksun kılınan herkes, tutulma işleminin yasaya uygunluğu hakkında kısa bir süre içinde karar verilmesi ve, eğer tutulma yasaya aykırı ise, serbest bırakılması için bir mahkemeye başvurma hakkına sahiptir.

5. Bu madde hükümlerine aykırı bir yakalama veya tutma işleminin mağduru olan herkes tazminat hakkına sahiptir."

Madde metninden de anlaşılacağı üzere kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı mutlak bir hak olmayıp bazı sınırlamalara tabidir. Ancak maddede belirtilen sınırlama sebepleri tahdidi olup bunların genişletilmesi mümkün değildir. Söz konusu hak, Anayasamızda da "Temel Hak ve Ödevler" başlıklı İkinci Kısmın "Kişinin Hakları ve Ödevleri" başlıklı İkinci Bölümünde ayrıntılı şekilde düzenlenmiştir. Anayasamızın "Kişi hürriyeti ve güvenliği" kenar başlıklı 19. maddesine göre;

"Herkes, kişi hürriyeti ve güvenliğine sahiptir.

Şekil ve şartları kanunda gösterilen:

Mahkemelerce verilmiş hürriyeti kısıtlayıcı cezaların ve güvenlik tedbirlerinin yerine getirilmesi; bir mahkeme kararının veya kanunda öngörülen bir yükümlülüğün gereği olarak ilgilinin yakalanması veya tutuklanması; bir küçüğün gözetim altında ıslahı veya yetkili merci önüne çıkarılması için verilen bir kararın yerine getirilmesi; toplum için tehlike teşkil eden bir akıl hastası, uyuşturucu madde veya alkol tutkunu, bir serseri veya hastalık yayabilecek bir kişinin bir müessesede tedavi, eğitim veya ıslahı için kanunda belirtilen esaslara uygun olarak alınan tedbirin yerine getirilmesi; usulüne aykırı şekilde ülkeye girmek isteyen veya giren, ya da hakkında sınır dışı etme yahut geri verme kararı verilen bir kişinin yakalanması veya tutuklanması; halleri dışında kimse hürriyetinden yoksun bırakılamaz.

Suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişiler, ancak kaçırmalarını, delillerin yokedilmesini veya değiştirilmesini önlemek maksadıyla veya bunlar gibi tutuklamayı zorunlu kılan ve kanunda gösterilen diğer hallerde hâkim kararıyla tutuklanabilir. Hâkim kararı olmadan yakalama, ancak suçüstü halinde veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde yapılabilir; bunun şartlarını kanun gösterir.

Yakalanan veya tutuklanan kişilere, yakalama veya tutuklama sebepleri ve haklarındaki iddialar herhalde yazılı ve bunun hemen mümkün olmaması halinde sözlü olarak derhal, toplu suçlarda en geç hâkim huzuruna çıkarılıncaya kadar bildirilir.

(Değişik birinci cümle: 03.10.2001 - 4709 SY/Md. 4) Yakalanan veya tutuklanan kişi, tutulma yerine en yakın mahkemeye gönderilmesi için gerekli süre hariç en geç kırksekiz saat ve toplu olarak işlenen suçlarda en çok dört gün içinde hâkim önüne çıkarılır. Kimse, bu süreler geçtikten sonra hâkim kararı olmaksızın hürriyetinden yoksun bırakılamaz. Bu süreler olağanüstü hal, sıkıyönetim ve savaş hallerinde uzatılabilir.

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

(Değişik: 03.10.2001 - 4709 SY/Md. 4) Kişinin yakalandığı veya tutuklandığı, yakınlarına derhal bildirilir.

Tutuklanan kişilerin, makul süre içinde yargılanmayı ve soruşturma veya kovuşturma sırasında serbest bırakılmayı isteme hakları vardır. Serbest bırakılma ilgilinin yargılama süresince duruşmada hazır bulunmasını veya hükmün yerine getirilmesini sağlamak için bir güvenceye bağlanabilir.

Her ne sebeple olursa olsun, hürriyeti kısıtlanan kişi, kısa sürede durumu hakkında karar verilmesini ve bu kısıtlamanın kanuna aykırılığı halinde hemen serbest bırakılmasını sağlamak amacıyla yetkili bir yargı merciine başvurma hakkına sahiptir.

(Değişik: 03.10.2001 - 4709 SY/Md. 4) Bu esaslar dışında bir işleme tâbi tutulan kişilerin uğradıkları zarar, tazminat hukukunun genel prensiplerine göre, Devletçe ödenir."

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne göre; özgürlük kavramını en iyi açıklayan hal, özgürlükten yoksun bırakma halidir. Bir olayda incelenmesi gereken ilk mesele, bir kimsenin özgürlükten yoksun bırakılmış olup olmadığı meselesidir; çünkü Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 5. maddesindeki hükümler, ancak bir olayda özgürlükten yoksun bırakma varsa uygulanabilir. İkinci mesele, bir kimsenin özgürlükten yoksun bırakılmasının Sözleşmenin aradığı şartlara uygun olup olmadığı meselesidir. Kişi özgürlüğü mutlak bir hak değildir, bazı şartlarla kısıtlanabilir; Sözleşme olağanüstü halde daha ağır kısıtlamalar getirilmesine izin vermektedir, öte yandan özgürlüğünden yoksun bırakılmış kişi bazı haklara sahiptir. O halde üçüncü olarak, kişi Sözleşme'ye uygun biçimde özgürlüğünden yoksun bırakılmış da olsa, kendisine tanınan hakların ihlal edilip edilmediği tespit edilmelidir. [DOĞRU, Osman ve NALBANT, Atilla: İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi Açıklama ve Önemli Kararlar, 1. Cilt, s.367]

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 5. maddesinde yer alan "kişi özgürlüğü ve güvenliği" kavramı çerçevesinde özgürlükten yoksun bırakılma durumu iki unsur içermektedir. Yoksun bırakılma halinin bir kişinin önemsiz sayılamayacak bir süre için tutulmuş olması şeklinde bir objektif unsur ve kişinin bu duruma yönelik gerçek bir rızasının bulunmaması şeklinde bir subjektif unsur söz konusudur. Bir kişinin özgürlüğünden yoksun bırakılıp bırakılmadığı değerlendirilirken AİHM tarafından bu halde bulunan bir kişinin durumundan hareket edilmektedir ve yoksun bırakılmanın türü, süresi, etkileri ve söz konusu tedbirin uygulanma şekli göz önünde tutulmaktadır. Ayrıca uygulanan tedbirlerle ilgili taraf devlet tarafından sağlanan denetimin düzeyi ve kişinin sosyal çevresi ile ilişkisini sürdürme olasılığı da gündeme gelebilmektedir. Sözleşme'nin 5. maddesinde "yasanın öngördüğü usule uygun" olma ölçütü getirilmiştir. Ayrıca maddenin diğer fıkralarında "yasaya uygun" ifadesine yer verilmiştir. Bu durum kişi özgürlüğü ve güvenliğinin katı bir "yasallık" koşuluna tabi olduğunu göstermektedir ve kişilerin bu hakkından keyfi bir şekilde yoksun bırakılmamasını gerektirmektedir. Bu düzenlemeler doğrultusunda AİHM bir kişinin özgürlüğünden yoksun bırakılması durumunu mevcut istisnalardan birine girip girmediğini değerlendirmeden önce iç hukukta hukuki bir dayanağının bulunup bulunmamasını değerlendirmektedir. Dolayısıyla öncelikle iç hukuktaki hukuki düzenlemelere şeklen uygun davranma yükümlülüğü söz konusudur. [İNCEOĞLU, Sibel (editör): İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa, s.181 vd.]

İç hukuktaki düzenlemelere bakıldığında; CMK'da, suçun veya tehlikelerin önlenmesi amacı ile, bir eşya bir kimsenin elinden alınabileceği gibi, suçun delili olabileceği veya eşya veya kazanç müsaderesine tabi olduğu için de geçici olarak Devletin muhafazası altına alınabilir. (CMK 123/1). Birinci halde "önleme elkoyması", ikinci halde ise, "adli elkoyma" sözkonusu olur. CMK'nın 123. maddesine göre; "İspat aracı olarak yararlı görülen ya da eşya veya kazanç müsaderesinin konusunu oluşturan malvarlığı değerleri, muhafaza altına alınır. Yanında bulunduran kişinin rızasıyla teslim etmediği bu tür eşyaya elkonulabilir."

Elkoymaya karar vermek yetkisi de kural olarak hâkime aittir. Anayasaya göre gecikmede tehlike bulunan hallerde özel kağıtlar ve eşya ile konuttaki eşyaya, kanunun yetkili

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

kıldığı mercinin emriyle geçici olarak el konulabilir. Ceza muhakemesi Kanunu bu yetkiyi hâkime vermiştir. Ancak gecikmede sakınca bulunan hallerde savcının, savcıya ulaşılmazsa kolluk amirinin yazılı emriyle el koyma işlemi yapılabilir. Elkoyma işlemi hâkim kararı olmaksızın yapılmışsa, işlem yirmi dört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulmalıdır. Hâkim, kararını, el koymadan itibaren kırk sekiz saat içinde açıklar. Aksi takdirde el koyma kararı kendiliğinden kalkar. Elkoyma bir tutanağa bağlanır. Bu tutanakta, işlemi gerçekleştiren kolluk görevlisinin açık kimliği yazılır. Öte yandan, el konulan eşyanın tam bir defteri yapılır ve bu eşya resmi mühürle mühürlenir veya bir işaret konulur. Askeri mahallerde yapılacak el koyma işlemi, savcının istem ve katılımıyla, askeri makamlarca yapılır. (CMK m. 127)

Koruma tedbirlerinden biri olan yakalama, CMK'da tanımlanmamış olup 01.06.2005 tarihli ve 25832 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin 4. maddesinde; "Kamu güvenliğine, kamu düzenine veya kişinin vücut veya hayatına yönelik var olan bir tehlikenin giderilmesi için denetim altına alınması gereken veya suç işlediği yönünde hakkında kuvvetli iz, eser, emare ve delil bulunan kişinin gözaltına veya muhafaza altına alma işlemlerinden önce özgürlüğünün geçici olarak ve fiilen kısıtlanarak denetim altına alınması" şeklinde tanımlanmıştır.

Anayasa Mahkemesi de 26.11.1986 tarih, 1985/8 Esas ve 1986/27 Karar sayılı kararında yakalamayı, "kişi özgürlüğünün yargıç kararına dayalı olması zorunluluğu aranmaksızın geçici olarak ve genellikle tutuklama amacıyla polis tarafından kısıtlanması" olarak tanımlamış, yakalamanın bir yaptırım değil, belli bir yaptırımın ya da sağlık veya güvenlik önleminin uygulanmasına olanak sağlayan bir kurum, kişinin el altında bulundurulması zorunlu durumlar için kaçınılmaz bir önlem olduğunu belirtmiştir. Anayamız, "...yakalama, ancak suçüstü halinde veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde yapılabilir; bunun şartlarını kanun gösterir." düzenlemesine yer vermiş, CMK'nın 90 ve devamı maddelerinde yakalama ve gözaltının esasları hükme bağlanmıştır. Buna göre; yakalamanın şartlarını düzenleyen CMK'nın 90. maddesinde herkes tarafından geçici olarak yapılabilecek yakalama ile kolluk tarafından yapılacak yakalamanın şartları ayrı ayrı düzenlenmiş, herkes tarafından geçici olarak yapılabilecek yakalamanın şartları; "kişiye suçu işlerken rastlanması, suçüstü bir fiilden dolayı izlenen kişinin kaçması olasılığının bulunması veya hemen kimliğini belirleme olanağının bulunmaması" olarak açıklanırken, kolluk görevlilerince yapılacak yakalamanın şartları; "tutuklama kararı veya yakalama emri düzenlenmesini gerektiren bir durumun bulunması, gecikmesinde sakınca bulunan bir halin olması ve Cumhuriyet savcısına veya amirlerine derhal başvurma olanağının bulunmaması" olarak belirtilmiştir. CMK'nın 91. maddesinde de, yakalanan kişinin, Cumhuriyet Savcılığınca bırakılmazsa, soruşturmanın tamamlanması için gözaltına alınmasına karar verilebileceği hüküm altına alınmıştır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne göre kişinin özgürlükten yoksun bırakılmasına dair herhangi bir uygulamanın yalnızca ulusal hukukun esas ve usul kurallarına değil, aynı zamanda Sözleşmenin 5. maddesinin amacına da uygun olması gerekmektedir. Sözleşmenin 5/1 (c) bendinde "makul şüphe" ve "makul olarak gerekli görülmesi" ölçütlerine yer verilmiştir. Bir kişinin suçluluğu konusunda "makul şüphe" yeterli kabul edilmektedir. Kişinin yakalanması veya tutuklanabilmesi için gerekli makul şüphenin mevcudiyeti için kişinin o suçu işlemiş olabileceğine dair nesnel bir gözlemciyi ikna etmeye yeterli olgu ve bilgilerin varlığı yeterli görülmüştür. [İNCEOĞLU, Sibel (editör): İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa, s.181 vd.] Sözleşmede yer alan "makul şüphe" ibaresi, Anayasamızda, "makul şüphe"den daha ileri bir koruma sağlayan "kuvvetli belirti" tabiriyle ifade edilmiştir. Yine CMK'nın "Gözaltı" kenar başlıklı 91. maddesinin ikinci fıkrasında "Gözaltına alma, bu tedbirin soruşturma yönünden zorunlu olmasına ve kişinin bir suçu işlediğini düşündürebilecek emarelerin varlığına bağlıdır." şeklindeki düzenlemeyle, Anayasada belirtilen güvenceye ilaveten "zorunluluk" ölçütü getirilmiştir.

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

Soruşturma işlemlerinin CMK'nın 160 ve devamı maddelerinde düzenlendiği, 160. maddede;

"(1) Cumhuriyet savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar.

(2) Cumhuriyet savcısı, maddî gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adlî kolluk görevlileri marifetiyle, şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlüdür." düzenlemesine yer verilmiş,

Öğretide söz konusu maddeyle ilgili açıklamalarda, Cumhuriyet savcısının, maddi gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için emrindeki kolluk görevlileri marifetiyle, şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlü olduğu [Cengiz, Demirağ, McBride, Tezcan: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Işığında Ceza Yargılaması Kurum ve Kavramları, Ankara 2008, s.9] belirtilmiştir.

27 Ağustos - 7 Eylül 1990 tarihleri arasında Küba'nın Havana şehrinde yapılan 8. Birleşmiş Milletler Suçun Önlenmesi ve Suçluların Islahı Konferansında kabul edilen Savcıların Rolüne Dair Yönergede; "Adalet dağıtımında temel bir unsur olan savcıların suçların soruşturulması ve bu soruşturmaların hukukiliğinin gözetiminde aktif bir rol üstlenilmesi, görevlerin hukuka uygun olarak, adil, sürekli ve süratli bir biçimde insan onuruna saygı gösterip koruyarak insan haklarının yanında yer alarak yürütülmesi ve bu suretle adil yargılamanın gerçekleştirilmesine ve ceza adaleti sisteminin düzgün işlemesine katkıda bulunulması; savcıların görevlerini yaparken, işlerini tarafsızlıkla ve her türlü siyasal, sosyal, dinsel, ırksal, kültürel, cinsel veya başka herhangi bir ayrımcılıktan kaçınarak yürütmeleri, kamu yararını korumaları, objektif bir biçimde hareket etmeleri, şüphelinin ve mağdurun durumunu gereği gibi dikkate almaları ve şüphelinin yararına veya zararına olup olmadığına bakmaksızın ilgili her türlü duruma dikkat etmeleri, görevlerin icrası veya adaletin ihtiyaçları aksini gerektirmedikçe ellerinde bulunan bilgiyi gizli tutmaları, kamu görevlileri tarafından işlenen suçların, özellikle, rüşvet, yetki suiistimali, ağır insan hakları ihlali ile uluslararası hukuk tarafından tanınan diğer suçların kovuşturulmasına ve kanunen yetkili kılınmaları veya ülkedeki uygulamalara uygun olması halinde bu suçların soruşturulmasına yeterli özeni göstermeleri, işkence, zalimane, insanlık dışı veya onur kırıcı muamele veya ceza gibi ağır insan hakları ihlali oluşturan hukuka aykırı yollara başvuru olarak veya başka bir biçimde insan hakları ihlal edilerek elde edildiğini bildikleri veya bu yollarla elde edildiğine makul sebeplere dayanarak inandıkları delilleri, bu yollara başvuranlara karşı kullanmanın dışında, başka hiç bir biçimde kullanmamaları ve bu durumdan mahkemeyi haberdar etmeleri ve bu yolların kullanılmasından sorumlu olanların adalet huzuruna çıkarılmalarını sağlamak için gerekli tüm işlemleri yapmaları" tavsiyelerine yer verilmiştir.

Hâkimin vicdani kanaatinden başka herhangi bir dürtü ya da etki altında kalmadan sadece hukuku uygulayacağı yönündeki kamuoyu beklentisini karşılama için hem özel hayatında, hem de mahkeme ortamında bazı kısıtlamalara maruz kalacağını önceden bilmesi gerekir. Bangalor Yargı Etiği ilkelerine göre hâkimin, toplum içinde sergilediği tutum ve davranışların meslek ahlâkına uygun ve tarafsızlığını zedelemeyecek şekilde belirlenmesi zorunludur. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarında, tarafsız olmanın yetmediği, hâkimin ve mahkemenin aynı zamanda makul bir gözlemci (reasonable observer) tarafından adil ve tarafsız olarak algılanması gerektiği ifade edilmektedir.

Avrupa Hâkimleri Danışma Konseyi'ne göre, hukuk kurallarının tarafsız, bağımsız ve adil bir şekilde uygulanması suretiyle hukukun üstünlüğünün sağlanması yargı organının temel görevidir. Tarafsızlık, yargı görevinin tam ve doğru bir şekilde yerine getirilmesinin esası olup, sadece bizatihi karar için değil aynı zamanda kararın oluşturulduğu süreç açısından da geçerlidir. Tarafsızlık, bir gerçeklik olarak mevcut olmanın yanı sıra algılamada da mevcut olmalıdır. Taraflı ve etki altında karar verildiği

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

yönünde makul bir algılama ortaya çıkması sadece davanın taraflarının değil bütün olarak toplumun yargı sistemine olan güvenini sarsar. Tarafsızlığın algılanması makul gözlemci standardı ile ölçülür.

Yargıya olan güveni sürdürmek için etkili ve zamanında yapılacak bir yargılama ile yargısal süreçler boyunca adil bir yargılamanın gerektirdiği her türlü hakkı taraflara sağlama ve usul hükümlerini tam olarak uygulama tek başına yeterli değildir. Hâkimin meslek içi ve dışında tarafsızlığını zedeleyecek tutum ve davranışlardan kaçınması da gerekmektedir. Evrensel normlara göre, hâkimler kendilerini bağımsızlık veya tarafsızlıklarının sorgulanması neticesini doğuracak durumlara sokmamalıdır. Hâkim, yargılama esnasında ve özel hayatında, tarafsızlığının sorgulanmasına neden olacak her türlü tavır ve davranıştan kaçınmalıdır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin müstekar içtihatlarında, yargı sisteminin ve hâkimin tarafsız olup olmadığına karar vermek için her uyumsuzluk, objektif ve subjektif bir teste tabi tutulmaktadır. Subjektif test aracılığıyla, kişisel, ahlâki, felsefi ve ideolojik yönelimler ile çevresel etmenlerin, karar verme sürecinde hâkim üzerinde etkisinin olup olmadığına tespiti yapılmaktadır. Bu yolla, yargısal süreçler boyunca hâkimin, davanın konusu veya taraflardan birisi hakkında, kişisel bir önyargısının veya sempatisinin olup olmadığı saptanmaya çalışılmaktadır. Bu önyargı veya sempatinin varlığı konusunda makul ve ciddi bir şüphenin varlığı halinde, hâkimin taraflı karar verdiğine hükmedilmektedir. Hâkimin tarafsızlığını zedeleyen tutum ve davranışlarının olup olmadığına saptanması, kendi algı ve görüşüne göre yapılmamaktadır. Bilakis, dışarıdan makul bir gözlemcinin taraflılık algısına sahip olması yeterli görülmektedir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, bir hâkimin aksi somut delillerle kanıtlanana kadar, kişisel olarak tarafsız olduğunu varsaymaktadır. Mahkemeye göre, subjektif tarafsızlığın bulunmadığı, hâkimin kişisel nedenlerle taraflardan birisine karşı önyargılı olduğu veya bilerek ve isteyerek diğerinin lehine hareket ettiği yönündeki iddialar, hukuken kabul edilebilir yol ve yöntemlerle delillendirilmelidir. Bu kapsamda, iddiayı ortaya atan taraf, hâkimin yargılama süreçlerindeki tutum ve davranışları, taraflara karşı sarfettiği söz ve beyanlar, özel hayatındaki sosyal ve ekonomik ilişkileri, sanal ortamdaki faaliyetleri hakkında taraflı davranıldığı iddiasının kanıtlarını aramakta ve mahkemeye sunmaktadır. Mahkeme, belirtilen konularda sunulan bilgi ve belgeler üzerinden, hâkimin tarafsızlığının şüpheli hale gelip gelmediğini tartışmaktadır. Bu konuda sadece gerçekten var olan taraflılık hali değil, kamuoyundaki algı da dikkate alındığından, hâkimin kararını vicdani kanaatine göre şekillendirmesi yeterli olmayıp, tarafsız ve adil olarak algılanması da gerekmektedir.

Somut olay incelendiğinde; Operasyondan sadece ... gün önce tarihinde soruşturma dosyasının ilgilinin uhdesine geçtiği, onlarca şüpheli hakkında CMK'nın 135. maddesi kapsamında Telekomünikasyon yoluyla iletişimin denetlenmesi tedbirlerine başvuran ya da bu konuda alınmış tedbir kararlarının uzatılmasını talep ederek mahkemeden karar alan, yine bazı şüpheliler hakkında CMK'nın 140. maddesi kapsamında teknik araçlarla izleme tedbirine başvuran ilgili Cumhuriyet savcısı, bir anda soruşturma işlemlerini yarıda kestiği, tarihine kadar soruşturma dosyasını uhdesinde bulunduran Cumhuriyet savcısı'in, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu müfettişlerince alınan tarihli beyanı gözetildiğinde soruşturma evrakında bir çok eksikliğin bulunduğu, nitekim şüpheliler hakkında koruma tedbirlerinin uygulanmasından sonra soruşturma dosyasında, Başkanlığına,, .., ..ve .. Mahkemelerine, .. ve .. Müdürlüğüne, birçok ticaret şirketine, .. Şubesine, .. Müdürlüğüne, .. Müdürlüğüne, .. ve .. ile .. müzekkereler yazılarak bir çok evrakın istendiği ve soruşturmanın tekemmül ettirildiği, dosyada mevcut tarihli ..

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

..... belirtilen eksiklikler gözetildiğinde, gerekli bilgi ve belgelerin toplanıp delil durumları değerlendirilmeden ve yasal şartları oluşmadan, diğer soruşturmalarla eş zamanlı olarak onlarca kişinin hürriyetinin kısıtlanarak Kanuna aykırı şekilde gözaltına alınmalarına karar verildiği,

Diğer yandan, Cumhuriyet Başsavcılığının/..... ve/..... soruşturma sayılı evraklarının Cumhuriyet Başsavcılığı Bürosu nezdinde bulunduğu, dosyada mevcut ve Cumhuriyet Başsavcısı tarafından imzalı belge içeriğine göre, sözkonusu büronun ... /.. /..... tarihinden itibaren Cumhuriyet Başsavcı Vekili tarafından koordine edildiği, Cumhuriyet savcısı da .. /.. /..... tarihinden itibaren Bürosunda görev yaptığı ve anılan dosyaların, uhdesinde olduğu, Cumhuriyet savcısı ise, tarihi itibarıyla Bürosunda görev yaptığı, Cumhuriyet savcısı tarafından yürütülen/..... soruşturma no.lu dosya ile/..... ve/..... soruşturma sayılı dosyaların sujeler ve olaylar yönünden birbirleri ile ilgi ve bağlantıları bulunmamasına karşın Cumhuriyet Başsavcı Vekili ve koordine ettiği Cumhuriyet Başsavcılığı Bürosunda görevli Cumhuriyet savcısı ile başka bir büroda yani, Cumhuriyet Başsavcılığı Bürosunda görevli Cumhuriyet savcısı, soruşturmaları yarıda keserek aynı zaman dilimi içerisinde masumiyet karinesini çığneyerek, şüpheli sıfatıyla gözaltına alınan bir çok kişinin ifadesini almaya dahi lüzum görmeyerek ve hatta yukarıda ayrıntıları ile söz edilen örneğinde olduğu gibi kollukta yarım bırakılan ifadenin tamamlanmasına dahi gerek görmeden, Cumhuriyet Başsavcılığını temsil eden ve hiyerarşik üst konumundaki Cumhuriyet Başsavcısının bilgisi olmadığına göre, adeta başka biri ya da birilerinden aldıkları talimatla düğmeye basarak alelacele operasyon başlattıkları, Cumhuriyet savcısı de ülke ekonomisini etkileyen ve aralarında iş adamlarının da bulunduğu soruşturma evrakında, 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri İle Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun uyarınca üzerinde denetim ve gözetim yetkisini haiz Cumhuriyet Başsavcısı bilgi vermediği, ve ile eylem ve fikir birliği içerisinde hareket ederek birbiri ile fiili ve hukuki bağlantısı bulunmayan her üç soruşturma evrakında, halen telefon dinlemeleri ve fiziki takip işlemleri devam ederken, bir çok şüpheli hakkında basit şüpheyi gerektiren delil dahi yok iken Kanuna aykırı şekilde aynı gün toplu gözaltı, arama ve el koyma gibi koruma tedbirlerine başvurdukları, yargıya olan güveni sürdürmek için etkili ve zamanında yapılacak bir yargılama ile yargısal süreçler boyunca adil bir yargılamanın gerektirdiği her türlü hakkı taraflara sağlama ve usul hükümlerini tam olarak uygulama tek başına yeterli olmadığı halde, usul ve yasa hükümlerini dahi açıkça çiğnedikleri, bu suretle, evrensel normlara göre, kendi bağımsızlık veya tarafsızlıklarını sorgulanır hale getirdikleri, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi başta olmak üzere Anayasanın 90. maddesi gereği iç hukuk normu olan uluslararası belgelerde öngörülen güvencelere ve iç hukuk sistemimizdeki yasal düzenlemelere ve diğer düzenleyici işlemlere aykırı hareket ettikleri dosya kapsamındaki delillerle sabittir.

VII-ULUSLARASI BELGELERDE BELİRTİLEN İLKELER ve İLGİLİLERİN EYLEMLERİNİN BU ÇERÇEVEDE DEĞERLENDİRİLMESİ:

"Havana İlkeleri" olarak da bilinen ve 27 Ağustos - 7 Eylül 1990 tarihleri arasında Küba'nın Havana şehrinde yapılan 8. Birleşmiş Milletler Suçun Önlenmesi ve Suçluların Islahı

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

Konferansında kabul edilen Savcıların Rolüne Dair İlkelerin giriş kısmında;

"Dünya halkları, Birleşmiş Milletler Şartında adaletin korunabileceği şartları yaratmak için verdikleri kararı teyit ettiklerinden ve ırk, cins, dil ve din ayrımı yapmaksızın insan haklarına ve temel özgürlüklere saygıyı geliştirme ve teşvik etme konusunda uluslararası işbirliğini gerçekleştirme amaçlarını ilân ettiklerinden,

İnsan Hakları Evrensel Bildirisi hukuk önünde eşitlik ile masumluk karinesi prensiplerine ve hukuken kurulmuş bağımsız ve tarafsız bir yargı yeri tarafından adil ve aleni olarak yargılanma hakkına yer verdiğinden,

Genellikle, bu prensipleri vurgulayan görüşler ile gerçek durum arasında hala bir açıklık bulunduğundan,

Her ülkedeki adli örgütlenme ve işleyiş bu ilkelerden ve onları gerçek yaşama geçirmeyi üstlenmiş çabalardan esinlenmesi gerektiğinden,

Savcılar adalet dağıtımında çok önemli bir rol oynadıklarından ve onların bu sorumluluklarını yerine getirmelerine ilişkin kurallar yukarıda belirtilen ilkelere saygı göstermelerine ve uygun davranmalarına yardım edeceğinden ve böylece adil ve hakkaniyete uygun bir ceza adaletine ve vatandaşların suçlara karşı etkili bir biçimde korunmasına katkıda bulunacağından,

Savcılarının gerek daha iyi yöntemlerle göreve alınmaları ve hukuki ve mesleki açıdan eğitilmeleri suretiyle, gerekse suçlulukla ve özellikle suçun yeni biçim ve boyutlarıyla mücadele ederken gerekli her türlü vasıtanın kendilerine temin edilmesi suretiyle görevlerinde başarının gerektirdiği mesleki nitelikleri edinmelerini sağlamak şart olduğundan,

Suçların Önlenmesi ve Suçluların Islahı konusunda Birleşmiş Milletler Beşinci Kongresinin tavsiye kararı alması üzerine, Genel Kurulu 17 Aralık 1979 tarihli ve 34/179 sayılı kararıyla Kanun Adamları için Talimatname'yi kabul ettiğinden,

Suçların Önlenmesi ve Suçluların Islahı hakkında Birleşmiş Milletler Altıncı Kongresinin 16 sayılı kararında, Suçların Önlenmesi ve Kontrolü hakkında Komiteden yargıçların bağımsızlığı ile yargıçların ve savcılarının göreve seçilmeleri, mesleki eğitimleri ve statüleri ile ilgili bir yönerge hazırlamayı öncelikleri arasında yer vermesi istendiğinden,

Suçların Önlenmesi ve Suçluların Islahı hakkında Birleşmiş Milletler Yedinci Kongresi, Yargı Bağımsızlığına dair Temel Prensipleri kabul ettiğinden ve bu da daha sonra Genel Kurulun 29 Kasım 1985 tarihli ve 40/32 sayılı kararı ile 13 Aralık 1985 tarihli ve 40/146 sayılı kararlarında uygun bulunduğundan,

Suçtan ve Yetki İstismarından Mağdur olanlara Adalet Sağlanmasına dair Temel Prensipler Bildirisi, suç mağdurlarının uluslararası ve ulusal düzeyde adalete ulaşmalarını ve adil muamele görmelerini, zararlarının giderilmesini, tazminat ve yardım için alınması gereken tedbirleri tavsiye ettiğinden,

Yedinci Kongrenin 7. kararında, savcılarının göreve seçilmeleri, mesleki eğitim ve statüleri, savcılarının görevleri ve davranışları, ceza adaleti sisteminin düzeltici işlevine yaptıkları katkıyı ve polis ile yaptıkları işbirliğini artırma yolları, takdir yetkilerinin kapsamı ve ceza muhakemesinde oynadıkları rol ile ilgili olarak Komiteden bir yönergenin hazırlanması ihtiyacını ele almasını ve bir sonraki Birleşmiş Milletler Kongresine bir rapor sunulması istendiğinden,

Savcılarının ceza muhakemesinde etkili, tarafsız ve adil olmalarını sağlama ve geliştirme konusunda Üye Devletlere yardımcı olması için formüle edilen aşağıdaki Yönergeye, Hükümetler tarafından saygı gösterilir ve bu Yönerge ulusal mevzuat ve uygulamalar çerçevesinde dikkate alınır ve savcılarının, ayrıca yargıç, avukat, yürütme ve yasama organı mensupları gibi konuyla ilgili diğer kişilerin

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

ve genel olarak kamunun dikkatine sunulur. Bu Yönerge ilke olarak savcılar göz önünde tutularak formüle edilmiştir; fakat bu kurallar, uygun düştüğü takdirde, belirli bir olay için atanan (ad hoc) soruşturmacılar için de uygulanır." ibarelerine yer verilmiş, ilkeler; "Nitelikler, Seçim ve Eğitim", "Statü ve Hizmet Şartları", "İfade ve Örgütlenme Özgürlüğü", "Ceza Muhakemesindeki Rol", "Takdiri Görevler", "Kovuşturmaya Karşı Alternatifler", "Diğer Devlet Kurum ve Kuruluşları ile İlişkiler", "Disiplin Yargılaması" ve "Yönergeye Uygun Davranma" başlıkları altında belirtilmiştir. Buna göre;

- Adalet dağıtımında temel bir unsur olan savcılar, her mesleklerinin şeref ve itibarını korurlar.

- Savcılar görevlerini hukuka uygun olarak, adil, sürekli ve süratli bir biçimde, insan onuruna saygı gösterip koruyarak, insan haklarının yanında yer alarak yürütürler ve bu suretle adil yargılamanın gerçekleştirilmesine ve ceza adaleti sisteminin düzgün işlemesine katkıda bulunurlar.

- Savcılar, ceza muhakemesinde kovuşturmanın açılmasında ve kanunla yetkili kılınmaları veya yerel uygulamalara uygun olması halinde suçların soruşturulmasında, bu soruşturmaların hukukiliğinin gözetiminde, mahkeme kararlarının infaz edilmesinin gözetiminde ve kamu yararının temsilcileri olarak kendilerine verilen diğer görevlerin yerine getirilmesinde aktif bir rol üstlenirler.

- Savcılar görevlerini yaparlarken:

a) İşlerini tarafsızlıkla ve her türlü siyasal, sosyal, dinsel, ırksal, kültürel, cinsel veya başka her hangi bir ayrımcılıktan kaçınarak yürütürler.

b) Kamu yararını korurlar, objektif bir biçimde hareket ederler, zanlının ve mağdurun durumunu gereği gibi dikkate alırlar ve zanlının yararına veya zararına olup olmadığına bakmaksızın, ilgili her türlü duruma dikkat ederler.

c) Görevlerinin icrası veya adaletin ihtiyaçları aksini gerektirmedikçe ellerinde bulunan bilgiyi gizli tutarlar.

d) Mağdurların kişisel menfaatlerini etkileyen hususlarda onların görüş ve düşüncelerini dikkate alır ve mağdurları Suçtan ve Yetki İstismarından Mağdur olanlara Adalet Sağlanmasına dair Temel Prensipler Bildirisi'ne göre sahip oldukları haklardan haberdar ederler.

- Savcılar, tarafsız bir soruşturmanın isnadın temelsiz olduğunu göstermesi halinde kovuşturma başlatmaz veya devam etmezler veya muhakemeyi durdurmak için her türlü çabayı gösterirler.

- Savcılar, kamu görevlileri tarafından işlenen suçları, özellikle, rüşvet, yetki suiistimali, ağır insan hakları ihlali ile uluslararası hukuk tarafından tanınan diğer suçların kovuşturulmasına ve kanunen yetkili kılınmaları veya ülkedeki uygulamalara uygun olması halinde bu suçların soruşturulmasına yeterli özeni gösterirler.

- Savcılar işkence, zalimane, insanlıkdışı veya onur kırıcı muamele veya ceza gibi ağır insan hakları ihlali oluşturan hukuka aykırı yollara başvurulması veya başka bir biçimde insan hakları ihlal edilerek elde edildiğini bildikleri veya bu yollarla elde edildiğine makul sebeplere dayanarak inandıkları delilleri, bu yollara başvuranlara karşı kullanmanın dışında, başka hiç bir biçimde kullanamazlar; bu durumdan Mahkemeyi haberdar ederler ve bu yolların kullanılmasından sorumlu olanların adalet huzuruna çıkarılmalarını sağlamak için gerekli tüm işlemleri yaparlar.

- Savcılar ulusal hukuka uygun olarak ve sanıkların ve mağdurların haklarına bütünüyle saygı göstererek, kovuşturmadan vazgeçilmesi, kovuşturma sürecinin şartlı veya şartsız olarak durdurulması veya cezai olayların yargısal sistemin dışına taşınması için gerekli çabayı gösterirler.

- Savcılar, kovuşturmanın adilliliğini ve etkililiğini sağlamak için, polisle, mahkemelerle, hukukçularla, kamu için çalışanlarla ve diğer idari kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak için çaba

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

gösterirler.

İlkelerine yer verilmiş, "Savcılar bu Yönergeye uygun davranırlar. Savcılar ayrıca, bu Yönergenin ihlalini önlemek ve ihlal edilmesine aktif bir biçimde karşı çıkmak için ellerinden geleni yaparlar." şeklindeki düzenlemeyle, savcılara söz konusu yönergeye uygun davranma yükümlülüğü yüklenmiştir.

Anayasa hukuku, ceza ve medeni hukuk, ticaret ve idare hukuku dahil yargı işlevlerini icra eden bütün kişilere uygulanabilir nitelikte olduğu belirtilen Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin "Hâkimlerin Bağımsızlığı, Etkinliği ve Rolü" Hakkında Üye Devletlere Yönelik R (94) 12 Sayılı Tavsiye Kararında; hâkimlerin bağımsız olması, çevreden veya her türlü nedenle doğrudan veya dolaylı olarak gelebilecek tahdit, nüfuz kullanma, teşvik, baskı, tehdit veya müdahalelerden uzak biçimde hareket edebilmesi gerekliliği vurgulanmış, Devlet kurumları ve temsilcileri de dahil olmak üzere, herhangi bir dava ile ilgili olan bütün kişilerin hâkimin otoritesi altında olduğu belirtilmiştir. Aynı kararda, hâkimlerin yargılamalarda bütün kişilerin hak ve özgürlüklerinin korunması ile mükellef oldukları ifade edilerek, özellikle, şu sorumluluklarının bulunduğu belirtilmiştir: Bütün davalarda herhangi bir dış etkiye maruz kalmaksızın bağımsız olarak hareket etmek; tarafların usule ilişkin haklarının Sözleşme hükümleri uyarınca gözetilmesi ve bütün tarafların hakkaniyete uygun bir yargılamaya tabi olmasının temini için, maddi gerçeklerin değerlendirilmesi ve kanun hükümlerinin uygulanmasında davaları tarafsız bir şekilde yürütme; uygun olduğu hallerde taraflara usul işlemlerinin tarafsız bir şekilde açıklanması; kanunla veya mevcut uygulamayla aksi öngörülmedikçe, verdikleri kararların açık ve tam gerekçelerini anlaşılır bir dille açıklamak.

Avrupa Savcıları Konferansı'nın 29-30 Mayıs 2005 tarihli 6. oturumunda kabul edilerek, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca 10.10.2006 gün ve 424 sayı ile benimsenmesine karar verilip, Adalet Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğünce de hâkim ve savcılara duyurulan Savcılar İçin Etik ve Davranış Biçimlerine İlişkin Avrupa Esasları Budapeşte İlkeleri, savcıları; "bir hukuk ihlalinin cezai yaptırım gerektirdiği yerde hem birey haklarının, hem ele ceza adaleti sisteminin gerekli etkisini dikkate alarak, toplum adına ve kamu yararına hukukun uygulanmasını sağlayan kamu yetkilileri" olarak tanımlamış, savcılarının her zaman ve her koşulda temel görevlerini şu şekilde sıralamıştır:

- Dava açma görevi de dahil, her zaman ilgili ulusal ve uluslararası hukuka uygun olarak görevlerini icra ederler.
- Görevlerini adil, tarafsız, tutarlı ve süratli olarak icra ederler.
- İnsan onuru ve insan haklarına saygı duyar, bu değerleri korur ve desteklerler.
- Toplum adına ve kamu yararına davrandıklarını dikkate alırlar.
- Toplumun genel çıkarı ile birey hakları ve çıkarları arasındaki adil dengeyi bulmaya çalışırlar.

Budapeşte İlkeleri, savcılarının "Genel Olarak Mesleki Hayat Tarzları" başlıklı bölümünde savcılarının her zaman mesleki standartlara bağlı olduklarını belirttikten sonra mesleki hareket tarzları konusunda şu ilkeleri kabul etmiştir:

- a) Her zaman mesleklerinin onuru ve şerefini korurlar,
- b) Her zaman profesyonel olarak davranırlar,
- c) Her zaman dürüstlük ve özenin yüksek standartlarını uygularlar,
- d) Görevlerini olayların değerlendirilmesi temelinde ve hukuka uygun ve herhangi uygunsuz etkiden bağımsız olarak icra ederler,
- e) Hukuki ve sosyal gelişmeler hakkında, eğitim ve bilgi düzeylerini daima muhafaza ederler,

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

f) Görevlerinin bireysel ve toplu icrasında rehberlik etmesi gereken Tavsiye 19 (Rec 2000) 36 a paragrafında belirtilen ilke ve kriterlerin, genel prensiplerin yayılması ve benimsenmesi dahil, uygun diyalog ve ekip çalışmasını sağlayarak tarafsız ve tutarlı olmaya ve öyle anlaşılmaya çabalarlar,

g) Görevlerini adil bir biçimde, korkusuzca iltimas ve önyargı olmaksızın gerçekleştirirler.

h) Bireysel veya belli bir kesimin çıkarlarının, kamu ve medya baskısının etkisinde kalmazlar.

i) Tüm kişilerin adalet önünde eşitlik hakkına saygı duyarlar, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasi veya diğer düşünceler, cinsiyet tercihleri, ulusal veya sosyal köken, ulusal azınlık, mülkiyet, doğum, sağlık, özürlülük veya herhangi bir diğer statü ile ilişki temelinde herhangi bir kişiye karşı ayrımcılıktan sakınırlar,

j) Mesleki gizliliği korurlar,

k) Görüşleri, meşru çıkarları, mesleki mevkilerinde karşılaştıkları bireylerin olası kaygı ve kişisel gizliliklerini dikkate alırlar,

l) Olanakları ölçüsünde, bireylerin hakları ve yasal durumları hakkında tam olarak bilgilenmelerini sağlamaya çalışırlar.

m) Görevlerini, hukuk alanındaki diğer görevlilerin yanı sıra, mahkemeler, polis ve diğer kamu makamları ile saygı ve nezaketle yerine getirirler.

n) Mümkün olan en geniş uluslararası işbirliği için ve hukuka uygun olarak yargı çevrelerindeki savcı ve kamu yetkililerine yardımcı olurlar,

o) Savcının kişisel veya mali çıkarlarının veya savcının ailevi, sosyal ya da diğer ilişkilerinin, tutumunu uygunsuz bir biçimde etkilemesine izin vermezler. Özellikle, kendilerinin, ailelerinin veya iş ortaklarının kişisel, özel ve mali çıkarları ile ilgili olan davalarda görev yapmaktan kaçınırlar.

Budapeşte İlkeleri, savcıların "Ceza Yargılaması Çerçevesinde Mesleki Davranış" başlıklı bölümünde ceza yargılaması çerçevesinde görev yaparken, savcılar her zaman;

a) İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması için Avrupa Konvansiyonu'nun 6. maddesinde ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarında açıkça kabul edilen adil yargılanma hakkı ilkesini desteklemek,

b) Görevlerini adil, tarafsız, objektif olarak ve hukuk kuralları çerçevesinde bağımsız olarak icra etmek,

c) Ceza adaleti sistemini mümkün olduğu kadar süratli işletmek, adaletin yararına davranmak ve tutarlı olmak,

d) Masumiyet karinesi ilkesine saygı duymak,

e) Tüm inceleme ve soruşturmanın dava açılması ya da açılmaması kararından veya adaleti etkileyebilecek diğer kararlardan önce olmasını veya yapılmış olmasını sağlamaya çalışmak,

f) Ne olursa olsun şüpheli etkileyecek son lehte veya aleyhte şartlar da dahil, bir dava ile ilgili tüm şartları göz önünde bulundurmak,

g) Tarafsız bir soruşturma, sorumluluğun temelsiz olduğunu gösterdiğinde, dava açmamak veya davaya devam etmemek,

h) Davayı sebatla ama adil ve kanıtların gösterdiğinin ötesinde olmayacak şekilde takip etmek,

i) Kanıtların yasal olarak elde edilip edilmediğini görmek için, sunulan kanıtları incelemek,

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

j) Bu tür yöntem uygulayan kişilerden başka herhangi bir kişiye karşı, şüpheli veya diğer bir kişinin insan haklarının ağır ihlalini oluşturan hukuka aykırı yöntemlerle elde edilmiş olduğuna haklı olarak inanılan kanıtların kullanılmasını reddetmek,

k) Bu tür yöntemleri kullanmaktan sorumlu kişilere aleyhinde gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamaya çalışmak,

l) Hukuk ve adil yargılanma ilkesine uygun olarak özellikle sanığa ve vekiline gerekli bilgiyi vererek silahların eşitliği (equality of arms) ilkesini korumak,

m) Mağdur ve tanıkların çıkarlarını gerektiği biçimde dikkate almak,

n) Adil bir karar için mahkemeye yardım etmek,

o) Tarafsız ve uygun kanıtların mesleki değerlendirmesi temelinde kararlar almak, zorundadırlar.

Budapeşte İlkeleri, "Özel Davranış" başlıklı bölümünde ise;

a) Savcılar, özel yaşamlarındaki faaliyetlerle gerçek ve makul olarak algılanan savcılık hizmetinin dürüstlüğü, adilliyini ve tarafsızlığını tehlikeye almamalıdır.

b) Savcılar, her zaman hukuka saygı duymalı ve itaat etmelidirler.

c) Savcılar, mesleklerine yönelik kamu güvenini muhafaza edecek ve geliştirecek şekilde hareket etmelidirler.

d) Savcılar, görevleri sırasında elde etmiş olduğu herhangi bir bilgiyi özel amaçları ve diğerlerinin çıkarlarına yardım etmek için kullanmamalıdır.

e) Savcılar, üçüncü kişilerden, teşvik ve konukseverlik, herhangi bir hediye, ödül, menfaat kabul etmemeli, dürüstlük, adillik ve tarafsızlığını tehlikeye sokabilecek herhangi bir görevi yürütmemelidirler.

İlkelerine yer vermiştir.

Bordeaux Bildirisinde; "Toplumun hukukun üstünlüğünün adil, tarafsız ve etkili bir yargı yönetimi ile güvence altına alınmasında menfaati vardır. Cumhuriyet savcıları ve yargıçlar bütün muhakeme sürecinde bireysel hak ve özgürlüklerin güvence altına alınmasını ve kamu düzeninin korunmasını sağlamak zorundadırlar. Bu sanıkların ve mağdurların haklarına mutlak bir saygıyı kapsar. Adaletin doğru bir şekilde yönetimi için yasal sürece dahil olan tüm meslek sahiplerinin ortak yasal ilkeleri ve etik değerleri paylaşmaları esaslı önemi haizdir. Toplum menfaati aynı zamanda adalet sisteminin işleyişi hususunda kamuyu bilgilendirmesi için medyaya gerekli bilginin sağlanmasını gerektirir. Özellikle sanığın masumiyeti karinesine, adil yargılanma hakkına, davalarla irtibatlı herkesin özel ve ailevi yaşam hakkına gerekli özeni göstermek suretiyle yetkili makamlar bu tür bilgiyi sağlamalıdır." ilkelerine,

Avrupa Hâkimleri Danışma Konseyinin 1 (2001) no.lu Görüşünde; "Yargı bağımsızlığı hukukun üstünlüğü için bir ön şart ve adil yargılanmanın temel bir teminatıdır. Hâkimler "vatandaşların hayatları, özgürlükleri, hakları, sorumlulukları ve mal varlığı üzerinde nihai kararı vermekle görevlendirilmişlerdir" (BM Temel İlkelerinin tekrarı olarak Pekin Bildirgesinde ve ayrıca Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 5. ve 6. maddelerinde seslendirilmiştir). **Onların bağımsızlığı kendi menfaatleri için bir ayrıcalık veya imtiyaz olmayıp, adaleti arayan ve bekleyenlerin menfaatine olarak ihdas edilmiştir.** Bu bağımsızlık genel manada topluma karşı olmakla birlikte özellikle hâkimin üzerinde karar vereceği ihtilafın taraflarına karşı da olmalıdır. Yargı bağımsızlığı, hâkimler cihetinden tam bir tarafsızlığın var olduğu ön kabulüne dayalıdır. Taraflar kim olursa olsun, hâkim kararını verirken tarafsız olmalıdır ve bu tarafsızlık, hâkimin bağımsız bir şekilde yargılama yapmasına engel olan veya engel olarak görülebilecek her türlü bağlantı, eğilim veya yanlılıktan uzak olması demektir. Bu haliyle, yargı bağımsızlığı, "hiç kimse kendi davasının

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

hâkimi olamaz” şeklindeki temel ilkenin detaylı bir şekilde ifade edilmesidir. Bu ilkenin, yalnızca herhangi bir ihtilafın tarafı olan kimseleri aşan bir etkisi vardır. Yalnızca bir ihtilafın tarafları değil, toplum bir bütün olarak yargıya güvenebilmelidir. Bu sebeple **bir hâkim yalnızca tüm uygunsuz bağlantı, yanlılık veya etkiden uzak olmakla kalmamalı, aynı zamanda makul bir gözle bakıldığında da bu uzaklık görülebilmelidir.** Aksi halde, yargının bağımsızlığına olan güven temelinden sarsılabilir. Temel nokta, bir hâkimin görevini yerine getirirken herhangi bir kişinin elemanı olmadığı, bir devlet görevlisi olduğu hususudur. Bu nedenle hâkim yalnızca hukukun hizmetçisidir ve yalnızca hukuka hesap verir. Bir davada karar verecek hâkimin yargının içinden veya dışından bir üçüncü şahsın emir veya talimatı ile hareket etmeyeceği tabiidir." ibarelerine,

Birleşmiş Milletler Yargı Bağımsızlığının Temel İlkelerinde; “Yargı bağımsızlığı ilkesi yargılamanın adil bir şekilde yapılmasını ve tarafların haklarına riayet edilmesini gerektirir.” ibaresine,

Avrupa Yargıçları Danışma Konseyi (CCJE) nin 24/11/2014 tarihli 17 nolu görüşünde; “Yargıçlar, hukukun üstünlüğüne saygı duyan her demokratik toplumda büyük önem taşıyan görevler yapmaktadırlar. Yargıçlar tüm kişilerin hak ve özgürlüklerini eşit şekilde korumalıdır.” ibaresine,

Avrupa Bakanlar Komitesinin 06/10/2000 tarihli kararında; “Savcıların yetkilerini adil, tarafsız ve objektif olarak kullanmaları gerekmektedir.” ibarelerine yer verilmiş,

Avrupa Hukuk Yoluyla Demokrasi Komisyonu (Venedik Komisyonu)'nun 12-13 Mart 2010 Tarihli 82. Genel Kurul Toplantısında kabul edilen hâkimlerin bağımsızlığına ilişkin raporda; hâkimlerin bağımsızlığı ve bunun bir sonucu olarak bir toplumda yargıya olan güvenin çok sayıda unsura dayandığı, bağımsızlığı teminat altına alan kurumsal kurallara ilave olarak, bir dava hakkında karar veren hâkimin kişiliği ve mesleki kalitesinin de büyük önem taşıdığı, ayrıca bir bütün olarak hukuk kültürünün de önemli olduğu belirtilmiş, hâkimlerin, kendilerini bağımsızlık ve tarafsızlıklarının sorgulanması neticesini doğruracak durumlara sokmamaları gerektiği vurgulanmıştır.

Yargı bağımsızlığı ve hâkimlerin bağımsızlığı, hukuk devletinin temelini teşkil etmektedir. Yargı, tam anlamıyla bağımsız olmadan, işlevlerini gerçekleştiremez. Bununla birlikte, bağımsızlık, tek başına yeterli değildir. Bağımsızlığın, hesap verebilirlik ile doğrudan bağlantılı olduğu kabul edilmelidir. Bağımsız olduğunu iddia etmekle birlikte halka hesap vermeyi kabul etmeyen bir yargı, toplumun güvenini kazanmayacak ve ulaşmayı arzu ettiği bağımsızlığı temin etmeyecektir. **Yargı bağımsızlığı, bir kısım odakların menfaat ve çıkarlarına hizmet etmek adına değil, halka ve vatandaşa hizmet etmek adına mevcuttur. Hâkimlerin bağımsızlığı kendi menfaatleri için bir ayrıcalık veya imtiyaz olmayıp, adaleti arayan ve bekleyenlerin menfaatine olarak ihdas edilmiştir. Bir hâkim veya savcı yalnızca tüm uygunsuz bağlantı, yanlılık veya etkiden uzak olmakla kalmamalı, aynı zamanda makul bir gözle bakıldığında da bu uzaklık görülebilmelidir. Aksi halde, yargının bağımsızlığına olan güven temelinden sarsılmış olur.**

Birleşmiş Milletler Bangalor Yargı Etiği İlkeleri; Birleşmiş Milletler'in 2000 yılı Nisan ayında Viyana'da gerçekleştirilen ilk toplantısından sonra Şubat 2001 tarihinde Hindistan'ın Bangalor şehrinde gerçekleştirilen ikinci toplantıda, Yargısal Tutarlılığın Kuvvetlendirilmesi Hakkındaki Yargı Grubu tarafından taslak olarak kabul edilip Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu'nun 23 Nisan 2003 tarihli oturumunda kabul edilen Bangalor Yargı Etiği İlkeleri Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun 27.06.2006 gün ve 315 sayılı kararı ile benimsenmiş ve bu husus Adalet Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğüne tüm hâkim ve savcılara genelge şeklinde duyurulmuştur. Bu belgede altı temel değerden bahsedilmiş ve bu değerlere ilişkin ilkeler tanımlanmıştır. Adı geçen belgede korunan değerler; bağımsızlık, tarafsızlık, doğruluk ve tutarlılık, dürüstlük, eşitlik, ehliyet ile liyakat olarak sayılmıştır.

"Bağımsızlık" konusunda; yargı bağımsızlığının, hukuk devletinin ön koşulu ve âdil yargılamanın temel garantisi olduğu, bundan dolayı hâkimin, hem bireysel hem de kurumsal yönleriyle

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

yargı bağımsızlığını temsil ve muhafaza etmesi gerekliliğini ilke olarak belirledikten sonra "Hâkim, doğrudan ya da dolayısıyla herhangi bir sebeple ya da herhangi bir yerden gelen müdâhale, tehdit, baskı, teşvik ve tüm harici etkilerden uzak, hâkimin olayları değerlendirmesi temelinde, vicdani hukuk anlayışı ile uyum içerisinde bağımsız olarak yargısal işlevini yerine getirmelidir. Hâkim, genelde toplumdan, özelde ise karar vermek zorunda olduğu ihtilâfin taraflarından bağımsızdır. Hâkim, yargısal görevlerini yerine getirirken, tek başına karar vermek zorunda olduğu hususlarda diğer yargıçlardan da bağımsızdır. Hâkim, yargının kurumsal ve eylemsel bağımsızlığını sürdürmek ve arttırmak için, yargısal görevlerinin ifasına yönelik koruma tedbirlerini almalı ve bunları artırmalıdır. Hâkim, yargı bağımsızlığını sürdürmede esas olan yargıya yönelik kamusal güveni güçlendirmek amacıyla, yargı etiği ile ilgili yüksek standartlar sergilemeli ve bunları ilerletmelidir" ibarelerine,

"Tarafsızlık" konusunda; tarafsızlığın, yargı görevinin tam ve doğru bir şekilde yerine getirilmesinin esası olduğunu, bu prensibin sadece bizatihi karar için değil, aynı zamanda kararın oluşturulduğu süreç açısından da geçerli olduğunu ilke olarak belirledikten sonra "Hâkim, yargısal görevlerini tarafsız, önyargısız ve iltimassız olarak yerine getirmelidir. Hâkim, mahkemede ve mahkeme dışında, yargı ve yargıç tarafsızlığı açısından kamuoyu, hukuk mesleği ve dava taraflarının güvenini sağlayacak ve artıracak davranışlar içerisinde olmalıdır. Hâkim, duruşma ve karar aşamalarında, kendisini yargılamadan zorunlu olarak el çektirecek olasılıkları makul ölçüler içerisinde asgariye indirecek şekilde hareket etmelidir. Hâkim, tarafsız olarak karar veremeyeceği durumda veya makul olarak düşünme yeteneği olan bir kişide tarafsız olarak karar veremeyeceği izlenimi yaratması halinde, yargılamanın her hangi bir aşamasına katılmaktan çekinmelidir." ibarelerine,

"Doğruluk ve Tutarlılık" konusunda; doğruluk ve tutarlılığın, yargı görevinin düzgün bir şekilde yerine getirilmesinde esas olduğunu ilke olarak belirledikten sonra "Hâkim, meslekî davranış şekli itibariyle, makul olarak düşünme yeteneği olan bir kişide her hangi bir serzenişe yol açmayacak hal ve tavır içinde olmalıdır. Hâkimin hal ve davranış tarzı, yargının doğruluğuna ve tutarlılığına ilişkin inancı kuvvetlendirici nitelikte olmalıdır. Adaletin gerçek anlamda sağlanması kadar gerçekleştirildiğinin görüntü olarak sağlanması da önemlidir." ibarelerine,

"Dürüstlük" konusunda; dürüstlük ve dürüstlüğün görüntü olarak ortaya konuluşunun, bir hâkimin tüm etkinliklerini icrada esaslı bir unsur olduğu ilke olarak belirlendikten sonra, "Hâkim, hâkimden sâdır olan tüm etkinliklerde yakışsız ve yakışık almayan görüntüler içerisinde olmaktan kaçınmalıdır. Kamunun sürekli denetim sujesi olarak hâkim, normal bir vatandaş tarafından sıkıntı verici olarak görülebilecek kişisel sınırlamaları kabullenmeli ve bunlara isteyerek ve özgürce uymalıdır. Hâkim, özellikle yargı mesleğinin onuruyla uyumlu bir tarzda davranmalıdır. Hâkim, kendi mahkemesinde hukuk mesleğini icra eden kimselerle olan bireysel ilişkilerinde, objektif olarak bakıldığında tarafgirlik veya bir tarafa meyletme görüntüsü ya da şüphe doğuracak durumlardan kaçınmalıdır. Hâkim, hâkimlik mesleğinin prestijini; kendisine, aile üyelerinden birisine veya herhangi bir kimseye özel çıkar sağlayacak şekilde ne kendisi kullanmalı ne de başka birisine kullandırmalıdır. Ayrıca hâkim, yargı görevinin yerine getirilmesinde, herhangi bir kimsenin kendisini etkileyebileceği izlenimine ne kendisi yol açmalıdır, ne de başkalarının böyle bir izlenime yol açmalarına müsaade etmelidir. Hâkim; ailesinin, sosyal veya diğer ilişkilerinin, hâkim olarak meslekî davranışlarını veya vereceği yargısal kararı etkilemesine izin vermemelidir. Hâkim tarafından, hâkimlik mesleğinin icrası sırasında elde edilen gizli bilgiler, hâkimin yargısal göreviyle ilgili olmayan diğer amaçlar için hâkim tarafından da kullanılamaz ve ifşa edilemez. Hâkim ve aile üyeleri; yargısal görevlerin yerine getirilmesine ilişkin olarak, bir şeyin hâkim tarafından yapılması, yapılmaması veya yapılmasına kayıtsız kalınması ile ilintili herhangi bir hediye, bir kredi, bir teberrû ya da bir iltimas talebinde ne bulunabilir ne de kabul edebilir. Hâkim, mahkeme personeline veya nüfûzu, idaresi ve yetkisi tahtında kalan diğer kişilere, görevlerinin veya işlevlerinin yerine getirilmesine

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

ilişkin olarak; bir şeyin yapılması, yapılmaması veya yapılmasına kayıtsız kalınması ile ilintili herhangi bir hediye, bir kredi, bir teberrû ya da bir iltimas talebinde bulunmaları veya kabul etmeleri konusunda, izin veremez. Umuma açıklama konusundaki yasal gerekler ve hukuk gözetilmek suretiyle hâkim; tarafgirlik görüntüsüne yol açmayacak veya yargısal görevlerin icrasında hâkimi etkilemek amacıyla verildiği izlenimi yaratmayacak hatıra kâbilinden hediye, ödül veya benzeri şeyi alabilir" ibarelerine,

"Eşitlik" konusunda; yargıçlık makamının gerektirdiği performans açısından asıl olanın; herkesin mahkemeler önünde eşit muameleye tabi tutulmasını sağlamak olduğu ilke belirlendikten sonra, "Hâkim, toplumdaki çeşitliliğin ve sınırlı sayıda olamamakla birlikte ırk, renk, cinsiyet, din, tabiiyet, sosyal sınıf, sakatlık, yaş, evlilik durumu, cinsel yönelim, sosyal ve ekonomik durum ve benzeri diğer sebeplerden neşet eden farklılıkların (davaya mesnet olmayan sebepler) şuurunda olmak ve bunları anlamak zorundadır. Hâkim, yargıçlık görevini yerine getirirken, davaya mesnet olmayan sebeplere dayanarak herhangi bir kişi ya da gruba karşı sözle veya davranışlarıyla meyilli ya da önyargılı olarak hareket edemez. Hâkim, yargısal görevlerini; davaya mesnet olmayan ve yargı görevinin düzgün bir şekilde işleminde ehemmiyetsiz olan sebeplerde bir ayrımcılığa gitmeksizin davanın tarafları, tanıklar, avukatlar, mahkeme personeli ve yargı görevini icra eden meslektaşları dahil herkes için uygun yasal mülahazalarla yerine getirmelidir." ibarelerine,

"Ehliyet ve Liyâkat" konusunda, ehliyet ve liyâkatın, yargıçlık makamının gerektirdiği performansın ön koşulu olduğu ilke olarak belirlendikten sonra, "Bir hâkimin yargısal görevleri, diğer tüm etkinliklerin önünde yer alır. Hâkim, yargıçlar için yargının kontrolünde yapılan eğitim ve diğer fırsatları kollayarak, yargısal görevlerin düzgün bir şekilde icrası için meslekî bilgisini, becerisini ve bireysel yeteneklerini sürdürmek ve artırmak için gerekli adımları atmalıdır. Hâkim, uluslararası sözleşmeleri ve insan hakları normlarını oluşturan diğer belgeleri kapsayan uluslararası hukuk gelişmeleri hakkında kendisini sürekli güncellemelidir. Hâkim, mahkeme kararlarının verilmesi de dahil tüm yargısal görevlerini etkin bir şekilde, adilane ve makul bir süre içerisinde yerine getirmelidir. Hâkim, yargısal görevlerini layıkıyla yerine getirmesine uygun düşmeyen davranışlar içerisinde bulunamaz." ibarelerine yer verilmiştir.

Hâkim ve Cumhuriyet savcılarının görevlerini hangi esaslara göre yapmaları gerektiği konusunda mevzuatımızda açık bir düzenleme bulunmadığından Yüksek Mahkemelerimizin de muhtelif kararlarında, başta Bangalor Yargı Etiği İlkeleri olmak üzere uluslararası belgelerde yer alan etik değerlere atıfta buldukları, örneğin; Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 20.11.2007 gün, 2007/5.MD-83 Esas, 2007/244 karar sayılı ilâmı ile 22.01.2008 gün, 2007/5 MD-101 Esas ve 2008/3 Karar sayılı ilâmlarında; "Hâkimler ve savcıların görevle ilgili sorumluluklarının belirlenebilmesi için, görev ve yetkilerinin ne olduğunun bilinmesi ne kadar önemliyse, bu görev ve yetkileri hangi ilke ve esaslara göre yerine getirmeleri gerektiğinin bilinmesi de o derece önemlidir. Nitekim, yapılan eylemin "görevin gereklerine aykırı hareket" olup olmadığının belirlenmesi, ancak görevin gereklerinin ne anlama geldiğinin doğru tespit edilebilmesi ile mümkün olabilecektir. Görevin gereklerinden ne anlaşılması gerektiği değerlendirilirken, hâkim ve savcılara Anayasa ve yasalarla açıkça verilen görev ve yetkilerin yanında, bu görev ve yetkilerin kullanılması sırasında uyulması gereken ilkeler de göz önünde bulundurulmalıdır. Her ne kadar hâkimlik ve savcılık ayrı görevler olarak görülmekte ise de; Türk Hukuk Sisteminde gerek sadece Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun uygun bulmasıyla hâkimlerin savcı, savcılarının hâkim olarak atanmalarının mümkün bulunması, gerekse savcılarının şüphelinin hem lehine, hem de aleyhine olan delilleri toplamalarının zorunlu olması nedeniyle hâkim ve savcılarının taşınmaları gereken özellikler ve uymaları gereken meslek kuralları açısından hâkimler ile savcılar arasında önemli bir fark bulunmamaktadır. Hâkimlerin/savcılarının görevlerini hangi esaslara göre yapmaları gerektiği konusunda mevzuatımızda açık bir düzenleme bulunmamaktadır. Bununla birlikte, bu konudaki en önemli

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

uluslararası metin Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu'nun 23 Nisan 2003 tarihli oturumunda kabul edilmiş olan Bangalor Yargı Etiği İlkeleridir. Nitekim Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun 27.06.2006 gün ve 315 sayılı kararı ile de Bangalor Yargı Etiği İlkelerinin benimsenmesine karar verilmiş ve bu husus Adalet Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü'nce tüm hâkim ve savcılara genelge şeklinde duyurulmuştur. Bu belgede 6 temel değerden bahsedilmiş ve bu değerlere ilişkin ilkeler tanımlanmıştır.

Adı geçen belgede korunan değerler; bağımsızlık, tarafsızlık, doğruluk ve tutarlılık, dürüstlük, eşitlik, ehliyet ve liyakat olarak sayılırken, diğer kapsamlı açıklamaların yanında bağımsızlıktan bahsedilirken; "hâkim, genelde toplumdan, özelde ise karar vermek zorunda olduğu ihtilafın taraflarından bağımsızdır.",tarafsızlıktan bahsedilirken, "Tarafsızlık, yargı görevinin tam ve doğru bir şekilde yerine getirilmesinin esasıdır. Bu prensip, sadece bizatihi karar için değil aynı zamanda kararın oluşturulduğu süreç açısından da geçerlidir. Hâkim, yargısal görevlerini tarafsız, önyargısız ve iltimasız olarak yerine getirmelidir. Hâkim, mahkemede ve mahkeme dışında, yargı ve yargıç tarafsızlığı açısından kamuoyu, hukuk mesleği ve dava taraflarının güvenini sağlayacak ve artıracak davranışlar içerisinde olmalıdır." doğruluk ve tutarlılıktan bahsedilirken, "Hâkim, mesleki davranış şekli itibarıyla, makul olarak düşünme yeteneği olan bir kişide her hangi bir serzenişe yol açmayacak hal ve tavır içinde olmalıdır. Hâkimin hal ve davranış tarzı, yargının doğruluğuna ve tutarlılığına ilişkin inancı kuvvetlendirici nitelikte olmalıdır: Adaletin gerçek anlamda sağlanması kadar gerçekleştirildiğinin görüntü olarak sağlanması da önemlidir." dürüstlükten bahsedilirken, "Dürüstlük ve dürüstlüğün görüntü olarak ortaya konuluşu, bir hâkimin tüm etkinliklerini icrada esaslı bir unsurdur. Hâkim, hâkimden sadır olan tüm etkinliklerde yakışsız ve yakışık almayan görüntüler içerisinde olmaktan kaçınmalıdır. Kamunun sürekli denetim sujesi olan hâkim, normal bir vatandaş tarafından sıkıntı verici olarak görülebilecek kişisel sınırlamaları kabullenmeli ve bunlara isteyerek ve özgürce uymalıdır. Hâkim, özellikle yargı mesleğinin onuruyla uyumlu bir tarzda davranmalıdır. Hâkim, kendi mahkemesinde hukuk mesleğini icra eden kimselerle olan bireysel ilişkilerinde, objektif olarak bakıldığında tarafgirlik veya bir tarafa meyiletme görüntüsü ya da şüphe doğuracak durumlardan kaçınmalıdır. Hâkim; ailesinin, sosyal veya diğer ilişkilerinin, hâkim olarak mesleki davranışlarını veya vereceği yargısal kararları etkilemesine izin vermemelidir. Hâkim, hâkimlik mesleğinin prestijini; kendisine, aile üyelerinden birisine veya her hangi bir kimseye özel çıkar sağlayacak şekilde ne kendisi kullanmalı ne de başka birisine kullandırtmalıdır. Ayrıca hâkim, yargı görevinin yerine getirilmesinde, her hangi bir kimsenin kendisini etkileyebileceği izlenimine ne kendisi yol açmalıdır, ne de başkalarının böyle bir izlenime yol açmalarına müsaade etmelidir. Hâkim ve aile üyeleri; yargısal görevlerin yerine getirilmesine ilişkin olarak, bir şeyin hâkim tarafından yapılması, yapılmaması veya yapılmasına kayıtsız kalınması ile ilintili herhangi birhediye,bir kredi,birteberru ya da bir iltimas talebinde bulunmaları veya kabul etmeleri konusunda izin veremez." eşitlikten bahsedilirken; "Yargıçlık makamının gerektirdiği performans açısından asıl olan; herkesin mahkemeler önünde eşit muameleye tabi tutulmasını sağlamaktır." ehliyet ve liyakattan bahsedilirken, "Hâkim, yargısal görevlerini layıkıyla yerine getirilmesine uygun düşmeyen davranışlar içerisinde bulunamaz." denilmek suretiyle bir hâkimin (savcının) uyması gereken etik değerler özü itibarıyla ortaya konulmuştur." şeklinde, Birleşmiş Milletler Bangalor Yargı Etiği İlkelerine atıfta bulunmuş, Ceza Genel Kurulu 20.11.2007 gün, 2007/5.MD-83 Esas, 2007/244 karar sayılı ilâmında ayrıca "Avrupa Savcılar Konferansı'nın 29-30 Mayıs 2005 tarihli 6. oturumunda kabul edilerek, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nca 10.10.2006 gün ve 424 sayı ile benimsenmesine karar verilip, Adalet Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü'nce de hâkim ve savcılaraduyurulanSavcılar İçin Etik ve Davranış Biçimlerine İlişkin Avrupa Esasları "Budapeşte İlkeleri" de hemen hemen Bangalor İlkeleri ile benzer mahiyettedir. Şu halde; hâkimler ve savcılar Anayasa ve yasalarla kendilerine verilen görev ve yetkileri, yazılı olan veya olmayan ancak evrensel anlamda hâkim ve savcılar bağladığında da kuşku bulunmayan etik kurallara tabi olarak yerine getirmelidirler." şeklinde, "Budapeşte İlkeleri"nde belirtilen

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

ilkelere atıfta bulunmuştur.

Yine Danıştay 12. Dairesi'nin 30.05.2013 Tarih, 2013/1203 Esas sayılı kararında Bangalor Yargı Etiği İlkeleri'ne; "Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun 27.06.2006 tarih ve 315 sayılı kararıyla kabul edilip benimsenen ve tüm hâkim ve savcılara duyurulan Bangalor Yargı Etiği İlkeleri'nin 3.2. maddesinde, "Hâkimin hal ve davranış tarzı, yargının doğruluğuna ilişkin inancı kuvvetlendirici nitelikte olmalıdır. Adalet gerçek anlamda sağlanması kadar gerçekleştirildiğinin görüntü olarak sağlanması da önemlidir.", 4.2. maddesinde, "Hâkim, normal bir vatandaş tarafından sıkıntı verici olarak görülebilecek kişisel sınırlamaları kabullenmeli ve bunlara isteyerek ve özgürce uymalıdır. Hâkim, özellikle yargı mesleğinin onuru ile uyumlu davranmalıdır.", 4.9. maddesinde, "Hâkim, mesleğinin prestijini, kendi veya herhangi bir kimse lehine kullanmamalı ve kullandırtmamalıdır. Ayrıca yargı görevini yerine getirmesinde herhangi bir kimsenin kendisini etkileyebileceği izlenimine yol açmamalı ve başkalarının böyle bir izlenime yol açmasına müsaade etmemelidir." şeklinde ilkelere yer verilmiştir." ibareleriyle atıfta bulunulmuştur.

Neticeten; Cumhuriyet savcılarının yaptıkları soruşturmalarda elde edilen kanıtları kanunlara uygun biçimde değerlendirip olayı hukuki bir sonuca bağlama konusunda bağımsız bir takdir yetkisine sahip oldukları tartışmasızdır. Yine Cumhuriyet savcılarının yürüttükleri soruşturmalarda delil toplama serbestisi bulunmakta ise de bu serbestinin keyfilik olmadığı, birkaç suç ismi belirtilerek alınan dinleme kararları sonucunda emniyet birimlerince yapılan tape dökümlerinden başka bir delil bulunmayan Cumhuriyet Başsavcılığının/..... ve/..... soruşturma numarasına kayden yürütülen ve birbiri ile bağlantılı olmayan soruşturma dosyalarında, yakın şüphelinin aynı zamanda gözaltına alındığı, gününü tutuklama talebiyle yakın şüphelinin sorguya sevk edildiği, yine aynı tarihte, Cumhuriyet Başsavcılığının/..... sırasına kayden yürütülen soruşturma dosyasında, soruşturma evrakı daha gün önce kendisine tevdi edilen Cumhuriyet savcısının ... şüphelinin gözaltına alınması ve tedbirlerin uygulanması işlemlerinin icra edildiği, kamuoyunda ya da operasyonu olarak da adlandırılan tahkikatın oluşturduğu etkiyi devam ettirmek adına, Dairemizin ayrı bir soruşturma dosyasında hakkında idari tahkikat yapılan Cumhuriyet savcısı yürüttüğü/..... sayılı soruşturmada da benzer usul uygulanarak hak ihlallerine sebebiyet verildiği, ilgililer koordine ettiği Cumhuriyet Başsavcılığı Kaçakçılık ve Narkotik Suçlar Soruşturma Bürosunda görevli Cumhuriyet savcısı tarafından yürütülen...../..... ve/..... soruşturma no.lu dosyalar ile Cumhuriyet Başsavcılığı Memur Suçları Soruşturma Bürosunda bulunan ve bu büroda görevli Cumhuriyet savcısı tarafından yürütülen/..... soruşturma no.lu dosya arasında hukuki veya fiili herhangi bir irtibat bulunmadığı halde, henüz bir kaç gün önce talep edilen iletişimin denetlenmesine ilişkin karar gerekleri yerine getirilmeden, yazılan müzakerelerin cevabı beklenmeden, soruşturma kapsamında dosyada bulunması gerekli bilgi ve belgeler temin edilmeden, eş zamanlı operasyon yapılarak, masumiyet karinesi de çiğnenerek onlarca kişinin toplu halde gözaltına alındığı, şartları oluşmamasına rağmen Kanunun açık hükmü çiğnenerek tüzel kişilik olan ticaret şirketlerinin tüm malvarlıklarına el konulduğu, koruma tedbirlerinin uygulanması için gerekli şartların oluşup oluşmadığının gözetilmediği, yapılan soruşturmalarda sonucunda, birçok kişi hakkında suça ilişkin delil elde edilememesi nedeniyle Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Karar verildiği,/..... ve/..... soruşturma no.lu dosyalardaki şüphelilerin UYAP Bilişim Sistemine kaydedilmediği, hiyerarşik üst konumundaki Cumhuriyet Başsavcısının soruşturmanın safahatine ve yürütülen usuli işlemlerle ilgili olarak bilgi sahibi olmadığı, soruşturmanın ayrıntılarını basın yayın organlarına servis etmekte sakınca görmeyen ilgili Cumhuriyet savcılarının, soruşturma dosyasına ilişkin olarak Cumhuriyet Başsavcısına bilgi vermekten imtina ettikleri, görevinin icrası veya adaletin ihtiyaçları aksini gerektirmedikçe elinde

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
----------------------------	--------------------------------	------------------------------

bulunan bilgiyi dışarıya karşı gizli tutması, görevi sırasında elde etmiş olduğu bilgileri özel amaçları ve diğerlerinin çıkarlarına yardım etmek için kullanmaması gereken ilgili Cumhuriyet savcılarının soruşturma dosyasındaki bilgileri basına sızdırarak soruşturmanın gizliliği ile suçsuzluk karinesini ihlal ettikleri,

İlgililerin mevcut eylemleriyle, uluslararası belgelerde sözü edilen; görevlerini adil, tarafsız, objektif olarak ve hukuk kuralları çerçevesinde bağımsız olarak icra etmek, kamu yararını koruma, toplum adına ve kamu yararına davrandıklarını dikkate alma, adil yargılamanın gerçekleştirilmesine ve ceza adaleti sisteminin düzgün işlemesine katkıda bulunma, görevlerinin icrası veya adaletin ihtiyaçları aksini gerektirmedikçe ellerinde bulunan bilgiyi gizli tutma, suçların soruşturma ve kovuşturulmasında yeterli özeni gösterme, her zaman profesyonel olarak davranma, dürüstlük ve özenin yüksek standartlarını uygulama, mesleklerinin onuru ve şerefini koruma, görevlerini olayların değerlendirilmesi temelinde ve hukuka uygun, adil, herhangi uygunsuz etkiden bağımsız olarak icra etme, hukuki ve sosyal gelişmeler hakkında, eğitim ve bilgi düzeylerini daima muhafaza etme, bireysel veya belli bir kesimin çıkarlarının etkisinde kalmama, mesleki gizliliği koruma, görevleri sırasında elde etmiş oldukları herhangi bir bilgiyi özel amaçları ve diğerlerinin çıkarlarına yardım etmek için kullanmama, görüşleri, meşru çıkarları, mesleki mevkielelerinde karşılaştıkları bireylerin olası kaygı ve kişisel gizliliklerini dikkate alma, görevlerini, hukuk alanındaki diğer görevlilerin yanı sıra, mahkemeler, polis ve diğer kamu makamları ile saygı ve nezaketle yerine getirme, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması için Avrupa Konvansiyonu'nun 6. maddesinde ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarında açıkça kabul edilen adil yargılanma hakkı ilkesini desteklemek, masumiyet karinesi ilkesine saygı duymak, tarafsız bir soruşturma, sorumluluğun temelsiz olduğunu gösterdiğinde, dava açmamak veya davaya devam etmemek, kanıtların yasal olarak elde edilip edilmediğini görmek için, sunulan kanıtları incelemek, insan haklarının ağır ihlalini oluşturan hukuka aykırı yöntemlerle elde edilmiş olduğuna haklı olarak inanılan kanıtların kullanılmasını reddetme, tarafsız ve uygun kanıtların mesleki değerlendirmesi temelinde kararlar alma gibi hukukun evrensel ilkelerini ihlal ettikleri, siyasallaşmaktan korunmaya çalışılan yargı erkinin yeniden tartışılır hale gelmesine neden oldukları, ilgililerin mesleki kıdem ve deneyiminden beklenen basireti göstermeyip, yargısal yetkilerini adeta silah olarak kullanmak suretiyle ve yargı etik kurallarına uygun düşmeyen davranışları ile adalete olan güveni sarstıkları,

Görevini icra ederken ve yetkilerini kullanırken yargı etik kurallarına uygun olarak hareket etmesi, gerekli dikkat, özen ve duyarlılığı göstermesi gereken Cumhuriyet Başsavcı Vekilleri ve, yukarıda sözü edilen uluslararası belgelerde yer alan; üçüncü kişilerden, teşvik ve konukseverlik, herhangi bir hediye, ödül, menfaat kabul etmeme; mahkemede ve mahkeme dışında, yargı ve yargıç tarafsızlığı açısından kamuoyu, hukuk mesleği ve dava taraflarının güvenini sağlayacak ve artıracak davranışlar içerisinde olma; meslekî davranış şekli itibarıyla, makul olarak düşünme yeteneği olan bir kişide her hangi bir serzenişe yol açmayacak hal ve tavır içinde olma; hal ve davranış tarzı itibarıyla, yargının doğruluğuna ve tutarlılığına ilişkin inancı kuvvetlendirici nitelikte olma; hâkimden sâdır olan tüm etkinliklerde yakışıksız ve yakışık almayan görüntüler içerisinde olmaktan kaçınma; özellikle yargı mesleğinin onuruyla uyumlu bir tarzda davranma; objektif olarak bakıldığında tarafgirlik veya bir tarafa meyiletme görüntüsü ya da şüphe doğuracak durumlardan kaçınma; hâkimlik mesleğinin prestijini, kendisine, aile üyelerinden birisine veya herhangi bir kimseye özel çıkar sağlayacak şekilde kullanmama ve kullandırtmama; yargı görevinin yerine getirilmesinde, herhangi bir kimsenin kendisini etkileyebileceği izlenimine yol açmama, başkalarının böyle bir izlenime yol açmalarına müsaade etmeme; ailesinin, sosyal veya diğer ilişkilerinin, hâkim olarak meslekî davranışlarını veya vereceği yargısal kararı etkilemesine izin vermeme; yargısal görevlerin yerine getirilmesine ilişkin olarak, bir şeyin hâkim tarafından yapılması, yapılmaması veya yapılmasına kayıtsız

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

kalinması ile ilintili herhangi bir hediye, bir kredi, bir teberrû ya da bir iltimas talebinde bulunmama ve kabul etmemegibi etik ilkelere aykırı hareket ettikleri,

Avrupa Hâkimleri Danışma Konseyi'nin (CCJE) Hâkimler Magna Carta'sı (Temel İlkeler) metninde; olumsuz değerlendirme sonuçlarının (istisnai durumlar hariç olmak üzere) görevden alınmaya sebebiyet vermesinin mümkün olmaması gerektiği, görevden almanın, ancak kanunda yerleşik disiplin hükümlerinin ya da cezai hükümlerin ihlal edilmesi durumunda ya da yargıçların adli görevlerini tarafsız bir şekilde değerlendirildiğinde asgari standartlarda gerçekleştiremeyecek durumda olduklarının ya da gerçekleştirmek istemediklerinin, değerlendirmenin kaçınılmaz bir sonucu haline geldiği durumlarda gerçekleştirilebileceğinin, bu sonuçlara uygun usullerden geçerek ve makul delillere dayanarak ulaşılabileceğinden söz edildiği,

Avrupa Yargıçlar Birliği Hâkimler Şartında; mahkemelerin yargısal değerlendirmelerinin, hataların veya hükümlerinin içeriği değil, ağır veya mazur görülemez nitelikte olan veya mesleğin itibarına gölge düşüren görevi kötüye kullanma eylemlerinin disiplin müeyyidesine tabi tutulmalarının mümkün olduğunun belirtildiği,

Avrupa Yargı Kurulları Ağı (AYKA)'nın-..... yılına ait son raporunda; Hâkimin, bağımsızlık, tarafsızlık ve adil yargılama ilkelerini her zaman uygulaması gerektiği.Yargı yetkilerini adil ve tarafsız bir şekilde kullanmaları ve devletin hukukunu, korkusuz bir şekilde, kayırma yapmaksızın, etkilenmeksizin veya kötü niyet gütmeksizin uygulamaları, tüm hâkimlerin asli görevidir. Söz konusu görev, bir bütün olarak Yargının doğruluğu ve kamu güveninin muhafazası açısından vazgeçilmez niteliktedir." denildikten sonra yine aynı raporda "Azledilememe ve hâkimlik teminatı, yargı bağımsızlığının temel unsurlarını teşkil etmekte olup; söz konusu unsurlar, hâkimin, rızası olmaksızın görevinden alınmasını engellemektedirler. Bununla birlikte; kamunun Yargıya güveni ile hâkime tanınan yetkilerin önemi, yaptığı görevlere uygun olmadıkları sonucunu doğuran ve disiplin tedbirlerinin uygulanmasını haklı gösterecek derecede ağır ve ispatlanmış uygunsuz davranış veya yetersizlik gerekçelerinin bulunması durumlarında, açığa alınma/görevden alınma da dâhil olmak üzere, her türlü tedbire başvurulabileceğinin belirtildiği,

2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 69. maddesinin son fıkrasında "Disiplin cezasının uygulanmasını gerektiren fiil suç teşkil etmezse ve hükümlülüğü gerektirmese bile mesleğin şeref ve onurunu ve memuriyet nüfuz ve itibarını bozacak nitelikte görüldüğü takdirde de meslekten çıkarma cezası verilir." hükmüne yer verildiği, ilgililer , ve yargı etik kurallarına uygun düşmeyen davranışları ile adalete olan güveni sarstıkları, hukuk zemininde kalmayan eylemleri ile adalet ülküsü dışında hareket ettikleri, adalet duygusu gözetmeden, başka amaçlar güderek yürüttükleri soruşturmalar ve aldıkları kararlar ile, yargısal yetkilerini, karşıt gördüklerini yok etme amacıyla kullandıkları, bu durumun, toplumsal barış, huzur ve güveni olumsuz etkilediği, yargıya duyulan güven ve saygınlığı ortadan kaldırdığı, adı geçenlerin söz konusu eylem ve davranışlarının mesleğin şeref ve onuru ile memuriyet nüfuz ve itibarını bozacak nitelikte olduğu, yine Avrupa Hâkimleri Danışma Konseyi, Avrupa Yargıçlar Birliği Hâkimler Şartı, Avrupa Yargı Kurulları Ağı (AYKA)'nın raporunda nitelenen açığa alma ve görevden alınmayı gerektirir özellikleri taşıdığı; ilgili tek maddeden ibaret ve etik ilkelerle bağdaşmayan eyleminin ise, 2802 sayılı yasanın 68. maddesi kapsamında kaldığı toplanan deliller ve tüm dosya kapsamından anlaşılmış; Cumhuriyet Başsavcısı vekili söz konusu yurt dışı ziyaretine meslektaş ve mesai arkadaşı Cumhuriyet Başsavcısı vekili ısrarı ve teşvikiyle dahil olması, benzer nitelikteki ve etik ilkelerle bağdaşmayan diğer eylemleri de gözetildiğinde, "orantılılık" ilkesi gereği her iki ilgili hakkında farklı disiplin cezaları takdir ve tayin edilmiştir.

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/.....
----------------------------	--------------------------------	------------------------------------

GEREĞİ GÖRÜŞÜLDÜ:

..... eski hâlenCumhuriyet Savcısı (.....),
..... eski hâlen Cumhuriyet Savcısı (.....)..... ve eski hâlen
..... Cumhuriyet Savcısı (.....) Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun
..... Üyeleri ve red talebinde bulunmaları, Daire
Üyelerinin bağımsızlığı ve tarafsızlığı hususunda endişelerini dile getirmeleri,

.....ve, soruşturmada görev yapan Başmüfettişler ile ilgili
şikâyetlerinin bekletici mesele yapılmasını talep etmeleri,

....., savunma istem ve kovuşturma izni verilmesi kararına;
savunma istem ve kovuşturma izni verilmemesi kararına yönelik yeniden inceleme talebinde bulunmaları,

..... ve eski hâlen
..... Cumhuriyet Savcısı (.....), soruşturmanın derinleştirilmesi ve
savunma için yeniden ek süre talebinde bulunması,

.... /.. /..... tarihli belge istem yazısında/..... sayılı soruşturma
dosyasında ifadeleri alınan ve ifadelerinin bir kısmının
kendisine gönderilmediğini, ifadesinin sayfasında geçen tape kayıtlarının
dosyada bulunmadığını ve bunların dosyaya konulması gerektiğini belirterek bu yönde talepte bulunması,
....., sözlü savunma talebinde bulunması,

..... ve Dairemizin .. /.. /.....
tarihli kararı ile ilgililerin .. /.. /..... tarihinden itibaren iki ay süreyle tedbiren görevden uzaklaştırma
sürelerinin uzatılmasına ilişkin kararın yeniden incelenmesini talep etmeleri karşısında;

Söz konusu taleplerin 6087 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu'nun 31/3.
maddesi ile Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 8/3.
maddesi uyarınca usule ilişkin hususlar olarak kabul edilerek, bu taleplerinincelenmesi sonucunda gereği
düşünüldü:

**1-,, Hâkimler
ve Savcılar Yüksek Kurulu üyeleri ret taleplerinin ve Daire
üyelerinin tarafsızlığı ve bağımsızlığı hususunda endişelerini dile getirmelerinin,** inandırıcı delil
göstermemeleri, İkinci Daire üyeleri ile ilgililer arasında bir husumet veya tarafsızlıklarını şüpheye
düşürecek bir halin mevcut olmaması nedeniyle 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu
Kanunu'nun 41'inci maddesinin6'ncı fıkrası gereğince**ayrı ayrı reddine, oy birliği ile,**

**2- ve soruşturmada görev yapan
Başmüfettişler ile ilgili şikâyetlerinin bekletici mesele yapılması taleplerinin,** Hâkimler ve Savcılar
Yüksek Kurulu Üçüncü Dairesinin .. /.. /..... tarih ve/..... Esas/..... sayılı,/..... Esas,
...../..... sayılı kararları ile müfettişler hakkındaki şikâyetin işleme konulmaması kararı verilmesi ve
ilgililerin inandırıcı delil göstermemeleri nedeniyle**ayrı ayrı reddine oy birliği ile,**

**3- Cumhuriyet savcısı savunma istem ve kovuşturma izni
verilmesi kararının,** **savunma istem ve kovuşturma izni verilmemesine yönelik
yeniden inceleme taleplerinin,** söz konusu savunma istem ve kovuşturma izni kararlarının devam eden
süreçle alakalı ara işlemler olduğu ve tek başına hukuki sonuç doğurmadıkları ayrıca 6087 sayılı Yasa'da
bu tür kararlara karşı yeniden inceleme yolunun bulunmaması nedeniyle **ayrı ayrı reddine oy birliği ile,**

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

4- Cumhuriyet savcısı ve Cumhuriyet savcısı soruşturmanın derinleştirilmesi ve savunma için ek süre taleplerinin, soruşturma dosyasındaki kendileri ile alakalı bütün bilgi ve belgelerin kendilerine gönderilmesi, dosyadaki bilgi ve belgelerle ilgililerin eylemlerinin sabit olması karşısında bu aşamadan sonra yapılacak işlemlerin delil toplama dışında ilgili hakkındaki disiplin soruşturma sürecini uzatarak ilgililere zarar vereceğinden eksikliğin giderilmesi taleplerinin **ayrı ayrı reddine**, yukarıda soruşturmanın başlaması Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna intikali ve aşamaları başlığı altında belirtildiği üzere ilgililere istenilen tüm bilgi ve belgeler ile savunmaları için yeteri kadar süre tanındığından yeniden ek süre verilmesinin soruşturmayı uzatmak maksadıyla yapıldığı, ilgililerin süre kaydı gerekmeksizin yeniden inceleme aşaması dahil her zaman ek savunma, belge, delil sunma haklarının bulunması karşısında taleplerinin **ayrı ayrı reddine**,

İlgililerden Cumhuriyet savcısı /.. /..... tarihli belge istem yazısında/..... sayılı soruşturma dosyasında ifadeleri alınan ve ifadelerinin bir kısmının kendisine gönderilmediği, ifadesinin inci sayfasında geçen tape kayıtlarının dosyada bulunmadığı, dosyaya konulması gerektiği şeklindeki talebinin, söz konusu..... Cumhuriyet Başsavcılığının soruşturma dosyasındaki tape kayıtlarının ve ifadelerin ilgili hakkındaki disiplin soruşturması ile bir bağlantısı bulunmadığından soruşturmayı yürüten Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başmüfettişi tarafından dosyaya konulmadığı, suç ya da disiplin soruşturmasının hazırlığı ve devamında sadece eylemlere ilişkin bilgi, belge ve delillerin toplanabileceği, bunun dışındaki belge örneklerinin dosyaya konulmasının, ilgisiz belgelerle dosyanın hacim olarak gereksiz boyutlara ulaşmasına neden olacağı gibi belgelerin bulunduğu dosyanın hazırlık soruşturması dosyası olması dolayısıyla CMK 157 inci maddesindeki soruşturmanın gizliliği ilkesine de zarar verebileceğinden, taleplerinin **ayrı ayrı reddine**,

Üyeler aşağıda gösterilen muhalefetlerine karşın **oy çokluğu ile**,

5- Cumhuriyet savcısı ve Cumhuriyet savcısı..... soruşturmanın derinleştirilmesi ve savunma için ek süre taleplerinin, soruşturma dosyadaki kendileri ile alakalı bütün bilgi ve belgelerin kendilerine gönderilmesi, konu ile alakalı yeterince araştırma yapılması nedeniyle **ayrı ayrı reddine**, Üye muhalefetine karşın **oy çokluğu ile**,

6- sözlü savunma talebinin 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 73'üncü maddesinin son fıkrası çerçevesinde sözlü savunmanın ancak Genel Kurul'da itiraz aşamasında kullanılabilmesi hükmü uyarınca **reddine**, Üyeler aşağıda gösterilen muhalefetlerine karşın **oy çokluğu ile**,

7- eski hâlen Cumhuriyet Savcısı (.....) iken görevden uzaklaştırılan Dairemizin .. /.. /..... tarihli kararı ile ilgililerin.. /.. /..... tarihinden itibaren iki ay süreyle tedbiren görevden uzaklaştırma sürelerinin uzatılmasına ilişkin kararın yeniden incelenmesine yönelik talebinin, ilgilinin eylemleri ile göreve devamında yargı erkinin nüfuz ve itibarına zarar vereceği kanaatinde mevcut delil durumu itibarıyla bir değişiklik bulunmadığından **reddine**,

Üyeler açığa alma kararında ifade edilen muhalefet gerekçeleri ve esasları ayrı olarak başka bir gündemde görüşülmesi gerektiği yönündeki muhalefetlerine karşın **oy çokluğu ile**,

8- eski hâlen Cumhuriyet Savcısı (.....) iken görevden uzaklaştırılan Dairemizin .. /.. /..... tarihli kararı ile ilgilinin .. /.. /..... tarihinden itibaren iki ay süreyle tedbiren görevden uzaklaştırma sürelerinin uzatılmasına ilişkin kararın yeniden incelenmesine yönelik talebinin, ilgilinin eylemleri ile göreve devamında yargı erkinin nüfuz ve itibarına zarar vereceği kanaatinde mevcut delil durumu itibarıyla bir değişiklik

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

bulunmadığından **reddine**,

Üyeler açığa alma kararında ifade edilen muhalefet gerekçeleri ve esastan ayrı olarak başka bir gündemde görüşülmesi gerektiği yönündeki muhalefetlerine karşın **oy çokluğu ile**,

9- eski hâlen Cumhuriyet Savcısı (.....) iken görevden uzaklaştırılan Dairemizin .. /.. /..... tarihli kararı ile ilgilinin .. /.. /..... tarihinden itibaren iki ay süreyle tedbiren görevden uzaklaştırma sürelerinin uzatılmasına ilişkin kararın yeniden incelenmesine yönelik talebinin, ilgilinin eylemleri ile göreve devamında yargı erkinin nüfuz ve itibarına zarar vereceği kanaatinde mevcut delil durumu itibarıyla bir değişiklik bulunmadığından **reddine**,

Üyeler açığa alma kararında ifade edilen muhalefet gerekçeleri ve esastan ayrı olarak başka bir gündemde görüşülmesi gerektiği yönündeki muhalefetlerine karşın **oy çokluğu ile**,

10- eski hâlen Cumhuriyet Savcısı (.....) iken görevden uzaklaştırılan isnat olunan eylemlere ilişkin soruşturma dosyasının incelenmesi sonucunda; bütün soruşturma maddelerinin birlikte değerlendirilerek, fiil suç teşkil etmese ve hükümlülüğü gerektirmese bile mesleğin şeref ve onurunu ve memuriyet nüfuz ve itibarını bozacak nitelikte görüldüğünden **2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 69'uncu maddesinin son fıkrası gereğince MESLEKTEN ÇIKARMA CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA, karar kesinleşinceye kadar **2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 74'üncü maddesinin ikinci fıkrası gereğince görevden uzaklaştırılmasına**,**

Üye soruşturmanın 3'üncü maddesinden ceza tayinine yer olmadığına, diğer maddelerden kınama cezası verilmesi yönündeki muhalefetine, Üye, soruşturmanın genişletilmesi ve otel kayıtlarının incelenmesi şartıyla isnat edilen fiilin gerçekleştiğinin ispatlanması hâlinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu İkinci Dairesi'nin benzer fiillerde vermiş olduğu kınama cezasının verilmesi yönündeki muhalefetine karşın **oy çokluğu ile**,

11- eski hâlen Cumhuriyet Savcısı (.....) iken görevden uzaklaştırılan isnat olunan eylemlere ilişkin soruşturma dosyasının incelenmesi sonucunda; bütün soruşturma maddelerinin birlikte değerlendirilerek, fiil suç teşkil etmese ve hükümlülüğü gerektirmese bile mesleğin şeref ve onurunu ve memuriyet nüfuz ve itibarını bozacak nitelikte görüldüğünden **2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 69'uncu maddesinin son fıkrası gereğince MESLEKTEN ÇIKARMA CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA, karar kesinleşinceye kadar **2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 74'üncü maddesinin ikinci fıkrası gereğince görevden uzaklaştırılmasına**,**

Üyeler, öncelikle ilgili hakkında ceza kovuşturma sonucunun beklenerek, isnat edilen fiillerin yargısal süreçte verilen karar ve kullanılan takdire ilişkin olması başta olmak üzere usul ve esasa ilişkin başkaca gerekçelerle, ilgili hakkında ceza tayinine yer olmadığına ilişkin karar verilmesi gerektiği yönündeki muhalefetlerine karşın **oy çokluğu ile**,

12- eski hâlen Cumhuriyet Savcısı (.....) iken görevden uzaklaştırılan isnat olunan eylemlere ilişkin soruşturma dosyasının incelenmesi sonucunda; bütün soruşturma maddelerinin birlikte değerlendirilerek, fiil suç teşkil etmese ve hükümlülüğü gerektirmese bile mesleğin şeref ve onurunu ve memuriyet nüfuz ve itibarını bozacak nitelikte görüldüğünden **2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 69'uncu maddesinin son fıkrası gereğince MESLEKTEN ÇIKARMA CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA, karar kesinleşinceye kadar **2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 74'üncü maddesinin ikinci fıkrası gereğince görevden uzaklaştırılmasına**,**

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

Üye2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 68 'inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi gereğinceyer değiştirme cezası verilmesi gerektiği yönündeki muhalefetine karşın oy çokluğu ile,

Üyeler, isnat edilen fiilin yargısal süreçte verilen karar ve kullanılan takdire ilişkin olması başta olmak üzere usul ve esasa ilişkin başkaca gerekçelerle ilgili hakkında ceza tayinine yer olmadığına karar verilmesi gerektiği yönündeki muhalefetlerine karşın **oy çokluğu ile,**

13- eski hâlen Cumhuriyet Savcısı isnat olunan eyleme ilişkin soruşturma dosyasının incelenmesi sonucunda; 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 68'inci maddesinin ikinci fıkrasının (f) bendi gereğince YER DEĞİŞTİRME CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA, eylemin niteliği ve ağırlığı nedeniyle aynı Kanun'un 70'inci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen bir alt cezanın uygulanmamasına,

Üye, soruşturma maddesinden kınama cezası verilmesi gerektiği yönündeki muhalefetine karşın oy çokluğu ile,

Üye soruşturmanın genişletilmesi ve otel kayıtlarının incelenmesi şartıyla isnat edilen fiilin gerçekleştiğinin ispatlanması halinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu İkinci Dairesinin benzer fiillerde vermiş olduğu kınama cezasının verilmesi gerektiği yönündeki muhalefetine karşın **oy çokluğu ile,**

6087 sayılı Kanun'un 33 üncü maddesi uyarınca kararın tebliğinden itibaren on gün içerisinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu İkinci Dairesine yeniden inceleme isteminde bulunulabileceğine, yeniden inceleme istemi ile birlikte ek savunma, delil gönderme imkânının bulunduğuna, yeniden inceleme taleplerinin reddi yönünden ise Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Genel Kuruluna on gün içerisinde itiraz talebinde bulunabileceğine,

.. /.. /..... tarihinde karar verildi.

.....
DAİRE BAŞKANI

.....
ÜYE

.....
ÜYE

.....
ÜYE

.....
ÜYE

.....
ÜYE

.....
ÜYE

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

MUHALEFET ŞERHİ

Cumhuriyet Savcısı, Av. aracılığıyla yaptığı/.....tarihli savunmasına özetle;

1..... müvekilini basın ve yayın organları vasıtasıyla defalarca hedef gösterdiği,Anayasa'ya ve AİHS'ne göre kimsenin suçluluğu yasal olarak sabit oluncaya kadar suçlu sayılamayacağı temel bir ilke olmasına karşın masumiyet karinesinin ihlal edildiği,

2.Gerekçelikarar yükümlülüğüne uyulmadığı, hakkında yapılan disiplin soruşturması nedeniyle, Kurulun 2. dairesi tarafından tarihinde tedbiren açığa alınma kararı verildiği ve gerekçesiz olankararın tarihinde tebliğ edilerek uygulandığı, buna karşın, ve tarihlerinde "yeniden inceleme" talebinde bulunabilmek için söz konusu kararın gerekçeleri ile soruşturma dosyasındaki evrakların onaylı birer nüshasının tarafına gönderilmesi talep edilmesine karşın bilgi verilmediği, kararın uygulamasından iki ay sonra.. .. tarihinde HSYK 2. Dairesi'nin gerekçeli kararının tebliğ edildiği, bu kararda somut gerekçe yer almadığı, sadece müvekkilinin "bulunduğu hal üzere göreve devamının, yargı erkinin nüfus ve itibarına zarar vereceği kanaati oluşturduğundan mevcut delil durumu da dikkate alınarak" ifadelerinin bulunduğu,

3.Bilgi ve belge taleplerinin savunma ve etkili itiraz yapabilmek açısından zamanında karşılanmadığı, hakkında verilen soruşturma izninin dahi tarafına tebliğ edilmediği,soruşturma dosyasının onaylı bir örneğinin gönderilmesi talebinin görevden uzaklaştırma kararı verilmesinden 3 ay sonra tarihinde yerine getirildiği,

4. Görevden uzaklaştırma kararına karşı yaptıkları yeniden inceleme talebinin usul ve yasalara aykırı olarak 2. Daire gündemine 3 aylık süre sona erdikten sonra alındığı, verilen ilk karara karşı başvuru yapma imkanı tanınmadan tedbirin uzatılmasına karar verildiği,

5.HSYK 3. Dairesi tarafından, .. /.. /..... tarihinde müvekkili ile ilgili iddialardan sadece Gezisine ilişkin kısmına soruşturma izni verdiği, HSYK Başkanı veaynı zamanda olan tarafından diğer maddelerle ilgili re'sen soruşturma izni verilmesinin evrensel normlara aykırı olduğu gibi bu kararın henüz tebliğ edilmediği, hakkında soruşturma başlatan kararın verilmemesinin hukuka aykırı olduğu,

6. HSYK müfettişleri tarafından müvekkilinin lehine olacak ve soruşturmanın sıhhatini sağlayacak araştırmaların yapılmadığı, bu kapsamdamüvekkillerinin telefon görüşmelerini dinleterek baskıyla tatil talep ettiğini ve bu tatile gittiğini iddia etmelerine rağmen, tatilin organizasyonunu gerçekleştiren ile arasındaki statüyü araştırmadıkları, bu kişiler arasındaki ilişkinin işveren- çalışan olduğunun ispatlanmasının ifadelerin tarafsız olduğunun kabulü açısından zorunlu olduğu, bu nedenle iddialarını kanıtlamaları adına bu husustaki resmi evrakların toplanmasını talep ettikleri,

7.Soruşturmada görev alan HSYK müfettişleri hakkında usulsüz işlemler yaptıkları gerekçesiyle şikayette buldukları,şikayetler sonuçlanana kadar soruşturmaki iş ve işlemlerinin hiçbir karara esas alınmaması,

Talep ve beyan edilmiştir.

Cumhuriyet Savcısı, Av. aracılığıyla yaptığı .. /.. /.....-.. /.. /..... tarihlerinde yaptığı savunmasına özetle;

... klasörden oluşan dosya muhteviyatını inceleyerek detaylı savunma hazırlayabilmek için verilen

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

... günlüksürenin kısalığı nedeniyle ek süreye ihtiyaçları olduğuna ilişkin olarak tarihli dilekçeyi tekrar ettikleri,

2.Yaptıkları itiraz-şikayet- müfettişin ve kurul üyelerinin reddi mahiyetindeki başvurularına olumlu veya olumsuz hiçbir yanıt alamadıkları, somut gerekçelerle yaptıkları red talepleri karşılanmadan ve hiçbir cevap verilmeden kararlar alınmasının ağır hukuk ihlali olduğu,

3.Önceki yapılan itirazlara havi dilekçelere hiçbir karşılık verilmeden açıkta kalma süresinin uzatıldığı ve yargılama izni verildiği, bu durumun hukuka aykırı olduğu,

4.Savunma hakkını kullandırılmadan verilen görevden uzaklaştırma kararının yok hükmünde olduğu,

5. Müfettişleri red ve şikayet talepleri ve iddiaları karşılanmadan, açıkça tarafsız olmadığı belli olan müfettişlere savunma yapma mecburiyeti de olmadığı halde,bu red talebi hakkında cevap beklerken savunma yapmamıştır denilmesinin savunma hakkının ağır ihlali niteliğinde olduğu,müfettişlerin reddedilmesine ilişkin beyanı karşılanmaksızın soruşturmanın sürdürülmesinin de hukuka aykırı olduğu,

6.Soruşturmaya dayanak yapılan tanıkların; tanıklıksıfatları olmadığı, müvekkillerinin soruşturma konusu olayda 'İDDİA MAKAMI' olarak görev yaptığı ve de sözde tanıkların, "MÜDAFİİ" ve "ŞÜPHELİ" sıfatlarını haiz oldukları, ihtilafta taraf oldukları, en azından aralarında hukuki karışıklık bulunduğu, birbirlerine tanıklık yapmalarının mümkün olmadığı, bir kişinin hem müşteki hem de şikâyetine ilişkin tanık olamayacağı,hiçbir yakının tarafından bu gerçek dışı ithamların Savcılık Sorgu Zabıtının altına şerh ettirilmediği, mahkeme sorgusunda da bu konuya hiç bir şekilde değinmedikleri, hatta mahkeme sorgu zabıtlarındaki ifadeleri ile müfettişe verilenler arasında bariz çelişmeler olduğu,

7.Soruşturmaya konu tüm eylemlerin-iddiaların, yargısal takdire ilişkin konular olduğu, yargısal takdirin denetimi için tek ve geçerli yolun, taleplere konu olan hususların kanun yollarına bırakılması olduğu,HSYK Kanunu'nun 17/4. Maddesinin yargısal takdire ilişkin konuların müfettiş tarafından incelenmesini yasakladığı, kaldı ki müvekkili tarafından yapılanın sadece bir talep olduğu, kararın mahkemece verildiği, CMK'nun 128. maddenin son fıkrasının "BU MADDE HÜKMÜNE GÖRE EL KOYMAYA ANCAK MAHKEME KARAR VEREBİLİR" şeklinde olduğu, sanki malvarlıklarına savcı olan müvekkili tarafından el koymuş gibi bir intiba oluşturulmasının hem müştekiler hem de müfettişler açısından, savcılık kurumunun vazife ve yetkilerini değerlendirmede düşülen ve telafisi mümkün olmayan bir zafiyet olduğu,

8.Disiplin hukuku açısından,kişilerin disiplin cezası ile cezalandırabilmeleri için suç olarak belirlenmiş olan tutum ya da davranışın ilgilisi tarafından işlenilmiş olduğunun kesin ve şüpheye yer bırakmayacak şekilde saptanması gerektiği, ceza hukukunun genel ilkeleri gereğince şüpheden sanığın yararlanacağı, suçsuzluk karinesinin esas olduğu, yani bir kimsenin üzerine atılı fiili işlediğine dair kesin ve somut bilgi, belge olmadan ceza verilemeyeceğinin kabul edildiği göz önüne alındığında, bu bağlamda fiil sübuta erdirilmeden, salt şüphe ve ihtimal üzerine kanaate dayalı olarak disiplin cezası verilemeyeceği,

9.HSYK 2. Dairesi tarafından hakkında bir karar verilmeden önce sözlü savunma talebinde buldukları,

10.Savunma için ek süre verilerek, soruşturmada eksik olan ve toplanmayan delillerin toplanmasına karar verilmesi, bu kapsamda ait olan ifadenin Sayfaları, ait olan ifadenin ... Sayfadan Sayfaya kadar olan kısmı (.....),C.Savcılar, ile tutukluk incelemesi ile itiraz ve tahliye taleplerine ilişkin görüşlerini içerir mütalaalarının savunma yapabilmek için gönderilmesi,ayrıca ait ifadenin Sayfasında belirtildiği halde;tarihli .. :... arasındaki görüşmeye ait tape, tarihli arasındaki görüşmeye ait tape,

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

tarhli .. :... :...-..... arasındaki görüşmeye ait tapenin dosyada bulunmadığı,müvekkili lehine delil olduklarıdeğerlendirilen eksikliklerin ivedi olarak tamamlanarak tarafına bir örneklerinin gönderilmesi ve de beyanda bulunabilmek için ek süre verilmesine karar verilmesinin talep edildiği,

Cumhuriyet Savcısı, Av. aracılığıyla yaptığı .. /.. /..... tarihli savunmasına özetle;

1.Müvekkili hakkında yapılan disiplin soruşturması nedeniyle, hâkimlik ve savcılık teminatı ile yargı bağımsızlığı ilkelerinin zedelendiği,yargı mensubu olan müvekkilinin yürütmüş olduğu soruşturma ve vermiş olduğu kararlar nedeniyle hakkında soruşturma yapıldığı, verilmiş olan kararların hukuki yönden isabetli olup olmadığını takdir edecek olanın HSYK müfettişleri ve HSYK İkinci Dairesi olmayıp kanun yolu aşamasında yargısal merciiler olması gerektiği, hâkim ve savcılarının verdikleri kararlar yüzünden soruşturma ve yargılanma tehdidi altında kalmasının evrensel hukukun hiçbir ilkesine uymadığı,

2. ve soruşturmaları olarak bilinen ve soruşturmanın süjesi olan bazı kişilerin kamuoyu tarafından yakından tanınan üst düzey siyasetçiler ile aile üyeleri olması nedeniyle soruşturmaları yapan yargı mensubundan biri olan müvekkili hakkında isnat edilen disiplin işlemine konu (1-a) maddesi yönünden HSYK Üçüncü Dairesi tarafından soruşturma izni verilmemesine rağmen, tarafından HSYK Başkanı sıfatıyla tek başına ve soruşturma izni verildiği, aynı yer aldığı bazı ve hakkında soruşturma yapan yargı mensupları hakkında inceleme ve soruşturma onayının tarafından verilmesinin Yargı Bağımsızlığına aykırı olduğu,

3.Müvekkili hakkında yürütülen soruşturma kapsamında savunma yapması için on gün süre verildiği, oysa suçlandığı konulara ilişkin müfettiş incelemesinin aylarca devam ettiği, bu aşamaya kadar aleyhinde ifade veren tanıklardan haberdar olmayan müvekkilinin savunmasını hazırlaması noktasında çok ciddi bir dezavantaja sahip olduğu, son savunma alınması noktasında, esas olarak müfettiş soruşturmasının sona ermiş, suçlamaların yapılmış, raporun hazırlanmış ve ceza tekliflerinin yapılmış olduğu,AİHS'nin 6. maddesinin, soruşturmaya muhatap olan kişilerin iddia tanıklarını sorguya çekmek veya çektirmek, savunma tanıklarının da İddia tanıklarıyla aynı koşullar altında davet edilmelerinin ve dinlenmelerinin sağlanmasını istemek hakkına sahip olduklarını belirttiği, bu nedenle mevcut uygulamanın AİHS'nin 6. Maddesine aykırı olduğu,

4.Bu koşullar altında tanık dinletemeyen, iddia tanıklarını sorguya çekemeyen müvekkili hakkında, savunması alınmadan hakkında geçici tedbir ile görevden uzaklaştırılma kararı verildiği, henüz disiplin dosyaları hukuki olarak 3. Daire'de iken HSYK İkinci Dairesi tarafından tedbir kararlarının verildiği hususu da dikkate alındığında söz konusu sürecin adil yargılanma hakkının ihlali anlamına geldiği ifade edilmiştir.

Dosya içeriği ve ilgililerin savunmalarına göre, süreçte adil yargılanma hakkı açısından aşağıda belirtildiği gibi bir çok eksiklik ortaya çıkmıştır.

1. Soruşturma Öncesi İlgililerin Suçlu İlan Edilmesi Açısından Sürecin Adil Yargılanma Hakkına Uygunluğu

Aşağıda ayrıntılı olarak belirtildiği üzere,kamuoyunda .. -..... soruşturmaları olarak dosyalarda, yürütmüş oldukları soruşturma ve vermiş oldukları kararlar esas alınarak yargı mensupları hakkındameslekten çıkarma kararı verilmiştir. Adı geçen soruşturmalarda şüpheli konumunda olanlar arasında üyesi de bulunmaktadır. Bu soruşturmaların kamuoyunda duyulmasının ardından yürütme erki temsilcilerinin doğrudan yargı mensuplarını hedef alan açıklamaları olmuştur. Bu açıklamaları yapan kişilerin konumu ve açıklamaların niteliği dikkate alındığında, daha

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

haklarında soruşturma bile olmayan bir aşamada yargı mensupları suçlu ilan edilmek suretiyle masumiyet karinesi ihlal edilmiştir.

Yürütme erki temsilcilerinin açıklamalarından ve olayın üzerinden yaklaşık geçtikten sonra HSYK 2. Dairesi tarafından, bahsi geçen açıklamalarda yer verilen eleştiri ve öngörü doğrultusunda karar verilmesi, sürecin yürütme organından bağımsız olmadığı izleniminin doğmasına yol açmıştır. Ayrıntısı aşağıda açıklandığı üzere, ülkemiz yargı sistemi üzerine hazırlanmış olan raporlarda, hoş gitmeyen kararlar veren yargı mensuplarının yürütme erki tarafından hedef alınması sonrasında HSYK tarafından hukuki tasarruflara (yer değişikliği, görevden uzaklaştırma, meslekten çıkarma, disiplin soruşturması.) tabi tutulduğu algısı ortaya çıkmıştır. Bu durum ise, disiplin kararlarının yürütme organından bağımsız verilmesi, bağımsızlığın gerçekte olmasının yanında görünüşte de mevcut olması ilkesine aykırıdır.

2. Soruşturma İzni Verilmesi ve Görevden Uzaklaştırma Kararlarının Verilmesi Aşamasındaki Eksiklikler

Bazı fiiller hakkında HSYK 3. Dairesi tarafından soruşturma izni verilmemiş iken HSYK tarafından bu izinler verilmiştir. Başka bir deyişle, meslekten çıkarılmalarına karar verilen yargı mensupları hakkında soruşturma, yürütme erkinin temsilcisi ve üyesi olan tarafından başlatılmıştır. Bu Durum, AİHM içtihatlarına açıkça aykırıdır.

Bu aşamaya kadar, sürecin yürütme erkinden bağımsız olmadığı yönündeki izlenimleri, görevden uzaklaştırma kararı verilirken HSYK tarafından tutunulan tavır desteklemiştir. Görevden uzaklaştırma talebi HSYK 2. Dairesi tarafından yapılmıştır. Bu karar oy çokluğu ile verilmiş olup, Daire Başkanlığı tarafından muhalefet şerhlerinin yazılması beklenmeden dosya üst yazı ile HSYK 2. Dairesine gönderilmiştir. Bir başka deyişle, HSYK 2. Dairesince karar verildiği aşamada dosya resmi olarak 3. dairededir. Soruşturma konusu fiillerin üzerinden geçmesine, soruşturma geçiren yargı mensuplarının tamamı geçici bir tedbirle başka bir yere atanmasına karşın, HSYK 3. Dairesi tarafından aldıkları kararın muhalefet şerhleri ile birlikte yazılması beklenmeden talepte bulunulmuştur. HSYK 2. Dairesi tarafından da bu eksiklik giderilmeden, 3. Daire üyelerinin bir kısmı tarafından yazılan muhalefet şerhlerinin kişiler açısından dikkate alınması gereken lehe delil olduğu hususu göz ardı edilmek suretiyle ilgililerin görevden uzaklaştırılmasına karar verilmiştir. 3. Daire tarafından resmi olarak kararın yazılmasının beklenmemesi ve 2. Dairece usulüne uygun olarak dosyanın gönderilmesi beklenmeden karar verilmesi garipsenmiştir.

Tedbiren görevden uzaklaştırma kararı verilirken, ilgililerin savunması alınmamıştır. 3 ay süre ile görevden uzaklaştırılmalarına ilişkin kararlara karşı yaptıkları yeniden inceleme talepleri ise, bu süre bitmeden önce kurul gündemine alınmamıştır. Bu Aşamada yapılan bilgi ve belge talepleri ile sözlü savunma talepleri de reddedilmiştir.

3. Meslekten Çıkarma Kararı Verilirken Göze Çarpan Eksiklikler

İlgililer tarafından dilekçelerde dile getirildiği üzere; savunma hazırlanırken ithamı yapan müfettişe göre dezavantajlı bir konumda oldukları, müfettiş aleyhlerinde delil toplamak için aylardır çalışmakta iken kendilerine savunma için çok kısıtlı bir süre verildiği, haklarındaki ithamların bile çok geç bildirildiği, bilgi taleplerinin HSYK tarafından reddedildiği, lehlerine tanıkların dinlenilmediği, talep ettikleri bazı delillerin toplanmadığı, haklılıklarını ispat edebilmek için talep ettikleri soruşturmanın derinleştirilmesi yoluyla bazı ek incelemeler yapılması istemlerinin kabul edilmediği, bu eksiklikler yoluyla haklarındaki ithamların aksini ispatlama şansı tanınmadığı, Daire huzurunda sözlü savunma hakkı verilmediği, öte yandan görevi kötüye kullanmakla suçlanan kişiler hakkında açılmış olan ceza davasının sonucunun beklenmesi gerektiği, ceza davasında ilgililerin suç işlemediği tespit edilse bile, HSYK tarafından verilmiş olan meslekten çıkarma kararını etkilemediği, tüm bu durumların, silahların eşitliği,

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

çekişmeli yargılama ve adil yargılanma hakkına aykırı olduğu yönündeki iddia ve taleplerinin hiç biri dikkate alınmamıştır.

Bunlara ek olarak, yargısal nitelikteki kararları almak ya da talep etmek suretiyle görevi kötüye kullandığı iddia edilen yargı mensuplarının, vermiş oldukları karar ve yapmış oldukları talepler için normal yargısal süreçler işletilmemiştir. Yargı mensupları yeterli delil olmadan, dosyayı yeterince incelemeyen soruşturma yapmak veya tedbir kararı vermekle itham edilirken, ilgililerin başka yerlere atanmasından sonra soruşturmaların ele alınış şekli konusundaki tartışmalar sona ermemiş, aksine artarak devam etmiştir. Bu noktada belirtmek gerekir ki, meslekten çıkarılan yargı mensuplarının yargısal konulardaki takdir ve kararlarının yeterli inceleme ve deliledayalı olup olmadığı, hukuki takdirin yerinde olup olmadığına tespiti, ne müfettişin ne de idari bir organ olan HSYK'nun yetkisindedir. Bu hususları tespit edecek olan, yargı mercileri olan mahkeme ve Yargıtaydır. Bu haliyle, Müfettiş ve HSYK kendilerini mahkeme yerine koymuştur. Bunun sonucu olarak, HSYK tarafından, yargı mensuplarının bazı şüphelilerhakkında yeterli delil olmadan işlem yaptıkları veya dosyayı tam hazırlamadan tedbir kararları verdikleri iddiasıyla yargılama sonucu bile beklenmeden mevzuat gereği verilebilecek en ağır ceza verilmiştir. Bu haliyle de, ilgililere uygulanan yaptırım; hukuki güvenlik, belirlilik ve öngörülebilirlik ve ölçülülük ilkelerine aykırıdır. Bu karar verilirken HSYK 2. Dairesi tarafından -..... dosyaları tüm ekleri ile birlikte getirilip incelenmemiş, dosya içindeki delil ve belgelerdeğerlendirilmek suretiyle yargı mensuplarına isnat edilen fiillerin doğruluğu araştırılmamıştır. Bunun yerine müfettiş tarafından raporda yazılan isnatların ve yapılan tespitlerin doğru olduğu kabul edilmiştir.

Kamuoyunda soruşturma dosyaları olarak bilinen ve yargısal sürece katılan yargı mensuplarının meslekten çıkarılmasına karar verilmesi ile sonuçlanan dosyalar hakkında her aşamada belirtilen adil yargılanma hakkına aykırı durumların ayrıntılı olarak ele alınmasından önce AİHM içtihatlarında bu hususun nasıl ele alındığına temas etmekte fayda mülahaza edilmektedir:

AİHM içtihatlarına Göre, Hakim ve Savcılarla İlgili Disiplin Süreçlerinde Uyulması Zorunlu olan Usuli Gereklilikler

Anayasa'nın 90. maddesi'nde "Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. (Ek cümle: 07/05/2004 - 5170 S.K./7.mad) Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır." hükmü yer almıştır.

Anayasanın bu hükmü yasalar ile temel hak ve hürriyetlere ilişkin uluslararası antlaşmalar arasında bir hiyerarşi ihdas etmiştir. Bu değişiklik, temel hak ve özgürlüklere ilişkin uluslararası antlaşmalar Türk normlar hiyerarşisinde yasalardan daha üstün bir konuma yükseltilmiş ve iç hukukumuzun doğrudan bir parçası hâline gelmiştir .

Bu hükme istinaden, insan haklarına ilişkin evrensel normlar ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatları ile iç hukuktaki kanun ve idari düzenlemelerin çatıştığı noktada, evrensel normların esas alınması, Anayasa'nın 90. Maddesi gereği bir zorunluluktur.

Başka bir deyişle, normlar hiyerarşisinde kanun ve daha alt düzeydeki bir iç hukuk normu gerekçe gösterilmek suretiyle usulüne uygun yürürlüğe girmiş olan AİHS'nin adil yargılanma hakkı dahil herhangi bir hükmünün ihmalî mümkün değildir. Bu Sözleşme ve AİHM içtihatları, Türk yargı sistemi için bağlayıcı niteliktedir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne göre, hakimler hakkındaki disiplin süreçleri, adil yargılanma hakkı ilkesine uygun olarak yürütülmelidir. Mahkemeye göre adil yargılanma hakkı, demokratik bir toplum düzeninin en önemli gerekliliklerinden biridir. Bu nedenle, Mahkeme tarafından

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

AIHS'nin 6. maddesinin öngördüğü usuli hak ve güvenceler olabildiğince geniş yorumlanmaktadır. Mahkemeye göre, adil yargılanma ilkesine uyulup uyulmadığı belirlenirken, yargı sisteminin organizasyonu, kararı veren mahkeme ya da kurulun oluşumu, karar verme süreçlerindeki iş ve işlemler ile bu süreçlerde ilgililere sağlanan hak ve güvenceler birlikte değerlendirilmektedir.

AIHS'nin 'Adil Yargılanma Hakkı' başlıklı 6. maddesinde " Herkes davasının, medeni hak ve yükümlülükleriyle ilgili uyuşmazlıklar ya da cezai alanda kendisine yöneltilen suçlamaların esası konusunda karar verecek olan, yasayla kurulmuş, **bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından**, kamuya açık olarak ve makul bir süre içinde görülmesini isteme hakkına sahiptir. Karar alenî olarak verilir. Ancak, demokratik bir toplum içinde ahlak, kamu düzeni veya ulusal güvenlik yararına, küçüklerin çıkarları veya bir davaya taraf olanların özel hayatlarının gizliliği gerektirdiğinde veyahut, aleniyetin adil yargılamaya zarar verebileceği kimi özel durumlarda ve mahkemeye bunun kaçınılmaz olarak değerlendirildiği ölçüde, duruşma salonu tüm dava süresince veya kısmen basına ve dinleyicilere kapatılabilir.

Bir suç ile itham edilen herkes, suçluluğu yasal olarak sabit oluncaya kadarmasum sayılır.

Bir suç ile itham edilen herkes aşağıdaki asgari haklara sahiptir:

a) Kendisine karşı yöneltilen suçlamanın niteliği ve sebebinden en kısa sürede, anladığı bir dilde ve ayrıntılı olarak haberdar edilmek;

b) Savunmasını hazırlamak için gerekli zaman ve kolaylıklara sahip olmak;

c) Kendisini bizzat savunmak veya seçeceği bir müdafinin yardımından yararlanmak; eğer avukat tutmak için gerekli maddî olanaklardan yoksun ise ve adaletin yerine gelmesi için gerekli görüldüğünde, resen atanacak bir avukatın yardımından ücretsiz olarak yararlanabilmek;

d) İddia tanıklarının sorguya çekmek veya çektirmek, savunma tanıklarının da iddia tanıklarıyla aynı koşullar altında davet edilmelerinin ve dinlenmelerinin sağlanmasını istemek;

e) Mahkemede kullanılan dili anlamadığı veya konuşamadığı takdirde bir tercümanın yardımından ücretsiz olarak yararlanmak.

AIHS'nin 6.maddesinde herkesin kanunla kurulmuş, **tarafsız ve bağımsız bir mahkemeye** başvurma hakkına sahip olduğu ifade edilmiştir. Madde metninde klasik mahkeme (court) deyiimi yerine kurul (tribunal) ifadesi kullanılmıştır. Buna göre, iç hukukta mahkeme gibi kesin nitelikte kararlar veren idari kurullarda AIHS'nin 6. maddesi kapsamında mahkeme olarak değerlendirilmektedir. (**Sramek-Avusturya kararı 36. paragraf**).HSYK'nın hakimlerle ilgili verdiği ve yargı denetimine kapalı olan işlemleri de bu kapsamda görülmektedir. Bu nedenle, bir mahkemenin taraflara adil yargılanma hakkının gereği olarak sağlaması gereken tüm usuli hak ve güvenceler, HSYK tarafından hakkında tedbir ve disiplin yaptırımını uygulanacak hakim ve savcılara sağlanmak zorundadır. (**Gustafson-İsveç, 45**). Dolayısıyla AIHM tarafından, yargısal faaliyet icra eden bir mahkeme gibi değerlendirilen HSYK tarafından, hakimlerle ilgili yürütülecek disiplin süreçlerinde Sözleşme'nin 6. maddesinde düzenlenen adil yargılanma hakkının gerektirdiği usuli hak ve güvencelerin sağlanmadığı her somut olayda 6. maddenin ihlali yönünde karar verilmektedir.

AIHM' ne göre adil yargılanma hakkı açısından ilk şart, kararı veren merciin yürütme organındanyeterince bağımsız olmasıdır. Bu konuda AIHM, genel olarak yargı sisteminin, özelde ise uyuşmazlığı karara bağlayan merciin yeterince bağımsız olduğundan söz edebilmek için taşıması gereken bazı objektif ve subjektif kriterler aramaktadır. Her olayda Mahkeme, karar veren merciin bağımsız olması ve kamuoyunda bağımsız olarak algılanması gerektiğini belirtmektedir. Bu konuda hem yasal düzenlemeler, hem de uygulama dikkate alınmaktadır.

İkinci olarak; inceleme, soruşturma ve kovuşturma aşamaları sonuçlanıp yargılama

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

sonunda kesin hüküm verilmeden kişi suçlu ilan edilmemelidir. Başka bir deyişle masumiyet karinesine dikkat edilmelidir. Anayasa'nın 38/4. Maddesi, AİHS'nin 6/2. Maddesi, Uluslararası Kişisel ve Siyasal Haklar Sözleşmesi'nin 14(2) maddesine göre masumiyet karinesi temel insan haklarından birisidir. Buna göre. "Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz." Anayasamızın düzenlediği şekliyle masumiyet karinesi, sadece bir suç isnadının bulunduğu halleri kapsamamaktadır. Herhangi bir suç isnadı olmayan hallerde de, resmi makamlarca kişilere suçlu muamelesi yapılması, suçsuzluk karinesinin ihlali olarak kabul edilmektedir.

Üçüncü olarak;hakkında karar verilecek kişiye suçlamaların dayanağı olan tüm bilgi ve belgeler tam ve zamanında verilmelidir. İlgilinin suçlandığı olaya ilişkin savunma hazırlayabilmesi için gerekli olan bilgi ve belgelerin hiç verilmemesi, zamanında verilmemesi, tam olarak verilmemesi ya da yanlış bilgi verilmesi gibi sebeplerle savunmanın istenildiği gibi hazırlanamaması adil yargılanma hakkına, dolayısıyla Sözleşme'nin 6. maddesine aykırıdır. **.(McGinley ve Egan – Birleşik Krallık, 86 - 90).**

Dördüncü olarak; hakkında yaptırım uygulanacak hakim ve savcılar, çekişmeli bir yargılamada (adversarial proceeding) tarafların sahip olması gereken tüm usuli hak ve güvencelere sahip olmalıdır. Bu hak ve güvencelerden herhangi birisinin ihlali bütün olarak Sözleşme'nin 6. maddesinin ihlali olarak değerlendirilmektedir.

Çekişmeli yargılama, bir uyuşmazlıkta tarafların dosya içerisinde bulunan tüm delillere zamanında ulaşmasını, karşı tarafın delillerini inceleyip gerekirse uzman kurumlarda orijinal olup olmadığını inceleyebilmesini, tanıkları sorgulayabilmesini, tüm suçlamalara, delillere, raporlara ve tanık ifadelerine karşı beyanlarda bulunup karşı tezlerini sunabilmesini gerektirir. **(Ruiz-Mateos- İspanya, 63; McMichael – Birleşik Krallık, 80; Vermeulen – Belçika, 33).**Bu noktada, delil ve belgelere karşı görüş ve beyanlarının alınması ve deliller üzerinde uzman görüşü ya da bilirkişi incelemesi yaptırılacağı belirtiliyor ise, bu işlemler için gerekli zaman verilmelidir. **(Yvon -Fransa ,39).**Dolayısıyla, taraflar olaya ilişkin bütün delillere zamanında ulaşabilmeli ve bunlara ilişkin beyanlarını diğer tarafla (somut olayda müfettiş ile) eşit şartlarda ve aynı zaman dilimi içinde sunabilmelidir.

Kendisini savunması için yeterli zaman verilmeyen, delillere ulaşması imkanı tanınmayan, hakkındaki itham ve suçlamalar ile bunların dayandığı delil ve ifadeler konusunda bilgilendirilmeyen kişilerin kendi davalarını etkili bir şekilde savunmaları mümkün olmadığından, tüm bu hususlar adil yargılanma hakkına aykırıdır.**(Cliniquedes Acacias and Others -Fransa, 37).** Mahkeme, taraflardan birisinin (somut olayda müfettişin) ulaşabildiği bilgi ve belgelere diğer tarafın zamanında ulaşamamasını adil yargılanma hakkının ihlali olarak görmüştür. Gerekçe ise, bilgi ve belgeye daha önce ulaşan tarafın kararı verecek kurulun kararını etkileme açısından diğer tarafa göre avantajlı konuma gelmesidir. **(Yvon- Fransa)**

AİHM'ne göre, iç hukuk sisteminde yüklenen rol ve fonksiyonu farklı olsa bile, suçlama ve ithamda bulunan savcı (somut olayda müfettiş) tarafından hakkında karar verilecek kişi aleyhine dosyaya sunulan her türlü bilgi ve delilin zamanında karşı tarafla paylaşılması gerekir. Bu paylaşımın yapılmaması nedeniyle **Mahkeme FerreiraAlves – Portekiz dosyasında** ihlal kararı vermiştir. **Buna ek olarak, taraflardan birisi veya savcıya delilleri sunması için zaman sınırlaması getirilmezken diğer tarafın süre baskısı altında bırakılması, etkili bir savunma için hazırlık süresi verilmemesi gibi durumlarda ihlal sebebi olarak görülmüştür.(Platakou- Yunanistan, 48).**

Tarafların davalarını ispat edebilmeleri açısından, tanık dinletebilme hakkı da Sözleşme ile garanti altına alınmıştır. Bu noktada, maddi olayı aydınlatma potansiyeline sahip tanıkların dinlenilmemesi, karşı tarafın iddialarına dayanak yaptığı tanıkların çapraz sorgusuna izin verilmemesi de ihlal nedenidir. Dolayısıyla, disiplin soruşturmasının adil yargılanma ilkesine uygun yürütülmesi için, haklarında

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

soruşturma yapılan yargı mensuplarına aleyhlerindeki her türlü delil ve tanık beyanlarının bildirilmesi, bu delil ve beyanlara karşı söyleyeceklerinin alınması, yazılı veya sözlü olarak tanıklardan muğlak hususların aydınlatılması için ek beyan istenilmesi, suçlanan kişilere davalarını ispat etme imkanının tanınması, bu amaçla kendi tanıklarının beyanlarının da alınması gerekmektedir. **DomboBeheer B.V. – Hollanda** dosyasında, olaya tanık olduğu iddia edilen iki kişiden birisinin ifadesinin alınmaması, ihlal sebebi olarak değerlendirilmiştir.

Özpinar- Türkiye dosyasında ise AİHM, suçlamanın niteliği konusunda bilgi sahibi olunmadan savunma hazırlanması mümkün olmadığından, iddia makamı olan müfettişin elinde bulunan ve suçlamaya temel teşkil eden bilgilerin, suçlanan ile paylaşılması gerektiğini belirtmiştir. Bahsi geçen dosyada, disiplin süreçleri boyunca savunma avukatları tarafından ileri sürülen; iddia makamının sunmuş olduğu delillere zamanında ulaşamadığı, bu delillerle ilgili görüş ve savunmalarını hazırlamak için zaman ve imkan tanınmadığı, bu şekilde silahların eşitliği ilkesinin ihlal edildiği yönündeki iddialar ciddi bulunmuş ve disiplin süreçlerinin yürütülmesinin adil yargılanma hakkı ilkesine aykırı yürütüldüğü sonucuna ulaşmıştır.

Bahsi geçen AİHM kararında, ulusal düzeyde yürütülen soruşturmanın ithamları kesin olarak ortaya koymaya elverişli olmadığı, aksine görevden almayla sonuçlanan disiplin soruşturması sırasında başvuranın çok az güvenceden istifade edebildiği, disiplin soruşturmasının başlatılmasını takiben yalnızca ithamların başvuranın bilgisine sunulduğu, müfettiş tarafından yürütülen soruşturmada uygulanabilecek en alt sınırdaki teminatlarındahi göz ardı edildiği, ne soruşturma çerçevesinde dinlenen tanıkların ifadeleri ne de müfettişin raporunun başvuranın bilgisine sunulmadığı, başvuranın müfettişe ve HSYK'ya yazılı savunmasını sunabilmesine karşın görevden alınma kararı verilmeden önce ne müfettiş ne de HSYK'nın başvuranın savunmasını bizzat kendisinden dinlemediği, özellikle bu süreç sırasında gerçekleşen tek duruşma ve sözlü savunmanın, son safhada yani HSYK'nın itirazları inceleme kurulunun toplantısı sırasında yapılmasının AİHM'ni hayrete düşürdüğü, belirli fiilleri işlemekle itham edilen her hakimin, keyfiyeti engelleyecek güvencelere sahip olması gerektiği, bu kişinin, uygulanan tedbirin hukuka uygun olup olmadığının tespit edilmesi ve yetkinin kötüye kullanılması halinde sorumlunun cezalandırılması ve özellikle de ihtilafa konu tedbirin, olayın tüm yönlerini ve ilgili mevzuatı değerlendirmeye yetkili bağımsız ve tarafsız bir organ tarafından denetlenmesi imkânına sahip olması gerektiği, ilgili kişinin bu denetim organı önünde kendi bakış açısını dile getirebileceği nizalı bir yargılamadan yararlanabilmesi ve ilgili yetkililerin iddialarına karşı çıkabilmesi gerektiği açıkça ifade edilmiştir.

Beşinci olarak; disiplin kararları yargı mensuplarının hukuki takdirlerini hedef almamalıdır.

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin (94)12 Sayılı Hakimlerin Bağımsızlığı, Etkinliği ve Rolüne Dair Tavsiye Kararı'nda hakimlerin; **vicdanlarına, maddi vakiayı yorumlamalarına ve kanunun açık hükümlerine göre, davalar hakkında tarafsız biçimde karar vermek noktasında sınırsız bir özgürlüğe sahip olmaları gerektiği** belirtilmiş ve gördükleri davaların esası hakkında, yargı teşkilatı dışında hiç kimseye hesap vermek zorunda bırakılmamalarının gereğine işaret edilmiştir.

Avrupa Hakimleri Danışma Konseyi'ne göre hakim, yargı görevini yerine getirirken ihmal ya da tedbirsizlik sonucu işlemiş olduğu fiiller nedeniyle sorumlu olmamalıdır. **Yargısal süreçlerde yapılmış olan hataların düzeltilebilmesi için, iç hukukta başkaca bir mekanizma varsa, bu tür iş ve işlemler kanun yolunda düzeltilmelidir . Yargı mensupları hakkında disiplin yaptırımına konu edilecek fiiller, verilen karara ve yargısal süreçte kullanılan takdire ilişkin olmamalıdır.** Dolayısıyla, disiplin süreci kesinlikle yargısal karar ve hakimin hukuki takdirini hedef almamalı, disiplin süreçleri yargı yetkisini kullanan kişiler üzerinde bir baskı aracına dönüşmemelidir.

Altıncı olarak; Disiplin Cezası Demokratik Toplum Düzeninin Gereklere Uygun ve Ölçülü

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

Olmalıdır.

AIHM tarafından, yaptırım meşru amaca ulaşma hedefinden çıkıp cezalandırma amacına yöneldiğinde, ölçülü kabul edilmemektedir. Kayasu-Türkiye davasında, Cumhuriyet savcısı olarak görev yapan ilgilinin yürütmekte olduğu bir soruşturma sırasında basına yansıyan açıklamaları nedeniyle meslekten çıkarılması, öngörülen amaçla orantısız ve dolayısıyla gereksiz görülmüştür. Bu davada AIHM, başvuruçunun meslekten ihracına ve avukatlık mesleğini dahi icra etmesine engel olan orduya hakaret suçundan mahkum edilmesinin, başvuruçunun ifade özgürlüğüne izlenen meşru amaçla orantısız bir müdahale teşkil ettiği sonucuna varmış ve Sözleşme'nin 10. maddesinin ihlalline hükmetmiştir.

Yedinci olarak; Kararlara Karşı Tarafsız ve Bağımsız Bir Mercie Başvuru İmkânı Sağlanmalıdır.

Yargı bağımsızlığını konu alan bütün evrensel hukuk belgelerinde, hakimlere ilişkin disiplin işlemlerinin yargı konseyleri veya disiplin mahkemeleri eliyle yürütülmesi ve disiplin organlarının kararlarına karşı yargı yolunun açık olması gerektiği ifade edilmektedir.

AIHM ise, verilen karara karşı bağımsız bir merciin denetimini, adalete erişim ve etkili hukuksal koruma ilkeleri çerçevesinde ele almaktadır. Buna göre, **temel hakların ihlal edildiği iddiaları hakkında karar vermek üzere iç hukukta bir başvuru yolu oluşturmak devletin pozitif yükümlülüğüdür**. Buna göre, AIHS'nin 6. maddesinde düzenlenmiş olan adalete erişim hakkı ile 13. maddesinde düzenlenen ulusal bir makama başvurma hakkı, kişi hak ve hürriyetlerinin ihlal edildiği yönündeki şikayetleri inceleyip karara bağlayabilecek ve ihlalin tespiti halinde uygun bir giderim yolu sağlayabilecek bir iç hukuk yolunun varlığını zorunlu kılmaktadır. **İç hukukta ister somut bir norma dayanarak, isterse devlet organlarının tutum ve davranışları nedeniyle uyuşmazlıkların bir yargı organı tarafından denetlenmesi olanağı ortadan kaldırılıyorsa AIHM, devletin mahkemeye erişim hakkını AIHS'nin 6. maddesi'nin gereklerine uygun bir şekilde düzenleme yükümlülüğünü yerine getirmeyerek bu alanda kendisine tanınan takdir hakkını aştığı sonucuna varmaktadır.**

Mahkemece başvuru ve dava yollarının etkili ve yeterli olup olmadığı yönünde değerlendirme yapılırken, ihlale karşı iç hukukta öngörülen bütün idari başvuru ve dava yolları birlikte değerlendirilmekte ve başvuru merciinin mutlaka yargısal nitelikte olması bir şart olarak ileri sürülmemektedir. Bununla birlikte, **başvuru makamlarının yetkileri ve sağladığı güvenceler, başvuru yolunun etkili olup olmadığının tespitinde dikkate alınmaktadır. Buna göre, yargı dışı makamların başvuru yolu olarak öngörüldüğü durumlarda, bu makamlar ihlale neden olan kurumdan bağımsız olarak örgütlenmeli, uyuşmazlığın çözümünde yeterli ve etkili olmalıdır. Başvuru makamı, uyuşmazlığın esası hakkında makul süre içerisinde karar verebilecek yetkinlik ve donanımda değil ise, 13. maddede düzenlenen güvenceleri sağladığından bahsedilemez. (Beaumartin –Fransa, Başvuru no:15287/89, 24 Kasım 1994)**

Yukarıda yer verilen açıklamalar ışığında, HSYK 2. Dairesinin oy çokluğu ile verilmiş olan kararları; evrensel normlara, AIHS'nin adil yargılanma, özel hayata saygı, anayasanyargı bağımsızlığı, hakim teminatı, kanun karşısında eşitlik, ayrımcılık yasağı, hukuki güvenlik ve belirlilik ilkelerine aşağıda ayrıntılı olarak belirtilen usul ve esasa ilişkin gerekçelerle aykırı olduğundan çoğunluk kararına katılmıyoruz:

1. Karar Veren Merciiin Bağımsızlığı Sorunu

Somut olayda, yürütmüş oldukları soruşturma ve vermiş oldukları kararlar nedeniyle yargı mensupları hakkında soruşturma ve kovuşturma yapılmıştır. Kamuoyunda ...ve soruşturmaları olarak bilinen soruşturmalarda şüphelilerin bir kısmı üst düzey siyasetçiler ve aile fertleridir. **Bu noktada, bazı konularda yargı mensupları hakkında soruşturma izninin tarafından HSYK Başkanı sıfatıyla re'sen verilmesi bağımsızlık ilkesine aykırıdır.**

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

AIHM içtihatlarına göre HSYK tipi idari kurullar mahkeme olarak kabul edilmekte ve verdikleri kararları Sözleşme'nin 6. Maddesindeki kriterler açısından adil yargılanma hakkına uygun olup olmadığı yönünden denetime tabi tutulmaktadır. Bu noktada, kararı verecek Kurul'un tarafsız ve bağımsız olması yetmemekte, aynı zamanda bu yönde bir görüntüye sahip olması gerektiği de AIHM kararlarında ifade edilmektedir. **Bu husus, Volkov- Ukrayna, Harabin –Slovakya, Özpınar-Türkiye, Kudeshkin- Rusya, Olijic- Hırvatistan başta olmak üzere hakim ve savcılar hakkında verilmiş olan tüm AIHM kararlarında değerlendirilmiştir.** Bu noktada, aynı kabinede yer aldığı bazı bakan ve yakınları hakkında soruşturma yapan yargı mensupları hakkında **inceleme ve soruşturma onayının Adalet Bakanı tarafından resen verilmesi, Yargı Bağımsızlığına aykırıdır.**

AIHM'nin 30 Nisan 2015 tarihli Mitrinovski kararında yer verdiği gerekçelere göre, disiplin kararını verecek mercii, her türlü siyasi etkiden bağımsız olmalı, devlet başkanı, adalet bakanı ya da siyasi idarenin herhangi bir temsilcisi disiplin kararı veren heyette yer almamalıdır. Aksine bir kompozisyon, yargı bağımsızlığına aykırıdır. Hakimlere ilişkin disiplin süreçleri, yargı bağımsızlığı ilkesine uygun yürütülmelidir. Bu kararda siyasi irade ve yürütme organı ile Yargı Kurullarının ilişkisine ilişkin de önemli tespitler yapılmıştır. AIHM'ne göre, Avrupa Konseyi'ne üye devletlerin bazılarında son zamanlarda hakimlerin vermiş oldukları yargısal kararlar nedeniyle sorumluluklarının sınırlarını genişletme eğilimi göze çarpmaktadır. Bu eğilime karşı hakimler korunmalıdır. Yüksek Yargı Kurullarının bir görevi de, hakimlerin diğer meslek grupları ile hukuki sorumluluğunun sınırlarının ve şartlarının aynı olmadığına gösterilmesidir. Zira hakimler, üstlenmiş oldukları kamusal yükümlülük gereği önüne gelen her davaya bakmak zorundadır. Bu noktada, eğer bir hakim vermiş olduğu karar nedeniyle ceza ve disiplin açısından sorumlu tutulacak olursa, ne yargı bağımsızlığının korunması, ne de güçler dengesinin sürdürülmesi mümkündür. Bu nedenle, **yargı kurulu, hakimlerin karar verme özgürlüğünü sınırlayacak her türlü siyasi projeyi reddetmelidir.**

AIHM, Harabin- Slovakya kararında da, Avrupa Hakimler Birliği'nin tavsiye niteliğinde bir kararına atıf yapmış ve yargının hesap verebilir olmasının, **devlet gücü kullanan diğer erklerin yargı organı üzerinde baskı ve etki aracına dönüşmemesi gerektiği uyarısında bulunmuştur.** Buna göre, disiplin soruşturması açılması, yargı mensuplarının kararlarını hedef alan bir tehdide dönüşmemelidir. **Hem disiplin yaptırımına karar veren mercii, hem de soruşturmayı başlatan mercii ya da kişi, yürütmeden bağımsız olmalıdır. Soruşturma izninin hükümet üyelerinden birisine verilmesi, kuvvetler ayrılığı ilkesine aykırıdır.** Bu tür bir düzenleme, yargıya olan güveni sarsacağı gibi, yürütme organının yargısal süreçlere müdahalede bulunduğu yönünde şüphelerin doğmasına da neden olacaktır.

Öte Yandan, sürecin yürütme organından bağımsız olarak yürütülmediği algısı çeşitli raporlarda dile getirilmektedir. Genel bir bakış açısı ile değerlendirildiğinde, başvuru yapılan olaya ilişkin iç hukuk sisteminde yürütülen hukuki sürecin bağımsız ve tarafsız olarak sürdürülmesi yeterli olmayıp dışarıdan bakan makul bir kişi tarafından tarafsız ve bağımsız olarak algılanması da gereklidir. **Başka bir deyişle, bağımsızlık ve tarafsızlık algısı karar veren makam ve organın kendi görüş ve algısına göre değil, dışarıdan bakan makul bir kişinin algısına göre değerlendirilmektedir.** AIHM, eğer iç hukuk sisteminde kararı veren makamın yeterince bağımsız olmadığı iddia edilmişse, bu noktada iç hukuk sistemi ile ilgili uluslararası ve yerel kurum ve kuruluşlar tarafından hazırlanmış olan raporları esas almakta ve hem yasal düzenlemelere, hem de uygulamaya bakmaktadır.

Bu raporlar dikkate alındığında,

A. Venedik Komisyonu'nun Türkiye Hakimler ve Savcılar Kanunu Taslağı hakkındaki 610/2011 sayılı görüşünde, disiplin ve atama süreçlerinin, hoş gitmeyen kararlar veren hakimlere karşı kullanılma riskini bünyesinde taşıdığı belirtilmiş ve karar verecek mercilerce bu hükümlerin dar yorumlanması gerektiği ifade edilmiştir.

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

B. Ülkemiz kurumlarının talebi üzerine yargı sisteminin işleyişi üzerine rapor hazırlayan Thomas Giegerich tarafından hazırlanan 30 temmuz 2014 tarihli Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu'nda şubat 2014 tarihinde 6524 sayılı kanun ile yapılan değişikliğe ilişkin raporda; kanun değişikliği sonrasında HSYK üzerinde siyasi otorite ve yürütmenin denetim ve etkisinin arttığı belirtilmektedir. Daha sonra, yargı sisteminin tarafsız ve bağımsız olarak işlediğine ilişkin kamuoyu algısının devam edebilmesi için HSYK tarafından ülke gündemini meşgul eden hassas davalara bakan savcılarının görev yerlerinin değiştirilmesinin gerekçelerinin tatmin edici bir şekilde kamuoyu ile paylaşılması gerektiği belirtilmektedir. Dahası, **bu tasarrufların kamuoyunda hoş gitmeyen kararları veren hakim ve savcılarının görev yerinin değiştirildiği algısına neden olması nedeniyle yargı bağımsızlığını zedelediği ifade edilmektedir.**

Rapora göre, yargısal süreçlere dışarıdan müdahaleyi önleyecek tedbirler öngörülmelidir. Yargının sadece yasal metinlerde (de jure) bağımsız olması yeterli olmayıp, gerçekten (de facto) bağımsız olması zorunlu olduğundan, soruşturma savcılarını ile sorumlu başsavcılarının bu kadar kolay görev yerinin değiştirilmesini engelleyecek düzenlemeler yapılması zorunludur.

Bu noktada, HSYK'nın yürütme organından bağımsız olması ve kamuoyu tarafından bağımsız olarak algılanmasının önemine dikkat çekilmiş ve 2014 yılında Yüksek Kurul'un aldığı pozisyon dikkate alındığında, **Adalet Bakanı'nın Kurulun Başkanı ve Müsteşarın doğal üye olmasının bağımsız olarak karar verilmesini güçleştirdiği ifade edilmiştir.** Rapora göre evrensel normlara göre Bakan ve müsteşarın kuruldaki rol ve pozisyonu sembolik olmalıdır.

C. 2014 Avrupa Birliği İlerleme Raporu; (23. Fası, Yargı ve Temel Haklar)

Yargının bağımsızlığına ilişkin olarak, yolsuzluk iddiaları üzerine Hükümet tarafından, Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu ve Adalet Akademisi Kanununda yapılan değişiklikler, Şubat ayında, oldukça kısa bir sürede ve paydaşlarla gerektiği şekilde istişare edilmeksizin kabul edilmiştir.

HSYK Kanunu'nda yapılan değişiklikler ile Genel Kurula ait önemli yetkilerin Adalet Bakanlığına devredilmesi öngörülmüş, bu durum yargının bağımsızlığı ve kuvvetler ayrılığına ilişkin ciddi endişelere neden olmuştur. Paydaşlar ilk kanun tekliflerine ve kabul edilen mevzuata ciddi tepkiler vermiştir. Kanunun yürürlüğe girmesini müteakip, Genel Sekreter, Genel Sekreter Yardımcıları, Teftiş Kurulu Başkanı ve Başkan Yardımcıları, müfettişler, tetkik hâkimleri ve idari personel dahil, tüm HSYK personelinin görevlerine son verilmiştir. Bu personelin yerine, HSYK Başkanı sıfatıyla Adalet Bakanı tarafından aday gösterilen personel göreve getirilmiştir.

Yürütmenin Kurula katılımı ve buradaki rolü azaltılmalıdır. Yargı denetiminin, hâkim ve savcılarının bağımsızlık veya tarafsızlıklarına ya da bireysel haklarına potansiyel olarak müdahale edebilen Kurul kararlarının tamamını da içerecek şekilde genişletilmesi gerekmektedir.

....., Adli Kolluk Yönetmeliği'nde yapılan değişiklikle, savcılarının talimatı üzerine hareket eden kolluk görevlilerine, suça ilişkin ihbar veya şikayetler hakkında en üst dereceli amirlerine bilgi verme zorunluluğu getirilmiştir., savcının yolsuzluk iddiaları ile ilgili iki soruşturma kapsamında şüphelilerin tutuklanması için verdiği talimatlar polis tarafından yerine getirilmemiştir. HSYK, yaptığı bir açıklama ile yargının bağımsızlığına aykırı olduğu gerekçesiyle bu değişikliği eleştirmiştir. Danıştay, Ceza Muhakemesi Kanunu'na aykırı olduğu gerekçesiyle bu değişikliğin uygulanmasını askıya almıştır. Adalet Bakanı, HSYK Başkanı sıfatıyla, HSYK tarafından kamuoyuna yapılacak açıklamalar için kendisinden ön onay alınmasına karar vermiştir.

..... soruşturmalarında görev alan savcılar başka görevlere atanmış veya bu savcılarının görevlerine son verilmiştir. HSYK, bu savcılarının birçoğu hakkında disiplin ve ceza soruşturması başlatmıştır. Çok sayıda polis memuru görevinden alınmış, başka görevlere

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

atanmış ve hatta gözaltına alınmıştır.

Bu değişiklikler,yürütmenin HSYK üzerindeki kontrolünü artırmaktadır.

Özelikle başlatılan mücadele soruşturmaları nedeniyle , Türkiye'deki siyasi tartışmalarda önemli bir yer işgal etmiştir. , üyelerinin ve diğer bazı kamu görevlilerinin yakınları ile iş adamları yolsuzluk iddialarının hedefi olmuştur. Şüphelilerin bazıları rüşvet, ihaleye fesat karıştırma, ihracatta yolsuzluk veya kamuya ait arazilerin gayrimenkul anlaşmalarında usulsüz olarak kullanılması ve muhtelif diğer suçlar ile itham edilmiştir (Bkz. Siyasi Kriterler-.....).

Soruşturmalar üzerine, ilgili makamların tepkisi sert olmuş, yargıda darbe girişiminin söz konusu olduğu ve bunun devlet kurumları içinde bir "paralel yapı"nın varlığını ortaya koyduğu iddiası dile getirilmiştir. Soruşturmalarda görev alan savcılar ve polis memurları görevlerinden alınmış ve bazıları aleyhinde yolsuzluk suçlamasıyla soruşturma başlatılmıştır. Yargının bağımsızlığını zayıflatan mevzuat değişiklikleriyle ceza mevzuatında yapılan ve ceza adaleti sisteminin etkinliğini azaltan değişiklikler kabul edilmiştir (Bkz. Yargı Sistemi).

D. İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün EYLÜL 2014 tarihli ve 'Türkiye'nin İnsan Hakları Alanındaki Gerilemesi ve Reform Önerileri' başlıklı raporunda ise süreç şu şekilde değerlendirilmektedir:

..... , emniyet güçlerinin üst düzey hükümet yetkilileri ve aile üyelerinin adlarının karıştığı bir ceza soruşturmasının varlığını ve bu soruşturma kapsamında tutuklamalar yapıldığını açıklamayla, büyük bir yolsuzluk skandalı gün ışığına çıktı. Hükümet buna, emniyet teşkilatının yetkilerini kısıtlamaya ve yargıyı yürüten kurum üzerindeki yönetme gücünü artırmaya çalışarak karşılık verdi. Yargıç savcı ve polislerin görev yerleri değiştirildi, son zamanlarda da söz konusu soruşturmaları yürüten polis görevlileri tutuklandı ve bu meseleleri haberleştiren sosyal ve geleneksel medya susturulmaya çalışıldı.

Bu duruma karşı öneri ise, Yargıç ve savcıların yürütme ve her türden siyasal müdahale karşısındaki bağımsızlıkları güçlendirilsin. Ceza yargılamaları sistemine ve hükümetle ilişkili yolsuzluk soruşturmalarına hükümet veya başkaları tarafından yapılan tüm politik müdahalelere son verilsin.

Temel zorluk, Türkiye'nin adalet sistemini, yürütmenin politik muhaliflerine karşı bir araç olarak kullandığı ve devletteki farklı çıkarların politik manipülasyonuna açık bir sistem olmaktan çıkartıp, güçlü, bağımsız ve tarafsız bir sisteme dönüştürmek. Sanıkların yargılanırken davalarına bakan yargıcın siyasal görüşlerinin davalarını nasıl etkileyeceğinden endişelenmeleri veya güçlülerin sürekli olarak adaletin elinden kurtulduğunu görmeleri kabul edilebilir şeyler değil.

Bu kayguların haklılığı, geçtiğimiz aylarda, Türkiye tarihinde görülmuş en büyüksoruşturmaları vesilesiyle apaçık ortaya çıktı. tarihinde başlayan ilk soruşturmalar rüşvet almak, altın kaçakçılığı ile bağlantılı olarak resmi belgelerde sahtekarlık yapmak gibi suçlamaları ve inşaat ve emlak sektöründeki yolsuzluklarla ilgili ayrı bir soruşturmayı içeriyordu ve bu soruşturmalar kapsamında gözaltılar yapıldı. Soruşturmanın ana zanlıları , bir , ve görevlerinden istifa etmek zorunda kaldılar ancak, milletvekili oldukları için sahip oldukları yasal dokunulmazlıktan yararlandılar. ve ise tutuklandılar. Yolsuzluk soruşturması başladıktan sonra, yürütme organı yetkililerince soruşturmanın, iktidardan düşürmek içindüzenlenen bir "....." veya "....." olduğu ileri sürüldü.

..... buna verdiği tepki hızlı ve dramatik oldu: polisleri, savcılarını ve yargıçlarını devasa

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

boyutlarda bir rotasyona ve tayin dalgasına tabi kıldı, hiç vakit kaybetmeden polisin yetkilerini sınırlandırdı ve tüm yargı sisteminin idaresine ve yargı işlevlerine ilişkin bir dizi yeni yasa çıkardı.

Çıkarılan yasalardan biri yargı sisteminin idaresinden sorumlu Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun, yürütmeye daha da sıkı bağlanacak şekilde yeniden yapılandırılmasını öngörüyordu. Hükümet, HSYK'nın dairelerinin bileşimini ve görev alanlarını fiilen değiştirerek ülke çapında çok fazla sayıda hakim ve savcının yeni görev yerlerine tayinini gerçekleştirmeyi başardı. ceza yargılamaları sistemindeki "paralel yapıya" karşı, karşı-operasyon yapma vaadi sonu ve aylarında gerçekleşti ve yolsuzluk soruşturmasında yer alan polislerin bir çoğu darbe girişiminde bulunmak, dahil olmak üzere yüzlerce insanı kanun dışı yollarla dinlemek ve şantajcılık gibi suçlarla itham edilerek tutuklandılar. Bu kriz, aynı zamanda, hükümetin, çıkarları tehdit edildiğinde ceza yargısına müdahale etmekten hiç çekinmediğini de gösterdi.

Yolsuzluk soruşturmasında yer alan polisler için ceza soruşturmaları da, aynı şekilde, yolsuzluk iddialarının resmi yollardan örtbas edilmeye çalışıldığına ilişkin kaygıları besleyecek nitelikte. Politik saiklerle açılmış ceza soruşturmaları, insanların suç sayılan faaliyetlere karıştığına ilişkin somut deliller yerine, onların algılanan ilişki ağlarını soruşturmanın merkezine oturtma alışkanlığını yine kalıcılaştırabilir ki, bu da çok ciddi bir tehlike.

E. Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu'nda 6524 Kanun ile yapılan değişiklik üzerine Sabancı üniversitesi tarafından hazırlanan rapor:

Hâkimlerin, bağımsızlıklarını tam olarak gerçekleştirebilmeleri, "maddî ve manevî baskıdan uzak olarak, huzur içinde mesleklerini icra edebilmeleri için her şeyden önce, görevden atılma, işsiz kalma, parasız kalma ve yerlerinin değiştirilmesi korkusu içinde bulunmamaları gerekir. Görevden alınarak işsiz kalabileceğinden korkan, maaşsız bırakılabileceğinden çekinen, cezalandırılmak amaçlı uzak ve zor bir yere atanabileceğinden çekinen bir hâkimin kendisini bağımsız hissetmesi mümkün değildir.

Yürütme organının etkisinde olan yargı kurulları, yargının bağımsızlığını sağlayamazlar; yürütme organının yargıyı kontrol etmesine olanak sağlayan bir araca dönüşürler. **Hükümetler ve onların adalet bakanları, yetkilerini, kendi tercihlerine aykırı yönde kararlara imza atan hakimleri cezalandırmak için kullanabilir, hakim ve savcılar üzerinde baskı kurabilirler.** Tarih boyunca bir çok ülkede bunun örneklerine rastlamak mümkündür. Baskıya maruz kalan savcılar, hukukun üstünlüğünü yok sayarak adalete ve kanuna aykırı bir şekilde haklıyı suçlu; suçluyu ise mağdura dönüştürebilecek kararlara imza atabilirler. Oluşacak bu belirsiz tabloda, suçluyu suçsuzdan, doğruyu yanlıştan ayırmak mümkün olmayacaktır. Alınan kararların "adil" olup olmadığından şüphe duyulacak, vatandaşlar kendilerini aldatılmış hissedeceklerdir. Bir hukuk devletinde idarenin, vatandaşları böyle belirsiz bir duruma sokmaya hakkı yoktur. Denge ve denetlemenin etkin olarak işlediği bir devlette ise, kişi, kendini güvende hisseder; hakkını yasal yoldan aramak için gerekli olan inanca sahip olur. Bu sebeple, hukuk, ne olursa olsun siyasi tercihlerden üstün tutulmalıdır.

Yukarıda yer verilen rapor ve belgeler dikkate alındığında; yürütmüş oldukları soruşturma ve vermiş oldukları kararlar nedeniyle haklarında meslekten çıkarma kararı verilen yargı mensupları hakkındaki sürecin yürütme organından bağımsız olarak yürütülmediği algısı iç ve dış kamuoyunda yer almıştır. Bu durum ise, AIHS'nin 6. Maddesine aykırıdır.

2. Adil Yargılanma Hakkının Bir unsuru Olan Masumiyet Karinesi İhlal Edilmiştir.

Masumiyet karinesi, hukukun evrensel ilkelerinden birisidir. Tarih boyunca her hukuk sisteminde kabul gören temel bir ilkedir. Mecelle'de 'bereat-i zimmet asıldır' hükmü yer almıştır. Buna göre, bir kimsenin masum ve suçsuz olduğunun kabul edilmesi esastır. Suç veya hata iddia ediliyorsa, iddia eden

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

tarafından hukukun kabul ettiği somut delillerle ispatlanmalıdır. Karar verilirken aksi ispat edilinceye kadar suçsuzluk ve borçsuzluk ilkelerine bağlı kalınmalıdır. Başka bir deyişle, asıl olan kişinin borçsuzluğu ve suçsuzluğudur. **Yapılacak yargılama sonucunda aksi kesin olarak ispatlanana kadar herkes borçsuz ve suçsuz kabul edilmektedir. Ayrıca, yine Mecelle’de yer alan ‘şek ile yakın zail olmaz’ kaidesi gereğince her türlü şüpheden sanık yararlanır. Buna göre, tahmin, tereddüt ve şüphe üzerine hüküm bina edilmez.**

Mecelle gibi tarihi hukuk belgelerinin yanında çağdaş evrensel normlarda masumiyet karinesine riayet edilmesi gerektiğine ilişkin düzenlemelere yer vermektedir. Bu kapsamda, **Anayasa’nın 38/4. Maddesi, AİHS’nin 6/2. Maddesi, Uluslararası Kişisel ve Siyasal Haklar Sözleşmesi’nin 14(2) maddesine göre masumiyet karinesi temel insan haklarından birisidir.** Buna göre. "Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz." Anayasamızın düzenlediği şekliyle masumiyet karinesi, sadece bir suç isnadının bulunduğu halleri kapsamamaktadır. Herhangi bir suç isnadı olmayan hallerde de, resmi makamlarca kişilere suçlu muamelesi yapılması, suçsuzluk karinesinin ihlali olarak kabul edilmektedir.

Konuya ilişkin evrensel hukuk normları dikkate alındığında, 1966 tarihli Uluslararası Kişisel ve Siyasal Haklar Sözleşmesi’nin 14(2) maddesinde; “Hakkında bir suç isnadı bulunan bir kimse, hukuka göre suçluluğu kanıtlanıncaya kadar masum sayılma hakkına sahiptir.” Hükümü yer almaktadır. **BM İnsan Hakları Komitesi W.J.H. – Hollanda, Communication No. 408/1990 [1992] UNHRC 25 davasında** bu hakkı yorumlamıştır. Buna göre, ‘insan haklarının korunması bakımından önemli olan masumiyet karinesi, suç isnadının kanıtlanması yükünü iddia edene (savcı veya müfettiş) yükler, suç isnadı kanıtlanıncaya kadar kimsenin suçlu sayılmayacağını garanti eder, sanığın şüpheden yararlanmasını güvence altına alır ve bir cezai fiille suçlanan kişilerin bu ilkeye uygun olarak muamele görmesini gerektirir. Örneğin, **şüpheliyi soruşturma veya yargılama bitmeden suçlu olarak ilan eden basın açıklaması yapmaktan uzak durmak bütün kamu makamlarının görevidir. Buna ek olarak medya, masumiyet karinesine zarar veren haber vermekten kaçınmalıdır.**” demek suretiyle hem kamu görevlilerinin, hem de basın yayın organlarının soruşturma ve yargılama sonuçlanmadan kimseyi suçlu olarak ilan etmemeleri gerektiği belirtilmiştir. Bu yükümlülüğe uyulmaması halinde masumiyet karinesinin ihlal edildiğine hükmedilmektedir.

Masumiyet karinesi uyarınca, bir kişinin suçlu olarak nitelendirilebilmesi ve hakkında müeyyide uygulanabilmesi, kesin hükümle mahkum olmasına bağlıdır. AİHM, suçsuzluk karinesinin etkililiğinin sağlanmasının ölçütlerini hükme bağladığı **Barbera, Messegue ve Jabardo** davasındaki kararında şu hususlara yer vermiştir:

Yerel yargılama ve karar organları, muhakemeye, sanığın isnad konusu suçu işlediği önyargısı ile başlamamalıdır. Muhakemede ispat yükü, sanıkta değil, isnadı yapan savcı ya da müfettişte olmalıdır. İddia eden tarafından, ispat için yeterli delil, kararı verecek olan makama sunulmalıdır. Belirli suçlamalara muhatap olmuş kişilere savunmasını hazırlama ve sunma imkan ve zamanı tanınmalıdır. Şüpheden sanık yararlandığından karar verecek merci tarafından isnatları ispatlayan deliller dikkate alınmalı, delil ve ispat araçları yoksa buna uygun karar verilmelidir.

AİHM’ne göre, AİHS’nin 6/2. maddesi, sadece yargılama makamlarını değil, devletin bütün resmi makamlarını bağlar. Allet de Ribenot davasında AİHM, tutuklanmasından sonra ve hakkında ceza davasının açılmasından önce, ve soruşturmada sorumlu polis yetkilisinin düzenlediği bir basın toplantısında başvuranın suçlu olarak kamuya duyurulmasını, suçsuzluk karinesinin ihlali olarak değerlendirmiştir.

AİHM başka bir davada ise, masumiyet karinesinin kapsamına ilişkin açıklamalarda bulunmuştur. Buna göre bu ilke **kamu görevlilerinin kişilere, yetkili bir mahkeme tarafından suçlu**

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

bulunmalarından önce, suçlu gibi davranmalarını engelleyen bir ilkedir. Bu itibarla, kamu görevlilerinin bir kişiyi, yetkili mahkemece suçlu olduğuna henüz karar verilmediği bir aşamada, suçlu olarak kamuya ilan etmeleri, ilkenin ihlali anlamına gelmektedir. Mahkemeye göre, Sözleşmenin 6. maddesinin 2. fıkrası, “suçluluğu yasal olarak sabit oluncaya kadar masum sayılma hakkı”nı güvence altına alır. Bizatihi yargı davaları kapsamındaki usuli güvenceler dikkate alındığında, masumiyet karinesi, diğer şartlar arasında, ispat yükü (**Barberà, Messegué ve Jabardo - İspanya, Telfner - Avusturya,**), isnadı kanıtlayan maddi ve hukuki deliller (Salabiaku- Fransa, Radio France ve Diğerleri - Fransa), kendi aleyhine tanıklık etmeme (**Saunders – Birleşik Krallık, Heaney ve McGuinness - İrlanda**), yargılama öncesi şeffaflık (**Akay - Türkiye**) ve kamu görevlilerinin bir sanığın suçluluğuna ilişkin zamansız açıklamaları (**Allenet de Ribemont, Nešták - Slovakya,**) bakımından şartlar getirir.

AİHM’ne göre 6. maddenin 2. fıkrası ile güvence altına alınan hakkın pratik ve etkili olmasını sağlama ihtiyacı göz önünde tutulduğunda, masumiyet karinesinin aynı zamanda başka bir yönü de bulunmaktadır. Bu ikinci yön de, kişileri, itham edildikleri suçtan aslında suçlu olduklarını düşünen kamu görevlileri ve makamlarına karşı korumaktır. Aksi halde kişinin şöhreti ve kişinin kamu tarafından algılanma biçimi risk altına girecektir. Dolayısıyla, kanıtlanmayan bir itham bakımından, söz konusu kişinin masumiyetine saygı gösterilmesi, devletin Sözleşme kapsamında uyması gereken pozitif bir yükümlülüktür.

Minelli davasında AİHM, sanığın önceden hukuken suçlu olduğu kanıtlanmamışsa ve özellikle savunma hakkını kullanma şansı olmamışsa, sanık ile ilgili bir kararın suçlu olduğunu yansıtmaması halinde masumiyet karinesinin ihlal edilmiş sayılacağını belirtmektedir. Mahkemeye göre, kararı verecek makamın hukuka uygun olarak delillendiremediği bir durumda kişinin suçlu olduğunu düşündüğünü gösteren iş ve işlemlerinin bulunması ihlal için yeterlidir. Benzer şekilde, iç hukuk mercilerinin yargılama bitmeden bir suçun işlendiğine ilişkin kullandıkları suçlayıcı bir dil de masumiyet karinesinin ihlali olarak değerlendirilmektedir.

Bu konuda diğer bir dava- davasıdır. Bu davada AİHM, masumiyet karinesinin, kişinin suçlu olduğunu yansıtan ve toplumu kişinin suçlu olduğuna inandıran veya yetkili hâkimin olay ve olguları değerlendirirken önyargılı davranmasına neden olabilecek açıklama veya fiillerle de ihlal edilebileceğini belirtmektedir. Bu bağlamda, kişi yargılanmadan ve suçlu olduğu kesin hükümle belirlenmeden önce devlet görevlilerinin yaptıkları açıklamalarda suçluluğa ilişkin yer alan ifadeler, adil yargılanma hakkının ihlali anlamına gelecektir.

Mahkemeye göre, Sözleşme’nin 6. maddesinin 2. fıkrası, yetkililerin devam eden soruşturmalara ilişkin olarak toplumu bilgilendirmesini engellememekte ancak yetkililerin masumiyet karinesi ilkesine saygının gerektirdiği üzere tam bir ihtiyatla ve makul ölçüde toplumu bilgilendirmesini gerektirmektedir (**Allenet de Ribemont kararı**). Yetkililer basının eylemlerinden sorumlu tutulmasa bile, basına yaptıkları açıklamalardan sorumludurlar. (**Y.B. ve diğerleri, ve Pavalache/ Romanya**).

Ayrıca, Mahkeme, ifade özgürlüğünün mutlak bir hak olmadığını ve özellikle başkasının hakları ve itibarı dikkate alınarak, basının bazı sınırları aşmaması gerektiğini anımsatmaktadır. (**Bladet Tromso ve Stensaas / Norveç**) Mahkeme, devam eden soruşturma ve yargılamalar sırasında basın yayın organlarında yapılan yayınlar ile de masumiyet karinesine zarar verebileceği kanaatine varmıştır. (**Ruokanen ve diğerleri / Finlandiya**).

Yukarıda yer verilen evrensel ilkeler ve AİHM içtihatları dikkate alındığında; masumiyet karinesi gereğince kamu görevlilerinin, yetkili bir mahkeme tarafından kesin hüküm ile tespit edilene kadar hiç kimseyi suçlu ilan etmemeleri gerekmektedir. Bu anlamda bir kişiyi, yetkili mahkemece suçlu olduğuna henüz karar verilmediği bir aşamada, suçlu olarak kamuya ilan etmek, masumiyet karinesinin ihlali anlamına gelecektir.

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

Somut olayda; yürütme organı temsilcileri ve basın yayın organlarınca ilgili yargı mensupları haklarındakisoruşturma tamamlanıp nihai karar verilmesinden önce hükümete darbe yapmakla suçlanmış ve disiplin süreci bu tartışma ve beyanların etkisinden arındırılmamıştır. HSYK 2. Dairesi bile karar verirken normal, rutin uygulamasının aksine ceza yargılamasının sonucunu beklememiş, ilgili yargı mensupları hakkındaki iddia ve ithamları doğru kabul ederek karar vermiştir. Bu haliyle ilgili yargı mensuplarının haklarındaki yargılama sonuçlanmadansıuçlu ilan edilmesi, masumiyet ilkesine aykırıdır.

3. AİHS'nin 6. Maddesine Göre Çekişmeli Yargılama ve Silahların Eşitliği İlkelerinin Gerektirdiği Usuli Hak ve Güvenceler İhlal Edilmiştir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne göre, hâkimler hakkındaki disiplin süreçleri, adil yargılanma hakkı ilkesine uygun olarak yürütülmelidir. Mahkemeye göre adil yargılanma hakkı, demokratik bir toplum düzeninin en önemli gerekliliklerinden biridir.Bu nedenle,6. maddenin öngördüğü usuli hak ve güvenceler olabildiğince geniş yorumlanmaktadır. Mahkemeye göre, silahların eşitliği, çekişmeli yargılama, gerekçeli karar, susma ve kendisini suçlamama hakkı, duruşmada hazır bulunma ve sözlü savunma, masumiyet karinesinden yararlanma gibi haklar, AİHM tarafından adil yargılanma hakkının bir parçası sayılmaktadır.

Söz konusu madde hükmüne göre, bir suç ile itham edilen herkes; kendisine karşı yöneltilen suçlamaların niteliği ve sebebinden en kısa sürede, anladığı bir dilde ve ayrıntılı olarak haberdar edilmek zorundadır. **Buna karşın ilgililere haklarındaki suçlama ve ithamlara ilişkin soruşturma ve inceleme izinlerine ilişkin kararlar, disiplin dosyasına ilişkin bilgi talepleri uzun süre yerine getirilmemiştir.**

Hakkında soruşturma yürütülen kişilerce bu belgelerin verildiği aşamada savunma için ek süre verilmesi, soruşturmada lehlerine olan delillerin toplanması, yeni tanıkların dinlenilmesi, araştırma ve soruşturmanın genişletilmesi ve sözlü savunma yapma imkanı sağlanması gibi usule ilişkin taleplerde bulunulmuş ve bu talepler oy çokluğu ile reddedilmiştir.

Soruşturmanın belirli bir aşamasına kadar haklarındaki suçlamalardan haberdar olmayan yargı mensuplarına, ithamların bildirilmesinden sonra savunma için sadece on gün süre verilmesi,bu aşamaya kadar aleyhlerinde ifade veren tanıklardan haberdar olmayan yargı mensuplarını savunmasını hazırlamak için çok ciddi bir dezavantajlı konuma düşürmüştür.

İlgililerin talep ettiği bilgi ve belgelerin verildiği aşamada ise, esas olarak müfettiş soruşturması sona ermiş, suçlamalar yapılmış, rapor hazırlanmış ve ceza teklifleri yapılmıştır. **Buna karşın AİHS'nin 6. maddesi, soruşturmaya muhatap olan kişilerin iddia tanıklarını sorguya çekmek veya çektirmek, savunma tanıklarının da iddia tanıklarıyla aynı koşullar altında davet edilmelerinin ve dinlenmelerinin sağlanmasını istemek hakkına sahip olduklarını belirtmektedir.**

Öte yandan, Sözleşme'nin 6. Maddesinin gerekliliklerinden birisi de sözlü savunma hakkının tanınması iken, ilgililerin bu yöndeki talepleri kabul edilmemiştir. Bu durum,- kararındaHSYK'nın başvuranın savunmasını bizzat kendisinden dinlemediği, özellikle bu süreç sırasında gerçekleşen tek duruşma ve sözlü savunmanın, son safhada yani HSYK'nın itirazları inceleme kurulunun toplantısı sırasında yapılmasının AİHM'ni hayrete düşürdüğü şeklinde eleştiri konusu yapılmıştır.Soruşturma geçiren yargı mensuplarının tez ve savunmalarını kendi pencerelerinden en iyi şekilde ifade etmelerinin yolu olan sözlü savunma imkanının tanınmaması hukuki dinlenme hakkına aykırıdır.

Dolayısıyla, belirli ithamlarla haklarında işlem yapılan yargı mensuplarına ithamların zamanında bildirilmemesi,bu suçlama ve ithamlara karşı beyanlarının alınmaması, tanık dinletme

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

ve diğer tarafın suçlamalarına dayanak yaptıkları tanıkları sorgulama imkanı tanınmadan haklarında yaptırım uygulanması, soruşturmanın genişletilmesi taleplerinin kabul edilmemesi, lehlerine olan delillere ilişkin beyanlarının dikkate alınmaması, sözlü savunma imkanı verilmemesi, geçici olarak 3 ay süre ile görevden uzaklaştırma kararına karşı yapılan yeniden inceleme talebinin bu 3 aylık süre dolmadan kurul gündemine alınmaması hususları birlikte değerlendirildiğinde; Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesinde ifadesini bulan silahların eşitliği ilkesinin, çekişmeli yargılama prensibinin ve savunma hakkının ağır ihlali niteliğindedir.

4. Yargısal faaliyete İlişkin Konuların Soruşturma Kararına Dayanak Yapılması Evrensel Hukukun Temel İlkelerine Aykırıdır.

Anayasada hâkim ve savcılarla ilgili öngörülen teminatların amacı, bağımsız olarak karar vermesi beklenen hâkim ve savcılarının hiçbir şeyden korkmadan, vicdani kanaatlerine göre karar verebilecekleri bir ortamı sağlamaktır. Bunu sağlamanın yolu ise, disiplin işlemlerinin hâkim ve savcının hukuki takdirini hedef almamasından geçer. Aksi takdirde, üst düzey kamu görevlileri, siyasi aktörler, kamuoyu tarafından yakından tanınan kişiler vs. hakkındaki ihbar ve şikayetlerin soruşturulması, suç işledikleri tespit edilirse dava açılıp sonuçlandırılması mümkün olmayacaktır. Disiplin süreçlerinin hâkim ve savcının hukuki olarak yapmış oldukları tasarrufları (arama, el koyma,gözaltına alma, ceza verme vs.) hedef aldığı durumlarda, bu soruşturmaların diğer yargı mensupları üzerindeki caydırıcı etkisi (chilling effect) nedeniyle hukukun üstünlüğü, kanun karşısında eşitlik, kuvvetler ayrılığı ve yargı bağımsızlığı ilkeleri zarar görecektir.

Öte yandan, insan haklarına ilişkin evrensel hukuk belgelerinde, hâkimlerin sorumluluğunun kapsam ve sınırlarına ilişkin hükümler yer almaktadır.Birleşmiş Milletler Yargı Bağımsızlığı İlkelerine göre, kişilerin ulusal hukuka göre temyiz hakları ve devletten tazminat isteme hakları saklı kalmak kaydıyla, hâkimler yargısal yetkilerini kullanırken yanlış tasarrufları veya ihmalleri nedeniyle sorumlu tutulmamalıdır.

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin (94)12 Sayılı Hakimlerin Bağımsızlığı, Etkinliği ve Rolüne Dair Tavsiye Kararı'nda ise hakimlerin; vicdanlarına, maddi vakıayı yorumlamalarına ve kanunun açık hükümlerine göre, davalar hakkında tarafsız biçimde karar vermek noktasında sınırsız bir özgürlüğe sahip olmaları gerektiği belirtilmiş ve gördükleri davaların esası hakkında, yargı teşkilatı dışında hiç kimseye hesap vermek zorunda bırakılmamalarının gereğine işaret edilmiştir

Avrupa Hâkimleri Danışma Konseyi'ne göre hâkim, yargı görevini yerine getirirken kasıtlı olmadan, ihmal ya da tedbirsizlik sonucu işlemiş olduğu fiiller nedeniyle sorumlu olmamalıdır. Yargısal süreçlerde yapılmış olan hataların düzeltilebilmesi için iç hukukta başkaca bir mekanizma varsa, (somut olayda sulh ceza mahkemesine itiraz mümkündür.) bu tür iş ve işlemler kanun yolunda düzeltilmelidir. hâkimin sorumlu tutulması gereken hususlar ise, AIHS'nin 6. maddesinde ifadesini bulan adil yargılama ilkesini ve Bangalor Yargı Etiği İlkeleri başta olmak üzere evrensel hukukta genel kabul gören etik değerleri ihlal eden tavır ve davranışları olmalıdır.

Hâkim hakkında disiplin yaptırımına konu edilecek fiiller, verilen karara ve yargısal süreçte kullanılan takdire ilişkin olmamalıdır. Disiplin yaptırımı, hâkimin dava sırasında verdiği kötü kararından çok,kötü davranışına ilişkin olmalıdır. Dolayısıyla, disiplin süreci kesinlikle karar ve hâkimin takdirini hedef almamalı, disiplin süreçleri yargı yetkisini kullanan hâkim üzerinde bir baskı aracına dönüşmemelidir.

Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri Thomas Hammarberg'in, Ukrayna ziyaretinin ardından

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
---------------------	-------------------------	-----------------------------------

hazırladığı tarihli raporda ise; **Yargıçların kararlarının olağan temyiz usulü dışında tashihe tabi olmaması gerektiği belirtilmektedir.** Anılan rapora göre; yargıçlara yönelik disiplin eylemleri, yargı sistemi içinde işletilerek, kesin kurallar ve usullerle düzenlenmelidir ve siyasi veya diğer haksız etkilere boyun eğmemelidir. **Diğer Hükümet kollarındaki yetkililer, yargı makamlarının çalışmasına bir baskı uygulama aracı olarak görülebilecek veya görevlerini etkili biçimde yerine getirebilmeleri açısından şüphe uyandıran eylem ve açıklamalardan kaçınmalıdır. Yargıçların aldıkları kararlardan dolayı meslekten çıkarılma veya kendileri aleyhine disiplin soruşturmasından korkmak için nedenleri olmamalıdır.**

Somut olayda; ilgili savcılar tarafından yapılan iş ve işlemler yargısal nitelikte olduğundan, verilen kararların idarece uygulanmaması, kararlarda yetki aşımı var ise başka bir yargı merciinin incelemesine tabi tutulmaması ve bu kararlar üzerinden yargı mensuplarının soruşturmaya ve görevden uzaklaştırma tedbirine tabi tutulması AİHS 'ne aykırıdır.

Venedik Komisyonu'nun Türkiye hâkimler ve Savcılar Kanunu Taslağı hakkındaki 610/2011 sayılı görüşünde de, **somut olarak düzenlenmeyen fiiller nedeniyle disiplin sürecinin, hoşa gitmeyen kararlar veren hâkimlere karşı kullanılma riskini bünyesinde taşıdığı belirtilmiş ve karar verecek mercilerce bu hükümlerin dar yorumlanması gerektiği ifade edilmiştir.**

Anayasanın 140. maddesinde ise hâkim ve savcılar aynı meslekten sayılmıştır. Bu nedenle hâkim ve savcı teminatı Anayasanın 139. maddesinde birlikte zikredilmiş, savcılarının da görevlerini yaparken bağımsız ve tarafsız olması ilkesi kabul edilmiştir (138.madde). Bu nedenle hâkimler hakkındaki uluslararası belgelerdeki hükümler ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları savcılar yönünden de bütün kurumları bağlayıcı nitelik arz etmektedir.

Bu açıklamalar ışığında somut dosyalarda ilgililere isnat edilen fiiller dikkate alındığında; hakkında soruşturma yapılan yargı mensuplarının genel olarak yürütmüş oldukları .. - tarihli soruşturma dosyalarındaki eylem ve takdirleri sonucu soruşturmaya muhatap oldukları görülmektedir. (Sadece hakkında ...-..... soruşturma dosyaları ile bağlantısı olmayan iddia ve isnatlar yer almıştır. Bu isnatlardan imar usulsüzlükleri ile ilgili olanları gündeme getiren ise .. -..... dosyalarından birisinde şüpheli konumda olan birisidir. İlgili savcının imar uygulamaları ile ilgili usulsüz taleplerde bulunduğu ve kamu görevlilerine baskı yaptığı iddia edilen tarihler yılı içerisinde. Kamu görevlisinin suçu ihbar etme ve kanunsuz emire itaat etmeme gibi yükümlülükleri dikkate alındığında yılında gerçekleştiği iddia edilen olayların şikayete ve incelemeye konu edilmesi için - dosyaları sonrasında, başka bir deyişle yılının beklenmesi gerçekçi değildir. Dolayısıyla, bu iddiaların da ilgili başsavcı vekili tarafından yürütülen ve kamuoyunda tartışılan dosyalarla ilgili olduğu görülmektedir.) Müfettiş raporuna yer alan isnatlar incelendiğinde *"mal varlıklarının bu suçlardan elde edildiğine dair kuvvetli şüphe sebebi belirlenmeden şüpheliler ile şüphelilerin iştirakinin bulunduğu şirketlerin tüm mal varlığına el konulması için mahkemeden talepte bulunduğu", "Tahkikatın, aşaması itibarıyla operasyon yapılması, şüphelilerinin gözaltına alınması ve bir kısım tedbirlere başvurulması yönünden tekemmül etmemesine rağmen... bazı şahısların gözaltına alınması ve tedbirlerin uygulanması işlemlerini icra ettiği", "Hiçbir inceleme ve araştırma yapmadan, alelacele kişilerin mağduriyetlerine yol açabilecek bir şekilde ve CMK'nın 90'ıncı maddede belirtildiği üzere, kişilerin suç işlerken yakalanma ve kaçma şüphesine ilişkin herhangi bir tespit yapmadan ve 91'inci madde şartları oluşmadan, bir kısım şahısların gözaltına alınması talimatı verdiği", "Tedbir kararlarını genelde aynı hâkimden aldığı"* gibi iddialar soruşturmaya konu edilmiştir.

İlgililer hakkında soruşturma konusu yapılan iddiaların büyük bir kısmı yargısal faaliyete ilişkindir. Gerçekten, hakkında inceleme ve soruşturma izni verilen ve geçici tedbirle görevden uzaklaştırılan savcılar ve hâkimler hakkında isnat edilen fiiller, bazı soruşturmalarda talep ettikleri

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

tedbirlerin niteliği ve talep edilmiş zamanına ilişkindir. **Bu noktada, müfettiş tarafından yapılan soruşturma sonucu hazırlanan rapor ve fezlekedede ilgili savcılarının yapmış olduğu ve işlemlerin hukuka aykırı olup olmadığı yönünde değerlendirmeler yapılmıştır. Bu değerlendirmenin soruşturma ile müfettiş tarafından değil, itiraz üzerine kanun yolunda hâkim tarafından yapılması zorunludur. Aksi halde, yargısal kararların idari bir kurul olan HSYK ve idari bir görevli olan müfettiş tarafından denetlenmesi sonucu ortaya çıkmaktadır ki bu durum yargı bağımsızlığı açısından kabul edilemez.**

Ayrıca, 6087 sayılı Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu'nun Kurul müfettişlerinin görev ve yetkileri başlıklı 17/4. maddesi; **"Kurul müfettişleri, denetimlerde, yargı yetkisine ve yargısal takdire giren konulara karışamazlar, tavsiye ve telkinde bulunamazlar."** hükmünü içermek suretiyle müfettişlerin yargısal konularda denetim yapmasını yasaklamıştır. Somut olayda, Hakim ve savcılarının vermiş olduğu kararların hukuka uygun olup olmadığı, Anayasanın ve 6087 sayılı Kanunun 17/4. Maddesindeki amir hükme aykırı olarak **idari bir görevli olan müfettiş tarafından değerlendirilmiş ve bu kararların yanlış olduğu sonucuna varıldıktan sonra karar içerikleri ve verilme şekli üzerinden ilgili yargı mensuplarının suç işledikleri iddia edilmiştir.**

Hukukun üstünlüğünün esas alındığı hiçbir demokratik sistem yoktur ki, yargısal olarak hakim ve savcı tarafından verilmiş olan bir kararın hukuka uygun ya da aykırı olduğunu idari bir görevli ya da idari bir kurum belirlesin. Somut olayda ise, kanun yoluna başvurulmayan yargı kararlarının yanlış olduğu yönünde müfettiş ve HSYK 2. Dairesi'nde bir kanaat oluşmuş ve bu kanaat esas alınarak söz konusu meslekten çıkarmakararları tesis edilmiştir.

Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre, soruşturmayı yürüten savcının ne zaman arama, el koyma ya da gözaltına alma talebinde bulunacağı hususu tamamen ilgisavcının takdirinde olup, bu takdir yetkisinin usule aykırı kullanıldığı yönündeki iddiaların dillendirileceği mercii, kanun yolu aşamasında itiraz ve temyiz mercileridir. Somut olayda; suç soruşturması açısından başvurulacak tedbirleri talep eden savcının ve bu tedbirlere hükmeden hakimin, hukuku yanlış uyguladıkları, usule aykırı işlem yaptıkları, eksik soruşturma evrakına dayanarak talepte buldukları yönündeki isnatlara karşı itiraz mercileri bulunmaktadır. Hakkında tedbir kararları talep edilen kişilerin kanunda öngörülen süre içinde yasal itirazlarını yapmaları halinde soruşturmada var olduğu iddia edilen tüm bu eksiklikler itiraz merciiince değerlendirilecektir. Soruşturma sırasında başvurulmuş tedbirlere karşı bahsedilen bu hukuki sürecin işletilmesi yerine soruşturmayı yürüten savcılar hakkında disiplin soruşturması başlatılması ve görevden uzaklaştırma gibi ağır bir tedbire başvurulması, yargı sisteminin yürütmeden yeterince bağımsız olmadığı yönündeki tartışmaları beraberinde getirecektir.

Nitekim, 2014 Avrupa Birliği İlerleme Raporunun Yargı ve temel haklar başlıklı 23. Faslında (sayfa 44), operasyonların başlaması ile birlikte sürece müdahale edildiği, Adli Kolluk Yönetmeliği'nin değiştirildiği, mahkemece alınan kararların bir kısmının uygulanmadığı, dosyaların soruşturmayı yürüten savcılardan alındığı, soruşturmada görev alan emniyet yetkilileri ve yargı mensuplarının görev yerinin değiştirildiği, hâkimler Ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununda değişiklik yapıldığı, kamuoyunca bilinen yolsuzlukla mücadele davalarında görevli olan hâkim, savcı ve polislerin görev yerlerinin ve yargı alanındaki mevzuatın değiştirilmesinin yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı, kuvvetler ayrılığı ve hukukun üstünlüğüne ilişkin ciddi endişelere yol açtığı şeklindeki ifadeler dikkate alındığında, uluslararası kamuoyunun sürecin yürütme organından bağımsız olmadığı algısına sahip olduğu görülmektedir.

Yine İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün 2014 Türkiye raporunda; yolsuzluk iddialarıyla başlatılan soruşturmalara siyasi irade tarafından müdahalede bulunulduğu, soruşturma savcılarının görev yerlerinin değiştirildiği ve soruşturmaları yürütmek üzere yeni savcılar görevlendirildiği, bu durumun yargı üzerinde yürütme organının kontrolünü artırdığı, yargı bağımsızlığı ve hukukun üstünlüğüne ilişkin Birleşmiş

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

Milletler, Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi gibi uluslararası kuruluşların endişelerininidile getirdikleri ifade edilmiştir.

5. Meslekten Çıkarma Kararları Demokratik Toplum Düzeninin Gereklere Aykırı ve Ölçsüzdür.

Bu açıdan bakıldığında, yasa ile belirlenen yargısal faaliyet kapsamında karar veren ve işlem tesis eden bir yargı mensubu hakkında soruşturma ve kovuşturma yapılması, temel hakların sınırlandırılmasına ilişkin yasa ile öngörülme, meşru amaca yönelik olma ve demokratik bir toplumda gerekli olma ilkelerine de aykırıdır. Bu konuda genel ilkelerin belirtildiği AİHM kararlarından birisi özet olarak aşağıya alınmıştır.

Guja- Moldova kararı'nda AİHM, gizli bilgileri basına sızdırdığı gerekçesiyle kamu görevinden çıkarılan bir kişi hakkında öngörülen tedbirin, meşru amaçla orantılı ve demokratik bir toplumda gerekli olmadığına karar vererek ihlal bulunduğuna hükmetmiştir. Bahsi geçen dosyada, yargısal süreçlere yasama ve yürütme organı mensuplarınca müdahale edilmesine ilişkin mektuplar, savcılıkta görev yapan başvuran tarafından kamuoyu ile paylaşılmıştır. Bu konuda başvuran, suç işlendiğini gören kamu görevlisi haber vermezse suçların önlenemeyeceğini ve cezasız kalacağını ileri sürmüştür. Kamu görevlisi olarak mektupları sızdırmasının tek amacının, yolsuzlukla mücadele edilmesine yardımcı olmak ve üst düzey siyasi figürlerce işlenen nüfus ticareti suçunu açığa çıkarmak olduğunu belirtmiştir. Başvurana göre, anılan yıllarda’da yirmiden fazla savcının görevine son verilmiştir. Bu husus, savcılık müessesesinin sadece mevzuatta teminatlara sahip olduğunu, pratikte ise bu teminatların gözardı edildiğini göstermektedir. **Başvurana göre,kuvvetler ayrılığı ilkesine aykırı bir şekilde, yargısal süreçlere sistematik olarak müdahalede bulunulduğundan, suçun önlenmesi ve suçluların cezalandırılması için disiplin cezasına konu fiil işlenmiştir.**

Mahkemeye göre, bu davanın merkezinde ifade hürriyetine yapılan müdahalenin demokratik bir toplumda gerekli olup olmadığının tespiti yatmaktadır. AİHM’ne göre, kamu görevlisinin görev mahallinde işlenmekte olan suç ya da yürütülen hukuka aykırı uygulamaları ifşa etmesi, belirli şartlarla ifade hürriyetinin korunmasına ilişkin hükümlerden yararlanır. **Kamu görevlisinin sahip olduğu ifade hürriyetine yapılan müdahalelerin demokratik bir toplumda zorlayıcı bir sosyal ihtiyacı karşılayıp karşılamadığı değerlendirilirken mahkeme tarafından bilgi ve belgenin açıklanmasında kamu yararının olup olmadığına bakılmaktadır. Kamu yararı açısından değerlendirildiğinde ise, evrensel normlara göre mahkemelerin, hem de soruşturmaları yürütecek savcılarının siyasi müdahalelerden bağımsız olmasının gerekliliğine vurgu yapılmaktadır.**

Bu kapsamda yasama meclisi üyeleri hakkındaki her türlü isnadın bu ilkeler ışığında değerlendirilmesi gerektiği, meclis başkan yardımcısının yazdığı notun içeriği ve kullanılan ton dikkate alındığında bunun başsavcılık üzerinde siyasi bir baskı amacıyla yazıldığının açık olduğu, bunun dışında yargı sistemi hakkında rapor hazırlayan uluslararası kuruluşlar ve medyanın da kuvvetler ayrılığı ve yargı bağımsızlığı konusunda ciddi sıkıntılar bulunduğuna dair rapor ve yazılara yer verdiği, **bu bilgiler ışığında başvuran tarafından basına sızdırılan mektupların ülkede kuvvetler ayrılığı ve yargısal süreçlere üst düzey siyasi aktörler tarafından yapılan müdahalenin boyutları gibi konularda kamuoyunu tartışmaya çektiği,soruşturma makamlarının bağımsız ve siyasi olarak tarafsız olduğuna ilişkin kamuoyu inancının sürdürülmesinde üstün kamu yararı olduğu, demokratik bir toplumda siyasi figürlerin müdahalesi ile ceza soruşturmasının sona erdirildiğine ilişkin bilginin paylaşımı o kadar önemlidir ki savcılık kurumunun otoritesinin korunması amacına göre daha ağır bastığı, bu nedenle başvurana verilen cezanın demokratik bir toplumda gerekli olmadığı ifade edilmiştir.**

Uygulanan yaptırımın öngörülen meşru amaçla orantılı olup olmadığı açısından ise,mahkemece

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

verilen cezanın niteliği ve sonuçları dikkate alınmıştır. Mahkemece bu noktada kanunda öngörülen yaptırımlardan en ağır olanının uygulandığı, daha hafif cezaların uygulanması mümkün iken en ağır olanın seçilmesinin, hem başvuranın mesleki kariyerini sona erdirdiği, hem de hukuka aykırı uygulamalara şahit olan diğer kamu görevlilerinin bu hususu ilgili mercilere bildirme ya da kamuoyu ile paylaşmaları konusunda caydırıcı bir etkiye sebep olduğu, bu yüzden cezanın ağırlığı konusunda da haklı nedenlerin olmadığı tespiti yapılmaktadır.

Ülkemiz gündemini uzun süre meşgul eden- ise başvuran, şikayet dilekçesi nedeniyle kendisine verilen kınama cezasının veaskeri darbesinin sorumluları hakkında düzenlediği ve savcılık mesleğinden çıkarılmasına ve sonunda da avukatlık mesleğini icra etmesinin yasaklanmasına neden olan iddianame nedeniyle mahkum edilmesinin ifade özgürlüğüne haksız müdahale oluşturduğundan bahisle başvuru yapmıştır. Başvurusunda, AİHS'nin 7. maddesine atıfta bulunarak, vatandaş olarak Anayasal bir hak olan dilekçe hakkını kullandığını ve bu hakkını kullanması nedeniyle cezalandırılmasının sözkonusu hükmü ihlal ettiğini belirtmektedir. Başvuran, ayrıca, savcı olarak, ihtilafli iddianameyi hazırlamaya yetkisi olduğunu ve savcılık yetkilerine dayanarak gerçekleştirdiği bir eylemden dolayı cezai mahkumiyet almasının da AİHS'nin 7. maddesinin gereklilikleri ile bağdaşmadığını ifade etmiştir.

AİHM, başvurana verilen cezaların her birinin temel özelliğinin başvuranın sorumluları olan generaller hakkında "kovuşturma başlatılması hususundaki ısrarı" olduğu tespitini yapmıştır. **Ayrıca mevcut davada, disiplin süreci sırasında, başvuranın, amacının hukukun üstünlüğünün sağlanmasına katkıda bulunmak olduğunu ifade ederek dilekçe hakkına atıfta bulunduğunu belirtmiştir. Bu hususlar, başvuranın davasının, ifade özgürlüğü kapsamında incelenmesi için yeterli görülmüştür.**

İfade hürriyetine müdahale edildiği tespitinden sonra Mahkemece, bu müdahalenin Sözleşme'nin ... maddesinin ... paragrafında yer alan zorunlulukları karşılamadığı sürece meşru görülmediği hatırlatılmıştır. müdahalenin meşru olup olmadığı belirlenirken; «yasa ile öngörülüp öngörülmediği», "meşru amacının bulunup bulunmadığı" ve bu amaçlara ulaşmak için başvuru yapılan yaptırımın "demokratik bir toplumda zorunlu bir sosyal ihtiyacı karşılayıp karşılamadığı ve meşru amaçla orantılı olup olmadığı" araştırılmıştır.

Bu noktada Mahkeme, başvuranın yürütmekte olduğu savcılık mesleğinin hukukun üstünlüğünün korunması açısından üstlenmiş olduğu misyona vurgu yapmıştır. Buna göre, başvuranın savcı olmasından kaynaklanan özel durumunun adaletin tecellisi için adli yapı içinde kendisine öncelikli bir rol yüklemektedir. Başvuranın, görevi icabı, vatandaşın korunması ve suçun önlenmesi ve bastırılması amaçlarıyla kanunu doğrudan uygulama yetkisi bulunmaktadır. Bu görev başvurana, adaletin iyi işlemesine ve böylece halkın adalete olan güveninin sağlanmasına katkıda bulunmak suretiyle, bireysel hakların ve hukuk devletinin koruyucusu olma yükümlülüğünü getirmektedir.

Bu değerlendirmelerden sonra AİHM, tarafından kaleme alınan iddianamenin içeriği ve şekli ile içeriğinin basına taşınmasını değerlendirmiştir. Buna göre iddianamede yer alan ifadeler, darbesinin sorumlularının cezai soruşturmaya tabi tutulup tutulamayacakları ile ilgilidir. Zira ifadeler, suç işlediği iddia edilen darbe sorumlularına karşı cezai bir kovuşturma başlatılmasını savunmakta ve bu süreci başlatan enstrüman olmak istemektedir. **Bu niteliği itibarıyla, suçun önlenmesi ve suçlu olduğu tespit edilirse faillerin cezalandırılması gibi toplum açısından üstün kamu yararı bulunan bir durum sözkonusudur. Bu nedenle, AİHM, üstün kamu yararı bulunan bir konunun varlığının, ifade hürriyeti açısından üst düzeyli bir koruma gerektirdiğini belirtmektedir.** AİHM'ne göre, tarafından düzenlenen iddianame her şeyden önce

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

suç işlediği şüphesi bulunan kişilerle ilgili bir soruşturma başlatmayı amaçlayan bir metindir. Takipsizlik kararı verilmesinden sonra, bu metinler, başvuran tarafından bilgilendirilen veya kendiliğinden bilgi sahibi olan basının haberdar olmasıyla kamuoyuna açık beyanlar şeklini almıştır. **Sonuç olarak AİHM, başvurana uygulanan yaptırımın demokratik bir toplumda hiçbir zorlayıcı sosyal ihtiyaca cevap vermediğini ve isnat edilen fiille orantılı olmadığı kanaatiyle ihlal kararı vermiştir.**

Bu kararda savcı olarak yazdığı iddianame nedeniyle cezalandırılan verilen cezanın diğer yargı mensupları üzerindeki caydırıcı etkisine (chilling effect) özellikle vurgu yapılmıştır. AİHM'nin ifadesiyle, bir yargı mensubuna cezai bir yaptırım uygulanması doğası gereği yalnızca ilgili hâkim ve savcı üzerinde değil, icra ettiği meslek üzerinde de caydırıcı bir etki yapar. Toplumun adaletin tecelli edeceğine güven duyması için hâkim ve savcıların hukuk devleti ilkelerini etkili bir biçimde temsil etme kapasitesinin olduğuna inanması gerekir. Yürütmüş olduğu soruşturma nedeniyle bazı yargı mensuplarının cezai veya idari yaptırımlara maruz bırakılması, benzer soruşturmanın korkmadan, etkili bir şekilde yürütülmesini imkansız hale getireceği gibi toplumun bu müesseselere olan güvenini sarsacaktır.

Yine-..... kararında AİHM, meslekten çıkarma cezası nedeniyle başvuranın 18 yıldır sürdürdüğü hakimlik görevi ile ilişkisinin kesildiği, disiplin hükümlerindeki en ağır yaptırım olan bu cezanın işlenen fiille uyumlu olmadığı, ayrıca diğer hakimlerin de bundan sonra yargı sistemindeki aksaklıklara ilişkin benzer açıklamalar yapmamaları konusunda caydırıcı etkisinin olduğu belirtilmek suretiyle ihlal kararı verilmiştir.

Yukarıda yer verilen AİHM kararlarında belirtildiği üzere, yargısal nitelikte kararlar için olağan kanun yolları işletilmeyip kararı veren yargı mensuplarının kanunda öngörülen en ağır ceza olan meslekten çıkarma cezası ile cezalandırılması, suçlu ya da suçsuz olduklarının tespit edilmesi için haklarındaki yargılamanın sonucunun dahi beklenmemesi yönündeki kararın benzer davalarda görev yapan hakim ve savcılar üzerinde caydırıcı bir etkisi olacaktır. Bu haliyle, belirli dava ve soruşturmalarda, hakim ve savcılar korkmadan karar verebilmeleri mümkün olmadığından, adaletin tesisi de imkansız hale gelecektir. Bu nedenle, verilmiş olan karar demokratik toplum düzeninin gereklerine aykırı ve işlendiği iddia edilen fiil ve güdülen amaca göre ölçüsüzdür.

7. Verilen Karar, Hukuki Belirlilik, Öngörülebilirlik ve Hukuki Güvenlik İlkelerine de Aykırıdır.

Hukuk devletinde, temel hakların hangi yol ve yöntemlerle, hangi şartlarda, nereye kadar sınırlandırılabilirliği hususu, hukuki belirlilik, öngörülebilirlik ve hukuki güvenlik ilkelerinin gereğidir. Bu kapsamda, sahip oldukları hak ve hürriyetleri kullanan kişiler tarafından, devlet organlarının faaliyetleri ve bu faaliyetlerin sonuçları öngörülebilmelidir. Bu ilke, aynı zamanda **hukuk kurallarının herkese aynı şartlarda, eşit, objektif ve istikrarlı bir şekilde uygulanacağı yönündeki beklentilerin de temelini oluşturur.**

Devletin kural koyma, kuralları uygulayarak toplumsal düzeni tesis etme ve kuralların uygulanması sırasında ortaya çıkan uyuşmazlıkları çözüme kavuşturma faaliyetlerinin **herkese eşit, objektif, istikrarlı, usuli ve yargısal güvencelere uygun olarak yürütülmesi açısından hukukun bilinir, öngörülebilir ve ulaşılabilir olması zorunludur.** Hukuk devletinin hukuki güvenlik unsuru olarak adlandırılan bu ilke, bir yandan devletin bütün kurumlarının hukuk kuralları ile bağlı kalma yükümlülüğünü, diğer yandan ise kişilere bireyler arası ve devlet ile ilişkilerinde hukuka uyma sorumluluğunu yüklemektedir.

Venedik Komisyonu'nun bir kararında; hukukun üstünlüğünün sağlanması açısından, devlet faaliyetlerinin yasal hükümlere uygun olması, takdir yetkisinin hukuken kabul edilebilir, yeterli

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi/...../.....
----------------------------	--------------------------------	--

gerekçelerle kullanılmak suretiyle keyfiyetin önlenmesi, kişi hak ve hürriyetlerinin yargısal korumaya tabi tutulması, hukuki belirlilik ve öngörülebilirlik ilkelerine riayet edilmesi, **devlet faaliyetlerinin eşitlik ilkesine uygun yerine getirilmesinin temel ve vazgeçilmez prensipler olduğu belirtilmektedir.**

ÂİHM, bu ilkeler açısından değerlendirme yaparken hem yaptırımın dayanağı olan yasa maddesinin açık ve anlaşılır olmasını aramakta, hem de yasayı yorumlayıp karar veren otoritenin uygulamalarını dikkate almaktadır. Bu noktada, yasa hükmü yıllardır istikrarlı bir şekilde aynı şekilde yorumlanıp uygulanıyorsa, iç hukukta yaptırımın öngörülebilir olduğuna karar verilmektedir. Ancak, kararı veren otorite tarafından aynı hüküm istikrarlı bir şekilde uygulanmıyor, zaman, olay ve kişiye göre farklı sonuçlara ulaşıyor ise, o zaman hukukun belirli ve öngörülebilir olmadığına karar verilmektedir.

Somut karar bu açıdan değerlendirildiğinde hem yasal düzenleme, hem de mevcut HSYK uygulamaları hukuki belirlilik ve öngörülebilirlik ilkelerinin gereklerine uygun değildir. Gerçekten, 2802 sayılı Kanun'un meslekten çıkarma kararlarına dayanak alınan 69.Yasa'nın maddesinin son fıkrasında **“disiplin cezasının uygulanmasını gerektiren fiil suç teşkil etmezse ve hükümlülüğü gerektirmese bile, mesleğin şeref ve onurunu ve memuriyet nüfuz ve itibarını bozacak nitelikte görüldüğü takdirde meslekten çıkarma cezası verilir.”** hükmü yer almaktadır. Madde metni, soruşturma konusu olan fiil suç teşkil etmese bile, HSYK tarafından hakimlik mesleğinin saygınlığına zarar verecek ve kamuoyunda yargı organının saygınlığına zarar verecek nitelikte görülürse, meslekten çıkarma cezası verilebilmektedir. Dolayısıyla, Venedik Komisyonu'nun Türkiye Hakimler ve Savcılar Kanunu Taslağı Hakkındaki 610/2011 sayılı görüşünde yapmış olduğu uyarı dikkate alınmayıp disiplin hükümleri geniş yorumlandığı zaman, somut olarak düzenlenmeyen fiiller nedeniyle **disiplin süreci, hoşça gitmeyen kararlar veren hakim ve savcılara karşı kullanılma riskini bünyesinde taşıyabilmektedir. Somut olayda, yargı mensuplarının meslekten çıkarılmalarının gerekçeleri vermiş oldukları kararlardır. Bu kararların yanlış olması halinde itiraz ve temyiz yolları bulunmaktadır. Verilen kararların hukuki olarak eleştirilmesi mümkün olmakla birlikte, yargı mensuplarının bu kararları vermek suretiyle mesleğin şeref ve onurunu yitirdiğini söylemek oldukça abartılı bir yorumdur. Yasa hükmü bu şekilde yorumlandığı takdirde her dönem, HSYK veya devlet gücü kullanan diğer erklerin rahatsız oldukları kararları veren yargı mensuplarının meslekten çıkarılması mümkün olacaktır. Hakim ve savcıların görevi popüler olan ve hoşça giden kararların verilmesi olmayıp, adil ve hakkaniyete uygun olan kararların verilmesidir. Bu kararların verilebilmesi için HSYK tarafından yargı mensuplarının hukuki takdirlerinin hedef alınmaması zorunludur.**

İkinci olarak, verilmiş olan karar, anayasa karşısında eşitlik ve ayrımcılık yasağı ilkelerine aykırıdır. HSYK tarafından disiplin hükümleri aynı fiili işleyen ve hukuki durumları aynı olan herkese eşit, objektif, istikrarlı bir şekilde uygulanmalıdır. Bununla birlikte, şu ana kadar ne HSYK Genel Kurulu ne de işbu kararı veren 2. Daire tarafından, disiplin cezasının takdiri ve ağırlığı noktasında gerekli istikrar ve eşitlik sağlanamamıştır.

Örnek olarak;

..... ve hakkında aileleriyle birlikte .. -..... tarihlerinde gittiği, toplam USD tutan gezi masraflarını hakkında Cumhuriyet Başsavcılığının/..... sırasından soruşturma yürütülen sahibi olduğu ödettiği, bu şekilde çıkar sağlamak amacı ile verilen hediye kabul etmek suretiyle mesleğin şeref ve onurunu ve memuriyet nüfuz ve itibarını bozduğu iddiasına benzer bir iddia E./..... sayılı dosyada başka bir yargı mensubu hakkında yapılmıştır. Anılan dosyada, cumhuriyet savcısı olan ilgilinin kusurlu veya uygunsuz hareket ve ilişkileriyle mesleğin şeref ve nüfuzu ile şahsi onur ve saygınlığını yitirdiği,

Bu cümleden olarak;

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

a-) Evli olduğu hâlde bir bayanla ilişki yaşadığı, bu ilişki çerçevesinde bulunan bir otelde beş gece aynı odayı paylaştığı, konaklamalarının karşılığı olan TL tutarındaki ücreti hâlen görev yaptığı yer merkezli bir şirkete ödediği iddia edilmiştir. Yapılan soruşturma sonucu alınan tanık ifadeleri ve otel kayıtları iddiaları doğrularken, yargı mensubu tarafından bu iddialar yalanlanmıştır.Otel kayıtlarına göre, cumhuriyet savcısı ile bir bayanın .. -.. ... tarihleri arasında ... numaralı odasında birlikte kaldıkları, bunun mukabilinde TL'lik oda ücretine ilişkin faturanın günüve hesabından, otelin..... hesabına yoluyla gönderildiği, otel rezervasyon ve ödeme işlemlerinin söz konusu şirket çalışanı tarafından gerçekleştirildiği getirilen otel kayıtlarından anlaşılmıştır.

Belirtilen dosyada, otelin resmi kayıtları ve bunu destekleyen ifadeler ile hakkında soruşturma yürütülen savcısının birbiriyle örtüşmeyen ifadeleri HSYK Genel Kurulu tarafından değerlendirilmiş ve yargı mensubunun ifadelerimutlak doğru kabul edilmek suretiyle ilgili hakkında ceza tayinine yer olmadığına karar verilmiştir. Buna karşın ve tarafından anılan tatilin masraflarının aracı olan kişiye elden ödendiği yönündeki ifadeleri dikkate alınmamış, ilgililerin soruşturmanın genişletilmesi; bu kapsamda otel kayıtlarının incelenmesi, talep edilen kişiler arasındaki istihdam ilişkisinin araştırılması, bilirkişi incelemesi yapılması istemleri reddedilmek suretiyle hakkında yer değiştirme ve hakkında meslekten çıkarma cezası verilmiştir. Mevcut dosyada otel kayıtları üzerinde inceleme yapılması talepleri reddedilip hakkında soruşturma yapılan kişilerin ödemenin elden yapıldığı yönündeki beyanları dikkate alınmazken E./..... sayılı dosyada otel kayıtları, rezervasyonu ve ödemeyi yapanşirket kayıtları aksi yönde olmasına karşın hakkında soruşturma yapılan yargı mensubunun beyanına itibar edilerek ceza tayinine yer olmadığına karar verilmiştir. **Bu noktada dikkati çeken husus ise,/..... sayılı dosyada soruşturma geçiren cumhuriyet savcısının soruşturması hakkında takipsizlik kararı veren kişi olmasıdır.**

Başka bir deyişle, soruşturmasını başlatan ve soruşturmayı yürüten kişiler hakkında olayın ilk gününden itibaren yürütme organı temsilcileri tarafından aleyhlerine açıklamalar yapılması, bazı maddeler hakkında soruşturma izninin HSYK 3. Dairesinin aksi yöndeki kararına rağmen Kurul Başkanı olan tarafından verilmesi, soruşturma sırasında belge ve bilgi taleplerinin reddedilmesi, soruşturmanın genişletilmesi istemlerinin uygun görülmemesi, haklarındaki ceza yargılamasının sonucunun beklenmemesi, buna karşınolaya ilişkin beyanlarının gerçek olmadığına karar verilmesi yönünde uygulamalar yapılırken bu soruşturmada şüpheliler hakkında takipsizlik kararı veren yargı mensubunun otel kayıtları ve tanık anlatımları aksi yönde olsa bile beyanları doğru kabul edilerek hakkında herhangi bir ceza verilmemiştir. HSYK tarafından bu iki dosyada takınılmış olan tavır bile, soruşturmaların objektif ve eşitlik ilkesine uygun bir şekilde karara bağlanmadığının bir göstergesidir.

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No/..	Karar No/.....	Karar Tarihi
---------------------	-------------------------	-----------------------

Buna ek olarak, başka dosyalarda ilgililer tarafından işlenmiş olan fiiller çok daha ağır olmasına rağmen ihlalin ağırlığına göre çok daha hafif disiplin cezaları takdir edilmiştir. Örnek olarak/..... Sayılı dosyada, mensubunun işlediği tespit edilen fiiller şunlardır:

1- sürekli hediye ve hizmet olarak menfaat temin ettiği veya mesleki etikle bağdaşmayacak taleplerde bulunduğu,

Bu cümleden olarak;

Muhtelif tarihlerde gönderilen toplam TL değerinde çiçek, bir adet labtop (dizüstü bilgisayar), adet TL marka bilgisayar, (.....) adlı giyim şirketine vücut ölçülerini vererek TL karşılığında diktirilen adet gömlek, Cep telefonu ve eşi için verilen TL değerinde saat aldığı, bir göz hastanesinde muayene olmak için Garanti Barter isimli şirketten temin edilen TL bedelli kullandığı, birçok kez kendisi ve aile bireyleri için uçak bileti aldığını, bu kapsamda bir kısmı yurt dışı olmak üzere kez şirket tarafından alınan uçak biletleri ile yolculuk yaptığını, bunun karşılığında en az olayda sözkonusu şirkete ait dosyaların takibini yaptığı hususunun dosya kapsamından sabit görüldüğü, hediye adı altında yılında alınmaya başlanan ve maddi değeri yüksek olan emtianın yılına kadar boyunca den fazla olayda tekrarlandığı, tüm bu fiiller karşılığı ilgilinin derece yükselmesinin durdurulması cezası ile cezalandırıldığı, başka bir deyişle sübut bulan yukarıdaki fiillerin "**mesleğin şeref ve onurunu sarsacak fiiller**" olarak görülmediği,

...../..... sayılı dosyada; C. Savcısı olarak görev yapan ilgilinin, şüpheli sıfatı taşıyan ve kendisine ait soruşturma evrakını yürüttüğü kişi ile yakın ilişkiye girdiği, özellikle .. /.../..... günü şüpheli ile arasında geçen görüşmelere göre, bu kişiden ısrarla araba istediği, hatta aracın benzininin doldurulmasını talep ettiği, bu şekilde yakın ilişki içine girdiği, özellikle menfaat temini içeren .. /.. /..... tarihli konuşmalardan yaklaşık /.. /..... günü şüpheli hakkında kovuşturmaya yer olmadığına dair kararı verdiği, bu fiiller nedeniyle yargılandığı davada görevi kötüye kullanma fiili nedeniyle mahkumiyetine karar verildiği ve verilen hükmün açıklanmasının geri bırakıldığı, Yargıtay'a göre sanığın bir yargı mensubu olarak tarafsızlığını yitirme görüntüsü verdiği, yürüttüğü soruşturmanın karşı tarafının mağduriyetine yol açacak ve şüpheli lehine olacak şekilde davranışlar sergileyerek anılana menfaat temin ettiğinin son derece açık olduğu, bu itibarla kamu görevlisi olan sanığın, görevinin gereklerine aykırı hareket ederek hakkında soruşturma yürüttüğü şüpheliye menfaat sağladığı belirtilmiştir. Yargıtay tarafından, menfaat sağlama fiilinin işlendiğinin yapılan yargılama sonucu tespit edildiği bu olayda **hakkındaki disiplin soruşturması sonucu HSYK tarafından kınama cezası takdir edilmiştir.**

...../..... sayılı dosyada (.. .. tarihli ve sayılı genel kurul kararı);

Cumhuriyet savcısı olan ilgilinin, önceki ilişki ve yakınlıklarına dayanarak, mutad uygulamaların aksine bir biçimde 31 paket gibi azımsanmayacak miktarda kokain ile yakalanan şüpheliyi serbest bıraktığı, bu olayla ilgili yargılandığı davada Yargıtay tarafından; bir Zabıt Katibinin dahi dikkatini çekecek derecede ve önceki uygulamalarının tam aksine olacak şekilde 31 adet kokain maddesi ile yakalanan şüphelinin sorguya sevk edilmeden Cumhuriyet Savcısı sanık tarafından serbest bırakıldığı, olay tarihinde aynı yerdeki Çocuk Suçları Bürosunda görev yapan Cumhuriyet Savcılarının ifadelerinin de salıverme işleminin dikkat çekici ve önceki uygulamaların aksine olduğunu ortaya koyduğu, tanık beyanlarına göre çocuk suçları bürosunda görev yapan Cumhuriyet Savcılarının rutin uygulamasının üzerinde bir paketten fazla uyupturucu ele geçen ve 15 yaşından büyük olan şüphelilerin mahkemeye sevki yönünde olduğu, bu olayda suçlamaya konu 31 paket kokain şeklinde uyuşturucu maddenin söz konusu olmasının vehamet arz ettiği, dolaylı telefon görüşmelerinde anılan cumhuriyet savcısının 25.000

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU
İKİNCİ DAİRE KARARI

Esas No	Karar No	Karar Tarihi
....../../.....

TL rüşvet talep ettiği iddiası yer aldığı, rüşvet almak suçundan cezalandırılması istemiyle kamu davası açılmış ise de, TCK'nın 252. maddesi anlamında kamu görevlisi olan sanığın, görevin gereklerine aykırı olarak yapmaması gereken bir işi yapması ya da yapılması gereken bir işi yapmaması için rüşvet talep ettiği veya bu şekilde bir talebi kabul ettiğine ilişkin kesin, inandırıcı ve yeterli delil elde edilemediği, sanığın değişen suç vasfına göre üzerine atılı görevi kötüye kullanmak suçunu işlediği anlaşılmalı" denilmek suretiyle görevi kötüye kullanmak suçundan mahkumiyetine hükmedilmiş ve 5271 sayılı CMK.nun 231/6. maddesi uyarınca verilen hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmiştir. **Bu dosyada da ilgili yargı mensubu hakkında HSYK tarafından kınama cezası verilmiştir.**

Görüldüğü üzere, HSYK tarafından başka dosyalarda verilen kararlara göre ölçülü olmayan oranda ağır bir disiplin cezası takdir edilmiştir. Bu haliyle, yaptırım ölçülü olmadığı gibi hukuki belirlilik ve öngörülebilirlik ilkelerine de aykırıdır.

Sonuç olarak; haklarında soruşturma yapılan yargı mensupları hakkında verilmiş olan disiplin cezalarının, evrensel normlara, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. ve 8. maddelerine, AİHM içtihatlarına, Anayasa'nın 6, 11, 138, ve 159. maddesine aykırı olduğu düşüncesiyle çoğunluk kararına katılmıyoruz.

.....
ÜYELER